

ความฉลาดทางวัฒนธรรมของนักศึกษาต่างชาติ: กระบวนการสร้างมโนทัศน์พื้นฐาน
การวัด และการตรวจสอบความเที่ยงตรง

อนุภูมิ คำยัง

คุณูปนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาวิจัย วัดผล และสถิติการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

กรกฎาคม 2560

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการควบคุมคุณวุฒินิพนธ์และคณะกรรมการสอบคุณวุฒินิพนธ์ ได้พิจารณา
คุณวุฒินิพนธ์ของ อนุภูมิ คำยัง ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัย วัตถุประสงค์และสถิติการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมคุณวุฒินิพนธ์

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ดร.เสกสรรค์ ทองคำบรรจง)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรากร ทรัพย์วิระปกรณ์)

คณะกรรมการสอบคุณวุฒินิพนธ์

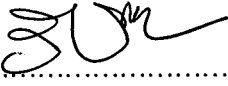
.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.ภัทรพร เกษสังข์)

.....กรรมการ
(ดร.เสกสรรค์ ทองคำบรรจง)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรากร ทรัพย์วิระปกรณ์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ วงษ์นาม)

คณะศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับคุณวุฒินิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัย วัตถุประสงค์และสถิติการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิจิต สุรัตน์เรืองชัย)

วันที่... 17 ...เดือน... กรกฎาคม... พ.ศ. 2560

งานวิจัยนี้ได้รับทุนพัฒนาบุคลากร มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

กิตติกรรมประกาศ

คุษฎีนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก ดร.เสกสรรค์ ทองคำบรรจง อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรากร ทรัพย์วิระปกรณ์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วนและเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.ภัทรพร เกษสังข์ ประธานคณะกรรมการสอบคุษฎีนิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ วงษ์นาม กรรมการสอบคุษฎีนิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำ และแนวทางแก้ไขปัญหา ทำให้งานวิจัยมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ประจำภาควิชาและจิตวิทยาประยุกต์ทุกท่าน ที่กรุณาให้ความรู้และให้คำปรึกษา ทำให้งานวิจัยมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบ รวมทั้งให้คำแนะนำแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้มีคุณภาพ นอกจากนี้ยังได้รับความอนุเคราะห์จากท่านอธิการบดีมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการอนุญาตให้ผู้วิจัยได้เก็บรวมข้อมูลในการวิจัยในครั้งนี้ทำให้คุษฎีนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

ขอขอบคุณนักศึกษาต่างชาติทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการตอบคำถาม และตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

เนื่องจากงานวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้รับทุนพัฒนาบุคลากร มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย จึงขอขอบคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อเอนก คุณแม่รัตติกุล คำยัง คุณยายแบ่ง เกษมศรี คุณลุงถวิล คุณป้าทองหล่อ โชคชัย ผู้มีพระคุณสูงสุดในชีวิต และคอยสนับสนุนให้ผู้วิจัยได้ศึกษาเล่าเรียนจนสำเร็จการศึกษาครั้งนี้ ขอขอบคุณ คุณอนุพงษ์ คำยัง คุณฉัตรริยา คำยัง และเด็กชายบุญชู คำยัง ที่คอยให้กำลังใจเสมอมา

คุณค่าและประโยชน์ของคุษฎีนิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณของบิดา มารดา ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ทำให้ข้าพเจ้าเป็นผู้มีการศึกษา และประสบความสำเร็จมาจนตราบเท่าทุกวันนี้

อนุภูมิ คำยัง

54810159: สาขาวิชา: วิจัย วัดผล และสถิติการศึกษา; ปร.ด. (วิจัย วัดผล และสถิติการศึกษา)

คำสำคัญ: ความฉลาดทางวัฒนธรรม/ การตรวจสอบความเที่ยงตรง/ นักศึกษาต่างชาติ

อนุภูมิ คำยัง: ความฉลาดทางวัฒนธรรมของนักศึกษาต่างชาติ: กระบวนการสร้าง
มโนทัศน์พื้นฐาน การวัด และการตรวจสอบความเที่ยงตรง (CULTURAL INTELLIGENCE OF
FOREIGN STUDENTS: CONCEPTUALIZATION, MEASUREMENT AND VALIDATION)

คณะกรรมการควบคุมคุุณชีพันธ์: เสกสรรค์ ทองคำบรรจง, วท.ค. วรากร ทรัพย์วิระปกรณ์,
วท.ค. 281 หน้า. ปี พ.ศ. 2560.

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เฉพาะดังนี้ 1) เพื่อค้นหาจำนวนตัวบ่งชี้ และหน้าที่
ของแต่ละองค์ประกอบของความฉลาดทางวัฒนธรรม 2) เพื่อศึกษาคุณภาพของตัวบ่งชี้ภายใน
โมเดลการวัดความฉลาดทางวัฒนธรรม ของนักศึกษาต่างชาติ 3) เพื่อทดสอบ โมเดลการวัด
ความฉลาดทางวัฒนธรรม จากลักษณะโมเดลการวัดเชิงสะท้อน โมเดลการวัดเชิงก่อรูป โมเดล
ผสมผสานแบบหลายสาเหตุหลายผล หรือมีลักษณะอื่น ๆ 4) เพื่อศึกษาอิทธิพลของตัวแปรอคติ
เชิงชาติพันธุ์ที่ส่งผลต่อความฉลาดทางวัฒนธรรม และอิทธิพลของตัวแปรความฉลาดทาง
วัฒนธรรมที่ส่งผลต่อความสามารถในการปรับตัว ของนักศึกษาต่างชาติ 5) เพื่อศึกษาบทบาท
ของความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟื้นฟ้อุปสรรค และความฉลาดทางวัฒนธรรม ที่ส่งผลต่อ
ความเปลี่ยนแปลงของความสามารถในการปรับตัว ของนักศึกษาต่างชาติ กลุ่มตัวอย่างในงานวิจัย
คือ นักศึกษาต่างชาติ จำนวน 341 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมดประกอบไป
ด้วย 1) ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา 2) แบบวัดตัวแปรความฉลาดทางวัฒนธรรม อคติเชิงชาติพันธุ์
ความสามารถในการปรับตัว ความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟื้นฟ้อุปสรรค วิเคราะห์ข้อมูล
ด้วยสถิติพื้นฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และตรวจสอบความเที่ยงตรงของโมเดลด้วย
การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างเชิงเส้น

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) ความฉลาดทางวัฒนธรรมของนักศึกษต่างชาติประกอบไปด้วย
4 องค์ประกอบ 11 ตัวบ่งชี้ 2) โมเดลการวัดความฉลาดทางวัฒนธรรมสอดคล้องกับข้อมูล
เชิงประจักษ์ 3) โมเดลที่รวมโครงสร้างเป็นตัวแปรสาเหตุมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์
และตัวแปรความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านอภิปัญญา และด้านปัญญาเป็น โมเดลก่อรูป ส่งผลต่อตัว
แปรความฉลาดทางวัฒนธรรม แล้วส่งผลต่อตัวแปรเชิงสะท้อน ประกอบไปด้วยตัวแปรความฉลาด
ทางวัฒนธรรมด้านแรงจูงใจ และด้านพฤติกรรม 4) โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความฉลาด
ทางวัฒนธรรมตามสมมติฐานมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และความฉลาดทาง
วัฒนธรรมได้รับอิทธิพลทางตรงจากอคติเชิงชาติพันธุ์ในทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ

.001 โดยสามารถอธิบายความแปรปรวนของความฉลาดทางวัฒนธรรมได้ร้อยละ 17 และความสามารถในการปรับตัวได้รับอิทธิพลทางตรงจากความฉลาดทางวัฒนธรรมและได้รับอิทธิพลทางอ้อมจากอคติเชิงชาติพันธุ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยความฉลาดทางวัฒนธรรมและอคติเชิงชาติพันธุ์ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของความสามารถในการปรับตัวได้ร้อยละ 82.10 5) ความสามารถในการปรับตัวที่ได้รับอิทธิพลเชิงสาเหตุจากตัวแปรความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟื้นฟูอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และปฏิสัมพันธ์ของตัวแปรความฉลาดทางวัฒนธรรมกับตัวแปรความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟื้นฟูมีอิทธิพลต่อความสามารถในการปรับตัวของนักศึกษาต่างชาติอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และอิทธิพลของตัวแปรอคติเชิงชาติพันธุ์และความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟื้นฟูส่งผลต่อความฉลาดทางวัฒนธรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของความฉลาดทางวัฒนธรรมได้ร้อยละ 40.70 และอิทธิพลของตัวแปรความฉลาดทางวัฒนธรรมส่งผลต่อความสามารถในการปรับตัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และได้รับอิทธิพลทางอ้อมจากอคติเชิงชาติพันธุ์และความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟื้นฟูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของความสามารถในการปรับตัวได้ร้อยละ 84.00

54810159: MAJOR: EDUCATIONAL RESEARCH, MEASUREMENT AND STATISTIC;
Ph.D. (EDUCATIONAL RESEARCH, MEASUREMENT AND STATISTICS)

KEYWORDS: CULTURAL INTELLIGENCE/ VALIDATION/ FOREIGN STUDENTS

ANUPHUM KUMYOUNG: CULTURAL INTELLIGENCE OF FOREIGN
STUDENTS: CONCEPTUALIZATION, MEASUREMENT AND VALIDATION. SAKESAN
TONGKHAMBANCHONG, Ph.D., WARAKORN CHUPWIRAPAKORN, Ph.D. 281 P. 2017.

The purpose of this research were; 1) to find the indicators and role of elements of cultural intelligence, 2) to assess the quality of the indicators of the cultural intelligence model, 3) to validate the validity of the cultural intelligence model by an application of reflective and formative and other measurement model. 4) to study the influence of the ethnocentrism on cultural Intelligence and the influence of cultural intelligence on self-adjustment ability of the foreign students, and 5) to study the roles of adversity quotient and cultural Intelligence on self-adjustment ability of the foreign students. The participants were 341 foreign students. The instruments used for data collection were four sets of check list questionnaire 1) Cultural Intelligence Questionnaire 2) Ethnocentrism Questionnaire 3) Self-adjustment Ability Questionnaire and 4) adversity quotient Questionnaire. The data analysis were done by analyzing the primary data, validating the model by Structural Equation Modeling.

The research results were; 1) The cultural intelligence of foreign students is comprised of 4 elements and 11 indicators. 2) The measurement model of cultural Intelligence according to the hypothesis had a good fit with the empirical data. 3) The Constructed causal model fit well with the empirical data the cultural intelligence factorson metacognition and cognition become transformative model that influence the Motivation and Behavioral. 4) Ethnocentrism had a direct effect on cultural Intelligence with statistical significant at the .001 level. Ethnocentrism could explain the variance of cultural Intelligence as much as 17.00 percent. Cultural intelligence had a direct effect on self-adjustment ability of foreign students with statistical significant at the .001 level. Ethnocentrism had a indirect effect to self-adjustment ability of foreign students with statistical significant at the .001 level. Ethnocentrism and cultural intelligence could explain the variance of self-adjustment ability as much as 82.10 percent. 5) adversity quotient had a direct effect on self-adjustment ability with no statistical significant., the interactions between a cultural

intelligence and adversity quotient had a direct effect on self-adjustment ability with no statistical significant., Ethnocentrism and adversity quotient had a direct effect to cultural Intelligence with statistical significant at .001 level. Ethnocentrism and adversity quotient could explain the variance of cultural Intelligence as much as 40.70 percent. Cultural intelligence had a direct effect on self-adjustment ability of foreign students with statistical significant at the .001 level. Ethnocentrism and adversity quotient had a indirect effect on self-adjustment ability of foreign students with statistical significant at the .001 level. Ethnocentrism and adversity quotient and cultural intelligence could explain the variance of self-adjustment ability as much as 84.00 percent.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ช
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฎ
สารบัญภาพ.....	ฏ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามของการวิจัย.....	4
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	13
ขอบเขตของการวิจัย.....	13
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	14
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	18
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเข้ามาศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักศึกษาต่างชาติ.....	18
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความฉลาดทางวัฒนธรรม.....	22
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเผชิญปัญหา และฟันฝ่าอุปสรรค.....	50
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการปรับตัว.....	57
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอคติเชิงชาติพันธุ์.....	64
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	67
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	67
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	70
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	133
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	136

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	136
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	140
สัญลักษณ์ที่ใช้แทนค่าสถิติ	140
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	142
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง	143
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรในการวิจัย	144
ตอนที่ 3 ผลการตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่สังเกตได้	148
ตอนที่ 4 ผลการค้นหาค่าจำนวนตัวบ่งชี้ และหน้าที่ของแต่ละองค์ประกอบ ของความฉลาดทางวัฒนธรรม	153
ตอนที่ 5 ผลการศึกษาคุณภาพของตัวบ่งชี้ภายในโมเดลการวัดความฉลาด ทางวัฒนธรรม ของนักศึกษาต่างชาติ	167
ตอนที่ 6 ผลการทดสอบโมเดลการวัดความฉลาดทางวัฒนธรรม จากลักษณะ โมเดลการวัดเชิงสะท้อน โมเดลการวัดเชิงก่อรูป โมเดลผสมผสานแบบหลาย สาเหตุหลายผล หรือมีลักษณะอื่น ๆ	171
ตอนที่ 7 ผลการศึกษานิทธิพลของตัวแปรอคติเชิงชาติพันธุ์ที่ส่งผลกระทบต่อความฉลาด ทางวัฒนธรรม และอิทธิพลของตัวแปรความฉลาดทางวัฒนธรรมที่ส่งผล ต่อความสามารถในการปรับตัวของนักศึกษาต่างชาติ (วัตถุประสงค์ข้อที่ 4)	181
ตอนที่ 8 ผลการศึกษายาทบาทของความสามารถในการเผชิญปัญหาและพื้นที่ อุปสรรค และความฉลาดทางวัฒนธรรม ที่ส่งผลต่อความเปลี่ยนแปลงของ ความสามารถในการปรับตัว ของนักศึกษาต่างชาติ	189
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	200
สรุปผลการวิจัย	200
อภิปรายผลการวิจัย	201
ข้อเสนอแนะ	208
บรรณานุกรม	210

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก	219
ภาคผนวก ก.....	220
ภาคผนวก ข.....	229
ภาคผนวก ค.....	236
ภาคผนวก ง	244
ภาคผนวก จ	253
ภาคผนวก ฉ	255
ประวัติย่อของผู้วิจัย	281

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2-1	แบบวัดความฉลาดทางวัฒนธรรม (Cultural Intelligence Scale (CQS)-Self-Report) ... 35
2-2	ตัวอย่างข้อคำถามจาก 11 องค์ประกอบย่อยของแบบวัดความฉลาดทางวัฒนธรรม (The E-CQS) 37
3-1	จำนวนข้อคำถาม และค่าดัชนีความสอดคล้องที่คัดเลือกไว้ 71
3-2	จำนวนข้อคำถาม พิสัยของค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัด 72
3-3	คุณภาพของแบบวัดความสามารถในการเผชิญปัญหา และฟันฝ่าอุปสรรค แต่ละ องค์ประกอบ 77
3-4	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของตัวบ่งชี้ องค์ประกอบของความสามารถในการเผชิญปัญหา และฟันฝ่าอุปสรรค 80
3-5	ผลการวิเคราะห์ห้องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA) ของตัวแปรความสามารถในการเผชิญปัญหา และฟันฝ่าอุปสรรค (Adversity quotient) 83
3-6	คุณภาพของแบบวัดความสามารถในการปรับตัว แต่ละองค์ประกอบ..... 88
3-7	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของตัวบ่งชี้ องค์ประกอบของความสามารถในการปรับตัว 91
3-8	ผลการวิเคราะห์ห้องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA) ของตัวแปรความสามารถในการปรับตัว (Self-adjustment ability) 94
3-9	คุณภาพของแบบวัดอคติเชิงชาติพันธุ์ แต่ละองค์ประกอบ 96
3-10	คุณภาพของแบบวัดความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านอภิปัญญา แต่ละองค์ประกอบ 100
3-11	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของตัวบ่งชี้ องค์ประกอบของความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านอภิปัญญา..... 102
3-12	ผลการวิเคราะห์ห้องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA) ของตัวแปรความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านอภิปัญญา 104
3-13	คุณภาพของแบบวัดความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านปัญญา แต่ละองค์ประกอบ 107
3-14	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของตัวบ่งชี้ องค์ประกอบของความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านปัญญา..... 108

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
3-15 ผลการวิเคราะห์ห้องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA) ของตัวแปรความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านปัญญา	109
3-16 คุณภาพของแบบวัดความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านแรงจูงใจ แต่ละองค์ประกอบ	112
3-17 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของตัวบ่งชี้ องค์ประกอบของความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านแรงจูงใจ	114
3-18 ผลการวิเคราะห์ห้องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA) ของตัวแปรความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านแรงจูงใจ	116
3-19 คุณภาพของแบบวัดความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านพฤติกรรม แต่ละองค์ประกอบ	119
3-20 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของตัวบ่งชี้ องค์ประกอบของความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านพฤติกรรม	121
3-21 ผลการวิเคราะห์ห้องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA) ของตัวแปรความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านพฤติกรรม	123
3-22 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของตัวบ่งชี้ องค์ประกอบของความฉลาดทางวัฒนธรรม	124
3-23 ผลการวิเคราะห์ห้องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง (Confirmatory Factor Analysis: CFA) ของตัวแปรความฉลาดทางวัฒนธรรม	126
3-24 ค่าดัชนีวัดความกลมกลืนของโมเดลตามสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และเกณฑ์ ที่ใช้ในการพิจารณา	139
4-1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปรภูมิภาค	144
4-2 ค่าสถิติเชิงบรรยายลักษณะตัวแปรในงานวิจัยของกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาชาวต่างชาติ ..	147
4-3 ความสัมพันธ์ภายในองค์ประกอบของตัวแปรแต่ละตัว	150
4-4 ผลการค้นหาค่าจำนวนตัวบ่งชี้ และหน้าที่ของแต่ละองค์ประกอบของความฉลาด ทางวัฒนธรรม	154
4-5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของตัวบ่งชี้ องค์ประกอบของความฉลาดทางวัฒนธรรม	167
4-6 ผลการวิเคราะห์ห้องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง (Confirmatory Factor Analysis: CFA) ของตัวแปรความฉลาดทางวัฒนธรรม	170

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า	
4-7	เปรียบเทียบลักษณะโมเดลในรูปแบบต่าง ๆ จากการวัดความฉลาดทางวัฒนธรรม.....	175
4-8	เมตริกซ์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างองค์ประกอบย่อยภายในโมเดล ความฉลาดทางวัฒนธรรมของนักศึกษาชาวต่างชาติ	182
4-9	การตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลความฉลาดทางวัฒนธรรมที่ได้รับอิทธิพล เชิงสาเหตุจากตัวแปรอคติเชิงชาติพันธุ์ และมีอิทธิพลต่อความสามารถใน การปรับตัว	186
4-10	การตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลความฉลาดทางวัฒนธรรมที่ได้รับอิทธิพล เชิงสาเหตุจากตัวแปรอคติเชิงชาติพันธุ์ และมีอิทธิพลต่อความสามารถในการปรับตัว	188
4-11	อิทธิพลทางตรง (Direct Effects: DE) อิทธิพลทางอ้อม (Indirect Effects: IE) อิทธิพลรวม (Total Effects: TE) ของโมเดลความฉลาดทางวัฒนธรรมที่ได้รับ อิทธิพลเชิงสาเหตุจากตัวแปรอคติเชิงชาติพันธุ์ และมีอิทธิพลต่อความสามารถ ในการปรับตัว.....	189
4-12	เมตริกซ์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างองค์ประกอบย่อยภายในโมเดล ความฉลาดทางวัฒนธรรมของนักศึกษาชาวต่างชาติ	191
4-13	การตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลอิทธิพลความฉลาดทางวัฒนธรรมได้รับ อิทธิพลเชิงสาเหตุจากตัวแปรความสามารถในการเผชิญปัญหาและพื้นฝ้ออุปสรรค และมีอิทธิพลต่อความสามารถในการปรับตัวของนักศึกษาต่างชาติ	198
4-14	อิทธิพลทางตรง (Direct effects: DE) อิทธิพลทางอ้อม (Indirect effects: IE) อิทธิพลรวม (Total effects: TE) ของโมเดลอิทธิพลความฉลาดทางวัฒนธรรม ได้รับอิทธิพลเชิงสาเหตุจากตัวแปรความสามารถในการเผชิญปัญหาและ พื้นฝ้ออุปสรรค และมีอิทธิพลต่อความสามารถในการปรับตัวของนักศึกษาต่างชาติ ...	199

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1-1 กรอบแนวคิดของการวิจัยจากคำถามการวิจัยข้อ 1	7
1-2 กรอบแนวคิดของการวิจัยจากคำถามการวิจัยข้อ 2 และ 3	8
1-3 กรอบแนวคิดของการวิจัยจากคำถามการวิจัยข้อ 4	9
1-4 กรอบแนวคิดของการวิจัยจากคำถามการวิจัยข้อ 5	10
2-1 จำนวนประเทศที่นักศึกษาต่างชาติเข้ามาศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีต่อปีการศึกษา.....	21
2-2 จำนวนนักศึกษาต่างชาติเข้ามาศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีต่อปีการศึกษา	21
2-3 จำนวนนักศึกษาต่างชาติแต่ละประเทศเข้ามาศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี (5 อันดับสูงสุด) ต่อปีการศึกษา	22
2-4 เครือข่ายความเกี่ยวข้องกันตามกฎเกณฑ์ของตัวแปรของความฉลาดทางวัฒนธรรม	43
2-5 ความเชื่อมโยงของคุณสมบัติทั้ง 3 ประการของความสามารถในการเผชิญปัญหา และฟันฝ่าอุปสรรค	52
2-6 รูปแบบบูรณาการใหม่ของต้นไม้แห่งความสำเร็จ	54
3-1 ขั้นตอนการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง	69
3-2 วิธีการวิจัยเชิงผสมผสาน (Mixed Methods Research) แบบแผนเชิงสำรวจบุกเบิก (Exploratory design)	134
4-1 โมเดลการวิเคราะห์ห้อยคล้องประกอบเชิงยืนยันอันดับที่ 1 (1st Order CFA Model)	179
4-2 โมเดลการวิเคราะห์ห้อยคล้องประกอบเชิงยืนยันอันดับที่ 2 (2nd order CFA Model of CQ) ..	179
4-3 โมเดลการวิเคราะห์สมการ โครงสร้าง (SEM Model of CQ)	180
4-4 โมเดลการวิเคราะห์โมเดลที่รวมโครงสร้างเป็นตัวแปรสาเหตุ (Model with aggregate construct as cause)	180
4-5 โมเดลสมมติฐาน ความฉลาดทางวัฒนธรรมที่ได้รับอิทธิพลเชิงสาเหตุจากตัวแปรอคติ เชิงชาติพันธุ์ และมีอิทธิพลต่อความสามารถในการปรับตัว	184
4-6 ค่าพารามิเตอร์ของโมเดลความฉลาดทางวัฒนธรรมที่ได้รับอิทธิพลเชิงสาเหตุจาก ตัวแปรอคติเชิงชาติพันธุ์ และมีอิทธิพลต่อความสามารถในการปรับตัว	185
4-7 ค่าพารามิเตอร์ของโมเดลความฉลาดทางวัฒนธรรมที่ได้รับอิทธิพลเชิงสาเหตุจาก ตัวแปรอคติเชิงชาติพันธุ์ และมีอิทธิพลต่อความสามารถในการปรับตัว	187

สารบัญญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
4-8	ค่าพารามิเตอร์ของโมเดลความสามารถในการปรับตัวที่ได้รับอิทธิพลเชิงสาเหตุจากตัวแปรความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟันฝ่าอุปสรรค..... 194
4-9	ค่าพารามิเตอร์ของปฏิสัมพันธ์ของตัวแปรความฉลาดทางวัฒนธรรมกับตัวแปรความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟันฝ่าอุปสรรคที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการปรับตัว ของนักศึกษาต่างชาติ..... 195
4-10	ค่าพารามิเตอร์ของโมเดลอิทธิพลความฉลาดทางวัฒนธรรมได้รับอิทธิพลเชิงสาเหตุจากตัวแปรความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟันฝ่าอุปสรรค และมีอิทธิพลต่อความสามารถในการปรับตัวของนักศึกษาต่างชาติ..... 196
4-5	โมเดลสมมติฐาน ความฉลาดทางวัฒนธรรมที่ได้รับอิทธิพลเชิงสาเหตุจากตัวแปรอคติเชิงชาติพันธุ์ และมีอิทธิพลต่อความสามารถในการปรับตัว..... 184
4-6	ค่าพารามิเตอร์ของโมเดลความฉลาดทางวัฒนธรรมที่ได้รับอิทธิพลเชิงสาเหตุจากตัวแปรอคติเชิงชาติพันธุ์ และมีอิทธิพลต่อความสามารถในการปรับตัว..... 185

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันประเทศไทยได้เข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) และเป็นสมาชิกองค์การการค้าโลก (WTO) ได้กำหนดให้การศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการค้าเสรี เนื่องด้วยการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการค้าภาคบริการ ประเทศไทยจะได้ประโยชน์จากการเปิดเสรีการศึกษา เช่น ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพจากการเข้ามาเปิดสถาบันอุดมศึกษาจากต่างประเทศ เกิดการแข่งขันการพัฒนาคุณภาพในสถาบันทั้งในประเทศ และต่างประเทศ เกิดความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษา และเปิดช่องทางให้สถาบันอุดมศึกษาไทยเผยแพร่องค์ความรู้ไปสู่ระดับนานาชาติ เป็นต้น ด้วยเหตุนี้ สถาบันการศึกษาในประเทศไทยจึงมีความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงหลักสูตร และพร้อมที่จะเปิดรับนักศึกษาต่างชาติ เมื่อการจัดการศึกษาเป็นการจัดการศึกษาโดยเสรี จึงเกิดการแข่งขันเพื่อรองรับนักศึกษาจากทุกภูมิภาคทั่วโลก (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2559) เพื่อความอยู่รอดของสถาบันอุดมศึกษา รวมทั้งการที่นักศึกษาต่างชาติเข้ามาเรียนในประเทศไทย เท่ากับเป็นการหารายได้เข้าสู่ประเทศอีกทางหนึ่งด้วย (บัญญัติ สุขศรีงาม, 2546, หน้า 1) อีกทั้งในช่วงระยะเวลา 3 ปีที่ผ่านมา (ปีการศึกษา 2556-2558) พบว่า มีนักศึกษาต่างชาติเข้ามาศึกษาต่อในประเทศไทยเพิ่มขึ้นทุกปี โดยมีนักศึกษาจากประเทศจีนมากเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาเป็นพม่า ลาว กัมพูชา และเวียดนาม ตามลำดับ (สารสนเทศอุดมศึกษา, 2559) นั่นจึงเป็นเหตุผลว่า สถาบันการศึกษาในประเทศไทยต้องมีการปรับปรุงหลักสูตรเพื่อรองรับนักศึกษาต่างชาติ

โดยพื้นฐานของนักศึกษาต่างชาติย่อมมีพื้นฐานทางวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม การปฏิบัติที่แตกต่างไปจากคนไทย รวมทั้งจะต้องเข้าไปมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ๆ ที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม หากนักศึกษาสามารถปรับตัวเข้ากับวัฒนธรรมหรือมีความสามารถในการเข้าไปมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นได้ ก็ย่อมจะทำให้เกิดผลสำเร็จทั้งในการเรียน การทำงาน หรือการใช้ชีวิตในประเทศไทย ปัจจัยหนึ่งที่จะทำให้เกิดผลสำเร็จนั้น คือ ความฉลาดทางวัฒนธรรม (Cultural intelligence) ถือว่าเป็นความสามารถของบุคคลในการปรับตัว และประยุกต์ใช้ให้เข้ากับสภาพแวดล้อมได้เป็นอย่างดี อีกทั้งในปัจจุบันสังคมโลกมีการอาศัยการพึ่งพากันมากขึ้น ทั้งในด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรม ความฉลาดทางวัฒนธรรม ถือว่าเป็นรูปแบบหนึ่งที่อยู่ถึงความสามารถของบุคคลในการปรับตัว และการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นที่มีความแตกต่างและหลากหลายทางวัฒนธรรม ในหลาย ๆ ด้าน จากแนวความคิดของ Ang and Van

(2008, p. 4) ได้บูรณาการแนวคิดของ Sternberg and Detterman (1986) จึงนำมาสู่การสร้างองค์ประกอบทั้ง 4 ด้าน เพื่อเป็นแนวคิดของความฉลาดทางวัฒนธรรมในแต่ละระดับดังนี้

1) ความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านอภิปัญญา คือ การควบคุมและประเมินความคิดของตนเอง หรือกระบวนการทางปัญญา และสามารถใช้ยุทธวิธีการทำงานจนสำเร็จอย่างสมบูรณ์ 2) ความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านปัญญา คือ องค์ความรู้ของบุคคล และ โครงสร้างขององค์ความรู้ 3) ความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านแรงจูงใจ คือ ระดับของความสนใจ แรงจูงใจ พลังของการปรับตัว 4) ความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านพฤติกรรม คือ ความสามารถของบุคคลในระดับของพฤติกรรม การทำหน้าที่ที่เหมาะสมต่อสถานการณ์ทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ดังนั้น ความฉลาดทางวัฒนธรรม จึงเป็นความสามารถทางปัญญา ทักษะในการติดต่อสื่อสาร และไหวพริบ ของบุคคลในการแสดงออกที่เหมาะสม และอยู่ร่วมกับคนในสังคมของกลุ่มคนใดคนหนึ่ง ที่ก่อให้เกิดประโยชน์ และเป็นที่ยอมรับของคนในสังคมนั้น ๆ และสามารถปฏิบัติงานในบริบทที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้แนวคิดของ Ang and Van (2008, pp. 10-12) ได้เสนอเครือข่ายความเกี่ยวข้องกันตามกฎเกณฑ์ของตัวแปร (Nomological network) เพื่อทำความเข้าใจบทบาทของความฉลาดทางวัฒนธรรม จากการศึกษาประสิทธิภาพของแต่ละบุคคล และอธิบายตัวแปรที่มีความสัมพันธ์และเกี่ยวข้องกับความฉลาดทางวัฒนธรรม ผู้วิจัยจึงได้ปรับแนวคิดดังกล่าวและศึกษาตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับความฉลาดทางวัฒนธรรม 3 ตัวแปร คือ 1) อคติเชิงชาติพันธุ์ (Ethnocentrism) และ 2) ความสามารถในการปรับตัว (Self-adjustment ability) 3) ความสามารถในการเผชิญปัญหา และ สิ้นฝ่าวอุปสรรค (Adversity Quotient)

อคติเชิงชาติพันธุ์ (Ethnocentrism) เป็นปรากฏการณ์ทางวัฒนธรรมที่สำคัญอย่างหนึ่ง เนื่องจาก หากนักศึกษามองเห็นว่าวัฒนธรรมของตนดีกว่า หรือมีคุณค่ามากกว่าวัฒนธรรมของผู้อื่นที่มีความแตกต่างทางวัฒนธรรม ย่อมไม่เกิดผลดี เพราะในสังคมปัจจุบันผู้คนมีความหลากหลายทางวัฒนธรรม อันจะส่งผลให้นักศึกษาเกิดความหวาดระแวง การไม่ยอมรับผู้อื่น นำไปสู่การเรียนหรือการปรับตัวทางการเรียน การทำงานกับเพื่อนร่วมชั้นเรียน หรือการทำกิจกรรมไม่ประสบความสำเร็จ อคติเชิงชาติพันธุ์จะมีความสัมพันธ์ทางลบกับความฉลาดทางวัฒนธรรมทุกองค์ประกอบ (Neuliep, 2002) แนวคิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างอคติเชิงชาติพันธุ์และความฉลาดทางวัฒนธรรม มองว่าอคติเชิงชาติพันธุ์และความฉลาดทางวัฒนธรรมมีความสัมพันธ์กันทางลบกับองค์ประกอบทั้ง 4 ของความฉลาดทางวัฒนธรรม และทั้งโครงสร้างหลายมิติ ตามที่ Neuliep (2002) กล่าวไว้ว่า ทักษะคิดของผู้ที่มีอคติเชิงวัฒนธรรมเป็นเงื่อนไขจากภูมิหลังทางวัฒนธรรมที่จะมีอิทธิพลต่อวิธีคิดของคน (ความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านอภิปัญญา และความฉลาดทางวัฒนธรรม

ด้านปัญญา) ต่อความรู้สึกรู้สึก (ความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านแรงจูงใจ) และเป็นเงื่อนไขของคนใน
วิธีดำเนินการ (ความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านพฤติกรรม)

ความสามารถในการปรับตัว (Self-adjustment ability) เป็นผลของความฉลาดทาง
วัฒนธรรมความสามารถในการปรับตัวเป็นกระบวนการทางจิตที่จะต้องปรับให้เหมาะสมกับ
สถานการณ์ และสภาพแวดล้อมที่บุคคลนั้นอยู่ ผู้วิจัยได้ศึกษาองค์ประกอบของการปรับตัวของ
นักศึกษา 5 องค์ประกอบ คือ 1) การปรับตัวทางการเรียน เช่น ความตั้งใจ มีสมาธิในการเรียน
นอกห้องเรียน เช่น การวางแผนในการเรียน การแบ่งเวลา การทำงานที่ได้รับมอบหมาย และส่งตาม
กำหนดเวลา 2) การปรับตัวด้านผู้สอน โดยผู้สอนควรมีแนวคิด และยึดหลักการ ดังนี้ ต้องยึด
ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างผู้เรียน ส่งเสริมการเรียนรู้ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์
สังคม สติปัญญา ควรเริ่มจากการเรียนรู้สิ่งที่ใกล้ตัวไปหาไกลตัว จากง่ายไปยาก เริ่มจากตัวอย่างไป
หากฎเกณฑ์ ส่งเสริมการทำงานเป็นกลุ่ม ริเริ่มความคิดสร้างสรรค์ และสร้างบรรยากาศแห่ง
การเรียนรู้แก่ผู้เรียน 3) การปรับตัวด้านกลุ่มเพื่อน จะช่วยให้สามารถเข้าร่วมกับผู้อื่นให้ได้ ซึ่งจะทำ
ให้สามารถอยู่ร่วมกับเพื่อน สังคม และส่งผลดีต่อการเรียน การร่วมทำกิจกรรมต่าง ๆ
4) การปรับตัวด้านสภาพแวดล้อม การจัดสิ่งแวดล้อมทางการเรียนที่สวยงาม มีความเป็นระเบียบ
เรียบร้อย ทั้งการแต่งกายของผู้เรียน ผู้สอน กิจกรรมความงาม และสุนทรียะต่าง ๆ มีบรรยากาศ
ที่สร้างความสุข เจริญตาเจริญใจให้กับผู้เรียน (วรากร ทรัพย์วิระปกรณ์ และอภิเชษฐ์ จันทนา, 2559,
หน้า 157) ทำให้นักศึกษามีความพึงพอใจ มีแรงจูงใจในการเรียน อยากเข้ามาในสถานศึกษา และยัง
ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอีกด้วย และ 5) การปรับตัวด้านกิจกรรม ในการเรียน
ระดับอุดมศึกษา กิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นล้วนมีผลต่อการปรับตัว การที่สามารถปรับตัวได้จะทำให้
รู้สึกเป็นสุข (วรากร ทรัพย์วิระปกรณ์ และเกรียงศักดิ์ รัฐกุล, 2560, หน้า 66) และปรับพฤติกรรม
นักศึกษาให้เกิดการพัฒนาตนเองจนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

ความสามารถในการเผชิญปัญหา และฟื้นฝ่าอุปสรรค (Adversity quotient) เป็น
ความสามารถของบุคคลในการตอบสนองต่อเหตุการณ์ยามที่ต้องเผชิญกับความทุกข์ยาก หรือความ
ลำบาก (Stoltz, 1997, p. 6) ผู้วิจัยได้ศึกษาความสามารถในการเผชิญปัญหา และฟื้นฝ่าอุปสรรคตาม
แนวคิดของ Stoltz (1997, pp. 106-125) ที่แบ่งองค์ประกอบออกเป็น 4 มิติ ที่เรียกว่า CO₂RE แต่
ผู้วิจัยได้แยกศึกษา O₂ ให้เป็น 2 องค์ประกอบ ดังนั้น ในงานวิจัยในครั้งนี้ จะแบ่งองค์ประกอบของ
ความสามารถในการเผชิญปัญหา และฟื้นฝ่าอุปสรรค ออกเป็น 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การควบคุม
(Control) เป็นระดับการรับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเองของบุคคล ให้สามารถผ่านพ้น
เหตุการณ์ที่ยากลำบาก หรืออุปสรรค 2) การระบุต้นเหตุของอุปสรรค (Origin) เป็นการวิเคราะห์
ค้นหาสาเหตุของปัญหา โดยพิจารณาจากตนเองเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ในข้อผิดพลาดจากอดีต และ

นำมาปรับปรุงแก้ไข 3) ความรับผิดชอบ (Ownership) เป็นการตระหนักว่าปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นความรับผิดชอบของตน และหาทางแก้ไขให้ได้ รวมทั้งไม่ผลักภาระความรับผิดชอบให้กับคนอื่น 4) การรับรู้ผลกระทบต่ออุปสรรค (Reach) เป็นการวัดผลกระทบของปัญหา ความยุ่งยากที่มีต่อการดำเนินชีวิตของและคนว่ามีมากน้อยเพียงใด พร้อมระวางว่ามีอีกนานเท่าไรหรือปัญหาหรืออุปสรรคกำลังจะเข้ามาในชีวิต 5) การอดทนต่ออุปสรรค (Endurance) เป็นการรับรู้ความคงทนของอุปสรรค และการรับมือกับความยืดหยุ่นของปัญหา และพยายามจัดให้หมดไปอย่างถูกวิธี ในการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาตัวแปรความสามารถในการเผชิญปัญหา และค้นหาอุปสรรคว่ามีบทบาทร่วมกับความฉลาดทางวัฒนธรรมที่ส่งผลต่อความเปลี่ยนแปลงของความสามารถในการปรับตัวของนักศึกษาต่างชาติอย่างไร

จากการทบทวนวรรณกรรมข้างต้น พบว่า การศึกษาความฉลาดทางวัฒนธรรมมีปัจจัยที่ได้รับอิทธิพลมาจากตัวแปรอื่น และความฉลาดทางวัฒนธรรมก็ส่งผลต่อตัวแปรอื่น ตามแนวคิดของ Ang and Van (2008, pp. 10-12) ที่ได้เสนอเครือข่ายความเกี่ยวข้องกันตามกฎเกณฑ์ของตัวแปร (Nomological network) ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อความฉลาดทางวัฒนธรรม โดยนำตัวแปรที่เกี่ยวข้องมาสร้างเป็นโมเดลเพื่อศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างตัวแปร และตรวจสอบความกลมกลืนสอดคล้องของโมเดลตามสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เพื่อให้ผลการวิจัยเป็นประโยชน์ในการพัฒนาความฉลาดทางวัฒนธรรมแก่นักศึกษาต่างชาติ หรือผู้ที่เกี่ยวข้องต่อไป

คำถามการวิจัย

1. ความฉลาดทางวัฒนธรรม (Cultural Intelligence: CQ) ที่ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบที่สำคัญ เมื่อนำมาประยุกต์ใช้กับนักศึกษาต่างชาติ ในแต่ละองค์ประกอบควรมีตัวบ่งชี้ที่สำคัญจำนวนกี่ตัวบ่งชี้ ตัวบ่งชี้ใดควรทำหน้าที่เป็นตัวบ่งชี้เชิงสาเหตุ (Cause indicators) และตัวบ่งชี้ใดควรทำหน้าที่เป็นตัวบ่งชี้เชิงผล (Effect indicators)
2. คุณภาพของตัวบ่งชี้ภายในโมเดลการวัดความฉลาดทางวัฒนธรรม (CQ) ของนักศึกษาต่างชาติเป็นอย่างไร
3. โมเดลการวัดความฉลาดทางวัฒนธรรม (CQ) ที่มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ควรมีลักษณะอย่างไร ควรเป็นโมเดลการวัดเชิงสะท้อน (Reflective measurement model) หรือควรเป็นโมเดลการวัดเชิงก่อรูป (Formative measurement model) หรือควรเป็นโมเดลผสมผสานแบบหลายสาเหตุหลายผล (Multiple Indicators and Multiple Causes Model: MIMIC) หรือมีลักษณะอื่น ๆ

4. ความฉลาดทางวัฒนธรรม (CQ) ได้รับอิทธิพลเชิงสาเหตุจากตัวแปรอคติเชิงชาติพันธุ์ (Ethnocentrism) และมีอิทธิพลต่อความสามารถในการปรับตัว (Self-adjustment Ability) ของนักศึกษาต่างชาติ มากน้อยเพียงใด

5. ความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟื้นฝ่าอุปสรรค (Adversity Quotient: AQ) ทำหน้าที่ร่วมกับความฉลาดทางวัฒนธรรม (CQ) ในลักษณะใด เมื่อต้องการอธิบายความเปลี่ยนแปลงของความสามารถในการปรับตัว (Self-adjustment Ability) ของนักศึกษาต่างชาติ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

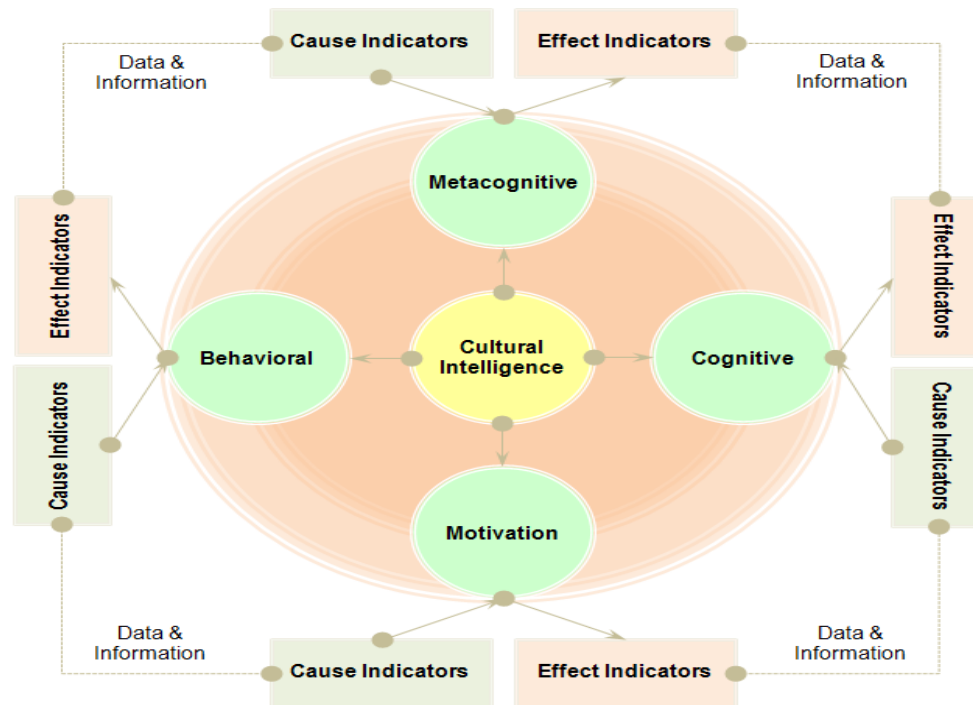
การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เฉพาะ ดังนี้

1. เพื่อค้นหาจำนวนตัวบ่งชี้ และหน้าที่ของแต่ละองค์ประกอบของความฉลาดทางวัฒนธรรม
2. เพื่อศึกษาคุณภาพของตัวบ่งชี้ภายในโมเดลการวัดความฉลาดทางวัฒนธรรม ของนักศึกษาต่างชาติ
3. เพื่อทดสอบ โมเดลการวัดความฉลาดทางวัฒนธรรม จากลักษณะโมเดลการวัดเชิงสะท้อน โมเดลการวัดเชิงก่อรูป โมเดลผสมผสานแบบหลายสาเหตุหลายผล หรือมีลักษณะอื่น ๆ
4. เพื่อศึกษาอิทธิพลของตัวแปรอคติเชิงชาติพันธุ์ที่ส่งผลต่อความฉลาดทางวัฒนธรรม และอิทธิพลของตัวแปรความฉลาดทางวัฒนธรรมที่ส่งผลต่อความสามารถในการปรับตัว ของนักศึกษาต่างชาติ
5. เพื่อศึกษาบทบาทของความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟื้นฝ่าอุปสรรค และความฉลาดทางวัฒนธรรม ที่ส่งผลต่อความเปลี่ยนแปลงของความสามารถในการปรับตัว ของนักศึกษาต่างชาติ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

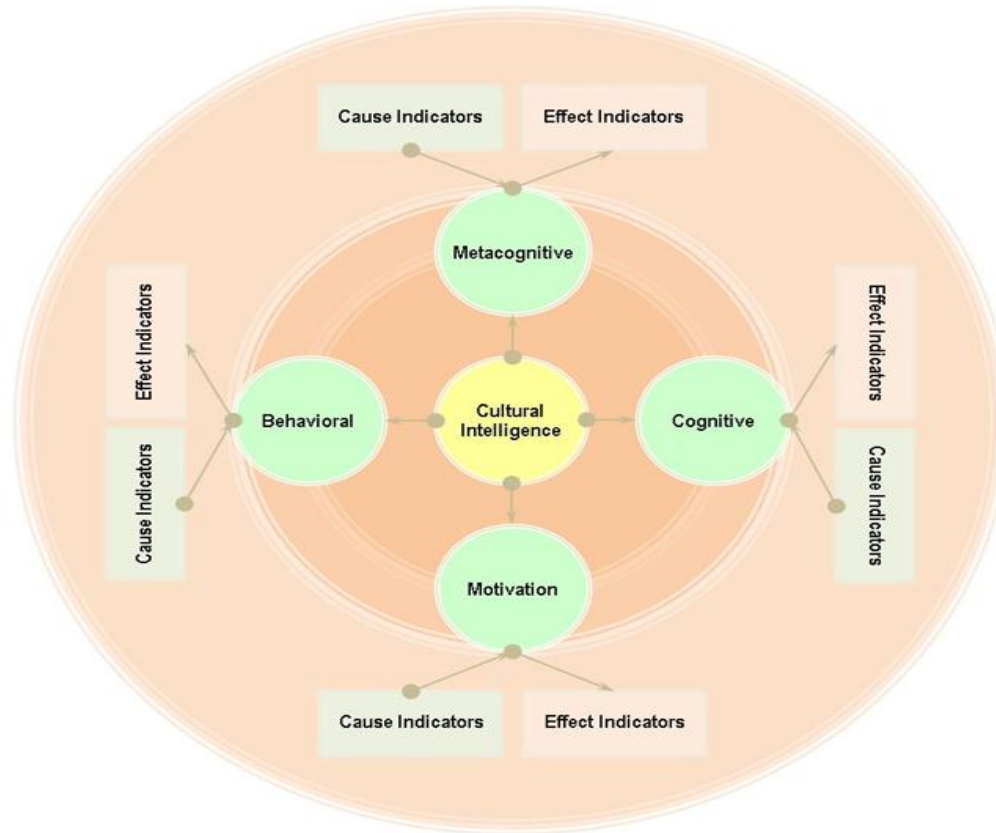
จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยได้นำแนวคิดตาม Ang and Van (2008, p. 11) จากเครือข่ายความเกี่ยวข้องกันตามกฎเกณฑ์ของตัวแปร (Nomological network) มาศึกษาเพื่อให้เข้าใจบทบาทของความฉลาดทางวัฒนธรรมในการของนักศึกษาต่างชาติ ในบริบทของระบบอุดมศึกษาไทย: กระบวนการสร้างมโนทัศน์พื้นฐาน การวัด และการตรวจสอบความเที่ยงตรง โดยสิ่งที่เป็นจุดเริ่มที่จะส่งไปยังความฉลาดทางวัฒนธรรมนั้นผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาตัวแปรอคติเชิงชาติพันธุ์ ซึ่งจากบทความของ Rose and Kumar (2008, p. 515) กล่าวไว้ว่า

อคติเชิงชาติพันธุ์มีความสัมพันธ์กับความฉลาดทางวัฒนธรรมไปในทิศทางลบ นั่นก็คือ ถ้าบุคคลมีอคติเชิงวัฒนธรรมแล้วก็จะทำให้บุคคลนั้นไม่มีความฉลาดทางวัฒนธรรม ส่วนตัวแปรความฉลาดทางวัฒนธรรมนั้นผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดของ Ang, Van, and Koh (2012) ซึ่งมี 4 องค์ประกอบ และมี 11 ตัวบ่งชี้ นำมาใช้เพื่อพัฒนาให้เหมาะสมกับบริบทการศึกษาในระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย และมีตัวแปรที่ร่วมกันส่งผลให้เกิดการประยุกต์ใช้จากความฉลาดทางวัฒนธรรม นั่นคือ ตัวแปรความสามารถในการเผชิญปัญหา และการฟื้นฝ่าอุปสรรค (Adversity Quotient: AQ) ที่ถูกพัฒนาขึ้นโดย Stoltz (1997) มาเป็นแนวทางการพัฒนาเครื่องมือ และผลลัพธ์จากการศึกษาในครั้งนี้คือ ความสามารถในการปรับตัว (Self-adjustment ability) ของนักศึกษาต่างชาติ ผู้วิจัยจึงกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยในครั้งนี้จากคำถามการวิจัย ดังภาพที่ 1-1 ถึง 1-4 ดังนี้

คำถามการวิจัย 1: ความฉลาดทางวัฒนธรรม (Cultural Intelligence: CQ) ที่ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบที่สำคัญ เมื่อนำมาประยุกต์ใช้ในบริบทของระบบอุดมศึกษาไทยแล้ว ในแต่ละองค์ประกอบควรมีตัวบ่งชี้ที่สำคัญจำนวนกี่ตัวบ่งชี้ ตัวบ่งชี้ใดควรทำหน้าที่เป็นตัวบ่งชี้เชิงสาเหตุ (Cause Indicators) และตัวบ่งชี้ใดควรทำหน้าที่เป็นตัวบ่งชี้เชิงผล (Effect Indicators)

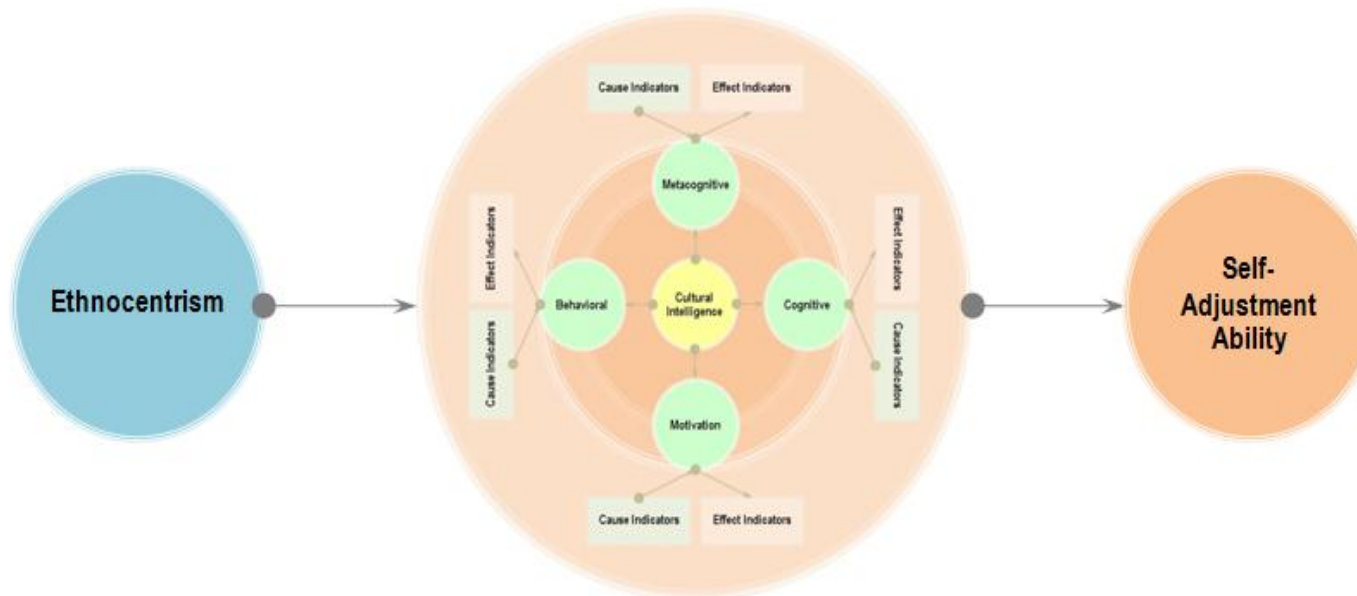
ภาพที่ 1-1 กรอบแนวคิดของการวิจัยจากคำถามการวิจัยข้อ 1

คำถามการวิจัย 2 และ 3 คุณภาพของตัวบ่งชี้ภายในโมเดลการวัดความฉลาดทางวัฒนธรรม (CQ) ของนักศึกษาต่างชาติเป็นอย่างไร

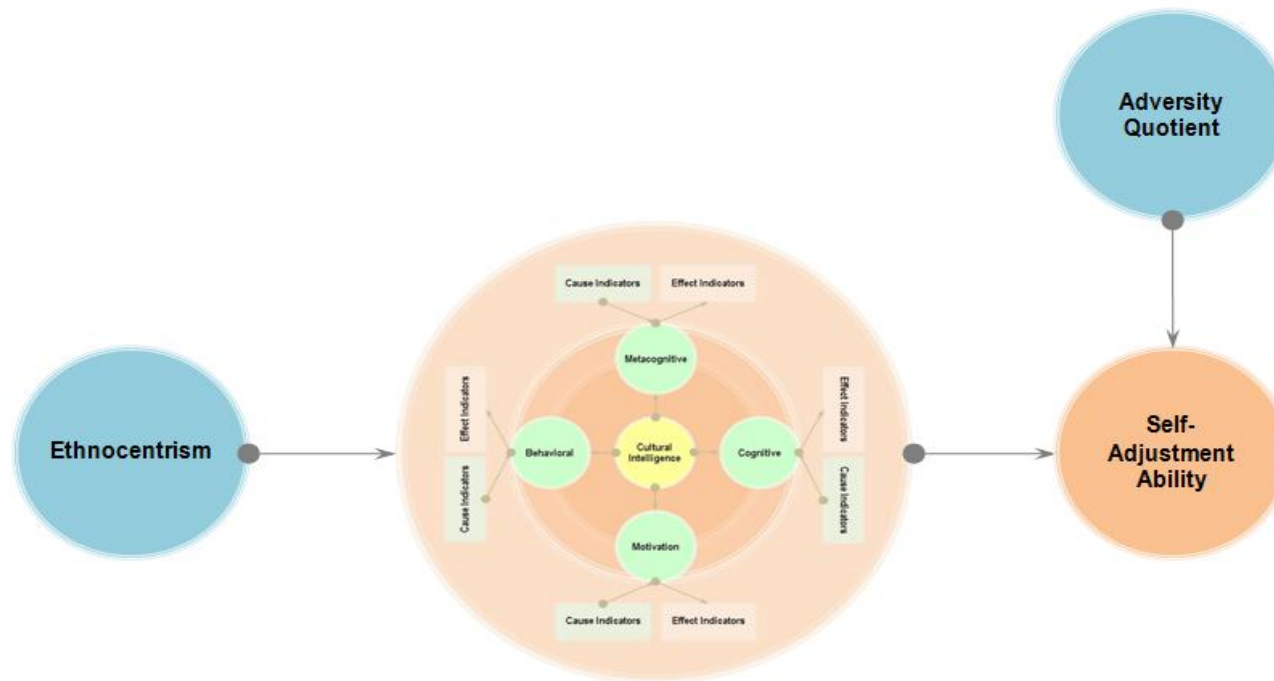
ภาพที่ 1-2 กรอบแนวคิดของการวิจัยจากคำถามการวิจัยข้อ 2 และ 3

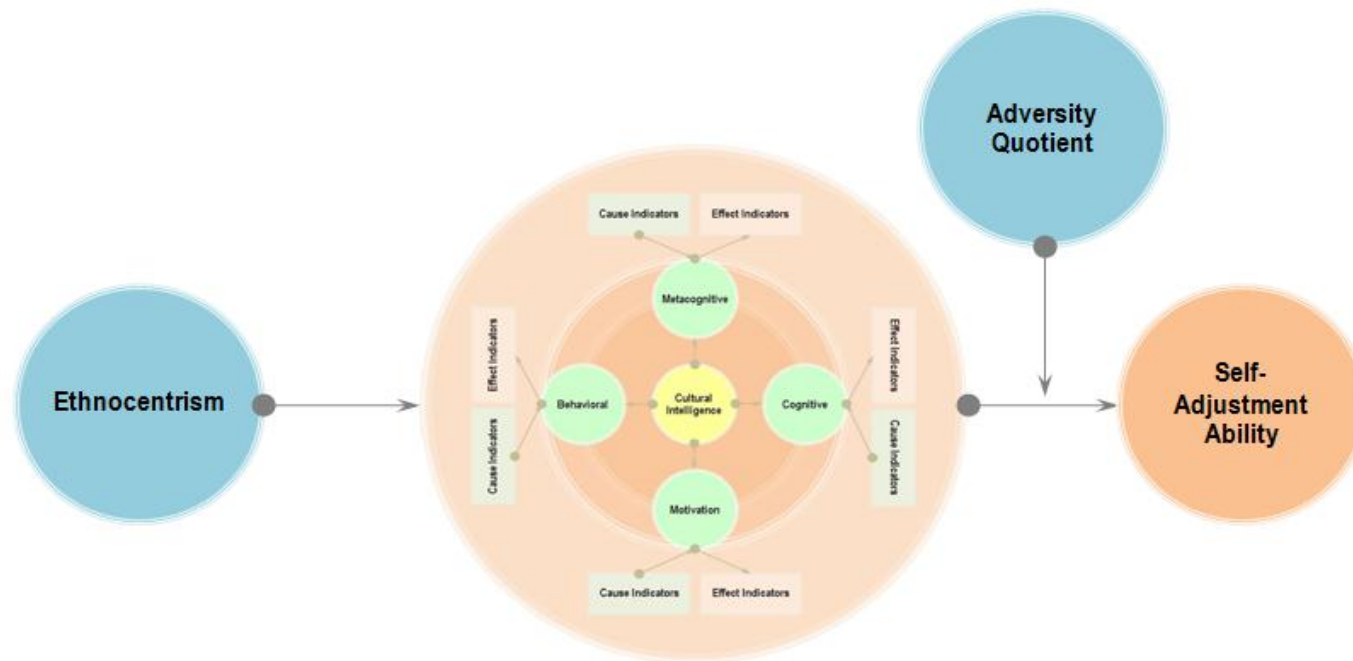
คำถามการวิจัย 4: ความฉลาดทางวัฒนธรรม (CQ) ได้รับอิทธิพลเชิงสาเหตุจากตัวแปรอคติเชิงชาติพันธุ์ (Ethnocentrism) และมีอิทธิพลต่อความสามารถในการปรับตัว (Self – adjustment Ability) ของนักศึกษาต่างชาติ มากน้อยเพียงใด

ภาพที่ 1-3 กรอบแนวคิดของการวิจัยจากคำถามการวิจัยข้อ 4

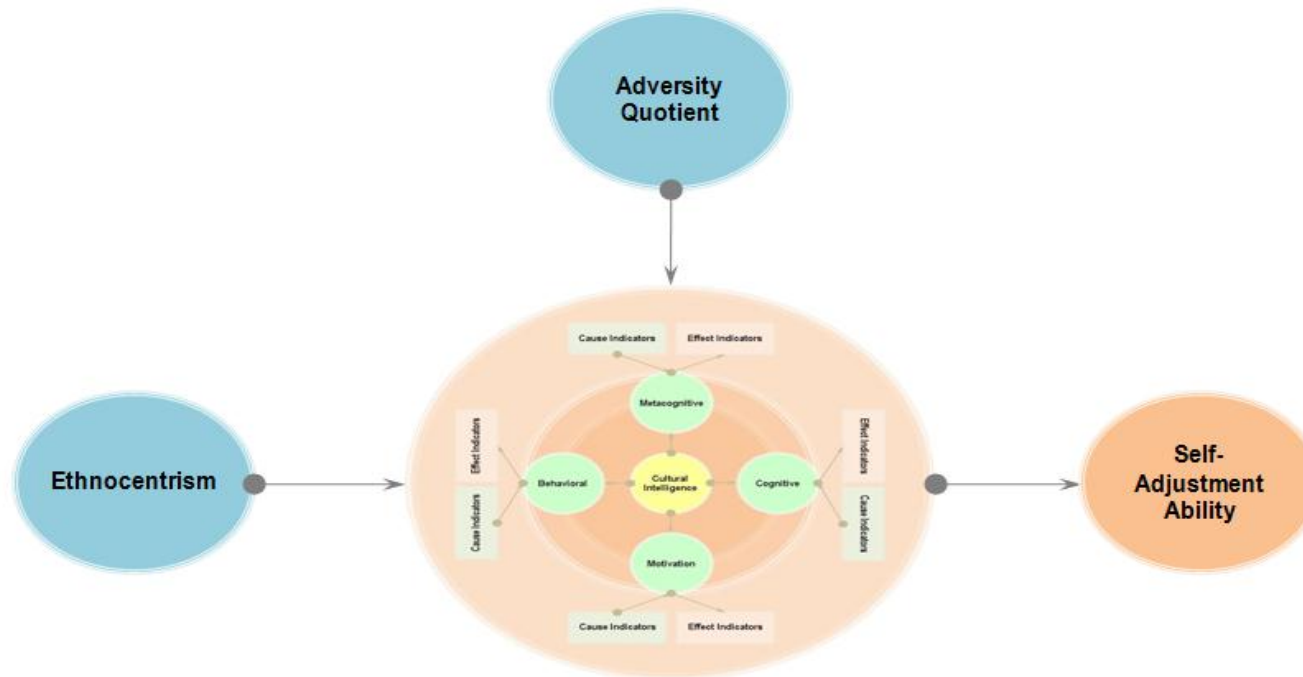
คำถามการวิจัย 5: ความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟื้นตัวอุปสรรค (Adversity Quotient: AQ) ทำหน้าที่ร่วมกับ ความฉลาดทางวัฒนธรรม (CQ) ในลักษณะใด เมื่อต้องการอธิบายความเปลี่ยนแปลงของความสามารถในการปรับตัว (Self – adjustment Ability) ของนักศึกษาต่างชาติ

ภาพที่ 1-4 กรอบแนวคิดของการวิจัยจากคำถามการวิจัยข้อ 5

คำถามการวิจัย 5: ความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟื้นตัวอุปสรรค (Adversity Quotient: AQ) ทำหน้าที่ร่วม ความฉลาดทางวัฒนธรรม (CQ) ในลักษณะใด เมื่อต้องการอธิบายความเปลี่ยนแปลงของความสามารถในการปรับตัว (Self - adjustment Ability) ของนักศึกษาต่างชาติ

ภาพที่ 1-4 (ต่อ)

คำถามวิจัยข้อที่ 5: ความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟื้นฟ้อุปสรรค (Adversity Quotient: AQ) ทำหน้าที่ร่วมกับ ความฉลาดทางวัฒนธรรม (CQ) ในลักษณะใด เมื่อต้องการอธิบายความเปลี่ยนแปลงของความสามารถในการปรับตัว (Self-adjustment Ability) ของนักศึกษาต่างชาติ

ภาพที่ 1-4 (ต่อ)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ มีประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับดังนี้

1. ผลจากการค้นหาตัวบ่งชี้ และหน้าที่ของแต่ละองค์ประกอบของความฉลาดทางวัฒนธรรม ทำให้ผู้บริหารนำผลไปใช้ประกอบการวางแผนและพัฒนา ความฉลาดทางวัฒนธรรม ของนักศึกษาต่างชาติ และได้แบบวัดความฉลาดทางวัฒนธรรมที่เหมาะสมกับนักศึกษาต่างชาติ
2. ได้ตัวบ่งชี้ที่มีคุณภาพภายในโมเดลการวัดความฉลาดทางวัฒนธรรม ของนักศึกษาต่างชาติที่เหมาะสม
3. ได้ลักษณะของโมเดลการวัดความฉลาดทางวัฒนธรรมที่เหมาะสม
4. เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาความฉลาดทางวัฒนธรรมที่ปราศจากอิทธิพลของอคติเชิงชาติพันธุ์ และพัฒนาความฉลาดทางวัฒนธรรมเพื่อนำไปสู่การปรับตัวของนักศึกษาต่างชาติต่อไป
5. เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาความสามารถในการปรับตัวของนักศึกษาต่างชาติ โดยการศึกษาร่วมกันของตัวแปรความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟันฝ่าอุปสรรค และความฉลาดทางวัฒนธรรม

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นนักศึกษาต่างชาติที่ศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ระดับปริญญาตรี จากข้อมูลนักศึกษารวม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 มีนักศึกษาต่างชาติจาก 3 ประเทศ ประกอบไปด้วยนักศึกษาสัญชาติจีน ลาว และเวียดนาม รวมจำนวน 7,044 คน (สารสนเทศอุดมศึกษา, 2559)

ระยะที่ 1 การวิจัยเชิงคุณภาพ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ คือ นักศึกษาต่างชาติประกอบไปด้วยนักศึกษาสัญชาติจีน ลาว และเวียดนาม ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) สัญชาติละ 5 คน รวมทั้งหมด 15 คน

ระยะที่ 2 การวิจัยเชิงปริมาณ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

นักศึกษาต่างชาติที่ศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาระดับปริญญาตรี จากข้อมูลนักศึกษารวมภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 ประกอบไปด้วยนักศึกษาสัญชาติจีน จำนวน 225 คน สัญชาติลาว จำนวน 46 คน และสัญชาติเวียดนาม จำนวน 70 คน จำนวน 341 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. ตัวแปรภายนอก คือ อคติเชิงชาติพันธุ์
2. ตัวแปรแทรกกลาง คือ ความฉลาดทางวัฒนธรรม
3. ตัวแปรกำกับ คือ ความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟันฝ่าอุปสรรค
4. ตัวแปรตามท้ายสุด คือ ความสามารถในการปรับตัว

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **วัฒนธรรม** หมายถึง สิ่งที่แสดงออกถึงวิถีชีวิตของมนุษย์ในสังคมของกลุ่มคนใดคนหนึ่ง ที่ก่อให้เกิดความเจริญงอกงาม และเป็นที่ยอมรับกันในสังคม ในการที่จะนำมาใช้เป็นแบบแผนของการดำเนินชีวิต

2. **ความฉลาดทางวัฒนธรรม** หมายถึง ความรู้ทางวัฒนธรรมอื่น ๆ ทักษะในการติดต่อสื่อสาร การอยู่ร่วมกับคนในสังคม และความสามารถในการปฏิบัติงาน การเรียน กับผู้คนที่มีความแตกต่างทางวัฒนธรรมกับตน โดยแบ่งออกเป็น 4 องค์ประกอบ ตามแนวคิดของ Ang and Van (2008) ได้แก่ 1) ความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านอภิปัญญา 2) ความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านปัญญา 3) ความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านแรงจูงใจ และ 4) ความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านพฤติกรรม โดยแบ่งออกเป็น 11 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

2.1 ความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านอภิปัญญา หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการเตรียมความพร้อมก่อนมาศึกษาต่อในประเทศไทย มีความเข้าใจถึงความแตกต่างทางวัฒนธรรมของตนเองกับวัฒนธรรมไทย และมีการทบทวนประสบการณ์ของตนเองเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่ต่างจากสิ่งที่ตนคาดหมายก่อนมาศึกษาต่อในประเทศไทย โดยแบ่งออกเป็น 3 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

2.1.1 การวางแผน หมายถึง ลักษณะที่แสดงออกถึงการเตรียมความพร้อมของนักศึกษาต่างชาติในการจัดเตรียมตัว วิธีการ หรือเตรียมแผนการก่อนมาเผชิญหน้ากับผู้คนที่อยู่ในวัฒนธรรมไทย

2.1.2 การตระหนักรู้ หมายถึง ลักษณะที่แสดงถึงความเข้าใจของนักศึกษาต่างชาติเกี่ยวกับความคิดด้านวัฒนธรรม และความรู้ในวัฒนธรรมของตนเอง และผู้คนที่อยู่ในวัฒนธรรมไทย ที่มีภาษา ศาสนา และธรรมเนียมปฏิบัติที่แตกต่างจากวัฒนธรรมของตน

2.1.3 การตรวจสอบ หมายถึง ลักษณะที่แสดงถึงการทบทวนประสบการณ์ และปรับตัวของนักศึกษาเกี่ยวกับเหตุการณ์/ ข้อตกลงที่พบเจอกับผู้คนที่อยู่ในวัฒนธรรมไทยโดยมีการปรับใจ ปรับแผนการเมื่อประสบการณ์ที่พบแตกต่างไปจากความคาดหมายที่ตั้งเอาไว้ก่อนมาประเทศไทย

2.2 ความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านปัญญา หมายถึง ความสามารถในการสร้างความรู้ของแต่ละบุคคลที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมทั่วไป ความรู้เบื้องต้นที่ควรทราบเกี่ยวกับภาษา ธรรมเนียมปฏิบัติของวัฒนธรรมไทยที่เหมือนหรือแตกต่างจากของตน รวมทั้งโครงสร้างของความรู้ในวิธีการต่าง ๆ ที่จะทำงานหรือเรียนร่วมกับคนไทยให้เกิดประสิทธิผล และเกิดผลสำเร็จ โดยแบ่งออกเป็น 3 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

2.2.1 ความรู้ทางวัฒนธรรมทั่วไป หมายถึง ลักษณะที่แสดงถึงความรู้ของนักศึกษาต่างชาติเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทั่วไป ความรู้เบื้องต้นที่ควรทราบเกี่ยวกับภาษา ศาสนา ธรรมเนียมปฏิบัติทั่วไป สถานที่สำคัญในประเทศของตน และประเทศไทย ทำให้เห็นถึงวัฒนธรรมที่มีความเหมือน และแตกต่างกันกับวัฒนธรรมของตน

2.2.2 ความรู้ทางวัฒนธรรมเฉพาะ หมายถึง ลักษณะที่แสดงถึงความรู้ของนักศึกษาต่างชาติเกี่ยวกับการเรียน การทำกิจกรรมร่วมกับนักศึกษาชาวไทย

2.2.3 ความรู้เกี่ยวกับวิธีการที่จะทำให้เกิดประสิทธิผล เกิดความสำเร็จ ในด้านการเรียน/ การทำงานร่วมกับคนไทย

2.3 ความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านแรงจูงใจ หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการแสดงให้เห็นถึงการให้คุณค่าของตนเองกับประสบการณ์ที่ได้รับในวัฒนธรรมไทย รวมทั้งประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้ามาศึกษาในประเทศไทย และการแสดงออกได้อย่างมั่นใจในการทำงานร่วมกับนักศึกษาไทย โดยแบ่งออกเป็น 3 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

2.3.1 ความสนใจภายใน หมายถึง ลักษณะที่แสดงถึงการให้คุณค่าของนักศึกษาต่างชาติที่เกิดจากประสบการณ์ในตนเองกับวัฒนธรรมไทย

2.3.2 ความสนใจภายนอก หมายถึง ลักษณะที่แสดงถึงการให้คุณค่าของนักศึกษาต่างชาติกับผลประโยชน์ส่วนที่ตนได้จากการมีประสบการณ์ที่ได้รับจากวัฒนธรรมไทย

2.3.3 การปรับการรับรู้ความสามารถของตนเอง หมายถึง ลักษณะที่แสดงออกถึงการมีความมั่นใจ กล้าแสดงออกของนักศึกษาต่างในการทำงานร่วมกับนักศึกษาไทย

2.4 ความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านพฤติกรรม หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการแสดงออกของพฤติกรรมทั้งทางวาจา ท่าทาง ได้อย่างเหมาะสม มีความยืดหยุ่นในกิริยาท่าทางของการติดต่อสื่อสารได้อย่างเหมาะสมตามมาตรฐานของวัฒนธรรมไทย โดยแบ่งออกเป็น 3 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

2.4.1 พฤติกรรมทางวาจา หมายถึง ลักษณะที่แสดงถึงการแสดงออกของนักศึกษาต่างชาติเกี่ยวกับคนไทย โดยมีความยืดหยุ่นในการพูด เช่น สำเนียง น้ำเสียง

2.4.2 พฤติกรรมที่ไม่ใช่วาจา หมายถึง ลักษณะที่แสดงถึงการแสดงออกของนักศึกษาต่างชาติเกี่ยวกับคนไทย โดยมีความยืดหยุ่นในการติดต่อสื่อสารผ่านการแสดงออกับกิริยา สีหน้า และภาษากายแทนคำพูด

2.4.3 วัฒนธรรมเฉพาะ หมายถึง ลักษณะที่แสดงถึงการแสดงออกของนักศึกษาต่างชาติเกี่ยวกับคนไทย โดยมีความยืดหยุ่นในกิริยาท่าทางของการติดต่อสื่อสารข้อความที่มีความมุ่งหมายเฉพาะเจาะจง เช่น การร้องขอ การเชิญ การขอโทษ การแสดงความขอบคุณ การแสดงความไม่เห็นด้วย การกล่าวปฏิเสธ ได้อย่างเหมาะสมตามมาตรฐานของวัฒนธรรมไทย

3. ความสามารถในการเผชิญปัญหา และฟื้นฝ่าอุปสรรค หมายถึง เป็นความสามารถของบุคคลในการตอบสนองต่อเหตุการณ์ยามที่ต้องเผชิญกับความทุกข์ยาก หรือความลำบาก ในการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยแบ่ง 5 องค์ประกอบ ดังนี้

3.1 การควบคุม หมายถึง ระดับการรับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเองของบุคคล ให้สามารถผ่านพ้นเหตุการณ์ที่ยากลำบาก หรืออุปสรรค

3.2 การระบุดันเหตุของอุปสรรค หมายถึง การวิเคราะห์ ค้นหาสาเหตุของปัญหา โดยพิจารณาจากตนเองเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ในข้อผิดพลาดจากอดีต และนำมาปรับปรุงแก้ไข

3.3 ความรับผิดชอบ หมายถึง การตระหนักว่าปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นความรับผิดชอบของตน และหาทางแก้ไขให้ได้ รวมทั้งไม่ผลักภาระความรับผิดชอบให้กับคนอื่น

3.4 การรับรู้ผลกระทบต่ออุปสรรค หมายถึง การวัดผลกระทบของปัญหา ความยุ่งยากที่มีต่อการดำเนินชีวิตของแต่ละคนว่ามีมากน้อยเพียงใด พร้อมระบุมองว่ามีอีกนานเท่าไร ปรึกษาหรืออุปสรรคกำลังจะเข้ามาในชีวิต

3.5 การอดทนต่ออุปสรรค หมายถึง การรับรู้ความคงทนของอุปสรรค และการรับมือกับความยืดหยุ่นของปัญหา และพยายามจัดให้หมดไปอย่างถูกวิธี

4. ความสามารถในการปรับตัว หมายถึง เป็นการกระบวนกรทางกาย และจิต ที่จะต้องปรับให้เหมาะสมกับสถานการณ์ และสภาพแวดล้อมที่บุคคลนั้นอยู่ โดยแบ่งออกเป็น 5 องค์ประกอบ ดังนี้

4.1 ด้านการเรียน หมายถึง การกระทำตนให้สอดคล้องกับความต้องการ และสภาพแวดล้อมในการศึกษา ทั้งความตั้งใจ ความใส่ใจในการเรียน การยอมรับกติกา ข้อตกลง การมีส่วนร่วม และความตรงต่อเวลาในการเรียน

4.2 ด้านผู้สอน หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และศิษย์ การทำความเข้าใจความสามารถในการสื่อสาร เป็นที่น่าเคารพนับถือ และวางตัวเป็นกลาง มีคุณธรรมประจำใจ จัดเป็นพื้นฐานสำคัญของการศึกษาที่จะเอื้ออำนวยต่อการถ่ายทอดการเรียนการสอน และเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนให้ดีขึ้นได้

4.3 ด้านกลุ่มเพื่อน หมายถึง การปฏิบัติตนให้สามารถเข้าร่วมกับผู้อื่นให้ได้ ซึ่งจะทำได้สามารถอยู่ร่วมกับเพื่อน สังคม และส่งผลดีต่อการเรียน การร่วมทำกิจกรรมต่าง ๆ

4.4 ด้านสภาพแวดล้อม หมายถึง ความสามารถในการปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมตามธรรมชาติ

4.5 ด้านกิจกรรม หมายถึง ความสามารถในการปรับตัวทั้งในด้านการเรียน การแบ่งเวลากับกิจกรรมที่เกิดในในการเรียนในระดับอุดมศึกษา

5. **อคติเชิงชาติพันธุ์** หมายถึง การที่นักศึกษาต่างชาติดมองวัฒนธรรมประเพณีของตนนั้นว่ามีความทันสมัย เป็นแบบอย่าง มีความถูกต้องในการดำเนินชีวิต จึงไม่ต้องทำตามแบบอย่างตามค่านิยม ประเพณี วัฒนธรรมไทย ไม่ชอบที่จะมีปฏิสัมพันธ์ ไม่ให้ความร่วมมือ ไม่ไว้วางใจ ผู้ที่มาจากวัฒนธรรมไทย

6. **โมเดลการวัดเชิงก่อตัว (Formative measurement models)** หมายถึง โมเดลที่แสดงให้เห็นถึงการเกิดขึ้นของตัวแปรแฝงด้วยการรวมกันของตัวบ่งชี้ ในลักษณะของความเป็นสาเหตุ ตัวบ่งชี้แต่ละตัวเป็นองค์ประกอบของตัวแปรแฝง

7. **โมเดลการวัดเชิงสะท้อน (Reflective measurement models)** หมายถึง โมเดลที่แสดงให้เห็นถึงตัวบ่งชี้เป็นภาพสะท้อนของตัวแปรแฝงส่งผลกระทบไปสู่ตัวบ่งชี้

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาความฉลาดทางวัฒนธรรมของนักศึกษาต่างชาติในบริบทของระบบอุดมศึกษาไทย: กระบวนการสร้างมโนทัศน์พื้นฐาน การวัด และการตรวจสอบความเที่ยงตรงผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเข้ามาศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักศึกษาต่างชาติ
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความฉลาดทางวัฒนธรรม
3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเผชิญปัญหา และฟันฝ่าอุปสรรค

4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการปรับตัว
5. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอคติเชิงชาติพันธุ์

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเข้ามาศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักศึกษาต่างชาติ

1. ทิศทางการอุดมศึกษาไทย

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2559) กล่าวว่า “ปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงของสถาบันอุดมศึกษาทั่วโลก รวมถึงประเทศไทย มีความพยายามในการพัฒนา และปรับตัวเพื่อรองรับกับสภาพการแข่งขันที่รุนแรงขึ้น เพื่อรองรับนักศึกษาจากทุกภูมิภาคทั่วโลก” จากผลการวิจัยของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (สกศ.) เรื่อง ผลกระทบโลกาภิวัตน์ต่อการจัดการศึกษาไทยในอีก 5 ปีข้างหน้า ได้คาดการณ์แนวโน้มสำคัญที่จะเป็นพื้นฐานในการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาในอนาคต เช่น 1) สถาบันอุดมศึกษาแสวงหาเอกลักษณ์ด้านคุณภาพและความแตกต่าง 2) สถาบันอุดมศึกษาจะเชื่อมโยงเป็นเครือข่าย สถาบันอุดมศึกษาต่างมุ่งสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานภายในหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ เพื่อเสริมจุดอ่อนและแข็งแกร่งกัน โดยมีแนวโน้มการสร้าง Brand name ร่วมกัน 3) สถาบันอุดมศึกษาเฉพาะทาง มหาวิทยาลัยจะมุ่งจัดการศึกษาเฉพาะที่เป็นการลงลึกระดับเชี่ยวชาญ เพื่อดึงดูดกลุ่มผู้เรียนที่สนใจเจาะจงจากทั่วโลก 4) สถาบันอุดมศึกษา มุ่งผลิตผลงานวิจัย มหาวิทยาลัยอาจปรับยุทธศาสตร์ไปสู่ทิศการมุ่งผลิตผลงานวิจัยที่มีคุณภาพ โดยสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมใหม่ รวมถึงการบุกเบิกการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ จนเป็นที่รู้จักและยอมรับจากนักศึกษาทั่วโลก ทั้งยังเป็นช่องทางหนึ่งในการสร้างรายได้เข้าสู่มหาวิทยาลัย 5) สถาบันอุดมศึกษาบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต 6) สถาบันอุดมศึกษาที่ใช้หลักสูตรต้นแบบจาก

ต่างประเทศ เข้ามาในมหาวิทยาลัยในไทย 7) สถาบันอุดมศึกษาไทยยังไม่สามารถขยายตลาด การศึกษาไปยังต่างประเทศ เนื่องจากมีข้อจำกัดในเรื่องอำนาจการต่อรอง กฎ ระเบียบต่าง ๆ รวมถึง ความสามารถในการแข่งขันกับสถาบันอุดมศึกษาจากต่างประเทศที่มีคุณภาพมากกว่า 8) สถาบันอุดมศึกษาที่แข่งขันไม่ได้ต้องปิดตัวหรือควมรวมกิจการ 9) สถาบันอุดมศึกษาที่มุ่ง เชิงพาณิชย์มากขึ้น เพื่อนำรายได้เข้าสู่มหาวิทยาลัย ลดการพึ่งพิงงบประมาณจากรัฐ

จากแนวคิดข้างต้นสะท้อนให้เห็นถึงสังคมของการเปิดเสรีทางการศึกษาที่ สถาบันอุดมศึกษาไทยจะต้องปรับเปลี่ยนแนวคิดเดิมมาสู่แนวคิดใหม่ในการพัฒนาหลักสูตร คุณภาพอาจารย์ ปัจจัยอื่น ๆ ของสถาบันของตนให้มีคุณภาพสามารถแข่งขันกับสถาบันอื่น ๆ ทั้งภายในและต่างประเทศ อีกทั้งหากสถาบันมีคุณภาพก็จะทำให้นักศึกษาต่างชาติเข้ามาเรียนใน ประเทศไทย ก็จะนำรายได้เข้าสู่สถาบันทำให้มีงบประมาณในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

2. เตรียมพร้อมรับเปิดเสรีอุดมศึกษา

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2559) กล่าวว่า “ในฐานะที่ไทยเป็นสมาชิกองค์การการค้า โลก (WTO) จึงมีความจำเป็นต้องเปิดเสรี ซึ่งการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการค้าภาคบริการ ซึ่งประ โยชน์ที่ไทยจะได้รับจากการเปิดเสรีการศึกษาคือ 1) ประโยชน์ด้าน โอกาสในการรับ การศึกษาที่มีคุณภาพ จากการเข้ามาเปิดสถาบันอุดมศึกษาจากต่างประเทศ และสถาบันในประเทศ พัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดียิ่งขึ้นเพื่อการแข่งขันกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ 2) ประโยชน์ ด้านการพัฒนาองค์ความรู้ จะทำให้เกิดความร่วมมือระหว่างอุดมศึกษา โดยแนวคิด การบูรณาการ องค์ความรู้ และสร้างนวัตกรรมที่เป็นประโยชน์ร่วมกัน และ 3) ประโยชน์ในการขยายองค์ความรู้ ของไทยไปสู่สากล เป็นการเปิดช่องทางให้สถาบันอุดมศึกษาไทยเผยแพร่องค์ความรู้ไปสู่ระดับ นานาชาติ” ดังนั้น สถาบันอุดมศึกษาของไทยจะต้องเพิ่มคุณภาพการจัดการศึกษา สร้างความ ร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษาทั้งในและต่างประเทศ และขยายองค์ความรู้ไปสู่ระดับสากล

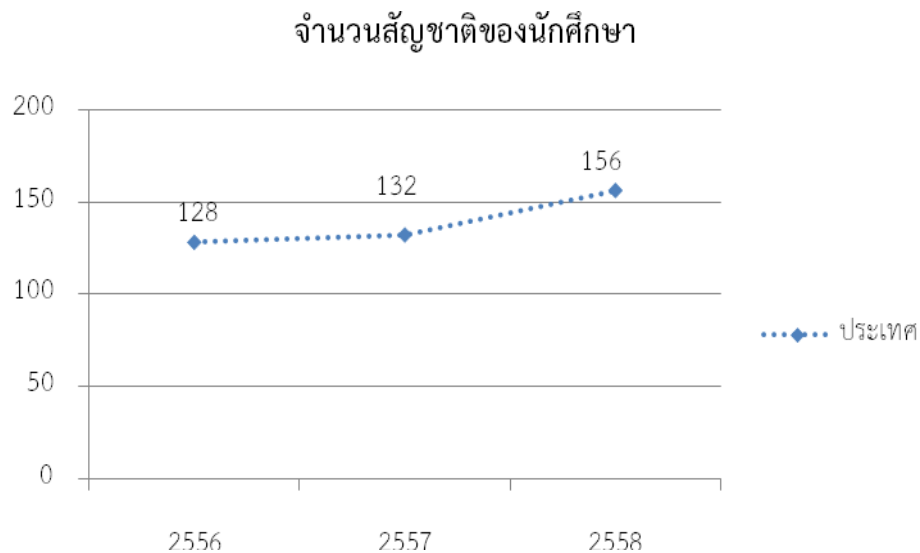
3. วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนในมหาวิทยาลัย และแนวโน้มของนักศึกษา ต่างชาติที่เข้ามาศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีในประเทศไทย

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2559) กล่าวว่า “ปัจจุบัน มหาวิทยาลัยชั้นนำของโลกใน ต่างประเทศต้องแข่งขันแย่งชิงส่วนแบ่งการตลาดระดับอุดมศึกษาด้วยการจัดการศึกษาที่ตอบสนอง ผู้เรียนให้ได้มากที่สุด เพื่อดึงผู้เรียนจากต่างชาติให้เข้ามาเรียนให้มากที่สุด ซึ่งเกณฑ์ในการเลือก ศึกษาต่อของผู้เรียน ประกอบไปด้วยเกณฑ์ด้านความมีชื่อเสียง คุณภาพ การศึกษา และ ความปลอดภัยภายในประเทศ แต่แนวโน้มในอนาคต การศึกษาข้ามชาติจะทำให้ผู้เรียนมีช่องทาง การศึกษามากขึ้น โดยไม่จำเป็นต้องไปศึกษาต่อในต่างประเทศ” องค์กร International Graduate Insight Group (I-graduate) ได้เผยแพร่ผลสำรวจล่าสุดแก่นิตยสารไทมส์ไฮเออร์ (Times Higher

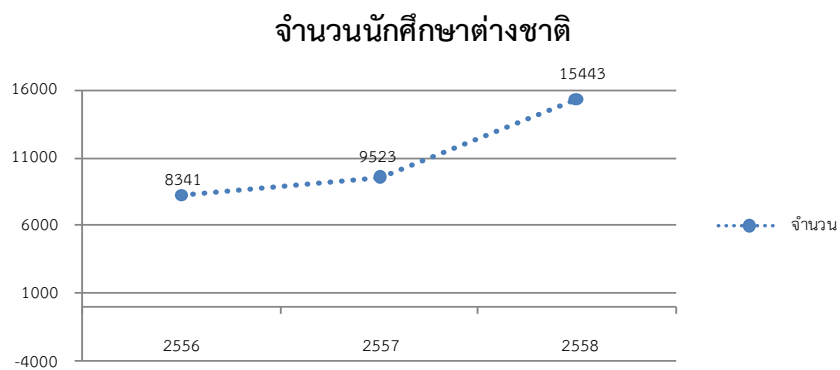
Education Supplement: THES) เมื่อปลายมกราคม ค.ศ. 2008 ในประเด็นที่ว่า ปัจจัยใดที่มีอิทธิพลต่อการเลือกศึกษาต่อมหาวิทยาลัยในต่างประเทศของนักศึกษาต่างชาติมากที่สุด โดยสำรวจความคิดเห็นจากนักศึกษา 11,000 คน ใน 143 ประเทศทั่วโลกจากผลการสำรวจได้ชี้ให้เห็นว่าปัจจัยหลักที่ทำให้นักศึกษาต่างชาติเดินทางเข้ามาศึกษาต่อในสหราชอาณาจักรคือ ความปลอดภัย แม้ว่านักศึกษาต้องเสียค่าใช้จ่ายสูงก็ตามและการยอมรับด้านคุณภาพการเรียนการสอน และความมีชื่อเสียง ดังนั้น แนวโน้มของมหาวิทยาลัยทั่วโลกจะไม่แข่งขันด้วยการดึงนักศึกษาต่างชาติเข้ามาเรียนในมหาวิทยาลัยของตนให้ได้มากที่สุดอีกต่อไป แต่จะเป็นการแข่งขันด้วยการขยายสาขาหรือไปเปิดหลักสูตรในต่างประเทศให้ได้มากที่สุดมหาวิทยาลัยไทยที่ต้องการรักษาส่วนแบ่งทางการตลาดไว้แต่ไม่มีความพร้อม อาจหาทางออกโดยการร่วมมือกับมหาวิทยาลัยจากต่างชาติ เพื่อดึงนักศึกษาที่ต้องการเรียนในมหาวิทยาลัยที่มีคุณภาพจากต่างประเทศ หรือในทางตรงข้ามมหาวิทยาลัยไทยมีแนวโน้มเปิดหลักสูตรที่เรียนจบง่ายโดยไม่ต้องทำวิทยานิพนธ์หรือทำวิจัย เพื่อดึงดูดผู้เรียนจำนวนมาก ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพอุดมศึกษาไทยในท้ายที่สุดดังนั้น จึงจำเป็นที่กระทรวงศึกษาธิการ (ศธ.) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องคุมคุณภาพและทิศทางการขยายตัวของสถาบันอุดมศึกษาไทยให้อยู่ในปริมาณที่เหมาะสม รวมทั้ง เร่งศึกษาถึงแนวโน้มตลาดการศึกษาของโลกในอนาคต เพื่อนำมากำหนดกลยุทธ์การแข่งขันของสถาบันอุดมศึกษาไทย (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2559) นอกจากนี้แล้วยังเป็นแนวทางชักจูงใจให้นักศึกษาต่างชาติเข้ามาเรียนเพื่อหารายได้เข้าประเทศอีกด้วย (บัญญัติ สุขศรีงาม, 2546, หน้า 1)

ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลจากสารสนเทศอุดมศึกษา (2559) ย้อนหลัง 3 ปีการศึกษา พบว่าแนวโน้มของนักศึกษาต่างชาติที่เข้ามาศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี ในประเทศไทย เพิ่มขึ้นทุกปีการศึกษา โดยในปีการศึกษา 2556 นักศึกษาต่างชาติที่มาศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีมาจาก 128 ประเทศ รวมจำนวน 8,341 คน นักศึกษาจีน 3,142 คน พม่า 950 คน กัมพูชา 473 คน เวียดนาม 431 คน ลาว 404 คน ปีการศึกษา 2557 นักศึกษาต่างชาติที่มาศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีมาจาก 132 ประเทศ รวมจำนวน 9,523 คน นักศึกษาจีน 3,426 คน พม่า 1,178 คน กัมพูชา 910 คน ลาว 411 คน เวียดนาม 366 คน และปีการศึกษา 2558 นักศึกษาต่างชาติที่มาศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีมาจาก 156 ประเทศ รวมจำนวน 15,443 คน นักศึกษาจีน 5,293 คน พม่า 1,815 คน กัมพูชา 1,036 คน ลาว 882 คน เวียดนาม 869 คน จะเห็นได้ว่าจำนวนนักศึกษาต่างชาติที่เข้ามาศึกษาต่อมีจำนวนสัญชาติของนักศึกษาเพิ่มขึ้นทุกปีการศึกษา ดังภาพที่ 2-1 จำนวนนักศึกษาต่างชาติที่เข้ามาศึกษาต่อมีจำนวนนักศึกษาเพิ่มขึ้นทุกปีการศึกษา ดังภาพที่ 2-2 และพบว่า จำนวนนักศึกษาต่างชาติแต่ละประเทศเข้ามาศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี (5 อันดับสูงสุด) ต่อปีการศึกษา เป็นนักศึกษาสัญชาติจีนมากที่สุดและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตลอด 3 ปีการศึกษา รองลงมาเป็นนักศึกษาสัญชาติพม่า

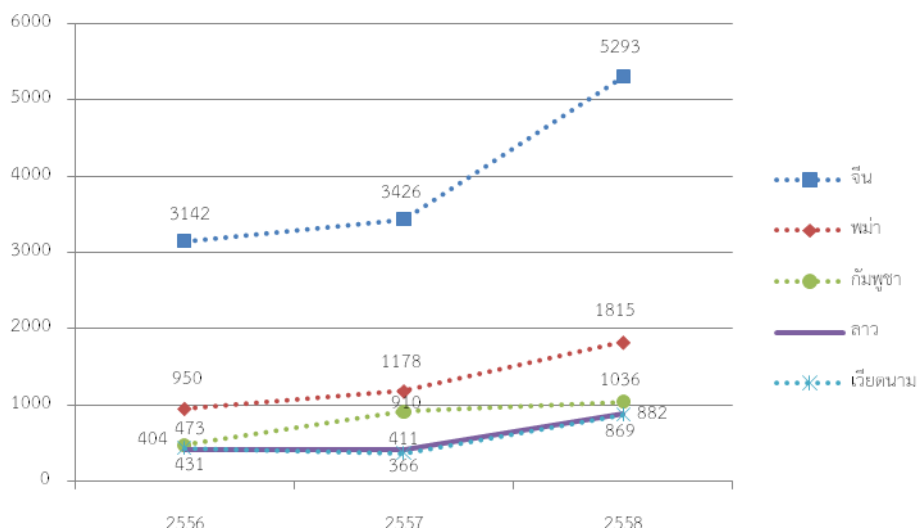
กัมพูชา ลาว และเวียดนามตามลำดับ ดังภาพที่ 2-3

ภาพที่ 2-1 จำนวนประเทศที่นักศึกษาต่างชาติเข้ามาศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีต่อปีการศึกษา

ภาพที่ 2-2 จำนวนนักศึกษาต่างชาติเข้ามาศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีต่อปีการศึกษา

ภาพที่ 2-3 จำนวนนักศึกษาต่างชาติแต่ละประเทศเข้ามาศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี (5 อันดับสูงสุด) ต่อปีการศึกษา

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความฉลาดทางวัฒนธรรม

1. ความหมายของวัฒนธรรม

“วัฒนธรรม” มีผู้ให้ความหมายไว้หลากหลาย เช่น วัฒนธรรมคือสิ่งที่ทำความเจริญงอกงามให้แก่หมู่คณะ เช่น วัฒนธรรมไทย วัฒนธรรมในการแต่งกาย หรือวิถีชีวิตของหมู่คณะ เช่น วัฒนธรรมพื้นบ้าน วัฒนธรรมชาวเขา (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556) อีกทั้ง “วัฒนธรรม” ยังตรงกับคำในภาษาอังกฤษ คือ Culture และยังมีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของ “วัฒนธรรม” ดังเช่น สุรพงษ์ ลือทองจักร (2552, หน้า 82) ได้ให้ความหมายของ “วัฒนธรรม” หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่มนุษย์ได้ผลิตสร้างขึ้น และเป็นที่ยอมรับกันในสังคมในการที่จะนำมาใช้เป็นแบบแผนของการดำเนินชีวิต หรือเป็นกระบวนแห่งพฤติกรรม เพื่อความสะดวกสบาย ความเป็นระเบียบเรียบร้อยในการอยู่ร่วมกัน เพื่อความเจริญรุ่งเรือง และความมั่นคงของสังคม เนื่องจากวัฒนธรรมคือ ระบบสัญลักษณ์ ซึ่งสมาชิกของสังคมตกลงกันว่า จะใช้ร่วมกัน มนุษย์ที่อยู่ในแต่ละสังคมย่อมจะมีวัฒนธรรมแตกต่างกัน เพราะแต่ละสังคมย่อมจะคิดสร้าง สิ่งต่าง ๆ และตกลงกันในการใช้แตกต่างกันไป วัฒนธรรมของสังคมต่าง ๆ จึงไม่เหมือนกันรวมทั้งสุพัตรา สุภาพ (2542, หน้า 85) ได้ให้ความหมายของ “วัฒนธรรม” ว่ามีความหมายครอบคลุมถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่แสดงออกถึงวิถีชีวิตของมนุษย์ในสังคมของกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง หรือสังคมใดสังคมหนึ่งที่ประกอบด้วยความรู้ ความเชื่อ ศิลปะ ศิลปกรรม กฎหมาย ประเพณี วิทยาการ และทุกสิ่งทุกอย่างที่คิด และทำในฐานะเป็น

สมาชิกของสังคมดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้สรุปความหมายของวัฒนธรรมว่า เป็นสิ่งที่แสดงออกถึงวิถีชีวิตของมนุษย์ในสังคมของกลุ่มคนใด คนหนึ่ง ที่ก่อให้เกิดความเจริญงอกงาม และเป็นที่ยอมรับกันในสังคม ในการที่จะนำมาใช้เป็นแบบแผนของการดำเนินชีวิต

2. ลักษณะทางวัฒนธรรม

วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้ มนุษย์มีสมองที่มีคุณภาพ รู้จักคิด สามารถถ่ายทอด และเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ จากเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน สิ่งมีชีวิต และสิ่งแวดล้อมรอบตัว โดยเฉพาะจากกลุ่มบุคคลในสังคม หรือเป็นสมาชิกที่เกี่ยวข้องกัน โดยวัฒนธรรมมีลักษณะสำคัญหลายประการ (สุรพงษ์ ลือทองจักร, 2552, หน้า 82) สรุปได้ดังนี้ ลักษณะทางวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น เพื่อตอบสนองความต้องการของตนเอง และสังคม ทั้งยังเป็นแบบแผนในการดำรงชีวิต เป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้ โดยการขัดเกลาทางสังคม ความจำเป็นในวิถีชีวิต เป็นบรรทัดฐานทางสังคม และเป็นมรดกทางสังคมที่ถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่น ที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้เสมอ

3. ประเภทของวัฒนธรรม

การแบ่งประเภทของวัฒนธรรม มีลักษณะเช่นเดียวกับการให้ความหมายของวัฒนธรรม คือ มีการแบ่งโดยใช้หลักเกณฑ์ หรือแนวทางหลายประการ จึงทำให้ประเภทของวัฒนธรรมแตกต่างกันออกไป หลักเกณฑ์หรือแนวทางในการแบ่งที่สำคัญ คือ การแบ่งตามความหมาย การแบ่งของนักประวัติศาสตร์และนักโบราณคดี การแบ่งของนักสังคมวิทยาและนักมานุษยวิทยา การแบ่งตามยุคสมัยของวัฒนธรรม การแบ่งตามลักษณะของวัฒนธรรม การแบ่งตามอุดมคติ การแบ่งตามระดับของวัฒนธรรม การแบ่งตามบริเวณของวัฒนธรรม การแบ่งตามเนื้อหาของวัฒนธรรม การแบ่งของสำนักคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ การแบ่งตามลักษณะหน้าที่ การแบ่งตามปรัชญาและแนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมแต่ละท้องถิ่นและชาติ การแบ่งตามฐานันดรของสังคมไทย และการแบ่งตามพระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2495 ของประเทศไทยจากการแบ่งประเภทของความหมายดังที่กล่าวมานั้น ปัจจุบันการแบ่งตามลักษณะของวัฒนธรรม คือ วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับวัตถุ กับวัฒนธรรมที่ไม่เกี่ยวข้องกับวัตถุ ของ Horton and Hunt (1980, อ้างถึงใน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2538, หน้า 102) ได้รับความนิยมนำไป เพราะเข้าใจง่ายและครอบคลุมความหมายของวัฒนธรรมทั้งหมด แม้ว่าการแบ่งแบบอื่นจะแยกย่อยหรือละเอียดมากกว่าก็ตาม (สุรพงษ์ ลือทองจักร, 2552, หน้า 90; Horton & Hunt, 1980 อ้างถึงใน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2538, หน้า 102) นั่นคือ วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับวัตถุ เป็นวัฒนธรรมที่มีลักษณะเป็นรูปธรรม ได้แก่ สิ่งของหรือวัตถุที่มนุษย์ผลิตหรือสร้างขึ้นมา เช่น เครื่องมือ รถยนต์ สิ่งก่อสร้าง อาคาร บ้านเรือน โทรศัพท์ เป็นต้น ส่วนวัฒนธรรมที่ไม่เกี่ยวข้องกับวัตถุ เป็นวัฒนธรรมที่ไม่ใช่รูปธรรม กล่าวคือ เป็นนามธรรม ได้แก่ ภาษาถ้อยคำที่ใช้พูด ความคิด

ค่านิยม ประเพณี ความเชื่อที่มนุษย์ยึดถือเกี่ยวกับศาสนา ลัทธิการเมือง การแข่งกีฬา

4. ปรากฏการณ์ทางวัฒนธรรมที่สำคัญ

ปรากฏการณ์ทางวัฒนธรรมที่สำคัญ จะทำให้ทราบถึงแนวทางการศึกษา นิยาม ปรากฏการณ์ทางวัฒนธรรมที่สำคัญต่าง ๆ เช่น บริเวณวัฒนธรรม เป็นพื้นที่หนึ่ง ๆ ที่มีวัฒนธรรม อันมีลักษณะเฉพาะ การผสมผสานทางวัฒนธรรม เป็นการรับเอาวัฒนธรรมของสังคมอื่นมาปฏิบัติ ความล่าช้าทางวัฒนธรรม เป็นสภาพที่วัฒนธรรมต่าง ๆ ในสังคมมีการเปลี่ยนแปลงไปในอัตราที่ไม่สมดุลกันความขัดแย้งทางวัฒนธรรม เป็นการที่บุคคลในสังคมมีความคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมที่แตกต่างกันวัฒนธรรมในอุดมคติ เป็นวัฒนธรรมที่บุคคลส่วนใหญ่ในสังคมมุ่งหวังที่จะให้มี วัฒนธรรมในความเป็นจริงเป็นวัฒนธรรมที่บุคคลในสังคมนั้นปฏิบัติกันจริง หรือใช้อยู่จริงการ ชี้ออกทางวัฒนธรรม เป็นสภาพที่บุคคลเกิดความยุ่งยากเมื่อถูกตัดขาดออกจากวัฒนธรรมที่คุ้นเคย สัมพัทธ์ทางวัฒนธรรม เป็นวัฒนธรรมที่เหมาะสมกับสังคมหนึ่ง แต่ไม่เหมาะสมกับอีกสังคมหนึ่ง และงานวิจัยในครั้งนี้ได้ศึกษาปรากฏการณ์ทางวัฒนธรรมในประเด็นการเห็นวัฒนธรรมของตนเอง ดีกว่าวัฒนธรรมของผู้อื่น หรืออคติเชิงชาติพันธุ์ (Ethnocentrism) ซึ่งถือเป็นปรากฏการณ์ทาง วัฒนธรรมที่มนุษย์ที่คิดเข้าข้างฝ่ายตนเองเอาการกระทำต่าง ๆ ของคนในสังคมอื่นมาตัดสิน และใช้ แนวความคิดของวัฒนธรรมของตนเองมาเป็นมาตรฐาน

5. หน้าที่ของวัฒนธรรม

วัฒนธรรมมีหน้าที่เป็นตัวกำหนดรูปแบบของสถาบัน มนุษย์สามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ โดยอาศัยการก่อตั้งสถาบันต่าง ๆ ขึ้นมาเป็นตัวกำหนดบทบาทความสัมพันธ หรือพฤติกรรมของ มนุษย์ ทั้งนี้โดยผ่านกระบวนการอบรมให้รู้ระเบียบสังคมทำหน้าที่ควบคุมสังคมทำหน้าที่เป็น เครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ที่แสดงว่า สังคมหนึ่งแตกต่างไปจากอีกสังคมหนึ่งทำให้เกิดความเป็น อันหนึ่งอันเดียวกันในสังคม เกิดความเป็นปึกแผ่น ความจงรักภักดี และอุทิศตนให้กับสังคม และ เป็นปัจจัยสำคัญในการสร้าง หล่อหลอม (Molding) บุคลิกภาพทางสังคมให้กับสมาชิก

6. ความสำคัญของวัฒนธรรม

สุรพงษ์ ลือทองจักร (2552, หน้า 95) กล่าวว่าไว้ว่า วัฒนธรรมนั้นถือได้ว่าเป็นปัจจัยที่มี ความสำคัญยิ่งต่อสังคมมนุษย์ เพราะเป็นสิ่งที่จะทำให้ชีวิตของมนุษย์สามารถดำรงอยู่ได้ และยังเป็น สิ่งที่สำคัญที่จะช่วยให้การดำรงชีวิตของมนุษย์ในสังคม สามารถดำเนินไปได้ด้วยความ เป็นระเบียบเรียบร้อย เจริญรุ่งเรือง และมีความมั่นคงสืบต่อไป ทั้งนี้เนื่องมาจากการมีชีวิตของมนุษย์ การแสดงพฤติกรรมของมนุษย์ ตลอดจนความสัมพันธต่อกันของมนุษย์มิได้กำหนดขึ้นมา โดย ธรรมชาติทางร่างกาย หรือโดยสัญชาตญาณ ดังนั้น มนุษย์จึงต้องมีการเรียนรู้ และพัฒนาวัฒนธรรม ขึ้นมาเพื่อการดำรงชีวิต และการดำเนินชีวิตของตนเอง จึงอาจกล่าวได้ว่า วัฒนธรรมมีความสำคัญ

ในระดับที่เป็นความเป็นความตายของมนุษย์เลยทีเดียว

7. ความฉลาดทางวัฒนธรรม (Cultural intelligence: CQ)

ในการศึกษาความฉลาดทางวัฒนธรรมในครั้งนี้นักวิจัยได้ศึกษาจากงานเขียนของ Ang and Van (2008) จากหนังสือ Handbook of cultural intelligence: theory, measurement, and applications และงานเขียนของ Van, Ang, Yee, Rockstuhl, Ling, and Koh (2012) จากบทความเรื่อง Sub-dimensions of the four factor model of cultural intelligence: expanding the conceptualization and measurement of cultural intelligence โดยศึกษาความฉลาดทางวัฒนธรรมและองค์ประกอบของความฉลาดทางวัฒนธรรม และตัวบ่งชี้ของความฉลาดทางวัฒนธรรมแต่ละองค์ประกอบ ทำให้เห็นถึงความฉลาดทางวัฒนธรรม ว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อประสิทธิภาพของการทำงานของบุคลากร ถ้าหากบุคลากรมีความเข้าใจ ยอมรับในความแตกต่างทางวัฒนธรรมของผู้ร่วมงานขององค์กรก็จะมีประสิทธิภาพ ในการศึกษาความฉลาดทางวัฒนธรรม Earley and Ang (2003) ได้พัฒนาแบบวัดความฉลาดทางวัฒนธรรมจากทฤษฎีเขาวนปัญญาของ Sternberg and Detterman's (1986) เพื่อนำไปพัฒนาโมเดลเชิงมโนทัศน์ของความฉลาดทางวัฒนธรรม โดยให้ความหมายของความฉลาดทางวัฒนธรรมไว้ว่า “ความฉลาดทางวัฒนธรรมเป็นความสามารถของบุคคลที่สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นในสถานการณ์ที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ” ในการทำความเข้าใจกับความฉลาดทางวัฒนธรรมนักวิจัยจึงนำเสนอตามประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับความฉลาดทางวัฒนธรรมดังต่อไปนี้ (Ang & Van, 2008, pp. 3-11)

7.1 กระบวนการสร้างมโนทัศน์พื้นฐานของความฉลาดทางวัฒนธรรม

(Conceptualization of CQ)

การศึกษาความฉลาด (Intelligence) ในลักษณะเฉพาะเป็นเรื่องที่นักวิชาการเริ่มมีความสนใจในปัจจุบัน ดังเช่น ความฉลาดทางสังคม (Social intelligence) (Thorndike & Stein, 1937) ความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional intelligence) (Mayer & Salovey, 1993) และความฉลาดทางปฏิบัติ (Practical intelligence) (Sternberg, Forsythe, Hedlund, Horvath, Wagner, Williams, Snook, & Grigorenko, 2000) เป็นต้น ความฉลาดทางวัฒนธรรม เป็นกระบวนการสร้างมโนทัศน์จากคุณลักษณะเฉพาะจากความฉลาด โดยเน้นไปที่ความสามารถของบุคคลที่จะเข้าใจเหตุผล และพฤติกรรมอย่างมีประสิทธิภาพในสถานการณ์ที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม (Ang & Van, 2008, p. 4)

7.2 ความฉลาดทางวัฒนธรรมกับภาวะสันนิษฐานพหุมิติ (Cultural intelligence as a multidimensional construct)

Earley and Ang (2003) ได้สร้างแบบวัดความฉลาดทางวัฒนธรรม ที่มีความแตกต่างจากความสามารถทางปัญญา (Cognitive abilities) (Ackerman, 1996; Gardner, 1993) โดยทฤษฎีความฉลาดทางวัฒนธรรมเป็นภาวะสันนิษฐานพหุมิติ มีองค์ประกอบคือ ด้านอภิปัญญา (Metacognitive) ด้านปัญญา (Cognitive) ด้านแรงจูงใจ (Motivation) และด้านพฤติกรรม (Behavioral) ความฉลาดทางวัฒนธรรมเป็นภาวะสันนิษฐานพหุมิติที่อยู่บนฐานคิดของ Sternberg and Detterman's (1986) โดย Ang and Van (2008, p. 4) ได้บูรณาการแนวคิดของ Sternberg จึงนำมาสู่การสร้างองค์ประกอบของความฉลาดทางวัฒนธรรมทั้ง 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านอภิปัญญา คือ การควบคุม และประเมินความคิดของตนเอง หรือกระบวนการทางปัญญาและสามารถใช้ยุทธวิธีทำงานจนสำเร็จอย่างสมบูรณ์ 2) ด้านปัญญา คือ องค์ความรู้ของบุคคล และโครงสร้างขององค์ความรู้ 3) ด้านแรงจูงใจ คือ ระดับของความสนใจ แรงจูงใจ พลังของการปรับตัว 4) ด้านพฤติกรรม คือ ความสามารถของบุคคลในระดับของพฤติกรรม การทำหน้าที่ที่เหมาะสมต่อสถานการณ์ทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน บุคคลที่มีความฉลาดทางวัฒนธรรมในด้านอภิปัญญา ปัญญา และแรงจูงใจ จะมีความสามารถทางจิต ส่วนบุคคลที่มีความฉลาดทางวัฒนธรรมในด้านการกระทำจะมีความสามารถทางพฤติกรรม (Behavioral) Ackerman (1996) ได้ให้ความหมายของความฉลาดทางอภิปัญญา คือ การควบคุมการรู้คิด (Cognition) เป็นกระบวนการของบุคคลที่ใช้และเข้าใจความรู้ ส่วนความฉลาดทางปัญญา คือความเข้าใจในโครงสร้าง และความสอดคล้องของความรู้ แนวคิดของความรู้และความฉลาด จะมีความคล้ายกันเนื่องจากความรู้เป็นส่วนหนึ่งของสติปัญญาของบุคคล ส่วนความฉลาดทางแรงจูงใจ คือ ความสามารถด้านศักยภาพ และพลังของการปรับตัวในสถานการณ์ปัญหาต่าง ๆ ในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง (Ceci, 1996) และความฉลาดทางพฤติกรรม คือ อากาหรือพฤติกรรมที่แสดงออกมาได้อย่างเหมาะสม (Sternberg & Detterman, 1986, p. 6) ดังนั้นความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านอภิปัญญา ด้านปัญญา และด้านแรงจูงใจจะเกี่ยวข้องกับการทำงานของจิตปัญญา ซึ่งมีความแตกต่างกับความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านพฤติกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงความสามารถในการแสดงพฤติกรรมออกมา

ความฉลาดทางวัฒนธรรมทั้ง 4 องค์ประกอบ สะท้อนให้เห็นถึงความซับซ้อนหลายปัจจัย (Multifactor) ของคุณลักษณะของบุคคลที่มีต่อความฉลาด (Intelligence) ที่ประกอบไปด้วยปัจจัยด้านอภิปัญญา ปัญญา แรงจูงใจ และพฤติกรรม (Sternberg & Detterman, 1986; Sternberg et al., 2000) โดยมีปัจจัยของความฉลาดทางวัฒนธรรมทั้ง 4 องค์ประกอบ และตัวบ่งชี้ของแต่ละองค์ประกอบ

ดังนั้น ความฉลาดทางวัฒนธรรม จึงเป็นความสามารถทางปัญญา ทักษะในการติดต่อสื่อสาร และไหวพริบ ของบุคคลในการแสดงออกที่เหมาะสม และอยู่ร่วมกับคนในสังคมของกลุ่มคนใดคนหนึ่ง ที่ก่อให้เกิดประโยชน์ และเป็นที่ยอมรับของคนในสังคมนั้น ๆ และสามารถปฏิบัติงานในบริบทที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยแบ่งออกเป็น 4 องค์ประกอบ ตามแนวคิดของ Ang and Van (2008) ได้แก่ 1) ความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านอภิปัญญา 2) ความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านปัญญา 3) ความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านแรงจูงใจ และ 4) ความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านพฤติกรรม ดังนี้

1. ความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านอภิปัญญา (Metacognitive CQ) หมายถึง ระดับการตระหนักรู้ทางวัฒนธรรม การมีปฏิสัมพันธ์ของบุคคลต่อผู้ที่มีความแตกต่างข้ามวัฒนธรรม (Cross-cultural interactions) โดยเน้นกลวิธีทางปัญญาในระดับสูง (Higher-level cognitive strategies) เป็นการช่วยยกระดับของบุคคลในการพัฒนาวิทยาการศึกษาลำดับใหม่ (Heuristics) และกฎของการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมในระหว่างวัฒนธรรม (Flavell, 1979; Nelson, 1996) ความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านอภิปัญญา มีความสำคัญ คือ (Ang & Van, 2008, p. 5) ช่วยส่งเสริมความคิดเชิงพฤติกรรม (Active thinking) เกี่ยวกับบุคคล และสถานการณ์ ที่มีภูมิหลังทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกันเกิดการคิดเชิงวิพากษ์ (Active challenges) ที่เกี่ยวกับพฤติกรรม สมมติฐาน และการคิดที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมรวมทั้งช่วยเป็นแนวทางในการประยุกต์และทบทวนกลวิธีของบุคคลในการสร้างความเข้าใจในวัฒนธรรม และเพิ่มผลสัมฤทธิ์ของผลลัพธ์ในการแข่งขันข้ามวัฒนธรรม (Cross-cultural encounters) (Ang & Van, 2008, p. 5) ในการวิจัยครั้งนี้ความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านอภิปัญญาจึงเป็นความสามารถของบุคคลในการเตรียมความพร้อมก่อนมาศึกษาต่อในประเทศไทย มีความเข้าใจถึงความแตกต่างทางวัฒนธรรมของตนเองกับวัฒนธรรมไทย และมีการทบทวนประสบการณ์ของตนเองเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่ต่างจากสิ่งที่ตนคาดหมายก่อนมาศึกษาต่อในประเทศไทย นอกจากนี้ ความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านอภิปัญญา ยังแบ่งออกเป็นองค์ประกอบย่อย (Sub-dimensions of metacognitive CQ) ได้ 3 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

1.1 การวางแผน (Planning) คือ การกำหนดให้เป็นกลวิธีก่อนที่จะพบกับความหลากหลายทางวัฒนธรรม (Jacobs & Paris, 1987; Bell & Kozlowski, 2008 cited in Van et al., 2012, p. 299) รวมไปถึงการวางแผนล่วงหน้า เช่น การคิดวางแผนเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว การวางแผนกิจกรรม การวางแผนก่อนการเข้าไปอยู่ร่วมกับผู้ที่มีความแตกต่างกันทางวัฒนธรรม ทั้งตนเอง และการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ที่จะส่งผลให้เกิดการพึงพาระหว่างกันดังนั้น การวางแผน จึงเป็น การเตรียมตัว เตรียมความพร้อม โดยใช้กลวิธีที่เหมาะสม ก่อนเข้ามาอยู่ในบริบทที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม ในการวิจัยครั้งนี้การวางแผน

เป็นลักษณะที่แสดงออกถึงการเตรียมความพร้อมของนักศึกษาต่างชาติในการจัดเตรียมตัว วิธีการหรือเตรียมแผนการก่อนมาเผชิญหน้ากับผู้คนที่อยู่ในวัฒนธรรมไทย

1.2 การตระหนักรู้ (Awareness) คือ ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมของตนเอง และของผู้อื่น (Van et al., 2012, p. 299 cited in Flavell, 1979; Ridley, Schutz, Glanz, & Weinstein, 1992) การตระหนักรู้จะอธิบายถึงระดับของบุคคลที่มีการรู้สติ แบ่งออกเป็น 3 ระดับคือ 1) กระบวนการทางจิต และพฤติกรรมที่เกิดจากการตระหนักรู้ด้วยตนเอง 2) กระบวนการทางจิต และพฤติกรรมของบุคคลอื่น ในการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรม 3) ในสถานการณ์ระหว่างวัฒนธรรม การตระหนักรู้จะรวมไปถึงนิสัยทางวัฒนธรรมของตนเอง และวิธีการใช้ความรู้ทางวัฒนธรรมเมื่อมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ที่มิมีภูมิหลังทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน (Haller, Child, & Walberg, 1988; Sitzmann, Bell, Kraiger, & Kanar, 2009; Sitzmann & Ely, 2011) รวมไปถึงการใช้สติในการตัดสินใจในข้อมูลว่ามีความเพียงพอ หรือเหมาะสมสำหรับการทำความเข้าใจในการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรม อีกทั้งยังรวมไปถึงการมีจิตสำนึก (Conscious) ของมิติทางวัฒนธรรมที่อาจจะมามีอิทธิพลต่อพฤติกรรมส่วนบุคคล และพฤติกรรมของคนอื่น ๆ และรวมไปถึงการกระตุน (Proactive) และการเข้าใจทัศนะผู้อื่น (Perspective taking) ที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม การตระหนักรู้จะรวมไปถึงความสามารถในการเข้าใจตนเอง รวมทั้งเข้าใจผู้อื่นในสถานการณ์ที่มีบริบททางวัฒนธรรมเฉพาะเจาะจง ในการวิจัยครั้งนี้การตระหนักรู้ เป็นลักษณะที่แสดงถึงความเข้าใจของนักศึกษาต่างชาติเกี่ยวกับความคิดด้านวัฒนธรรม และความรู้ในวัฒนธรรมของตนเอง และผู้คนที่อยู่ในวัฒนธรรมไทย ที่มีภาษา ศาสนา และธรรมเนียมปฏิบัติที่แตกต่างจากวัฒนธรรมของตน

1.3 การตรวจสอบ (Checking) คือ การตรวจสอบสมมติฐาน และการปรับแผนที่ทางจิต (Mental maps) เมื่อประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจริงแตกต่างจากความคาดหวัง (Van et al., 2012, p. 299 cited in Jacobs & Paris, 1987; Bell & Kozlowski, 2008) ส่วนประกอบของความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านอภิปัญญา จะเกี่ยวข้องกับกระบวนการคิด และการตั้งคำถามของสมมติฐานเชิงลึก โมเดลการปรับทางจิตจะอยู่บนพื้นฐานของปัจจัยใหม่ การตรวจสอบเกี่ยวข้องกับ ความคาดหวัง และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในระหว่างการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรม ที่สามารถสะท้อนจิตสำนึก (Conscious) (Keith & Frese, 2005) และ/ หรือ การเรียนรู้ที่เชื่อมโยงการไม่มีจิตสำนึก (Bubic, Von, & Schubotz, 2010) รวมไปถึงการประเมินขอบเขตแผนที่ทางจิต และความคาดหวังที่มีความสอดคล้องกับวิธีการที่มีลักษณะเฉพาะเจาะจง อื่น ๆ ทั้งในสถานที่ทำงานจริง และการปรับโครงสร้างความรู้ตามความเหมาะสม กระบวนการปรับนี้ต้องมีการตรวจสอบสมมติฐานทางวัฒนธรรมส่วนบุคคล การตรวจสอบสมมติฐานจะเกี่ยวข้องกับบุคคลอื่น ๆ ที่มี

ความหลากหลายทางวัฒนธรรม และการตรวจสอบการตีความหลังจากการมีปฏิสัมพันธ์ ในการวิจัยครั้งนี้การตรวจสอบเป็นลักษณะที่แสดงถึงการทบทวนประสบการณ์ และปรับตัวของ นักศึกษาเกี่ยวกับเหตุการณ์/ ข้อตกลงที่พบเจอ กับผู้คนที่อยู่ในวัฒนธรรมไทยโดยมีการปรับใจ ปรับแผนการเมื่อประสบการณ์ที่พบแตกต่าง ไปจากความคาดหมายที่ตั้งเอาไว้ก่อนมาประเทศไทย

ตัวบ่งชี้ของความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านอภิปัญญา มีเป็นลักษณะพลวัต (Dynamic) นั่นคือ การวางแผน เป็นขั้นตอนที่จะเกิดขึ้นก่อนการมีปฏิสัมพันธ์ การตระหนัก จะเกิดขึ้นทุกครั้ง ในปัจจุบัน การตรวจสอบ เป็นสิ่งที่จะต้องทำทั้งในระหว่าง และหลังการมีปฏิสัมพันธ์ โดยตัวบ่งชี้ ทั้งหมดนี้จะเป็นส่วนประกอบของความฉลาดทางวัฒนธรรม เนื่องจากกระบวนการคิดมีส่วน เกี่ยวข้องกับบุคคล และสถานการณ์ ระหว่างวัฒนธรรม (การวางแผน) มีการกระตุ้นให้เกิด ความมั่นใจในข้อจำกัดของวัฒนธรรม ประเพณี และแนวคิด (การตระหนัก) และกลับมาตรวจสอบ โมเดลทางจิต (Mental model) และปรับปรุงกลวิธีในการปฏิบัติต่อวัฒนธรรม และก่อให้เกิด ผลสัมฤทธิ์ในการเผชิญกับวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน (Intercultural) (การตรวจสอบ)

2. ความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านปัญญา (Cognitive CQ) หมายถึง โครงสร้างความรู้ของ แต่ละบุคคลที่เกี่ยวข้องกับประเพณี และวัฒนธรรม (Cultural institutions) ในข้อกำหนดของ ความแตกต่างทางวัฒนธรรม ความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านปัญญาถือว่าเป็นส่วนประกอบที่สำคัญ ของความฉลาดทางวัฒนธรรม เพราะความรู้ของวัฒนธรรมมีอิทธิพลต่อความคิด และพฤติกรรม ของผู้คนที่ การทำความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางสังคม และส่วนประกอบของวัฒนธรรม จะช่วย ให้บุคคลเห็นคุณค่าของระบบ รูปแบบที่เฉพาะเจาะจงของการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมภายใน วัฒนธรรม ดังนั้น ผู้ที่มีความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านปัญญา จะสามารถมีปฏิสัมพันธ์กับผู้คน ต่างสังคมที่มีความแตกต่างทางวัฒนธรรมได้เป็นอย่างดี (Van et al., 2012, pp. 301-302) ในการวิจัย ครั้งนี้ความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านปัญญาจึงเป็น ความสามารถในการโครงสร้างของความรู้ของแต่ละ บุคคลที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมทั่วไป ความรู้เบื้องต้นที่ควรทราบเกี่ยวกับภาษา ธรรมเนียม ปฏิบัติของวัฒนธรรมไทยที่เหมือนหรือแตกต่างจากของตน รวมทั้งโครงสร้างของความรู้ในวิธีการ ต่าง ๆ ที่จะทำงานหรือเรียนร่วมกับคนไทยให้เกิดประสิทธิผล และเกิดผลสำเร็จ โดยแบ่งออกเป็น 3 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

2.1 ความรู้ทางวัฒนธรรมทั่วไป (Culture-general knowledge) ได้นิยามถึงความรู้ของ สิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรม (Cultural environment) ซึ่งเป็นส่วนประกอบของส่วนประกอบย่อย สากล (Universal element) การทำความเข้าใจในส่วนประกอบย่อยทั่วไปในคุณลักษณะทาง วัฒนธรรมที่มีความสำคัญ เพราะว่าจะช่วยให้ผู้คนที่เข้าใจในกรอบแนวคิดขององค์กรแนวทางที่ เป็นไปได้ในวัฒนธรรมที่เหมือนและแตกต่างกัน Triandis (1972) และ Stewart and Bennett (1991)

ได้แยกวัฒนธรรมออกเป็น วัฒนธรรมที่เป็นปรนัย (Objective culture) และวัฒนธรรมที่เป็นอัตนัย (Subjective culture) วัฒนธรรมที่เป็นปรนัย คือ สิ่งที่สามารถมองเห็น และสังเกตได้ และการปฏิบัติของวัฒนธรรมตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ทั้งในเรื่องของอาหาร การชุมนุมที่เกี่ยวกับผู้อื่น สิ่งแวดล้อม โลก และมนุษยชาติ เช่น ความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจ (ทุนนิยมและสังคมนิยม) กฎหมาย (การบังคับใช้กฎหมายที่เป็นทางการ (Formal law) และกฎหมายที่ไม่เป็นทางการ (Informal) ระบบกษัตริย์กับระบอบประชาธิปไตย) ความรู้ที่มาจากวัฒนธรรมดั้งเดิม (ผู้ปกครอง และปรมาจารย์) บรรทัดฐานการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ความเชื่อทางศาสนา (ทั้งที่อธิบายได้ และไม่ได้) ความคาดหวังในบทบาทของเพศชาย และเพศหญิง และความรู้ทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับกฎของการใช้ภาษา และกฎระเบียบ สำหรับการแสดงพฤติกรรมที่ไม่ใช้คำพูด (Non-verbal behaviors) หรือท่าทางการแสดงออกทางสีหน้า ในการเข้าใจภาษาอื่น และภาษาท้องถิ่น (คำศัพท์) และการทำความเข้าใจในแนวทางการสื่อสารที่อยู่บนบรรทัดฐานในการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม (การสื่อสารทางตรงและทางอ้อม) และวัฒนธรรมที่เป็นอัตนัย คือ คุณลักษณะทางจิตวิทยาที่ซ่อนอยู่ในวัฒนธรรมที่สามารถมองเห็นได้น้อย รวมไปถึงค่านิยม (Values) ความเชื่อ (Beliefs) บรรทัดฐาน (Norms) และสมมติฐาน (Assumptions) ที่ใช้ร่วมกันภายในสังคม ยกตัวอย่างเช่น ค่านิยมความเป็นปัจเจกบุคคล (Individualism) สังคมพึ่งพา (Collectivism) ความแตกต่างในเรื่องของอำนาจ (Power distance) ความแตกต่างในเรื่องของการหลีกเลี่ยงความเสี่ยง (Uncertainty avoidance) บุคลิกของความเป็นชาย (Masculinity) และความเป็นหญิง (Femininity) (Hofstede, 1980; House, Hanges, Javidan, Dorfman, & Gupta, 2004) ที่พบบ่อยในวัฒนธรรมที่เป็นอัตนัย และได้รับความสนใจอย่างมากในด้านจิตวิทยาข้ามวัฒนธรรม ในการวิจัยครั้งนี้ความรู้ทางวัฒนธรรมทั่วไปจึงเป็นลักษณะที่แสดงถึงความรู้ของนักศึกษาต่างชาติเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทั่วไป ความรู้เบื้องต้นที่ควรทราบเกี่ยวกับภาษา ศาสนา ธรรมเนียมปฏิบัติทั่วไป สถานที่สำคัญในประเทศของตน และประเทศไทย ทำให้เห็นถึงวัฒนธรรมที่มีความเหมือน และแตกต่างกันกับวัฒนธรรมของตน

2.2 ความรู้ทางวัฒนธรรมเฉพาะ (Context-specific knowledge) เป็นความรู้ที่อธิบายเกี่ยวกับการเปิดเผย (Manifestations) ของวัฒนธรรมสากลในบริบททางวัฒนธรรมเฉพาะ เช่น เมืองโต เมืองหนึ่ง บางส่วนของโลก เน้นในบริบทที่ศึกษา (Triandis, 1994) ตัวอย่างความรู้ทางวัฒนธรรมแต่ละประเทศ เช่น คนอินเดียมีแนวโน้มในมิติของความแตกต่างในเรื่องของอำนาจ (Power distance) สูง คนบราซิลมีแนวโน้มในการแสดงออก คนญี่ปุ่นมีแนวโน้มในการสื่อสารในบริบทสูง หรืออเมริกาเป็นทุนนิยม และจีนเป็นสังคมนิยม (Livermore, 2009) ในการวิจัยครั้งนี้ความรู้ทางวัฒนธรรมเฉพาะ จึงเป็นลักษณะที่แสดงถึงความรู้ของนักศึกษาต่างชาติเกี่ยวกับการเรียน การทำกิจกรรมร่วมกับนักศึกษาชาวไทย และความรู้เกี่ยวกับวิธีการที่จะทำให้เกิดประสิทธิผล

เกิดความสำเร็จ ในด้านการเรียน/ การทำงานร่วมกับคนไทย

3. ความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านแรงจูงใจ (Motivational CQ) คือ ความสามารถของบุคคลในการควบคุมความสนใจ (Attention) และพลัง (Energy) หรือความกระตือรือร้นต่อการเรียนรู้ และการทำงาน ในสถานการณ์ที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม (Kanfer & Heggestad, 1997, p. 39 cited in Ang & Van, 2008) โดยความสามารถในการสร้างแรงจูงใจ เช่น การควบคุม Agentive จะส่งผลต่อปัญหาและพฤติกรรมที่ช่วยให้เป้าหมายประสบผลสำเร็จได้ และมักจะตั้งอยู่บนพื้นฐานทฤษฎีคาดหวังคุณค่า (The expectancy-value theory of motivation) (Eccles & Wigfield, 2002) ซึ่งแรงจูงใจดังกล่าวได้รวมถึงแรงจูงใจภายใน (Intrinsic motivation) (Deci & Ryan, 1985) การรับรู้ความสามารถตนเอง (Self-efficacy) (Bandura, 2002) โดยมีองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องคือ ความคาดหวังของการทำงานที่จะประสบความสำเร็จ และคุณค่าที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในงาน ผู้ที่มีความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านแรงจูงใจสูง จะมีความพึงพอใจและพลังต่อสถานการณ์ข้ามวัฒนธรรม ที่อยู่บนพื้นฐานของความสนใจที่แท้จริง (Deci & Ryan, 1985) และมีความเชื่อมั่นในประสิทธิภาพของการทำงานข้ามวัฒนธรรม (Bandura, 2002) รวมทั้งความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านแรงจูงใจ ถือว่าเป็นส่วนประกอบที่สำคัญของความฉลาดทางวัฒนธรรม เพราะว่าเป็นหัวใจของการขับเคลื่อน เป็นจุดเริ่มต้นของความพยายาม และเป็นพลังที่ทำให้เกิดการเริ่มต้นของวัฒนธรรมใหม่ ยกตัวอย่างเช่น ผู้บริหารชาวจีนมีความรู้ด้านภาษาญี่ปุ่นได้เป็นอย่างดี และชอบมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ที่มาจากวัฒนธรรมอื่น ๆ ก็จะไม่ลังเล ที่จะเริ่มต้นสนทนากับเพื่อนร่วมงานจากประเทศญี่ปุ่น แต่ในทางตรงกันข้าม หากผู้บริหารชาวจีน ไม่มีความรู้ทางภาษาญี่ปุ่น หรือไม่ชอบการมีปฏิสัมพันธ์ข้ามวัฒนธรรม ก็จะมีโอกาสน้อยมากที่จะได้ทำงานร่วมกัน หรือมีปฏิสัมพันธ์ข้ามวัฒนธรรม (Ang & Van, 2008, p. 6) ในการวิจัยครั้งนี้ ความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านแรงจูงใจ จึงเป็นความสามารถของบุคคลในการแสดงให้เห็นถึงการให้คุณค่าของตนเองกับประสบการณ์ที่ได้รับในวัฒนธรรมไทย รวมทั้งประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้ามาศึกษาในประเทศไทย และการแสดงออกได้อย่างมั่นใจในการทำงานร่วมกับนักศึกษาไทย โดยแบ่งออกเป็น 3 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

3.1 ความสนใจภายใน (Intrinsic interest) คือ ประสบการณ์การให้คุณค่าทางวัฒนธรรมที่แตกต่างในตนเอง เป็นความพึงพอใจตามธรรมชาติ (Deci, 1975 cited in Van et al., 2012, p. 303) รวมไปถึงความพึงพอใจภายในที่ได้รับจากการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมที่แปลกใหม่ และมีความสุขเป็นพื้นฐานของการทำงานร่วมกับผู้คนที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน นอกจากนี้ยังรวมไปถึงความสนใจพื้นฐานในการทำงานในกลุ่มที่มีความหลากหลายของผู้คนที่มาจากภูมิหลังทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ประโยชน์ที่แท้จริงของประสบการณ์

ข้ามวัฒนธรรมมีความสำคัญ เนื่องจากเป็นสิ่งที่สร้างขึ้นด้วยตนเองไม่ได้เกี่ยวข้องกับผู้อื่น หรือสถานการณ์อื่น ในการวิจัยครั้งนี้ความสนใจภายในจึงเป็นลักษณะที่แสดงถึงการให้คุณค่าของนักศึกษาต่างชาติที่เกิดจากประสบการณ์ในตนเองกับวัฒนธรรมไทย

3.2 ความสนใจภายนอก (Extrinsic interest) คือ ค่านิยมที่จับต้องได้ (Valuing the tangible) ที่บุคคลสามารถได้รับจากประสบการณ์ที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม (Ryan & Deci, 2000 cited in Van et al., 2012, p. 304) รวมไปถึงความรู้สึกของการทำงานที่มีประสิทธิภาพบนฐานของประสบการณ์ระหว่างวัฒนธรรม และการมีชื่อเสียงที่เพิ่มขึ้นบนฐานของประสบการณ์การทำงานในต่างประเทศ นอกจากนี้ยังรวมไปถึงประโยชน์ที่จับต้องได้อื่น ๆ ที่เป็นผลมาจากการได้รับมอบหมายงานในต่างประเทศ เช่น ความรับผิดชอบที่เพิ่มขึ้น จุดเด่นของความสนใจภายนอกของประสบการณ์ระหว่างวัฒนธรรมมีความสำคัญเพราะองค์กรจะมีกลไก และผลตอบแทนที่พนักงานยอมรับ และทำงานในการทำงานข้ามวัฒนธรรมที่ทำหาย (Van et al., 2012, p. 304 cited in Kanfer, 2012) ในการวิจัยครั้งนี้ความสนใจภายนอก จึงเป็นลักษณะที่แสดงถึงการให้คุณค่าของนักศึกษาต่างชาติกับผลประโยชน์ส่วนที่ตนได้จากการมีประสบการณ์ที่ได้รับจากวัฒนธรรมไทย

3.3 การรับรู้ความสามารถของตนเองในการปรับตัว (Self-efficacy to adjust) คือ การมีความเชื่อมั่นในการทำงานที่มีความเฉพาะเจาะจง (Task-specific confidence) (Bandura, 1997, 2002; Eccles & Wigfield, 2002 cited in Van et al., 2012, p. 304) ในสถานการณ์ที่มีความแตกต่างกัน เน้นไปที่ความสามารถในการรับรู้ที่จัดการกับความเครียดในการปรับตัวกับวัฒนธรรมใหม่ นอกจากนี้ยังรวมไปถึงความรู้สึกเชื่อมั่นในการมีปฏิสัมพันธ์กับคนในท้องถิ่นที่มีภูมิหลังทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน และความเชื่อมั่นในการทำงานในกลุ่มที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม ความเชื่อมั่น (Confidence) และแรงจูงใจภายใน เป็นการผสมกัน (Intertwined) จากผู้คนที่ถูกเลือกเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรม เพื่อก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปรับการรับรู้ความสามารถของตนเอง (Latham & Locke, 2007; Stajkovic & Luthans, 1998; Vancouver, More, & Yoder, 2008 cited in Van et al., 2012, p. 304) ในการวิจัยครั้งนี้การรับรู้ความสามารถของตนเองในการปรับตัว จึงเป็นลักษณะที่แสดงออกถึงการมีความมั่นใจ กล้าแสดงออกของนักศึกษาต่างในการทำงานร่วมกับนักศึกษาไทย

4. ความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านพฤติกรรม (Behavior CQ) คือ ความสามารถของบุคคลในการแสดงออกด้านพฤติกรรมทั้งทางวาจา และท่าทางได้อย่างเหมาะสม เมื่อมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นที่มีภูมิหลังทางวัฒนธรรมที่แตกต่างความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านพฤติกรรม ก็คือ การทำหน้าที่ของบุคคลในขอบเขตที่มีความเหมาะสม และมีความยืดหยุ่นทางพฤติกรรม (Behavioral

flexibility) ทั้งทางด้านวจนภาษาและอวจนภาษาในสถานการณ์ข้ามวัฒนธรรม (Cross-culture) ความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านพฤติกรรมจึงเป็นส่วนประกอบที่มีความสำคัญต่อความฉลาดทางวัฒนธรรม เนื่องจากพฤติกรรมด้านวจนภาษาและอวจนภาษา มีคุณสมบัติที่สำคัญอย่างยิ่งต่อการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (Ang & Van, 2008, pp. 6-7) บนฐานแนวคิดของการวิจัยทางการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม (Gudykunst, Ting-Toomey, & Chua, 1988; Hall, 1976) จะมุ่งเน้นไปที่ความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านพฤติกรรมที่มี 3 ตัวบ่งชี้ คือ พฤติกรรมทางวาจา (Verbal behavior) พฤติกรรมที่ไม่ใช่วาจา (Nonverbal behavior) และพฤติกรรมวัจนกรรมเฉพาะ (Speech acts) (Van et al., 2012, p. 305) ในการวิจัยครั้งนี้ความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านพฤติกรรม จึงเป็นความสามารถของบุคคลในการแสดงออกของพฤติกรรมทั้งทางวาจา ทำทาง ได้อย่างเหมาะสม มีความยืดหยุ่นในกิริยาท่าทางของการติดต่อสื่อสารได้อย่างเหมาะสมตามมาตรฐานของวัฒนธรรมไทย โดยแบ่งออกเป็น 3 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

4.1 พฤติกรรมทางวาจา (Verbal behavior) คือ ความยืดหยุ่นในการเปล่งเสียง (เช่น น้ำเสียง สำเนียง) เป็นความสามารถในภาษาที่จะสามารถพูดซ้ำ เร็ว ดัง นุ่มนวล ที่แตกต่างกันตามสถานการณ์ (Victor, 1992 cited in Van et al., 2012, p. 305) รวมไปถึงการแสดงออกเช่น ความตื่นเต้น (Warmth) กระตือรือร้น (Enthusiasm) เป็นทางการ (Formality) พฤติกรรมทางวจนภาษา รวมไปถึงความยืดหยุ่นในการหยุดพูด หรือการนิ่งเงียบ เพราะความแตกต่างทางวัฒนธรรมในบางบริบทจะต้องมีการผลัดกันพูดคุย/ หลีกเลียง (Beamer & Varner, 2001 cited in Van et al., 2012, p. 305) ในการวิจัยครั้งนี้พฤติกรรมทางวาจา จึงเป็นลักษณะที่แสดงถึงการแสดงออกของนักศึกษาต่างชาติเกี่ยวกับคนไทย โดยมีความยืดหยุ่นในการพูด เช่น สำเนียง น้ำเสียง

4.2 พฤติกรรมที่ไม่ใช่วาจา (Nonverbal behavior) คือ ความยืดหยุ่นในการสื่อสารที่ถ่ายทอดผ่านทางร่างกาย การแสดงออกทางสีหน้า และภาษากายมากกว่าการพูด (Knapp & Hall, 2010 cited in Van et al., 2012, p. 305) ความสามารถของพฤติกรรมทางอวจนภาษา รวมไปถึงการปรับเปลี่ยนการแสดงทางสีหน้า และท่าทาง (Westphal, Seivert, & Bonanno, 2010 cited in Van et al., 2012, p. 305) เพราะบางวัฒนธรรมมีการให้ความหมายที่แตกต่างกันจากท่าทางภาษากาย (Hall, 1959, 1976 cited in Van et al., 2012, p. 305) ความยืดหยุ่นของพฤติกรรมทางอวจนภาษา รวมไปถึงการยืนการนั่ง เมื่ออยู่ใกล้ชิดกัน การเปลี่ยนแปลงลักษณะของการติดต่อกันทางกายภาพ และการสบตากับคนอื่น ๆ ยกตัวอย่างเช่น ในบรรทัดฐานทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกันเช่นการอวยพร บางวัฒนธรรมอาจจะใช้การจับมือ คำนับ พยักหน้า การจูบ บางครั้งอาจจะใช้ในเรื่องการแต่งกาย เช่น แต่งกายเป็นทางการ ไม่เป็นทางการ และการใช้ภาษาทางกาย

(Knapp & Hall, 2010 cited in Van et al., 2012, p. 305) ในการวิจัยครั้งนี้พฤติกรรมที่ไม่ใช่วาจา จึงเป็นลักษณะที่แสดงถึงการแสดงออกของนักศึกษาต่างชาติเกี่ยวกับคนไทย โดยมีความยืดหยุ่น ในการติดต่อสื่อสารผ่านการแสดงออกกับกิริยา สีหน้า และภาษากายแทนคำพูด

4.3 วัจนกรรมเฉพาะ (Speech acts) คือ ความยืดหยุ่นในการสื่อสารเฉพาะ ยกตัวอย่าง เช่น การร้องขอ การเชิญ การขอโทษ การซาบซึ้งในบุญคุณ การไม่เห็นด้วย และการพูดปฏิเสธที่ จะต้องแสดงให้เห็นเหมาะสมบนพื้นฐานของบรรทัดฐานของท้องถิ่น (Bowe & Martin, 2007 cited in Van et al., 2012, p. 305) นั่นเป็นสิ่งที่สำคัญ เพราะวัฒนธรรมมีความแตกต่างกันในกรอบแนวคิด ในรูปแบบพฤติกรรมที่เหมาะสม ในการถ่ายทอดการสื่อสาร ซึ่งรวมไปถึงการใช้คำ หรือระดับ ความตรงไปตรงมา และการใช้วัจนกรรมเฉพาะ (Spencer-Oatey, 2008 cited in Van et al., 2012, p. 305) ยกตัวอย่างเช่น ในประเทศเยอรมนีสามารถพูดคำว่า “ไม่” ได้ แต่ในประเทศอินโดนีเซียจะ ใช้คำว่า “ผมจะพยายาม” จะมีความเหมาะสมมากกว่า ในวัฒนธรรมที่แตกต่างกันในการขอโทษ ในกลุ่มประเทศแองโกล (Anglo Countries) จะพูดขอโทษเมื่อตนเองทำผิด แต่ในประเทศญี่ปุ่น สามารถพูดคำว่าขอโทษได้แม้ว่าจะไม่ได้ทำผิด เช่น การขอโทษแทนสมาชิกในครอบครัวที่ทำผิด (Tanaka, 1991 cited in Van et al., 2012, p. 305) ในการวิจัยครั้งนี้วัจนกรรมเฉพาะจึงเป็นลักษณะที่ แสดงถึงการแสดงออกของนักศึกษาต่างชาติเกี่ยวกับคนไทย โดยมีความยืดหยุ่นในกิริยาท่าทางของ การติดต่อสื่อสารข้อความที่มีความมุ่งหมายเฉพาะเจาะจง เช่น การร้องขอ การเชิญ การขอโทษ การแสดงความขอบคุณ การแสดงความไม่เห็นด้วย การกล่าวปฏิเสธ ได้อย่างเหมาะสมตาม มาตรฐานของวัฒนธรรมไทย

7.3 การพัฒนามาตรวัดของแบบวัดความฉลาดทางวัฒนธรรม

Ang and Van (2008, p. 16) ได้พัฒนามาตรวัดของแบบวัดความฉลาดทางวัฒนธรรม จำนวน 20 ข้อกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาที่เรียนต่ำกว่าบัณฑิตศึกษาในโรงเรียนบริหารธุรกิจ (N = 576 เพศหญิงคิดเป็น 74% อายุเฉลี่ย 20 ปี ประสบการณ์ในการทำงาน 2 ปี ในประเทศสิงคโปร์ ใช้แบบวัดความฉลาดทางวัฒนธรรม 40 ข้อ (1 = น้อยที่สุด, 7 = มากที่สุด) หาองค์ประกอบทั้ง 4 จากการวิเคราะห์โดยใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA) (Lisrel 8: maximum likelihood estimation and correlated factors) โดยมีค่า $\chi^2 (164 df) = 822.26$, NNFI = 0.91, CFI = 0.92, SRMR = 0.06, RMSEA = 0.08 ($P < 0.05$) ค่าน้ำหนักองค์ประกอบในรูปคะแนนมาตรฐานของทุก ข้อคำถามใน 4 องค์ประกอบ มีพิสัยอยู่ระหว่าง 0.52-0.80 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (T values: 9.30–17.51, $p < 0.05$) และคัดเลือกข้อคำถามมาทั้งหมด 20 ข้อ โดยแบ่งเป็น ด้าน อภิปัญญา 4 ข้อ ด้านปัญญา 6 ข้อ ด้านแรงจูงใจ 5 ข้อ และด้านพฤติกรรม 5 ข้อ โดยมีแบบวัด ความฉลาดทางวัฒนธรรมดังตัวอย่างดังตาราง 1 และตัวอย่างข้อคำถามจาก 11 องค์ประกอบย่อย

ของแบบวัดความฉลาดทางวัฒนธรรม (The E-CQS) ดังตารางที่ 2-1

ตารางที่ 2-1 แบบวัดความฉลาดทางวัฒนธรรม (Cultural Intelligence Scale (CQS)-Self-Report)

คำชี้แจง ให้อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วเลือกระดับพฤติกรรมที่ตรงกับระดับความสามารถของผู้ตอบ
ที่เป็นจริงที่สุด (1 = น้อยที่สุด; 7 = มากที่สุด)

CQ Factor	ข้อคำถาม
Metacognitive CQ	
MC1	ฉันมีความตระหนักในความรู้ทางวัฒนธรรมที่ฉันใช้ เมื่อมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลที่มีภูมิหลังทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน
MC2	ฉันปรับความรู้ทางวัฒนธรรมของฉัน เมื่อฉันมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลที่มาจากวัฒนธรรมที่ไม่คุ้นเคย
MC3	ฉันตระหนักในความรู้ทางวัฒนธรรม ฉันประยุกต์ไปสู่การมีปฏิสัมพันธ์ข้ามวัฒนธรรม
MC4	ฉันจะตรวจสอบความถูกต้องของความรู้ในวัฒนธรรมของฉัน เมื่อฉันมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลที่มาจากวัฒนธรรมที่ต่างกัน
Cognitive CQ	
COG1	ฉันรู้ระบบกฎหมายและเศรษฐกิจของวัฒนธรรมอื่น ๆ
COG2	ฉันรู้กฎหรือข้อกำหนด (เช่น คำศัพท์ ไวยากรณ์ ของภาษาอื่น ๆ)
COG3	ฉันรู้คุณค่าทางวัฒนธรรม และความเชื่อทางศาสนาของวัฒนธรรมอื่น ๆ
COG4	ฉันรู้ระบบการแต่งงานของวัฒนธรรมอื่น ๆ
COG5	ฉันรู้งานศิลปะ และงานฝีมือของวัฒนธรรมอื่น ๆ
COG6	ฉันรู้กฎระเบียบของพฤติกรรมทางอวัจนภาษาในวัฒนธรรมอื่น ๆ
Motivational CQ	
MOT1	ฉันสนุกกับการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้คนจากวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน
MOT2	ฉันมั่นใจว่าฉันสามารถสื่อสารกับผู้คนในท้องถิ่นที่มีวัฒนธรรมไม่คุ้นเคยกับฉัน

ตารางที่ 2-1 (ต่อ)

CQ Factor	ข้อความ
MOT3	ฉันมั่นใจว่าฉันจัดการกับความเครียดในการปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมใหม่
MOT4	ฉันสนุกกับการใช้ชีวิตในวัฒนธรรมที่ไม่คุ้นเคย
MOT5	ฉันมั่นใจว่าฉันสามารถคุ้นเคยในเงื่อนไขการจับจ่ายสินค้า ในวัฒนธรรมที่แตกต่าง
Behavioral CQ	
BEH1	ฉันสามารถเปลี่ยนพฤติกรรมทางวาจา (เช่น การอ่านออกเสียง สำเนียง) เมื่อมีปฏิสัมพันธ์ข้ามวัฒนธรรม
BEH2	ฉันจะใช้การหยุด การเงยที่แตกต่างกัน ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ข้ามวัฒนธรรม
BEH3	ฉันจะใช้การพูดที่เหมาะสมในสถานการณ์ข้ามวัฒนธรรม
BEH4	ฉันจะเปลี่ยนพฤติกรรมทางอวัจนภาษา เมื่ออยู่ในสถานการณ์ข้ามวัฒนธรรมที่ต้องใช้
BEH5	ฉันปรับการแสดงออกทางสีหน้า เมื่อต้องมีปฏิสัมพันธ์ข้ามวัฒนธรรม

Copyright © Cultural Intelligence Center 2005. Used by permission. Use of this scale is granted to academic researchers for research purposes only. For information on using the scale for purposes other than academic research (E.g., consultants and nonacademic organizations), please send an email to cquery@culturalq.com.

ต่อมา Van, Ang, Yee, Rockstuhl, Ling, and Koh (2012) ได้เขียนบทความเรื่อง Sub-dimensions of the four factor model of cultural intelligence: Expanding the conceptualization and measurement of cultural intelligence เพื่อขยายแนวความคิดและการวัดความฉลาดทางวัฒนธรรม โดยมีตัวอย่างข้อความจาก 11 องค์ประกอบย่อยของแบบวัดความฉลาดทางวัฒนธรรม (The E-CQS)¹ ดังตารางที่ 2-2

ตารางที่ 2-2 ตัวอย่างข้อคำถามจาก 11 องค์ประกอบย่อยของแบบวัดความฉลาดทางวัฒนธรรม
(The E-CQS)¹

องค์ประกอบย่อย (Sub-dimension)	ตัวอย่างข้อคำถาม (Example item)
Metacognitive CQ	
Planning	ฉันพัฒนาการวางแผนกิจกรรมก่อนการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ที่มาจากวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน
Awareness	ฉันตระหนักถึงข้อกำหนดทางวัฒนธรรมที่ฉันเข้าไปมี ปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นที่มาจากวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน
Checking	ฉันปรับความเข้าใจในวัฒนธรรมที่ฉันเข้าไปมีปฏิสัมพันธ์กับ ผู้อื่นที่มาจากวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน
Cognitive CQ	
Culture-General Knowledge	ฉันสามารถอธิบายความแตกต่างของกรอบแนวคิดของคุณค่า ทางวัฒนธรรมและอธิบายพฤติกรรมของผู้อื่นจากทั่วโลก
Context-Specific Knowledge	ฉันสามารถอธิบายแนวทางของคุณลักษณะความเป็นผู้นำที่ แตกต่างข้ามวัฒนธรรม
Motivational CQ	
Intrinsic interest	ฉันมีความสุขอย่างยิ่งเมื่อมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลที่มาจาก วัฒนธรรมที่แตกต่างกัน
Extrinsic interest	ฉันเห็นคุณค่าของสถานะภาพฉันได้รับประโยชน์จาก การอาศัยหรือการทำงานในวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน
Self-efficacy to adjust	ฉันมั่นใจว่าฉันสามารถอยู่ในสถานะทางสังคมในวัฒนธรรมที่ แตกต่างกัน
Behavioral CQ	
Verbal behavior	ฉันเปลี่ยนการใช้การหยุดและการเงิบในสถานที่ที่มี ความแตกต่างทางวัฒนธรรมได้อย่างเหมาะสม
Non-verbal behavior	ฉันประยุกต์ใช้ว่าควรหยุดหรือไม่พิจารณาต่อเมื่อมี ปฏิสัมพันธ์กับบุคคลที่มาจากต่างวัฒนธรรม

ตารางที่ 2-2 (ต่อ)

องค์ประกอบย่อย (Sub-dimension)	ตัวอย่างข้อคำถาม (Example item)
Speech acts	ฉันประยุกต์ใช้แนวทางที่ฉัน ไม่เห็นด้วยกับบุคคลอื่น ๆ ให้ เหมาะสมกับข้อกำหนดของวัฒนธรรม

Note. Use of these item and scale is granted to academic researchers for research purposes only. For information on using the items and scale for purposes other than academic research (E.g., consultants and non-academic organization), please send an email to cquery@culturalq.com.

¹@Cultural Intelligence Center 2011. Use by permission of Cultural Intelligence Center.

7.4 มโนทัศน์ของคุณลักษณะเฉพาะของความฉลาดทางวัฒนธรรม (Conceptual distinctiveness of cultural intelligence)

Ang and Van (2008, pp. 7-10) ได้อธิบายถึงมโนทัศน์ของคุณลักษณะเฉพาะของความฉลาดทางวัฒนธรรมว่า ธรรมชาติของความฉลาดทางวัฒนธรรมนั้น เป็นสิ่งที่จะต้องอธิบายว่าอะไรคือความฉลาดทางวัฒนธรรม ที่เป็นความสัมพันธ์ของบุคคลที่มีความแตกต่างทางวัฒนธรรม คุณลักษณะเฉพาะนี้ ได้อธิบายถึงความเหมือน และความแตกต่างระหว่างความฉลาดทางวัฒนธรรมและลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคล ความฉลาดอื่น ๆ เช่น ความสามารถทางสติปัญญา และความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) และรูปแบบของความสามารถในการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตดังนี้

7.4.1 ความฉลาดทางวัฒนธรรมเป็นความแตกต่างของแต่ละบุคคล

ความฉลาดทางวัฒนธรรม อยู่บนพื้นฐานของโดเมนที่มีขนาดใหญ่ของความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยทั่วไปได้แบ่งความแตกต่างของบุคคลออกเป็น 3 กลุ่มดังนี้ 1) ความสามารถหรือสมรรถนะ (Capabilities) 2) บุคลิกลักษณะ (Personality) (3) ประโยชน์ส่วนบุคคล (Interests) (Ackerman & Humphreys, 1990; Boyle & Saklofske, 2004; Dunnette, 1976; Ilgen & Klein, 1988; Lubinski, 2000; Murphy, 1996) แนวคิดของความฉลาดทางวัฒนธรรม ได้ระบุไว้อย่างชัดเจนว่าเป็นความสามารถหรือสมรรถนะ เมื่อเทียบกับบุคลิกลักษณะ หรือ ประโยชน์ส่วนบุคคล ความสามารถ (Abilities) คือ คุณลักษณะของบุคคลที่เกี่ยวข้องสมรรถนะในพฤติกรรมการทำงานที่ก่อให้เกิดประโยชน์ (Ilgen & Klein, 1988, p. 146) ดังนั้น แนวคิดความฉลาดทางวัฒนธรรมจึงเกิดจากบุคลิกลักษณะส่วนบุคคล ความสนใจ และผลลัพธ์ เช่น

การตัดสินใจ ประสิทธิภาพในการทำงาน และการปรับตัว

ความแตกต่างระหว่างบุคคลจะมีความแตกต่างกันในเรื่องของคุณลักษณะเฉพาะ (Specificity) และความคงเส้นคงวา (Stability) (Ackerman & Humphreys, 1990; Chen, Gully, Whiteman & Kilcullen, 2000; Hough & Schneider, 1996) ดังนั้น แนวคิดของความฉลาดทางวัฒนธรรมจึงมุ่งเน้นไปที่โครงสร้างความแตกต่างของบุคคล จะเน้นไปที่ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม ดังนั้น จึงจะต้องเน้นเฉพาะเจาะจงในระดับบุคคลมากกว่าการศึกษาความสามารถทางสติปัญญา และบุคลิกภาพโดยทั่วไป (Chen et al., 2000) สิ่งที่สำคัญของความฉลาดทางวัฒนธรรม จะใช้ในสถานการณ์ที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม ไม่ได้เป็นวัฒนธรรมที่เจาะจง

7.4.2 บุคลิกลักษณะกับความฉลาดทางวัฒนธรรม (CQ in relation to personality)

ความฉลาดทางวัฒนธรรม หมายถึง สิ่งที่บุคคลสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพท่ามกลางความหลากหลายทางวัฒนธรรม ดังนั้น สิ่งที่แตกต่างกันจากลักษณะบุคลิกภาพที่มีความมั่นคง จะสามารถอธิบายสิ่งที่บุคคลสามารถทำงานได้จากสถานการณ์และเวลา (Costa & McCrae, 1992) นับตั้งแต่พฤติกรรม และประสบการณ์เป็นทางเลือกของตัวเองแปรที่ส่งผลทางด้านอารมณ์ ลักษณะบุคลิกภาพบางอย่างก็จะเกี่ยวข้องกับความฉลาดทางวัฒนธรรม สอดคล้องกับ Ang, Van and Koh (2006) ที่แสดงให้เห็นถึงความตรงเชิงจำแนก (Discriminant validity) ขององค์ประกอบทั้ง 4 ของความฉลาดทางวัฒนธรรม เมื่อเปรียบเทียบกับบุคลิกห้าองค์ประกอบ (Big five personality) และการพิสูจน์ให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกลักษณะที่เฉพาะเจาะจงกับคุณลักษณะเฉพาะของความฉลาดทางวัฒนธรรม และโดยเฉพาะอย่างยิ่งความคาดหวังการเปิดประสบการณ์ ที่จะพัฒนาจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ และการผจญภัย (Costa & McCrae, 1992) ที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบทั้ง 4 ของความฉลาดทางวัฒนธรรม ทำให้รู้สึกว่าความฉลาดทางวัฒนธรรม คือการกำหนดเป้าหมายของความสามารถที่มีความแปลกใหม่ และสถานการณ์ทางวัฒนธรรมที่ไม่คุ้นเคย

7.4.3 ความฉลาดทางวัฒนธรรมกับความสัมพันธ์กับความฉลาดอื่น ๆ

(CQ in relation to other intelligence constructs)

ความฉลาดทางวัฒนธรรมจะมีความคล้าย และความแตกต่างจากความฉลาดในรูปแบบอื่น ๆ ที่สำคัญ ๆ 2 รูปแบบคือ ความฉลาดทางปัญญาทั่วไป และความฉลาดทางอารมณ์ (Mayer & Salovey, 1993; Schutte, Malouff, Hall, Haggerty, Cooper, Golden, & Dornheim, 1998) ความฉลาดทางวัฒนธรรมคล้ายกับความฉลาดทั้งสองประเภทในเรื่องของความสามารถมากกว่า พฤติกรรม (Mayer, Caruso, & Salovey, 2000) ข้อแตกต่างคือธรรมชาติการตรวจสอบความสามารถ ทั้งความสามารถทางปัญญาทั่วไป ความสามารถในการเรียนรู้ของบุคคลที่มีความแตกต่างกัน

เพื่อที่จะทำนายผลการทำงาน (Schmidt & Hunter, 1998) ความสามารถทางปัญญาทั่วไป ไม่ได้เจาะจงในบริบทบางอย่าง (Ackerman & Humphreys, 1990; Hough & Schneider, 1996) เช่น สถานการณ์ของความหลากหลายทางวัฒนธรรม นอกจากนี้ความฉลาดทั่วไป ไม่รวมความฉลาดด้านพฤติกรรม หรือแรงจูงใจ

ความฉลาดทางอารมณ์ เน้นไปที่ความสามารถในการจัดการกับอารมณ์ความรู้สึกส่วนบุคคล ซึ่งจะมีลักษณะที่คล้ายกับความฉลาดทางวัฒนธรรม เพราะเป็นความฉลาดที่นอกเหนือจากความฉลาดทางวิชาการ (Academic) ความฉลาดทางจิต (Mental) แต่ว่าความฉลาดทางวัฒนธรรมก็มีข้อแตกต่างจากความฉลาดทางอารมณ์ เนื่องจากความฉลาดทางอารมณ์เน้นไปที่ความสามารถในการรับรู้ และการจัดการอารมณ์โดยไม่ต้องพิจารณาบริบททางวัฒนธรรม โดยความฉลาดทางอารมณ์นั้นถือว่าเป็นโครงสร้างทางสัญลักษณ์ และถ่ายทอดประวัติศาสตร์ในวัฒนธรรม (Fitch, 1998) ความสามารถในการเข้าถึงอารมณ์ (Encode emotions) หรือการตีความหมายของอารมณ์ (Decode emotions) ในวัฒนธรรมภายในบ้าน (Home culture) จะไม่ได้ส่งผลต่อวัฒนธรรมที่ไม่คุ้นเคยโดยอัตโนมัติ (Earley & Ang, 2003) ดังนั้น ความฉลาดทางอารมณ์ คือ การผูกติดกับวัฒนธรรม (Culture bound) และบุคคลที่มีความฉลาดทางอารมณ์ในวัฒนธรรมหนึ่งอาจจะไม่มีความฉลาดทางอารมณ์ในวัฒนธรรมอื่น ๆ ในทางตรงกันข้าม ความฉลาดทางวัฒนธรรม คือ การไม่ผูกติดกับวัฒนธรรม (Culture free) และเป็นความสามารถของบุคคลในสถานการณ์ที่มีความแตกต่างทางวัฒนธรรมที่หลากหลายโดยทั่วไป ไม่ได้เน้นไปที่ความสามารถเฉพาะวัฒนธรรมใด ๆ

7.5 เหตุ และผล ของความฉลาดทางวัฒนธรรม (Antecedents and consequences of CQ)

Ang and Van (2008, p. 10) ได้แสดงถึงเหตุ และผล ของความฉลาดทางวัฒนธรรมไว้ว่า ตั้งแต่มีแนวคิดของความฉลาดทางวัฒนธรรม เป็นคุณลักษณะทางจิตที่เป็นสภาวะ (State-like) มากกว่า ลักษณะอุปนิสัย (Trait-like) เป็นการคาดหวังว่าลักษณะบุคลิกภาพบางส่วนของบุคคลจะส่งผลต่อความฉลาดทางวัฒนธรรม งานวิจัยของ Kanfer (1990) และ Chen et al. (2000) แสดงให้เห็นถึงการทำนายความแตกต่างของบุคคลด้านลักษณะอุปนิสัยมีความใกล้เคียงอย่างมากกับการทำนายความแตกต่างของบุคคลด้านคุณลักษณะทางจิตที่เป็นสภาวะ เนื่องจากการแสดงออกทางอารมณ์มีผลก่อให้เกิดพฤติกรรม และประสบการณ์ ดังนั้น จึงจัดตำแหน่งของปัจจัยเริ่มต้น (Distal) เช่น ทฤษฎีบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ (Big five personality) และประชากรศาสตร์ (Demographic) เช่น อายุ ประสบการณ์ ประวัติของบุคคล ไปยังเครือข่ายความเกี่ยวข้องกันตามกฎเกณฑ์ของตัวแปร (Nomological network)

เพื่อหลีกเลี่ยงการให้เหตุผลที่ซ้ำซ้อนกัน จึงได้แยกความแตกต่างของความฉลาดทางวัฒนธรรมออกมา เช่น ชนิดของความสามารถเฉพาะของความแตกต่างของบุคคล กับผลที่ตามมา (Consequences) ของความฉลาดทางวัฒนธรรม เช่น การทำงานให้ประสบความสำเร็จระหว่างประเทศ หรือความหลากหลายทางวัฒนธรรม เหมือนแบบทดสอบคู่ขนานที่คล้ายกับการศึกษาในวรรณกรรมอื่น ๆ ที่มีความแตกต่างทางพฤติกรรม และผลของพฤติกรรม (Miltenberger, Fuqua, & Woods, 1998) โดยมีความคาดหวังว่าผู้ที่มีความฉลาดทางวัฒนธรรมสูงจะมีประสิทธิภาพในการทำงาน การปรับตัว ในการทำงานร่วมกับกลุ่มที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Black, Mendenhall, & Oddou, 1991; Caligiuri, Hyland, Joshi, & Bross, 1998; Kraimer, Wayne, & Jaworski, 2001; Ones & Viswesvaran, 1997; Takeuchi, Yun, & Tesluk, 2002 cited in Ang & Van, 2008, p. 10) ดังนั้น ความฉลาดทางวัฒนธรรมเป็นความสามารถที่เป็นสาเหตุ ที่ทำให้ช่วย และ/ หรือ ก่อให้เกิดผลในเรื่องของการปรับตัว ประสิทธิภาพของการทำงาน ในสถานการณ์ที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม

สรุปได้ว่า ความฉลาดทางวัฒนธรรมเป็นความสามารถของบุคคลโดยเฉพาะ (Specific) เป็นคุณลักษณะทางจิตที่เป็นสภาวะ (State-like) ที่เกี่ยวข้องกับความฉลาดในรูปแบบอื่น ๆ และตัวชี้วัดความสามารถทางวัฒนธรรมอื่น ๆ ในกรอบแนวคิดและเชิงประจักษ์ ความฉลาดทางวัฒนธรรมสามารถทำนายผลการทำงาน และการปรับตัวในสถานการณ์ที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมได้

7.6 เครือข่ายความเกี่ยวข้องกันตามกฎเกณฑ์ของตัวแปร (Nomological network) Ang and Van (2008, pp. 10-12) ได้เสนอเครือข่ายความเกี่ยวข้องกันตามกฎเกณฑ์ของตัวแปร (Nomological network) เพื่อทำความเข้าใจบทบาทของความฉลาดทางวัฒนธรรม ในการศึกษาประสิทธิภาพของแต่ละบุคคลและอธิบายความสัมพันธ์ที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ประกอบไปด้วย 4 ความสัมพันธ์ดังนี้

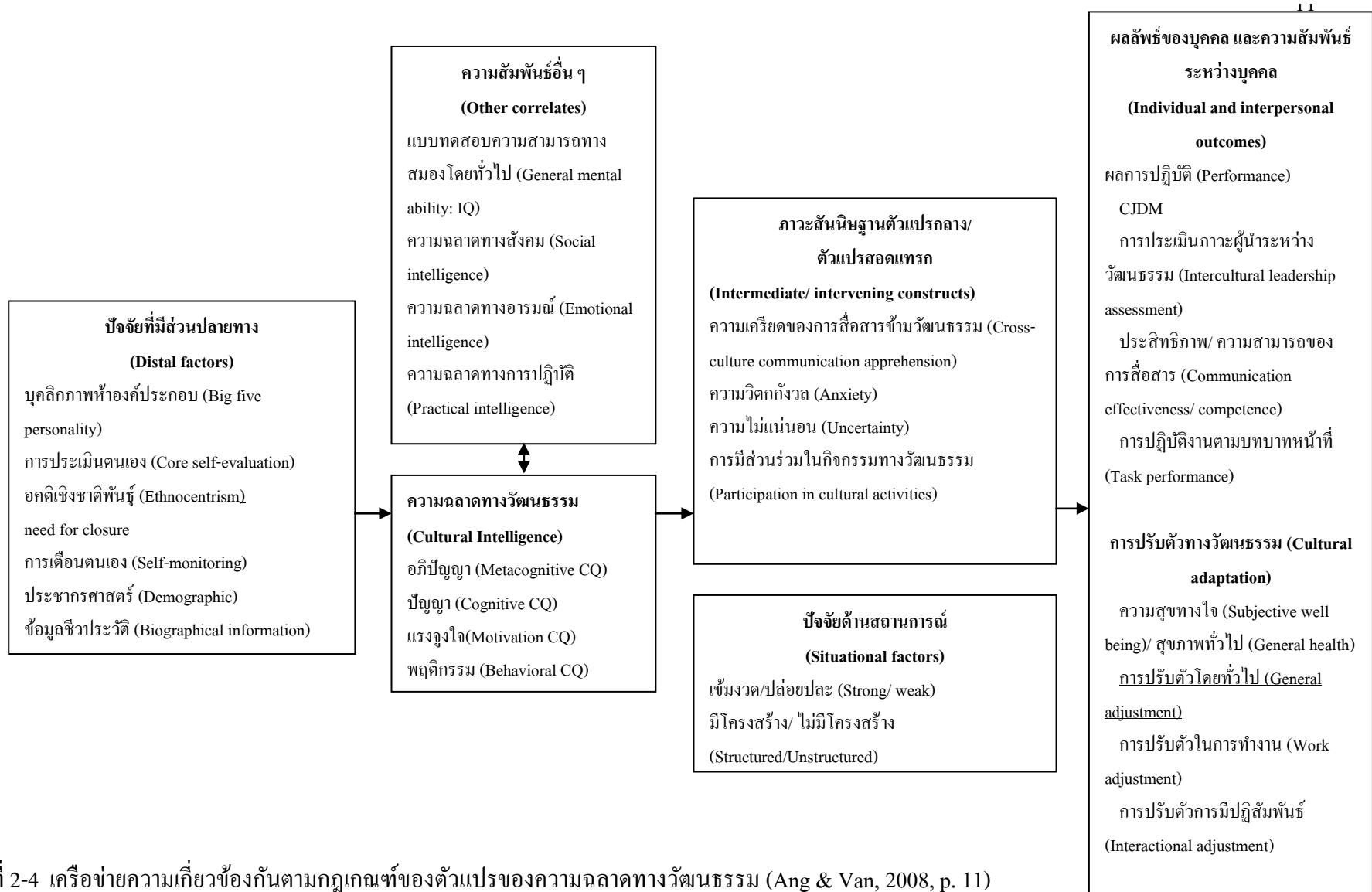
7.6.1 เพื่ออธิบายความแตกต่างของแต่ละบุคคลที่มาจากผลทางอ้อมต่อประสิทธิผลของแต่ละบุคคล ไปสู่ความแตกต่างของบุคคลที่เป็นคุณลักษณะทางจิตที่เป็นสภาวะบนปัจจัยทั้ง 4 องค์ประกอบของความฉลาดทางวัฒนธรรมความแตกต่างของบุคคลรวมถึงความแตกต่างของบุคคลในเรื่องลักษณะอุปนิสัย (Trait-like) เช่น บุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ (Big five personality) (Costa & McCrae, 1992) การประเมินตนเอง (Core self-evaluation) (Judge & Bono, 2001) อคติเชิงชาติพันธุ์ (Ethnocentrism) (Neuliep, 2002) need for closure (Webster & Kruglanski, 1994) และการเตือนตนเอง (Self-monitoring) (Snyder, 1974) Distal ของบุคคล จะรวมไปถึงความแตกต่างของบุคคลทางประชากรศาสตร์ (Demographic) และชีวประวัติ

(Biographical) (Stokes, Mumford, & Owens 1994) ยกตัวอย่างเช่น ปีของการศึกษาระหว่าง วัฒนธรรม และประสบการณ์ระหว่างวัฒนธรรม ทั้งบริบทของการทำงาน (Work) และไม่ทำงาน (Nonwork)

7.6.2 องค์ประกอบทั้ง 4 ของความฉลาดทางวัฒนธรรมที่มีอิทธิพลต่อโฮสต์ของ ตัวแปรกลาง (Intermediate) หรือตัวแปรสอดแทรก (Intervening) เช่น การรับรู้ของแต่ละบุคคล (Subjective perceptions) ต่อการเผชิญวัฒนธรรม และการมีส่วนร่วมกับวัฒนธรรม และการเข้าไปมี บทบาท และกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการข้ามวัฒนธรรม สิ่งเหล่านี้รวมไปถึงรูปแบบการรับรู้ส่วนบุคคล ของความไม่แน่นอน (Uncertainty) ความวิตกกังวล (Anxiety) รวมไปถึงโครงสร้างของ ความเข้าใจของการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม (Cross-cultural communication apprehension) ความไม่แน่นอน (Uncertainty) และความวิตกกังวล (Anxiety) (Gudykunst, 2004) องค์ประกอบทั้ง 4 ของ ความฉลาดทางวัฒนธรรม มีความเกี่ยวข้องกับโครงสร้างของตัวแปรกลางที่มีส่วนร่วมในกิจกรรม ทางวัฒนธรรม ผ่านไปยังการมีส่วนร่วมของกิจกรรมระหว่างวัฒนธรรม บุคคลจะมีทักษะ และมีความรู้ที่จำเป็นสำหรับการทำงาน และการปรับตัวในสถานการณ์ที่มีความแตกต่างทางวัฒนธรรม ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

7.6.3 เครื่องข่ายความเกี่ยวข้องกันตามกฎเกณฑ์ของตัวแปรจะต้องตระหนักถึง การมีส่วนร่วมถึงความเป็นไปได้อื่น ๆ ตามความสามารถทางปัญญาของแต่ละบุคคล เช่น ความสามารถทางจิตทั่วไป (General mental ability) มักจะเรียกว่า “g” ความฉลาดทางสังคม (Social intelligence) (Thorndike, 1936; Thorndike & Stein, 1937) ความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) (Mayer & Salovey, 1993) และความฉลาดทางการปฏิบัติ (Practical intelligence) (Sternberg et al., 2000) ในการทำนายผลของแต่ละบุคคลในสถานการณ์ที่มีความแตกต่างทางวัฒนธรรม

7.6.4 จะต้องตระหนักถึงบริบทที่อาจจะส่งผลต่อความสัมพันธ์ระหว่าง ความฉลาดทางวัฒนธรรมและผลของตัวแปรกลาง (Intermediate outcomes) ขึ้นอยู่กับว่าตัวแปร สถานการณ์มีความเข้มงวด (Strong) หรือปล่อยปละ (Weak) (Mischel, 2004) โดยทั้ง 4 องค์ประกอบของความฉลาดทางวัฒนธรรมจะมีอิทธิพลต่อสามารถในการรับรู้เฉพาะบุคคลของ สิ่งแวดล้อมและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มีความแตกต่างทางวัฒนธรรม ดังภาพที่ 2-4

ภาพที่ 2-4 เครื่องมือความเกี่ยวข้องกันตามกฎเกณฑ์ของตัวแปรของความฉลาดทางวัฒนธรรม (Ang & Van, 2008, p. 11)

2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความฉลาดทางวัฒนธรรม

Emerson (2011) ได้ศึกษาองค์ประกอบของความฉลาดทางวัฒนธรรมที่สามารถทำนายภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Transformational leadership): กรณีศึกษาผู้นำในโรงเรียนนานาชาติผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนนานาชาติเป็นส่วนประกอบเล็ก ๆ ในยุคโลกาภิวัตน์ที่มีอยู่ทั่วโลก ผู้นำที่มีประสิทธิภาพจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาให้โรงเรียนบรรลุเป้าหมายตามภารกิจที่ตั้งไว้ การศึกษาครั้งนี้เป็นการตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางวัฒนธรรม กับผู้นำที่มีประสิทธิภาพ (Effective leadership) กำหนดจากภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Transformational leadership) ของผู้นำโรงเรียนนานาชาติ และองค์ประกอบของความฉลาดทางวัฒนธรรมที่ดีที่สุดที่ทำนายภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในผู้นำโรงเรียนนานาชาติ เครื่องมือวิจัยเป็นแบบสอบถาม วัดภาวะผู้นำ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุ ผลการวิจัยพบว่า ความฉลาดทางวัฒนธรรม และภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในผู้นำโรงเรียนนานาชาติมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญ องค์ประกอบทั้ง 4 ของความฉลาดทางวัฒนธรรมทำนายภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และองค์ประกอบทั้ง 5 ของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในผู้นำโรงเรียนนานาชาติได้อย่างมีนัยสำคัญ ความฉลาดทางวัฒนธรรมสามารถนำไปพิจารณาในการใช้พัฒนา ฝึกอบรม พัฒนาวิชาชีพกับผู้นำโรงเรียนนานาชาติ และการบูรณาการความฉลาดทางวัฒนธรรมเข้าไปในหลักสูตรการศึกษา ระดับอุดมศึกษา และในบริบทของการศึกษาในประเทศ

Smith (2012) ได้ศึกษานักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์วรรณนาในระดับวิทยาลัย ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทฤษฎีบุคลิกภาพ 5 ด้าน ความฉลาดทางวัฒนธรรม และสุขภาวะทางจิต ผลการวิจัยพบว่า สถาบันระดับอุดมศึกษามีความท้าทายเมื่อจะต้องจัดการศึกษากับกลุ่มชาติพันธุ์วรรณนาที่มีความหลากหลาย การศึกษาในครั้งนี้ต้องการตรวจสอบ 1) ทฤษฎีบุคลิกภาพ 5 ด้าน ทำนายโมเดลทฤษฎีความฉลาดทางวัฒนธรรมของนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์วรรณนาในระดับวิทยาลัย Southeastern United States Historically Black College หรือมหาวิทยาลัย 2) ทำนายความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางวัฒนธรรม และสุขภาวะทางจิตของนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์วรรณนาในระดับวิทยาลัย โดยใช้แบบสำรวจออนไลน์ จากแบบวัดความฉลาดทางวัฒนธรรม (Earley & Ang, 2003) Goldberg (1999) แบบทดสอบบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ (Internal Personality Item Pool (IPIP)) Costa and McCrae (1992) Commercial Neuroticism, Extraversion, and Openness Personality Inventory (NEO-PI-R TM) และแบบวัดสุขภาวะทางจิต (Scale of psychological well-being) (Ryff, 1989) วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณมาตรฐาน ผลการศึกษาพบว่า ทฤษฎีบุคลิกภาพ 5 ด้าน มีความสัมพันธ์กับโมเดลทฤษฎีความฉลาดทางวัฒนธรรมของนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์วรรณนา และความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางวัฒนธรรม และสุขภาวะทางจิต

ของนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์วรรณนาในระดับวิทยาลัยไม่มีนัยสำคัญ

Michelle (2013) ได้สำรวจความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางวัฒนธรรม ภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลง และความท้อแท้ของนักศึกษาในการศึกษาระดับปริญญาเอกผลการวิจัยพบว่าการศึกษาคั้งนี้ใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณมาตรฐาน เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของความฉลาดทางวัฒนธรรม (อภิปัญญา ปัญญา แรงจูงใจ พฤติกรรม) และภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงของนักศึกษาระดับปริญญาเอก การศึกษาคั้งนี้พยายามตรวจสอบตัวทำนายที่ดีที่สุดของความท้อแท้ (Burnout) โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณมาตรฐานจากองค์ประกอบของความฉลาดทางวัฒนธรรม และภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของนักศึกษาระดับปริญญาเอก กลุ่มตัวอย่างจากการตอบแบบสอบถามจำนวน 178 คน จากมหาวิทยาลัยเวอร์จิเนีย โดยมีเครื่องมือในการเก็บข้อมูลคั้งนี้ แบบวัดความฉลาดทางวัฒนธรรม (CQS) แบบสอบถาม The Multifactor Leadership Questionnaire (MLQ) วัดภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และแบบสำรวจ Maslach Burnout Inventory-Educators Survey (MBI-ES) วัดความท้อแท้ ผลการวิจัยพบว่า โมเดลการทำนายของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีนัยสำคัญ ความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านอภิปัญญามีผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงโดยมีค่า เบต้า เท่ากับ .53 โมเดลการทำนายความท้อแท้มีนัยสำคัญ และตัวแปรที่มีส่วนให้มัยสำคัญคือความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านแรงจูงใจ แรงจูงใจในการสร้างแรงบันดาลใจ (Inspiration motivation) การกระตุ้นการใช้ปัญญา (Intellectual stimulation) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (Individualized consideration)

Báez (2013) ได้ศึกษาความฉลาดทางวัฒนธรรมในการจัดการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษต่างประเทศ ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาในคั้งนี้เป็นการตรวจสอบประสิทธิภาพของการศึกษาขั้นพื้นฐานในมหาวิทยาลัยของรัฐอินเดียน่า 2010 ในโปรแกรมที่ไม่ใช่เจ้าของภาษา สำหรับภาษาสเปน 101 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มความฉลาดทางวัฒนธรรม และความสำเร็จในการอยู่ในโลกที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมมากขึ้น โดยเริ่มเก็บข้อมูลในปี ค.ศ. 2011 ใช้เวลาในการทดลองโปรแกรม 2 ภาคการศึกษา ของภาษาต่างประเทศก่อนจะสำเร็จการศึกษาการศึกษาบนพื้นฐานของกรอบแนวคิดของความฉลาดทางวัฒนธรรม โดยมี 4 องค์ประกอบคือ ปัญญา อภิปัญญา แรงจูงใจ และพฤติกรรม โดยใช้ข้อคำถาม 20 ข้อ ใน 4 องค์ประกอบของความฉลาดทางวัฒนธรรม (CQS) การประเมินเครื่องมือนี้ใช้งานวิจัยของ Ang, Van, Koh, Ng, Templer, Tay, and Chadrasekar ในปี ค.ศ. 2004 (Shannon & Begley, 2008) และใช้ในการวัดความฉลาดทางวัฒนธรรม เครื่องมือคั้งกล่าวจะใช้กับนักเรียนในชั้นที่ 6 ของสเปน 101 ในช่วงปิดเทอมในฤดูใบไม้ผลิปี ค.ศ. 2012 วัดความฉลาดทางวัฒนธรรม 2 ครั้งคือก่อนภาคเรียน และเมื่อสิ้นสุดภาคเรียน กลุ่มตัวอย่างได้แก่นักเรียนก่อนเรียนมี 46 คน และหลังเรียนมี 42 คน และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย

ความฉลาดทางวัฒนธรรมก่อนและหลังการทดลอง ผลการวิจัยพบว่าคะแนนความฉลาดทางวัฒนธรรมก่อนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ สามในสี่องค์ประกอบของความฉลาดทางวัฒนธรรมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ คือ ด้านปัญญา ด้านแรงจูงใจ และด้านพฤติกรรม และด้านแรงจูงใจมีความแตกต่างระหว่างเพศชาย และหญิง อย่างมีนัยสำคัญ

Dawidowski (2013) ได้ศึกษาความฉลาดทางวัฒนธรรมจากประสบการณ์ทางการศึกษา และระบบความคิด: การเชื่อมโยงวัฒนธรรมที่ขาดหายไปผลการวิจัยพบว่า มหาวิทยาลัย หรือองค์กรต่าง ๆ จะต้องเผชิญกับความจริงในเรื่องของความหลากหลายทางวัฒนธรรม (Multi-cultural) และการข้ามวัฒนธรรม (Inter-cultural) ของนักศึกษา คณะ ชาวต่างชาติ คนต่างด้าว ความต้องการของการติดต่อข้ามวัฒนธรรมมีความสำคัญ และมีความจำเป็นต่อองค์กร และสถาบันการศึกษาในการพัฒนาความสามารถของบุคคล ในการบริหารจัดการในการนำเสนอแลกเปลี่ยนในเรื่องของความหลากหลายทางวัฒนธรรม (Multi-cultural) และการข้ามวัฒนธรรม (Inter-cultural) ความฉลาดทางวัฒนธรรม (CQ) ประสบการณ์ทางการศึกษา แสดงให้เห็นถึงความสามารถที่จะช่วยเป็นแนวทางในการศึกษาความจริงของความหลากหลายทางวัฒนธรรม (Multi-cultural) และการข้ามวัฒนธรรม (Inter-cultural) และการพัฒนาความสามารถจะใช้วิธีการศึกษาเฉพาะเจาะจง ในการวิจัยก่อนหน้านี้ในวรรณกรรมการจัดการข้ามวัฒนธรรม ได้แสดงให้เห็นถึงโปรแกรมการฝึกอบรมข้ามวัฒนธรรมที่ได้รับการปรับให้เหมาะสมกับระดับบุคคล ในแง่ของความคิดและความต้องการเรียนรู้ ในปัจจุบันยังขาดข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการของบุคคลในระบบของความแตกต่างและความต้องการในการเรียนรู้จากการเข้ารับฝึกอบรมข้ามวัฒนธรรม งานวิทยานิพนธ์นี้เป็นการตรวจสอบกระบวนการของความฉลาดทางวัฒนธรรมของประสบการณ์การศึกษา ที่ประยุกต์ใช้กับบุคคลในระบบการวิเคราะห์ความคิด และองค์รวม และก่อให้เกิดวรรณกรรมการฝึกอบรมข้ามวัฒนธรรม โดยการปรับกระบวนการจากประสบการณ์การศึกษาในการพัฒนาความฉลาดทางวัฒนธรรม เนื่องจากบุคคลถูกพัฒนาจากความรู้ ค่านิยม และความเชื่อ ที่ผ่านกระบวนการจัดเกลาทางสังคม หรือการอบรมสั่งสอน ระบบความคิดจะถูกพัฒนาในขั้นตอนนี้เช่นกัน ระบบความคิดของแต่ละบุคคลจะถูกกำหนดเป็นแนวทางให้บุคคลชอบการเรียนรู้ ในการศึกษาค้นคว้านี้ต้องการประเมินระบบความคิดอาจจะส่งผลต่อการรับรู้ความสามารถของตนเอง (Self-efficacy) การควบคุมภาพลักษณ์แบบเหมารวม (Stereotype control) (การตระหนักรู้ และการเปลี่ยนแปลงทางทัศนคติ) และการพัฒนาความฉลาดทางวัฒนธรรมที่พัฒนาจากประสบการณ์การศึกษาความฉลาดทางวัฒนธรรม โดยการเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มและบุคคล เพื่อสำรวจอิทธิพลระบบความคิดของผลที่เกิดจากประสบการณ์ทางการศึกษาของความฉลาดทางวัฒนธรรม โดยการเปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่างของระบบความคิดในองค์กรรวมและระบบการวิเคราะห์ ผลการวิจัยในครั้งนี้ทำให้เกิดความเข้าใจใน

ความแตกต่าง เช่น ระบบความคิดของแต่ละบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ความสามารถของตนเอง การควบคุมสภาพลักษณะแบบเหมารวม และกระบวนการพัฒนาความฉลาดทางวัฒนธรรมโดยใช้โครงสร้างการขัดเกลาการศึกษามากขึ้น และวิธีการฝึกอบรมที่เหมาะสมกับระบบความคิดของแต่ละบุคคล กุญแจสำคัญของงานวิจัยในครั้งนี้คือการเน้นความแตกต่างในผลการฝึกอบรมทั้งในระบบการวิเคราะห์ และองค์รวมของความฉลาดทางวัฒนธรรมจากประสบการณ์การศึกษา ผลการศึกษาในครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าประสบการณ์การศึกษาความฉลาดทางวัฒนธรรมอาจจะไม่เหมาะสมกับบุคคลที่มีความคิดแบบองค์รวม เนื่องจากบุคคลมีโอกาที่จะไม่ชอบงานที่ทำมาแล้วน้อยมาก ควรทำให้เกิดการมีส่วนร่วมในการทำงาน

Little (2014) ได้ศึกษาผลกระทบของระดับชั้น และความหลากหลายทางวัฒนธรรมจากคะแนนความฉลาดทางวัฒนธรรมของนักศึกษาสาขาการบริหารธุรกิจ วิทยาลัยชุมชน ผลการวิจัยพบว่า ในยุคโลกาภิวัตน์ เราไม่เพียงแต่ต้องการผู้นำที่มีความรู้ความสามารถ (Competent leaders) เท่านั้น แต่ผู้นำจะต้องมีความฉลาดทางวัฒนธรรมในระดับสูงอีกด้วย ในปัจจุบันงานวิจัยเชิงประจักษ์ที่แสดงให้เห็นถึงความฉลาดทางวัฒนธรรมค่อนข้างน้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการศึกษา (Haigh, 2002; Knight, 2007; Rivera, 2010) โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อตรวจสอบว่า ประสบการณ์การศึกษา (ระดับชั้น) มีผลกระทบต่อความฉลาดทางวัฒนธรรม และหาปฏิสัมพันธ์ทางสถิติระหว่างระดับของความหลากหลายทางวัฒนธรรม และประสบการณ์ทางการศึกษา (ระดับชั้น) ของคะแนนความฉลาดทางวัฒนธรรม ศึกษาการเปรียบเทียบเชิงสาเหตุ กิ่งทดลอง ภาคตัดขวางเชิงปริมาณเพื่ออธิบายความแตกต่างระหว่างตัวแปรอิสระที่เลือกคือ ประสบการณ์การศึกษา (ระดับชั้น) และความหลากหลายทางวัฒนธรรม (ไม่มี น้อย ปานกลาง มาก) ตัวแปรตาม คือคะแนนความฉลาดทางวัฒนธรรมที่วัดโดยใช้มาตรวัดความฉลาดทางวัฒนธรรม (CQS) (Ang et al., 2007) อิทธิพลหลัก และอิทธิพลปฏิสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระบนตัวแปรอิสระ ซึ่งให้เห็นถึงความแตกต่างของประสบการณ์ทางการศึกษา และ/ หรือ ระดับความหลากหลายทางวัฒนธรรม มีผลต่อคะแนนความฉลาดทางวัฒนธรรม การเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากร ประกอบไปด้วย นักเรียนสาขาการบริหารธุรกิจ ของวิทยาลัยชุมชน ในแถบมิดเวสต์ สหรัฐอเมริกา ใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Convenience sampling) จากนักเรียนที่เรียนในโปรแกรมบริหารธุรกิจ ความแตกต่างของความฉลาดทางวัฒนธรรมมาจากระดับชั้นเรียนในวิทยาลัยในการวิเคราะห์เพิ่มเติม การศึกษาอาจจะส่งผลกระทบต่อความฉลาดทางวัฒนธรรมในด้านบวก และคำแนะนำในกลวิธีทางการศึกษามากขึ้น ความแตกต่างในระดับความหลากหลายทางวัฒนธรรมส่งผลให้เกิดความแตกต่างของคะแนนความฉลาดทางวัฒนธรรมทั้งจากการวิเคราะห์ ข้อมูลปฐมภูมิ และจากข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ประโยชน์ของการศึกษาในครั้งนี้จะช่วยให้

สถาบันการศึกษาในระดับสูงได้เตรียมพร้อมให้กับนักเรียนในการเข้าใจสิ่งแวดล้อมทั่วโลก และมีความรู้ในวัฒนธรรมอย่างลุ่มลึก ข้อมูลจากการศึกษาในครั้งนี้ยืนยันได้จากการศึกษาวรรณกรรมทางการศึกษา และความฉลาดทางวัฒนธรรม ที่ทำให้เห็นว่าสถาบันการศึกษาในระดับสูงควรส่งเสริมความหลากหลายทางวัฒนธรรม

Devitt (2014) ได้ศึกษาความฉลาดทางวัฒนธรรม และครูชาวต่างประเทศ: การศึกษาโครงสร้างของความฉลาดทางวัฒนธรรมของครูชาวต่างชาติ ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาความฉลาดทางวัฒนธรรมครั้งนี้ เกี่ยวข้องกับครูชาวต่างชาติที่ทำงานอยู่ในระดับวิทยาลัยสตรีเอมิเรตส์ ใน UAE ที่ได้รับการฝึกอบรม EFL จากเจ้าของภาษา โดยมีประสบการณ์อย่างน้อย 5 ปีในการสอนในต่างประเทศ การศึกษาในครั้งนี้ต้องการทำความเข้าใจครูชาวต่างชาติในเรื่องของความฉลาดทางวัฒนธรรมผ่านการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์รายบุคคล และสัมภาษณ์กลุ่ม จึงมีการอภิปรายถึงโครงสร้างของครูชาวต่างชาติต่อความฉลาดทางวัฒนธรรม และความรู้ใหม่ของความฉลาดทางวัฒนธรรมจากข้อมูลเชิงคุณภาพ การออกแบบการวิจัย และการวิเคราะห์ข้อมูลได้ใช้ตามแนว Sternberg and Detterman (1986) จากทฤษฎีความฉลาด และ Earley and Ang (2003) จากโครงสร้างของความฉลาดทางวัฒนธรรม Multi-factor ประกอบไปด้วย อภิปัญญา ปัญญาแรงจูงใจ และพฤติกรรม ผลขององค์ประกอบทั้ง 4 ของความฉลาดทางวัฒนธรรมจากการตอบแบบสอบถาม ความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านอภิปัญญา เป็นองค์ประกอบที่จะต้องได้รับการตรวจสอบ ให้เหมาะสมกับบริบททางวัฒนธรรม ก่อนที่จะปรับใช้เกี่ยวกับวิธีการดำเนินการที่เหมาะสม ความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านปัญญา เป็นความรู้ทางวัฒนธรรมอย่างมีนัยสำคัญของผู้เข้าร่วม ข้อมูลของความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านความรู้ แสดงให้เห็นถึงความตั้งใจ และความพยายามเพื่อเรียนรู้ข้อมูลทางวัฒนธรรมเฉพาะ ในบริบทที่เกี่ยวข้อง สำหรับผู้ตอบแบบสอบถาม มีความปรารถนาที่จะเดินทางไปร่วม และเข้าไปมีส่วนร่วมกับผู้คนที่มีความแตกต่าง และมีความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเองในการจัดการกับวัฒนธรรมที่จะประสบความสำเร็จ ซึ่งเป็นหลักฐานที่ชัดเจนในเรื่องความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านแรงจูงใจ จากผลการศึกษาไม่เพียงแสดงให้เห็น แต่แสดงถึงความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านพฤติกรรมในการกระทำของพวกเขา รวมทั้งกลวิธีที่อยู่บนบรรทัดฐานทางวัฒนธรรม โดยประยุกต์ใช้กระบวนการสังเกตและการฟัง ในการอยู่ในวัฒนธรรมใหม่ได้อย่างปลอดภัย นอกจากนี้ยังให้ความสนใจในความสัมพันธ์ของบริบทและทัศนคติของวัฒนธรรมอาหรับ เช่น แนวคิดของวัฒนธรรมภาษาอาหรับ โดยใช้แนวคิดผู้เฝ้าประตู (Gate-keeper) การวิจัยอื่น ๆ จะต้องรวมความสัมพันธ์ของผู้ตอบแบบสอบถามระหว่าง การเรียนรู้ทางภาษาและความฉลาดทางวัฒนธรรม ความสัมพันธ์ส่วนบุคคลแบบปิดและความฉลาดทางวัฒนธรรม อายุ และช่วงอายุ (Stage of life) ที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนา

ความฉลาดทางวัฒนธรรม และความสัมพันธ์เหล่านี้จะทำให้ผู้ตอบแบบสอบถามจะเกิดความรู้สึกว่าอยู่ระหว่าง EFL ทั้งคุณภาพของครู และความสามารถทางความฉลาดด้านวัฒนธรรม

Grubb (2015) ได้ศึกษาภาวะผู้นำที่แท้จริง และความฉลาดทางวัฒนธรรม ของผู้นำทางการศึกษาระดับอุดมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า การเปลี่ยนแปลงทางประชากรศาสตร์ในระดับอุดมศึกษาได้รับความสนใจมากขึ้นในการศึกษาความฉลาดทางวัฒนธรรม และภาวะผู้นำที่แท้จริงในกลุ่มของผู้นำทางวิชาการ ความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางวัฒนธรรม (CQ) เป็นตัวแปรกำกับ (Moderator) ของภาวะผู้นำที่แท้จริง (AL) ได้ตรวจสอบจากการศึกษาเชิงปริมาณจากผลการสำรวจ 2 แบบสำรวจคือ แบบวัดความฉลาดทางวัฒนธรรมที่ขยายสเกล (E-CQS) และแบบสอบถามภาวะผู้นำที่แท้จริง (ALQ) สมมติฐานในครั้งนี้เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่าง CQ และ AL และองค์ประกอบของแต่ละชุดข้อมูล ผลการศึกษาพบว่าผู้นำทางวิชาการมีความฉลาดทางวัฒนธรรม และมีความเป็นผู้นำที่แท้จริง ในการมีปฏิสัมพันธ์กัน และการสนับสนุนความหลากหลายทางวัฒนธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ภายในบริบทของระดับอุดมศึกษา

McComas (2015) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของความฉลาดทางวัฒนธรรมของผู้นำของพฤติกรรมที่เป็นสมาชิกองค์กรที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม ผลการวิจัยพบว่า ในยุคโลกาภิวัตน์ส่งผลให้สภาพแวดล้อมการทำงานมีความหลากหลายทางวัฒนธรรมมากขึ้น และการกระตุ้นในตรวจสอบผู้นำที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม การศึกษาในครั้งนี้เป็นการสำรวจเชิงปริมาณของความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางวัฒนธรรม (CQ) ของผู้นำ และพฤติกรรมที่เป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร (Organizational Citizenship Behavior: OCB) ในกลุ่มการทำงานที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม ผู้นำที่มีความฉลาดทางวัฒนธรรมจะมีพฤติกรรมที่เป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการช่วยเหลือ และพฤติกรรมเสี่ยงในหมู่เพื่อนร่วมงานในกลุ่มที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม เพื่อตรวจสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้นำที่มีความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านอภิปัญญาที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมที่เป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการช่วยเหลือ และพฤติกรรมเสี่ยงในกลุ่มที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม รวมทั้งผู้นำที่มีความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านพฤติกรรมมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมที่เป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการช่วยเหลือ และพฤติกรรมเสี่ยงในกลุ่มที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเผชิญปัญหา และฝ่าฟันอุปสรรค (Adversity Quotient: AQ)

1. ความหมาย

แนวคิดและทฤษฎีความสามารถในการเผชิญปัญหา และฝ่าฟันอุปสรรค (Adversity Quotient: AQ) ถูกพัฒนาขึ้น โดย Stoltz (1997) โดยได้ให้ความหมายของความสามารถในการเผชิญปัญหา และฝ่าฟันอุปสรรคไว้ว่า เป็นความสามารถของบุคคลในการตอบสนองต่อเหตุการณ์ในยามที่ต้องเผชิญกับความทุกข์ยาก หรือความลำบาก (Stoltz, 1997, p. 6) รวมทั้งความสามารถในการเอาชนะอุปสรรคของบุคคล มีความอดทนเมื่อมีอุปสรรค และสามารถฝ่าฟันอุปสรรคได้อย่างคนที่มีกำลังใจ และมีความมุ่งมั่นอยู่เสมอ (วิทยา นาควชิระ, 2544, หน้า 91) เมื่อนำแนวคิดความสามารถในการเผชิญปัญหา และฝ่าฟันอุปสรรคมาใช้ในการศึกษา ผู้วิจัยจึงได้ให้ความหมายว่าเป็นความสามารถในการเอาชนะอุปสรรค มีความอดทนต่อการเรียน การทำงานร่วมกับเพื่อน สมาชิกในกลุ่ม เพื่อให้บรรลุเป้าหมายเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จที่ตั้งเอาไว้

2. คุณสมบัติของความสามารถในการเผชิญปัญหา และฝ่าฟันอุปสรรค

ความสามารถในการเผชิญปัญหา และฝ่าฟันอุปสรรคมีพื้นฐานจากแนวคิด ดังนี้ (Stoltz, 1997, p. 7)

1. จิตวิทยาการรู้คิด (Cognitive psychology) มีแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการคิดของมนุษย์ ว่าด้วยบุคคลมีการสร้างกระบวนการประมวลข้อมูลจากสิ่งเร้าที่รับเข้ามา (The information-processing approach) เป็นกระบวนการทางจิตที่ทำการเปลี่ยนข้อมูลที่ผ่านเข้ามาทางประสาทสัมผัส โดยการลดจำนวนข้อมูล (Reduced) วิเคราะห์รายละเอียด (Elaborated) แล้วนำมาจัดเก็บเป็นความจำของบุคคล (Stored) ประกอบไปด้วย ความจำระยะสั้น (Short-term memory หรือ STM) และความจำระยะยาว (Long-term memory หรือ LTM) หลังจากนั้นบุคคลจะลืมในบางส่วน และข้อมูลบางส่วน และข้อมูลบางส่วนที่ได้รับการทบทวนจะเข้าสู่ความจำระยะยาว และบุคคลจะสามารถรำลึกได้ และนำกลับมาใช้ประโยชน์ได้อีก

2. อิมมูโนวิทยาของจิต-ประสาท หรือจิตประสาทภูมิคุ้มกัน (Psychoneuroimmunology: PNI) มีแนวคิดเชื่อมโยงโดยตรงระหว่างวิธีที่บุคคลตอบสนองต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ทั้งที่มีผลต่อสุขภาพจิต และสุขภาพกายของบุคคล เนื่องจากความสามารถในการควบคุมเป็นสิ่งจำเป็นต่อสุขภาพ และการมีอายุยืนดังนั้นวิธีที่บุคคลตอบสนองต่อวิกฤติจึงถือได้ว่าเป็นความสามารถในการเผชิญปัญหา และฝ่าฟันอุปสรรค

3. สรีรวิทยาของระบบประสาท หรือประสาทสรีรวิทยา (Neurophysiology) มีแนวคิดที่เชื่อว่าพฤติกรรมเป็นลักษณะหนึ่งซึ่งเป็นกิจกรรมของสมองกับระบบประสาทที่ทำงานร่วมกับระยะอื่น ๆ ภายในร่างกาย

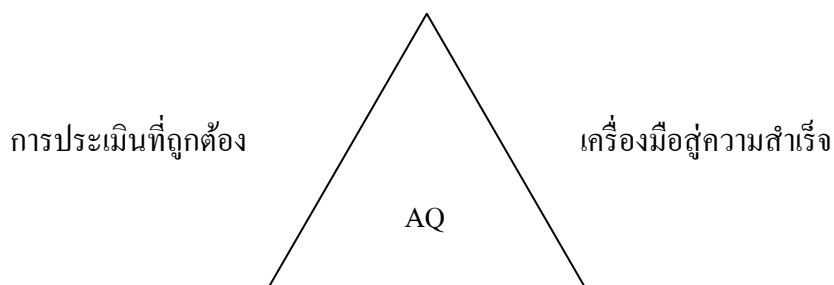
ความสามารถในการเผชิญปัญหา และฝ่าฝืนอุปสรรค จึงประกอบด้วยองค์ประกอบแนวคิดเชิงปฏิบัติที่สำคัญ 2 ประการคือ เป็นทฤษฎีที่มีความเป็นวิทยาศาสตร์ และสามารถประยุกต์ใช้ใน โลกแห่งความเป็นจริง ซึ่งแนวคิด และเครื่องมือต่าง ๆ ที่แสดงในที่นี้ ได้รับการฝึกฝนขัดเกลามาเป็นเวลานานปี โดยการประยุกต์ใช้กับผู้คนหลายพันองค์การต่าง ๆ ทั่วโลก โดยความสามารถในการเผชิญปัญหา และฝ่าฝืนอุปสรรค แบ่งออกเป็น 3 รูปแบบดังนี้ (ธีรศักดิ์ กำบรรณารักษ์, 2552, หน้า 23-24)

อันดับแรก AQ เป็นโครงสร้างกรอบแนวคิดใหม่ เพื่อการเข้าใจ และขยายแ่งมุมแห่งความสำเร็จให้กว้างขึ้น โดยสร้างขึ้นมาจากพื้นฐานที่พิสูจน์ได้จากงานวิจัย สร้างองค์ความรู้ใหม่ที่ผสมผสาน และสามารถประยุกต์ใช้ได้ โดยให้คำจำกัดความใหม่ว่า “อะไรที่จะทำให้ได้รับความสำเร็จ”

อันดับสอง AQ คือเรื่องวัดและประเมินว่า คุณจะตอบสนองต่อวิกฤติอย่างไร ซึ่งเป็นสิ่งที่อยู่ในจิตใต้สำนึกที่ไม่เคยถูกตรวจสอบมาเลยทั้งชีวิตของคุณ จึงเป็นสิ่งที่ประเมิน เข้าใจ และแก้ไขได้ ซึ่งจะสามารถคำนวณ และแปลความหมายของความสามารถในการเผชิญปัญหา และฝ่าฝืนอุปสรรค ได้ด้วยตนเอง

สุดท้าย AQ เป็นชุดเครื่องมือที่มีพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ที่จะช่วยปรับปรุงการตอบสนองต่อภาวะวิกฤติ ความยากลำบาก หรือความโศคร้าย เพื่อความมีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง และเกิดการเรียนรู้และปรับใช้ทักษะกับตนเอง ผู้อื่น และองค์กร

การผสมผสานองค์ประกอบทั้ง 3 รูปแบบ: ความรู้ใหม่ การประเมินและเครื่องมือสู่ความสำเร็จที่ใช้การได้นี้ จึงเป็นชุดที่สมบูรณ์สำหรับความเข้าใจ และการพัฒนาส่วนประกอบพื้นฐานของชีวิตประจำวันของคุณ และการทะยานสู่เป้าหมายสูงสุดของชีวิต ดังภาพที่ 2-5

ทฤษฎีใหม่แห่งความมีประสิทธิผล

ภาพที่ 2-5 ความเชื่อมโยงของคุณสมบัติทั้ง 3 ประการของความสามารถในการเผชิญปัญหา และ
 ฝ่าฟันอุปสรรค (ธีรศักดิ์ กำบรรณารักษ์, 2552, หน้า 24)

3. แนวคิดเกี่ยวกับความสามารถในการเผชิญปัญหา และฝ่าฟันอุปสรรค

Stoltz (1997, pp. 10-15) ได้ให้แนวคิด และทัศนคติไว้ว่า “อุปสรรค” เราจะต้องคิดว่าเป็นสิ่งท้าทาย ความท้าทายก่อให้เกิดโอกาสและเมื่อมีโอกาสจะเป็นหนทางแห่งความสำเร็จ ซึ่งเป็นแนวคิดของการมองโลกในแง่ดี คือ การคิดแบบผู้ชนะเสมอ โดยที่ Stoltz ได้อธิบายรูปแบบของบุคคลที่มีความสามารถในการเผชิญ และฝ่าฟันอุปสรรคออกเป็น 3 กลุ่ม โดยทำการเปรียบเทียบกับบุคคลที่กำลังปีนเขา ดังนี้

1. กลุ่มผู้ถอนตัว (The quitter) เป็นกลุ่มที่ปฏิเสธ และหลีกเลี่ยงการปีนเขา ขาดวิสัยทัศน์ต่ออนาคต ไม่กล้าเสี่ยง ไม่ค่อยมีความคิดสร้างสรรค์ ใช้ชีวิตให้ผ่านไปแต่ละวันโดยไม่มีจุดมุ่งหมายในชีวิต

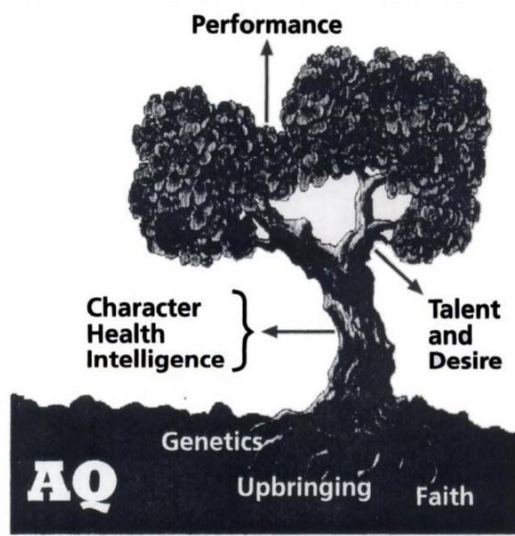
2. กลุ่มผู้พักแรม (The camper) เป็นกลุ่มที่มีจิตใจจำกัดในการปีนเขา และพยายามหาทางที่สะดวกสบาย กลุ่มนี้มีความแตกต่างจากกลุ่มแรก คือ ได้ลงมือกระทำไปแล้วแต่พอทำไปถึงจุดหนึ่งก็บอกรับตนเองว่าสามารถทำได้เท่านั้น เปรียบเสมือนกับการประสบความสำเร็จในวงจำกัด คนกลุ่มนี้จะขาดความสามารถในการเผชิญปัญหา และฝ่าฟันอุปสรรค เมื่อเจอกับความท้าทาย หรืออุปสรรคต่าง ๆ จะเลือกที่จะหยุดอยู่ตรงกลางทาง และใช้ชีวิตที่เหลืออย่างเรียบง่าย

3. กลุ่มนักปีนเขา (The climber) เป็นกลุ่มที่พยายามจะปีนเขาไปให้ถึงโดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคใด ๆ คนกลุ่มนี้จะมีความอดทน มีศรัทธา และมีความเชื่อมั่นในชีวิตอนาคต มีแนวโน้มเป็นผู้นำที่ดี และเป็นผู้ที่มุ่งหน้าหาทางสู้อย่างไม่ลดละ แม้จะตกอยู่ในสถานการณ์ที่ยากลำบาก รวมทั้งเป็นคนที่ไม่แสวงหาการพัฒนาอย่างไม่หยุดยั้งที่มีต่อตนเอง เพื่อนร่วมงาน และองค์กร

นอกจากนี้ Stoltz (1997, pp. 30-32) ได้เปรียบเทียบความสามารถในการเผชิญ และฝ่าฝืนอุปสรรคกับต้นไม้แห่งความสำเร็จ (The tree of success) โดยที่ผู้ที่มีความสามารถในการเผชิญ และฝ่าฝืนอุปสรรคต่ำ เปรียบได้กับต้นไม้ที่แคระแกรน ในทางกลับกันผู้ที่มีความสามารถในการเผชิญ และฝ่าฝืนอุปสรรคสูง เปรียบได้กับต้นไม้ที่สามารถเติบโตบนภูเขาสูงได้ หากแยกความสำเร็จ เปรียบเทียบกับส่วนต่าง ๆ ของต้นไม้จะมีลักษณะดังนี้

1. ส่วนใบ (Leaves) คือ ส่วนของผลการปฏิบัติงาน (Performance) เปรียบเทียบได้กับบางส่วนของตัวเราที่คนอื่นมองเห็นได้มากที่สุด รวมทั้งเราก็สามารถมองเห็นผลการปฏิบัติงานคนอื่นได้ง่ายเป็นส่วนที่สามารถมองเห็นได้ชัดเจนที่สุด เป็นส่วนที่ถูกประเมินบ่อยมาก จึงมีผลต่อการพิจารณาเลื่อนตำแหน่งการทำงาน การมีมนุษยสัมพันธ์ และการทำงานร่วมกับผู้อื่น
2. กิ่งก้าน (Branches) คือ ส่วนของความสามารถพิเศษ และความปรารถนา (Talent and desire) ส่วนนี้จะเกี่ยวข้องกับทักษะ ความสามารถ ประสบการณ์ ความรู้ของตนเอง ว่าตนเองรู้อะไร และสามารถที่จะทำอะไรได้บ้าง ถ้าเรานำความรู้ และความสามารถมารวมกันก็จะเป็นความสามารถพิเศษ ในส่วนของความปรารถนา จะเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจ ความกระตือรือร้น ความทะเยอทะยาน และความมีไฟในการทำงาน ซึ่งคนเราจำเป็นต้องมีความสามารถพิเศษ และความปรารถนาควบคู่กันไป นำไปสู่เป้าหมาย หรือความสำเร็จ
3. ลำต้น (Trunk) คือ ส่วนของเชาวน์ปัญญา (Intelligence) สุขภาพ (Health) และลักษณะนิสัยของบุคคล (Character) ในส่วนของเชาวน์ปัญญาได้ใช้แนวทางทฤษฎีพหุปัญญา (Theory of multiple intelligences: MI) ตามแนวคิดของ Gardner ความฉลาดของบุคคล จะแตกต่างกันไปตามระดับ โดยความฉลาดที่เด่นชัดของบุคคลจะมีผลต่ออาชีพที่เหมาะสม และเป็นตัวจำแนกอาชีพได้ อารมณ์และความสำเร็จจะมีผลต่อความสำเร็จของบุคคล เช่น ผู้ที่มีความวิตกกังวล หรือมีโรคประจำตัวอาจจะทำให้บุคคลนั้นไม่ประสบความสำเร็จ
4. ราก (Root) คือส่วนที่ได้รับอิทธิพลจากพันธุกรรม (Genetics) การอบรมเลี้ยงดู (Upbringing) และความศรัทธา (Faith) โดยพันธุกรรมจะเกี่ยวข้องกับอารมณ์ และระดับความวิตกกังวล ซึ่งส่งผลต่อการแสดงออกของพฤติกรรมของบุคคล การเลี้ยงดูมีอิทธิพลต่อความฉลาด การพัฒนาบุคลิกลักษณะมีอิทธิพลต่อทักษะ ความปรารถนา และการแสดงออก ส่วนความศรัทธาเป็นการแสดงออกทางจริยธรรม การกระทำของบุคคล และการคิดค้นต่อวิธีการในการพิสูจน์ความจริง ซึ่งจะแสดงให้เห็นภาพที่ชัดเจนยิ่งขึ้นจากภาพต้นไม้แห่งความสำเร็จ

ดั่งภาพที่ 2-6

ภาพที่ 2-6 รูปแบบบูรณาการใหม่ของต้นไม้แห่งความสำเร็จ (Stoltz, 1997, p. 30)

4. องค์ประกอบของความสามารถในการเผชิญปัญหา และฟื้นฝ่าอุปสรรค

Stoltz (1997, pp. 106-125) ได้แบ่งองค์ประกอบของความสามารถในการเผชิญปัญหา และฟื้นฝ่าอุปสรรค ออกเป็น 4 มิติ ที่เรียกว่า CO₂RE โดยมีรายละเอียดดังนี้

มิติที่ 1 การควบคุม (C = Control) หมายถึง ระดับการรับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเองของบุคคล ให้สามารถผ่านพ้นเหตุการณ์ที่ยากลำบาก หรืออุปสรรค ลักษณะของผู้ที่มีมิติด้านการควบคุมสูง

มิติที่ 2 ต้นเหตุและความรับผิดชอบ (O₂ = Origin and Ownership) หมายถึง การวิเคราะห์ค้นหาสาเหตุของปัญหา โดยการพิจารณาจากตัวเองก่อนเพื่อช่วยให้เกิดการเรียนรู้จากสิ่งที่ผิดพลาดในอดีต และนำมาปรับปรุงแก้ไข แล้วตระหนักว่าเป็นความรับผิดชอบของตน เราเป็นเจ้าของปัญหา ต้องหาทางแก้ไขให้ได้ ไม่ผลักภาระความรับผิดชอบโดยผู้ที่มีมิติด้านต้นเหตุและความรับผิดชอบสูง

มิติที่ 3 ผลกระทบที่จะมาถึง (R = Reach) หมายถึง การวัดผลกระทบของปัญหา ความยุ่งยากที่ต่อการดำเนินชีวิตของแต่ละคนว่ามีมากน้อยเพียงใด พร้อมระบุงสถิติว่ามีอีกนานเท่าไร ปัญหาหรืออุปสรรคกำลังจะเข้ามาในชีวิต

มิติที่ 4 ความอดทน (E = Endurance) หมายถึง การรับรู้ความคงทนของอุปสรรค และการรับมือกับความยืดหยุ่นของปัญหา และพยายามจัดให้หมดไปอย่างถูกวิธี

5. การวัดความสามารถในการเผชิญปัญหา และฝ่าฟันอุปสรรค

Stoltz (1997, pp. 87-142) ได้สร้างแบบวัดการตอบสนองต่ออุปสรรค หรือ The Adversity Response (APR) และทำการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างที่มีความแตกต่างกันในด้านอาชีพ อายุ เชื้อชาติ และวัฒนธรรม ในองค์กรต่าง ๆ ในโรงเรียน ชุมชน และนักกีฬามากกว่า 20,000 คน โดยได้อาศัยหลักการวัดความสามารถในการเผชิญอุปสรรค ซึ่งประกอบไปด้วยหลักการสำคัญ

4 ประการ ใช้อักษรย่อว่า CO₂RE

ตัวอย่าง แบบวัดการตอบสนองต่ออุปสรรค

คำชี้แจงในการทำแบบทดสอบ

- โปรดวงกลมเพื่อเลือกระดับ 1-5 ที่ตรงกับความรู้สึกต่อเหตุการณ์ของคุณ โดยแต่ละข้อจะมีคำถามย่อย 2 ข้อ
- โปรดทำทุกข้อคำถาม ถึงแม้บางคำถามจะไม่เกิดขึ้นจริง ๆ กับตัวคุณ แต่ให้สมมติว่าเหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นกับคุณ และคุณจะทำอย่างไร

1. เพื่อน ๆ ในกลุ่มไม่ยอมรับฟังความคิดเห็น หรือข้อเสนอของนักศึกษา							
คำถาม	1. นักศึกษาสามารถแก้ไขสถานการณ์นี้ได้เพียงใด (C-)						
คำตอบ	ไม่สามารถควบคุม/จัดการได้	1	2	3	4	5	ควบคุม/จัดการได้
คำถาม	2. จากเหตุการณ์ในข้อที่ 1 นักศึกษาคิดว่าปัญหานี้เกิดจากสาเหตุใด (O _r -)						
คำตอบ	ตัวนั่นเอง	1	2	3	4	5	คนอื่น/ ปัจจัยอื่น

2. หากในที่ประชุมไม่มีใครตอบรับข้อเสนอของคุณเลย							
คำถาม	1. การที่ไม่มีใครยอมรับในข้อเสนอของนักศึกษา เป็นเพราะ (R-)						
คำตอบ	ตัวนั่นเอง	1	2	3	4	5	สถานการณ์ในตอนนั้น
คำถาม	2. จากเหตุการณ์ในข้อที่ 1 คิดว่าการที่ไม่มีใครยอมรับในข้อเสนอของนักศึกษาจะ (E-)						
คำตอบ	เกิดขึ้นกับฉันเสมอ	1	2	3	4	5	ไม่เกิดขึ้นกับฉันอีกเลย

การให้คะแนน

ตัวอักษร C, O_r, R และ E แสดงถึงปฏิกริยาที่มีต่อสถานการณ์หนึ่ง ๆ ตามข้อคำถามซึ่งเป็นสถานการณ์ของปัญหาที่สมมติขึ้น โดยตัวอักษรดังกล่าวจะมีเครื่องหมาย + และเครื่องหมาย - แต่ละคะแนนที่นำมาวัดความสามารถในการเผชิญอุปสรรคได้นั้นจะเป็นคำตอบที่เป็นเครื่องหมาย - เท่านั้น เนื่องจากเป็นคะแนนที่ได้มาจากเหตุการณ์ปัญหาโดยนำคะแนนที่ได้ใส่ลงไป

ในกระดาษคำตอบที่เตรียมไว้และคำนวณตามหลัก CO₂RE ซึ่งหลักการทั้ง 4 ข้อ มีปฏิสัมพันธ์กัน อย่างชัดเจน คนที่มีความสามารถในการฝ่าฟันอุปสรรคสูงจะเป็นคนที่มองเห็นโอกาสในทุกครั้งที่ มีปัญหา และรู้จักใช้โอกาสนั้นอย่างมีประสิทธิภาพในการสร้างความสำเร็จให้เกิดขึ้น จาก การวิเคราะห์คะแนนของความสามารถในการเผชิญอุปสรรค บุคคลที่มีความสามารถในการเผชิญ อุปสรรคสูงนั้นย่อมแสดงว่าเป็นบุคคลที่ได้เปรียบผู้ที่มีความสามารถในการเผชิญอุปสรรคต่ำ แต่อย่างไรก็ตามก็ควรที่จะศึกษาหาความรู้เพื่อที่จะได้เข้าใจวิธีการอื่น ๆ ที่จะทำให้ประสบ ความสำเร็จมากยิ่งขึ้นด้วย

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเผชิญปัญหา และฝ่าฟันอุปสรรค

Gideon (1997) ได้ศึกษาความสามารถในการฝ่าฟันและเผชิญอุปสรรคของ ผู้ประกอบการที่ได้รับสิทธิบัตรจำนวน 199 คนเพื่อศึกษาความเข้มแข็งที่สนับสนุนความสามารถ ในการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรค ซึ่งสัมพันธ์กับการควบคุมสถานการณ์ และการเข้าไปมีส่วนร่วม ในการแก้ปัญหาในองค์กร เพื่อฝ่าฟันอุปสรรค ผลการศึกษาพบว่า ความเสมอภาคระหว่างบุคคลที่ ยอมรับประโยชน์ความสำเร็จในการเปลี่ยนแปลงความคิด ให้เป็นสิ่งที่ประคองชีวิตที่มีตัวตน ซึ่งสัมพันธ์ กับความสามารถของผู้ประคองชีวิตที่มีความก้าวหน้า หรือถอยหลังแม้จะมีอุปสรรค หรือสิ่งท้าทาย ต่าง ๆ

ธิดา ฐิติพานิชยางกูร (2550) ได้ศึกษาปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อความมั่นคงทาง อารมณ์ และความสามารถในการเผชิญปัญหา และฝ่าฟันอุปสรรคของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยระหว่าง กลุ่มตัวแปรปัจจัยกับตัวแปรตามสองตัว มีค่าวิคัลเลมดา (Λ) เท่ากับ .621 และค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรปัจจัยกับตัวแปรตามแต่ละตัวมีค่าเท่ากับ .305 และ .588 ตามลำดับ ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีความแปรผันร่วมกัน 9.30% และ 34.60% ตามลำดับค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงทางอารมณ์ อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ สัมพันธภาพในครอบครัว ($\beta = .176$) ส่วนการอบรมเลี้ยงดู แบบมีเหตุผล ($\beta = .130$) และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู ($\beta = .110$) ส่งผลอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการเผชิญ และฝ่าฟันอุปสรรค อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ($\beta = .226$) การอบรมเลี้ยงดูแบบมีเหตุผล ($\beta = .216$) และสัมพันธภาพในครอบครัว ($\beta = .190$) ส่วนบรรยากาศการเรียนการสอน ($\beta = .112$) และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู ($\beta = .097$) ส่งผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กนกพร ส่องศรี (2551) ได้ศึกษาเชาวน์อารมณ์ และความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรคของนักศึกษาในสาขาวิศวกรรมศาสตร์ ระดับปริญญาตรี ในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า เชาวน์อารมณ์มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรคอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($R = .533$) เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุนามแบบสองทาง (Two-way MANOVA) พบว่า ปฏิสัมพันธ์ของประเภทของสถาบันกับระดับชั้นที่ร่วมกันส่งผลต่อเชาวน์อารมณ์ และความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรคอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 2.331$) แต่พบว่า นักศึกษาที่ศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐกับเอกชนมีเชาวน์อารมณ์ และความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรคแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F = 51.357$ และ $F = 53.667$ ตามลำดับ) และนักศึกษาที่ศึกษาในแต่ละระดับชั้นนั้น มีเชาวน์อารมณ์ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F = 8.827$) โดยพบว่านักศึกษาชั้นปีที่ 2 กับชั้นปีที่ 3 มีเชาวน์อารมณ์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และ ไม่พบความแตกต่างของความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรค อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ธัญญา มาศ คำมาตา (2551) ได้ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเผชิญปัญหา และฟื้นฝ่าอุปสรรคของนักเรียนอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีลักษณะจิตสังคม ได้แก่ เพศ และสาขาวิชาที่เรียนแตกต่างกันอย่างมีความสามารถในการเผชิญปัญหา และฟื้นฝ่าอุปสรรคไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ลักษณะทางจิต ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคต ภาวะผู้นำ และประสบการณ์ความสำเร็จในชีวิต มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับความสามารถในการเผชิญปัญหา และฟื้นฝ่าอุปสรรคอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ลักษณะทางสังคม ได้แก่ การสนับสนุนทางสังคม และการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับความสามารถในการเผชิญปัญหา และฟื้นฝ่าอุปสรรคอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ภาวะผู้นำ และการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนสามารถร่วมกันทำนายความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟื้นฝ่าอุปสรรคโดยรวม ได้ร้อยละ 59.9 โดยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นตัวทำนายความสามารถในการเผชิญปัญหา และฟื้นฝ่าอุปสรรคมากที่สุด รองลงมาคือ ภาวะผู้นำ และการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน ตามลำดับ

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการปรับตัว (Self-adjustment ability)

1. ความหมายของการปรับตัว

นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของการปรับตัวไว้เช่น Bernard (1960) กล่าวว่า การปรับตัวเป็นการที่บุคคลสามารถปรับตัวให้เข้ากับตนเองและ โลกภายนอกได้อย่างมี

ประสิทธิภาพ มีพฤติกรรมที่เหมาะสมกับสภาพสังคม มีความสามารถที่จะเผชิญ และยอมรับความจริงของชีวิต รวมทั้ง Lazarus (1969, p. 18) กล่าวว่า การปรับตัวเป็นกระบวนการ หรือวิธีการทั้งหลายทางจิตซึ่งมนุษย์ใช้ในการเผชิญข้อเรียกร้อง หรือแรงผลักดันภายนอก และภายใน และ Gillmer and Von (1971, p. 73) กล่าวว่า การปรับตัวเป็นความพยายามที่จะทำให้เกิดความสมดุลระหว่างความต้องการสิ่งเร้า และโอกาสที่มีอยู่ในสิ่งแวดล้อมหนึ่ง ๆ หรืออาจจะกล่าวในอีกความหมายหนึ่งว่า เป็นกระบวนการที่มนุษย์มีปฏิกริยาโต้ตอบกับสิ่งแวดล้อมรอบตัวเป็นการปรับตัวเข้ากับปัญหา และ Coleman and Hammen (1981, p. 109) กล่าวว่า การปรับตัวเป็นผลของความพยายามของบุคคลที่ปรับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นแก่ตนเอง ไม่ว่าปัญหานั้นจะเป็นปัญหาด้านบุคลิกภาพ ด้านความต้องการ หรืออารมณ์ ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมที่บุคคลนั้นอยู่ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสรุปความหมายของการปรับตัวไว้ว่า เป็นการกระบวนการทางกาย และจิต ที่จะต้องปรับให้เหมาะสมกับสถานการณ์ และสภาพแวดล้อมที่บุคคลนั้นอยู่

2. แนวคิดเกี่ยวกับการปรับตัว

แนวคิดเกี่ยวกับการปรับตัวที่ผู้วิจัยศึกษาในครั้งนี้ได้นำแนวคิดของนักวิชาการ 3 ท่าน มาศึกษา นั่นคือ Rogers (1967, p. 108) Erikson (1968, pp. 152-157) และ Roy (1984, p. 30) สรุปได้ดังนี้ Rogers มีความเชื่อว่ามนุษย์ทุกคนเป็นศูนย์กลางของประสบการณ์ต่าง ๆ รอบตัว มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ส่วนหนึ่งของประสบการณ์ที่บุคคลได้รับรู้คือ บุคคลมีการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น รวมทั้งมีการประเมินผลจากการมีปฏิสัมพันธ์นั้น เกิดเป็นตัวเรา (Self) หรือ “โครงสร้างของตน” ขึ้นมา เป็นการรับรู้เกี่ยวกับตนเองในด้านต่าง ๆ เช่น ความสามารถของตนเอง ทักษะคติ ค่านิยมต่าง ๆ ของตัวเรา ประสบการณ์ที่แต่ละบุคคลได้รับจึงมีส่วนสำคัญในการกำหนดบุคลิกภาพบุคคลให้แตกต่างกัน โดยที่แต่ละคนจะเข้าใจและรู้จักโลกส่วนตัวของเขาได้ดีที่สุด ดังนั้น บุคคลที่ปรับตัวได้ คือ บุคคลที่เป็นตัวของตัวเอง เข้าใจ ยอมรับตนเองและผู้อื่น รวมทั้งสามารถรับรู้ประสบการณ์ต่าง ๆ ตามความเป็นจริง นำประสบการณ์นั้นมาจัดให้สอดคล้องกับโครงสร้าง หรือบุคลิกลักษณะของตนอย่างไม่ขัดแย้ง หรือบิดเบือน และมีการรับรู้ความคิดเกี่ยวกับตนเองในทางบวก ในทางตรงกันข้ามบุคคลที่ปรับตัวไม่ได้จะมีความขัดแย้งระหว่างความคิดเกี่ยวกับตนเองกับประสบการณ์ที่เกิดขึ้นใหม่อย่างมาก ทำให้เกิดความตึงเครียด วิตกกังวล สับสน ไม่แน่ใจ สูญเสียความเป็นตัวของตัวเอง และมีความคิดเกี่ยวกับตนเองในทางลบ ส่วน Erikson นักจิตวิทยา สังคม ได้กล่าวว่า การปรับตัวเป็นผลมาจากการที่บุคคลมีวุฒิภาวะพอเพียงที่จะเอาชนะอุปสรรค หรือวิกฤตการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละช่วงของการพัฒนาโดยอาศัยประสบการณ์ที่บุคคลได้เรียนรู้จากสภาพแวดล้อมทางสังคม มาแก้ไขอุปสรรคที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย การที่บุคคลไม่สามารถเอาชนะอุปสรรคในช่วงแรกของชีวิตได้จะส่งผลให้แก้ไขอุปสรรคในช่วงต่อไปในชีวิต

ไม่ได้ด้วย และ Roy อธิบายการปรับตัวตามทฤษฎีการปรับตัว (Roy's adaption model) ไว้ว่า การปรับตัวเป็นพฤติกรรมการตอบสนองของบุคคลเมื่อเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับตนเอง หรือสิ่งแวดล้อมของตนเอง ดังนั้นบุคคลย่อมมีการปรับตัว เพื่อรักษาความสมดุลของร่างกาย จิตใจ และสังคม บุคคลที่ประสบความสำเร็จในการปรับตัวจะมีความมั่นคงในชีวิต พฤติกรรมที่แสดงให้เห็นคือ มีสุขภาพดี ยอมรับความจริง มีความพึงพอใจในชีวิต ส่วนผู้ที่ประสบความล้มเหลวในการปรับตัว จะก่อให้เกิดปัญหาด้านสุขภาพและไม่ยอมรับความจริง เศร้าซึม จากแนวคิดและทฤษฎีการปรับตัวดังกล่าวสรุปได้ว่าการปรับตัวจะมีกระบวนการพัฒนาตั้งแต่แรก เกิดจนถึงวัยชรา ในแต่ละช่วงวัยจะมีความสัมพันธ์ และเกี่ยวข้องกัน และเป็นการปรับคงสภาพ สมดุลทั้งร่างกาย จิตใจ และสังคม ให้เป็นหน่วยเดียวกัน

3. สาเหตุของการปรับตัว

สาเหตุของการปรับตัวมีนักวิชาการหลายท่านได้ให้สาเหตุของการปรับตัวไว้หลายท่าน เช่น Coleman and Hammen (1981, pp. 93-94) ได้กล่าวว่าสาเหตุของการปรับตัวเกิดจากบุคคล หรือสภาพแวดล้อม ส่วนกันยา สุวรรณแสง (2533, หน้า 65-66) กล่าวถึงสาเหตุของการปรับตัวว่าเกิดจาก 3 ปัจจัย ดังนี้ 1) แรงขับและความต้องการ ทั้งความต้องการทางกาย (Physical needs) และความต้องการทางจิต (Psychological needs) 2) แรงกระตุ้นจากสังคม เช่น ความเป็นอยู่ การคมนาคม ความเจริญทางวัตถุ และ 3) เจตคติ ความกังวลใจ จุดมุ่งหมายของชีวิตที่เปลี่ยนไป จึงทำให้ต้องมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และนิภา นิธยาน (2530, หน้า 5-6) กล่าวถึงลักษณะ การปรับตัวในแง่จิตวิทยาว่าเป็นการศึกษาพฤติกรรมของมนุษย์ในด้านที่เกี่ยวกับการปรับตัว ให้เป็นไปตามแรงผลักดัน 2 อย่าง คือ 1) แรงผลักดันภายนอก หมายถึง ข้อเรียกร้องอันเกิด จากสภาพแวดล้อม และสังคมของมนุษย์ต้องอยู่ท่ามกลางสิ่งแวดล้อม และการที่มนุษย์ต้องอยู่ ร่วมกัน และสัมพันธ์กับผู้อื่น 2) แรงผลักดันภายใน หมายถึง ความต้องการภายในของแต่ละบุคคล ซึ่งส่วนหนึ่งเกิดจากสภาพทางสรีระของบุคคล ได้แก่ ความต้องการอาหาร น้ำ และความอบอุ่น

4. ลักษณะของการปรับตัว

การปรับตัวแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ 1) ลักษณะการปรับตัวที่ดี และ 2) ลักษณะของการปรับตัวที่ไม่ดีดังนี้ 1) ลักษณะการปรับตัวที่ดี ผู้ที่มีลักษณะของการปรับตัวที่ดีคือ ผู้ที่ให้ความร่วมมือกับคนอื่นทั้งในการกระทำ และความคิด สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้โดยไม่แสดงอาการเบื่อหน่าย หรือไม่หลบหนีจากหมู่คณะ มีความรับผิดชอบ มีเหตุผล มีความเป็นตัวของตัวเอง ตัดสินใจด้วยตนเอง (สุโท เจริญสุข, 2520, หน้า 60) รวมทั้งคนที่มีลักษณะ การปรับตัวที่ดีจะมี ลักษณะดังนี้ (มัญญุ ดนะวัฒนา, 2526, หน้า 1) มีความรู้เกี่ยวกับตนเอง (Self-knowledge) 2) ความรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า (Self-esteem) 3) ความรู้สึกมั่นคงอบอุ่น (Feeling of security)

4) ความสามารถในการรับและการให้ความรัก (Ability to accept and give affection) 5) ความพอใจต่อความปรารถนาทางกาย (Satisfaction of bodily desires) 6) ความสามารถที่จะเป็นผู้ผลิต และมีความสุข (Ability to be productive and happy) 7) ปราศจากความตึงเครียด และความรู้สึกที่เกินขีด (Absence of tension and hypersensitivity) จากที่นักวิชาการกล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยสรุปลักษณะของการปรับตัวได้คือ ผู้ที่มีลักษณะการปรับตัวที่ดีจะเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ กับผู้อื่นด้วยความเต็มใจ มีการคิดตัดสินใจด้วยตนเอง รวมทั้งจะก่อให้เกิดลักษณะของการปรับตัวที่ดีเช่น มีความรู้เกี่ยวกับตนเอง ความรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า ความรู้สึกมั่นคงอบอุ่น ความสามารถในการรับและการให้ความรัก ความพอใจต่อความปรารถนาทางกาย ความสามารถที่จะเป็นผู้ผลิต และมีความสุข ปราศจากความตึงเครียด และความรู้สึกที่เกินขีดจำกัด

5. การปรับตัวของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

การปรับตัวของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของประเทศไทย มีนักวิชาการได้ศึกษาปัญหาของการปรับตัวไว้หลายท่าน ดังเช่น ลำเนาวัลย์ ขจรศิลป์ (2537, หน้า 84) ได้กล่าวถึงปัญหาของการปรับตัวของนักศึกษา โดยแบ่งออกเป็น 7 ประเภท คือ 1) ปัญหาในการเลือกสาขาวิชา เนื่องจากการแนะนำอาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษาในประเทศไทยยังมีน้อยมาก นักเรียนจึงยังไม่รู้จักตนเองดีพอ ยังไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ และตลาดแรงงานที่พอเพียงจึงทำให้ไม่สามารถเลือกสอบเข้าศึกษาในสาขาที่เหมาะสม 2) ปัญหาการปรับตัว การปรับตัวเข้ากับระบบงาน และสภาพแวดล้อมในระบบงานที่มักก่อให้เกิดปัญหากับนักศึกษา เช่น การลงทะเบียน ทักษะในการเรียน การแบ่งเวลาศึกษาเล่าเรียนที่ถูกต้อง การต้อนรับน้องใหม่ 3) ปัญหาด้านที่พักอาศัย สถาบันอุดมศึกษาบางที่ไม่มีหอพัก หรือมีไม่เพียงพอ จึงต้องพักอาศัยนอกสถาบันจึงทำให้ขาดบรรยากาศในการใช้ชีวิตในสถาบันซึ่งเป็นบรรยากาศที่ช่วยในด้านการเรียนการสอน และพัฒนา นักศึกษาเป็นอย่างยิ่ง รวมทั้งมีปัญห่อื่น ๆ เช่น เสียเวลาเดินทาง ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง 4) ปัญหาเกี่ยวกับครอบครัว เช่น ปัญหาในเรื่องเศรษฐกิจ หรือความขัดแย้งระหว่างบุคคลในครอบครัว ซึ่งเป็นปัญหาที่สร้างความวิตกกังวลใจต่อนักศึกษา 5) ปัญหาด้านสุขภาพ เช่น ความเจ็บป่วยจากร่างกาย และความเจ็บป่วยที่เกิดมาจากจิตใจ 6) ปัญหาที่เกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษา เช่น กิจกรรมส่วนกลาง ศิลปวัฒนธรรม กีฬา และบำเพ็ญประโยชน์ 7) ปัญหาด้านการเรียน นอกจากนี้ วรรณิ ลิ้มอักษร (2544, หน้า 31) ได้กล่าวว่า การใช้ชีวิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัยจนสามารถจบการศึกษาตามความต้องการไม่ใช่เรื่องง่าย ไม่ใช่เรื่องสนุก หนทางของความสำเร็จ การเรียน การสอบ การใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และวางแผนการใช้เงินให้เหมาะสมกับสถานภาพของตน ทุ่มเท่าให้การเรียนอย่างเต็มที่ แต่ต้องไม่ลืมการเข้าร่วมกิจกรรมที่จัดขึ้นในมหาวิทยาลัย สร้างวินัยให้ตนเอง จูงใจตนเองได้แม้ล้มเหลวก็มีความเข้มแข็งพอที่จะลุกขึ้นมาต่อสู้ใหม่ การประสบความสำเร็จใน

การเรียนรู้ยังไม่ใช่ความสำเร็จในชีวิต จากการศึกษาเกี่ยวกับการปรับตัวของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา พบว่าโดยทั่วไปสามารถแบ่งเป็น 5 ด้านดังนี้ (นิรมล สุวรรณ โคตร, 2553, หน้า 24-32)

1. การปรับตัวทางการเรียน (Learning adjustment) นักศึกษาจะต้องอาศัยความเพียรพยายาม และต้องประสบปัญหาต่าง ๆ มากมาเพื่อให้การเรียนนั้นประสบความสำเร็จ วิธีที่นักศึกษาแก้ไขปัญหาด้านการเรียน และการกระทำตนให้สอดคล้องกับความต้องการ และสภาพแวดล้อมในการศึกษา จะต้องปรับตัวทั้งในห้องเรียน เช่น ความตั้งใจ มีสมาธิในการเรียน นอกห้องเรียนเช่น การวางแผนในการเรียน การแบ่งเวลา การทำงานที่ได้รับมอบหมาย และส่งตามกำหนดเวลา

2. การปรับตัวด้านผู้สอน (Instructor adjustment) ส่วนหนึ่งของความสำเร็จในการเรียนนั้นอาจมีผลมาจากตัวผู้สอน ทั้งความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และศิษย์นั้นเป็นเรื่องที่สำคัญต้องทำความเข้าใจ สามารถสื่อสารได้ดี เป็นที่น่าเคารพนับถือและวางตัวเป็นกลาง มีคุณธรรมประจำใจ จัดเป็นพื้นฐานสำคัญของการศึกษาที่จะเอื้ออำนวยต่อการถ่ายทอดการเรียนการสอน และเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนให้ดีขึ้นได้ โดยผู้สอนควรมีแนวคิดและยึดหลักการดังนี้ ต้องยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างผู้เรียน ส่งเสริมการเรียนรู้ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา ควรเริ่มจากการเรียนรู้สิ่งที่ไม่ใกล้ตัวไปหาไกลตัว จากง่ายไปยาก เริ่มจากตัวอย่างไปหา กฎเกณฑ์ ส่งเสริมการทำงานเป็นกลุ่ม ริเริ่มความคิดสร้างสรรค์ และสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้แก่ผู้เรียน

3. การปรับตัวด้านกลุ่มเพื่อน (Peer group adjustment) การปรับตัวกับเพื่อนใหม่ ย่อมส่งผลต่อการปรับตัว เนื่องจากนักศึกษาที่มีปัญหาด้านสัมพันธภาพกับบุคคลอื่นมักจะมีปัญหาในด้าน การเรียน ความขัดแย้งในกลุ่มเพื่อนอาจจะทำให้การเรียนไม่ประสบผลสำเร็จ ทำให้เกิดความเครียดทางอารมณ์ และไม่มีความสุขนักศึกษาจึงต้องปฏิบัติตนให้สามารถเข้าร่วมกับผู้อื่นให้ได้ ซึ่งจะทำให้สามารถอยู่ร่วมกับเพื่อน สังคม และส่งผลดีต่อการเรียน การร่วมทำกิจกรรม ต่าง ๆ

4. การปรับตัวด้านสภาพแวดล้อม (Environment adjustment) การปรับตัวด้านนี้จะเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมตามธรรมชาติ คือ สภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงแบบสลับ คือ เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงไปแล้วจะกลับมาสู่สภาพเดิม และสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงทางตรง คือ ค่อย ๆ เปลี่ยนแปลงไปเรื่อย ๆ อย่างช้า ๆ สิ่งแวดล้อมในการเรียนจะเป็นสิ่งที่ทำให้นักศึกษามีแรงจูงใจในการเรียน อยากเข้ามาในสถานศึกษา และยังส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอีกด้วย

5. การปรับตัวด้านกิจกรรม (Activity adjustment) ในการเรียนระดับอุดมศึกษา กิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นล้วนมีผลต่อการปรับตัว ปรับพฤติกรรมนักศึกษาให้เกิดการพัฒนาตนเองจนเป็น

มนุษย์ที่สมบูรณ์ โดยเฉพาะช่วงเปิดเรียนเป็นช่วงที่นักศึกษาใหม่จะต้องเผชิญกับการปรับตัวในหลาย ๆ ด้าน ทั้งการประชมเชิษฐ์ กิจกรรมกีฬา กิจกรรมอื่น ๆ ซึ่งนักศึกษาต้องแบ่งเวลาให้เหมาะสมในการเข้าร่วมกิจกรรม เพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อการศึกษาของตนเอง

6. การสร้างแบบวัดการปรับตัวของนักศึกษา

ผู้วิจัยพัฒนาแบบวัดความสามารถในการปรับตัว (Self-adjustment Ability) ของ นิรมล สุวรรณโคตร (2553) แบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ 1) ด้านการเรียน 2) ด้านผู้สอน 3) ด้านกลุ่มเพื่อน 4) ด้านสภาพแวดล้อม 5) ด้านกิจกรรม โดยมีตัวอย่างข้อคำถามจากแบบวัดความสามารถในการปรับตัวดังนี้

ตัวอย่าง แบบวัดความสามารถในการปรับตัว

คำชี้แจง

ให้นักศึกษาอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับพฤติกรรม/ การปฏิบัติจริงของนักศึกษา

ข้อ	ข้อความ	ระดับพฤติกรรม				
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
(0)	ข้าพเจ้าทบทวนบทเรียนเสมอ ๆ					
(00)	ข้าพเจ้ายอมรับและปฏิบัติตามข้อตกลงของอาจารย์					

7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัว

นิรมล สุวรรณโคตร (2553) ได้ศึกษาการปรับตัวของนิสิตระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนเรศวร ผลการวิจัยพบว่า นิสิตมีการปรับตัวโดยรวม และในแต่ละด้านในระดับมาก นิสิตชายและหญิง ภูมิภาคต่าง ๆ มีความฉลาดทางอารมณ์ แตกต่างกัน มีการปรับตัวโดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน และนิสิตที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยต่างกันมีการปรับตัวโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า กลุ่มเพื่อน และสภาพแวดล้อมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

กอปรทิพย์ พร้อมเพียง (2553) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการปรับตัวของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนบ้านค่าย อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง ผลของการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนบ้านค่าย อย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .01 มี 7 ปัจจัย ได้แก่ นิสัยทางการเรียน (X_4) บุคลิกภาพ (X_5) อัดมโนทัศน์ (X_6) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X_9) และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{10}) 2) ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนบ้านค่าย มี 3 ปัจจัย ได้แก่ อายุ (X_1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_2) และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว (X_3) 3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปรับตัวของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนบ้านค่าย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 4 ปัจจัยโดยเรียงลำดับจากปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปหาปัจจัยที่ส่งผลน้อยที่สุด ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{10}) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว (X_7) อัดมโนทัศน์ (X_6) และบุคลิกภาพ (X_5) ซึ่งทั้ง 4 ปัจจัยนี้ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนการปรับตัวได้ร้อยละ 30.7 4) สมการพยากรณ์การปรับตัวของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนบ้านค่าย มีดังนี้ 4.1) สมการพยากรณ์การปรับตัวของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนบ้านค่าย ในรูปคะแนนดิบ ได้แก่

$$\hat{Y} = .983 + .236X_{10} + .175X_7 + .109X_6 + .070X_5$$

สมการพยากรณ์การปรับตัวของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนบ้านค่าย ในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้แก่

$$Z = .303 + .236X_{10} + .198X_7 + .137X_6 + .113X_5$$

ชนิดดา เพ็ชรประยูร, ชุศรี เลิศรัตน์เดชากุล และนนทรีรัตน์ พัฒนภักดี (2554) ได้ศึกษาความสามารถในการปรับตัวของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในมหาวิทยาลัยของรัฐ ผลการวิจัยพบว่า

1) นักศึกษามีความสามารถในการปรับตัวโดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษามีความสามารถในการปรับตัวด้านสังคมอยู่ในระดับสูง ส่วนด้านการเรียนและด้านอารมณ์อยู่ในระดับปานกลาง 2) ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการปรับตัวของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ .01 ได้แก่ บุคลิกภาพเปิดเผยอย่างมั่นคง และเกรดเฉลี่ย 3.00 ขึ้นไป ส่วนตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการปรับตัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ .05 ได้แก่ เพศหญิง 3) ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความสามารถในการปรับตัวของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ .01 ได้แก่ เกรดเฉลี่ย 3.00 ขึ้นไป (V_1) บุคลิกภาพเก็บตัวอย่างห้วนไหว (V_2) และบุคลิกภาพเปิดเผยอย่างห้วนไหว (V_3) โดยตัวแปรทั้งหมดร่วมกันพยากรณ์ความสามารถในการปรับตัวของนักศึกษาได้ร้อยละ 11.4 สมการการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้แก่ ความสามารถในการปรับตัวโดยภาพรวม = .169v1-.322v2-.131v3

อมราพร สุรการ (2555) ได้ศึกษาองค์ประกอบและตัวแปรเชิงสาเหตุของการปรับตัวของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบของการปรับตัวของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์มี 4 ด้าน ได้แก่ 1) การปรับตัวด้านการเรียน 2) การปรับตัวด้านสังคม 3) การปรับตัวด้านอารมณ์ส่วนตัว และ

4) การปรับตัวด้านความรู้สึกล่อต้อสถานศึกษา ผลการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้องกลมกลืนของ โมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยันกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่า มีค่าไค-สแควร์ (χ^2) เท่ากับ 1.63, $df = 2$ ($P = 0.20$), RMSEA = 0.04, CFI = 1.00, NNFI = .99 ในด้านองค์ประกอบของการเผชิญปัญหา พบว่ามี 2 องค์ประกอบหลักและ 8 องค์ประกอบย่อย โดยแบ่งเป็น 1) การเผชิญปัญหาแบบมุ่งเน้นที่ ปัญหาที่มี 5 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ 1.1) การเผชิญหน้ากับปัญหา 1.2) การถอยห่าง 1.3) การค้นหา แหล่งสนับสนุนทางสังคม 1.4) การวางแผนแก้ปัญหา 1.5) การประเมินเชิงบวก 2) การเผชิญปัญหา แบบมุ่งเน้นที่อารมณ์มี 3 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ 2.1) การควบคุมตนเอง 2.2) การแสดง ความรับผิดชอบ 2.3) การหลีกเลี่ยง ผลการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้องกลมกลืนของ โมเดล องค์ประกอบเชิงยืนยันกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่า มีค่าไค-สแควร์ (χ^2) เท่ากับ 31.65, $df = 9$ ($P = 0.00$), RMSEA = 0.07, CFI = 0.97, NNFI = .91 ผลการวิเคราะห์ความกลมกลืนของ แบบจำลองความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นของปัจจัยเชิงสาเหตุของการเผชิญปัญหา และการปรับตัวของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ พบว่า แบบจำลองความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นของปัจจัยเชิงสาเหตุของการเผชิญปัญหา และการปรับตัวของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์มีความกลมกลืน กับข้อมูลเชิงประจักษ์หลังจากการปรับแบบจำลอง โดยมีค่าไค-สแควร์ (χ^2) เท่ากับ 1936.01, $df = 650$ ($P = 0.00$), RMSEA = 0.07, CFI = 0.93, NNFI = .92 ผลการวิจัยพบว่า การปรับตัวของ นักเรียนที่มีความสามารถทางวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ได้รับอิทธิพลทางตรงโดยเรียงจาก อิทธิพลมากที่สุดไปยังอิทธิพลน้อยที่สุด 1) การเผชิญปัญหาแบบมุ่งเน้นที่อารมณ์ 2) การเผชิญ ปัญหาที่มุ่งเน้นที่ปัญหา 3) การสนับสนุนจากเพื่อน และได้รับอิทธิพลทางอ้อมจาก 1) อ้อมโนทัศน์ 2) ลักษณะความสมบูรณ์แบบ 3) การทำหน้าที่ของครอบครัว 4) การอบรมเลี้ยงดูแบบ ประชาธิปไตย 5) ความสามารถในการร่วมรู้สึก โดยตัวแปรดังกล่าวข้างต้นร่วมกันอธิบาย ความแปรปรวนของการปรับตัวของนักเรียนที่มีความสามารถทางวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ได้ ร้อยละ 86

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอคติเชิงชาติพันธุ์ (Ethnocentrism)

1. อคติเชิงชาติพันธุ์ และความฉลาดทางวัฒนธรรม (Ethnocentrism and CQ)

อคติเชิงชาติพันธุ์ (Ethnocentrism) คือ การที่บุคคลมองวัฒนธรรมประเพณีของตนเองนั้นว่า มีความเหมาะสม ถูกต้องมากกว่าของผู้อื่นหรือของผู้อื่น ไม่ถูกต้อง (Black, 1990 cited in Ahmadi et al., 2011) คำที่ตรงข้ามกับอคติเชิงชาติพันธุ์ก็คือคำว่า หลากหลายนิยม (Cosmopolitanism) โดยทั่วไปแล้วจะมองว่าประเพณี และวัฒนธรรมของผู้คนที่มาจากต่างวัฒนธรรม ประเพณี และ

พฤติกรรม ไม่มีความแตกต่าง นั่นคือยอมรับในความแตกต่างของผู้คนที่มาจากต่างวัฒนธรรมกัน (Shaffer et al., 2006 cited in Ahmadi et al., 2011) ในมุมมองของนักวิเคราะห์ทางสังคม (Hogan & Shelton, 1998 cited in Ahmadi et al., 2011) มองว่าทัศนคติของผู้ที่มีอคติเชิงชาติพันธุ์จะสร้างความคลุมเครือ และสร้างความไม่มั่นใจเกี่ยวกับสถานการณ์การข้ามวัฒนธรรมทางสังคม และทำให้ความสามารถในการอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ต่างไปลดลง (Church, 1982; Stening, 1979 cited in Ahmadi et al., 2011) นอกจากนี้การมีอคติเชิงชาติพันธุ์จะก่อให้เกิดความรู้สึกอคติ หวาดระแวง และความไม่มั่นคง (Gouttefarde, 1992 cited in Ahmadi et al., 2011) นำไปสู่การสร้างแรงจูงใจต่ำที่จะพัฒนาความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน แม้กระทั่งการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมที่ยากกว่าคนทั่วไป และความต้องการที่จะกลับบ้านเกิดของตนสูงเมื่อไปอยู่ต่างถิ่น (Shaffer et al., 2006 cited in Ahmadi et al., 2011)

แนวคิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างอคติเชิงชาติพันธุ์และความฉลาดทางวัฒนธรรม RaduanChe and Naresh (2008, p. 515 cited in Ahmadi et al., 2011) มองว่าอคติเชิงชาติพันธุ์และความฉลาดทางวัฒนธรรมมีความสัมพันธ์กันทางลบกับองค์ประกอบทั้ง 4 ของความฉลาดทางวัฒนธรรม และทั้งโครงสร้างหลายมิติ ตามที่ Neuliep (2002) กล่าวไว้ว่า ทัศนคติของผู้ที่มีอคติเชิงวัฒนธรรมเป็นเงื่อนไขจากภูมิหลังทางวัฒนธรรมที่จะมีอิทธิพลต่อวิถีคิดของคน (ความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านอภิปัญญา และความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านปัญญา) ต่อความรู้สึก (ความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านแรงจูงใจ) และเป็นเงื่อนไขของคนในวิธีดำเนินการ (ความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านพฤติกรรม) (Neuliep, 2003)

2. แบบวัดอคติเชิงชาติพันธุ์ (Ethnocentrism scale)

แบบวัดอคติเชิงชาติพันธุ์สามารถดูเพิ่มเติมได้จาก Neuliep (2002) Assessing the reliability and validity of the generalized ethnocentrism scale เป็นแบบวัดที่มีข้อคำถามจำนวน 22 ข้อ แบ่งออกเป็นข้อคำถามที่เป็นทางบวก 15 ข้อ และข้อคำถามทางลบ 7 ข้อ มีค่าความคาดหวังของการประมาณค่าของความเชื่อมั่นแบบแอลฟาโดยส่วนใหญ่ มีพิสัยอยู่ระหว่าง .80 ถึง .90

ตัวอย่าง แบบวัดอคติเชิงชาติพันธุ์

คำชี้แจง ให้นักศึกษาอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับพฤติกรรม/ การปฏิบัติจริงของนักศึกษา

ข้อ	ข้อความ	ระดับพฤติกรรม				
		น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด
(0)	วัฒนธรรมของผู้อื่นล้ำสมัยเมื่อเทียบกับวัฒนธรรมของประเทศข้าพเจ้า					
(00)	วัฒนธรรมของประเทศข้าพเจ้าควรเป็นแบบอย่างให้กับวัฒนธรรมอื่น ๆ					

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอคติเชิงชาติพันธุ์

Dong, Day, and Collaço (2005) ได้ศึกษาการเอาชนะอคติเชิงชาติพันธุ์ จากการพัฒนาความไว (Sensitivity) และความหลากหลายทางวัฒนธรรม (Multiculturalism) ของการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าการส่งเสริมความไวของการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมและความหลากหลายทางวัฒนธรรมจะช่วยลดอคติเชิงชาติพันธุ์ และลดความขัดแย้งของการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม

Ahmed and Bates (2010, pp. 111-127) ได้ศึกษาการประเมินความสัมพันธ์ระหว่างมุมมองอคติเชิงชาติพันธุ์ และการรับรู้ของผู้ป่วยต่อแพทย์ที่มีความสามารถทางวัฒนธรรมในการมีปฏิสัมพันธ์ต่อการดูแลสุขภาพ ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน รวมทั้งผู้ที่ปฏิบัติงานควรระมัดระวังในการปฏิบัติดูแลผู้ป่วย ไม่ควรมีอคติเชิงชาติพันธุ์ในการรักษา เพราะจะส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพและการศึกษาผู้ป่วย

Ahmadi et al. (2011, pp. 161-168) ได้ศึกษาอิทธิพลของปัจจัยทางสังคม วัฒนธรรม ของความฉลาดทางวัฒนธรรม (กรณีศึกษา เมือง Sanandaj) ผลการวิจัยพบว่า อคติเชิงชาติพันธุ์ และความคิดริเริ่มทางสังคมมีผลกระทบต่อความฉลาดทางวัฒนธรรม รวมทั้งอคติเชิงชาติพันธุ์มีความสัมพันธ์ทางลบกับความฉลาดทางวัฒนธรรมอย่างมีนัยสำคัญ

Zikargae (2013, pp. 126-147) ได้ศึกษาอิทธิพลของอคติเชิงชาติพันธุ์และสามัญทัศน์บนความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรม ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ประเทศอิโอบีเย ผลการวิจัยพบว่า การไม่ชอบเชื่อชาติ วัฒนธรรม และศาสนาในสถานศึกษา ทั้งทางวาจา และการแสดงออก จะสร้างความเกลียดชังที่จะนำไปสู่ความรุนแรงทางกายภาพ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการนำแบบแผนเชิงสำรวจบุกเบิก (Exploratory design) ซึ่งเป็นรูปแบบหนึ่งของวิธีการวิจัยเชิงผสมผสาน (Mixed methods research) ที่มีลักษณะการดำเนินงานวิจัยเป็นสองระยะ ในระยะแรกเป็นการดำเนินการวิจัย โดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ และให้การวิจัยเชิงคุณภาพมีน้ำหนักความสำคัญเป็นวิธีการรอง เมื่อได้ผลการวิจัยเชิงคุณภาพเป็นเช่นไรแล้วก็นำผลการวิจัยที่ได้ไปเป็นแนวทางการให้นิยาม และสร้างเครื่องมือวัดตัวแปรต่าง ๆ หลังจากนั้นจึงนำเครื่องมือที่ได้ไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในงานวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งให้น้ำหนักความสำคัญกับการดำเนินงานวิจัยเชิงปริมาณมากกว่าการวิจัยเชิงคุณภาพ หลังจากได้ผลการวิจัยเช่นไร แล้วจะนำเสนอผลที่ได้จากการวิจัยเชิงปริมาณเป็นผลหลักแล้วเสริมด้วยผลการวิจัยเชิงคุณภาพ แบบแผนการวิจัยเชิงผสมผสานแบบนี้เรียกว่า แบบแผนเชิงสำรวจบุกเบิกรูปแบบการพัฒนาเครื่องมือวิจัย ซึ่งนำเสนอเป็นลำดับดังต่อไปนี้

1. การกำหนดประชากร และกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นนักศึกษาต่างชาติที่ศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาระดับปริญญาตรี จากข้อมูลนักศึกษารวม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 มีนักศึกษาต่างชาติจาก 3 ประเทศ ประกอบไปด้วยนักศึกษาสัญชาติจีน ลาว และเวียดนาม รวมจำนวน 7,044 คน (สารสนเทศอุดมศึกษา, 2559)

ระยะที่ 1 การวิจัยเชิงคุณภาพ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ คือ นักศึกษาต่างชาติประกอบไปด้วยนักศึกษาสัญชาติจีน ลาว และเวียดนาม ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) สัญชาติละ 5 คน รวมทั้งหมด 15 คน

ระยะที่ 2 การวิจัยเชิงปริมาณ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบการสุ่มตามระดับอย่างเป็นสัดส่วน

(Proportional stratified random sampling) ดังนี้

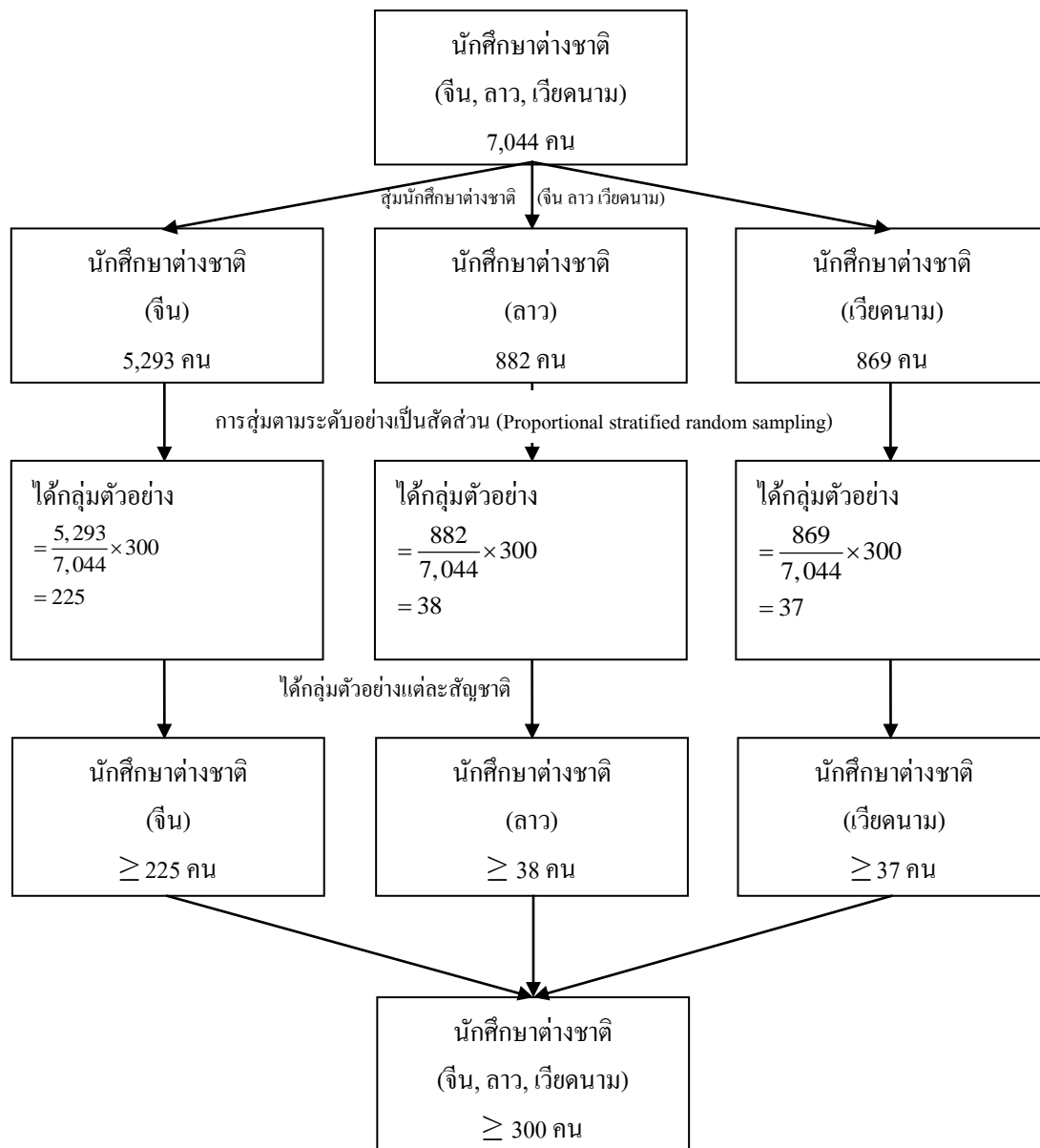
ขั้นที่ 1 การประมาณค่าจากกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้อัตราส่วนระหว่างหน่วยตัวอย่างกับจำนวนพารามิเตอร์หรือตัวแปรที่สังเกตได้เป็น 20 ต่อ 1 (Lindeman, Merenda & Gold, 1980 อ้างถึงใน นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542) สำหรับโมเดลในครั้งนี้มีตัวแปรสังเกตได้ 15 ตัวแปร จึงควรได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง อย่างน้อย 300 คน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบการสุ่มตามระดับอย่างเป็นสัดส่วน (Proportional stratified random sampling) ทั้งนี้เพื่อการกระจายความเป็นตัวแทนของประชากร

ขั้นที่ 2 วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

การเลือกกลุ่มตัวอย่างมีขั้นตอนดังนี้

1. ตรวจสอบข้อมูลหน่วยสมาชิกของประชากรจากแหล่งทุติยภูมิ คือ จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศอุดมศึกษาปี 2558 ในเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา แล้วจัดทำกรอบของการสุ่ม (Sampling frame) โดยเลือกนักศึกษาจำนวน 3 สัญชาติ แล้วสุ่มตัวอย่างด้วยการสุ่มตามระดับอย่างเป็นสัดส่วน (Proportional stratified random sampling) ดังภาพที่ 3-1

ภาพที่ 3-1 ขั้นตอนการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

2. การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักศึกษาต่างชาติที่ศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาระดับปริญญาตรี จาก 3 ประเทศ ประกอบไปด้วยนักศึกษาสัญชาติจีน จำนวน 225 คน สัญชาติลาว จำนวน 46 คน และสัญชาติเวียดนาม จำนวน 70 คน จำนวน 341 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบวัดที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้มีจำนวน 4 ฉบับ ได้แก่

1.1 แบบวัดความสามารถในการเผชิญปัญหา และฟื้นฝ่าอุปสรรค (Adversity Quotient: AQ) ที่ผู้วิจัยนำแบบวัดที่แปลและเรียบเรียงโดย ชีระศักดิ์ กำบรรณารักษ์ (2552) ตามแนวคิดของ Paul (1997) มีลักษณะเป็นแบบวัดที่เป็นสถานการณ์ และข้อคำถามโดยมีตัวเลือกเป็นมาตรฐานค่าแบบ Bipolar 7 ระดับ

1.2 แบบวัดความสามารถในการปรับตัว (Self-adjustment ability) ผู้วิจัยปรับปรุงและพัฒนาจากแบบวัดของ นิรมล สุวรรณ โคตร (2553) มีลักษณะเป็นแบบมาตรฐานค่า 7 ระดับ

1.3 แบบวัดอคติเชิงชาติพันธุ์ (Ethnocentrism test) ผู้วิจัยปรับปรุงและพัฒนาจากแบบวัดของ Neuliep (2002) มีลักษณะเป็นแบบมาตรฐานค่า 7 ระดับ

1.4 แบบวัดความฉลาดทางวัฒนธรรม ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาขึ้นบนพื้นฐานของงานวิจัยและเครื่องมือวัดของ Ang and Van (2008) และ Van et al. (2012) ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตรฐานค่า 7 ระดับ

2. คุณภาพเครื่องมือวิจัยที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนา

การสร้างแบบวัดความสามารถในการเผชิญปัญหา และฟื้นฝ่าอุปสรรค แบบวัดความสามารถในการปรับตัว แบบวัดอคติเชิงชาติพันธุ์ และแบบวัดความฉลาดทางวัฒนธรรม มีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

2.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเผชิญปัญหา และฟื้นฝ่าอุปสรรค ความสามารถในการปรับตัว อคติเชิงชาติพันธุ์ และความฉลาดทางวัฒนธรรม สำหรับเป็นแนวทางในการหาคำประกอบ และการสร้างแบบสอบถาม

2.2 สรุปและสังเคราะห์หาคำประกอบที่เด่นชัดเกี่ยวกับความสามารถในการเผชิญปัญหา และฟื้นฝ่าอุปสรรค ความสามารถในการปรับตัว อคติเชิงชาติพันธุ์ และความฉลาดทางวัฒนธรรม

2.3 สร้างเป็นแบบสอบถามแล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 6 ท่านคือ

2.3.1 ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 4 ท่าน คือ

2.3.1.1 รองศาสตราจารย์ ดร.ภัทราพร เกษสังข์ อาจารย์สังกัดคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

2.3.1.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เขาว์ อินโย อาจารย์สังกัดคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

2.3.1.3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวิมล กฤษกุลหาสน์ อาจารย์สังกัดคณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

2.3.1.4 ดร.จุฑามาส ศรีจันทร์ อาจารย์สังกัดคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ราชภัฏเลย

2.3.2 ผู้เชี่ยวชาญทางจิตวิทยาการศึกษา จำนวน 2 ท่าน ดังนี้

2.3.2.1 รองศาสตราจารย์ ดร.นันทา สุริรักษา อาจารย์สังกัดคณะพัฒนา
ทรัพยากรมนุษย์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

2.3.2.2 ดร.สมศักดิ์ สีดากุลฤทธิ์ อาจารย์สังกัดคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ราชภัฏเลย

ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยพิจารณาความสอดคล้อง
ระหว่างข้อคำถามกับองค์ประกอบที่ต้องการวัด ความถูกต้องเหมาะสม ตลอดจนการใช้ภาษาใน
การเขียนข้อคำถามและคัดเลือกข้อคำถามที่มีดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ .50 ขึ้นไป โดย
การวิจัยในครั้งนี้มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.67 ถึง 1.00 ดังตารางที่ 3-1

ตารางที่ 3-1 จำนวนข้อคำถาม และค่าดัชนีความสอดคล้องที่คัดเลือกไว้

ฉบับที่	แบบวัด	จำนวนข้อคำถาม	ค่าดัชนีความ สอดคล้อง
1	ความสามารถในการเผชิญปัญหา และฟื้นฝ่าอุปสรรค	22	0.67-1.00
2	ความสามารถในการปรับตัว	20	0.67-1.00
3	อคติเชิงชาติพันธุ์	5	0.67-1.00
4	ความฉลาดทางวัฒนธรรม	44	0.67-1.00

2.4 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้จากการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และ
พิจารณาความสอดคล้อง แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม

2.5 การแปลเครื่องมือวิจัยชุดต้นฉบับ (Forward translation) นำแบบวัดความสามารถ
ในการเผชิญปัญหา และฟื้นฝ่าอุปสรรคที่ได้จากภาษาไทย (Source language) ไปแปลเป็น
ภาษาเป้าหมาย (Target language) 3 ภาษา ได้แก่ ภาษาจีน ภาษาลาว และภาษาเวียดนาม

2.6 ตรวจสอบเครื่องมือวิจัยฉบับแปลโดยผู้ทรงคุณวุฒิ (Review of the translated version by reviewer) เป็นการตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของภาษาที่ใช้ในการแปลการแปลย้อนกลับ (Backward translation) จากภาษาเป้าหมายมาเป็นภาษาต้นฉบับ โดยผู้ทรงคุณวุฒิที่สามารถใช้ทั้งสองภาษาได้เป็นอย่างดี (Bilingual person)

2.7 นำแบบสอบถามที่ปรับแก้ในขั้นต้นไปทดลองใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มนักศึกษาต่างชาติที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 120 คน แล้วนำผลมาวิเคราะห์เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Corrected Item-Total Correlation: CITC) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product-moment coefficient correlation) โดยจำแนกเป็นแบบวัดความสามารถในการเผชิญปัญหา และฟื้นฟูอุปสรรค มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.223-0.588 และเมื่อพิจารณาความเชื่อมั่นด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha) มีเท่ากับ 0.877 แบบวัดความสามารถในการปรับตัว มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.562-0.639 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.938 แบบวัดอคติเชิงชาติพันธุ์ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.717-0.837 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.916 และแบบวัดความฉลาดทางวัฒนธรรม มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.261-0.786 ความเชื่อมั่นด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha) มีค่าเท่ากับ 0.969 และแบบวัดทั้ง 4 ฉบับมีพิสัยของค่าอำนาจจำแนก อยู่ระหว่าง 0.223 ถึง 0.837 และมีค่าความเชื่อมั่นด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.877 ถึง 0.969 ดังตารางที่ 3-2

ตารางที่ 3-2 จำนวนข้อคำถาม พิสัยของค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัด

ฉบับที่	แบบวัด	จำนวนข้อคำถาม	พิสัยของค่าอำนาจจำแนก	r_{tt}
1	ความสามารถในการเผชิญปัญหา และฟื้นฟูอุปสรรค	22	0.223-0.588	0.877
2	ความสามารถในการปรับตัว	20	0.562-0.639	0.938
3	อคติเชิงชาติพันธุ์	5	0.717-0.837	0.916
4	ความฉลาดทางวัฒนธรรม	44	0.261-0.786	0.969

ทำการพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับองค์ประกอบด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (EFA) พร้อมทั้งตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบวัดโดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA) เพื่อให้ครอบคลุมคุณลักษณะที่ต้องการวัด ดังนี้

1. แบบวัดความสามารถในการเผชิญปัญหา และฝ่าฟันอุปสรรค (Adversity Quotient: AQ) แบ่งออกเป็น 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การควบคุม จำนวน 5 ข้อคำถาม 2) การระบุดันเหตุของอุปสรรค จำนวน 4 ข้อคำถาม 3) ความรับผิดชอบ จำนวน 3 ข้อคำถาม 4) การรับรู้ผลกระทบของอุปสรรค จำนวน 4 ข้อคำถาม และ 5) การอดทนต่ออุปสรรค จำนวน 6 ข้อคำถาม รวมทั้งหมดจำนวน 22 ข้อคำถาม ในส่วนรายละเอียดการหาคุณภาพเครื่องมือจะนำเสนอทีละองค์ประกอบดังนี้

1.1 การควบคุม (Control: CON) จากผลการวิเคราะห์หาคุณภาพเครื่องมือ ดังตารางที่ 3-3 พบว่า ค่าอำนาจจำแนกอยู่ในช่วง 0.472-0.594 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าทุกข้อคำถามมีคุณภาพด้านอำนาจจำแนก และ Squared Multiple Correlation: SMC อยู่ในช่วง 0.309 ถึง 0.392 เมื่อพิจารณาค่าความเชื่อมั่นทั้ง 5 ข้อ ด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha) มีค่าเท่ากับ 0.768 มีค่าความเชื่อมั่นระดับสูง (0.70-1.00) แสดงถึงคุณภาพด้านความเชื่อมั่น จากนั้นทำการพิจารณาเมทริกซ์ความสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามแต่ละองค์ประกอบด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (EFA) โดยเริ่มพิจารณาความเหมาะสมของเมทริกซ์สหสัมพันธ์ในภาพรวมของตัวแปรทั้งหมด (KMO) ซึ่งพบว่า KMO มีค่าเท่ากับ 0.749 (> 0.5) แสดงว่าข้อมูลจากชุดตัวแปรนี้มีความเหมาะสมที่จะทำการวิเคราะห์องค์ประกอบ และมีค่า Bartlett's test of sphericity χ^2 เท่ากับ 148.137 (P = 0.00) แสดงว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่สังเกตได้ หรือตัวบ่งชี้แตกต่างจากเมทริกซ์เอกลักษณ์อย่างมีนัยสำคัญ จากนั้นทำการพิจารณาค่าไอเกน (λ) พบว่า ใน Component แรกมีค่าเท่ากับ 2.623 (> 1.0) ส่วน Component ที่เหลือมีค่าต่ำกว่า 1.0 แสดงว่ามีความเป็นมิติเดียว (Unidimensional) ของการวัด ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Loading) อยู่ในช่วง 0.657-0.760 ซึ่งทุกค่ามีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อนำไปเทียบกับเกณฑ์ของแฮร์ (ตั้งแต่ 0.30 ขึ้นไปจะพบมีนัยสำคัญทางสถิติ (Hair, Black, Babin, Anderson, & Tatham, 2006, p. 129) โดยทั้ง 5 ข้อคำถาม สามารถอธิบายความแปรปรวน (%S²) ที่เกิดขึ้น หรือสามารถอธิบายประเด็นที่ศึกษาได้ร้อยละ 52.451 และเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับองค์ประกอบด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA) พบว่า ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (λ) อยู่ในช่วง 0.61-0.75 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (พิจารณาจากค่า t-value > 2.58) นอกจากนี้เมื่อพิจารณาความกลมกลืนของโมเดลพบว่าค่า $\chi^2 = 2.58$, df = 3,

$\chi^2/df = 0.86$, RMSEA = 0.000, CFI = 1.00, GFI = 0.991 เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

1.2 การระบุต้นเหตุของอุปสรรค (Origin: OR) จากผลการวิเคราะห์หาคุณภาพ เครื่องมือ ดังตารางที่ 3-3 พบว่า ค่าอำนาจจำแนกอยู่ในช่วง 0.430-0.602 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าทุกข้อคำถามมีคุณภาพด้านอำนาจจำแนก และ Squared Multiple Correlation: SMC อยู่ใน ช่วง 0.255 ถึง 0.384 เมื่อพิจารณาค่าความเชื่อมั่นทั้ง 4 ข้อ ด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha) มีค่าเท่ากับ 0.729 มีค่าความเชื่อมั่นระดับสูง (0.70-1.00) แสดงถึงคุณภาพด้าน ความเชื่อมั่น จากนั้นทำการพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับองค์ประกอบด้วยการ วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (EFA) โดยเริ่มพิจารณาความเหมาะสมของเมทริกซ์ สหสัมพันธ์ในภาพรวมของตัวแปรทั้งหมด (KMO) ซึ่งพบว่า KMO มีค่าเท่ากับ 0.684 (> 0.5) แสดงว่าข้อมูลจากชุดตัวแปรนี้มีความเหมาะสมที่จะทำการวิเคราะห์องค์ประกอบ และมี ค่า Bartlett's test of sphericity χ^2 เท่ากับ 109.329 ($P = 0.00$) แสดงว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่าง ตัวแปรที่สังเกตได้ หรือตัวบ่งชี้แตกต่างจากเมทริกซ์เอกลักษณ์อย่างมีนัยสำคัญ จากนั้นทำ การพิจารณาค่าไอเกน (λ) พบว่าใน Component แรกมีค่าเท่ากับ 2.230 (> 1.0) ส่วน Component ที่เหลือมีค่าต่ำกว่า 1.0 แสดงว่ามีความเป็นมิติเดียว (Unidimensional) ของการวัด คำนวณน้ำหนัก องค์ประกอบ (Loading) อยู่ใน ช่วง 0.652-0.797 ซึ่งทุกค่ามีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อนำไปเทียบกับ เกณฑ์ของแฮร์ (ตั้งแต่ 0.30 ขึ้นไปจะพบนัยสำคัญทางสถิติ (Hair et al., 2006, p. 129) โดยทั้ง 4 ข้อ คำถาม สามารถอธิบายความแปรปรวน ($\%S^2$) ที่เกิดขึ้น หรือสามารถอธิบายประเด็นที่ศึกษาได้ ร้อยละ 55.745 และเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับองค์ประกอบด้วย วิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA) พบว่า คำนวณน้ำหนักองค์ประกอบ (λ) อยู่ใน ช่วง 0.43-0.91 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (พิจารณาจากค่า t-value > 2.58) นอกจากนี้เมื่อ พิจารณาความกลมกลืนของโมเดลพบว่า ค่า $\chi^2 = 6.24$, $df = 1$, $\chi^2/df = 6.24$, RMSEA = 0.00, CFI = 1.00, GFI = 1.00 เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืน กับข้อมูลเชิงประจักษ์

1.3 การระบุความรับผิดชอบ (Ownership: OW) จากผลการวิเคราะห์หาคุณภาพ เครื่องมือ ดังตารางที่ 3-3 พบว่า ค่าอำนาจจำแนกอยู่ในช่วง 0.223-0.388 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าทุกข้อคำถามมีคุณภาพด้านอำนาจจำแนก และ Squared Multiple Correlation: SMC อยู่ใน ช่วง 0.057 ถึง 0.152 เมื่อพิจารณาค่าความเชื่อมั่นทั้ง 3 ข้อ ด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha) มีค่าเท่ากับ 0.487 มีค่าความเชื่อมั่นระดับปานกลาง (0.40-0.69) จากนั้นทำ การพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามแต่ละองค์ประกอบด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบ

เชิงสำรวจ (EFA) โดยเริ่มพิจารณาความเหมาะสมของเมทริกซ์สหสัมพันธ์ในภาพรวมของตัวแปรทั้งหมด (KMO) ซึ่งพบว่า KMO มีค่าเท่ากับ 0.562 (> 0.5) แสดงว่าข้อมูลจากชุดตัวแปรนี้มีความเหมาะสมที่จะทำการวิเคราะห์องค์ประกอบ และมีค่า Bartlett's test of sphericity χ^2 เท่ากับ 21.422 ($P = 0.00$) แสดงว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่สังเกตได้ หรือตัวบ่งชี้แตกต่างจากเมทริกซ์เอกลักษณ์อย่างมีนัยสำคัญ จากนั้นทำการพิจารณาค่าไอเกน (λ) พบว่าใน Component แรกมีค่าเท่ากับ 1.482 (> 1.0) ส่วน Component ที่เหลือมีค่าต่ำกว่า 1.0 แสดงว่ามีความเป็นมิติเดียว (Unidimensional) ของการวัด ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Loading) อยู่ในช่วง 0.581-0.790 ซึ่งทุกค่ามีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อนำไปเทียบกับเกณฑ์ของแสร (ตั้งแต่ 0.30 ขึ้นไปจะพบนัยสำคัญทางสถิติ (Hair et al., 2006, p. 129) โดยทั้ง 3 ข้อคำถาม สามารถอธิบายความแปรปรวน ($\%S^2$) ที่เกิดขึ้น หรือสามารถอธิบายประเด็นที่ศึกษาได้ร้อยละ 49.411 และเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับองค์ประกอบด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA) พบว่า ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (λ) อยู่ในช่วง 0.30-0.76 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (พิจารณาจากค่า t-value > 2.58) นอกจากนี้เมื่อพิจารณาความกลมกลืนของโมเดลพบว่า พบว่า ค่า $\chi^2 = 0.00$, $df = 0$, $\chi^2/df = 0$, RMSEA = 0.00, CFI = 1.00, GFI = 1.00 เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

1.4 การรับรู้ผลกระทบของอุปสรรค (Reach: REA) จากผลการวิเคราะห์หาคูณภาพเครื่องมือ ดังตารางที่ 3-3 พบว่า ค่าอำนาจจำแนกอยู่ในช่วง 0.387-0.509 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าทุกข้อคำถามมีคุณภาพด้านอำนาจจำแนก และ Squared Multiple Correlation: SMC อยู่ในช่วง 0.164 ถึง 0.368 เมื่อพิจารณาค่าความเชื่อมั่นทั้ง 4 ข้อ ด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha) มีค่าเท่ากับ 0.662 มีค่าความเชื่อมั่นระดับปานกลาง (0.40-0.69) จากนั้นทำการพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามแต่ละองค์ประกอบด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (EFA) โดยเริ่มพิจารณาความเหมาะสมของเมทริกซ์สหสัมพันธ์ในภาพรวมของตัวแปรทั้งหมด (KMO) ซึ่งพบว่า KMO มีค่าเท่ากับ 0.639 (> 0.5) แสดงว่า ข้อมูลจากชุดตัวแปรนี้มีความเหมาะสมที่จะทำการวิเคราะห์องค์ประกอบ และมีค่า Bartlett's test of sphericity χ^2 เท่ากับ 81.519 ($P = 0.00$) แสดงว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่สังเกตได้ หรือตัวบ่งชี้แตกต่างจากเมทริกซ์เอกลักษณ์อย่างมีนัยสำคัญ จากนั้นทำการพิจารณาค่าไอเกน (λ) พบว่า ใน Component แรกมีค่าเท่ากับ 2.017 (> 1.0) ส่วน Component ที่เหลือมีค่าต่ำกว่า 1.0 แสดงว่า มีความเป็นมิติเดียว (Unidimensional) ของการวัด ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Loading) อยู่ในช่วง 0.623-0.787 ซึ่งทุกค่ามีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อนำไปเทียบกับเกณฑ์ของแสร (ตั้งแต่ 0.30 ขึ้นไปจะพบนัยสำคัญทางสถิติ (Hair et al., 2006, p. 129) โดยทั้ง 4 ข้อคำถาม สามารถอธิบายความแปรปรวน ($\%S^2$) ที่เกิดขึ้น หรือ

สามารถอธิบายประเด็นที่ศึกษาได้ร้อยละ 50.418 และเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับองค์ประกอบด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA) พบว่า ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (λ) อยู่ในช่วง 0.45-0.58 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (พิจารณาจากค่า t-value > 2.58) นอกจากนี้เมื่อพิจารณาความกลมกลืนของโมเดลพบว่า ค่า $\chi^2 = 0.74$, $df = 1$, $\chi^2/df = 0.74$, RMSEA = 0.00, CFI = 1.00 และ GFI = 0.997 เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ พบว่าโมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

1.5 การอดทนต่ออุปสรรค (Endurance: END) จากผลการวิเคราะห์หาคุณภาพเครื่องมือ ดังตารางที่ 3-3 พบว่า ค่าอำนาจจำแนกอยู่ในช่วง 0.412-0.727 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า ทุกข้อคำถามมีคุณภาพด้านอำนาจจำแนก และ Squared Multiple Correlation: SMC อยู่ในช่วง 0.203 ถึง 0.596 เมื่อพิจารณาค่าความเชื่อมั่นทั้ง 6 ข้อ ด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha) มีค่าเท่ากับ 0.811 มีค่าความเชื่อมั่นระดับสูง (0.70-1.00) แสดงถึงคุณภาพด้านความเชื่อมั่น จากนั้นทำการพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับองค์ประกอบด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (EFA) โดยเริ่มพิจารณาความเหมาะสมของเมทริกซ์สหสัมพันธ์ในภาพรวมของตัวแปรทั้งหมด (KMO) ซึ่งพบว่า KMO มีค่าเท่ากับ 0.813 (> 0.5) แสดงว่า ข้อมูลจากชุดตัวแปรนี้มีความเหมาะสมที่จะทำการวิเคราะห์องค์ประกอบ และ มีค่า Bartlett's test of sphericity χ^2 เท่ากับ 229.156 (P = 0.00) แสดงว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่สังเกตได้ หรือตัวบ่งชี้แตกต่างจากเมทริกซ์เอกลักษณ์อย่างมีนัยสำคัญ จากนั้นทำการพิจารณาค่าไอเกน (λ) พบว่า ใน Component แรกมีค่าเท่ากับ 3.123 (> 1.0) ส่วน Component ที่เหลือมีค่าต่ำกว่า 1.0 แสดงว่ามีความเป็นมิติเดียว (Unidimensional) ของการวัด ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Loading) อยู่ในช่วง 0.556-0.850 ซึ่งทุกค่ามีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อนำไปเทียบกับเกณฑ์ของแฮร์ (ตั้งแต่ 0.30 ขึ้นไปจะพบนัยสำคัญทางสถิติ (Hair et al., 2006, p. 129) โดยทั้ง 6 ข้อคำถาม สามารถอธิบายความแปรปรวน (%S²) ที่เกิดขึ้น หรือสามารถอธิบายประเด็นที่ศึกษาได้ร้อยละ 52.047 และเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับองค์ประกอบด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA) พบว่า ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (λ) อยู่ในช่วง 0.50-0.88 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (พิจารณาจากค่า t-value > 2.58) นอกจากนี้เมื่อพิจารณาความกลมกลืนของโมเดลพบว่า ค่า $\chi^2 = 7.94$, $df = 8$, $\chi^2/df = 0.99$, RMSEA = 0.000, CFI = 1.000 และ GFI = 0.978 เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ตารางที่ 3-3 คุณภาพของแบบวัดความสามารถในการเผชิญปัญหา และฟื้นฟูอุปสรรคแต่ละองค์ประกอบ

ข้อ คำถาม	อำนาจ จำแนก (CITC)	SMC	EFA		CFA			Measurement Model
			Loading	λ	t- value	R ²	$\sigma^2(\delta)$	
1.1 การควบคุม (Control: CON)								
1	0.472	0.309	0.657	0.73	6.67	0.53	0.47	
2	0.548	0.392	0.743	0.75	8.00	0.56	0.44	
3	0.567	0.351	0.739	0.61	6.74	0.37	0.63	
4	0.533	0.313	0.717	0.65	6.86	0.42	0.58	
5	0.594	0.378	0.760	0.63	7.03	0.40	0.60	
$\alpha = 0.768$		$\lambda = 2.623$		$\chi^2 = 2.58, df = 3, p = 0.462$			RMSEA = 0.000	
%S ² = 52.451				CFI = 1.000, GFI = 0.991				
KMO = .749				Bartlett's test of sphericity $\chi^2 = 148.137 (P = 0.00)$				
1.2 การระบุต้นเหตุของอุปสรรค (Origin: OR)								
1	0.508	0.337	0.744	0.43	4.17	0.19	0.81	
2	0.552	0.384	0.785	0.51	4.85	0.26	0.74	
3	0.602	0.378	0.797	0.91	7.12	0.82	0.18	
4	0.430	0.255	0.652	0.55	5.20	0.31	0.69	
$\alpha = 0.729$		$\lambda = 2.230$		$\chi^2 = 6.24, df = 1, p = 0.798$			RMSEA = 0.00	
%S ² = 55.745				CFI = 1.000, GFI = 1.000				
KMO = 0.684				Bartlett's test of sphericity $\chi^2 = 109.329 (P = 0.00)$				
1.3 การระบุความรับผิดชอบ (Ownership: OW)								
1	0.223	0.057	0.581	0.30	2.28	0.09	0.91	
2	0.319	0.120	0.722	0.45	2.65	0.20	0.80	
3	0.388	0.152	0.790	0.76	2.95	0.59	0.41	
$\alpha = 0.487$		$\lambda = 1.482$		$\chi^2 = 0.00, df = 0, p = 1.00$			RMSEA = 0.00	
%S ² = 49.411				CFI = 1.000, GFI = 1.000				
KMO = 0.562								

ตารางที่ 3-3 (ต่อ)

ข้อ คำถาม	อำนาจ จำแนก (CITC)	SMC	EFA		CFA			Measurement Model
			Loading	λ	t- value	R ²	$\sigma^2(\delta)$	
Bartlett's test of sphericity $\chi^2 = 21.422$ (P = 0.00)								
1.4 การรับรู้ผลกระทบของอุปสรรค (Reach: REA)								
1	0.509	0.368	0.787	0.47	3.76	0.22	0.78	
2	0.502	0.364	0.780	0.45	3.63	0.20	0.80	
3	0.389	0.167	0.633	0.59	4.50	0.35	0.65	
4	0.387	0.164	0.623	0.58	4.46	0.34	0.66	
$\alpha = 0.662$		$\lambda = 2.017$		$\chi^2 = 0.74$, df = 1, p = 0.390				
%S ² = 50.418				RMSEA = 0.000				
KMO = 0.639				CFI = 1.00, GFI = 0.997				
Bartlett's test of sphericity $\chi^2 = 81.519$ (P = 0.00)								
1.5 การอดทนต่ออุปสรรค (Endurance: END)								
1	0.727	0.596	0.850	0.88	11.21	0.78	0.22	
2	0.642	0.450	0.781	0.71	8.40	0.50	0.50	
3	0.412	0.246	0.561	0.48	5.23	0.23	0.77	
4	0.581	0.413	0.732	0.65	7.62	0.43	0.57	
5	0.415	0.203	0.556	0.50	5.15	0.25	0.75	
6	0.661	0.458	0.794	0.71	8.55	0.51	0.49	
$\alpha = 0.811$		$\lambda = 3.123$		$\chi^2 = 7.94$, df = 8, p = 0.439				
%S ² = 52.047				RMSEA = 0.000				
KMO = 0.813				CFI = 1.000, GFI = 0.978				
Bartlett's test of sphericity $\chi^2 = 229.156$ (P = 0.00)								

จากผลการศึกษาคุณภาพของข้อคำถามภายในโมเดลการวัดความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฝืนอุปสรรค พบว่า ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรที่สังเกตได้ จำนวน 22 ข้อ พบว่า ข้อคำถามมีความสัมพันธ์กัน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในช่วง -0.13 ถึง 0.57 มีค่า Bartlett's test of sphericity $\chi^2 = 1039.274$, p = 0.000, df = 231 แสดงว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่สังเกตได้ หรือตัวบ่งชี้แตกต่างจากเมทริกซ์เอกลักษณ์อย่างมีนัยสำคัญ และค่าดัชนี

Kaiser-meyer-olkin measure of sampling adequacy (KMO) = 0.799 แสดงว่าตัวแปรที่สังเกตได้ หรือตัวบ่งชี้ที่มีความสัมพันธ์กัน และมีความเหมาะสมที่จะนำไปวิเคราะห์ห่อองค์ประกอบ ดังตารางที่ 3-4

ตารางที่ 3-4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของตัวบ่งชี้องค์ประกอบของความสามารถในการเผชิญปัญหา และฟื้นฟูอุปสรรค

องค์ประกอบ	CON					OR				OW			REA				END							
	ข้อ	1	2	3	4	5	1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4	1	2	3	4	5	6	
CON	1	1.00																						
	2	0.24	1.00																					
	3	0.41	0.51	1.00																				
	4	0.30	0.49	0.37	1.00																			
	5	0.49	0.43	0.38	0.43	1.00																		
OR	1	0.28	0.31	0.30	0.25	0.26	1.00																	
	2	0.08	0.19	0.27	0.18	0.27	0.56	1.00																
	3	0.21	0.31	0.21	0.08	0.18	0.39	0.46	1.00															
	4	0.16	0.31	0.14	0.01	0.07	0.25	0.28	0.50	1.00														
OW	1	0.08	0.08	0.03	-0.01	-0.10	0.01	-0.11	-0.09	-0.02	1.00													
	2	0.24	0.19	0.42	0.18	0.19	0.43	0.28	0.26	0.13	0.14	1.00												
	3	0.12	0.44	0.35	0.40	0.19	0.32	0.26	0.05	0.07	0.24	0.34	1.00											

ตารางที่ 3-4 (ต่อ)

องค์ประกอบ	CON					OR				OW			REA				END								
	ข้อ	1	2	3	4	5	1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4	1	2	3	4	5	6		
REA	1	0.46	0.22	0.36	0.29	0.32	0.23	0.27	0.38	0.40	-0.06	0.28	0.16	1.00											
	2	0.34	0.21	0.33	0.09	0.20	0.20	0.24	0.39	0.35	-0.10	0.29	0.03	0.59	1.00										
	3	0.25	0.25	0.42	0.09	0.21	0.48	0.41	0.45	0.23	-0.09	0.23	0.15	0.26	0.30	1.00									
	4	0.23	0.16	0.38	0.20	0.13	0.30	0.22	0.14	0.04	0.03	0.26	0.41	0.29	0.24	0.35	1.00								
END	1	0.40	0.26	0.20	0.33	0.37	0.33	0.20	0.14	0.16	-0.03	0.15	0.22	0.21	0.26	0.19	0.33	1.00							
	2	0.12	0.30	0.19	0.34	0.34	0.20	0.31	0.12	0.18	0.00	0.22	0.25	0.13	0.12	0.02	0.23	0.63	1.00						
	3	0.30	0.21	0.27	0.27	0.35	0.22	0.16	0.01	-0.13	0.02	0.20	0.11	0.11	0.16	0.10	0.16	0.44	0.30	1.00					
	4	0.35	0.22	0.25	0.28	0.21	0.32	0.25	0.31	0.30	0.02	0.18	0.27	0.22	0.26	0.31	0.39	0.57	0.52	0.18	1.00				
	5	0.17	0.44	0.38	0.24	0.29	0.16	0.16	0.03	0.18	0.08	0.17	0.35	0.17	0.29	0.06	0.23	0.28	0.33	0.26	0.34	1.00			
	6	0.30	0.28	0.27	0.47	0.43	0.30	0.20	0.17	0.20	-0.02	0.15	0.29	0.28	0.29	0.09	0.26	0.63	0.50	0.39	0.47	0.36	1.00		
$\bar{X}$		4.75	4.42	4.69	4.98	4.75	4.09	4.11	4.03	3.89	4.60	4.30	4.90	4.23	4.10	4.11	4.68	4.62	4.64	4.30	4.64	4.46	4.62		
SD		1.69	1.60	1.47	1.30	1.50	1.46	1.61	1.63	1.76	1.13	1.51	1.47	1.55	1.54	1.83	1.54	1.58	1.47	1.29	1.58	1.38	1.32		
Bartlett's Test of Sphericity $\chi^2 = 1039.274, p = 0.000, df = 231$																									
Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy (KMO) = 0.799																									

เมื่อทำการวิเคราะห์ห้องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA) พบว่า โมเดลการวัดมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจากดัชนีวัดความสอดคล้องที่สำคัญประกอบดังนี้ ค่า χ^2 มีค่าเท่ากับ 187.11 df มีค่าเท่ากับ 175 χ^2/df มีค่าเท่ากับ 1.07 ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($P = 0.252$) ดัชนี GFI มีค่าเท่ากับ 0.875 ดัชนี AGFI มีค่าเท่ากับ 0.819 ดัชนี RMSEA มีค่าเท่ากับ 0.024 ดัชนี SRMR มีค่าเท่ากับ 0.081 ซึ่งแสดงว่า องค์ประกอบแต่ละตัวใน โมเดลการวัดเป็นตัวแทนของตัวแปรแฝงเดียวกัน โดยองค์ประกอบที่ 1) การควบคุม (Control: CON) ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (λ) มีค่าเท่ากับ 0.86 มีค่าความเชื่อมั่น (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.74 ความแปรปรวนของความคลาดเคลื่อนในการวัดตัวแปรสังเกตได้ ($\sigma^2(\delta)$) มีค่าเท่ากับ 0.26 2) การระบุต้นเหตุของอุปสรรค (Origin: OR) ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (λ) มีค่าเท่ากับ 0.96 มีค่าความเชื่อมั่น (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.92 ความแปรปรวนของความคลาดเคลื่อนในการวัดตัวแปรสังเกตได้ ($\sigma^2(\delta)$) มีค่าเท่ากับ 0.08 3) การระบุความรับผิดชอบ (Ownership: OW) ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (λ) มีค่าเท่ากับ 0.52 มีค่าความเชื่อมั่น (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.27 ความแปรปรวนของความคลาดเคลื่อนในการวัดตัวแปรสังเกตได้ ($\sigma^2(\delta)$) มีค่าเท่ากับ 0.73 4) การรับรู้ผลกระทบของอุปสรรค (Reach: REA) ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (λ) มีค่าเท่ากับ 0.75 มีค่าความเชื่อมั่น (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.56 ความแปรปรวนของความคลาดเคลื่อนในการวัดตัวแปรสังเกตได้ ($\sigma^2(\delta)$) มีค่าเท่ากับ 0.44 5) การอดทนต่ออุปสรรค (Endurance: END) ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (λ) มีค่าเท่ากับ 0.69 มีค่าความเชื่อมั่น (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.48 ความแปรปรวนของความคลาดเคลื่อนในการวัดตัวแปรสังเกตได้ ($\sigma^2(\delta)$) มีค่าเท่ากับ 0.52 ส่วนความเชื่อมั่นของตัวแปรแฝง (ρ_v) มีค่าเท่ากับ 0.88 และค่าเฉลี่ยความแปรปรวนที่ถูกสกัด (ρ_v) มีค่าเท่ากับ 0.59 รายละเอียด ดังตารางที่ 3-5

ตารางที่ 3-5 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA) ของตัวแปรความสามารถในการเผชิญปัญหา และพินฝ่าอุปสรรค (Adversity quotient)

χ^2	df	P-value	GFI	RMR	SRMR	RMSEA	NFI	NNFI	AGFI	RFI	IFI	CFI
187.11	175	0.252	0.875	0.188	0.081	0.024	0.896	0.965	0.819	0.862	0.974	0.973
ตัวแปร/องค์ประกอบ			λ	R^2	$\hat{\sigma}^2(\delta)$	ρ_c	ρ_v	Measurement model				
ความสามารถในการเผชิญปัญหา และพินฝ่าอุปสรรค (AQ) 1.1 การควบคุม (CON) 0.86 0.74 0.26 0.88 0.59 1.2 การระบุต้นเหตุของอุปสรรค (OR) 0.96 0.92 0.08 1.3 การระบุความรับผิดชอบ (OW) 0.52 0.27 0.73 1.4 การรับรู้ผลกระทบของอุปสรรค (REA) 0.75 0.56 0.44 1.5 การอดทนต่ออุปสรรค (END) 0.69 0.48 0.52												

2. แบบวัดความสามารถในการปรับตัว (Self-adjustment Ability: SEA) แบ่งออกเป็น 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การปรับตัวทางการเรียน จำนวน 4 ข้อคำถาม 2) การปรับตัวด้านผู้สอน จำนวน 4 ข้อคำถาม 3) การปรับตัวด้านกลุ่มเพื่อน จำนวน 4 ข้อคำถาม 4) การปรับตัวด้านสภาพแวดล้อม จำนวน 4 ข้อคำถาม และ 5) การปรับตัวด้านกิจกรรม จำนวน 4 ข้อคำถาม รวมทั้งหมดจำนวน 20 ข้อคำถาม ในส่วนรายละเอียดการหาคูณภาพเครื่องมือจะนำเสนอทีละองค์ประกอบ ดังนี้

2.1 การปรับตัวทางการเรียน (Learning Adjustment: LEA) จากผลการวิเคราะห์หาคูณภาพเครื่องมือ ดังตารางที่ 3-6 พบว่า ค่าอำนาจจำแนกอยู่ในช่วง 0.423 ถึง 0.595 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าทุกข้อคำถามมีคุณภาพด้านอำนาจจำแนก และ Squared Multiple Correlation: SMC อยู่ในช่วง 0.181 ถึง 0.362 เมื่อพิจารณาค่าความเชื่อมั่นทั้ง 4 ข้อ ด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha) มีค่าเท่ากับ 0.719 มีค่าความเชื่อมั่นระดับสูง (0.70-1.00) แสดงถึงคุณภาพด้านความเชื่อมั่น จากนั้นทำการพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับองค์ประกอบด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (EFA) โดยเริ่มพิจารณาความเหมาะสมของเมทริกซ์สหสัมพันธ์ในภาพรวมของตัวแปรทั้งหมด (KMO) ซึ่งพบว่า KMO มีค่าเท่ากับ 0.739 (> 0.5) แสดงว่าข้อมูลจากชุดตัวแปรนี้มีความเหมาะสมที่จะทำการวิเคราะห์องค์ประกอบ และ มีค่า Bartlett's test of sphericity χ^2 เท่ากับ 89.782 (P = 0.00) แสดงว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่สังเกตได้ หรือตัวบ่งชี้แตกต่างจากเมทริกซ์เอกลักษณ์อย่างมีนัยสำคัญ จากนั้นทำการพิจารณาค่าไอเกน (λ) พบว่า ใน Component แรกมีค่าเท่ากับ 2.182 (> 1.0) ส่วน Component ที่เหลือมีค่าต่ำกว่า 1.0 แสดงว่า มีความเป็นมิติเดียว (Unidimensional) ของการวัด ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Loading) อยู่ในช่วง 0.653 ถึง 0.806 ซึ่งทุกค่ามีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อนำไปเทียบกับเกณฑ์ของแฮร์ (ตั้งแต่ .30 ขึ้นไปจะพบนัยสำคัญทางสถิติ (Hair et al., 2006, p. 129) โดยทั้ง 4 ข้อคำถาม สามารถอธิบายความแปรปรวน (%S²) ที่เกิดขึ้น หรือสามารถอธิบายประเด็นที่ศึกษาได้ร้อยละ 54.557 และเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับองค์ประกอบด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA) พบว่า ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (λ) อยู่ในช่วง 0.49 ถึง 0.76 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (พิจารณาจากค่า t-value > 2.58) นอกจากนี้เมื่อพิจารณาความกลมกลืนของโมเดลพบว่า ค่า $\chi^2 = 0.77$, df = 2, $\chi^2/df = 0.385$, RMSEA = 0.000, CFI = 1.00 และ GFI = 0.997 เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

2.2 การปรับตัวด้านผู้สอน (Instructor adjustment: INS) จากผลการวิเคราะห์หาคูณภาพเครื่องมือ ดังตารางที่ 3-6 พบว่า ค่าอำนาจจำแนกอยู่ในช่วง 0.520 ถึง 0.762 มีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าทุกข้อคำถามมีคุณภาพด้านอำนาจจำแนก และ Squared Multiple Correlation: SMC อยู่ในช่วง 0.332 ถึง 0.680 เมื่อพิจารณาค่าความเชื่อมั่นทั้ง 4 ข้อ ด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha) มีค่าเท่ากับ 0.842 มีค่าความเชื่อมั่นระดับสูง (0.70-1.00) แสดงถึงคุณภาพด้านความเชื่อมั่น จากนั้นทำการพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับองค์ประกอบด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (EFA) โดยเริ่มพิจารณาความเหมาะสมของเมทริกซ์สหสัมพันธ์ในภาพรวมของตัวแปรทั้งหมด (KMO) ซึ่งพบว่า KMO มีค่าเท่ากับ 0.747 (> 0.5) แสดงว่า ข้อมูลจากชุดตัวแปรนี้มีความเหมาะสมที่จะทำการวิเคราะห์องค์ประกอบ และ มีค่า Bartlett's test of sphericity χ^2 เท่ากับ 228.759 (P = 0.00) แสดงว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่สังเกตได้ หรือตัวบ่งชี้แตกต่างจากเมทริกซ์เอกลักษณ์อย่างมีนัยสำคัญ จากนั้นทำการพิจารณาค่าไอเกน (λ) พบว่า ใน Component แรกมีค่าเท่ากับ 2.764 (> 1.0) ส่วน Component ที่เหลือมีค่าต่ำกว่า 1.0 แสดงว่า มีความเป็นมิติเดียว (Unidimensional) ของการวัด ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Loading) อยู่ในช่วง 0.697 ถึง 0.889 ซึ่งทุกค่ามีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อนำไปเทียบกับเกณฑ์ของแฮร์ (ตั้งแต่ 0.30 ขึ้นไปจะพบนัยสำคัญทางสถิติ (Hair et al., 2006, p. 129) โดยทั้ง 4 ข้อคำถาม สามารถอธิบายความแปรปรวน (%S²) ที่เกิดขึ้น หรือสามารถอธิบายประเด็นที่ศึกษาได้ร้อยละ 69.090 และเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับองค์ประกอบด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA) พบว่า ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (λ) อยู่ในช่วง 0.47 ถึง 0.94 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (พิจารณาจากค่า t-value > 2.58) นอกจากนี้เมื่อพิจารณาความกลมกลืนของโมเดลพบว่า ค่า $\chi^2 = 0.32$, df = 1, $\chi^2/df = 0.32$, RMSEA = 0.00, CFI = 1.00 และ GFI = 0.999 เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

2.3 การปรับตัวด้านกลุ่มเพื่อน (Peer group adjustment: PEE) จากผลการวิเคราะห์หาคุณภาพเครื่องมือ ดังตารางที่ 3-6 พบว่า ค่าอำนาจจำแนกอยู่ในช่วง 0.519 ถึง 0.795 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าทุกข้อคำถามมีคุณภาพด้านอำนาจจำแนก และ Squared Multiple Correlation: SMC อยู่ในช่วง 0.275 ถึง 0.667 เมื่อพิจารณาค่าความเชื่อมั่นทั้ง 4 ข้อ ด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha) มีค่าเท่ากับ 0.847 มีค่าความเชื่อมั่นระดับสูง (0.70-1.00) แสดงถึงคุณภาพด้านความเชื่อมั่น จากนั้นทำการพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับองค์ประกอบด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (EFA) โดยเริ่มพิจารณาความเหมาะสมของเมทริกซ์สหสัมพันธ์ในภาพรวมของตัวแปรทั้งหมด (KMO) ซึ่งพบว่า KMO มีค่าเท่ากับ 0.794 (>0.5) แสดงว่า ข้อมูลจากชุดตัวแปรนี้มีความเหมาะสมที่จะทำการวิเคราะห์องค์ประกอบ และ มีค่า Bartlett's test of sphericity χ^2 เท่ากับ 222.215 (P = 0.00) แสดงว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัว

แปรที่สังเกตได้ หรือตัวบ่งชี้แตกต่างจากเมทริกซ์เอกลักษณ์อย่างมีนัยสำคัญ จากนั้นทำการพิจารณาค่าไอเกน (λ) พบว่า ใน Component แรกมีค่าเท่ากับ 2.766 (> 1.0) ส่วน Component ที่เหลือมีค่าต่ำกว่า 1.0 แสดงว่า มีความเป็นมิติเดียว (Unidimensional) ของการวัด ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Loading) อยู่ในช่วง 0.691 ถึง 0.904 ซึ่งทุกค่ามีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อนำไปเทียบกับเกณฑ์ของแฮร์ (ตั้งแต่ 0.30 ขึ้นไปจะพบนัยสำคัญทางสถิติ (Hair et al., 2006, p. 129) โดยทั้ง 4 ข้อคำถาม สามารถอธิบายความแปรปรวน ($\%S^2$) ที่เกิดขึ้น หรือสามารถอธิบายประเด็นที่ศึกษาได้ร้อยละ 69.141 และเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับองค์ประกอบด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA) พบว่า ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (λ) อยู่ในช่วง 0.55 ถึง 0.91 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (พิจารณาจากค่า t-value > 2.58) นอกจากนี้เมื่อพิจารณาความกลมกลืนของโมเดลพบว่า ค่า $\chi^2 = 0.16$, $df = 2$, $\chi^2/df = 0.08$, RMSEA = 0.00, CFI = 1.000 และ GFI = 0.999 เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

2.4 การปรับตัวด้านสภาพแวดล้อม (Environment Adjustment: ENV) จากผลการวิเคราะห์หาคุณภาพเครื่องมือ ดังตารางที่ 3-6 พบว่า ค่าอำนาจจำแนกอยู่ในช่วง 0.534 ถึง 0.664 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าทุกข้อคำถามมีคุณภาพด้านอำนาจจำแนก และ Squared Multiple Correlation: SMC อยู่ในช่วง 0.286 ถึง 0.481 เมื่อพิจารณาค่าความเชื่อมั่นทั้ง 4 ข้อ ด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha) มีค่าเท่ากับ 0.79 มีค่าความเชื่อมั่นระดับสูง (0.70-1.00) แสดงถึงคุณภาพด้านความเชื่อมั่น จากนั้นทำการพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับองค์ประกอบด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (EFA) โดยเริ่มพิจารณาความเหมาะสมของเมทริกซ์สหสัมพันธ์ในภาพรวมของตัวแปรทั้งหมด (KMO) ซึ่งพบว่า KMO มีค่าเท่ากับ 0.768 (> 0.5) แสดงว่า ข้อมูลจากชุดตัวแปรนี้มีความเหมาะสมที่จะทำการวิเคราะห์องค์ประกอบ และมีค่า Bartlett's test of sphericity χ^2 เท่ากับ 141.220 ($P = 0.00$) แสดงว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่สังเกตได้ หรือตัวบ่งชี้แตกต่างจากเมทริกซ์เอกลักษณ์อย่างมีนัยสำคัญ จากนั้นทำการพิจารณาค่าไอเกน (λ) พบว่า ใน Component แรกมีค่าเท่ากับ 2.474 (> 1.0) ส่วน Component ที่เหลือมีค่าต่ำกว่า 1.0 แสดงว่า มีความเป็นมิติเดียว (Unidimensional) ของการวัด ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Loading) อยู่ในช่วง 0.727 ถึง 0.835 ซึ่งทุกค่ามีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อนำไปเทียบกับเกณฑ์ของแฮร์ (ตั้งแต่ 0.30 ขึ้นไปจะพบนัยสำคัญทางสถิติ (Hair et al., 2006, p. 129) โดยทั้ง 4 ข้อคำถาม สามารถอธิบายความแปรปรวน ($\%S^2$) ที่เกิดขึ้น หรือสามารถอธิบายประเด็นที่ศึกษาได้ร้อยละ 61.851 และเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับองค์ประกอบด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA)

พบว่า ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (λ) อยู่ในช่วง 0.58 ถึง 0.81 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (พิจารณาจากค่า t-value > 2.58) นอกจากนี้เมื่อพิจารณาความกลมกลืนของ โมเดลพบว่า ค่า $\chi^2 = 1.96$, $df = 2$, $\chi^2/df = 0.98$, RMSEA = 0.00, CFI = 1.00 และ GFI = 0.992 เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

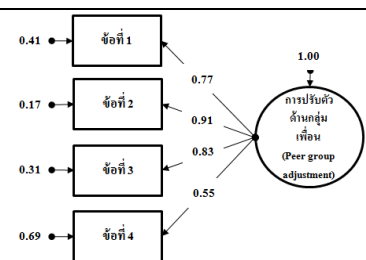
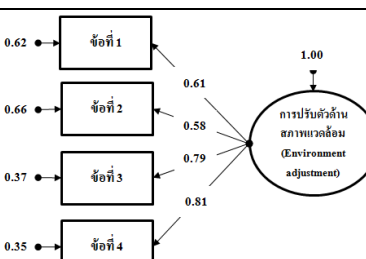
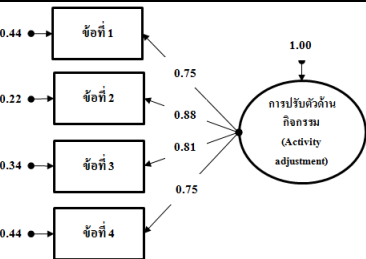
2.5 การปรับตัวด้านกิจกรรม (Activity adjustment: ACT) จากผลการวิเคราะห์หาค่าคุณภาพเครื่องมือ ดังตารางที่ 3-6 พบว่า ค่าอำนาจจำแนกอยู่ในช่วง 0.683 ถึง 0.799 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า ทุกข้อคำถามมีคุณภาพด้านอำนาจจำแนก และ Squared Multiple Correlation: SMC อยู่ในช่วง 0.492 ถึง 0.640 เมื่อพิจารณาค่าความเชื่อมั่นทั้ง 4 ข้อ ด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha) มีค่าเท่ากับ 0.874 มีค่าความเชื่อมั่นระดับสูง (0.70-1.00) แสดงถึงคุณภาพด้านความเชื่อมั่น จากนั้นทำการพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับองค์ประกอบด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (EFA) โดยเริ่มพิจารณาความเหมาะสมของเมทริกซ์สหสัมพันธ์ในภาพรวมของตัวแปรทั้งหมด (KMO) ซึ่งพบว่า KMO มีค่าเท่ากับ 0.820 (> 0.5) แสดงว่า ข้อมูลจากชุดตัวแปรนี้มีความเหมาะสมที่จะทำการวิเคราะห์องค์ประกอบ และ มีค่า Bartlett's test of sphericity χ^2 เท่ากับ 238.354 (P = 0.00) แสดงว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่สังเกตได้ หรือตัวบ่งชี้แตกต่างจากเมทริกซ์เอกลักษณ์อย่างมีนัยสำคัญ จากนั้นทำการพิจารณาค่าไอเกน (λ) พบว่า ใน Component แรกมีค่าเท่ากับ 2.904 (> 1.0) ส่วน Component ที่เหลือมีค่าต่ำกว่า 1.0 แสดงว่ามีความเป็นมิติเดียว (Unidimensional) ของการวัด ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Loading) อยู่ในช่วง 0.819 ถึง 0.897 ซึ่งทุกค่ามีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อนำไปเทียบกับเกณฑ์ของแฮร์ (ตั้งแต่ 0.30 ขึ้นไปจะพบนัยสำคัญทางสถิติ (Hair et al., 2006, p. 129) โดยทั้ง 4 ข้อคำถาม สามารถอธิบายความแปรปรวน (%S²) ที่เกิดขึ้น หรือสามารถอธิบายประเด็นที่ศึกษาได้ร้อยละ 72.591 และเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับองค์ประกอบ ด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA) พบว่า ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (λ) อยู่ในช่วง 0.75 ถึง 0.88 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (พิจารณาจากค่า t-value > 2.58) นอกจากนี้เมื่อพิจารณาความกลมกลืนของโมเดลพบว่า ค่า $\chi^2 = 2.30$, $df = 2$, $\chi^2/df = 1.15$, RMSEA = 0.035, CFI = 0.999 และ GFI = 0.990 เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ตารางที่ 3-6 คุณภาพของแบบวัดความสามารถในการปรับตัว แต่ละองค์ประกอบ

ข้อ คำถาม	อำนาจ จำแนก (CITC)	SMC	EFA		CFA			Measurement Model
			Loading	λ	t- value	R ²	$\sigma^2(\delta)$	
2.1 การปรับตัวทางการเรียน (Learning adjustment: LEA)								
1	0.531	0.299	0.762	0.65	6.67	0.43	0.57	
2	0.490	0.259	0.725	0.60	6.14	0.36	0.64	
3	0.595	0.362	0.806	0.76	7.76	0.58	0.42	
4	0.423	0.181	0.653	0.49	4.93	0.24	0.76	
$\alpha = 0.719$		$\lambda = 2.182$		$\chi^2 = 0.77, df = 2, p = 0.679$				
				%S ² =54.557		RMSEA = 0.00		
				KMO=0.739		CFI = 1.00, GFI = 0.997		
Bartlett's test of sphericity $\chi^2 = 89.782 (P = 0.00)$								
2.2 การปรับตัวด้านผู้สอน (Instructor adjustment: INS)								
1	0.520	0.332	0.697	0.47	5.15	0.22	0.78	
2	0.750	0.576	0.870	0.74	8.97	0.54	0.46	
3	0.762	0.680	0.889	0.94	12.39	0.88	0.12	
4	0.709	0.617	0.855	0.83	10.45	0.69	0.31	
$\alpha = 0.842$		$\lambda = 2.764$		$\chi^2 = 0.32, df = 1, p = 0.572$				
				%S ² = 69.090		RMSEA = 0.00		
				KMO = 0.747		CFI=1.00, GFI = 0.999		
Bartlett's test of sphericity $\chi^2 = 228.759 (P = 0.00)$								

ตารางที่ 3-6 (ต่อ)

ข้อ คำถาม	อำนาจ จำแนก (CITC)	SMC	EFA		CFA			Measurement Model
			Loading	λ	t- value	R ²	$\hat{\sigma}^2(\delta)$	
2.3 การปรับตัวด้านกลุ่มเพื่อน (Peer group adjustment: PEE)								
1	0.695	0.524	0.841	0.77	9.55	0.59	0.41	
2	0.795	0.667	0.904	0.91	12.13	0.83	0.17	
3	0.745	0.600	0.874	0.83	10.59	0.69	0.31	
4	0.519	0.275	0.691	0.55	6.25	0.31	0.69	
$\alpha = 0.847$		$\lambda = 2.766$		$\chi^2 = 0.16, df = 2, p = 0.922$				
		%S ² = 69.141		RMSEA = 0.000				
		KMO = 0.794		CFI = 1.00, GFI = 0.999				
Bartlett's test of sphericity $\chi^2 = 222.215 (P = 0.00)$								
2.4 การปรับตัวด้านสภาพแวดล้อม (Environment adjustment: ENV)								
1	0.558	0.311	0.748	0.61	6.73	0.38	0.62	
2	0.534	0.286	0.727	0.58	6.36	0.34	0.66	
3	0.649	0.472	0.829	0.79	9.16	0.63	0.37	
4	0.664	0.481	0.835	0.81	9.33	0.65	0.35	
$\alpha = 0.79$		$\lambda = 2.474$		$\chi^2 = 1.96, df = 2, p = 0.374$				
		%S ² = 61.851		RMSEA = 0.000				
		KMO = 0.768		CFI = 1.000, GFI = 0.992				
Bartlett's test of sphericity $\chi^2 = 141.220 (P = 0.00)$								
2.5 การปรับตัวด้านกิจกรรม (Activity adjustment: ACT)								
1	0.683	0.492	0.819	0.75	9.12	0.56	0.44	
2	0.799	0.640	0.897	0.88	11.59	0.77	0.22	
3	0.747	0.567	0.864	0.81	10.21	0.66	0.34	
4	0.692	0.494	0.826	0.75	9.13	0.56	0.44	
$\alpha = 0.874$		$\lambda = 2.904$		$\chi^2 = 2.30, df = 2, p = 0.31667$				
		%S ² = 72.591		RMSEA = 0.035				

ตารางที่ 3-6 (ต่อ)

ข้อ คำถาม	อำนาจ จำแนก (CITC)	EFA		CFA		Measurement Model
		SMC	Loading	λ	t- value	
		KMO = 0.820		CFI = 0.999, GFI = 0.990		
Bartlett's test of sphericity $\chi^2 = 238.354$ (P = 0.00)						

จากผลการศึกษาคุณภาพของข้อคำถามภายในโมเดลการวัดความสามารถในการปรับตัว พบว่า ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรที่สังเกตได้ จำนวน 20 ข้อ พบว่า ข้อคำถามมีความสัมพันธ์กัน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในช่วง 0.10 ถึง 0.78 มีค่า Bartlett's Test of Sphericity $\chi^2 = 1475.176$, p = 0.000, df = 190 แสดงว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่สังเกตได้ หรือตัวบ่งชี้แตกต่างจากเมทริกซ์เอกลักษณ์อย่างมีนัยสำคัญ และค่าดัชนี Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy (KMO) = 0.896 แสดงว่า ตัวแปรที่สังเกตได้ หรือตัวบ่งชี้มีความสัมพันธ์กัน และมีความเหมาะสมที่จะนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบ ดังตารางที่ 3-7

ตารางที่ 3-7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของตัวบ่งชี้องค์ประกอบของความสามารถในการปรับตัว

องค์ประกอบ	ข้อ	LEA				INS				PEE				ENV				ACT				
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	
LEA	1	1.00																				
	2	0.37	1.00																			
	3	0.49	0.48	1.00																		
	4	0.36	0.30	0.36	1.00																	
INS	1	0.47	0.48	0.43	0.32	1.00																
	2	0.40	0.48	0.43	0.43	0.57	1.00															
	3	0.54	0.42	0.68	0.44	0.43	0.69	1.00														
	4	0.50	0.44	0.56	0.41	0.41	0.61	0.78	1.00													
PEE	1	0.36	0.29	0.42	0.26	0.28	0.47	0.53	0.62	1.00												
	2	0.41	0.40	0.51	0.36	0.29	0.49	0.58	0.73	0.70	1.00											
	3	0.39	0.27	0.49	0.37	0.30	0.50	0.56	0.59	0.63	0.76	1.00										
	4	0.31	0.42	0.41	0.34	0.35	0.48	0.48	0.52	0.43	0.50	0.47	1.00									

ตารางที่ 3-7 (ต่อ)

องค์ประกอบ		LEA				INS				PEE				ENV				ACT				
	ข้อ	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	
ENV	1	0.10	0.42	0.33	0.19	0.26	0.34	0.26	0.33	0.39	0.34	0.40	0.34	1.00								
	2	0.33	0.43	0.39	0.16	0.22	0.45	0.41	0.50	0.35	0.52	0.47	0.34	0.43	1.00							
	3	0.27	0.41	0.31	0.17	0.33	0.35	0.26	0.31	0.29	0.28	0.24	0.20	0.47	0.45	1.00						
	4	0.43	0.47	0.46	0.29	0.48	0.46	0.45	0.54	0.49	0.55	0.47	0.27	0.48	0.46	0.65	1.00					
ACT	1	0.50	0.54	0.64	0.39	0.50	0.41	0.50	0.54	0.38	0.52	0.50	0.42	0.36	0.47	0.46	0.66	1.00				
	2	0.45	0.49	0.48	0.24	0.49	0.43	0.48	0.54	0.37	0.56	0.47	0.48	0.34	0.44	0.45	0.64	0.69	1.00			
	3	0.40	0.46	0.44	0.34	0.41	0.52	0.58	0.57	0.46	0.59	0.50	0.51	0.36	0.44	0.45	0.58	0.60	0.71	1.00		
	4	0.28	0.32	0.49	0.40	0.31	0.42	0.44	0.52	0.34	0.49	0.44	0.41	0.30	0.48	0.41	0.49	0.54	0.65	0.64	1.00	
	$\bar{X}$	5.33	4.50	5.37	4.88	4.70	4.98	5.43	5.55	5.42	5.85	5.68	4.86	4.60	5.33	4.56	4.88	5.09	5.10	5.09	4.97	
	SD	1.53	1.55	1.38	1.33	1.42	1.17	1.35	1.41	1.36	1.24	1.16	1.22	1.45	1.42	1.39	1.25	1.26	1.30	1.33	1.17	
Bartlett's Test of Sphericity $\chi^2 = 1475.176$, $p = 0.000$, $df = 190$																						
Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy (KMO) = 0.896																						

เมื่อทำการวิเคราะห์ห้องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA) พบว่า โมเดลการวัดมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจากดัชนีวัดความสอดคล้องที่สำคัญประกอบดังนี้ ค่า χ^2 มีค่าเท่ากับ 159.60 df มีค่าเท่ากับ 144 ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($P = 0.177$) ดัชนี GFI มีค่าเท่ากับ 0.882 ดัชนี AGFI มีค่าเท่ากับ 0.828 ดัชนี RMSEA มีค่าเท่ากับ 0.030 ดัชนี SRMR มีค่าเท่ากับ 0.058 ซึ่งแสดงว่า องค์ประกอบแต่ละตัวใน โมเดลการวัดเป็นตัวแทนของตัวแปรแฝงเดียวกันโดยองค์ประกอบที่ 1) ด้านการเรียน ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (λ) มีค่าเท่ากับ 0.92 มีค่าความเชื่อมั่น (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.85 ความแปรปรวนของความคลาดเคลื่อนในการวัดตัวแปรสังเกตได้ ($\sigma^2(\delta)$) มีค่าเท่ากับ 0.15 2) ด้านผู้สอน ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (λ) มีค่าเท่ากับ 0.97 มีค่าความเชื่อมั่น (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.94 ความแปรปรวนของความคลาดเคลื่อนในการวัดตัวแปรสังเกตได้ ($\sigma^2(\delta)$) มีค่าเท่ากับ 0.06 3) ด้านกลุ่มเพื่อน ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (λ) มีค่าเท่ากับ 0.83 มีค่าความเชื่อมั่น (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.69 ความแปรปรวนของความคลาดเคลื่อนในการวัดตัวแปรสังเกตได้ ($\sigma^2(\delta)$) มีค่าเท่ากับ 0.31 4) ด้านสภาพแวดล้อม ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (λ) มีค่าเท่ากับ 0.83 มีค่าความเชื่อมั่น (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.69 ความแปรปรวนของความคลาดเคลื่อนในการวัดตัวแปรสังเกตได้ ($\sigma^2(\delta)$) มีค่าเท่ากับ 0.31 5) ด้านกิจกรรม ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (λ) มีค่าเท่ากับ 0.91 มีค่าความเชื่อมั่น (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.83 ความแปรปรวนของความคลาดเคลื่อนในการวัดตัวแปรสังเกตได้ ($\sigma^2(\delta)$) มีค่าเท่ากับ 0.17 ส่วนความเชื่อมั่นของตัวแปรแฝง (ρ_v) มีค่าเท่ากับ 0.95 และค่าเฉลี่ยความแปรปรวนที่ถูกสกัด (ρ_v) มีค่าเท่ากับ 0.80 รายละเอียดดังตารางที่ 3-8

ตารางที่ 3-8 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA) ของตัวแปรความสามารถในการปรับตัว (Self-adjustment ability)

χ^2	df	P-value	GFI	RMR	SRMR	RMSEA	NFI	NNFI	AGFI	RFI	IFI	CFI
159.60	144	0.177	0.882	0.104	0.058	0.030	0.966	0.995	0.828	0.955	0.997	0.997
ตัวแปร/ องค์ประกอบ			λ	R ²	$\sigma^2(\delta)$	ρ_c	ρ_v	Measurement model				
ความสามารถในการปรับตัว 1) ด้านการเรียน (LEA) 2) ด้านผู้สอน (INS) 3) ด้านกลุ่มเพื่อน (PEE) 4) ด้านสภาพแวดล้อม (ENV) 5) ด้านกิจกรรม (ACT) The diagram shows a latent variable SEA (loading 1.00) influencing five other latent variables: LEA (loading 0.92), INS (loading 0.97), PEE (loading 0.83), ENV (loading 0.83), and ACT (loading 0.91). Each of these latent variables has four indicators. Error variances for the latent variables are: LEA (0.15), INS (0.06), PEE (0.31), ENV (0.31), and ACT (0.17). Error variances for the indicators are: LEA1-4 (0.564, 0.539, 0.503, 0.736), INS1-4 (0.620, 0.467, 0.461, 0.350), PEE1-4 (0.438, 0.193, 0.324, 0.664), ENV1-4 (0.729, 0.446, 0.580, 0.122), and ACT1-4 (0.354, 0.257, 0.349, 0.479).												

3. แบบวัดอคติเชิงชาติพันธุ์ (Ethnocentrism: ETH) จากผลการวิเคราะห์หาคุณภาพ เครื่องมือ ดังตารางที่ 3-9 พบว่า ค่าอำนาจจำแนก อยู่ในช่วง 0.717 ถึง 0.799 มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 แสดงว่า ทุกข้อคำถามมีคุณภาพด้านอำนาจจำแนก และ Squared Multiple Correlation: SMC อยู่ในช่วง 0.583 ถึง 0.782 เมื่อพิจารณาค่าความเชื่อมั่นทั้ง 5 ข้อ ด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟาของ ครอนบาค (Cronbach's alpha) มีค่าเท่ากับ 0.916 มีค่าความเชื่อมั่นระดับสูง (0.70-1.00) แสดงถึง คุณภาพด้านความเชื่อมั่น จากนั้นทำการพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับ องค์ประกอบด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (EFA) โดยเริ่มพิจารณาความเหมาะสมของ เมทริกซ์สหสัมพันธ์ในภาพรวมของตัวแปรทั้งหมด (KMO) ซึ่งพบว่า KMO มีค่าเท่ากับ 0.819 (>0.5) แสดงว่า ข้อมูลจากชุดตัวแปรนี้มีความเหมาะสมที่จะทำการวิเคราะห์องค์ประกอบ และมี ค่า Bartlett's test of sphericity χ^2 เท่ากับ 450.210 ($P = 0.00$) แสดงว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่าง ตัวแปรที่สังเกตได้ หรือตัวบ่งชี้แตกต่างจากเมทริกซ์เอกลักษณ์อย่างมีนัยสำคัญ จากนั้นทำ การพิจารณาค่าไอเกน (λ) พบว่า ใน Component แรกมีค่าเท่ากับ 3.761 (>1.0) ส่วน Component ที่เหลือมีค่าต่ำกว่า 1.0 แสดงว่า มีความเป็นมิติเดียว (Unidimensional) ของการวัด ค่าน้ำหนัก องค์ประกอบ (Loading) อยู่ในช่วง 0.812 ถึง 0.903 ซึ่งทุกค่ามีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อนำไปเทียบกับ เกณฑ์ของแฮร์ (ตั้งแต่ 0.30 ขึ้นไปจะพบนัยสำคัญทางสถิติ (Hair et al., 2006, p. 129) โดยทั้ง 5 ข้อ คำถาม สามารถอธิบายความแปรปรวน (%S²) ที่เกิดขึ้น หรือสามารถอธิบายประเด็นที่ศึกษาได้ ร้อยละ 75.226 และเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับองค์ประกอบด้วยวิธี การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA) พบว่า ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (λ) อยู่ในช่วง 0.75 ถึง 0.89 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (พิจารณาจากค่า t-value > 2.58) ค่าความเชื่อมั่นตัวแปรแฝง (ρ_c) เท่ากับ 0.92 และความแปรปรวนที่สกัดได้ (ρ_v) เท่ากับ 0.68 แสดงว่า ชุดของข้อคำถามมี ความสอดคล้องภายใน (Internal consistency) และมีความตรงในการรวมตัว (Convergent validity) นอกจากนี้เมื่อพิจารณาความกลมกลืนของโมเดลพบว่า ค่า $\chi^2 = 0.94, df = 1, \chi^2 / df = 0.94$, RMSEA = 0.000, CFI = 1.000 และ GFI = 0.997 เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ พบว่า โมเดลมี ความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ตารางที่ 3-9 คุณภาพของแบบวัดอคติเชิงชาติพันธุ์ แต่ละองค์ประกอบ

ข้อ คำถาม	อำนาจ จำแนก (CITC)	SMC	EFA		CFA			Measurement Model
			Loading	λ	t- value	R ²	$\sigma^2(\delta)$	
อคติเชิงชาติพันธุ์ (Ethnocentrism: ETH)								
1	0.798	0.665	0.875	0.80	10.19	0.64	0.36	
2	0.717	0.583	0.812	0.85	10.66	0.72	0.28	
3	0.837	0.782	0.903	0.89	11.70	0.80	0.20	
4	0.789	0.740	0.870	0.75	8.89	0.56	0.44	
5	0.799	0.682	0.874	0.84	11.06	0.71	0.29	
$\alpha = 0.916$		$\lambda = 3.761$	$\rho_C = 0.92$	$\rho_V = 0.68$	$\chi^2 = 0.94, df=1, p = 0.333$			
		$\%S^2 = 75.226$			RMSEA = 0.000			
		KMO = 0.819			CFI = 1.000, GFI = 0.997			
Bartlett's test of sphericity $\chi^2 = 450.210$ (P = 0.00)								

4. แบบวัดความฉลาดทางวัฒนธรรมของนักศึกษาต่างชาติ

ผู้วิจัยได้พัฒนาแบบวัดความฉลาดทางวัฒนธรรมตามแนวคิดการจำแนกองค์ประกอบ

ของ ของ Ang and Van (2008) โดยจำแนกความฉลาดทางวัฒนธรรมออกเป็น

4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) อภิปัญญา 2) ปัญญา 3) แรงจูงใจ และ 4) พฤติกรรม และผู้วิจัยได้ใช้

แนวทางตามการแบ่งองค์ประกอบย่อยของ Van et al. (2012) จาก 4 องค์ประกอบ แบ่งเป็น 11

ตัวบ่งชี้ คือ 1) ความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านอภิปัญญาแบ่งองค์ประกอบย่อยออกเป็น 3 ตัวบ่งชี้ คือ

1.1) การวางแผน 1.2) การตระหนัก 1.3) การตรวจสอบ 2) ความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านปัญญา

แบ่งออกเป็น 2 ตัวบ่งชี้ คือ 2.1) ความรู้วัฒนธรรมทั่วไป 2.2) ความรู้ทางวัฒนธรรมเฉพาะ

3) ความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านแรงจูงใจ แบ่งออกเป็น 3 ตัวบ่งชี้ คือ 3.1) ความสนใจภายใน

3.2) ความสนใจภายนอก 3.3) การกำกับตนเองเพื่อปรับตัว และ 4) ความฉลาดทางวัฒนธรรมด้าน

พฤติกรรม แบ่งออกเป็น 3 ตัวบ่งชี้ คือ 4.1) พฤติกรรมวาทา 4.2) พฤติกรรมที่ไม่ใช่วาทา

4.3) วัฒนธรรม รวมทั้งได้พัฒนาแบบวัดความฉลาดทางวัฒนธรรมของนักเรียนของนายพาดิจ

อบเหลือ (2555) มาเป็นแนวทางในการสร้างแบบวัดความฉลาดทางวัฒนธรรมของนักศึกษา

ต่างชาติที่เข้ามาศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาในประเทศไทยโดยมีขั้นตอนการพัฒนา ดังนี้

ขั้นที่ 1 การดำเนินการสร้าง

ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์ความฉลาดทางวัฒนธรรมของนักศึกษาต่างชาติ ตามแนวคิดของ Van et al. (2012) และพัฒนาประเด็นข้อคำถามจากนัยพาดิจอบเหลือ (2555) แล้วให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 6 ท่านพิจารณาข้อคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ จากนั้นผู้วิจัยปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ แล้วส่งให้คณะกรรมการจริยธรรม พิจารณานุมัติให้เก็บข้อมูลวิจัยได้ ผู้วิจัยจึงดำเนินการติดต่อขอสัมภาษณ์นักศึกษาต่างชาติด้วยตนเอง ประกอบไปด้วยนักศึกษาชาวจีน จำนวน 5 คน นักศึกษาชาวเวียดนาม จำนวน 5 คน และนักศึกษาชาวลาว จำนวน 5 คน รวมทั้งหมด จำนวน 15 คน โดยขั้นตอนในการสัมภาษณ์นั้นผู้วิจัยจะชี้แจงวัตถุประสงค์ในการสัมภาษณ์ พร้อมทั้งแจ้งให้นักศึกษาต่างชาติทราบว่า การสัมภาษณ์ครั้งนี้จะปกป้องสิทธิ์ของนักศึกษาต่างชาติ พร้อมถามความสมัครใจในการร่วมให้ข้อมูล หากเกิดความสงสัยก็สามารถติดต่อกับผู้วิจัยได้ และเขียนแบบฟอร์มการยินยอมเข้าร่วมวิจัย จากนั้นผู้วิจัยได้ขออนุญาตบันทึกเสียงขณะสัมภาษณ์เพื่อใช้ในการวิจัย และได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากนักศึกษาต่างชาติ เมื่อผู้วิจัยสัมภาษณ์เสร็จแล้วจึงนำมาเทปบันทึกเสียงมาถอดบทสัมภาษณ์ สรุปประเด็น เพื่อสร้างรายการข้อคำถาม (ดังภาคผนวก ก)

ผู้วิจัยนำประเด็นที่ได้มาสร้างข้อคำถามในแต่ละตัวบ่งชี้ ได้ข้อคำถามทั้งหมด 44 ข้อ ตามโครงสร้างเนื้อหา โดยในแต่ละองค์ประกอบจะมีข้อคำถามดังนี้ องค์ประกอบที่ 1 ด้านอภิปัญญา มีข้อคำถามจำนวน 12 ข้อ ได้แก่ การวางแผน 4 ข้อ การตระหนัก 4 ข้อ และการตรวจสอบ 4 ข้อ องค์ประกอบที่ 2 ด้านปัญญา มีข้อคำถามจำนวน 8 ข้อ ได้แก่ ความรู้วัฒนธรรมทั่วไป 4 ข้อ และความรู้สภาพแวดล้อมเฉพาะ 4 ข้อ องค์ประกอบที่ 3 ด้านแรงจูงใจ มีข้อคำถามจำนวน 12 ข้อ ได้แก่ ความสนใจภายใน 4 ข้อ ความสนใจภายนอก 4 ข้อ และการกำกับตนเองเพื่อการปรับตัว 4 ข้อ และองค์ประกอบที่ 4 ด้านพฤติกรรม มีข้อคำถามจำนวน 12 ข้อ ได้แก่ พฤติกรรมวาจา 4 ข้อ พฤติกรรมที่ไม่ใช่วาจา 4 ข้อ และวินัยกรรม 4 ข้อ

ในส่วนรายละเอียดการหาคุณภาพเครื่องมือ จะนำเสนอที่ละองค์ประกอบดังนี้

1.1 อภิปัญญา (Metacognitive: Met) จากผลการวิเคราะห์หาคุณภาพเครื่องมือ พบว่าค่าอำนาจจำแนกอยู่ในช่วง 0.491-0.811 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าทุกข้อคำถามมีคุณภาพด้านอำนาจจำแนก เมื่อพิจารณาค่าความเชื่อมั่นทั้ง 12 ข้อ ด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha) มีค่าเท่ากับ 0.919 มีค่าความเชื่อมั่นระดับสูง (0.70-1.00) แสดงถึงคุณภาพด้านความเชื่อมั่น แล้วพิจารณาในแต่ละตัวบ่งชี้ ดังนี้

1.1.1 การวางแผน (Planning: PLA) จากผลการวิเคราะห์หาคุณภาพเครื่องมือ
 ดังตารางที่ 3-10 พบว่า ค่าอำนาจจำแนกอยู่ในช่วง 0.554 ถึง 0.602 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
 แสดงว่า ทุกข้อคำถามมีคุณภาพด้านอำนาจจำแนก และ Squared Multiple Correlation: SMC
 อยู่ในช่วง 0.340 ถึง 0.391 เมื่อพิจารณาค่าความเชื่อมั่นทั้ง 4 ข้อ ด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟาของ
 ครอนบาค (Cronbach's alpha) มีค่าเท่ากับ 0.775 มีค่าความเชื่อมั่นระดับสูง (0.70-1.00)
 แสดงถึงคุณภาพด้านความเชื่อมั่น จากนั้นทำการพิจารณาเมทริกซ์ความสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถาม
 แต่ละองค์ประกอบด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (EFA) โดยเริ่มพิจารณา
 ความเหมาะสมของเมทริกซ์สหสัมพันธ์ในภาพรวมของตัวแปรทั้งหมด (KMO) ซึ่งพบว่า KMO
 มีค่าเท่ากับ 0.728 (>0.5) แสดงว่าข้อมูลจากชุดตัวแปรนี้มีความเหมาะสมที่จะทำการวิเคราะห์
 องค์ประกอบ และมีค่า Bartlett's test of sphericity χ^2 เท่ากับ 124.840 (P = 0.00) แสดงว่า เมทริกซ์
 สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่สังเกตได้ หรือตัวบ่งชี้แตกต่างจากเมทริกซ์เอกลักษณ์อย่างมีนัยสำคัญ
 จากนั้นทำการพิจารณาค่าไอเกน (λ) พบว่า ใน Component แรกมีค่าเท่ากับ 2.388 (> 1.0) ส่วน
 Component ที่เหลือมีค่าต่ำกว่า 1.0 แสดงว่ามีความเป็นมิติเดียว (Unidimensional) ของการวัดค่า
 น้ำหนักองค์ประกอบ (Loading) อยู่ในช่วง 0.753 ถึง 0.792 ซึ่งทุกค่ามีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อนำไป
 เทียบกับเกณฑ์ของแฮร์ (ตั้งแต่ 0.30 ขึ้นไปจะพบนัยสำคัญทางสถิติ (Hair et al., 2006, p. 129) โดย
 ทั้ง 4 ข้อคำถาม สามารถอธิบายความแปรปรวน (%S²) ที่เกิดขึ้น หรือสามารถอธิบายประเด็นที่
 ศึกษาได้ร้อยละ 59.689 และเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับองค์ประกอบ
 ด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA) พบว่า ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (λ) อยู่ในช่วง
 0.62 ถึง 0.81 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (พิจารณาจากค่า t-value > 2.58) นอกจากนี้เมื่อ
 พิจารณาความกลมกลืนของโมเดลพบว่า ค่า $\chi^2 = 0.60$, df = 1, $\chi^2/df = 0.60$, RMSEA = 0.000,
 CFI = 1.000 และ GFI = 0.998 เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ พบว่า โมเดลมีความสอดคล้อง
 กลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

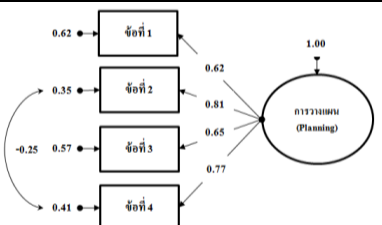
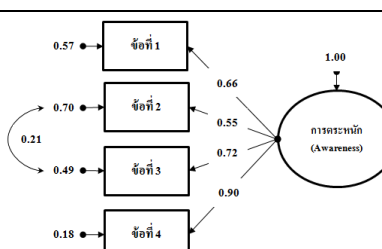
1.1.2 การตระหนักรู้ (Awareness: AWA) จากผลการวิเคราะห์หาคุณภาพเครื่องมือ
 ดังตารางที่ 3-10 พบว่า ค่าอำนาจจำแนกอยู่ในช่วง 0.573 ถึง 0.713 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
 แสดงว่าทุกข้อคำถามมีคุณภาพด้านอำนาจจำแนก และ Squared Multiple Correlation: SMC อยู่
 ในช่วง 0.374 ถึง 0.537 เมื่อพิจารณาค่าความเชื่อมั่นทั้ง 4 ข้อ ด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค
 (Cronbach's alpha) มีค่าเท่ากับ 0.819 มีค่าความเชื่อมั่นระดับสูง (0.70-1.00) แสดงถึงคุณภาพด้าน
 ความเชื่อมั่น จากนั้นทำการพิจารณาเมทริกซ์ความสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามแต่ละองค์ประกอบ
 ด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (EFA) โดยเริ่มพิจารณาความเหมาะสมของเมทริกซ์
 สหสัมพันธ์ในภาพรวมของตัวแปรทั้งหมด (KMO) ซึ่งพบว่า KMO มีค่าเท่ากับ 0.750 (>0.5)

แสดงว่า ข้อมูลจากชุดตัวแปรนี้มีความเหมาะสมที่จะทำการวิเคราะห์องค์ประกอบ และมีค่า Bartlett's test of sphericity χ^2 เท่ากับ 174.457 ($P = 0.00$) แสดงว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่สังเกตได้ หรือตัวบ่งชี้แตกต่างจากเมทริกซ์เอกลักษณ์อย่างมีนัยสำคัญ จากนั้นทำการพิจารณาค่าไอเกน (λ) พบว่า ใน Component แรกมีค่าเท่ากับ 2.607 (> 1.0) ส่วน Component ที่เหลือมีค่าต่ำกว่า 1.0 แสดงว่า มีความเป็นมิติเดียว (Unidimensional) ของการวัด คำนวณน้ำหนักองค์ประกอบ (Loading) อยู่ในช่วง 0.753 ถึง 0.854 ซึ่งทุกค่ามีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อนำไปเทียบกับเกณฑ์ของแฮร์ (ตั้งแต่ 0.30 ขึ้นไปจะพบนัยสำคัญทางสถิติ (Hair et al., 2006, p. 129) โดยทั้ง 4 ข้อคำถาม สามารถอธิบายความแปรปรวน (%S²) ที่เกิดขึ้น หรือสามารถอธิบายประเด็นที่ศึกษาได้ร้อยละ 65.17 และเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับองค์ประกอบด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA) พบว่า คำนวณน้ำหนักองค์ประกอบ (λ) อยู่ในช่วง 0.55 ถึง 0.90 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (พิจารณาจากค่า t-value > 2.58) นอกจากนี้เมื่อพิจารณาความกลมกลืนของโมเดลพบว่า ค่า $\chi^2 = 1.34$, $df = 1$, $\chi^2/df = 1.34$, RMSEA = 0.053, CFI = 0.998 และ GFI = 0.994 เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

1.1.3 การตรวจสอบ (Checking: CHE) จากผลการวิเคราะห์หาคุณภาพเครื่องมือ ดังตารางที่ 3-10 พบว่า ค่าอำนาจจำแนกอยู่ในช่วง 0.662 ถึง 0.724 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าทุกข้อคำถามมีคุณภาพด้านอำนาจจำแนก และ Squared Multiple Correlation: SMC อยู่ในช่วง 0.448 ถึง 0.525 เมื่อพิจารณาค่าความเชื่อมั่นทั้ง 4 ข้อ ด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha) มีค่าเท่ากับ 0.851 มีค่าความเชื่อมั่นระดับสูง (0.70-1.00) แสดงถึงคุณภาพด้านความเชื่อมั่น จากนั้นทำการพิจารณาเมทริกซ์ความสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามแต่ละองค์ประกอบด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (EFA) โดยเริ่มพิจารณาความเหมาะสมของเมทริกซ์สหสัมพันธ์ในภาพรวมของตัวแปรทั้งหมด (KMO) ซึ่งพบว่า KMO มีค่าเท่ากับ 0.818 (> 0.5) แสดงว่า ข้อมูลจากชุดตัวแปรนี้มีความเหมาะสมที่จะทำการวิเคราะห์องค์ประกอบ และมีค่า Bartlett's test of sphericity χ^2 เท่ากับ 195.287 ($P = 0.00$) แสดงว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่สังเกตได้ หรือตัวบ่งชี้แตกต่างจากเมทริกซ์เอกลักษณ์อย่างมีนัยสำคัญ จากนั้นทำการพิจารณาค่าไอเกน (λ) พบว่า ใน Component แรกมีค่าเท่ากับ 2.767 (> 1.0) ส่วน Component ที่เหลือมีค่าต่ำกว่า 1.0 แสดงว่า มีความเป็นมิติเดียว (Unidimensional) ของการวัด คำนวณน้ำหนักองค์ประกอบ (Loading) อยู่ในช่วง 0.811 ถึง 0.854 ซึ่งทุกค่ามีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อนำไปเทียบกับเกณฑ์ของแฮร์ (ตั้งแต่ 0.30 ขึ้นไปจะพบนัยสำคัญทางสถิติ (Hair et al., 2006,

p. 129) โดยทั้ง 4 ข้อคำถาม สามารถอธิบายความแปรปรวน (%S²) ที่เกิดขึ้น หรือสามารถอธิบายประเด็นที่ศึกษาได้ร้อยละ 69.165 และเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับองค์ประกอบด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA) พบว่า ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (λ) อยู่ในช่วง 0.73 ถึง 0.81 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (พิจารณาจากค่า t-value > 2.58) นอกจากนี้เมื่อพิจารณาความกลมกลืนของโมเดลพบว่า ค่า $\chi^2 = 1.12$, $df = 2$, $\chi^2/df = 0.56$, RMSEA = 0.000, CFI = 1.00 และ GFI = 0.995 เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ตารางที่ 3-10 คุณภาพของแบบวัดความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านอภิปัญญา แต่ละองค์ประกอบ

ข้อ คำถาม	อำนาจ จำแนก (CITC)	SMC	EFA		CFA			Measurement Model	
			Loading	λ	t- value	R ²	$\sigma^2(\delta)$		
1.1.1 การวางแผน (Planning: PLA)									
1	0.568	0.349	0.765	0.62	6.58	0.38	0.62		
2	0.586	0.378	0.779	0.81	7.78	0.66	0.34		
3	0.602	0.391	0.792	0.65	6.97	0.42	0.58		
4	0.554	0.340	0.753	0.77	7.25	0.59	0.41		
		$\alpha = 0.775$	$\lambda = 2.388$						$\chi^2 = 0.60$, $df = 1$, $p = 0.440$
					%S ² = 59.689				RMSEA = 0.000
					KMO = 0.728				CFI = 1.000, GFI = 0.998
Bartlett's test of sphericity $\chi^2 = 124.840$ (P = 0.00)									
1.1.2 การตระหนัก (Awareness: AWA)									
1	0.573	0.374	0.753	0.66	7.32	0.44	0.56		
2	0.592	0.391	0.770	0.55	5.86	0.30	0.70		
3	0.693	0.531	0.847	0.72	7.96	0.52	0.48		
4	0.713	0.537	0.854	0.90	10.25	0.81	0.19		
		$\alpha = 0.819$	$\lambda = 2.607$						$\chi^2 = 1.34$, $df = 1$, $p = 0.247$
					%S ² = 65.17				RMSEA = 0.053

ตารางที่ 3-10 (ต่อ)

ข้อ คำถาม	อำนาจ จำแนก (CITC)	SMC	EFA		CFA			Measurement Model
			Loading	λ	t - value	R ²	$\sigma^2(\delta)$	
			KMO = 0.750		CFI = 0.998, GFI = 0.994			
Bartlett's test of sphericity $\chi^2 = 174.457$ (P = 0.00)								
1	0.673	0.464	0.820	0.75	8.93	0.56	0.44	
2	0.704	0.496	0.841	0.78	9.43	0.61	0.39	
3	0.724	0.525	0.854	0.81	9.91	0.66	0.34	
4	0.662	0.448	0.811	0.73	8.70	0.53	0.47	
$\alpha = 0.851$		$\lambda = 2.767$		$\chi^2 = 1.12$, df = 2, p = 0.570				
		%S ² = 69.165		RMSEA = 0.000				
		KMO = 0.818		CFI = 1.000, GFI = 0.995				
Bartlett's test of sphericity $\chi^2 = 195.287$ (P = 0.00)								

จากผลการศึกษาคุณภาพของข้อคำถามภายในโมเดลการวัดความฉลาดทางวัฒนธรรม ด้านอภิปัญญา พบว่า ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรที่สังเกตได้ จำนวน 12 ข้อ พบว่า ข้อคำถามมีความสัมพันธ์กัน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในช่วง 0.22 ถึง 0.88 มีค่า Bartlett's test of sphericity $\chi^2 = 915.558$, p = 0.000, df = 66 แสดงว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่าง ตัวแปรที่สังเกตได้ หรือตัวบ่งชี้แตกต่างจากเมทริกซ์เอกลักษณ์อย่างมีนัยสำคัญ และค่าดัชนี Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy (KMO) = 0.891 แสดงว่าตัวแปรที่สังเกตได้ หรือ ตัวบ่งชี้มีความสัมพันธ์กันและมีความเหมาะสมที่จะนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบ ดังตารางที่ 3-11

ตารางที่ 3-11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของตัวบ่งชี้ องค์ประกอบของความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านอภิปัญญา

องค์ประกอบ		PLA				AWA				CHE			
ชื่อ		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
PLA	1	1.00											
	2	0.52	1.00										
	3	0.40	0.51	1.00									
	4	0.45	0.37	0.52	1.00								
AWA	1	0.28	0.45	0.34	0.31	1.00							
	2	0.27	0.55	0.41	0.47	0.41	1.00						
	3	0.28	0.40	0.50	0.52	0.46	0.60	1.00					
	4	0.44	0.50	0.46	0.58	0.59	0.49	0.65	1.00				
CHE	1	0.34	0.53	0.38	0.33	0.80	0.38	0.46	0.70	1.00			
	2	0.40	0.53	0.49	0.48	0.59	0.57	0.61	0.61	0.60	1.00		
	3	0.43	0.50	0.47	0.66	0.55	0.57	0.68	0.78	0.61	0.61	1.00	
	4	0.22	0.34	0.29	0.51	0.52	0.48	0.63	0.70	0.52	0.58	0.61	1.00
$\bar{X}$		4.96	5.03	4.81	4.63	4.94	4.83	4.78	5.11	4.98	5.18	5.11	5.08
SD		1.46	1.51	1.55	1.43	1.50	1.35	1.40	1.36	1.31	1.20	1.26	1.27
Bartlett's test of sphericity $\chi^2 = 915.558, p = 0.000, df = 66$													
Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy (KMO) = 0.891													

เมื่อทำการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA) พบว่า โมเดลการวัดมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจากดัชนีวัดความสอดคล้องที่สำคัญประกอบดังนี้ ค่า χ^2 มีค่าเท่ากับ 49.88 df มีค่าเท่ากับ 42 ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($P = 0.189$) ดัชนี GFI มีค่าเท่ากับ 0.935 ดัชนี AGFI มีค่าเท่ากับ 0.879 ดัชนี RMSEA มีค่าเท่ากับ 0.040 ดัชนี SRMR มีค่าเท่ากับ 0.0413 ซึ่งแสดงว่า องค์ประกอบแต่ละตัวในโมเดลการวัดเป็นตัวแทนของตัวแปรแฝงเดียวกัน โดยองค์ประกอบที่ 1) การวางแผน (Planning: PLA) ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (λ) มีค่าเท่ากับ 0.94 มีค่าความเชื่อมั่น (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.88 ความแปรปรวนของความคลาดเคลื่อนในการวัดตัวแปรสังเกตได้ ($\sigma^2(\delta)$) มีค่าเท่ากับ 0.12 2) การตระหนัก (Awareness: AWA) ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (λ) มีค่าเท่ากับ 0.85 มีค่าความเชื่อมั่น (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.72 ความแปรปรวนของความคลาดเคลื่อนในการวัดตัวแปรสังเกตได้ ($\sigma^2(\delta)$) มีค่าเท่ากับ 0.28 3)

การตรวจสอบ (Checking: CHE) ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (λ) มีค่าเท่ากับ 0.88 มีค่าความเชื่อมั่น (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.77 ความแปรปรวนของความคลาดเคลื่อนในการวัดตัวแปรสังเกตได้ ($\sigma^2(\delta)$) มีค่าเท่ากับ 0.23 ส่วนความเชื่อมั่นของตัวแปรแฝง (ρ_c) มีค่าเท่ากับ 0.92 และค่าเฉลี่ยความแปรปรวนที่ถูกสกัด (ρ_v) มีค่าเท่ากับ 0.79 รายละเอียดดังตารางที่ 3-12

ตารางที่ 3-12 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA) ของตัวแปรความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านอภิปัญญา

χ^2	df	P-value	GFI	RMR	SRMR	RMSEA	NFI	NNFI	AGFI	RFI	IFI	CFI
49.88	42	0.189	0.935	0.0808	0.0413	0.040	0.974	0.992	0.879	0.960	0.995	0.995
ตัวแปร/ องค์ประกอบ			λ	R^2	$\sigma^2(\delta)$	ρ_c	ρ_v	Measurement Model				
ความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านอภิปัญญา (MET)												
1) การวางแผน (PLA)			0.94	0.88	0.12	0.92	0.79					
2) การตระหนัก (AWA)			0.85	0.72	0.28							
3) การตรวจสอบ (CHE)			0.88	0.77	0.23							

1.2 ปัญญา (Cognitive: COG) จากผลการวิเคราะห์หาค่าคุณภาพเครื่องมือ พบว่า ค่าอำนาจจำแนกอยู่ในช่วง 0.614-0.769 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าทุกข้อคำถาม มีคุณภาพด้านอำนาจจำแนก เมื่อพิจารณาค่าความเชื่อมั่นทั้ง 8 ข้อ ด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha) มีค่าเท่ากับ 0.905 มีค่าความเชื่อมั่นระดับสูง (0.70-1.00) แสดงถึงคุณภาพด้านความเชื่อมั่น แล้วพิจารณาในแต่ละตัวบ่งชี้ดังนี้

1.2.1 ความรู้วัฒนธรรมทั่วไป (Culture-General knowledge: CGK) จากผลการวิเคราะห์หาค่าคุณภาพเครื่องมือ ดังตารางที่ 3-13 พบว่า ค่าอำนาจจำแนกอยู่ในช่วง 0.637 ถึง 0.701 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าทุกข้อคำถามมีคุณภาพด้านอำนาจจำแนก และ Squared Multiple Correlation: SMC อยู่ในช่วง 0.476 ถึง 0.564 เมื่อพิจารณาค่าความเชื่อมั่นทั้ง 4 ข้อ ด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha) มีค่าเท่ากับ 0.835 มีค่าความเชื่อมั่นระดับสูง (0.70-1.00) แสดงถึงคุณภาพด้านความเชื่อมั่น จากนั้นทำการพิจารณาเมทริกซ์ความสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามแต่ละองค์ประกอบด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (EFA) โดยเริ่มพิจารณาความเหมาะสมของเมทริกซ์สหสัมพันธ์ในภาพรวมของตัวแปรทั้งหมด (KMO) ซึ่งพบว่า KMO มีค่าเท่ากับ 0.731 (> 0.5) แสดงว่า ข้อมูลจากชุดตัวแปรนี้มีความเหมาะสมที่จะทำการวิเคราะห์องค์ประกอบ และมีค่า Bartlett's test of sphericity χ^2 เท่ากับ 201.737 ($P = 0.00$) แสดงว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่สังเกตได้ หรือตัวบ่งชี้แตกต่างจากเมทริกซ์เอกลักษณ์อย่างมีนัยสำคัญ จากนั้นทำการพิจารณาค่าไอเกน (λ) พบว่า ใน Component แรกมีค่าเท่ากับ 2.679 (> 1.0) ส่วน Component ที่เหลือมีค่าต่ำกว่า 1.0 แสดงว่า มีความเป็นมิติเดียว (Unidimensional) ของการวัด ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Loading) อยู่ในช่วง 0.793 ถึง 0.847 ซึ่งทุกค่ามีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อนำไปเทียบกับเกณฑ์ของแสร (ตั้งแต่ 0.30 ขึ้นไปจะพบนัยสำคัญทางสถิติ (Hair et al., 2006, p. 129) โดยทั้ง 4 ข้อคำถาม สามารถอธิบายความแปรปรวน ($\%S^2$) ที่เกิดขึ้น หรือสามารถอธิบายประเด็นที่ศึกษาได้ร้อยละ 66.979 และเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับองค์ประกอบด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA) พบว่า ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (λ) อยู่ในช่วง 0.57 ถึง 0.85 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (พิจารณาจากค่า t-value > 2.58) นอกจากนี้เมื่อพิจารณาความกลมกลืนของโมเดลพบว่า ค่า $\chi^2 = 0.40, df = 1, \chi^2 / df = 0.40, RMSEA = 0.000, CFI = 1.000$ และ $GFI = 0.998$ เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

1.2.2 ความรู้สภาพแวดล้อมเฉพาะ (Context-Specific knowledge: CSK) จากผลการวิเคราะห์หาค่าคุณภาพเครื่องมือ ดังตารางที่ 3-13 พบว่า ค่าอำนาจจำแนกอยู่ในช่วง 0.540 ถึง 0.670 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า ทุกข้อคำถามมีคุณภาพด้านอำนาจจำแนก และ

Squared Multiple Correlation: SMC อยู่ในช่วง 0.310 ถึง 0.463 เมื่อพิจารณาค่าความเชื่อมั่นทั้ง 4 ข้อ ด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha) มีค่าเท่ากับ 0.784 มีค่าความเชื่อมั่นระดับสูง (0.70-1.00) แสดงถึงคุณภาพด้านความเชื่อมั่น จากนั้นทำการพิจารณาเมทริกซ์ความสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามแต่ละองค์ประกอบด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (EFA) โดยเริ่มพิจารณาความเหมาะสมของเมทริกซ์สหสัมพันธ์ในภาพรวมของตัวแปรทั้งหมด (KMO) ซึ่งพบว่า KMO มีค่าเท่ากับ 0.765 (> 0.5) แสดงว่าข้อมูลจากชุดตัวแปรนี้มีความเหมาะสมที่จะทำการวิเคราะห์องค์ประกอบ และมีค่า Bartlett's test of sphericity χ^2 เท่ากับ 131.955 ($P = 0.00$) แสดงว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่สังเกตได้ หรือตัวบ่งชี้แตกต่างจากเมทริกซ์เอกลักษณ์อย่างมีนัยสำคัญ จากนั้นทำการพิจารณาค่าไอเกน (λ) พบว่าใน Component แรกมีค่าเท่ากับ 2.436 (> 1.0) ส่วน Component ที่เหลือมีค่าต่ำกว่า 1.0 แสดงว่า มีความเป็นมิติเดียว (Unidimensional) ของการวัด ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Loading) อยู่ในช่วง 0.742 ถึง 0.840 ซึ่งทุกค่ามีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อนำไปเทียบกับเกณฑ์ของแฮร์ (ตั้งแต่ 0.30 ขึ้นไปจะพบนัยสำคัญทางสถิติ (Hair et al., 2006, p. 129) โดยทั้ง 4 ข้อคำถาม สามารถอธิบายความแปรปรวน ($\%S^2$) ที่เกิดขึ้น หรือสามารถอธิบายประเด็นที่ศึกษาได้ร้อยละ 60.892 และเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับองค์ประกอบด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA) พบว่า ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (λ) อยู่ในช่วง 0.62 ถึง 0.81 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (พิจารณาจากค่า t-value > 2.58) นอกจากนี้เมื่อพิจารณาความกลมกลืนของโมเดลพบว่า ค่า $\chi^2 = 3.08$, $df = 2$, $\chi^2/df = 1.54$, RMSEA = 0.068, CFI = 0.994 และ GFI = 0.987 เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ตารางที่ 3-13 คุณภาพของแบบวัดความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านปัญญา แต่ละองค์ประกอบ

ข้อ คำถาม	อำนาจ จำแนก (CITC)	SMC	EFA		CFA			Measurement Model	
			Loading	λ	t- value	λ^2	$\sigma^2(\delta)$		
1.2.1 ความรู้วัฒนธรรมทั่วไป (Culture-General knowledge: CGK)									
1	0.645	0.519	0.806	0.57	6.16	0.33	0.67		
2	0.701	0.564	0.847	0.64	7.13	0.41	0.59		
3	0.637	0.476	0.793	0.78	8.87	0.61	0.39		
4	0.682	0.511	0.827	0.85	9.72	0.73	0.27		
		$\alpha = 0.835$	$\lambda = 2.679$						$\chi^2 = 0.40, df = 1, p = 0.525$
		%S ² = 66.979			RMSEA = 0.000				
		KMO = 0.731			CFI = 1.000, GFI = 0.998				
Bartlett's test of sphericity $\chi^2 = 201.737 (P = 0.00)$									
1.2.2 ความรู้สภาพแวดล้อมเฉพาะ (Context-Specific knowledge: CSK)									
1	0.540	0.328	0.742	0.64	7.00	0.41	0.59		
2	0.670	0.463	0.840	0.81	9.22	0.66	0.34		
3	0.549	0.310	0.742	0.62	6.69	0.38	0.62		
4	0.610	0.384	0.793	0.70	7.75	0.49	0.51		
		$\alpha = 0.784$	$\lambda = 2.436$						$\chi^2 = 3.08, df = 2, p = 0.214$
		%S ² = 60.892			RMSEA = 0.068				
		KMO = 0.765			CFI = 0.994, GFI = 0.987				
Bartlett's test of sphericity $\chi^2 = 131.955 (P = 0.00)$									

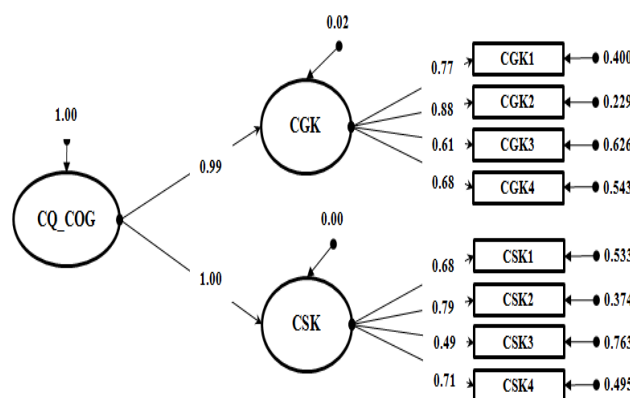
จากผลการศึกษาคุณภาพของข้อคำถามภายในโมเดลการวัดความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านปัญญา พบว่า ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรที่สังเกตได้ จำนวน 8 ข้อ พบว่า ข้อคำถามมีความสัมพันธ์กันโดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในช่วง 0.32 ถึง 0.79 มีค่า Bartlett's test of sphericity $\chi^2 = 647.762, p = 0.000, df = 28$ แสดงว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่สังเกตได้ หรือตัวบ่งชี้แตกต่างจากเมทริกซ์เอกลักษณ์อย่างมีนัยสำคัญ และค่าดัชนี Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy (KMO) = 0.840 แสดงว่า ตัวแปรที่สังเกตได้ หรือตัวบ่งชี้มีความสัมพันธ์กัน และมีความเหมาะสมที่จะนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบ ดังตารางที่ 3-14

ตารางที่ 3-14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของตัวบ่งชี้ องค์ประกอบของความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านปัญญา

องค์ประกอบ		CGK				CSK			
	ข้อ	1	2	3	4	1	2	3	4
CGK	1	1.00							
	2	0.71	1.00						
	3	0.43	0.51	1.00					
	4	0.50	0.54	0.67	1.00				
CSK	1	0.79	0.62	0.42	0.50	1.00			
	2	0.61	0.84	0.60	0.54	0.55	1.00		
	3	0.32	0.36	0.68	0.68	0.37	0.48	1.00	
	4	0.51	0.52	0.50	0.59	0.41	0.56	0.49	1.00
	$\bar{X}$	5.49	5.53	4.87	4.95	5.42	5.39	4.75	4.90
	SD	1.19	1.31	1.29	1.34	1.17	1.32	1.39	1.38
Bartlett's test of sphericity $\chi^2 = 647.762, p = 0.000, df = 28$									
Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy (KMO) = 0.840									

เมื่อทำการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA) พบว่า โมเดลการวัดมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจากดัชนีวัดความสอดคล้องที่สำคัญประกอบดังนี้ ค่า χ^2 มีค่าเท่ากับ 17.40 df มีค่าเท่ากับ 11 ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($P = 0.097$) ดัชนี GFI มีค่าเท่ากับ 0.965 ดัชนี AGFI มีค่าเท่ากับ 0.885 ดัชนี RMSEA มีค่าเท่ากับ 0.070 ดัชนี SRMR มีค่าเท่ากับ 0.0118 ซึ่งแสดงว่า องค์ประกอบแต่ละตัวในโมเดลการวัดเป็นตัวแทนของตัวแปรแฝงเดียวกัน โดยองค์ประกอบที่ 1) ความรู้วัฒนธรรมทั่วไป (Culture-general knowledge: Cgk) คำนวณน้ำหนักองค์ประกอบ (λ) มีค่าเท่ากับ 0.99 มีค่าความเชื่อมั่น (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.98 ความแปรปรวนของความคลาดเคลื่อนในการวัดตัวแปรสังเกตได้ ($\sigma^2(\delta)$) มีค่าเท่ากับ 0.02 2) ความรู้สภาพแวดล้อมเฉพาะ (Context-specific knowledge: Csk) คำนวณน้ำหนักองค์ประกอบ (λ) มีค่าเท่ากับ 1.00 มีค่าความเชื่อมั่น (R^2) มีค่าเท่ากับ 1.00 ความแปรปรวนของความคลาดเคลื่อนในการวัดตัวแปรสังเกตได้ ($\sigma^2(\delta)$) มีค่าเท่ากับ 0 ส่วนความเชื่อมั่นของตัวแปรแฝง (ρ_u) มีค่าเท่ากับ 1.00 และค่าเฉลี่ยความแปรปรวนที่ถูกลบ (ρ_v) มีค่าเท่ากับ 0.99 รายละเอียดดังตารางที่ 3-15

ตารางที่ 3-15 ผลการวิเคราะห์ห้องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA) ของตัวแปรความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านปัญญา

χ^2	df	P-value	GFI	RMR	SRMR	RMSEA	NFI	NNFI	AGFI	RFI	IFI	CFI
17.40	11	0.097	0.965	0.076	0.042	0.070	0.982	0.980	0.885	0.954	0.992	0.992
ตัวแปร/ องค์ประกอบ			λ	R^2	$\hat{\sigma}^2(\delta)$	ρ_c	ρ_v	Measurement Model				
ความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านปัญญา (COG)												
1) ความรู้วัฒนธรรมทั่วไป (CGK)	0.99	0.98	0.02	1.00	0.99							
2) ความรู้สภาพแวดล้อมเฉพาะ (CSK)	1.00	1.00	0.00									

1.3 แรงจูงใจ (Motivation: MOT) จากผลการวิเคราะห์หาคุณภาพเครื่องมือ พบว่า ค่าอำนาจจำแนกอยู่ในช่วง 0.678-0.841 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า ทุกข้อคำถาม มีคุณภาพด้านอำนาจจำแนก เมื่อพิจารณาค่าความเชื่อมั่นทั้ง 12 ข้อ ด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha) มีค่าเท่ากับ 0.950 มีค่าความเชื่อมั่นระดับสูง (0.70-1.00) แสดงถึงคุณภาพด้านความเชื่อมั่น แล้วพิจารณาในแต่ละตัวบ่งชี้ ดังนี้

1.3.1 ความสนใจภายใน (Intrinsic interest: INT) จากผลการวิเคราะห์หาคุณภาพเครื่องมือ ดังตารางที่ 3-16 พบว่า ค่าอำนาจจำแนกอยู่ในช่วง 0.673 ถึง 0.797 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า ทุกข้อคำถามมีคุณภาพด้านอำนาจจำแนก และ Squared Multiple Correlation: SMC อยู่ในช่วง 0.490 ถึง 0.641 เมื่อพิจารณาค่าความเชื่อมั่นทั้ง 4 ข้อ ด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha) มีค่าเท่ากับ 0.878 มีค่าความเชื่อมั่นระดับสูง (0.70-1.00) แสดงถึงคุณภาพด้านความเชื่อมั่น จากนั้นทำการพิจารณาเมทริกซ์ความสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามแต่ละองค์ประกอบด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (EFA) โดยเริ่มพิจารณาความเหมาะสมของเมทริกซ์สหสัมพันธ์ในภาพรวมของตัวแปรทั้งหมด (KMO) ซึ่งพบว่า KMO มีค่าเท่ากับ 0.807 (> 0.5) แสดงว่า ข้อมูลจากชุดตัวแปรนี้มีความเหมาะสมที่จะทำการวิเคราะห์องค์ประกอบ และมีค่า Bartlett's test of sphericity χ^2 เท่ากับ 240.704 ($P = 0.00$) แสดงว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่สังเกตได้ หรือตัวบ่งชี้แตกต่างจากเมทริกซ์เอกลักษณ์อย่างมีนัยสำคัญจากนั้นทำการพิจารณาค่าไอเกน (λ) พบว่า ใน Component แรกมีค่าเท่ากับ 2.934 (> 1.0) ส่วน Component ที่เหลือมีค่าต่ำกว่า 1.0 แสดงว่า มีความเป็นมิติเดียว (Unidimensional) ของการวัด ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Loading) อยู่ในช่วง 0.811 ถึง 0.893 ซึ่งทุกค่ามีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อนำไปเทียบกับเกณฑ์ของแฮร์ (ตั้งแต่ 0.30 ขึ้นไปจะพบนัยสำคัญทางสถิติ (Hair et al., 2006, p. 129) โดยทั้ง 4 ข้อคำถาม สามารถอธิบายความแปรปรวน (%S²) ที่เกิดขึ้น หรือสามารถอธิบายประเด็นที่ศึกษาได้ร้อยละ 73.345 และเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับองค์ประกอบด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA) พบว่า ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (λ) อยู่ในช่วง 0.66 ถึง 0.87 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (พิจารณาจากค่า t-value > 2.58) นอกจากนี้เมื่อพิจารณาความกลมกลืนของโมเดลพบว่า ค่า $\chi^2 = 0.33$, $df = 1$, $\chi^2/df = 0.33$, RMSEA = 0.000, CFI = 1.00 และ GFI = 0.999 เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

1.3.2 ความสนใจภายนอก (Extrinsic interest: EXT) จากผลการวิเคราะห์หาคุณภาพเครื่องมือ ดังตารางที่ 3-16 พบว่า ค่าอำนาจจำแนกอยู่ในช่วง 0.622 ถึง 0.736 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าทุกข้อคำถามมีคุณภาพด้านอำนาจจำแนก และ Squared Multiple

Correlation: SMC อยู่ในช่วง 0.414 ถึง 0.594 เมื่อพิจารณาค่าความเชื่อมั่นทั้ง 4 ข้อ ด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha) มีค่าเท่ากับ 0.859 มีค่าความเชื่อมั่นระดับสูง (0.70-1.00) แสดงถึงคุณภาพด้านความเชื่อมั่น จากนั้นทำการพิจารณาเมทริกซ์ความสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับองค์ประกอบด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (EFA) โดยเริ่มพิจารณาความเหมาะสมของเมทริกซ์สหสัมพันธ์ในภาพรวมของตัวแปรทั้งหมด (KMO) ซึ่งพบว่า KMO มีค่าเท่ากับ 0.780 (> 0.5) แสดงว่า ข้อมูลจากชุดตัวแปรนี้มีความเหมาะสมที่จะทำการวิเคราะห์องค์ประกอบ และมีค่า Bartlett's test of sphericity χ^2 เท่ากับ 222.161 ($P = 0.00$) แสดงว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่สังเกตได้ หรือตัวบ่งชี้แตกต่างจากเมทริกซ์เอกลักษณ์อย่างมีนัยสำคัญ จากนั้นทำการพิจารณาค่าไอเกน (λ) พบว่า ใน Component แรกมีค่าเท่ากับ 2.821 (> 1.0) ส่วน Component ที่เหลือมีค่าต่ำกว่า 1.0 แสดงว่า มีความเป็นมิติเดียว (Unidimensional) ของการวัด ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Loading) อยู่ในช่วง 0.775 ถึง 0.862 ซึ่งทุกค่ามีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อนำไปเทียบกับเกณฑ์ของแฮร์ (ตั้งแต่ 0.30 ขึ้นไปจะพบนัยสำคัญทางสถิติ (Hair et al., 2006, p. 129) โดยทั้ง 4 ข้อคำถาม สามารถอธิบายความแปรปรวน ($\%S^2$) ที่เกิดขึ้น หรือสามารถอธิบายประเด็นที่ศึกษาได้ร้อยละ 70.515 และเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับองค์ประกอบ ด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA) พบว่า ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (λ) อยู่ในช่วง 0.74 ถึง 0.89 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (พิจารณาจากค่า t-value > 2.58) นอกจากนี้เมื่อพิจารณาความกลมกลืนของโมเดลพบว่า ค่า $\chi^2 = 0.36$, $df = 1$, $\chi^2/df = 0.36$, RMSEA = 0.00, CFI = 1.000 และ GFI = 0.999 เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

1.3.3 การกำกับตนเองเพื่อการปรับตัว (Self-efficacy to adjust: SEL) จากผลการวิเคราะห์หาคุณภาพเครื่องมือ ดังตารางที่ 3-16 พบว่า ค่าอำนาจจำแนกอยู่ในช่วง 0.661 ถึง 0.747 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า ทุกข้อคำถามมีคุณภาพด้านอำนาจจำแนก และ Squared Multiple Correlation: SMC อยู่ในช่วง 0.468 ถึง 0.562 เมื่อพิจารณาค่าความเชื่อมั่นทั้ง 4 ข้อ ด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha) มีค่าเท่ากับ 0.852 มีค่าความเชื่อมั่นระดับสูง (0.70-1.00) แสดงถึงคุณภาพด้านความเชื่อมั่น จากนั้นทำการพิจารณาเมทริกซ์ความสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับองค์ประกอบด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (EFA) โดยเริ่มพิจารณาความเหมาะสมของเมทริกซ์สหสัมพันธ์ในภาพรวมของตัวแปรทั้งหมด (KMO) ซึ่งพบว่า KMO มีค่าเท่ากับ 0.801 (> 0.5) แสดงว่า ข้อมูลจากชุดตัวแปรนี้มีความเหมาะสมที่จะทำการวิเคราะห์องค์ประกอบ และมีค่า Bartlett's test of sphericity χ^2 เท่ากับ 200.330 ($P = 0.00$) แสดงว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่สังเกตได้ หรือตัวบ่งชี้แตกต่าง

จากเมทริกซ์เอกลักษณ์อย่างมีนัยสำคัญ จากนั้นทำการพิจารณาค่าไอเกน (λ) พบว่า ใน Component แรกมีค่าเท่ากับ 2.769 (> 1.0) ส่วน Component ที่เหลือมีค่าต่ำกว่า 1.0 แสดงว่า มีความเป็นมิติเดียว (Unidimensional) ของการวัด ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Loading) อยู่ในช่วง 0.813 ถึง 0.868 ซึ่งทุกค่ามีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อนำไปเทียบกับเกณฑ์ของแฮร์ (ตั้งแต่ 0.30 ขึ้นไปจะพบนัยสำคัญทางสถิติ (Hair et al., 2006, p. 129) โดยทั้ง 4 ข้อคำถาม สามารถอธิบายความแปรปรวน ($\%S^2$) ที่เกิดขึ้น หรือสามารถอธิบายประเด็นที่ศึกษาได้ร้อยละ 69.236 และเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับองค์ประกอบด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA) พบว่า ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (λ) อยู่ในช่วง 0.74 ถึง 0.81 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (พิจารณาจากค่า t-value > 2.58) นอกจากนี้เมื่อพิจารณาความกลมกลืนของโมเดลพบว่า ค่า $\chi^2 = 0$, $df = 1$, $\chi^2/df = 0$, RMSEA = 0.000 เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ตารางที่ 3-16 คุณภาพของแบบวัดความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านแรงงูใจ แต่ละองค์ประกอบ

ข้อคำถาม	อำนาจจำแนก (CITC)	SMC	EFA		CFA			Measurement Model
			Loading	λ	t-value	R ²	$\sigma^2(\delta)$	
1.3.1 ความสนใจภายใน (Intrinsic interest: INT)								
1	0.673	0.49	0.811	0.66	7.53	0.44	0.56	
2	0.797	0.641	0.893	0.81	10.13	0.66	0.34	
3	0.721	0.544	0.846	0.80	9.98	0.64	0.36	
4	0.759	0.608	0.873	0.87	11.14	0.76	0.24	
$\alpha = 0.878$		$\lambda = 2.934$		$\chi^2 = 0.33$, $df = 1$, $p = 0.564$				
		$\%S^2 = 73.345$		RMSEA = 0.000				
		KMO = 0.807		CFI = 1.000, GFI = 0.999				
Bartlett's test of sphericity $\chi^2 = 240.704$ (P = 0.00)								

ตารางที่ 3-16 (ต่อ)

ข้อ คำถาม	อำนาจ จำแนก (CITC)	SMC	EFA		CFA			Measurement Model
			Loading	λ	t- value	R ²	$\sigma^2 (\delta)$	
1.3.2 ความสนใจภายนอก (Extrinsic interest: EXT)								
1	0.735	0.553	0.859	0.78	9.57	0.60	0.40	
2	0.729	0.594	0.860	0.89	11.09	0.78	0.22	
3	0.736	0.570	0.862	0.79	9.76	0.62	0.38	
4	0.622	0.414	0.775	0.74	8.36	0.54	0.46	
$\alpha = 0.859$			$\lambda = 2.821$		$\chi^2 = 0.36, df = 1, p = 0.551$			
			%S ² = 70.515		RMSEA = 0.000			
			KMO = 0.780		CFI = 1.00, GFI = 0.999			
Bartlett's test of sphericity $\chi^2 = 222.161 (P = 0.00)$								
1.3.3 การกำกับตนเองเพื่อการปรับตัว(Self-efficacy to adjust: SEL)								
1	0.664	0.473	0.815	0.79	9.18	0.62	0.38	
2	0.661	0.468	0.813	0.79	9.12	0.62	0.38	
3	0.747	0.562	0.868	0.81	9.93	0.65	0.35	
4	0.691	0.478	0.831	0.74	8.91	0.55	0.45	
$\alpha = 0.852$			$\lambda = 2.769$		$\chi^2 = 0.00, df = 1, p = 0.973$			
			%S ² = 69.236		RMSEA = 0.000			
			KMO = 0.801					
Bartlett's test of sphericity $\chi^2 = 200.330 (P = 0.00)$								

จากผลการศึกษาคุณภาพของข้อคำถามภายในโมเดลการวัดความฉลาดทางวัฒนธรรม ด้านแรงจูงใจ พบว่า ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรที่สังเกตได้ จำนวน 12 ข้อ พบว่า ข้อคำถามมีความสัมพันธ์กัน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในช่วง 0.49 ถึง 0.76 มีค่า Bartlett's test of sphericity $\chi^2 = 1168.100 p = 0.000, df = 66$ แสดงว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่สังเกตได้ หรือตัวบ่งชี้แตกต่างจากเมทริกซ์เอกลักษณ์อย่างมีนัยสำคัญ และค่าดัชนี Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy (KMO) = 0.915 แสดงว่า ตัวแปรที่สังเกตได้ หรือตัวบ่งชี้มีความสัมพันธ์กัน และมีความเหมาะสมที่จะนำไปวิเคราะห์ห่อองค์ประกอบ ดังตารางที่ 3-17

ตารางที่ 3-17 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของตัวบ่งชี้ องค์ประกอบของความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านแรงจูงใจ

องค์ประกอบ	ข้อ	INT				EXT				SEL			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
INT	1	1.00											
	2	0.69	1.00										
	3	0.55	0.65	1.00									
	4	0.57	0.71	0.70	1.00								
EXT	1	0.87	0.69	0.60	0.60	1.00							
	2	0.63	0.73	0.69	0.65	0.68	1.00						
	3	0.60	0.57	0.69	0.64	0.61	0.70	1.00					
	4	0.65	0.59	0.45	0.70	0.60	0.49	0.57	1.00				
SEL	1	0.58	0.74	0.59	0.63	0.63	0.68	0.53	0.46	1.00			
	2	0.58	0.62	0.63	0.51	0.54	0.76	0.63	0.44	0.50	1.00		
	3	0.51	0.70	0.57	0.66	0.51	0.70	0.61	0.49	0.64	0.64	1.00	
	4	0.57	0.69	0.55	0.68	0.56	0.64	0.48	0.63	0.58	0.59	0.62	1.00
$\bar{X}$		5.50	5.37	5.64	5.53	5.54	5.43	5.65	5.57	5.44	5.37	5.33	5.41
SD		1.34	1.29	1.25	1.36	1.29	1.23	1.20	1.30	1.37	1.35	1.22	1.20
Bartlett's test of sphericity $\chi^2 = 1168.100$ p = 0.000, df = 66													
Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy (KMO) = 0.915													

เมื่อทำการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA) พบว่า โมเดลการวัดมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจากดัชนีวัด ความสอดคล้องที่สำคัญประกอบดังนี้ ค่า χ^2 มีค่าเท่ากับ 48.38 df มีค่าเท่ากับ 38 ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (P = 0.121) ดัชนี GFI มีค่าเท่ากับ 0.935 ดัชนี AGFI มีค่าเท่ากับ 0.867 ดัชนี RMSEA มีค่าเท่ากับ 0.048 ดัชนี SRMR มีค่าเท่ากับ 0.039 ซึ่งแสดงว่า องค์ประกอบแต่ละตัวใน โมเดลการวัด เป็นตัวแทนของตัวแปรแฝงเดียวกัน โดยองค์ประกอบที่ 1) ความสนใจภายใน (Intrinsic interest: INT) ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (λ) มีค่าเท่ากับ 0.96 มีค่าความเชื่อมั่น (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.92 ความแปรปรวนของความคลาดเคลื่อนในการวัดตัวแปรสังเกตได้ ($\sigma^2(\delta)$) มีค่าเท่ากับ 0.08 2) ความสนใจภายนอก (Extrinsic interest: EXT) ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (λ) มีค่าเท่ากับ 0.99 มีค่าความเชื่อมั่น (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.98 ความแปรปรวนของความคลาดเคลื่อนในการวัดตัวแปร

สังเกตได้ ($\sigma^2(\delta)$) มีค่าเท่ากับ 0.02 3) การกำกับตนเองเพื่อการปรับตัว (Self-efficacy to adjust: SEL) ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (λ) มีค่าเท่ากับ 0.99 มีค่าความเชื่อมั่น (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.98 ความแปรปรวนของความคลาดเคลื่อนในการวัดตัวแปรสังเกตได้ ($\sigma^2(\delta)$) มีค่าเท่ากับ 0.02 ส่วนความเชื่อมั่นของตัวแปรแฝง (ρ_u) มีค่าเท่ากับ 0.99 และค่าเฉลี่ยความแปรปรวนที่ถูกสกัด (ρ_v) มีค่าเท่ากับ 0.96 รายละเอียดดังตารางที่ 3-18

ตารางที่ 3-18 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA) ของตัวแปรความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านแรงจูงใจ

χ^2	df	P-value	GFI	RMR	SRMR	RMSEA	NFI	NNFI	AGFI	RFI	IFI	CFI
48.38	38	0.121	0.935	0.068	0.039	0.048	0.981	0.989	0.867	0.968	0.994	0.994
ตัวแปร/ องค์ประกอบ			λ	R ²	$\sigma^2(\delta)$	ρ_c	ρ_v	Measurement Model				
ความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านแรงจูงใจ (Mot)												
1) ความสนใจภายใน (INT)			0.96	0.92	0.08	0.99	0.96					
2) ความสนใจภายนอก (EXT)			0.99	0.98	0.02							
3) การกำกับตนเองเพื่อ การปรับตัว (SEL)			0.99	0.98	0.02							

1.4 พฤติกรรม (Behavioral: BEH) จากผลการวิเคราะห์หาคุณภาพเครื่องมือ พบว่า ค่าอำนาจจำแนกอยู่ในช่วง 0.372-0.702 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าทุกข้อคำถาม มีคุณภาพด้านอำนาจจำแนก เมื่อพิจารณาค่าความเชื่อมั่นทั้ง 12 ข้อ ด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha) มีค่าเท่ากับ 0.874 มีค่าความเชื่อมั่นระดับสูง (0.70-1.00) แสดงถึงคุณภาพด้านความเชื่อมั่น แล้วพิจารณาในแต่ละตัวบ่งชี้ ดังนี้

1.4.1 พฤติกรรมวาจา (Verbal behavior: VER) จากผลการวิเคราะห์หาคุณภาพเครื่องมือ ดังตารางที่ 3-19 พบว่า ค่าอำนาจจำแนกอยู่ในช่วง 0.366 ถึง 0.562 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า ทุกข้อคำถามมีคุณภาพด้านอำนาจจำแนก และ Squared Multiple Correlation: SMC อยู่ในช่วง 0.142 ถึง 0.343 เมื่อพิจารณาค่าความเชื่อมั่นทั้ง 4 ข้อ ด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha) มีค่าเท่ากับ 0.706 มีค่าความเชื่อมั่นระดับสูง (0.70-1.00) แสดงถึงคุณภาพด้านความเชื่อมั่น จากนั้นทำการพิจารณาเมทริกซ์ความสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถาม แต่ละข้อกับองค์ประกอบด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (EFA) โดยเริ่มพิจารณาความเหมาะสมของเมทริกซ์สหสัมพันธ์ในภาพรวมของตัวแปรทั้งหมด (KMO) ซึ่งพบว่า KMO มีค่าเท่ากับ 0.736 (> 0.5) แสดงว่า ข้อมูลจากชุดตัวแปรนี้มีความเหมาะสมที่จะทำการวิเคราะห์องค์ประกอบ และมีค่า Bartlett's test of sphericity χ^2 เท่ากับ 94.884 ($P = 0.00$) แสดงว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่สังเกตได้ หรือตัวบ่งชี้แตกต่างจากเมทริกซ์เอกลักษณ์อย่างมีนัยสำคัญ จากนั้นทำการพิจารณาค่าไอเกน (λ) พบว่า ใน Component แรกมีค่าเท่ากับ 2.194 (> 1.0) ส่วน Component ที่เหลือมีค่าต่ำกว่า 1.0 แสดงว่า มีความเป็นมิติเดียว (Unidimensional) ของการวัด ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Loading) อยู่ในช่วง 0.585 ถึง 0.788 ซึ่งทุกค่ามีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อนำไปเทียบกับเกณฑ์ของแฮร์ (ตั้งแต่ 0.30 ขึ้นไปจะพบนัยสำคัญทางสถิติ (Hair et al., 2006, p. 129) โดยทั้ง 4 ข้อคำถาม สามารถอธิบายความแปรปรวน ($\%S^2$) ที่เกิดขึ้น หรือสามารถอธิบายประเด็นที่ศึกษาได้ร้อยละ 54.862 และเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับองค์ประกอบ ด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA) พบว่า ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (λ) อยู่ในช่วง 0.42 ถึง 0.71 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (พิจารณาจากค่า t-value > 2.58) นอกจากนี้เมื่อพิจารณาความกลมกลืนของโมเดลพบว่า ค่า $\chi^2 = 1.69$, $df = 2$, $\chi^2/df = 0.845$, RMSEA = 0.000, CFI = 1.000 และ GFI = 0.993 เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

1.4.2 พฤติกรรมที่ไม่ใช่วาจา (Non-verbal behavior: NOV) จากผลการวิเคราะห์หาคุณภาพเครื่องมือ ดังตารางที่ 3-19 พบว่า ค่าอำนาจจำแนกอยู่ในช่วง 0.415 ถึง 0.642 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า ทุกข้อคำถามมีคุณภาพด้านอำนาจจำแนก และ Squared Multiple

Correlation: SMC อยู่ในช่วง 0.182 ถึง 0.418 เมื่อพิจารณาค่าความเชื่อมั่นทั้ง 4 ข้อ ด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha) มีค่าเท่ากับ 0.710 มีค่าความเชื่อมั่นระดับสูง (0.70-1.00) แสดงถึงคุณภาพด้านความเชื่อมั่น จากนั้นทำการพิจารณาเมทริกซ์ความสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับองค์ประกอบด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (EFA) โดยเริ่มพิจารณาความเหมาะสมของเมทริกซ์สหสัมพันธ์ในภาพรวมของตัวแปรทั้งหมด (KMO) ซึ่งพบว่า KMO มีค่าเท่ากับ 0.718 (> 0.5) แสดงว่า ข้อมูลจากชุดตัวแปรนี้มีความเหมาะสมที่จะทำการวิเคราะห์องค์ประกอบ และมีค่า Bartlett's test of sphericity χ^2 เท่ากับ 93.257 ($P = 0.00$) แสดงว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่สังเกตได้ หรือตัวบ่งชี้แตกต่างจากเมทริกซ์เอกลักษณ์อย่างมีนัยสำคัญ จากนั้นทำการพิจารณาค่าไอเกน (λ) พบว่า ใน Component แรกมีค่าเท่ากับ 2.171 (> 1.0) ส่วน Component ที่เหลือมีค่าต่ำกว่า 1.0 แสดงว่ามีความเป็นมิติเดียว (Unidimensional) ของการวัด ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Loading) อยู่ในช่วง 0.651 ถึง 0.838 ซึ่งทุกค่ามีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อนำไปเทียบกับเกณฑ์ของแฮร์ (ตั้งแต่ 0.30 ขึ้นไปจะพบมีนัยสำคัญทางสถิติ (Hair et al., 2006, p. 129) โดยทั้ง 4 ข้อคำถาม สามารถอธิบายความแปรปรวน (%S²) ที่เกิดขึ้น หรือสามารถอธิบายประเด็นที่ศึกษาได้ร้อยละ 54.264 และเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับองค์ประกอบ ด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA) พบว่า ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (λ) อยู่ในช่วง 0.48 ถึง 0.84 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (พิจารณาจากค่า t-value > 2.58) นอกจากนี้เมื่อพิจารณาความกลมกลืนของโมเดลพบว่า ค่า $\chi^2 = 0.20$, $df = 2$, $\chi^2/df = 0.10$, RMSEA = 0.000, CFI = 1.000 และ GFI = 0.999 เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

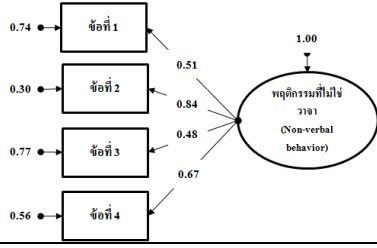
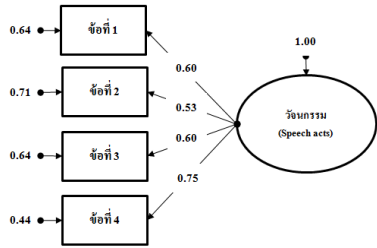
1.4.3 วจนกรรม (Speech acts: SPE) จากผลการวิเคราะห์หาคุณภาพเครื่องมือ ดังตารางที่ 3-19 พบว่า ค่าอำนาจจำแนกอยู่ในช่วง 0.458 ถึง 0.574 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าทุกข้อคำถามมีคุณภาพด้านอำนาจจำแนก และ Squared Multiple Correlation: SMC อยู่ในช่วง 0.214 ถึง 0.348 เมื่อพิจารณาค่าความเชื่อมั่นทั้ง 4 ข้อ ด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha) มีค่าเท่ากับ 0.715 มีค่าความเชื่อมั่นระดับสูง (0.70-1.00) แสดงถึงคุณภาพด้านความเชื่อมั่น จากนั้นทำการพิจารณาเมทริกซ์ความสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับองค์ประกอบด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (EFA) โดยเริ่มพิจารณาความเหมาะสมของเมทริกซ์สหสัมพันธ์ในภาพรวมของตัวแปรทั้งหมด (KMO) ซึ่งพบว่า KMO มีค่าเท่ากับ 0.720 (> 0.5) แสดงว่า ข้อมูลจากชุดตัวแปรนี้มีความเหมาะสมที่จะทำการวิเคราะห์องค์ประกอบ และมีค่า Bartlett's test of sphericity χ^2 เท่ากับ 86.915 ($P = 0.00$) แสดงว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่สังเกตได้ หรือตัวบ่งชี้แตกต่างจากเมทริกซ์เอกลักษณ์อย่างมีนัยสำคัญ

จากนั้นทำการพิจารณาค่าไอเกน (λ) พบว่า ใน Component แรกมีค่าเท่ากับ 2.159 (>1.0) ส่วน Component ที่เหลือมีค่าต่ำกว่า 1.0 แสดงว่ามีความเป็นมิติเดียว (Unidimensional) ของการวัด ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Loading) อยู่ในช่วง 0.694 ถึง 0.796 ซึ่งทุกค่ามีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อนำไปเทียบกับเกณฑ์ของแฮร์ (ตั้งแต่ 0.30 ขึ้นไปจะพบนัยสำคัญทางสถิติ (Hair et al., 2006, p. 129) โดยทั้ง 4 ข้อคำถาม สามารถอธิบายความแปรปรวน ($\%S^2$) ที่เกิดขึ้น หรือสามารถอธิบายประเด็นที่ศึกษาได้ ร้อยละ 53.975 และเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับองค์ประกอบ ด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA) พบว่า ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (λ) อยู่ในช่วง 0.53 ถึง 0.75 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (พิจารณาจากค่า t-value > 2.58) นอกจากนี้เมื่อพิจารณาความกลมกลืนของโมเดลพบว่า ค่า $\chi^2 = 2.89$, $df = 2$, $\chi^2/df = 1.445$, RMSEA = 0.061, CFI = 0.988 และ GFI = 0.988 เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ตารางที่ 3-19 คุณภาพของแบบวัดความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านพฤติกรรม แต่ละองค์ประกอบ

ข้อ คำถาม	อำนาจ จำแนก (CITC)	SMC	EFA		CFA			Measurement Model
			Loading	λ	t- value	R^2	$\sigma^2(\delta)$	
1.4.1 พฤติกรรมวาจา (Verbal behavior: VER)								
1	0.562	0.326	0.788	0.68	7.09	0.46	0.54	
2	0.366	0.142	0.585	0.42	4.18	0.18	0.82	
3	0.549	0.343	0.787	0.71	7.42	0.50	0.50	
4	0.534	0.339	0.782	0.70	7.34	0.50	0.50	
$\alpha = 0.706$		$\lambda = 2.194$		$\chi^2 = 1.69$, $df = 2$, $p = 0.430$				
		$\%S^2 = 54.862$		RMSEA = 0.000				
		KMO = 0.736		CFI = 1.00, GFI = 0.993				
Bartlett's test of sphericity $\chi^2 = 94.884$ ($P = 0.00$)								

ตารางที่ 3-19 (ต่อ)

ข้อ คำถาม	อำนาจ จำแนก (CITC)	SMC	EFA		CFA			Measurement Model
			Loading	λ	t- value	R ²	$\sigma^2(\delta)$	
1.4.2 พฤติกรรมที่ไม่ใช่วาจา (Non-verbal behavior: NOV)								
1	0.429	0.206	0.670	0.51	5.27	0.26	0.74	
2	0.642	0.418	0.838	0.84	8.57	0.70	0.30	
3	0.415	0.182	0.651	0.48	4.91	0.23	0.77	
4	0.536	0.334	0.772	0.67	6.88	0.44	0.56	
$\alpha = 0.710$		$\lambda = 2.171$		$\chi^2 = 0.20, df = 2, p = 0.905$				
		%S ² = 54.264		RMSEA = 0.000				
		KMO = 0.718		CFI = 1.000, GFI = 0.999				
Bartlett's test of sphericity $\chi^2 = 93.257 (P = 0.00)$								
1.4.3 วจนกรรม (Speech acts: SPE)								
1	0.491	0.261	0.720	0.60	6.02	0.36	0.64	
2	0.458	0.214	0.694	0.53	5.31	0.29	0.71	
3	0.493	0.264	0.725	0.60	6.04	0.36	0.64	
4	0.574	0.348	0.796	0.75	7.49	0.56	0.44	
$\alpha = 0.715$		$\lambda = 2.159$		$\chi^2 = 2.89, df = 2, p = 0.236$				
		%S ² = 53.975		RMSEA = 0.061				
		KMO = 0.720		CFI = 0.989, GFI = 0.988				
Bartlett's test of sphericity $\chi^2 = 86.915 (P = 0.00)$								

จากผลการศึกษาคุณภาพของข้อคำถามภายในโมเดลการวัดความฉลาดทางวัฒนธรรม ด้านพฤติกรรม พบว่า ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรที่สังเกตได้ จำนวน 12 ข้อ พบว่า ข้อคำถามมีความสัมพันธ์กัน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในช่วง 0.15 ถึง 0.57 มีค่า Bartlett's test of sphericity $\chi^2 = 596.660 p = 0.000, df = 66$ แสดงว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่สังเกตได้ หรือตัวบ่งชี้แตกต่างจากเมทริกซ์เอกลักษณ์อย่างมีนัยสำคัญ และค่าดัชนี Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy (KMO) = 0.841 แสดงว่าตัวแปรที่สังเกตได้ หรือตัวบ่งชี้มีความสัมพันธ์กัน และมีความเหมาะสมที่จะนำไปวิเคราะห์หองค์ประกอบ

ผังตารางที่ 3-20

ตารางที่ 3-20 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของตัวบ่งชี้ องค์ประกอบของความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านพฤติกรรม

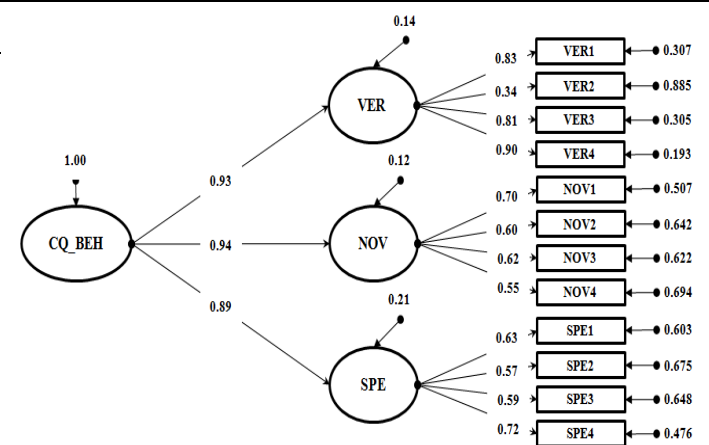
องค์ประกอบ	ข้อ	VER				NOV				SPE			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
VER	1	1.00											
	2	0.35	1.00										
	3	0.47	0.28	1.00									
	4	0.47	0.27	0.52	1.00								
NOV	1	0.52	0.09	0.50	0.55	1.00							
	2	0.30	0.22	0.52	0.31	0.44	1.00						
	3	0.42	0.18	0.57	0.49	0.26	0.40	1.00					
	4	0.15	0.15	0.51	0.47	0.33	0.56	0.33	1.00				
SPE	1	0.56	0.24	0.42	0.49	0.57	0.30	0.30	0.28	1.00			
	2	0.32	0.36	0.40	0.28	0.28	0.51	0.25	0.35	0.35	1.00		
	3	0.41	0.22	0.35	0.46	0.27	0.22	0.47	0.23	0.30	0.37	1.00	
	4	0.56	0.39	0.48	0.56	0.40	0.25	0.46	0.31	0.47	0.36	0.47	1.00
$\bar{X}$		4.88	4.30	5.18	5.16	5.38	5.18	5.10	4.87	4.83	4.83	4.83	4.60
SD		1.27	1.51	1.10	1.32	1.20	1.20	1.13	1.56	1.29	1.27	1.17	1.47
Bartlett's test of sphericity $\chi^2 = 596.660$ p = 0.000, df = 66													
Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy (KMO) = 0.841													

เมื่อทำการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA) พบว่า โมเดลการวัดมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจากดัชนีวัดความสอดคล้องที่สำคัญประกอบดังนี้ ค่า χ^2 มีค่าเท่ากับ 44 df มีค่าเท่ากับ 37 ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (P = 0.187) ดัชนี GFI มีค่าเท่ากับ 0.941 ดัชนี AGFI มีค่าเท่ากับ 0.876 ดัชนี RMSEA มีค่าเท่ากับ 0.0411 ดัชนี SRMR มีค่าเท่ากับ 0.0522 ซึ่งแสดงว่า องค์ประกอบแต่ละตัวในโมเดลการวัดเป็นตัวแทนของตัวแปรแฝงเดียวกัน โดยองค์ประกอบที่ 1) พฤติกรรมวาจา (Verbal behavior: VER) ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (λ) มีค่าเท่ากับ 0.93 มีค่าความเชื่อมั่น (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.86 ความแปรปรวนของความคลาดเคลื่อนในการวัดตัวแปรสังเกตได้ ($\sigma^2(\delta)$) มีค่าเท่ากับ 0.14

2) พฤติกรรมที่ไม่ใช่วาจา (Non-verbal behavior: NOV) ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (λ) มีค่าเท่ากับ 0.94 มีค่าความเชื่อมั่น (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.88 ความแปรปรวนของความคลาดเคลื่อนในการวัดตัวแปรสังเกตได้ ($\sigma^2(\delta)$) มีค่าเท่ากับ 0.12 3) วิจรรย์กรรม (Speech acts: SPE) ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (λ) มีค่าเท่ากับ 0.89 มีค่าความเชื่อมั่น (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.79 ความแปรปรวนของความคลาดเคลื่อนในการวัดตัวแปรสังเกตได้ ($\sigma^2(\delta)$) มีค่าเท่ากับ 0.21 ส่วนความเชื่อมั่นของตัวแปรแฝง (ρ_c) มีค่าเท่ากับ 0.94 และค่าเฉลี่ยความแปรปรวนที่ถูกสกัด (ρ_v) มีค่าเท่ากับ 0.85 รายละเอียดดังตารางที่ 3-21

ตารางที่ 3-21 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA) ของตัวแปรความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านพฤติกรรม

χ^2	df	P-value	GFI	RMR	SRMR	RMSEA	NFI	NNFI	AGFI	RFI	IFI	CFI
44	37	0.187	0.941	0.052	0.052	0.041	0.962	0.986	0.876	0.933	0.992	0.992
ตัวแปร/ องค์ประกอบ			λ	R^2	$\hat{\sigma}^2(\delta)$	ρ_c	ρ_v	Measurement model				
ความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านพฤติกรรม (Beh)												
1) พฤติกรรมวาจา (VER)			0.93	0.86	0.14	0.94	0.85					
2) พฤติกรรมที่ไม่ใช่วาจา (NOV)			0.94	0.88	0.12							
3) วัจนกรรม (SPE)			0.89	0.79	0.21							

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรที่สังเกตได้ หรือตัวบ่งชี้ 11 ตัวจากแบบวัดความฉลาดทางวัฒนธรรม พบว่า ตัวแปรทุกตัวมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ตัวแปรสังเกตได้ หรือตัวแปรบ่งชี้มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในช่วง 0.363 ถึง 0.90 มีค่า Bartlett's test of sphericity เท่ากับ 1372.794 ($P = 0.00$) แสดงว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่สังเกตได้ หรือตัวบ่งชี้แตกต่างจากเมทริกซ์เอกลักษณ์อย่างมีนัยสำคัญ และค่าดัชนี Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy (KMO) เท่ากับ 0.905 แสดงว่า ตัวแปรที่สังเกตได้ หรือตัวบ่งชี้มีความสัมพันธ์กัน และมีความเหมาะสมที่จะนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบ เมื่อพิจารณาเมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร พบว่า ตัวแปรคู่ที่มีความสัมพันธ์กันมากที่สุด คือ การตระหนักรู้ (AWA) กับ การตรวจสอบ (CHE) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .90 ตัวแปรคู่ที่มีความสัมพันธ์กันต่ำที่สุด คือ การวางแผน (PLA) กับ พฤติกรรมที่ไม่ใช่วาจา (NOV) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .363 ดังตารางที่ 3-22

ตารางที่ 3-22 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของตัวบ่งชี้ องค์ประกอบของความฉลาดทางวัฒนธรรม

ตัวแปร	PLA	AWA	CHE	CGK	CSK	INT	EXT	SEL	VER	NOV	SPE
PLA	1.000										
AWA	0.675	1.000									
CHE	0.668	0.900	1.000								
CGK	0.728	0.783	0.768	1.000							
CSK	0.723	0.792	0.773	0.885	1.000						
INT	0.554	0.698	0.668	0.662	0.717	1.000					
EXT	0.615	0.674	0.671	0.700	0.752	0.896	1.000				
SEL	0.566	0.692	0.690	0.654	0.739	0.857	0.828	1.000			
VER	0.536	0.605	0.586	0.622	0.667	0.517	0.568	0.606	1.000		
NOV	0.363	0.439	0.477	0.543	0.540	0.563	0.561	0.603	0.653	1.000	
SPE	0.539	0.593	0.622	0.616	0.679	0.569	0.550	0.674	0.753	0.622	1.000
Mean	4.856	4.915	5.085	5.208	5.115	5.517	5.573	5.402	4.881	5.133	4.775
SD	1.151	1.129	1.046	1.049	1.025	1.103	1.041	1.061	0.953	0.938	0.957

Bartlett's test of sphericity $\chi^2 = 1372.794$, $p = 0.000$, $df = 55$

Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy (KMO) = 0.905

*ทุกคู่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ความตรงเชิงโครงสร้าง จากการวิเคราะห์ห้องค้ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สองของโมเดล การวัดความฉลาดทางวัฒนธรรม พบว่า แบบวัดความฉลาดทางวัฒนธรรม มีโมเดลการวัด ๑งค้ประกอบ 4 ค้้าน และ 11 ค้้าบ่งชี้้ มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ค่าไค-สแควร์ แตกต่างจากศูนย์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (Chi-square = 46.32, df = 36, p = 0.116) โดยค่าดัชนีความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 0.934 ค่าดัชนีการวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ 0.879 ซึ่งมีค่าเข้าใกล้ 1 ค่าดัชนีรากกำลังสองเฉลี่ยของเศษในรูปคะแนนมาตรฐาน (RMR) เท่ากับ 0.0399 และค่าดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของเศษเหลือมาตรฐาน (RMSEA) เท่ากับ 0.0491 ซึ่งมีค่าเข้าใกล้ศูนย์ ค่าสถิติดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า โมเดลการวัดความฉลาดทางวัฒนธรรมสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และเมื่อพิจารณาค่าน้ำหนัก ๑งค้ประกอบของตัวแปรในโมเดล พบว่า ตัวแปรทุกตัวมีนัยสำคัญทางสถิติ (P < .05) ดังตารางที่ 3-23

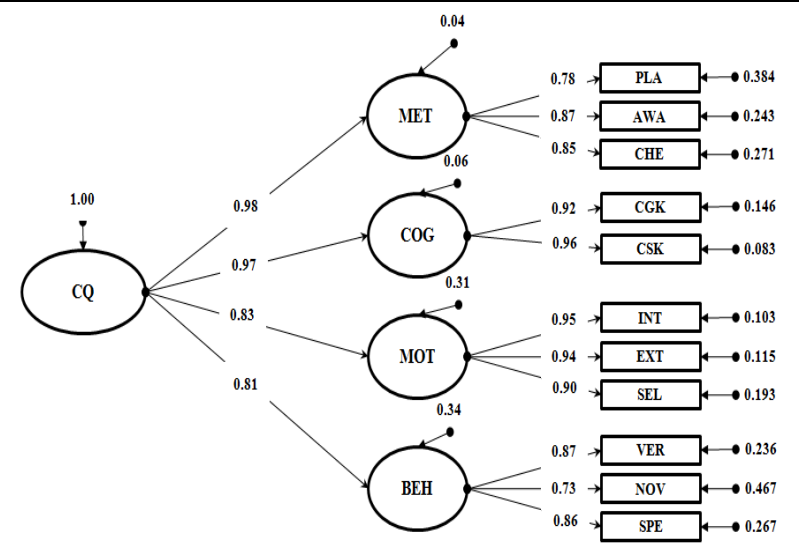
ผลการวิเคราะห์ห้องค้ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง พบว่า ความฉลาดทางวัฒนธรรม ทั้ง 4 ๑งค้ประกอบมีค่าน้ำหนัก๑งค้ประกอบที่มีนัยสำคัญทางสถิติ (P < .05) ทุก๑งค้ประกอบ และมีค่าน้ำหนัก๑งค้ประกอบมาตรฐานตั้งแต่ 0.81 ถึง 0.98 แสดงว่า ๑งค้ประกอบทั้ง 4 ๑งค้ประกอบนี้ เป็นตัวบ่งชี้้ของความฉลาดทางวัฒนธรรมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดย๑งค้ประกอบ อภิปัญญา มีน้ำหนั๑งค้ประกอบสูงสุด รองลงมาคือ ปัญญา แรงจูงใจ และพฤติกรรม โดย๑งค้ประกอบที่

- 1) อภิปัญญา มีค่าน้ำหนั๑งค้ประกอบ (λ) มีค่าเท่ากับ 0.98 มีค่าความเชื่อมั่น (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.96 ความแปรปรวนของความฉลาดเคลื่อนในการวัดตัวแปรสังเกตได้ ($\sigma^2(\delta)$) มีค่าเท่ากับ 0.04
- 2) ปัญญา มีค่าน้ำหนั๑งค้ประกอบ (λ) มีค่าเท่ากับ 0.97 มีค่าความเชื่อมั่น (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.94 ความแปรปรวนของความฉลาดเคลื่อนในการวัดตัวแปรสังเกตได้ ($\sigma^2(\delta)$) มีค่าเท่ากับ 0.06
- 3) แรงจูงใจ มีค่าน้ำหนั๑งค้ประกอบ (λ) มีค่าเท่ากับ 0.83 มีค่าความเชื่อมั่น (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.69 ความแปรปรวนของความฉลาดเคลื่อนในการวัดตัวแปรสังเกตได้ ($\sigma^2(\delta)$) มีค่าเท่ากับ 0.31
- 4) พฤติกรรม มีค่าน้ำหนั๑งค้ประกอบ (λ) มีค่าเท่ากับ 0.81 มีค่าความเชื่อมั่น (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.66 ความแปรปรวนของความฉลาดเคลื่อนในการวัดตัวแปรสังเกตได้ ($\sigma^2(\delta)$) มีค่าเท่ากับ 0.34

ส่วนความเชื่อมั่นของตัวแปรแฝง (ρ_v) มีค่าเท่ากับ 0.94 และค่าเฉลี่ยความแปรปรวนที่ถูกสกัด (ρ_v) มีค่าเท่ากับ 0.81 รายละเอียดดังตารางที่ 3-23

ตารางที่ 3-23 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง (Confirmatory Factor Analysis: CFA) ของตัวแปรความฉลาดทางวัฒนธรรม

χ^2	df	P-value	GFI	RMR	SRMR	RMSEA	NFI	NNFI	AGFI	RFI	IFI	CFI
46.32	36	0.116	0.934	0.0399	0.0384	0.0491	0.982	0.992	0.879	0.973	0.995	0.995
ตัวแปร/ องค์ประกอบ			λ	R^2	$\hat{\sigma}^2(\delta)$	ρ_c	ρ_v	Measurement model				
ความฉลาดทางวัฒนธรรม (CQ)												
1) อภิปัญญา (Met)			0.98	0.96	0.04	0.94	0.81					
2) ปัญญา (Cog)			0.97	0.94	0.06							
3) แรงจูงใจ (Mot)			0.83	0.69	0.31							
4) พฤติกรรม (Beh)			0.81	0.66	0.34							

ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

ตอนที่ 2 แบบประเมินรายข้อคำถาม โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับ
นักศึกษา โดยพิจารณาว่าความรู้สึกหรือความคิดเห็นของนักศึกษาก่อนไปทางซ้าย ทางขวา หรือ
ตรงกลาง ซึ่งในแต่ละข้อจะมีตัวเลือกทั้งหมด 7 ตัวเลือก แล้วทำเครื่องหมาย ✗ ลงในระดับ 1-7
ดังนี้

1	2	3	4	5	6	7
ระดับ ความรู้สึก หรือความ คิดเห็นที่ตรง กับนักศึกษา น้อยที่สุด	ระดับ ความรู้สึก หรือความ คิดเห็นที่ตรง กับนักศึกษา น้อย	ระดับ ความรู้สึก หรือความ คิดเห็นที่ตรง กับนักศึกษา ค่อนข้างน้อย	ระดับ ความรู้สึก หรือความ คิดเห็นที่ตรง กับนักศึกษา ปานกลาง	ระดับ ความรู้สึก หรือความ คิดเห็นที่ตรง กับนักศึกษา ค่อนข้างมาก	ระดับ ความรู้สึก หรือความ คิดเห็นที่ตรง กับนักศึกษา มาก	ระดับ ความรู้สึก หรือความ คิดเห็นที่ตรง กับนักศึกษา มากที่สุด

1. แบบวัดความสามารถในการเผชิญปัญหา และฟื้นฝ่าอุปสรรค

ตัวอย่าง

THA. หากฉันไม่ได้รับทุนการศึกษาตามที่หวังไว้

CHI. 如果我没有如愿获得奖学金

LAO. ຖ້າຂ້າພະເຈົ້າບໍ່ໄດ້ຮັບທຶນການສຶກສາດັ່ງທີ່ຫວັງໄວ້

VIE. Nếu bạn không được nhận học bổng như mong đợi trước đó

คำถาม 问题	THA. สาเหตุที่ทำให้ฉันไม่ได้รับทุนการศึกษาในครั้งนี้ เป็นสิ่งที่ (C-)								
คำถาม Câu hỏi	CHI. 我没有获得奖学金的原因这件事情是 (c-)								
คำถาม Câu hỏi	LAO. ສາເຫດທີ່ເຮັດໃຫ້ຂ້າພະເຈົ້າບໍ່ໄດ້ຮັບທຶນການສຶກສາ ໃນຄັ້ງນີ້ ເປັນສິ່ງທີ່ (c-)								
คำถาม Trả lời	VIE. Bạn có tự quyết định được yếu tố khiến bạn không được học bổng lần này không? (C-)								
คำตอบ	ฉันไม่สามารถควบคุม/จัดการ ได้	1	2	3	4	5	6	7	ฉันควบคุม/จัดการได้
答案	我无法控制/处理	1	2	3	4	5	6	7	我能控制/处理
คำตอบ	ຂ້າພະເຈົ້າບໍ່ສາມາດຄວບຄຸມ/ ຈັດການໄດ້	1	2	3	4	5	6	7	ຂ້າພະເຈົ້າຄວບຄຸມ/ ຈັດການໄດ້
Trả lời	Tôi không thể quyết định được	1	2	3	4	5	6	7	Tôi có thể quyết định được

คำถาม	THA. เหตุที่ฉันไม่ได้รับทุนการศึกษาเป็นเพราะ (O _r -)								
问题	CHI. 我没有获得奖学金的原因是 (O _r -)								
คำถาม	LAO. ເຫດທີ່ຂ້າພະເຈົ້າບໍ່ໄດ້ຮັບທຶນການສຶກສາ ເປັນເພາະ(O _r -)								
Câu hỏi	VIE. Nguyên nhân bạn không được nhận học bổng là vì điều gì? (O _r -)								
คำตอบ	ตัวฉันเอง	1	2	3	4	5	6	7	คนอื่น/ ปัจจัยอื่น
答案	我自己	1	2	3	4	5	6	7	别人/ 其他因素
คำตอบ	ตัวຂ້າພະເຈົ້າ	1	2	3	4	5	6	7	ຄົນອື່ນ/ ບັດໄຈອື່ນ
Trả lời	Bản thân tôi	1	2	3	4	5	6	7	Người khác/ yếu tố khác

THA. หากฉันได้พยายามโทรติดต่อเพื่อน ๆ หลายครั้งแล้ว แต่ไม่มีใครโทรกลับมาหาฉันเลย

CHI. 如果我尝试给朋友打了很多通电话，但是都没人回拨来找我

LAO. ຖ້າຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ພະຍາຍາມໂທຕິດຕໍ່ໝູ່ເພວກ ຫຼາຍຄັ້ງແລ້ວ ແຕ່ບໍ່ມີໃຜໂທກັບມາຫາຂ້າພະເຈົ້າເລີຍ

VIE. Nếu bạn gọi điện thoại rất nhiều lần cho bạn bè mà không ai gọi lại cho bạn

คำถาม	THA. การที่เพื่อนไม่โทรกลับมาหาฉัน เป็นเพราะ (R-)								
问题	CHI. 朋友不回拨找我是因为 (R-)								
คำถาม	LAO. ການທີ່ເພື່ອນບໍ່ໂທກັບມາຫາຂ້າພະເຈົ້າ ເປັນເພາະ (R-)								
Câu hỏi	VIE. Nguyên nhân bạn bè không gọi lại cho bạn là gì? (R-)								
คำตอบ	ตัวฉันเอง	1	2	3	4	5	6	7	สถานการณ์ในตอนนั้น
答案	我自己	1	2	3	4	5	6	7	当下的状况
คำตอบ	ตัวຂ້າພະເຈົ້າ	1	2	3	4	5	6	7	ສະຖານະການໃນຕອນນັ້ນ
Trả lời	Bản thân tôi	1	2	3	4	5	6	7	Do hoàn cảnh lúc đó

THA. เหตุการณ์เช่นนี้จะ (E-)

CHI. 这种情况 (E-)

LAO. ເຫດການຊຸ່ນນີ້ຊິເກີດ(E-)

VIE. Việc này có thường diễn ra với bạn không? (E-)

คำตอบ	เกิดขึ้นกับฉันเสมอ	1	2	3	4	5	6	7	ไม่เกิดขึ้นกับฉันอีกเลย
答案	经常发生在我身上	1	2	3	4	5	6	7	从来没有发生在我身上
คำตอบ	ເກີດຂຶ້ນກັບຂ້າພະເຈົ້າສະເໝີ	1	2	3	4	5	6	7	ບໍ່ເກີດຂຶ້ນກັບຂ້າພະເຈົ້າອີກເລີຍ
Trả lời	Thường xuyên diễn ra	1	2	3	4	5	6	7	Không xảy ra nữa

2. แบบวัดความสามารถในการปรับตัว

ตัวอย่าง

ข้อที่	ข้อคำถาม	ระดับความรู้สึกร/ ความคิดเห็น						
การปรับตัวทางการเรียน (Learning adjustment)								
THA	ฉันตั้งใจฟังอาจารย์สอน	1	2	3	4	5	6	7
CHI	我认真听老师讲课	1	2	3	4	5	6	7
LAO	ຂ້າພະເຈົ້າຕັ້ງໃຈຟັງອາຈານສອນ	1	2	3	4	5	6	7
VIE	Tôi rất chú ý nghe giảng viên dạy	1	2	3	4	5	6	7
การปรับตัวด้านผู้สอน (Instructor adjustment)								
THA	ฉันจะซักถามข้อสงสัยในการเรียนกับอาจารย์	1	2	3	4	5	6	7
CHI	我在课堂上会向老师提出疑问	1	2	3	4	5	6	7
LAO	ຂ້າພະເຈົ້າຖາມຂໍ້ສົງໄສໃນການຮຽນກັບອາຈານ	1	2	3	4	5	6	7
VIE	Tôi sẽ nêu câu hỏi với giảng viên nếu có thắc mắc	1	2	3	4	5	6	7
การปรับตัวด้านกลุ่มเพื่อน (Peer group adjustment)								
THA	ฉันมักมีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่มกับเพื่อน ๆ	1	2	3	4	5	6	7
CHI	我经常会和朋友一起做小组任务	1	2	3	4	5	6	7
LAO	ຂ້າພະເຈົ້າມີສ່ວນຮ່ວມໃນການເຮັດວຽກກຸ່ມກັບເພື່ອນ	1	2	3	4	5	6	7
VIE	Tôi thường tham gia bài tập nhóm cùng bạn bè	1	2	3	4	5	6	7
การปรับตัวด้านสภาพแวดล้อม (Environment adjustment)								
THA	ถึงแม้หอสมุดมีเสียงดังรบกวน แต่ฉันก็มีสมาธิในการอ่านหนังสือหรือทำงาน	1	2	3	4	5	6	7
CHI	即使图书馆有噪音干扰但我仍然能静下心来看书或工作	1	2	3	4	5	6	7
LAO	ເຖິງວ່າຫໍສະໝຸດມີສຽງຮົບກວນ ແຕ່ຂ້າພະເຈົ້າກໍມີສະມາທິໃນການອ່ານໜັງສື ຫຼື ເຮັດວຽກ	1	2	3	4	5	6	7
VIE	Dù thư viện có tiếng ồn, tôi vẫn có thể chú ý học hoặc tập trung làm việc	1	2	3	4	5	6	7
การปรับตัวด้านกิจกรรม (Activity adjustment)								
THA	ฉันจัดสรรเวลาในการเข้าร่วมกิจกรรมอย่างเหมาะสม	1	2	3	4	5	6	7
CHI	我会合理安排时间参加活动	1	2	3	4	5	6	7

ข้อที่	ข้อคำถาม	ระดับความรู้ลึก/ ความคิดเห็น						
		1	2	3	4	5	6	7
LAO	ຂ້າພະເຈົ້າຈັດສັນເວລາໃນການເຂົ້າຮ່ວມກິດຈະກຳຢ່າງ ຕ໌ ໝາະສົມ	1	2	3	4	5	6	7
VIE	Tôi sắp xếp thời gian riêng cho việc tham gia hoạt động một cách phù hợp	1	2	3	4	5	6	7

3. แบบวัดอคติเชิงชาติพันธุ์

ตัวอย่าง

ข้อที่	ข้อคำถาม	ระดับความรู้ลึก/ ความคิดเห็น						
		1	2	3	4	5	6	7
THA	ฉันไม่ต้องทำตามอย่างวัฒนธรรมอื่น ๆ ที่ฉันเข้าไปอาศัยอยู่	1	2	3	4	5	6	7
CHI	我不需要遵从我在异乡的其他文化	1	2	3	4	5	6	7
LAO	ຂ້າພະເຈົ້າບໍ່ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມຢ່າງອັດທະນະທຳອື່ນໆ ທີ່ພະເຈົ້າ ເຂົ້າໄປອາໄສຢູ່	1	2	3	4	5	6	7
VIE	Tôi không nhất thiết phải theo phong tục văn hoá của quốc gia tôi sang sinh sống	1	2	3	4	5	6	7
THA	ฉันไม่สนใจในค่านิยมและประเพณีของวัฒนธรรมอื่น	1	2	3	4	5	6	7
CHI	我对其他价值观和文化习俗不感兴趣	1	2	3	4	5	6	7
LAO	ຂ້າພະເຈົ້າບໍ່ສົນໃຈຄ່ານິຍົມ ແລະປະເພນີຂອງອັດທະນະທຳອື່ນ	1	2	3	4	5	6	7
VIE	Tôi không quan tâm tới giá trị và phong tục tập quán của các nền văn hoá khác	1	2	3	4	5	6	7

4. แบบวัดความฉลาดทางวัฒนธรรม

ตัวอย่าง

ข้อที่	ข้อคำถาม	ระดับความรู้ลึก/ ความคิดเห็น						
		1	2	3	4	5	6	7

อภิปัญญา (Metacognitive CQ)

การวางแผน (Planning)

THA	ก่อนมาเรียนที่ประเทศไทย ฉันค้นหาข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับความ เชื่อ และวัฒนธรรมไทยเพื่อเตรียมตัวใช้ชีวิตในเมืองไทย	1	2	3	4	5	6	7
CHI	在来泰国前我搜索大量关于泰国的文化和信仰以做好适 应泰国的生活方式	1	2	3	4	5	6	7

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความรู้/ความคิดเห็น						
		1	2	3	4	5	6	7
LAO	ກ່ອນມາຮຽນຢູ່ປະເທດໄທ ຂ້າພະເຈົ້າຊອກຫາຂໍ້ມູນຕ່າງໆ ທີ່ກ່ຽວກັບຄວາມເຊື່ອ ແລະວັດທະນະທຳໄທ ເພື່ອກຽມຕົວໃຊ້ຊີວິດໃນເມືອງໄທ	1	2	3	4	5	6	7
VIE	Trước khi sang Thái học, tôi đã tìm hiểu thông tin về vấn đề như tín ngưỡng, văn hoá Thái Lan để chuẩn bị sang sống ở Thái Lan	1	2	3	4	5	6	7

การตระหนักรู้ (Awareness)

THA	เมื่อมาใช้ชีวิตในเมืองไทย ในกรณีที่ต้องเจอกับพฤติกรรมคนไทยที่ขัดแย้งกับวัฒนธรรมของฉัน ฉันจะไม่ด่วนสรุปตัดสิน จนกว่าจะมีข้อมูลมากเพียงพอ	1	2	3	4	5	6	7
CHI	来泰国生活后，每当看到泰国人的行为与我国的文化有冲突，我不着急下定论，直到有足够的事实依据	1	2	3	4	5	6	7
LAO	ເມື່ອມາໃຊ້ຊີວິດໃນເມືອງໄທ ໃນກໍລະນີທີ່ຂ້າພະເຈົ້າຕ້ອງພົບກັບພຶດຕິກຳຄົນໄທຍທີ່ຂັດແຍ້ງກັບວັດທະນະທຳຂອງຂ້າພະເຈົ້າ ຂ້າພະເຈົ້າຈະບໍ່ດ່ວນສະຫຼຸບຕັດສິນໃຈ ຈົນກວ່າຈະມີຂໍ້ມູນລາຍພຽງພໍ	1	2	3	4	5	6	7
VIE	Khi sang sống ở Thái Lan, khi tôi gặp phải một số hành vi cư xử của người Thái trái ngược với văn hoá của tôi, tôi sẽ không vội đánh giá, quyết định gì cho tới khi có các thông tin đầy đủ	1	2	3	4	5	6	7

การตรวจสอบ (Checking)

THA	ในสถานการณ์ที่ต้องเผชิญกับพฤติกรรมที่ไม่เป็นตามที่คาดหวัง ฉันจะพิจารณาถึงความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมก่อนที่จะปรับใจยอมรับ และเรียนรู้อย่างเข้าใจ	1	2	3	4	5	6	7
CHI	若须应对与自己预期有异的行为，在调节心态学习理解和接受前，我会考虑到两者之间的文化差异	1	2	3	4	5	6	7
LAO	ໃນສະຖານະການທີ່ຕ້ອງຜະເຊີນກັບພຶດຕິກຳທີ່ບໍ່ເປັນຕາມທີ່ຄາດຫວັງ ຂ້າພະເຈົ້າຈະພິຈາລະນາເຖິງຄວາມແຕກຕ່າງລະຫວ່າງວັດທະນະທຳ ກ່ອນທີ່ຈະບັບໃຈຍອມຮັບ ແລະຮຽນຮູ້ຢ່າງເຂົ້າໃຈ	1	2	3	4	5	6	7
VIE	Trong tình huống gặp phải một số hành vi cư xử không như mong đợi, tôi thường xem xét thêm về sự khác biệt văn hoá trước khi chấp nhận thích nghi và tìm hiểu rõ hơn	1	2	3	4	5	6	7

ปัญญา (Cognitive CQ)

ความรู้วัฒนธรรมทั่วไป (Culture- General Knowledge)

THA	ฉันเข้าใจความหมายของประเพณีไทย เช่น วันลอยกระทง วันสงกรานต์	1	2	3	4	5	6	7

ข้อที่	ข้อความถาม	ระดับความรู้/ความคิดเห็น						
		1	2	3	4	5	6	7
CHI	我理解泰国习俗的意义，例如水灯节、宋干节	1	2	3	4	5	6	7
LAO	ຂ້າພະເຈົ້າເຂົ້າໃຈຄວາມໝາຍຂອງປະເພນີໄທ ເຊັ່ນ ວັນລອຍກະທົງ ວັນສົງການ	1	2	3	4	5	6	7
VIE	Tôi hiểu ý nghĩa của các phong tục của Thái Lan như Lễ hội thả hoa đăng Loy Krathong, Tết Té nước Songkran	1	2	3	4	5	6	7

ความรู้สภาพแวดล้อมเฉพาะ (Context – Specific Knowledge)

THA	ฉันรู้วิธีการปฏิบัติที่เหมาะสมในการเข้าร่วมวันสำคัญของไทย เช่น การลอยกระทง การสรงน้ำพระ	1	2	3	4	5	6	7
CHI	我知道如何参与泰国重要节日，例如放水灯、撒圣水等	1	2	3	4	5	6	7
LAO	ຂ້າພະເຈົ້າຮູ້ວິທີການປະຕິບັດທີ່ເໝາະສົມໃນການເຂົ້າຮ່ວມວັນສຳຄັນຂອງໄທ ເຊັ່ນ ການລອຍກະທົງ ການຮັດສົງນ້ຳພຣະ	1	2	3	4	5	6	7
VIE	Tôi hiểu cách ứng xử phù hợp trong các dịp tham dự những ngày lễ quan trọng của Thái như Lễ thả hoa đăng Loy Krathong, lễ tưới nước phật	1	2	3	4	5	6	7

แรงจูงใจ (Motivational CQ)

ความสนใจภายใน (Intrinsic interest)

THA	ฉันอยากเรียนรู้วัฒนธรรมไทย	1	2	3	4	5	6	7
CHI	我想学习泰国的文化	1	2	3	4	5	6	7
LAO	ຂ້າພະເຈົ້າຢາກຮຽນຮູ້ວັດທະນະທຳໄທ	1	2	3	4	5	6	7
VIE	Tôi muốn tìm hiểu về văn hoá Thái	1	2	3	4	5	6	7

ความสนใจภายนอก (Extrinsic interest)

THA	ฉันสนใจมาเรียนในประเทศไทย เพราะทำให้ฉันเข้าใจ และเปิดใจยอมรับวัฒนธรรมไทย	1	2	3	4	5	6	7
CHI	我有兴趣来泰国学习，因为这能让我了解和接受泰国的文化	1	2	3	4	5	6	7
LAO	ຂ້າພະເຈົ້າສົນໃຈມາຮຽນບປະເທດໄທ ເພາະເຮັດໃຫ້ຂ້າພະເຈົ້າເຂົ້າໃຈ ແລະເປີດໃຈຍອມຮັບວັດທະນະທຳໄທ	1	2	3	4	5	6	7
VIE	Tôi hứng thú muốn sang học ở Thái lan vì việc này giúp tôi hiểu rõ văn hoá Thái hơn và cởi mở tiếp nhận văn hoá Thái Lan	1	2	3	4	5	6	7

การกำกับตนเองเพื่อการปรับตัว (Self-efficacy to adjust)

THA	ฉันมั่นใจว่าฉันสามารถใช้ชีวิตประจำวันอยู่ในประเทศไทยได้	1	2	3	4	5	6	7
CHI	我自信能在泰国过好日常生活	1	2	3	4	5	6	7
LAO	ຂ້າພະເຈົ້າໝັ້ນໃຈວ່າ ສາມາດໃຊ້ວິວັດປະຈຳວັນຢູ່ໃນປະເທດໄດ້	1	2	3	4	5	6	7

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความรู้สึกร/ความคิดเห็น						
		1	2	3	4	5	6	7
VIE	Tôi tự tin tôi có thể sinh hoạt bình thường tại Thái Lan	1	2	3	4	5	6	7
พฤติกรรม (Behavioral CQ)								
พฤติกรรมวาจา (Verbal behavior)								
THA	ฉันสามารถเลือกใช้คำพูดที่เหมาะสมกับวัยและสถานการณ์กับผู้ที่สนทนาด้วยได้	1	2	3	4	5	6	7
CHI	我能在不同的场合用各种用语应对各种年龄段的人	1	2	3	4	5	6	7
LAO	ຂ້າພະເຈົ້າເລືອກໃຊ້ຄຳວ່າທີ່ເໝາະສົມກັບໄວແລະສະຖານະການກັບຜູ້ທີ່ສົນທະນາ	1	2	3	4	5	6	7
VIE	Tôi có thể lựa chọn lời nói phù hợp lứa tuổi và tình huống giao tiếp với người nói chuyện cùng	1	2	3	4	5	6	7
พฤติกรรมที่ไม่ใช้วาจา (Non-verbal behavior)								
THA	ฉันใช้ท่าทางแสดงการทักทายได้เหมาะสมกับวัฒนธรรมไทย เช่น การไหว้	1	2	3	4	5	6	7
CHI	我会按照泰国文化使用各种打招呼方式，例如拜	1	2	3	4	5	6	7
LAO	ຂ້າພະເຈົ້າໃຊ້ທ່າທາງສະແດງການທັກທາຍໄດ້ເໝາະສົມກັບວັດທະນະທຳ ເຊັ່ນ ການໄຫ້ວຽນ	1	2	3	4	5	6	7
VIE	Tôi sử dụng cách cư xử chào hỏi phù hợp với văn hoá Thái như cách chào hỏi kiểu Thái	1	2	3	4	5	6	7
วัจนกรรม (Speech acts)								
THA	ฉันใช้วิธีการปฏิเสธเพื่อนชาวไทยได้เหมาะสมกับสถานการณ์	1	2	3	4	5	6	7
CHI	我能根据场合用适当的方式来拒绝泰国人	1	2	3	4	5	6	7
LAO	ຂ້າພະເຈົ້າໃຊ້ວິທີການປະຕິເສດເພື່ອນຊາວໄທໄດ້ເໝາະສົມກັບສະຖານະການ	1	2	3	4	5	6	7
VIE	Tôi sử dụng cách từ chối bạn bè người Thái một cách phù hợp với các tình huống giao tiếp khác nhau	1	2	3	4	5	6	7

การเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการวิจัยเชิงผสมผสาน (Mixed methods research) แบบแผนเชิงสำรวจบุกเบิก (Exploratory design) ซึ่งเป็นแบบแผนการวิจัยเชิงผสมผสาน ที่มีลักษณะการดำเนินงานวิจัยเป็นสองระยะ ในระยะแรกเป็นการดำเนินการวิจัย โดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ และให้การวิจัยเชิงคุณภาพมีน้ำหนักความสำคัญเป็นวิธีการรอง เมื่อได้ผลการวิจัยเชิงคุณภาพเป็นเช่นไรแล้วก็นำผลการวิจัยที่ได้ไปเป็นแนวทางการให้สัมภาษณ์ และสร้างเครื่องมือวัดตัวแปรต่าง ๆ หลังจากนั้นจึงนำเครื่องมือที่ได้นี้ไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในงานวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งให้น้ำหนักความสำคัญกับ

ระยะที่ 2 วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ

ระยะ QUAN และ QUAN result

ขั้นที่ 1 การพัฒนาเครื่องมือวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative-research instrument development)

1. นำแบบวัดความฉลาดทางวัฒนธรรมไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ จำนวน 6 ท่าน เพื่อหาค่าความเที่ยงตรงเชิงพินิจ (Face Validity) และความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity)
2. แก้ไข และปรับปรุงตามข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ
3. การแปลเครื่องมือวิจัยชุดต้นฉบับ (Forward translation) นำเครื่องมือวิจัยที่ได้จากภาษาไทย (Source language) ไปแปลเป็นภาษาเป้าหมาย (Target language) 3 ภาษา ได้แก่ ภาษาจีน ภาษาลาว และภาษาเวียดนาม
4. ตรวจสอบเครื่องมือวิจัยฉบับแปล โดยผู้ทรงคุณวุฒิ (Review of the translated version by reviewer) เป็นการตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของภาษาที่ใช้ในการแปล
5. การแปลย้อนกลับ (Backward translation) จากภาษาเป้าหมายมาเป็นภาษาต้นฉบับ โดยผู้ทรงคุณวุฒิที่สามารถใช้ทั้งสองภาษาได้เป็นอย่างดี (Bilingual person)
6. นำแบบวัดความฉลาดทางวัฒนธรรมไปทดลองใช้กับนักศึกษาต่างชาติที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง (Try out) จำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพเครื่องมือทั้งค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct validity) ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ความเป็นมิติเดียวของการวัด (Unidimensionality) การวิเคราะห์รายข้อ (Item Analysis)
7. นำแบบวัดความฉลาดทางวัฒนธรรมไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 740 คน โดยผู้วิจัยติดต่อประสานงานสถาบันวิจัยของแต่ละมหาวิทยาลัย เพื่อที่จะส่งแบบวัดความฉลาดทางวัฒนธรรม และเครื่องมือวิจัยอื่น ๆ ไปเก็บข้อมูลกับนักศึกษาต่างชาติ

ขั้นที่ 2 การพัฒนา โมเดล (Development model)

1. นำข้อมูลที่ได้จากการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างมาทดสอบรูปแบบการวัด (Validation of the measurement model) โดยมีวิธีการ ดังนี้
  - 1.1 Traditional CFA ประกอบไปด้วยการวิเคราะห์
    - 1.1.1 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่หนึ่ง (First order confirmatory factor analysis)
    - 1.1.2 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง (Second order confirmatory factor analysis)

1.2 Alternative measurement model ประกอบไปด้วยการวิเคราะห์

1.2.1 การวิเคราะห์โมเดลสมการ โครงสร้าง (Structural Equation Model: SEM)

1.2.2 การวิเคราะห์ไม่มีค (Multiple Indicator-Multiple Cause: MIMIC)

ระยะ Interpret (Qual--->QUAN)

นำผลการวิเคราะห์จากผลมาสรุปผลของการวิจัยตามวัตถุประสงค์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงและพัฒนาโมเดลการวัดความฉลาดทางวัฒนธรรมโดยจะวิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ด้วยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) วิเคราะห์เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก (Item-total correlation) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product-moment coefficient correlation) และวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบัก (Cronbach) ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct validity) โดยใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA) และการวิเคราะห์โมเดลที่รวมโครงสร้างเป็นตัวแปรสาเหตุ (Model with aggregate construct as cause)
2. เพื่อตรวจสอบบทบาทของความฉลาดทางวัฒนธรรม (CQ) และความสามารถในการเผชิญปัญหา และฟื้นฝ่าอุปสรรค (AQ) ที่มีต่อความสามารถในการปรับตัว (Self-adjustment ability) โดยการวิเคราะห์โมเดลสมการ โครงสร้าง (Structural Equation Model: SEM) และการวิเคราะห์อิทธิพลปฏิสัมพันธ์ของตัวแปรแฝง (Latent Interaction SEM)
3. อิทธิพลของอคติเชิงชาติพันธุ์ (Ethnocentrism) ที่มีต่อความฉลาดทางวัฒนธรรมโดยการวิเคราะห์โมเดลสมการ โครงสร้าง (Structural Equation Model: SEM)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

- 1.1 การวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงตรงเชิงพินิจ (Face validity) โดยใช้วิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) (บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์, 2547, หน้า 179)

1.2 การวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกของแบบวัด โดยใช้วิธีการหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมของข้ออื่น ๆ ที่เหลือทั้งหมด (Corrected item-total correlation) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product moment coefficient correlation) (บุญเชิด ภิญ โญอนันตพงษ์, 2547, หน้า 165-166)

1.3 วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) (บุญเชิด ภิญ โญอนันตพงษ์, 2547, หน้า 220)

1.4 วิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory factor analysis: CFA)

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย (C.V.)

2.2 วิเคราะห์โครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของโมเดลสมมติฐานกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยใช้สถิติวิเคราะห์สมการโครงสร้างเชิงเส้น (Structural Equation Modeling: SEM) และค่าสถิติสำคัญที่ใช้ตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลตามสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ได้แก่ (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542, หน้า 52-60)

2.2.1 ดัชนีความกลมกลืนสมบูรณ์ (Absolute fit index)

2.2.1.1 ค่าไค-สแควร์ (Chi-square: χ^2) เป็นค่าสถิติที่ใช้ทดสอบความกลมกลืนของโมเดลสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ในการทดสอบโมเดลต้องการให้ค่าสถิติไค-สแควร์ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($P > .05$) เพราะต้องการยืนยันว่าโมเดลสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ไม่แตกต่างกัน ถ้าไค-สแควร์มีค่าสูงมาก และมีนัยสำคัญทางสถิติแสดงว่าฟังก์ชันความกลมกลืนมีค่าแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ หรืออีกนัยหนึ่งก็คือ โมเดลยังไม่กลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งผู้วิจัยต้องดำเนินการปรับข้อมูลต่อไป จนเมื่อใดค่าไค-สแควร์ต่ำ และไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จึงแสดงว่าโมเดลตามสมมติฐานมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

2.2.1.2 ค่าดัชนีอัตราส่วนไค-สแควร์สัมพัทธ์ (Relative chi-square ratio) ซึ่งเป็นอัตราส่วนระหว่างค่าไค-สแควร์กับองศาอิสระ (ไค-สแควร์หารด้วยองศาอิสระ) ในกรณีที่ค่าดัชนีอัตราส่วนไค-สแควร์สัมพัทธ์ น้อยกว่า 2 แสดงว่า โมเดลตามสมมติฐานมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

2.2.1.3 คำนวณวัดระดับความกลมกลืน (Goodness of Fit Index: GFI) จะมีค่าอยู่ระหว่าง 0 และค่า 1 ค่าดัชนี GFI ที่เข้าใกล้ 1 แสดงว่าโมเดลตามสมมติฐานมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ค่าดัชนี GFI ควรค่าสูงกว่า 0.90

2.2.1.4 คำนวณวัดระดับความกลมกลืนปรับแก้ (Adjusted Goodness of Fit Index: AGFI) เมื่อนำดัชนี GFI มาปรับแก้โดยคำนึงถึงขนาดขององศาอิสระ ซึ่งรวมทั้งจำนวนตัวแปร และขนาดของกลุ่มตัวอย่างจะได้ค่าดัชนี AGFI ซึ่งมีคุณสมบัติเช่นเดียวกับค่าดัชนี GFI โดยจะมีค่าอยู่ระหว่าง 0 และค่า 1 ค่าดัชนี AGFI ที่เข้าใกล้ 1 แสดงว่าโมเดลตามสมมติฐานมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยค่าดัชนี AGFI ควรค่าสูงกว่า 0.90

2.2.1.5 คำนวณรากมาตรฐานของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนที่เหลือ (Standardized root mean squared residual: SRMR) แสดงขนาดของส่วนที่เหลือโดยเฉลี่ยจากการเปรียบเทียบระดับความกลมกลืนของโมเดลตามสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ค่าดัชนี SRMR ควรค่าต่ำกว่า 0.05

2.2.1.6 คำนวณความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่าพารามิเตอร์ (Root mean squared error of approximation: RMSEA) เป็นค่าสถิติจากข้อตกลงเบื้องต้นเกี่ยวกับค่าไค-สแควร์ว่าโมเดลลิสเรดตามสมมติฐานมีความเที่ยงตรงไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง และเมื่อเพิ่มพารามิเตอร์อิสระแล้วค่าสถิติมีค่าลดลง เนื่องจากค่าสถิติตัวนี้ขึ้นอยู่กับประชากร และชั้นองศาอิสระ ค่าดัชนี RMSEA จะมีค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง 1 โดยถ้าค่าดัชนี RMSEA ต่ำกว่า 0.05 แสดงว่าโมเดลตามสมมติฐานมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ในระดับดี (Good fit)

2.2.2 คำนวณวัดความกลมกลืนเชิงเปรียบเทียบ (Comparative fit index) เป็นดัชนีที่ใช้เปรียบเทียบโมเดลพื้นฐาน (Baseline) กับโมเดลตามทฤษฎีหรือโมเดลตามสมมติฐาน ได้แก่

2.2.2.1 CFI (Comparative fit index) เป็นดัชนีที่มาปรับแก้ปัญหาของ RFI เพื่อให้ดัชนีมีค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง 1 ดัชนีนี้จึงเป็นดัชนีที่มาจากรู้นของค่าไค-สแควร์ แบบ Noncentrality ด้วยเช่นกัน และเป็นดัชนีที่ไม่ได้รับผลกระทบจากขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยควรมีค่าไม่ต่ำกว่า 0.90

ตารางที่ 3-24 ค่าดัชนีวัดความกลมกลืนของโมเดลตามสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณา

ดัชนีวัดความกลมกลืน	สถิติที่ใช้ตรวจสอบความกลมกลืนของโมเดล	เกณฑ์การพิจารณา
ดัชนีความกลมกลืน สมบูรณ์	1) ค่าไค-สแควร์	ไม่มีนัยสำคัญ
	2) ค่าดัชนีอัตราส่วนไค-สแควร์สัมพัทธ์	< 2.00
	3) ดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI)	> 0.90
	4) ดัชนีวัดระดับความกลมกลืนปรับแก้ (AGFI)	> 0.90
	5) ดัชนีรากมาตรฐานของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนที่เหลือ (SRMR)	< 0.50
	6) ดัชนีความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่าพารามิเตอร์ (RMSEA)	< 0.50
ดัชนีวัดความกลมกลืน เชิงเปรียบเทียบ	ดัชนีวัดระดับความสอดคล้องเปรียบเทียบ (CFI)	> 0.90

(นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542, หน้า 52-60)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ และความหมายสำหรับใช้แทนค่าสถิติและตัวแปรต่าง ๆ เพื่อความสะดวกและการทำความเข้าใจในผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ตรงกัน ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้แทนค่าสถิติ

สัญลักษณ์	ความหมาย
$\bar{X}$	แทน ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean)
SD	แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
C.V.	แทน ค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย (Coefficient of variation)
SE	แทน ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (Standard error)
SK	แทน ค่าความเบ้ (Skewness)
KU	แทน ค่าความโด่ง (Kurtosis)
SMC	แทน ค่า Squared Multiple Correlation
DE	แทน ค่าอิทธิพลทางตรง (Direct effects)
IE	แทน ค่าอิทธิพลทางอ้อม (Indirect effects)
TE	แทน อิทธิพลรวม (Total effects)
t	แทน ค่าสถิติที (T-value)
χ^2	แทน ค่าไค-สแควร์
df	แทน องศาอิสระ (Degree of freedom)
χ^2 / df	แทน ไค-สแควร์สัมพัทธ์ (Relative chi-square)
p	แทน ระดับนัยสำคัญทางสถิติ
CFI	แทน ค่าดัชนีวัดระดับความเหมาะสมพอดีเชิงเปรียบเทียบ (Comparative fit index)
GFI	แทน ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (Goodness of fit index)
AGFI	แทน ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้ (Adjusted goodness of fit index)

สัญลักษณ์	ความหมาย
SRMR แทน	ดัชนีรากที่สองกำลังสองเฉลี่ย (Standard root mean square residual)
RMSEA แทน	ค่าดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของการประมาณค่าความคลาดเคลื่อน (Root mean square error of approximation)
NFI แทน	ค่าดัชนีวัดระดับความเหมาะสมพอดีอิงเกณฑ์ (Normal fit index)
CN แทน	ค่าดัชนี Critical N
p-value แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ
R ² แทน	ค่าความเชื่อมั่น (Coefficient of determination)
b แทน	ค่าสัมประสิทธิ์น้ำหนักองค์ประกอบ
Γ แทน	เมตริกซ์อิทธิพลเชิงสาเหตุจากตัวแปรแฝงภายนอกไปสู่ตัวแปรแฝงภายใน

สัญลักษณ์ที่ใช้แทนตัวแปรแฝง

สัญลักษณ์	ความหมาย
CQ แทน	ความฉลาดทางวัฒนธรรม (Cultural intelligence)
AQ แทน	ความสามารถในการเผชิญปัญหา และฟื้นฝ่าอุปสรรค (Adversity quotient)
SEA แทน	ความสามารถในการปรับตัว (Self-adjustment ability)
ETH แทน	อคติเชิงชาติพันธุ์ (Ethnocentrism)

สัญลักษณ์ที่ใช้แทนตัวแปรสังเกตได้

สัญลักษณ์	ความหมาย
MET แทน	อภิปัญญา (Metacognitive)
PLA แทน	การวางแผน (Planning)
AWA แทน	การตระหนักรู้ (Awareness)
CHE แทน	การตรวจสอบ (Checking)
COG แทน	ปัญญา (Cognitive)

สัญลักษณ์	ความหมาย
CGK	แทน ความรู้วัฒนธรรมทั่วไป (Culture-general knowledge)
CSK	แทน ความรู้สภาพแวดล้อมเฉพาะ (Context-specific knowledge)
MOT	แทน แรงจูงใจ (Motivation)
INT	แทน ความสนใจภายใน (Intrinsic interest)
EXT	แทน ความสนใจภายนอก (Extrinsic interest)
SEL	แทน การกำกับตนเองเพื่อการปรับตัว (Self-efficacy to adjust)
BEH	แทน พฤติกรรม (Behavioral)
VER	แทน พฤติกรรมวาจา (Verbal behavior)
NOV	แทน พฤติกรรมที่ไม่ใช่วาจา (Non-verbal behavior)
SPE	แทน วจนกรรม (Speech acts)
CON	แทน การควบคุม (Control)
OR	แทน การระบุต้นเหตุของอุปสรรค (Origin)
OW	แทน การระบุความรับผิดชอบ (Ownership)
REA	แทน การรับรู้ผลกระทบของอุปสรรค (Reach)
END	แทน การอดทนต่ออุปสรรค (Endurance)
LEA	แทน การปรับตัวทางการเรียน (Learning adjustment)
INS	แทน การปรับตัวด้านผู้สอน (Instructor adjustment)
PEE	แทน การปรับตัวด้านกลุ่มเพื่อน (Peer group adjustment)
ENV	แทน การปรับตัวด้านสภาพแวดล้อม (Environment adjustment)
ACT	แทน การปรับตัวด้านกิจกรรม (Activity adjustment)
ETH	แทน อคติเชิงชาติพันธุ์ (Ethnocentrism)

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

- ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้
- ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง
  - ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรในการวิจัย
  - ตอนที่ 3 ผลการตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่สังเกตได้
  - ตอนที่ 4 ผลการค้นหาค่าจำนวนตัวบ่งชี้ และหน้าที่ของแต่ละองค์ประกอบของความฉลาด

ทางวัฒนธรรม

ตอนที่ 5 ผลการศึกษาคุณภาพของตัวบ่งชี้ภายในโมเดลการวัดความฉลาดทางวัฒนธรรมของนักศึกษา

ตอนที่ 6 ผลการทดสอบโมเดลการวัดความฉลาดทางวัฒนธรรม จากลักษณะโมเดลการวัดเชิงสะท้อน โมเดลการวัดเชิงก่อรูป โมเดลผสมผสานแบบหลายสาเหตุหลายผล หรือมีลักษณะอื่น ๆ

ตอนที่ 7 ผลการศึกษาอิทธิพลของตัวแปรอคติเชิงชาติพันธุ์ที่ส่งผลต่อความฉลาดทางวัฒนธรรม และอิทธิพลของตัวแปรความฉลาดทางวัฒนธรรมที่ส่งผลต่อความสามารถในการปรับตัว ของนักศึกษาต่างชาติ

ตอนที่ 8 ผลการศึกษายาทบาทของความสามารถในการเผชิญปัญหาและพื้นที่อุปสรรคและความฉลาดทางวัฒนธรรม ที่ส่งผลต่อความเปลี่ยนแปลงของความสามารถในการปรับตัว ของนักศึกษาต่างชาติ

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของตัวแปรจัดประเภทโดยจำแนกตามสัญชาติของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิเคราะห์พบว่า จำนวนกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชาวต่างชาติสัญชาติจีนจำนวน 225 คน (ร้อยละ 66.00) สัญชาติเวียดนามจำนวน 70 คน (ร้อยละ 20.50) สัญชาติลาว จำนวน 46 คน (ร้อยละ 13.50) เมื่อพิจารณาการกระจายตามตำแหน่งของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาชาวต่างชาติจำนวน 341 คน เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย (หญิง 239 คน/ ร้อยละ 70.09 และชาย 102 คน/ ร้อยละ 29.91) จำแนกตามประสบการณ์ในการมาอยู่ประเทศไทย พบว่า มาอยู่ตั้งแต่ 0 ถึง 1 ปี มากที่สุด จำนวน 225 คน (ร้อยละ 65.98) มาอยู่มากกว่า 1 ปี ถึง 2 ปี จำนวน 53 คน (ร้อยละ 15.54) มาอยู่มากกว่า 2 ปี ถึง 3 ปี จำนวน 15 คน (ร้อยละ 4.40) มาอยู่มากกว่า 3 ปี ถึง 4 ปี จำนวน 26 คน (ร้อยละ 7.62) มาอยู่มากกว่า 4 ปี จำนวน 22 คน (ร้อยละ 6.45) จำแนกตามญาติหรือคนรู้จักในประเทศไทย พบว่ามีญาติหรือคนรู้จัก จำนวน 117 คน (ร้อยละ 34.41) และไม่มีญาติหรือคนรู้จัก จำนวน 224 คน (ร้อยละ 65.69) รายละเอียดดังตารางที่ 4-1

ตารางที่ 4-1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปรภูมิหลัง

ตัวแปร	กลุ่มตัวอย่าง (สัญชาติ)							
	จีน		เวียดนาม		ลาว		รวม	
	(225 คน ร้อยละ 60.00)		(70 คน ร้อยละ 20.50)		(46 คน ร้อยละ 13.50)		(341 คน ร้อยละ 100)	
	จำนวน	% of Total	จำนวน	% of Total	จำนวน	% of Total	จำนวน	% of Total
เพศ								
ชาย	38	11.10	41	12.00	23	6.70	102	29.90
หญิง	187	54.80	29	8.50	23	6.70	239	70.10
รวม	225	60.00	70	20.50	46	13.50	341	100
ประสบการณ์ในการมาอยู่ประเทศไทย								
ตั้งแต่ 0 ถึง 1 ปี	177	51.90	25	7.30	23	6.70	225	66.00
มากกว่า 1 ปี ถึง 2 ปี	32	9.40	10	2.90	11	3.20	53	15.50
มากกว่า 2 ปี ถึง 3 ปี	5	1.50	10	2.90	0	0.00	15	4.40
มากกว่า 3 ปี ถึง 4 ปี	7	2.10	18	5.30	1	0.30	26	7.60
มากกว่า 4 ปี	4	1.17	7	2.05	11	3.23	22	6.45
รวม	225	60.00	70	20.50	46	13.50	341	100
มีญาติหรือคนรู้จักในประเทศไทย								
มี	81	23.80	23	6.70	13	3.80	117	34.30
ไม่มี	144	42.20	47	13.80	33	9.70	224	65.70
รวม	225	60.00	70	20.50	46	13.50	341	100

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรในการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานประกอบไปด้วยค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย (C.V.) ค่าสูงสุด (MAX) ค่าต่ำสุด (MIN) ความเบ้ (SK) และความโด่ง (KU) ที่แสดงถึงการแจกแจงหรือการกระจายของตัวบ่งชี้ในองค์ประกอบที่ใช้วัดตัวแปรในการวิจัยที่มีลักษณะเป็นตัวแปรต่อเนื่องที่ได้จากแบบสอบถามแบบมาตรประมาณค่า 7 ระดับ อันจะนำไปสู่การตรวจสอบความตรงของโมเดล

ต่อไป โดยนำเสนอค่าสถิติบรรยายลักษณะของตัวแปรแฝง และตัวบ่งชี้ใน โมเดลการวิจัย ซึ่งมีรายละเอียดผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

2.1 ตัวแปรแฝงและตัวบ่งชี้ในโมเดลการวิจัย

โมเดลการการวิจัยมีตัวแปรในการการวิจัย 4 ตัวแปร ได้แก่ 1) ความสามารถในการเผชิญปัญหา และฝึนฝ่าอุปสรรค 2) ความสามารถในการปรับตัว 3) อคติเชิงชาติพันธุ์ 4) ความฉลาดทางวัฒนธรรม ผู้วิจัยทำการสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับค่าสถิติบรรยายลักษณะตัวแปรในการวิจัยดังตารางที่ 4-2 โดยมีรายละเอียดของแต่ละตัวแปรดังนี้

2.1.1 ความสามารถในการเผชิญปัญหา และฝึนฝ่าอุปสรรค (AQ)

ตัวบ่งชี้ในการวัดตัวแปรความสามารถในการเผชิญปัญหา และฝึนฝ่าอุปสรรค ประกอบไปด้วย 5 ตัวแปร คือ 1) การควบคุม (CON) 2) การระบุดันเหตุของอุปสรรค (OR) 3) การระบุนความรับผิดชอบ (OW) 4) การรับรู้ผลกระทบของอุปสรรค (REA) และ 5) การอดทนต่ออุปสรรค (END) ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน พบว่า นักศึกษาชาวต่างชาติมีความสามารถในการเผชิญปัญหา และฝึนฝ่าอุปสรรค ในด้านการควบคุม และการอดทนต่ออุปสรรคในระดับค่อนข้างมาก ($\bar{X} = 4.62$, $SD = 1.15$ และ $SD = .99$ ตามลำดับ) รองลงมาคือการระบุนความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.56$, $SD = 1.01$) ส่วนการรับรู้ผลกระทบต่ออุปสรรค ($\bar{X} = 4.28$, $SD = 1.17$) และการระบุดันเหตุของอุปสรรค ($\bar{X} = 4.14$, $SD = 1.21$) อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย พบว่า อยู่ระหว่าง 21.37 ถึง 29.32 ถือว่าแตกต่างกันมาก แสดงถึงว่านักศึกษาชาวต่างชาติแต่ละคนมีความสามารถในการเผชิญปัญหา และฝึนฝ่าอุปสรรค ด้านการควบคุม การระบุดันเหตุของอุปสรรค การระบุนความรับผิดชอบ การรับรู้ผลกระทบของอุปสรรค และการอดทนต่ออุปสรรค แตกต่างกัน

ค่าความเบ้ (SK) และความโด่ง (KU) เป็นค่าที่แสดงถึงลักษณะการแจกแจงความถี่ของข้อมูลว่ามี การแจกแจงแตกต่างจากโค้งปกติหรือไม่ พบว่า ตัวบ่งชี้ของความสามารถในการเผชิญปัญหา และฝึนฝ่าอุปสรรคของกลุ่มนักศึกษาชาวต่างชาติส่วนใหญ่มีการแจกแจงใกล้เคียงโค้งปกติ (SK อยู่ระหว่าง -.19 ถึง .37) และมีค่าความโด่ง (KU อยู่ระหว่าง -.12 ถึง .54) แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาชาวต่างชาติมีคะแนนอยู่ในระดับมากกว่าค่าเฉลี่ย กล่าวคือนักศึกษาชาวต่างชาติมีความสามารถในการเผชิญปัญหา และฝึนฝ่าอุปสรรคอยู่ในระดับค่อนข้างมาก และมีการกระจายของข้อมูลน้อย ดังแสดงในตารางที่ 4-2

2.1.2 ความสามารถในการปรับตัว (SEA)

ตัวบ่งชี้ในการวัดตัวแปรความสามารถในการปรับตัว ประกอบไปด้วย 5 ตัวแปร คือ 1) การปรับตัวทางการเรียน (LEA) 2) การปรับตัวด้านผู้สอน (INS) 3) การปรับตัวด้าน

กลุ่มเพื่อน (PEE) 4) การปรับตัวด้านสภาพแวดล้อม (ENV) และ 5) การปรับตัวด้านกิจกรรม (ACT) ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน พบว่า นักศึกษาชาวต่างชาติมีความสามารถในการปรับตัว ในทุกตัวบ่งชี้อยู่ในระดับค่อนข้างมาก โดยตัวบ่งชี้ด้านการปรับตัวด้านกลุ่มเพื่อนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 5.35$, $SD = 1.09$) รองลงมาคือการปรับตัวด้านผู้สอน ($\bar{X} = 5.16$, $SD = 1.14$) การปรับตัวด้านกิจกรรม ($\bar{X} = 5.04$, $SD = 1.16$) การปรับตัวทางการเรียน ($\bar{X} = 5.03$, $SD = 1.13$) และการปรับตัวด้านสภาพแวดล้อม ($\bar{X} = 4.08$, $SD = 1.19$) อยู่ในระดับค่อนข้างมาก เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย พบว่า อยู่ระหว่าง 20.44 ถึง 24.85 ถือว่าแตกต่างกันไม่มาก แสดงถึงว่านักศึกษาชาวต่างชาติแต่ละคนมีความสามารถในการปรับตัวแตกต่างกันไม่มาก

ค่าความเบ้ (SK) และความโด่ง (KU) เป็นค่าที่แสดงถึงลักษณะการแจกแจงความถี่ของข้อมูลว่ามีการแจกแจงแตกต่างจากโค้งปกติหรือไม่ พบว่า ตัวบ่งชี้ของความสามารถในการปรับตัวของกลุ่มนักศึกษาชาวต่างชาติส่วนใหญ่มีการแจกแจงเบ้ทางลบทุกตัวบ่งชี้ (SK อยู่ระหว่าง -.58 ถึง -.31) และมีค่าความโด่งต่ำ (KU อยู่ระหว่าง -.25 ถึง .15) แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาชาวต่างชาติมีคะแนนอยู่ในระดับมากกว่าค่าเฉลี่ย กล่าวคือนักศึกษาชาวต่างชาติมีความสามารถในการเผชิญปัญหา และฟันฝ่าอุปสรรคอยู่ในระดับค่อนข้างมาก และมีการกระจายของข้อมูลมาก ดังแสดงในตารางที่ 4-2

2.1.3 อคติเชิงชาติพันธุ์ (ETH)

ตัวบ่งชี้ในการวัดตัวแปรอคติเชิงชาติพันธุ์ ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน พบว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาชาวต่างชาติในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.32$, $SD = 1.42$) เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การกระจายพบว่า มีค่าเท่ากับ 61.37 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาชาวต่างชาติแต่ละคนมีอคติเชิงชาติพันธุ์ในระดับน้อย

ส่วนค่าความเบ้ (SK) และความโด่ง (KU) เป็นค่าที่แสดงถึงลักษณะการแจกแจงความถี่ของข้อมูลว่ามีการแจกแจงแตกต่างจากโค้งปกติหรือไม่ พบว่า ตัวแปรอคติเชิงชาติพันธุ์ มีการแจกแจงเบ้ทางบวก (SK = .92) และมีค่าความโด่ง (KU = -.18) แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างนักศึกษาชาวต่างชาติมีคะแนนอยู่ในระดับน้อยกว่าค่าเฉลี่ย กล่าวคือนักศึกษาชาวต่างชาติมี อคติเชิงชาติพันธุ์อยู่ในระดับน้อย ดังแสดงในตารางที่ 4-2

2.1.4 ความฉลาดทางวัฒนธรรม (CQ)

ตัวบ่งชี้ในการวัดตัวแปรความฉลาดทางวัฒนธรรม ประกอบไปด้วย 11 ตัวแปร คือ 1) การวางแผน (PLA) 2) การตระหนัก (AWA) 3) การตรวจสอบ (CHE) 4) ความรู้วัฒนธรรมทั่วไป (CGK) 5) ความรู้สภาพแวดล้อมเฉพาะ (CSK) 6) ความสนใจภายใน (INT) 7) ความสนใจภายนอก (EXT) 8) การกำกับตนเองเพื่อการปรับตัว (SEL) 9) พฤติกรรมวาจา (VER)

10) พฤติกรรมที่ไม่ใช่วาจา (NOV) 11) วัจนกรรม (SPE) ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน พบว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาชาวต่างชาติในตัวบ่งชี้ที่ทุกตัวอยู่ระหว่าง 4.71 ถึง 5.47 (SD อยู่ระหว่าง .99 ถึง 1.21) ถือว่าอยู่ในระดับค่อนข้างมาก กล่าวคือ นักศึกษาชาวต่างชาติมีความฉลาดทางวัฒนธรรมค่อนข้างมาก ในรายด้านพบว่า ความสนใจภายในมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ($\bar{X} = 5.47$, $SD = 1.14$) รองลงมาคือ ความสนใจภายนอก ($\bar{X} = 5.45$, $SD = 1.12$) และวัจนกรรมมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ($\bar{X} = 4.71$, $SD = 1.06$) เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การกระจายพบว่า มีค่าอยู่ระหว่าง 19.55 ถึง 25.04 ถือว่าใกล้เคียงกัน แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างนักศึกษาชาวต่างชาติแต่ละคนมีความฉลาดทางวัฒนธรรม อยู่ในระดับที่ไม่แตกต่างกันมาก ส่วนค่าความเบ้ (SK) และความโด่ง (KU) เป็นค่าที่แสดงถึงลักษณะการแจกแจงความถี่ของข้อมูลว่ามีการแจกแจงแตกต่างจากโค้งปกติหรือไม่ พบว่า ตัวบ่งชี้ของความฉลาดทางวัฒนธรรมของกลุ่มนักศึกษาชาวต่างชาติทั้งหมดทุกตัวบ่งชี้ที่มีการแจกแจงเบ้ทางลบ (SK อยู่ระหว่าง -.82 ถึง -.05) มีค่าความโด่งสูงอยู่ 4 ตัวบ่งชี้ (KU อยู่ระหว่าง .28 ถึง 1.05) และมีค่าความโด่งต่ำอยู่ 7 ตัวบ่งชี้ (KU อยู่ระหว่าง -.39 ถึง .13) แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างนักศึกษาชาวต่างชาติมีคะแนนอยู่ในระดับมากกว่าค่าเฉลี่ย ดังแสดงในตารางที่ 4-2

ตารางที่ 4-2 ค่าสถิติเชิงบรรยายลักษณะตัวแปรในงานวิจัยของกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาชาวต่างชาติ

ตัวแปร	นักศึกษาชาวต่างชาติ (341 คน)							
	Mean	ระดับความคิดเห็น	SD	C.V.(%)	MAX	MIN	SK	KU
1. AQ								
1.1) CON	4.62	ค่อนข้างมาก	1.15	24.99	7.00	1.60	.23	-.12
1.2) OR	4.14	ปานกลาง	1.21	29.32	7.00	1.00	.37	.54
1.3) OW	4.56	ค่อนข้างมาก	1.01	22.24	7.00	1.33	-.19	.18
1.4) PEA	4.28	ปานกลาง	1.17	27.38	7.00	1.00	-.02	.27
1.5) END	4.62	ค่อนข้างมาก	.99	21.37	7.00	1.00	-.13	.33
2. SEA								
2.1) LEA	5.03	ค่อนข้างมาก	1.13	22.49	7.00	1.25	-.42	-.12
2.2) INS	5.16	ค่อนข้างมาก	1.14	22.11	7.00	1.25	-.40	-.08
2.3) PEE	5.35	ค่อนข้างมาก	1.09	20.44	7.00	1.25	-.58	.15
2.4) ENV	4.80	ค่อนข้างมาก	1.19	24.85	7.00	1.00	-.31	-.25
2.5) ACT	5.04	ค่อนข้างมาก	1.16	23.10	7.00	1.00	-.35	.02

ตารางที่ 4-2 (ต่อ)

ตัวแปร	นักศึกษาชาวต่างชาติ (341 คน)							
	Mean	ระดับความคิดเห็น	SD	C.V.(%)	MAX	MIN	SK	KU
3. ETH	2.32	น้อย	1.42	61.37	6.60	1.00	.92	-.18
4. CQ								
4.1) PLA	4.83	ค่อนข้างมาก	1.21	25.04	7.00	1.00	-.29	-.14
4.2) AWA	4.96	ค่อนข้างมาก	1.11	22.47	7.00	1.75	-.15	-.36
4.3) CHE	5.05	ค่อนข้างมาก	1.11	21.94	7.00	1.00	-.18	-.39
4.4) CGK	5.15	ค่อนข้างมาก	1.15	22.27	7.00	1.50	-.48	.13
4.5) CSK	5.07	ค่อนข้างมาก	1.10	21.63	7.00	1.50	-.20	-.27
4.6) INT	5.47	ค่อนข้างมาก	1.14	20.85	7.00	1.00	-.82	1.05
4.7) EXT	5.45	ค่อนข้างมาก	1.12	20.49	7.00	1.00	-.69	.74
4.8) SEL	5.30	ค่อนข้างมาก	1.10	20.78	7.00	1.00	-.64	.63
4.9) VER	4.87	ค่อนข้างมาก	.99	20.29	7.00	2.25	-.05	-.23
4.10) NOV	5.11	ค่อนข้างมาก	1.00	19.55	7.00	1.75	-.29	-.14
4.11) SPE	4.71	ค่อนข้างมาก	1.06	22.53	7.00	1.25	-.15	-.36

ตอนที่ 3 ผลการตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่สังเกตได้

การพิจารณาในส่วนนี้จะเป็นการตรวจสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 22 ตัวแปร ในโมเดลความฉลาดทางวัฒนธรรมของนักศึกษาชาวต่างชาติ โดยเริ่มจากตัวแปรสังเกตได้ของความสามารถในการเผชิญปัญหา และฝึนฝ่่าอุปสรรค 5 ตัวแปร ตัวแปรสังเกตได้ของความสามารถในการปรับตัว 5 ตัวแปร ตัวแปรสังเกตได้ของอคติเชิงชาติพันธ์ 1 ตัวแปร ตัวแปรสังเกตได้ของความฉลาดทางวัฒนธรรม 11 ตัวแปร ซึ่งมีรายละเอียดของผลการวิเคราะห์ ดังนี้

จากตารางที่ 4-3 ในการนำเสนอการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ จะเห็นว่า ตัวแปรสังเกตได้ จำนวน 22 ตัวแปร ดังนี้ ตัวแปรสังเกตได้ของความสามารถในการเผชิญปัญหา และฝึนฝ่่าอุปสรรค (AQ) 5 ตัวแปร ดังนี้ CON, OR, OW, REA, และ END ตัวแปรสังเกตได้ของความสามารถในการปรับตัว (SEA) 5 ตัวแปร ดังนี้ LEA, INS, PEE, ENV, และ ACT ตัวแปรสังเกตได้ของอคติเชิงชาติพันธ์ (ETH) 1 ตัวแปร ตัวแปรสังเกตได้ของความฉลาดทางวัฒนธรรม

(CQ) 11 ตัวแปร ดังนี้ PLA, AWA, CHE, CGK, CSK, INT, EXT, SEL, VER, NOV และ SPE ซึ่งผลจากการวิเคราะห์พบว่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในช่วง -.422 ถึง .904 ตัวแปรทุกคู่มีความสัมพันธ์กันภายในกลุ่มของตัวแปรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาที่ละองค์ประกอบพบว่า องค์ประกอบของความสามารถในการเผชิญปัญหา และสิ่งแวดล้อมอุปสรรค (AQ) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .321 ถึง .605 โดยมีคู่ตัวแปรที่สัมพันธ์กันมากที่สุดคือ การระบุดันเหตุของอุปสรรคกับการรับรู้ผลกระทบของอุปสรรค ($R_{xy} = .605$) รองลงมาคือ การควบคุมกับการรอดทนต่ออุปสรรค ($R_{xy} = .551$) และคู่ที่มีความสัมพันธ์กันน้อยที่สุดคือ การระบุนความรับผิดชอบกับการรับรู้ผลกระทบของอุปสรรค ($R_{xy} = .321$) องค์ประกอบของความสามารถในการปรับตัว (SEA) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .534 ถึง .785 โดยมีคู่ตัวแปรที่สัมพันธ์กันมากที่สุดคือ การปรับตัวทางการเรียนกับการปรับตัวด้านผู้สอน ($R_{xy} = .785$) รองลงมาคือ การปรับตัวด้านการเรียนกับการปรับตัวด้านกลุ่มเพื่อน ($R_{xy} = .719$) และคู่ที่มีความสัมพันธ์กันน้อยที่สุดคือ การปรับตัวด้านกิจกรรม ($R_{xy} = .534$) และองค์ประกอบของความฉลาดทางวัฒนธรรม (CQ) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .402 ถึง .904 โดยมีคู่ตัวแปรที่สัมพันธ์กันมากที่สุดคือ ความสนใจภายในกับความสนใจภายนอก ($R_{xy} = .904$) รองลงมาคือ การตระหนักกับการตรวจสอบ ($R_{xy} = .891$) และคู่ที่มีความสัมพันธ์กันน้อยที่สุดคือ การวางแผนกับพฤติกรรมที่ไม่ใช่วาจา ($R_{xy} = .402$)

จากความสัมพันธ์ดังกล่าวถือว่าเป็นความสัมพันธ์ที่สมเหตุสมผล กล่าวคือ คู่ตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงจะอยู่ในองค์ประกอบเดียวกัน ส่วนคู่ตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ค่าจะอยู่คนละองค์ประกอบ หรือเป็นความสัมพันธ์ข้ามองค์ประกอบ เหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการวิเคราะห์สมการเชิงเส้น (SEM) ในลำดับต่อไป

ตารางที่ 4-3 ความสัมพันธ์ภายในองค์ประกอบของตัวแปรแต่ละตัว

ตัวแปร	AQ					SEA					ETH
	CON	OR	OW	REA	END	LEA	INS	PEE	ENV	ACT	
AQ	CON	1.00									
	OR	.362**	1.00								
	OW	.506**	.321**	1.00							
	REA	.480**	.605**	.363**	1.00						
	END	.551**	.325**	.428**	.444**	1.00					
SEA	LEA	.279**	.216**	.254**	.200**	.171**	1.00				
	INS	.287**	.235**	.262**	.239**	.196**	.785**	1.00			
	PEE	.275**	.239**	.268**	.288**	.202**	.617**	.719**	1.00		
	ENV	.300**	.289**	.252**	.229**	.236**	.580**	.589**	.534**	1.00	
	ACT	.358**	.261**	.397**	.308**	.301**	.679**	.694**	.634**	.691**	1.00
ETH	-.112*	0.06	-0.10	-0.09	-.178**	-.299**	-.311**	-.368**	-.122*	-.232**	1.00

ตารางที่ 4-3 (ต่อ)

ตัวแปร	AQ					SEA					ETH	
	CON	OR	OW	REA	END	LEA	INS	PEE	ENV	ACT		
PLA	.309**	.320**	.338**	.308**	.315**	.578**	.552**	.595**	.554**	.609**	-296**	
AWA	.340**	.299**	.367**	.256**	.321**	.650**	.704**	.673**	.565**	.703**	-401**	
CHE	.327**	.243**	.337**	.213**	.306**	.646**	.684**	.681**	.590**	.712**	-422**	
CGK	.334**	.238**	.329**	.245**	.295**	.613**	.657**	.633**	.571**	.658**	-304**	
CSK	.356**	.275**	.365**	.276**	.338**	.610**	.641**	.615**	.545**	.667**	-329**	
CQ	INT	.330**	.137*	.370**	.228**	.295**	.519**	.503**	.622**	.462**	.571**	-411**
EXT	.323**	.149**	.381**	.219**	.332**	.568**	.567**	.626**	.516**	.619**	-419**	
SEL	.326**	.226**	.323**	.238**	.298**	.525**	.560**	.625**	.500**	.682**	-308**	
VER	.312**	.274**	.320**	.253**	.339**	.477**	.484**	.448**	.460**	.562**	-0.07	
NON	.173**	0.02	.267**	0.05	.243**	.346**	.386**	.451**	.334**	.428**	-213**	
SPE	.358**	.267**	.370**	.280**	.328**	.425**	.432**	.432**	.465**	.561**	-0.06	
$\bar{X}$	4.618	4.137	4.561	4.280	4.622	5.034	5.155	5.348	4.796	5.038	2.320	
SD	1.154	1.213	1.015	1.172	.988	1.132	1.140	1.093	1.192	1.164	1.424	

ตารางที่ 4-3 (ต่อ)

ตัวแปร	CQ											
	PLA	AWA	CHE	CGK	CSK	INT	EXT	SEL	VER	NON	SPE	
PLA	1.00											
AWA	.753**	1.00										
CHE	.727**	.891**	1.00									
CGK	.704**	.787**	.749**	1.00								
CSK	.726**	.805**	.764**	.887**	1.00							
INT	.562**	.693**	.669**	.662**	.700**	1.00						
EXT	.640**	.714**	.703**	.692**	.747**	.904**	1.00					
SEL	.572**	.727**	.708**	.666**	.727**	.835**	.834**	1.00				
VER	.533**	.625**	.615**	.615**	.670**	.561**	.602**	.669**	1.00			
NON	.402**	.507**	.533**	.537**	.573**	.606**	.622**	.609**	.670**	1.00		
SPE	.525**	.590**	.593**	.583**	.650**	.573**	.602**	.650**	.796**	.611**	1.00	
$\bar{X}$	4.834	4.956	5.049	5.153	5.073	5.473	5.445	5.304	4.865	5.109	4.714	
SD	1.211	1.113	1.108	1.148	1.097	1.141	1.116	1.102	.987	.999	1.062	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตอนที่ 4 ผลการค้นหาค้นหาจำนวนตัวบ่งชี้ และหน้าที่ของแต่ละองค์ประกอบของความฉลาดทางวัฒนธรรม

ผลการค้นหาค้นหาจำนวนตัวบ่งชี้ และหน้าที่ของแต่ละองค์ประกอบของความฉลาดทางวัฒนธรรม ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า ความฉลาดทางวัฒนธรรมของนักศึกษาต่างชาติประกอบไปด้วย 4 องค์ประกอบ 11 ตัวบ่งชี้ สอดคล้องตามแนวคิดของ Ang and Van (2008) และ Van et al. (2012) สรุปผลได้ดังตารางที่ 4-4

ตารางที่ 4-4 ผลการค้นหาย่จำนวนตัวบ่งชี้ และหน้าที่ของแต่ละองค์ประกอบของความฉลาดทางวัฒนธรรม

ประเด็นข้อคำถามเชิงคุณภาพ	สรุปผลจากการสัมภาษณ์	ประเด็นข้อคำถามเชิงปริมาณ	พฤติกรรมบ่งชี้	ตัวบ่งชี้
ความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านอภิปัญญา (Metacognitive)				
ก่อนเดินทางมาเรียนในประเทศไทย มีการวางแผนเตรียมตัวอย่างไรบ้าง	นักศึกษามีการวางแผนเตรียมตัวหลายอย่างที่คล้ายกัน กล่าวคือ การเตรียมตัวในเรื่องภาษาก่อนมาเรียน เช่น การเข้าร่วมอบรมภาษาไทย การเรียนภาษาไทยในมหาวิทยาลัยเดิม การฟังเพลงไทย ดูทีวีไทย เป็นต้น และศึกษาวัฒนธรรมไทย เช่น การไหว้ การพูดทักทาย การสนทนาเบื้องต้น การกิน การอยู่ นอกจากนี้ยังมีการศึกษาหาข้อมูลก่อนมาเรียนที่ประเทศไทยล่วงหน้า เช่น หาข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต หนังสือ ยูทูป การขอคำแนะนำจากอาจารย์ ญาติพี่น้องที่เคยมาทำงานหรือมาเรียนก่อน ปรีกษาพ่อแม่ ในการตัดสินใจในการเตรียมตัวมาเรียน ค่าใช้จ่ายในการเรียน ในชีวิตประจำวัน เป็นต้น	1. ก่อนมาเรียนที่ประเทศไทย นั้นค้นหาข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับความเชื่อ และวัฒนธรรมไทยเพื่อเตรียมตัวใช้ชีวิตในเมืองไทย 2. ก่อนมาเรียนที่ประเทศไทย นั้นฝึกฝนวิธีสื่อสารกับคนไทยจากสื่อต่าง ๆ เช่น ดูข่าว ดูละครไทย ฟังเพลงไทย ฯลฯ 3. ก่อนมาเรียนที่ประเทศไทย นั้นวางแผนการใช้ชีวิตประจำวัน ให้เหมาะสมกับวิถีชีวิตของคนไทย เช่น การทานอาหาร มารยาท สิ่งเคารพ พฤติกรรมต้องห้าม ฯลฯ	ลักษณะที่แสดงออกถึงการเตรียมความพร้อมของนักศึกษา ชาวต่างชาติในการจัดเตรียมตัววิธีการ หรือเตรียมแผนการก่อนมาเผชิญหน้ากับผู้คนที่อยู่ในวัฒนธรรมไทย	การวางแผน (Planning)

ตารางที่ 4-4 (ต่อ)

ประเด็นข้อคำถามเชิงคุณภาพ	สรุปผลจากการสัมภาษณ์	ประเด็นข้อคำถามเชิงปริมาณ	พฤติกรรมบ่งชี้	ตัวบ่งชี้
ความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านอภิปัญญา (Metacognitive) (ต่อ)				
		เพื่อป้องกันความขัดแย้งระหว่างวัฒนธรรมของฉันทับวัฒนธรรมของไทย 4. ก่อนมาเรียนที่ประเทศไทย ฉันค้นหาข้อมูลแนวทางการสอนของอาจารย์ชาวไทยและวิธีการเรียนของนักศึกษาชาวไทย แล้ววางแผนการเรียนของฉันให้เหมาะสม		การวางแผน (Planning)
ก่อนมาประเทศไทย คิดก่อนใหม่ว่า เมืองไทยมีลักษณะเป็นอย่างไร	จากการสัมภาษณ์นักศึกษาตอบไปในทิศทางเดียวกัน คือ นักศึกษามีการรู้ การคิด เกี่ยวกับประเทศไทยหลายอย่างเช่น เวลาในการใช้ชีวิตของนักศึกษา การกินอาหาร การจัดการเรียนการสอน ค่าใช้จ่าย วัฒนธรรม ธรรมเนียมในการปฏิบัติ	1. เมื่อมาใช้ชีวิตในเมืองไทย ในกรณีที่ต้องเจอกับพฤติกรรมคนไทยที่ขัดแย้งกับวัฒนธรรมของฉัน ฉันจะไม่ด่วนสรุปตัดสิน จนกว่าจะมีข้อมูลมากเพียงพอ	ลักษณะที่แสดงถึงความเข้าใจของนักศึกษาชาวต่างชาติเกี่ยวกับ	การตระหนัก (Awareness)

ตารางที่ 4-4 (ต่อ)

ประเด็นข้อคำถาม เชิงคุณภาพ	สรุปผลจากการสัมภาษณ์	ประเด็นข้อคำถามเชิงปริมาณ	พฤติกรรมบ่งชี้	ตัวบ่งชี้
ความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านอภิปัญญา (Metacognitive)				
และเมื่อมาอยู่แล้ว นึกถึงความแตกต่าง ทางวัฒนธรรมใหม่ มีอะไรบ้าง	เช่น คำทักทายในการเจอกัน รสชาติอาหารไทย กิจกรรมการเรียนการสอนในไทย สถานที่ ท่องเที่ยว เป็นต้น	2. เมื่อมาใช้ชีวิตในเมืองไทย ฉันรู้ วิธีการติดต่อสื่อสารกับคนไทยที่ เหมาะสมในแต่ละสถานการณ์ 3. เมื่อมาใช้ชีวิตในเมืองไทย ฉันไม่มี ปัญหาในการใช้ชีวิตร่วมกับคนไทย เพราะเข้าใจความคิดและพฤติกรรม ของคนไทยที่แตกต่างกัน 4. ฉันเข้าใจพฤติกรรมของอาจารย์ และนักศึกษาไทยที่มีผลมาจาก วัฒนธรรมไทย แม้ว่าพฤติกรรมนั้นจะ ไม่เหมือนกับวัฒนธรรมของฉัน	ความคิดด้าน วัฒนธรรม และ ความรู้ใน วัฒนธรรมของ ตนเอง และผู้อื่นที่ อยู่ในวัฒนธรรม ไทย ที่มีภาษา ศาสนา และธรรมเนียมปฏิบัติที่ แตกต่างจาก วัฒนธรรมของตน	การตระหนักรู้ (Awareness)

ตารางที่ 4-4 (ต่อ)

ประเด็นข้อคำถามเชิงคุณภาพ	สรุปผลจากการสัมภาษณ์	ประเด็นข้อคำถามเชิงปริมาณ	พฤติกรรมบ่งชี้	ตัวบ่งชี้
ความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านอภิปัญญา (Metacognitive) (ต่อ)				
เมื่อมาอยู่ในประเทศไทย สามารถปรับตัวได้ไหม ปรับตัวอย่างไร หรือเมื่อมีปัญหาความเครียด คิดถึงบ้าน กังวลใจ ไม่สบายใจ มีความเครียด ทำอย่างไร	จากการสัมภาษณ์พบว่า นักศึกษาตอบไปในทิศทางเดียวกัน คือ นักศึกษาจะปรับตัว การใช้ชีวิตให้เข้ากับคนไทยนักศึกษาไทย การปรับใจเพื่อให้เข้าใจตนเอง และสามารถอยู่ร่วมกับเพื่อน ๆ นักศึกษาไทยได้ ทั้งการปรับภาษา การเรียนเวลาการกิน การทำงาน การทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อน เป็นต้น	1. ในสถานการณ์ที่ต้องเผชิญกับพฤติกรรมที่ไม่เป็นตามที่คาดหวัง ฉันจะพิจารณาถึงความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมก่อนที่จะปรับใจยอมรับ และเรียนรู้อย่างเข้าใจ 2. หากเกิดความไม่เข้าใจกันระหว่างฉันกับเพื่อนคนไทย ฉันจะทบทวนจุดอ่อนในการสื่อสาร และแก้ไขข้อบกพร่องของตนเองก่อนจะแสดงอารมณ์อะไรออกไป 3. ฉันตรวจสอบและปรับความคิด พฤติกรรมในการดำเนินชีวิตของตัวเองให้สอดคล้องกับการใช้ชีวิตร่วมกับเพื่อนคนไทย	ลักษณะที่แสดงถึงการทบทวนประสบการณ์ และปรับตัวของนักศึกษาเกี่ยวกับเหตุการณ์/ข้อตกลงที่พบเจอกับผู้อื่นที่อยู่ในวัฒนธรรมไทยโดยมีการปรับใจ ปรับแผนการเมื่อประสบการณ์ที่พบแตกต่างไปจากความคาดหมาย	การตรวจสอบ (Checking)

ตารางที่ 4-4 (ต่อ)

ประเด็นข้อคำถามเชิงคุณภาพ	สรุปผลจากการสัมภาษณ์	ประเด็นข้อคำถามเชิงปริมาณ	พฤติกรรมบ่งชี้	ตัวบ่งชี้
ความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านอภิปัญญา (Metacognitive) (ต่อ)				
		4. ตั้งแต่เริ่มเรียนจนถึงปัจจุบัน ฉันหมั่นตรวจสอบพฤติกรรมในชั้นเรียนของเพื่อนและอาจารย์อยู่เสมอ เพื่อปรับแผนการเรียนของฉันให้สอดคล้องกับการเรียนการสอนของไทย	ที่ตั้งเอาไว้ก่อนมาประเทศไทย	การตรวจสอบ (Checking)
ความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านปัญญา (Cognitive)				
การใช้ชีวิตในประเทศไทยต้องมีความรู้เกี่ยวกับอะไรบ้าง	จากการสัมภาษณ์พบว่า นักศึกษาตอบไปในทางเดียวกัน คือ นักศึกษาจะเข้ามาหาความรู้ในการมาอยู่ในประเทศไทยบ้าง และความรู้ที่ได้จากการอบรมก่อนการเข้ามาอาศัยอยู่ในประเทศไทย เช่น วันสำคัญ การแต่งกายของนักศึกษา	1. ฉันเข้าใจความหมายของประเพณีไทย เช่น วันลอยกระทง วันสงกรานต์ 2. ฉันรู้วิธีการทักทายตามแบบอย่างของวัฒนธรรมไทย เช่น การทำความเคารพ การไหว้ผู้ที่อยู่ใน	ลักษณะที่แสดงถึงความรู้ของนักศึกษาต่างชาติเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม	ความรู้วัฒนธรรมทั่วไป (Culture-general knowledge)

ตารางที่ 4-4 (ต่อ)

ประเด็นข้อคำถาม เชิงคุณภาพ	สรุปผลจากการสัมภาษณ์	ประเด็นข้อคำถามเชิงปริมาณ	พฤติกรรมบ่งชี้	ตัวบ่งชี้
ความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านปัญญา (Cognitive) (ต่อ)				
วัฒนธรรมการใช้ชีวิต การพักท่าย การกิน และอาหาร เป็นต้น	สถานภาพต่าง ๆ กัน 3. ฉันรู้และเข้าใจกฎหมายใน ชีวิตประจำวันที่สำคัญของไทย 4. ฉันรู้ถึงกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ของการเรียนในระดับมหาวิทยาลัย	ทั่วไป ความรู้ เบื้องต้นที่ควร ทราบเกี่ยวกับภาษา ศาสนา ธรรมเนียม ปฏิบัติทั่วไป สถานที่สำคัญใน ประเทศของตน และประเทศไทย ทำให้เห็นถึง วัฒนธรรมที่มี ความเหมือน และ แตกต่างกันกับ วัฒนธรรมของตน	ความรู้วัฒนธรรม ทั่วไป (Culture-general knowledge)	

ตารางที่ 4-4 (ต่อ)

ประเด็นข้อคำถามเชิงคุณภาพ	สรุปผลจากการสัมภาษณ์	ประเด็นข้อคำถามเชิงปริมาณ	พฤติกรรมบ่งชี้	ตัวบ่งชี้
ความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านปัญญา (Cognitive) (ต่อ)				
การเรียนรู้ การทำกิจกรรมร่วมกับคนไทย ต้องมีความรู้เกี่ยวกับอะไร	จากการสัมภาษณ์ พบว่า นักศึกษาส่วนมากตอบคำถามความรู้ที่จำเป็นเกี่ยวกับการเรียน คือ ต้องมีพื้นฐานการเรียนที่ดี ภาษาพูด ภาษาเขียน ภาษาท้องถิ่น การจัดการเรียนการสอนของไทย การจัดกิจกรรม เป็นต้น	- ฉันรู้วิธีการปฏิบัติที่เหมาะสมในการเข้าร่วมวันสำคัญของไทย เช่น การลอยกระทง การสงกรานต์ - ฉันสามารถทักทายกับคนไทยได้เหมาะสมกับสถานการณ์ เช่น การไหว้ผู้มีอายุมากกว่า การไหว้พระสงฆ์ - ฉันสามารถบอกวิธีการปฏิบัติตนตามกฎหมายในชีวิตประจำวันสำคัญของไทยได้ - ฉันสามารถอธิบายวิธีการเรียนร่วมกับเพื่อนคนไทยไปยังรุ่นน้องของประเทศของฉันได้	ลักษณะที่แสดงถึงความรู้ของนักศึกษาต่างชาติเกี่ยวกับการเรียน การทำกิจกรรมร่วมกับนักศึกษาชาวไทย และความรู้เกี่ยวกับวิธีการที่จะทำให้เกิดประสิทธิผล เกิดความสำเร็จในการเรียน/การทำงานร่วมกับคนไทย	ความรู้ สภาพแวดล้อมเฉพาะ (Culture-general knowledge)

ตารางที่ 4-4 (ต่อ)

ประเด็นข้อคำถามเชิงคุณภาพ	สรุปผลจากการสัมภาษณ์	ประเด็นข้อคำถามเชิงปริมาณ	พฤติกรรมบ่งชี้	ตัวบ่งชี้
ความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านแรงจูงใจ (Motivation)				
ปกติมีความสนใจเกี่ยวกับประเทศไทย หรือวัฒนธรรมไทยอย่างไร	จากการสัมภาษณ์พบว่า นักศึกษาตอบคำถามว่า มีความสนใจในการที่มาเรียนในประเทศไทย เช่น อยากมีเพื่อนชาวต่างชาติ เรียนรู้วัฒนธรรมไทย ความรู้และประสบการณ์ใหม่ ๆ อีกทั้งมีรุ่นพี่เล่าให้ฟังแล้วอยากมาเรียนที่เมืองไทย เป็นต้น	- ฉันอยากเรียนรู้วัฒนธรรมไทย - ฉันรู้สึกสนุกเมื่อได้พูดคุยกับคนไทย - ฉันอยากมีเพื่อนเป็นคนไทย - ฉันอยากได้ประสบการณ์ใหม่ ๆ ในการมาเรียนที่ประเทศไทย	ลักษณะที่แสดงถึง การให้คุณค่าของนักศึกษาต่างชาติ ที่เกิดจาก ประสบการณ์ ในตนเองกับ วัฒนธรรมไทย	ความสนใจภายใน (Intrinsic interest)
นอกจากความสนใจที่เกิดจากตนเอง มีความต้องการเรียนรู้สิ่งใหม่แล้ว ยังมีปัจจัยอะไรที่ทำให้รู้สึก	จากการสัมภาษณ์ พบว่า นักศึกษาส่วนมากตอบ คล้ายกันคือ นักศึกษาเห็นว่า การเข้ามาศึกษาต่อในประเทศไทยจะสามารถนำความรู้ที่ได้กลับไป พัฒนาตนเอง อาชีพ และประเทศชาติตามสาขาวิชาของตน เช่น กล้าพูด กล้าแสดงความคิดเห็น ยอมรับในข้อคิดเห็นของเพื่อน เป็นผู้นำ และปัจจัย	- ฉันสนใจมาเรียนในประเทศไทย เพราะทำให้ฉันเข้าใจ และเปิดใจ ยอมรับวัฒนธรรมไทย - ฉันสนใจมาเรียนที่ประเทศไทย เพราะจะทำให้ฉันกล้าพูดกับคนไทย ได้	ลักษณะที่แสดงถึง การให้คุณค่าของนักศึกษาต่างชาติ กับผลประโยชน์ ส่วนที่ตนได้จาก การมีประสบการณ์	ความสนใจภายนอก (Extrinsic interest)

ตารางที่ 4-4 (ต่อ)

ประเด็นข้อคำถาม เชิงคุณภาพ	สรุปผลจากการสัมภาษณ์	ประเด็นข้อคำถามเชิงปริมาณ	พฤติกรรมบ่งชี้	ตัวบ่งชี้
ความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านแรงจูงใจ (Motivation) (ต่อ)				
สนใจในเมืองไทย และวัฒนธรรมไทย	ภายนอกที่รู้สึกสนใจในการมาเรียน เช่น ได้รับทุนการศึกษา ผู้ปกครองสนับสนุน และมี เป้าหมายในการทำงานในประเทศไทยหลังจาก เรียนจบ เป็นต้น	3. ฉันสนใจมาเรียนเพื่อพัฒนา ภาษาไทย เพราะจะสามารถนำไปใช้ ประกอบอาชีพในอนาคต 4. ฉันหวังว่าการมาเรียนในประเทศไทยจะทำให้ฉันนำความรู้ไปพัฒนา ประเทศตนเองได้	ที่ได้รับจาก วัฒนธรรมไทย	ความสนใจภายนอก (Extrinsic interest)
การเรียน การทำ กิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับนักศึกษา ไทย มี การเสริมสร้าง ความมั่นใจให้ ตนเองอย่างไร	จากการสัมภาษณ์พบว่า นักศึกษาจะสร้าง ความมั่นใจให้กับตนเอง จากการขจัดความวิตก กังวล ความกลัว โดยใช้การเสริมสร้างความมั่นใจ โดยเฉพาะการใช้ภาษา เช่น การจดบันทึก การปรับ ทัศนคติของตนเอง การเรียนรู้จากเพื่อนใน กลุ่ม ปรึกษาอาจารย์ เพื่อนชาวไทย การทำกิจกรรม สัมพันธ์ รุ่นพี่ รุ่นน้อง เพื่อขจัด ความกลัวและ ทำหน้าที่ต่าง ๆ ที่ได้รับมอบหมายให้ดีที่สุด	1. ฉันมั่นใจว่าฉันสามารถใช้ ชีวิตประจำวันอยู่ในประเทศไทยได้ 2. ฉันสามารถขจัดความกลัวใน การพูดคุยกับคนไทยได้ 3. ฉันมั่นใจว่าฉันสามารถทำกิจกรรม ร่วมกับเพื่อนคนไทยได้	ลักษณะที่ แสดงออกถึง การมีความมั่นใจ กล้าแสดงออกของ นักศึกษาต่างใน การทำงานร่วมกับ นักศึกษาไทย	การกำกับตนเองเพื่อ การปรับตัว (Self-efficacy to adjust)

ตารางที่ 4-4 (ต่อ)

ประเด็นข้อคำถามเชิงคุณภาพ	สรุปผลจากการสัมภาษณ์	ประเด็นข้อคำถามเชิงปริมาณ	พฤติกรรมบ่งชี้	ตัวบ่งชี้
ความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านแรงจูงใจ (Motivation) (ต่อ)				
		4. ฉันมั่นใจว่าจะสามารถปรับทัศนคติที่ดีต่อการเรียนร่วมกับเพื่อนคนไทยได้		การกำกับตนเองเพื่อการปรับตัว (Self-efficacy to adjust)
ความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านพฤติกรรม (Behavioral)				
มีวิธีการพูดกับนักศึกษาไทยอย่างไร และมีเทคนิคอย่างไรช่วยในการพูด	จากการสัมภาษณ์พบว่า นักศึกษาจะตอบคล้าย ๆ กัน คือ นักศึกษาจะพยายามฝึกพูด ฝึกฟังกับเพื่อนคนไทย ปรีกษาอาจารย์ หรือใช้ภาษาอังกฤษเมื่อไม่สามารถสื่อสารภาษาไทยได้ และการใช้น้ำเสียงสำเนียงช่วยในการสื่อสาร การใช้ภาษาตามความเหมาะสม เป็นต้น	1. ฉันสามารถเลือกใช้คำพูดที่เหมาะสมกับวัยและสถานการณ์กับผู้ที่สนทนาด้วยได้ 2. ฉันพูดภาษาอังกฤษแทนภาษาไทยเพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจในการสื่อสารกับคนไทย	ลักษณะที่แสดงถึงการแสดงออกของนักศึกษาต่างชาติเกี่ยวกับคนไทย โดยมีความยืดหยุ่นในการพูด เช่น สำเนียง น้ำเสียง	พฤติกรรมวาจา (Verbal behavior)

ตารางที่ 4-4 (ต่อ)

ประเด็นข้อคำถามเชิงคุณภาพ	สรุปผลจากการสัมภาษณ์	ประเด็นข้อคำถามเชิงปริมาณ	พฤติกรรมบ่งชี้	ตัวบ่งชี้
ความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านพฤติกรรม (Behavioral) (ต่อ)				
		3. ฉันใช้น้ำเสียงที่เหมาะสมกับแต่ละสถานการณ์ในการสนทนากับคนไทยได้		พฤติกรรมวาจา (Verbal behavior)
		4. ฉันเปลี่ยนจังหวะการพูด การเงิบให้เหมาะสมกับสถานการณ์		
ถ้าไม่สื่อสารด้วยการพูด นักศึกษาจะมีวิธีการสื่อสารอย่างไรให้คนไทยเข้าใจ	จากการสัมภาษณ์พบว่า นักศึกษาให้คำตอบไปในแนวทางเดียวกัน คือ นักศึกษาจะใช้การพยักหน้า สีหน้า สายตา มือ ท่าทาง การใช้รูปภาพ ดิกชันนารี มือถือ อินเทอร์เน็ตประกอบเพื่อให้การสื่อสารของนักศึกษาชาวต่างชาติกับคนไทยเข้าใจกันยิ่งขึ้น	1. ฉันใช้ท่าทางแสดงการทักทายได้เหมาะสมกับวัฒนธรรมไทย เช่น การไหว้ 2. ฉันใช้ท่าทางประกอบในการสื่อสารกับคนไทย 3. ฉันใช้สีหน้าช่วยในการสื่อสารเพื่อให้คนไทยเข้าใจว่าฉันรู้สึกอย่างไร	ลักษณะที่แสดงถึงการแสดงออกของนักศึกษาต่างชาติเกี่ยวกับคนไทย โดยมีความยืดหยุ่นในการติดต่อสื่อสารผ่านการแสดง	พฤติกรรมที่ไม่ใช่วาจา (Non-verbal behavior)

ตารางที่ 4-4 (ต่อ)

ประเด็นข้อคำถามเชิงคุณภาพ	สรุปผลจากการสัมภาษณ์	ประเด็นข้อคำถามเชิงปริมาณ	พฤติกรรมบ่งชี้	ตัวบ่งชี้
ความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านพฤติกรรม (Behavioral) (ต่อ)				
		4. ฉันใช้ภาพประกอบเพื่อช่วยสื่อสารกับคนไทย	อากัปกิริยา สีหน้า และภาษากายแทนคำพูด	พฤติกรรมที่ไม่ใช่วาจา (Non-verbal behavior)
มีวิธีการพูดอย่างไร หรือชักจูงอย่างไร ให้เพื่อนไม่รู้สึกลังเล หรือยอมทำตามที่เราต้องการ	จากการสัมภาษณ์พบว่า นักศึกษาตอบไปในแนวทางเดียวกัน คือ นักศึกษาจะพูดกับเพื่อนไปตรง ๆ พร้อมอธิบายเหตุผล ในการปฏิเสธเพื่อนด้วยน้ำเสียงที่อ่อนนุ่ม หากมีการน้อยใจก็ใช้สติอดทน ใจเย็น หากพูดเชื่อเชิญ การร้องขอก็พูดด้วยน้ำเสียงนุ่มนวล ยิ้มแย้ม การกล่าวคำขอบคุณได้อย่างเหมาะสม เป็นต้น	1. ฉันใช้วิธีการปฏิเสธเพื่อนชาวไทยได้เหมาะสมกับสถานการณ์ 2. ฉันใช้วิธีการพูดเชื่อเชิญให้เพื่อนคนไทยมาร่วมงานกับฉันได้ 3. ฉันมีวิธีขอร้องให้เพื่อนคนไทยมาช่วยเหลือฉันได้ 4. ฉันมีวิธีการที่หลากหลายในการขอโทษเพื่อนคนไทยให้หายโกรธฉันได้	ลักษณะที่แสดงถึงการแสดงออกของนักศึกษาต่างชาติเกี่ยวกับคนไทย โดยมีความยืดหยุ่นในกิริยาท่าทางของการติดต่อสื่อสาร	วัจนกรรม (Speech acts) ข้อความที่มี

ตารางที่ 4-4 (ต่อ)

ประเด็นข้อคำถาม เชิงคุณภาพ	สรุปผลจากการสัมภาษณ์	ประเด็นข้อคำถามเชิงปริมาณ	พฤติกรรมบ่งชี้	ตัวบ่งชี้
ความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านพฤติกรรม (Behavioral) (ต่อ)			ความมุ่งหมาย เฉพาเจาะจง เช่น การร้องขอ การเชิญ การขอโทษ การแสดง ความขอบคุณ การแสดง ความไม่เห็นด้วย การกล่าวปฏิเสธ ได้อย่างเหมาะสม ตามมาตรฐานของ วัฒนธรรมไทย	วัจนกรรม (Speech acts)

ตอนที่ 5 ผลการศึกษาคุณภาพของตัวบ่งชี้ภายในโมเดลการวัดความฉลาดทาง วัฒนธรรม ของนักศึกษาต่างชาติ

จากผลการศึกษาคุณภาพของตัวบ่งชี้ภายในโมเดลการวัดความฉลาดทางวัฒนธรรมของนักศึกษาต่างชาติ ในวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรที่สังเกตได้ หรือตัวบ่งชี้ 11 ตัวจากแบบวัดความฉลาดทางวัฒนธรรม พบว่า ตัวแปรทุกตัวมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ตัวแปรสังเกตได้ หรือตัวบ่งชี้มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในช่วง 0.402 ถึง 0.904 มีค่า Bartlett's test of sphericity χ^2 เท่ากับ 4040.854 ($P = 0.00$) แสดงว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่สังเกตได้ หรือตัวบ่งชี้แตกต่างจากเมทริกซ์เอกลักษณ์อย่างมีนัยสำคัญ และค่าดัชนี Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy (KMO) เท่ากับ 0.922 แสดงว่าตัวแปรที่สังเกตได้ หรือตัวบ่งชี้มีความสัมพันธ์กัน และมีความเหมาะสมที่จะนำไปวิเคราะห์หองค์ประกอบ เมื่อพิจารณาเมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร พบว่า ตัวแปรคู่ที่มีความสัมพันธ์กันมากที่สุด คือ ความสนใจภายใน (INT) กับความสนใจภายนอก (EXT) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .904 ตัวแปรคู่ที่มีความสัมพันธ์กันต่ำที่สุด คือ การวางแผน (PLA) กับพฤติกรรมที่ไม่ใช่วาจา (NON) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .402 ดังตารางที่ 4-5

ตารางที่ 4-5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของตัวบ่งชี้
องค์ประกอบของความฉลาดทางวัฒนธรรม

ตัวแปร	PLA	AWA	CHE	CGK	CSK	INT	EXT	SEL	VER	NON	SPE
PLA	1.000										
AWA	0.753	1.000									
CHE	0.727	0.891	1.000								
CGK	0.704	0.787	0.749	1.000							
CSK	0.726	0.805	0.764	0.887	1.000						
INT	0.562	0.693	0.669	0.662	0.700	1.000					
EXT	0.640	0.714	0.703	0.692	0.747	0.904	1.000				
SEL	0.572	0.727	0.708	0.666	0.727	0.835	0.834	1.000			
VER	0.533	0.625	0.615	0.615	0.670	0.561	0.602	0.669	1.000		
NON	0.402	0.507	0.533	0.537	0.573	0.606	0.622	0.609	0.670	1.000	

ตารางที่ 4-5 (ต่อ)

ตัวแปร	PLA	AWA	CHE	CGK	CSK	INT	EXT	SEL	VER	NON	SPE
SPE	0.525	0.590	0.593	0.583	0.650	0.573	0.602	0.650	0.796	0.611	1.000
Mean	4.834	4.956	5.049	5.153	5.073	5.473	5.445	5.304	4.865	5.109	4.714
SD	1.211	1.113	1.108	1.148	1.097	1.141	1.116	1.102	0.987	0.999	1.062
Bartlett's Test of Sphericity $\chi^2 = 4040.854, p = 0.000, df = 55$											
Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy (KMO) = 0.922											

*ทุกคู่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ความตรงเชิงโครงสร้าง จากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สองของ โมเดล การวัดความฉลาดทางวัฒนธรรม พบว่า แบบวัดความฉลาดทางวัฒนธรรม มีโมเดลการวัด องค์ประกอบ 4 ด้าน และ 11 ตัวบ่งชี้ มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ค่าไค-สแควร์ แตกต่างจากศูนย์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($\chi^2 = 42.26, df = 29, p = 0.053$) โดย ค่าดัชนีความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 0.978 ค่าดัชนีการวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ 0.950 ซึ่งมีค่าเข้าใกล้ 1 ค่าดัชนีรากกำลังสองเฉลี่ยของเศษในรูปคะแนนมาตรฐาน (RMR) เท่ากับ 0.021 และค่าดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของเศษเหลือมาตรฐาน (RMSEA) เท่ากับ 0.037 ซึ่งมีค่าเข้าใกล้ศูนย์ ค่าสถิติดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า โมเดลการวัดความฉลาดทางวัฒนธรรม สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และเมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรใน โมเดล พบว่า ตัวแปรทุกตัวมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < .05$) ดังตารางที่ 4-6

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง พบว่า ความฉลาดทางวัฒนธรรมทั้ง 4 องค์ประกอบมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < .05$) ทุกองค์ประกอบ และมี ค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานตั้งแต่ 0.87 ถึง 0.93 แสดงว่า องค์ประกอบทั้ง 4 องค์ประกอบนี้ เป็นตัวบ่งชี้ของความฉลาดทางวัฒนธรรมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยองค์ประกอบ แรงงูใจ มีน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุด รองลงมาคือ พฤติกรรม อภิปัญญา และปัญญา โดยองค์ประกอบที่

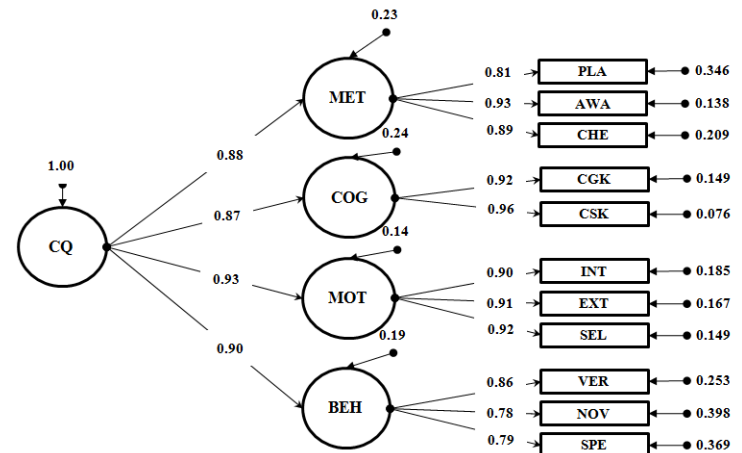
- 1) อภิปัญญา มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (λ) มีค่าเท่ากับ 0.88 มีค่าความเชื่อมั่น (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.77 ความแปรปรวนของความคลาดเคลื่อนในการวัดตัวแปรสังเกตได้ ($\sigma^2(\delta)$) มีค่าเท่ากับ 0.23
- 2) ปัญญา มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (λ) มีค่าเท่ากับ 0.87 มีค่าความเชื่อมั่น (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.76 ความแปรปรวนของความคลาดเคลื่อนในการวัดตัวแปรสังเกตได้ ($\sigma^2(\delta)$) มีค่าเท่ากับ 0.24
- 3) แรงงูใจ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (λ) มีค่าเท่ากับ 0.93 มีค่าความเชื่อมั่น (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.86

ความแปรปรวนของความคลาดเคลื่อนในการวัดตัวแปรสังเกตได้ ($\sigma^2(\delta)$) มีค่าเท่ากับ 0.144)
พฤติกรรม มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (λ) มีค่าเท่ากับ 0.90 มีค่าความเชื่อมั่น (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.81
ความแปรปรวนของความคลาดเคลื่อนในการวัดตัวแปรสังเกตได้ ($\sigma^2(\delta)$) มีค่าเท่ากับ 0.19
ส่วนความเชื่อมั่นของตัวแปรแฝง (ρ_u) มีค่าเท่ากับ 0.94 และค่าเฉลี่ยความแปรปรวนที่ถูกสกัด (ρ_v)
มีค่าเท่ากับ 0.80 รายละเอียดดังตารางที่ 4-6

ตารางที่ 4-6 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง (Confirmatory Factor Analysis: CFA) ของตัวแปรความฉลาดทางวัฒนธรรม

χ^2	df	p-value	GFI	RMR	SRMR	RMSEA	NFI	NNFI	AGFI	RFI	IFI	CFI
42.26	29	0.053	0.978	0.021	0.017	0.037	0.995	0.97	0.950	0.990	0.998	0.998
ตัวแปร/ องค์ประกอบ			λ	R^2	$\hat{\sigma}^2(\delta)$	ρ_c	ρ_v	Measurement model				
ความฉลาดทางวัฒนธรรม (CQ)												
1) อภิปัญญา (MET)			0.88	0.77	0.23	0.94	0.80					
2) ปัญญา (COG)			0.87	0.76	0.24							
3) แรงจูงใจ (MOT)			0.93	0.86	0.14							
4) พฤติกรรม (BEH)			0.90	0.81	0.19							

ตอนที่ 6 ผลการทดสอบโมเดลการวัดความฉลาดทางวัฒนธรรม จากลักษณะโมเดลการวัดเชิงสะท้อน โมเดลการวัดเชิงก่อรูป โมเดลผสมผสานแบบหลายสาเหตุหลายผล หรือมีลักษณะอื่น ๆ

จากผลการทดสอบโมเดลการวัดความฉลาดทางวัฒนธรรม จากลักษณะโมเดลการวัดเชิงสะท้อน โมเดลการวัดเชิงก่อรูป โมเดลผสมผสานแบบหลายสาเหตุหลายผล หรือมีลักษณะอื่น ๆ ในวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ผู้วิจัยได้แบ่งการทดสอบเพื่อการเปรียบเทียบโมเดลออกเป็น 4 โมเดล ได้แก่ 1) การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่ 1 (1st Order CFA Model) 2) การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่ 2 (2nd order CFA Model of CQ) 3) การวิเคราะห์สมการโครงสร้าง (SEM Model of CQ) และ 4) การวิเคราะห์โมเดลที่รวมโครงสร้างเป็นตัวแปรสาเหตุ (Model with aggregate construct as cause) ดังนี้

ความตรงเชิงโครงสร้างจากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่ 1 (1st Order CFA Model) ของโมเดลการวัดความฉลาดทางวัฒนธรรม พบว่า แบบวัดความฉลาดทางวัฒนธรรม มีโมเดลการวัดองค์ประกอบ 4 ด้าน และ 11 ตัวบ่งชี้ มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ค่าไค-สแควร์ แตกต่างจากศูนย์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ $\chi^2 = 39.859$, $df = 28$, $p = 0.068$, $\chi^2/df = 1.424$ ค่าดัชนีการวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ 0.951 ซึ่งมีค่าเข้าใกล้ 1 ค่าดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของเศษเหลือมาตรฐาน (RMSEA) เท่ากับ 0.035 ซึ่งมีค่าเข้าใกล้ศูนย์ ค่าดัชนีรากที่สองของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือมาตรฐาน (SRMR) มีค่าเท่ากับ 0.017 และค่าดัชนีระบุความพอเพียงของขนาดกลุ่มตัวอย่าง (CN) มีค่าเท่ากับ 400.010 ค่าสถิติดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า โมเดลการวัดความฉลาดทางวัฒนธรรมสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ แสดงดังภาพที่ 4-1 และเมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรในโมเดล พบว่า ตัวแปรทุกตัวมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < .05$) ดังตารางที่ 4-7

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่ 1 พบว่า ตัวบ่งชี้ของความฉลาดทางวัฒนธรรมทั้ง 11 ตัวบ่งชี้มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < .05$) ทุกองค์ประกอบ และมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานตั้งแต่ 0.775 ถึง 0.961 แสดงว่า ตัวบ่งชี้ทั้ง 11 องค์ประกอบนี้ เป็นตัวบ่งชี้ของความฉลาดทางวัฒนธรรมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยตัวบ่งชี้ความรู้สภาพแวดล้อมเฉพาะ ($\lambda = 0.961$, $R^2 = 0.924$, $\hat{\sigma}^2(\delta) = 0.076$) มีน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุด รองลงมาคือ การตระหนัก ($\lambda = 0.931$, $R^2 = 0.867$, $\hat{\sigma}^2(\delta) = 0.133$) และพฤติกรรมที่ไม่ใช่วาจา ($\lambda = 0.775$, $R^2 = 0.601$, $\hat{\sigma}^2(\delta) = 0.399$) มีน้ำหนักองค์ประกอบน้อยที่สุด ส่วนความเชื่อมั่นของตัวแปรแฝง (ρ) มีค่าเท่ากับ 0.975 และค่าเฉลี่ยความแปรปรวนที่ถูกลบ

(p_v) มีค่าเท่ากับ 0.780 รายละเอียดดังตารางที่ 4-7

ความตรงเชิงโครงสร้างจากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่ 2 (2nd order CFA Model of CQ) ของโมเดลการวัดความฉลาดทางวัฒนธรรม พบว่า แบบวัดความฉลาดทางวัฒนธรรม มีโมเดลการวัดองค์ประกอบ 4 ด้าน และ 11 ตัวบ่งชี้ มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ค่าไค-สแควร์ แตกต่างจากศูนย์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($\chi^2 = 42.255$, $df = 29$, $p = 0.053$, $\chi^2/df = 1.457$) ค่าดัชนีการวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ 0.950 ซึ่งมีค่าเข้าใกล้ 1 ค่าดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของเศษเหลือมาตรฐาน (RMSEA) เท่ากับ 0.036 ซึ่งมีค่าเข้าใกล้ศูนย์ ค่าดัชนีรากที่สองของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือมาตรฐาน (SRMR) มีค่าเท่ากับ 0.017 และค่าดัชนีระบุความพอเพียงของขนาดกลุ่มตัวอย่าง (CN) มีค่าเท่ากับ 389.814 ค่าสถิติดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า โมเดลการวัดความฉลาดทางวัฒนธรรมสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ แสดงดังภาพที่ 4-2 และเมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรในโมเดล พบว่า ตัวแปรทุกตัวมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < .05$) ดังตารางที่ 4-7

ผลการวิเคราะห์การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่ 2 พบว่า ตัวบ่งชี้ของความฉลาดทางวัฒนธรรมทั้ง 11 ตัวบ่งชี้มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < .05$) ทุกองค์ประกอบ และมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานตั้งแต่ 0.776 ถึง 0.961 แสดงว่า ตัวบ่งชี้ทั้ง 11 องค์ประกอบนี้ เป็นตัวบ่งชี้ของความฉลาดทางวัฒนธรรมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยองค์ประกอบความรู้สภาพแวดล้อมเฉพาะ ($\lambda = 0.961$, $R^2 = 0.924$, $\sigma^2(\delta) = 0.076$) มีน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุด รองลงมาคือ การตระหนัก ($\lambda = 0.929$, $R^2 = 0.863$, $\sigma^2(\delta) = 0.137$) และพฤติกรรมที่ไม่ใช่วาจา ($\lambda = 0.776$, $R^2 = 0.602$, $\sigma^2(\delta) = 0.398$) มีน้ำหนักองค์ประกอบน้อยที่สุด เมื่อวิเคราะห์ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Loading) ที่ส่งผลต่อความฉลาดทางวัฒนธรรมทุกคำมีนัยสำคัญทางสถิติ ([MET]--->[CQ] = 0.884; [COG]--->[CQ] = 0.901 ;[MOT] ---> [CQ] = 0.933; [BEH] --->[CQ] = 0.901) ส่วนความเชื่อมั่นของตัวแปรแฝง (p_v) มีค่าเท่ากับ 0.975 และค่าเฉลี่ยความแปรปรวนที่ถูกลบ (p_v) มีค่าเท่ากับ 0.778 รายละเอียดดังตารางที่ 4-7

ความตรงเชิงโครงสร้างจากการวิเคราะห์สมการโครงสร้าง (SEM Model of CQ) ของโมเดลการวัดความฉลาดทางวัฒนธรรม พบว่า แบบวัดความฉลาดทางวัฒนธรรม มีโมเดลการวัดองค์ประกอบ 4 ด้าน และ 11 ตัวบ่งชี้ มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ค่าไค-สแควร์ แตกต่างจากศูนย์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($\chi^2 = 37.069$, $df = 28$, $p = 0.117$, $\chi^2/df = 1.324$) ค่าดัชนีการวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ 0.954 ซึ่งมีค่าเข้าใกล้ 1 ค่าดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของเศษเหลือมาตรฐาน (RMSEA) เท่ากับ 0.031 ซึ่งมีค่าเข้าใกล้ศูนย์ ค่าดัชนีรากที่สองของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือมาตรฐาน (SRMR)

มีค่าเท่ากับ 0.015 และ ค่าดัชนีระบุความพอเพียงของขนาดกลุ่มตัวอย่าง (CN) มีค่าเท่ากับ 424.629 ค่าสถิติดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า โมเดลการวัดความฉลาดทางวัฒนธรรมสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ แสดงดังภาพที่ 4-3 และเมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรในโมเดล พบว่า ตัวแปรทุกตัวมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < .05$) ดังตารางที่ 4-7

ผลการวิเคราะห์สมการโครงสร้าง พบว่า ความฉลาดทางวัฒนธรรมทั้ง 11 ตัวบ่งชี้ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < .05$) ทุกองค์ประกอบ และมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานตั้งแต่ 0.774 ถึง 0.960 แสดงว่า ตัวบ่งชี้ทั้ง 11 องค์ประกอบนี้ เป็นตัวบ่งชี้ของความฉลาดทางวัฒนธรรมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยองค์ประกอบ ความรู้สภาพแวดล้อมเฉพาะ ($\lambda = 0.960, R^2 = 0.922, \sigma^2(\delta) = 0.078$) มีน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุด รองลงมาคือ การกำกับตนเองเพื่อการปรับตัว ($\lambda = 0.937, R^2 = 0.878, \sigma^2(\delta) = 0.122$) และพฤติกรรมที่ไม่ใช่ วาจา ($\lambda = 0.774, R^2 = 0.599, \sigma^2(\delta) = 0.401$) มีน้ำหนักองค์ประกอบน้อยที่สุด เมื่อวิเคราะห์ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Loading) ทุกค่ามีนัยสำคัญทางสถิติ ($[MET] \rightarrow [MOT] = 0.531$; $[COG] \rightarrow [MOT] = 0.336$; $[COG] \rightarrow [BEH] = 0.351$; $[MOT] \rightarrow [BEH] = 0.545$) ส่วนความเชื่อมั่นของตัวแปรแฝง (ρ_c) มีค่าเท่ากับ 0.975 และค่าเฉลี่ยความแปรปรวนที่ถูกสกัด (ρ_v) มีค่าเท่ากับ 0.783 รายละเอียดดังตารางที่ 4-7

ความตรงเชิงโครงสร้างจากการการวิเคราะห์โมเดลที่รวมโครงสร้างเป็นตัวแปรสาเหตุ (Model with aggregate construct as cause) ของโมเดลการวัดความฉลาดทางวัฒนธรรม พบว่า แบบวัดความฉลาดทางวัฒนธรรม มีโมเดลการวัดองค์ประกอบ 4 ด้าน และ 11 ตัวบ่งชี้ มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ค่าไค-สแควร์ แตกต่างจากศูนย์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($\chi^2 = 37.577, df = 28, p = 0.107, \chi^2/df = 1.342$) ค่าดัชนีการวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ 0.954 ซึ่งมีค่าเข้าใกล้ 1 ค่าดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของเศษเหลือมาตรฐาน (RMSEA) เท่ากับ 0.0317 ซึ่งมีค่าเข้าใกล้ศูนย์ ค่าดัชนีรากที่สองของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือมาตรฐาน (SRMR) มีค่าเท่ากับ 0.015 และค่าดัชนีระบุความพอเพียงของขนาดกลุ่มตัวอย่าง (CN) มีค่าเท่ากับ 422.365 ค่าสถิติดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า โมเดลการวัดความฉลาดทางวัฒนธรรมสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ แสดงดังภาพที่ 4-4 และเมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรในโมเดล พบว่า ตัวแปรทุกตัวมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < .05$) ดังตารางที่ 4-7

ผลการวิเคราะห์โมเดลที่รวมโครงสร้างเป็นตัวแปรสาเหตุ พบว่า ความฉลาดทางวัฒนธรรมทั้ง 11 ตัวบ่งชี้มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < .05$) ทุกองค์ประกอบ และมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานตั้งแต่ 0.776 ถึง 0.963 แสดงว่า ตัวบ่งชี้

ทั้ง 11 องค์ประกอบนี้ เป็นตัวบ่งชี้ของความฉลาดทางวัฒนธรรมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยองค์ประกอบ ความรู้สภาพแวดล้อมเฉพาะ ($\lambda = 0.963, R^2 = 0.927, \hat{\sigma}^2(\delta) = 0.073$) มีน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุด รองลงมาคือ ความสนใจภายใน ($\lambda = 0.935, R^2 = 0.874, \hat{\sigma}^2(\delta) = 0.126$) และพฤติกรรมที่ไม่ใช่วาจา ($\lambda = 0.776, R^2 = 0.602, \hat{\sigma}^2(\delta) = 0.398$) มีน้ำหนักองค์ประกอบน้อยที่สุด ส่วนความเชื่อมั่นของตัวแปรแฝง (ρ_u) มีค่าเท่ากับ 0.975 และค่าเฉลี่ยความแปรปรวนที่ถูกสกัด (ρ_v) มีค่าเท่ากับ 0.784

และจากผลการทดสอบ โมเดลที่รวม โครงสร้างเป็นตัวแปรสาเหตุมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และตัวแปรความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านอภิปัญญา และด้านปัญญาเป็น โมเดลก่อนรูป ส่งผลต่อตัวแปรความฉลาดทางวัฒนธรรม แล้วส่งผลต่อตัวแปรเชิงสะท้อน ประกอบไปด้วยตัวแปรความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านแรงจูงใจ รายละเอียดดังตารางที่ 4-7

ตารางที่ 4-7 เปรียบเทียบลักษณะโมเดลในรูปแบบต่าง ๆ จากการวัดความฉลาดทางวัฒนธรรม

Model	Parameter Estimated	Metacognitive [MET]			Cognitive [COG]		Motivation [MOT]			Behavior [BEH]		
		Plan	Awareness	Check	General Knowledge	Specific Knowledge	Intrinsic	Extrinsic	Self-Adjustment Ability	Verbal	Non-verbal	Speech Act
1 st Order CFA Model	λ_x	0.807	0.931	0.892	0.922	0.961	0.902	0.912	0.923	0.868	0.775	0.798
	δ	0.193	0.069	0.108	0.078	0.039	0.098	0.088	0.077	0.132	0.225	0.202
	λ_y	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	ε	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Γ/β	PHI [MET:COG= 0.907, MET:MOT=0.830, MET: BEH= 0.778, COG:MOT=0.809, COG:BEH=0.795, MOT:BEH=0.837] AVE = 0.780;CR = 0.975										
	GOF	$\chi^2 = 39.859$, df = 28, p = 0.068, $\chi^2/df = 1.424$, AGFI = 0.951, RMSEA = 0.0353, SRMR = 0.0167, CN = 400.010.										

ตารางที่ 4-7 (ต่อ)

Model	Parameter Estimated	Metacognitive [MET]			Cognitive [COG]		Motivation [MOT]			Behavior [BEH]		
		Plan	Awareness	Check	General Knowledge	Specific Knowledge	Intrinsic	Extrinsic	Self-Adjustment Ability	Verbal	Non-verbal	Speech Act
2 nd order CFA Model of CQ	λ_x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	δ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	λ_y	0.809	0.929	0.889	0.922	0.961	0.903	0.913	0.922	0.864	0.776	0.794
	ε	0.191	0.071	0.111	0.078	0.039	0.097	0.087	0.078	0.136	0.224	0.206
	Γ/β	[MET]--->[CQ] = 0.884; [COG]--->[CQ] = 0.901 ;[MOT] ---> [CQ] = 0.933; [BEH] --->[CQ] = 0.901; AVE = 0.778 ; CR = 0.975										
	GOF	$\chi^2 = 42.255$, df = 29, p = 0.053, $\chi^2/df = 1.457$, AGFI = 0.950, RMSEA = 0.036, SRMR = 0.017, CN = 389.814.										

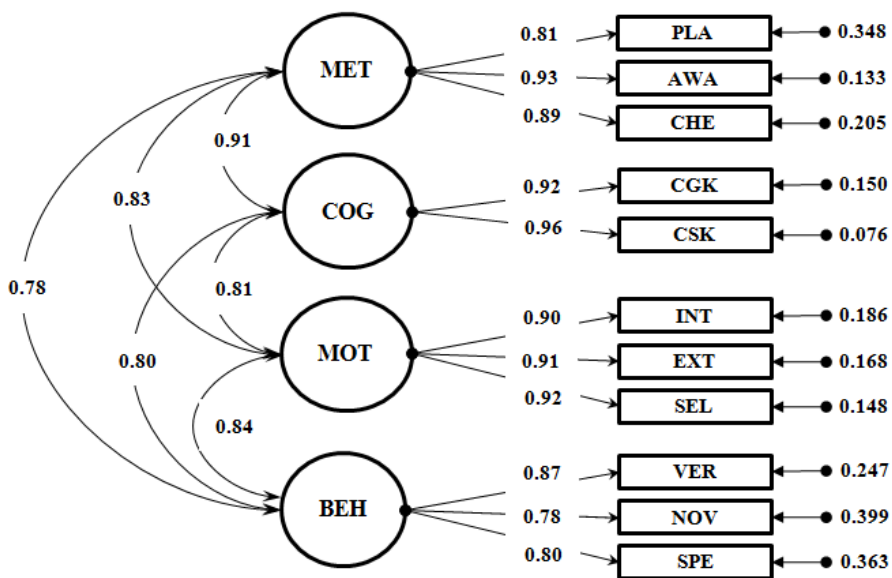

ตารางที่ 4-7 (ต่อ)

Model	Parameter Estimated	Metacognitive [MET]			Cognitive [COG]		Motivation [MOT]			Behavior [BEH]		
		Plan	Awareness	Check	General Knowledge	Specific Knowledge	Intrinsic	Extrinsic	Self-Adjustment Ability	Verbal	Non-verbal	Speech Act
SEM Model of CQ	λ_x	0.813	0.929	0.892	0.923	0.960	-	-	-	-	-	-
	δ	0.187	0.071	0.108	0.077	0.040	-	-	-	-	-	-
	λ_y	-	-	-	-	-	0.887	0.925	0.937	0.866	0.774	0.807
	ε	-	-	-	-	-	0.113	0.075	0.063	0.134	0.226	0.193
	Γ/β	[MET]--->[MOT] = 0.531; [COG]--->[MOT] = 0.336; [COG]--->[BEH] = 0.351; / [MOT]--->[BEH] = 0.545; AVE = 0.783 ; CR = 0.975										
GOF	$\chi^2 = 37.069$, $df = 28$, $p = 0.117$, $\chi^2/df = 1.324$, AGFI = 0.954, RMSEA = 0.031, SRMR = 0.015, CN = 424.629.											

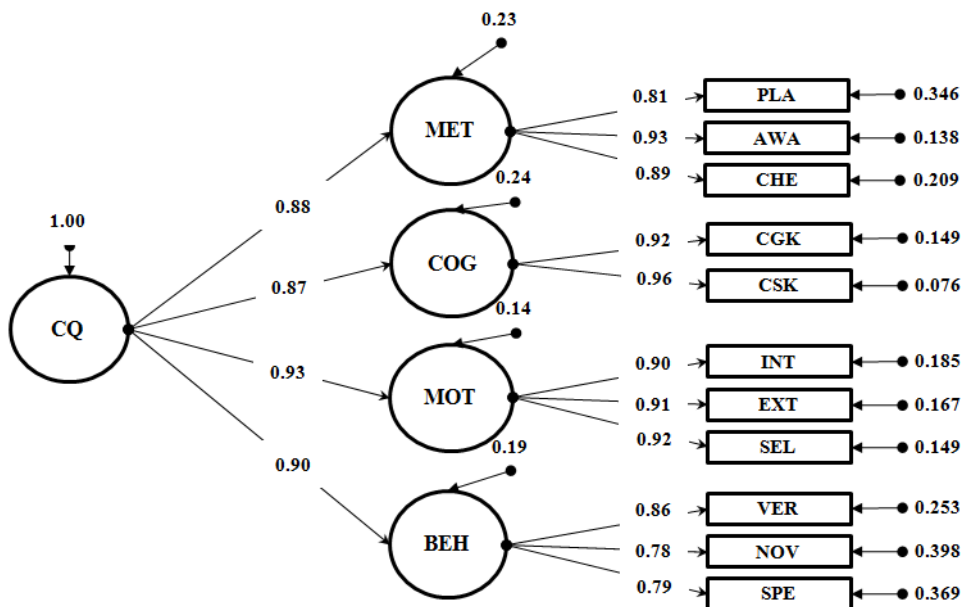
ตารางที่ 4-7 (ต่อ)

Model	Parameter Estimated	Metacognitive [MET]			Cognitive [COG]		Motivation [MOT]			Behavior [BEH]		
		Plan	Awareness	Check	General Knowledge	Specific Knowledge	Intrinsic	Extrinsic	Self-Adjustment Ability	Verbal	Non-verbal	Speech Act
Model with aggregate construct as cause	λ_x	0.813	0.930	0.892	0.921	0.963	-	-	-	-	-	-
	δ	0.339	0.136	0.205	0.151	0.073	-	-	-	-	-	-
	λ_y	-	-	-	-	-	0.896	0.935	0.932	0.863	0.776	0.795
	ε	-	-	-	-	-	0.197	0.125	0.131	0.255	0.398	0.368
	Γ / β	[Met]--->[CQ] = 0.533; [Cog]--->[CQ] = 0.443 / [CQ]--->[Mot] = 0.877; [CQ]--->[Beh] = 0.851; AVE = 0.784 ; CR = 0.975										
GOF	$\chi^2 = 37.577$, df = 28, p = 0.107, $\chi^2 / df = 1.342$, AGFI = 0.954, RMSEA = 0.032, SRMR = 0.015, CN = 422.365.											

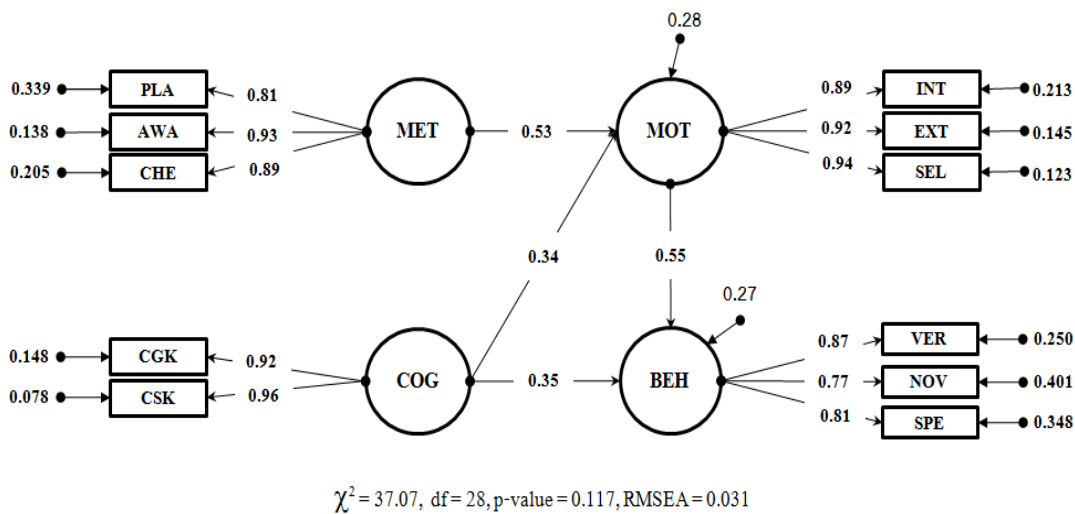
$\chi^2 = 39.86, df = 28, p\text{-value} = 0.068, RMSEA = 0.035$

ภาพที่ 4-1 โมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่ 1 (1st Order CFA Model)

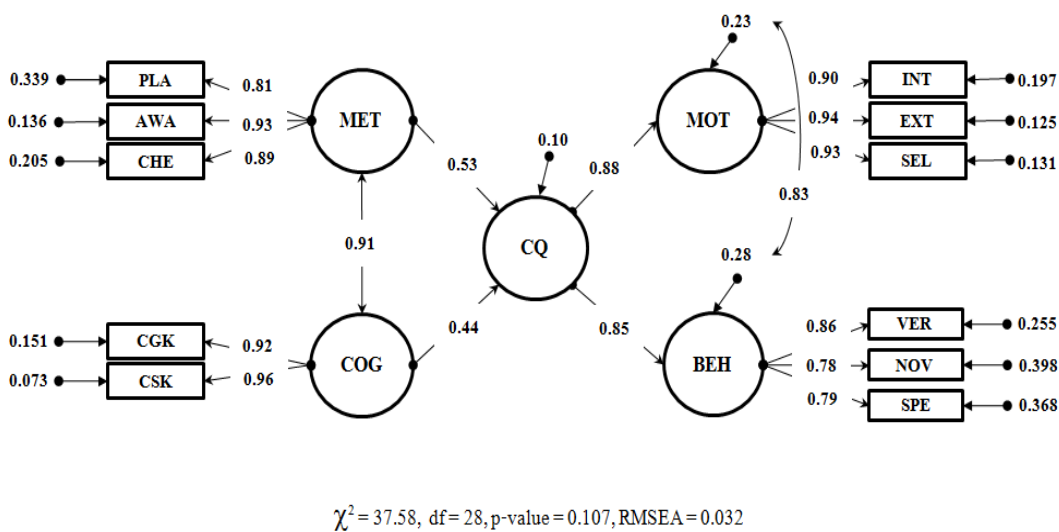

$\chi^2 = 42.26, df = 29, p\text{-value} = 0.053, RMSEA = 0.037$

ภาพที่ 4-2 โมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่ 2 (2nd order CFA Model of CQ)

ภาพที่ 4-3 โมเดลการวิเคราะห์ห้สมการโครงสร้าง (SEM Model of CQ)

ภาพที่ 4-4 โมเดลการวิเคราะห์โมเดลที่รวมโครงสร้างเป็นตัวแปรสาเหตุ (Model with aggregate construct as cause)

ตอนที่ 7 ผลการศึกษาอิทธิพลของตัวแปรอคติเชิงชาติพันธุ์ที่ส่งผลต่อความฉลาดทางวัฒนธรรม และอิทธิพลของตัวแปรความฉลาดทางวัฒนธรรมที่ส่งผลต่อความสามารถในการปรับตัวของนักศึกษาต่างชาติ (วัตถุประสงค์ข้อที่ 4)

การพิจารณาในส่วนนี้จะเป็นการตรวจสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 10 ตัวแปรในโมเดลความฉลาดทางวัฒนธรรมของนักศึกษาต่างชาติ โดยเริ่มจากตัวแปรสังเกตได้ของความฉลาดทางวัฒนธรรม 4 ตัวแปร ตัวแปรสังเกตได้ของความสามารถในการปรับตัว 5 ตัวแปร และตัวแปรสังเกตได้ของอคติเชิงชาติพันธุ์ 1 ตัวแปร

ในการนำเสนอการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่สังเกตได้จะเห็นได้ว่ามีตัวแปรที่สังเกตได้ จำนวน 10 ตัวแปร ดังนี้ ตัวแปร MET, COG, MOT และ BEH เป็นองค์ประกอบของความฉลาดทางวัฒนธรรม (CQ) ตัวแปร LEA, INS, PEE, ENV และ ACT เป็นองค์ประกอบของความสามารถในการปรับตัว (SEA) และตัวแปร ETH เป็นตัวแปรสังเกตได้ของอคติเชิงชาติพันธุ์ จากผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร พบว่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทางลบอยู่ในช่วง -.122 ถึง -.401 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในช่วง .471 ถึง .838 ทุกคู่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาที่องค์ประกอบ พบว่า ตัวแปรปัจจัยของความสามารถในการปรับตัวมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .534 ถึง .785 ตัวแปรปัจจัยของความฉลาดทางวัฒนธรรมมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .660 ถึง .838 ตัวแปรปัจจัยระหว่างความสามารถในการปรับตัวมีค่ากับความฉลาดทางวัฒนธรรมมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .467 ถึง .726 และตัวแปรปัจจัยของอคติเชิงชาติพันธุ์มีความสัมพันธ์ทางลบกับตัวแปรปัจจัยของความสามารถในการปรับตัวและความฉลาดทางวัฒนธรรมทุกคู่ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง -.122 ถึง -.401 นอกจากนี้เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์พบว่าคู่ที่ตัวแปรมีความสัมพันธ์กันสูงสุดคือ อภิปัญญา (MET) กับปัญญา (COG) ($R_{xy} = .838$) รองลงมาคือ การปรับตัวด้านการเรียน (LEA) กับการปรับตัวด้านผู้สอน (INS) ($R_{xy} = .785$) ส่วนคู่ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันต่ำที่สุดคือ การปรับตัวด้านสภาพแวดล้อม (ENV) กับอคติเชิงชาติพันธุ์ (ETH) ($R_{xy} = -.122$) ซึ่งมีรายละเอียดของผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4-8

จากความสัมพันธ์ดังกล่าวถือว่าเป็นความสัมพันธ์ที่สมเหตุสมผล กล่าวคือ คู่ตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงจะอยู่ในองค์ประกอบเดียวกัน ส่วนคู่ตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำจะอยู่คนละองค์ประกอบ หรือเป็นความสัมพันธ์ข้ามองค์ประกอบ แต่ทั้งนี้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในโมเดลความฉลาดทางวัฒนธรรมของนักศึกษาต่างชาติถือว่ามีความสัมพันธ์กันค่อนข้างสูง เหมาะที่จะนำไปศึกษาอิทธิพลของตัวแปรอคติเชิงชาติพันธุ์ที่ส่งผลต่อ

ความฉลาดทางวัฒนธรรม และอิทธิพลของตัวแปรความฉลาดทางวัฒนธรรมที่ส่งผลต่อความสามารถในการปรับตัว ของนักศึกษาต่างชาติ โดยการวิเคราะห์สมการ โครงสร้างเชิงเส้น (SEM) ในลำดับต่อไป

ตารางที่ 4-8 เมทริกซ์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างองค์ประกอบย่อยภายในโมเดล ความฉลาดทางวัฒนธรรมของนักศึกษาชาวต่างชาติ

ตัวแปร	CQ					SEA				ETH	
	MET	COG	MOT	BEH	LEA	INS	PEE	ENV	ACT		
MET	1.000										
CQ	COG	.838	1.000								
	MOT	.753	.756	1.000							
	BEH	.660	.697	.719	1.000						
	LEA	.673	.629	.565	.467	1.000					
	INS	.695	.668	.571	.487	.785	1.000				
SEA	PEE	.700	.643	.656	.497	.617	.719	1.000			
	ENV	.614	.575	.518	.471	.580	.589	.534	1.000		
	ACT	.726	.682	.656	.581	.679	.694	.634	.691	1.000	
ETH		-.401	-.325	-.399	-.126	-.299	-.311	-.368	-.122	-.232	1.000
$\bar{X}$		4.946	5.113	5.408	4.896	5.034	5.155	5.348	4.796	5.038	2.320
SE		.057	.059	.058	.049	.061	.062	.059	.065	.063	.077
SD		1.060	1.090	1.065	.906	1.132	1.140	1.093	1.192	1.164	1.424

* ทุกคู่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การตรวจสอบความตรงของโมเดล ขั้นแรกจะทำการตรวจสอบความกลมกลืนของโมเดลตามดัชนีความสอดคล้อง แบ่งออกเป็น 3 ชุด คือ

ชุดที่ 1 เป็นการตรวจสอบดัชนีวัดความกลมกลืนสมบูรณ์ (Absolute fit indices) ซึ่งแบ่งเป็นการทดสอบ Overall fit จากค่าสถิติค่าสถิติ ค่าสถิติไค-สแควร์ (Chi-square statistic: χ^2), ค่าดัชนีอัตราส่วนไค-สแควร์สัมพันธ์ (Relative chi-square ration: Chi-square/ df), ดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI), ดัชนีวัดความกลมกลืนที่ปรับแก้ (Adjusted Goodness of fit Index: AGFI),

ดัชนีรากกำลังสองเฉลี่ยของความแตกต่างโดยประมาณ (Root Mean Error of Approximation: RMSEA) และค่า Root Standardized Mean Square Residual (SRMR)

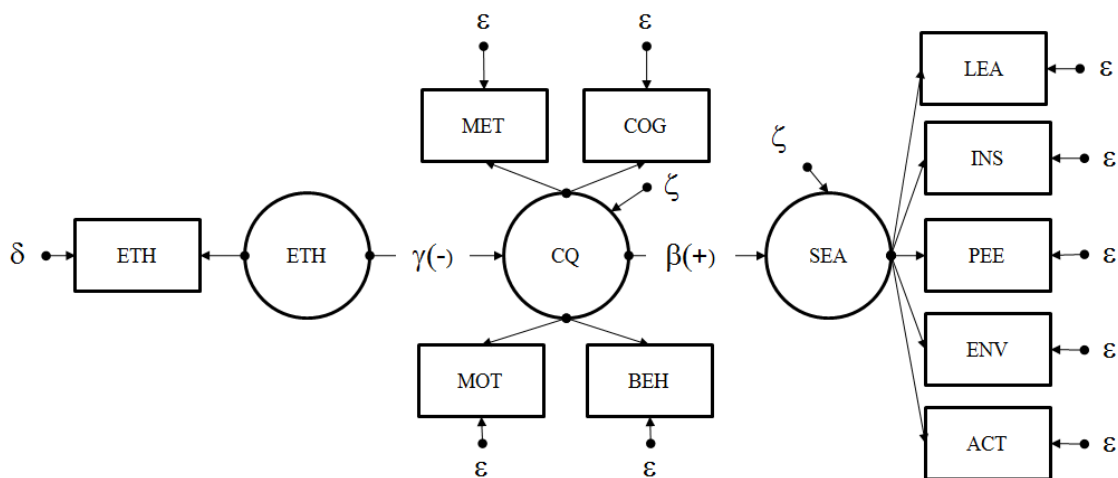
ชุดที่ 2 เป็นการทดสอบดัชนีวัดความกลมกลืนเชิงเปรียบเทียบ (Comparative Fit Index) จากดัชนี NFI (Normed Fit Index), CFI (Comparative Fit Index)

ชุดที่ 3 เป็นการทดสอบดัชนีวัดความกลมกลืนเชิงประหยัด (Parsimony fit indices จากค่า) จากดัชนี CN (Critical N)

ในการทดสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ถ้าพบว่าโมเดลยังคงไม่มีความสอดคล้อง ให้ดำเนินการปรับโมเดลจนมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ จึงแปลผลว่า อิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม อิทธิพลรวม และค่าดัชนีความกลมกลืนที่ใช้ตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ดังรายละเอียดในการวิเคราะห์ดังนี้

1. โมเดลสมมติฐาน และทิศทางของอิทธิพลทางตรง และทางอ้อม

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความฉลาดทางวัฒนธรรม ผู้วิจัยได้นำแนวคิดเครือข่ายความเกี่ยวข้องกันตามกฎเกณฑ์ของตัวแปรของความฉลาดทางวัฒนธรรมของ Ang and Van (2008, p. 11) มาศึกษาเพื่อดูว่าตัวแปรใดที่ส่งผลต่อความฉลาดทางวัฒนธรรม และความฉลาดทางวัฒนธรรมส่งผลต่อตัวแปรใด พร้อมทั้งดูทิศทางในการส่งอิทธิพล จากนั้นนำมาเขียนเป็นโมเดลคำถามวิจัยข้อที่ 4 ที่ว่า ความฉลาดทางวัฒนธรรม (CQ) ได้รับอิทธิพลเชิงสาเหตุจากตัวแปรอคติเชิงชาติพันธุ์ (Ethnocentrism) และมีอิทธิพลต่อความสามารถในการปรับตัว (Self-adjustment ability) ของนักศึกษาต่างชาติ มากน้อยเพียงใด ดังภาพที่ 4-5

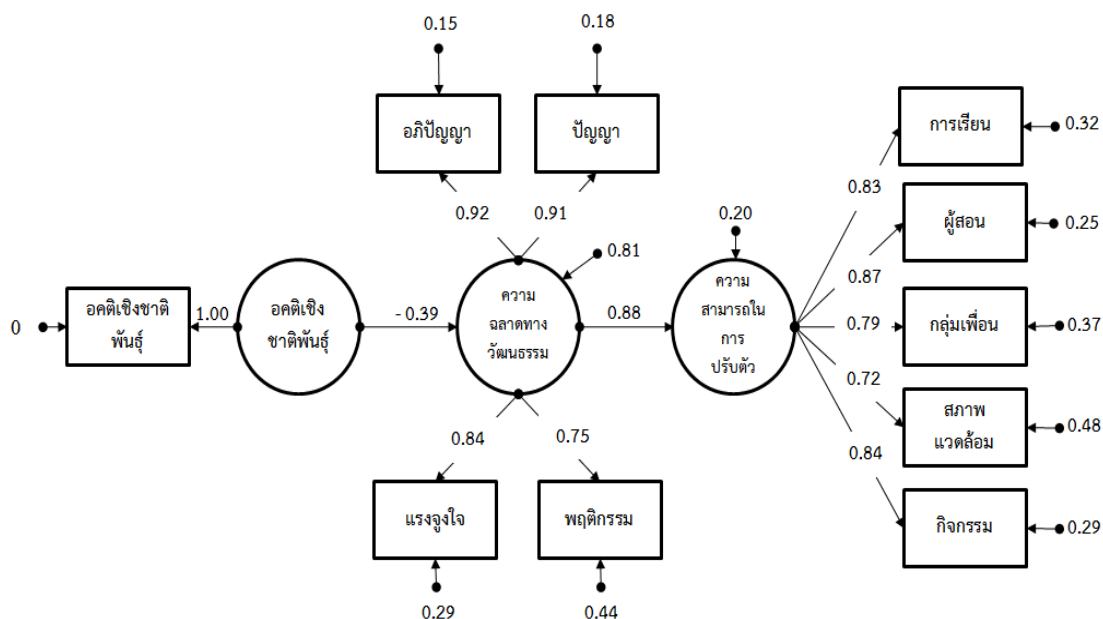

ภาพที่ 4-5 โมเดลสมมติฐาน ความฉลาดทางวัฒนธรรมที่ได้รับอิทธิพลเชิงสาเหตุจากตัวแปรอคติเชิงชาติพันธุ์ และมีอิทธิพลต่อความสามารถในการปรับตัว

2. ผลการวิเคราะห์โมเดลสมมติฐาน

การพิจารณาในส่วนนี้เป็นการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลสมมติฐาน พร้อมทั้งขนาด และทิศทางของอิทธิพลทุกเส้นทางว่าเป็นไปตามสมมติฐานหรือไม่ ซึ่งผลการวิเคราะห์แสดงดังภาพที่ 4-6

ภาพที่ 4-6 ค่าพารามิเตอร์ของโมเดลความฉลาดทางวัฒนธรรมที่ได้รับอิทธิพลเชิงสาเหตุจากตัวแปรอคติเชิงชาติพันธุ์ และมีอิทธิพลต่อความสามารถในการปรับตัว

จากการตรวจสอบความตรงของโมเดล จะทำการตรวจสอบความกลมกลืนของโมเดลตามดัชนีความสอดคล้องดังตารางที่ 4-9 โดยแบ่งออกเป็น 3 ชุด คือ

ชุดที่ 1 เป็นการตรวจสอบดัชนีวัดความกลมกลืนสมบูรณ์ (Absolute fit indices) ซึ่งแบ่งเป็นการทดสอบ Overall fit จากค่าสถิติค่าสถิติ ค่าสถิติไค-สแควร์ (Chi-square statistic: χ^2) มีค่าเท่ากับ 0.00 ค่าดัชนีอัตราส่วนไค-สแควร์สัมพัทธ์ (Relative chi-square ration: Chi-square/ df) มีค่าเท่ากับ 6.35 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) มีค่าเท่ากับ 0.89 ดัชนีวัดความกลมกลืนที่ปรับแก้ (Adjusted Goodness of fit Index: AGFI) มีค่าเท่ากับ 0.82 ดัชนีรากกำลังสองเฉลี่ยของความแตกต่างโดยประมาณ (Root Mean Error of Approximation: RMSEA) มีค่าเท่ากับ 0.13 และค่า Root Standardized Mean Square Residual (SRMR) มีค่าเท่ากับ 0.048 ในภาพรวมยังไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินความสอดคล้อง

ชุดที่ 2 เป็นการทดสอบดัชนีวัดความกลมกลืนเชิงเปรียบเทียบ (Comparative fit index) จากดัชนี NFI (Normed Fit Index) มีค่าเท่ากับ 0.96 CFI (Comparative Fit Index) มีค่าเท่ากับ 0.97 ผ่านเกณฑ์การประเมินความสอดคล้อง

ชุดที่ 3 เป็นการทดสอบดัชนีวัดความกลมกลืนเชิงประหยัด (Parsimony fit indices จากค่า) จากดัชนี CN มีค่าเท่ากับ 89.82 ซึ่งยังไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินความสอดคล้อง

จากค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนของโมเดลในภาพรวมยังไม่ผ่านเกณฑ์การพิจารณา เมื่อตรวจสอบค่าพารามิเตอร์ พบว่า ค่าพารามิเตอร์ของความคลาดทางวัฒนธรรมที่ได้รับอิทธิพลเชิงสาเหตุจากตัวแปรอคติเชิงชาติพันธุ์มีทิศทางเป็นลบ และมีนัยสำคัญทางสถิติ และความคลาดทางวัฒนธรรมมีอิทธิพลต่อความสามารถในการปรับตัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเช่นเดียวกัน

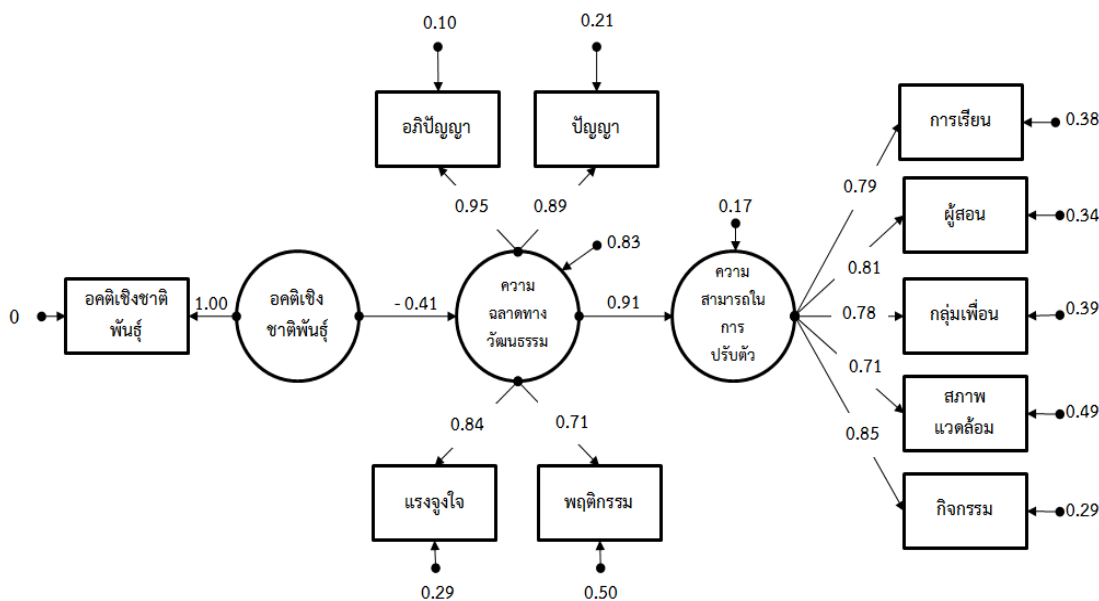
ตารางที่ 4-9 การตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลความคลาดทางวัฒนธรรมที่ได้รับอิทธิพลเชิงสาเหตุจากตัวแปรอคติเชิงชาติพันธุ์ และมีอิทธิพลต่อความสามารถในการปรับตัว

ดัชนีความสอดคล้อง	สอดคล้องระดับดี (Good fit)	สอดคล้องระดับพอรับได้ (Acceptable fit)	ค่าดัชนีของโมเดล	สรุปผล
χ^2	.05 < p ≤ 1.00	0.01 < p ≤ .05	0.00	ไม่สอดคล้อง
χ^2 / df	0 < χ^2 / df ≤ 2	2 < χ^2 / df ≤ 3	6.35	ไม่สอดคล้อง
GFI	.95 ≤ GFI ≤ 1.00	.90 ≤ GFI ≤ .95	0.89	ไม่สอดคล้อง
AGFI	.90 ≤ AGFI ≤ 1.00	.85 ≤ AGFI ≤ .90	0.82	ไม่สอดคล้อง
RMSEA	0 < RMSEA ≤ .05	0.05 < RMSEA ≤ .08	0.13	ไม่สอดคล้อง
SRMR	0 < SRMR ≤ .05	0 < SRMR ≤ .05	0.048	สอดคล้อง
NFI	.95 ≤ NFI ≤ 1.00	.90 ≤ NFI ≤ .95	0.96	สอดคล้อง
CFI	.97 ≤ CFI ≤ 1.00	.95 ≤ CFI ≤ .97	0.97	สอดคล้อง
CN	≥ 200	≥ 200	89.82	ไม่สอดคล้อง

เมื่อพิจารณาค่าดัชนีวัดความกลมกลืนของโมเดลหลายค่า พบว่า โมเดลยังไม่ค่อยสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ผู้วิจัยจึงปรับ โมเดลเพื่อให้โมเดลสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาถึงความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในทางทฤษฎี โดยผู้วิจัยปรับค่าในเมทริกซ์ THETA-EPS (TE) ดังนี้ TE(6,5) TE(4,3) TE(9,8) TE(7,6) TE(4,2) TE(7,3) TE(3,1) ทีละค่าตามข้อเสนอแนะของโปรแกรมเพื่อผ่อนปรนค่าความคลาดเคลื่อนให้มีความสัมพันธ์กันได้ จนได้โมเดลตามที่มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ในขั้นต่อไป

3. ผลการวิเคราะห์โมเดลสมมติฐานที่ปรับความสอดคล้องของโมเดล

การพิจารณาในส่วนนี้เป็นการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลสมมติฐาน พร้อมทั้งขนาด และทิศทางของอิทธิพลทุกเส้นทางที่ปรับโมเดลแล้วว่าเป็นไปตามสมมติฐานหรือไม่ ซึ่งผลการวิเคราะห์แสดงดังภาพที่ 4-7

ภาพที่ 4-7 ค่าพารามิเตอร์ของโมเดลความฉลาดทางวัฒนธรรมที่ได้รับอิทธิพลเชิงสาเหตุจากตัวแปรอคติเชิงชาติพันธุ์ และมีอิทธิพลต่อความสามารถในการปรับตัว

จากการตรวจสอบความตรงของโมเดล จะทำการตรวจสอบความกลมกลืนของโมเดลตามดัชนีความสอดคล้องดังตารางที่ 4-10 โดยแบ่งออกเป็น 3 ชุด คือ

ชุดที่ 1 เป็นการตรวจสอบดัชนีวัดความกลมกลืนสมบูรณ์ (Absolute fit indices) ซึ่งแบ่งเป็นการทดสอบ Overall fit จากค่าสถิติค่าสถิติ ค่าสถิติไค-สแควร์ (Chi-square statistic: χ^2) มีค่าเท่ากับ 29.663, $df = 23$, $p = 0.159$ ค่าดัชนีอัตราส่วนไค-สแควร์สัมพัทธ์ (Relative chi-square ratio: Chi-square/ df) มีค่าเท่ากับ 1.290 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) มีค่าเท่ากับ 0.983 ดัชนีวัดความกลมกลืนที่ปรับแก้ (Adjusted Goodness of fit Index: AGFI) มีค่าเท่ากับ 0.959 ดัชนีรากกำลังสองเฉลี่ยของความแตกต่างโดยประมาณ (Root Mean Error of Approximation: RMSEA) มีค่าเท่ากับ 0.029 และค่า Root Standardized Mean Square Residual (SRMR) มีค่าเท่ากับ 0.019 ในภาพรวมผ่านเกณฑ์การประเมินความสอดคล้อง

ชุดที่ 2 เป็นการทดสอบดัชนีวัดความกลมกลืนเชิงเปรียบเทียบ (Comparative Fit Index) จากดัชนี NFI (Normed Fit Index) มีค่าเท่ากับ 0.994 CFI (Comparative Fit Index) มีค่าเท่ากับ 0.999 ผ่านเกณฑ์การประเมินความสอดคล้อง

ชุดที่ 3 เป็นการทดสอบดัชนีวัดความกลมกลืนเชิงประหยัด (Parsimony fit indices จากค่า) จากดัชนี CN มีค่าเท่ากับ 468.711 ผ่านเกณฑ์การประเมินความสอดคล้อง

ตารางที่ 4-10 การตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลความฉลาดทางวัฒนธรรมที่ได้รับอิทธิพล
เชิงสาเหตุจากตัวแปรอคติเชิงชาติพันธุ์ และมีอิทธิพลต่อความสามารถในการปรับตัว

ดัชนีความ สอดคล้อง	สอดคล้องระดับดี (Good fit)	สอดคล้องระดับพอรับได้ (Acceptable fit)	ค่าดัชนี ของโมเดล	สรุปผล
χ^2	.05 < p ≤ 1.00	0.01 < p ≤ .05	0.159	สอดคล้อง
χ^2 / df	0 < χ^2 / df ≤ 2	2 < χ^2 / df ≤ 3	1.290	สอดคล้อง
GFI	.95 ≤ GFI ≤ 1.00	.90 ≤ GFI ≤ .95	0.983	สอดคล้อง
AGFI	.90 ≤ AGFI ≤ 1.00	.85 ≤ AGFI ≤ .90	.959	สอดคล้อง
RMSEA	0 < RMSEA ≤ .05	0.05 < RMSEA ≤ .08	0.0292	สอดคล้อง
SRMR	0 < SRMR ≤ .05	0 < SRMR ≤ .05	0.0194	สอดคล้อง
NFI	.95 ≤ NFI ≤ 1.00	.90 ≤ NFI ≤ .95	0.994	สอดคล้อง
CFI	.97 ≤ CFI ≤ 1.00	.95 ≤ CFI ≤ .97	0.999	สอดคล้อง
CN	≥ 200	≥ 200	468.711	สอดคล้อง

จากค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนของโมเดลในภาพรวมผ่านเกณฑ์การพิจารณา ดังนั้น
โมเดลจึงมีความกลมกลืนสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ดังนั้น จึงทำการพิจารณาค่าพารามิเตอร์
โดยเน้นการพิจารณาค่าอิทธิพลทางตรง (Direct Effects: DE) อิทธิพลทางอ้อม (Indirect Effects: IE)
อิทธิพลรวม (Total Effects: TE) และค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย

เมื่อพิจารณาอิทธิพลของตัวแปรอคติเชิงชาติพันธุ์ส่งผลต่อความฉลาดทางวัฒนธรรม
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 อธิบายความแปรปรวนของความฉลาดทางวัฒนธรรมได้
ร้อยละ 17.00 และอิทธิพลของตัวแปรความฉลาดทางวัฒนธรรมส่งผลต่อความสามารถใน
การปรับตัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และได้รับอิทธิพลทางอ้อมจากอคติเชิงชาติพันธุ์
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของความสามารถใน
การปรับตัวได้ร้อยละ 82.10 ดังตารางที่ 4-11

ตารางที่ 4-11 อิทธิพลทางตรง (Direct Effects: DE) อิทธิพลทางอ้อม (Indirect Effects: IE) อิทธิพลรวม (Total Effects: TE) ของโมเดลความฉลาดทางวัฒนธรรมที่ได้รับ อิทธิพลเชิงสาเหตุจากตัวแปรอคติเชิงชาติพันธุ์ และมีอิทธิพลต่อความสามารถในการปรับตัว

ตัวแปรผล	R ²	อิทธิพล	ตัวแปรเชิงสาเหตุ	
			อคติเชิงชาติพันธุ์	ความฉลาดทางวัฒนธรรม
ความฉลาดทางวัฒนธรรม	0.170	DE	- 0.412*** (SE=0.037, t= -7.973)	-
		IN	-	-
		TE	- 0.412*** (SE=0.037, t= -7.973)	-
ความสามารถในการปรับตัว	0.821	DE	-	0.906*** (SE=0.047, t= 17.209)
		IN	- 0.393*** (SE=0.032, t= -7.413)	-
		TE	- 0.393*** (SE=0.032, t= -7.413)	0.906*** (SE=0.047, t= 17.209)

$\chi^2 = 29.663$, $df = 23$, $p = 0.159$, $\chi^2 / df = 1.290$, $GFI = 0.983$, $AGFI = 0.959$, $RMSEA = 0.0292$, $SRMR = 0.0194$, $NFI = 0.994$, $CFI = 0.999$, $CN = 468.711$

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ตอนที่ 8 ผลการศึกษาบทบาทของความสามารถในการเผชิญปัญหาและพื้นที่อุปสรรคและความฉลาดทางวัฒนธรรม ที่ส่งผลต่อความเปลี่ยนแปลงของความสามารถในการปรับตัว ของนักศึกษาต่างชาติ

การพิจารณาในส่วนนี้จะเป็นการตรวจสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 15 ตัวแปรในโมเดลความฉลาดทางวัฒนธรรมของนักศึกษาต่างชาติ โดยเริ่มจากตัวแปรสังเกตได้ของความสามารถในการปรับตัว 5 ตัวแปร ตัวแปรสังเกตได้ของความฉลาดทางวัฒนธรรม

4 ตัวแปร ตัวแปรสังเกตได้ของความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟื้นฟูอุปสรรค 5 ตัวแปร และ ตัวแปรสังเกตได้ของอคติเชิงชาติพันธุ์ 1 ตัวแปร

ในการนำเสนอการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่สังเกตได้จะเห็นได้ว่ามี ตัวแปรที่สังเกตได้ จำนวน 15 ตัวแปร ดังนี้ ตัวแปร LEA, INS, PEE, ENV และ ACT เป็น องค์ประกอบของความสามารถในการปรับตัว (SEA) ตัวแปร MET, COG, MOT และ BEH เป็น องค์ประกอบของความฉลาดทางวัฒนธรรม (CQ) ตัวแปร CON, OR, OW, REA, END เป็น องค์ประกอบของความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟื้นฟูอุปสรรค (AQ) และตัวแปร ETH เป็น ตัวแปรสังเกตได้ของอคติเชิงชาติพันธุ์ จากผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร พบว่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทางลบอยู่ในช่วง $-.094$ ถึง $-.401$ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในช่วง $.060$ ถึง $.838$ ทุกคู่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.05$

เมื่อพิจารณาที่ละองค์ประกอบ พบว่า ตัวแปรปัจจัยของความสามารถในการปรับตัวมี ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง $.534$ ถึง $.785$ ตัวแปรปัจจัยของความฉลาดทางวัฒนธรรม มี ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง $.660$ ถึง $.838$ ตัวแปรปัจจัยของความสามารถในการเผชิญ ปัญหาและฟื้นฟูอุปสรรคมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง $.321$ ถึง $.605$ ซึ่งมีรายละเอียด ของผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4-12

จากความสัมพันธ์ดังกล่าวถือว่าเป็นความสัมพันธ์ที่สมเหตุสมผล กล่าวคือ คู่ตัวแปรที่มี ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงจะอยู่ในองค์ประกอบเดียวกัน ส่วนคู่ตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ต่ำจะอยู่คนละองค์ประกอบ หรือเป็นความสัมพันธ์ข้ามองค์ประกอบ แต่ทั้งนี้ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ใน โมเดลความฉลาดทางวัฒนธรรมของนักศึกษาต่างชาติถือว่ามีความสัมพันธ์กันค่อนข้างสูง เหมาะที่จะนำไปศึกษาอิทธิพลของตัวแปรอคติเชิงชาติพันธุ์ที่ส่งผลต่อ ความฉลาดทางวัฒนธรรม และอิทธิพลของตัวแปรความฉลาดทางวัฒนธรรมที่ส่งผลต่อ ความสามารถในการปรับตัว ของนักศึกษาต่างชาติ โดยการวิเคราะห์สมการโครงสร้างเชิงเส้น (SEM) ในลำดับต่อไป

ตารางที่ 4-12 เมทริกซ์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างองค์ประกอบย่อยภายในโมเดลความฉลาดทางวัฒนธรรมของนักศึกษาชาวต่างชาติ

ตัวแปร	SEA			CQ						AQ			ETH	
	LEA	INS	PEE	ENV	ACT	MET	COG	MOT	BEH	CON	OR	OW		REA
	LEA	1.000												
	INS	0.785	1.000											
SEA	PEE	0.617	0.719	1.000										
	ENV	0.580	0.589	0.534	1.000									
	ACT	0.679	0.694	0.634	0.691	1.000								
	MET	0.673	0.695	0.700	0.614	0.726	1.000							
CQ	COG	0.629	0.668	0.643	0.575	0.682	0.838	1.000						
	MOT	0.565	0.571	0.656	0.518	0.656	0.753	0.756	1.000					
	BEH	0.467	0.487	0.497	0.471	0.581	0.660	0.697	0.719	1.000				
	CON	0.279	0.287	0.275	0.300	0.358	0.350	0.355	0.342	0.317	1.000			
	OR	0.216	0.235	0.239	0.289	0.261	0.311	0.264	0.179	0.211	0.362	1.000		
AQ	OW	0.254	0.262	0.268	0.252	0.397	0.375	0.357	0.376	0.359	0.506	0.321	1.000	
	REA	0.200	0.239	0.288	0.229	0.308	0.281	0.268	0.239	0.219	0.480	0.605	0.363	1.000

ตารางที่ 4-12 (ต่อ)

ตัวแปร	SEA			CQ						AQ			ETH		
	LEA	INS	PEE	ENV	ACT	MET	COG	MOT	BEH	CON	OR	OW		REA	END
END	0.171	0.196	0.202	0.236	0.301	0.339	0.325	0.323	0.341	0.551	0.325	0.428	0.444	1.000	
	-0.299	-0.311	-0.368	-0.122	-0.232	-0.401	-0.325	-0.399	-0.126	-0.112	0.060	-0.098	-0.094	-	1.000
ETH														0.178	
$\bar{X}$	5.034	5.155	5.348	4.796	5.038	4.947	5.113	5.408	4.896	4.618	4.137	4.561	4.280	4.622	2.320
SE	0.061	0.062	0.059	0.065	0.063	0.057	0.059	0.058	0.049	0.063	0.066	0.055	0.063	0.053	0.077
SD	1.132	1.140	1.093	1.192	1.164	1.060	1.090	1.066	0.906	1.154	1.213	1.015	1.172	0.988	1.424

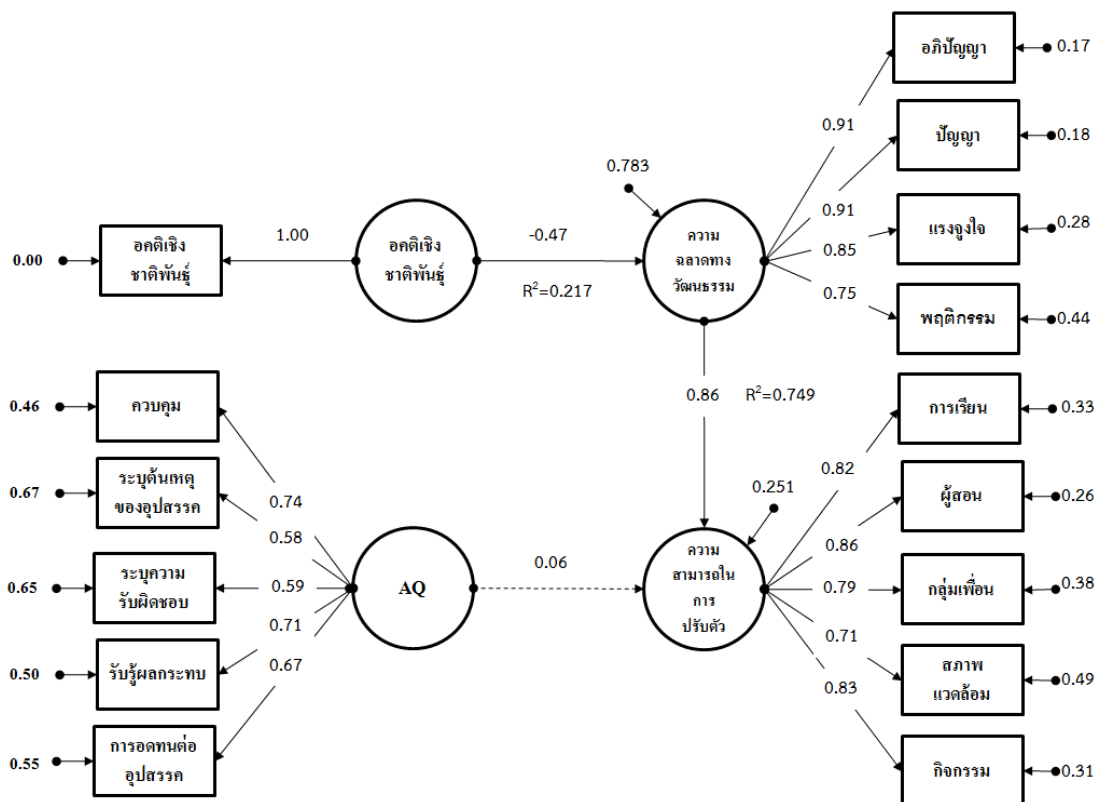

ผลของการตรวจสอบบทบาทของความสามารถในการเผชิญปัญหาและพื้นที่อุปสรรค และความฉลาดทางวัฒนธรรมที่ส่งผลต่อความเปลี่ยนแปลงของความสามารถในการปรับตัว ของ นักศึกษาต่างชาติตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อ 5 ในการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตรวจสอบบทบาทของความสามารถในการเผชิญปัญหาและพื้นที่อุปสรรค และความฉลาดทางวัฒนธรรมที่ส่งผลต่อความเปลี่ยนแปลงของความสามารถในการปรับตัวของนักศึกษาต่างชาติอยู่ 3 บทบาท คือ

1) อิทธิพลของความสามารถในการเผชิญปัญหาและพื้นที่อุปสรรค (AQ) ที่ส่งผลต่อความสามารถในการปรับตัว (SEA) ของนักศึกษาต่างชาติ 2) ปฏิสัมพันธ์ของตัวแปรความฉลาดทางวัฒนธรรม (CQ) กับตัวแปรความสามารถในการเผชิญปัญหาและพื้นที่อุปสรรค (AQ) มีอิทธิพลต่อความสามารถในการปรับตัว (SEA) ของนักศึกษาต่างชาติ และ 3) ความฉลาดทางวัฒนธรรม (CQ) ได้รับอิทธิพลเชิงสาเหตุจากตัวแปรความสามารถในการเผชิญปัญหาและพื้นที่อุปสรรค (AQ) และมีอิทธิพลต่อความสามารถในการปรับตัว (SEA) ของนักศึกษาต่างชาติดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์โมเดลสมมติฐานของโมเดลอิทธิพลของความสามารถในการเผชิญปัญหาและพื้นที่อุปสรรค (AQ) ที่ส่งผลต่อความสามารถในการปรับตัว (SEA) ของนักศึกษาต่างชาติ

การพิจารณาในส่วนนี้เป็นการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลสมมติฐาน พร้อมทั้งขนาด และทิศทางของอิทธิพลของความสามารถในการเผชิญปัญหาและพื้นที่อุปสรรค ที่ส่งผลต่อความสามารถในการปรับตัว ว่าเป็นไปตามสมมติฐานหรือไม่ ซึ่งผลการวิเคราะห์จากการตรวจสอบค่าพารามิเตอร์ของ โมเดลความสามารถในการปรับตัวที่ได้รับอิทธิพลเชิงสาเหตุจากตัวแปรความสามารถในการเผชิญปัญหาและพื้นที่อุปสรรค พบว่า ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน นั่นคือความสามารถในการปรับตัวที่ได้รับอิทธิพลเชิงสาเหตุจากตัวแปรความสามารถในการเผชิญปัญหาและพื้นที่อุปสรรคอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($\Gamma=0.06, t = 1.60$) แสดงดังภาพที่ 4-8

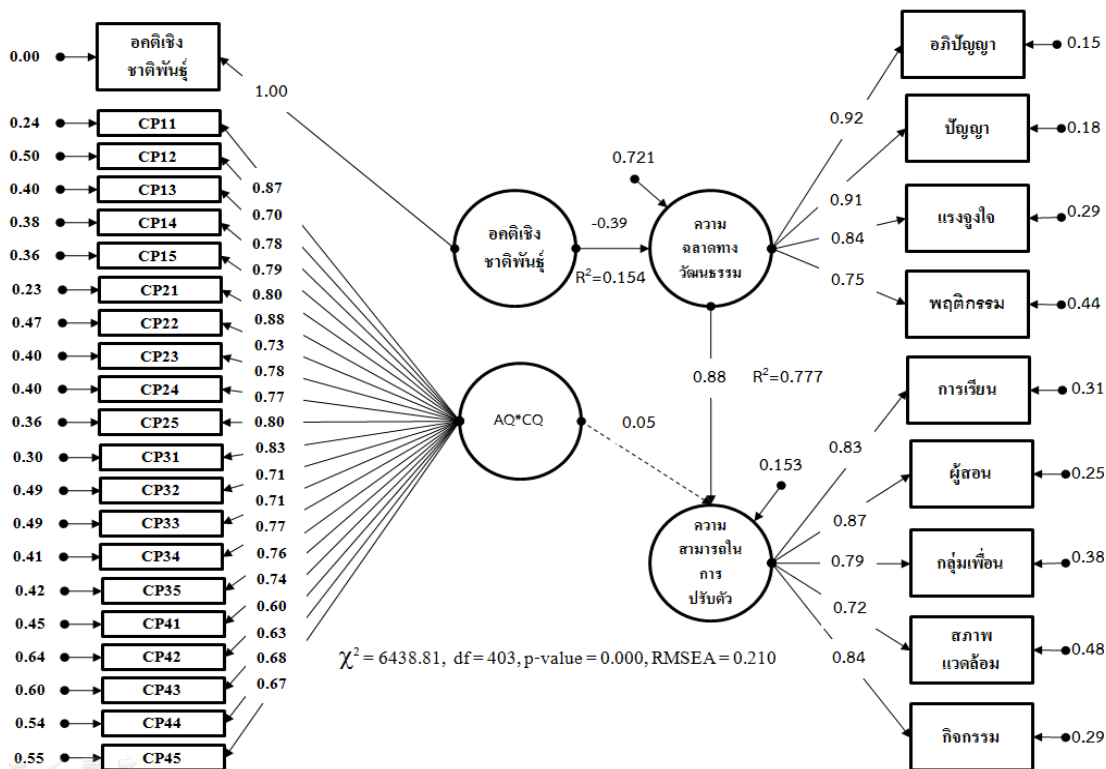
$\chi^2 = 367.25, df = 80, p\text{-value} = 0.000, \chi^2/df = 4.51, RMSEA = 0.103$

ภาพที่ 4-8 ค่าพารามิเตอร์ของโมเดลความสามารถในการปรับตัวที่ได้รับอิทธิพลเชิงสาเหตุจากตัวแปรความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟันฝ่าอุปสรรค

2. ผลการวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ของตัวแปรความฉลาดทางวัฒนธรรม (CQ) กับตัวแปรความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟันฝ่าอุปสรรค (AQ) มีอิทธิพลต่อความสามารถในการปรับตัว (SEA) ของนักศึกษาต่างชาติ

การพิจารณาในส่วนนี้เป็นการตรวจสอบปฏิสัมพันธ์ของตัวแปรความฉลาดทางวัฒนธรรม (CQ) กับตัวแปรความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟันฝ่าอุปสรรค (AQ) มีอิทธิพลต่อความสามารถในการปรับตัว (SEA) ของนักศึกษาต่างชาติซึ่งผลการวิเคราะห์จากการตรวจสอบค่าพารามิเตอร์ของปฏิสัมพันธ์ของตัวแปรความฉลาดทางวัฒนธรรม กับตัวแปรความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟันฝ่าอุปสรรคมีอิทธิพลต่อความสามารถในการปรับตัวของนักศึกษาต่างชาติพบว่า ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน นั่นคือ ปฏิสัมพันธ์ของตัวแปรความฉลาดทางวัฒนธรรมกับตัวแปรความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟันฝ่าอุปสรรคมีอิทธิพลต่อความสามารถในการปรับตัว ของนักศึกษาต่างชาติอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($\Gamma=0.05, t = 1.37$)

แสดงผังภาพที่ 4-9

ภาพที่ 4-9 ค่าพารามิเตอร์ของปฏิสัมพันธ์ของตัวแปรความฉลาดทางวัฒนธรรมกับตัวแปรความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟันฝ่าอุปสรรคที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการปรับตัว ของนักศึกษาต่างชาติ

3. ผลการวิเคราะห์โมเดลสมมติฐานของโมเดลอิทธิพลความฉลาดทางวัฒนธรรม (CQ)

ที่ได้รับอิทธิพลเชิงสาเหตุจากตัวแปรความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟันฝ่าอุปสรรค (AQ) และมีอิทธิพลต่อความสามารถในการปรับตัว (SEA) ของนักศึกษาต่างชาติ

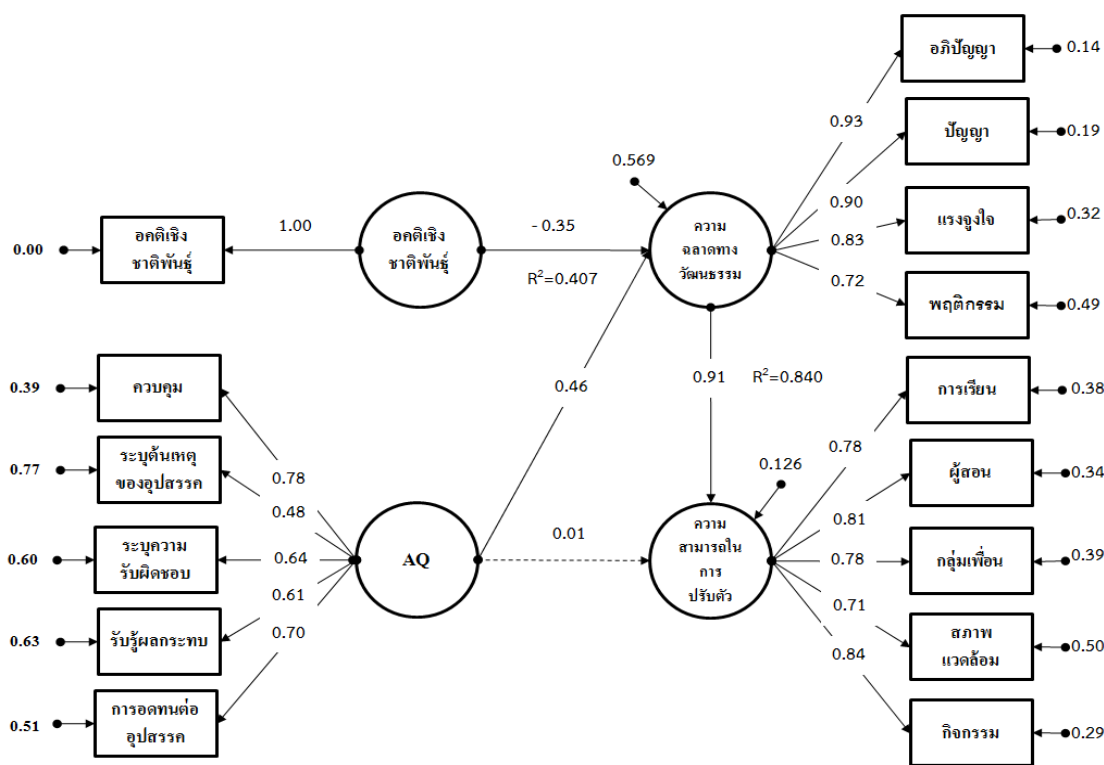
ในการทดสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ถ้าพบว่าโมเดลยังคงไม่มีความสอดคล้อง จึงดำเนินการปรับโมเดลจนมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ จึงแปลผลว่า อิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม อิทธิพลรวม และค่าดัชนีความกลมกลืนที่ใช้ตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ดังรายละเอียดในการวิเคราะห์ ดังนี้

3.1 โมเดลสมมติฐาน และทิศทางของอิทธิพลทางตรง และทางอ้อม

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความฉลาดทางวัฒนธรรม ผู้วิจัยได้นำแนวคิดเครือข่ายความเกี่ยวข้องกันตามกฎเกณฑ์ของตัวแปรของความฉลาดทางวัฒนธรรมของ Ang and Van (2008, p. 11) มาศึกษาเพื่อคว้าตัวแปรใดที่ส่งผลต่อความฉลาดทางวัฒนธรรม และความฉลาดทางวัฒนธรรมส่งผลต่อตัวแปรใด พร้อมทั้งดูทิศทางในการส่งอิทธิพล จากนั้นนำมาเขียนเป็นโมเดลคำถามวิจัยที่ว่า อิทธิพลความฉลาดทางวัฒนธรรม (CQ) ได้รับอิทธิพลเชิงสาเหตุจากตัวแปรความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟันฝ่าอุปสรรค (AQ) และมีอิทธิพลต่อความสามารถในการปรับตัว (SEA) ของนักศึกษาต่างชาติมากน้อยเพียงใด ดังภาพที่ 4-10

3.2 ผลการวิเคราะห์โมเดลสมมติฐานที่ปรับความสอดคล้องของโมเดล

การพิจารณาในส่วนนี้เป็นการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลสมมติฐาน พร้อมทั้งขนาด และทิศทางของอิทธิพลทุกเส้นทางที่ปรับ โมเดลแล้วว่าเป็นไปตามสมมติฐานหรือไม่ ซึ่งผลการวิเคราะห์แสดงดังภาพที่ 4-10

$\chi^2 = 84.205, df = 71, p\text{-value} = 0.135, \chi^2/df = 1.186, RMSEA = 0.0234$

ภาพที่ 4-10 ค่าพารามิเตอร์ของโมเดลอิทธิพลความฉลาดทางวัฒนธรรมได้รับอิทธิพลเชิงสาเหตุจากตัวแปรความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟันฝ่าอุปสรรค และมีอิทธิพลต่อความสามารถในการปรับตัวของนักศึกษาต่างชาติ

จากการตรวจสอบความตรงของโมเดล จะทำการตรวจสอบความกลมกลืนของโมเดลตามดัชนีความสอดคล้องดังตารางที่ 4-13 โดยแบ่งออกเป็น 3 ชุด คือ

ชุดที่ 1 เป็นการตรวจสอบดัชนีวัดความกลมกลืนสมบูรณ์ (Absolute fit indices) ซึ่งแบ่งเป็นการทดสอบ Overall fit จากค่าสถิติค่าสถิติ ค่าสถิติไค-สแควร์ (Chi-square statistic: χ^2) มีค่าเท่ากับ 84.205, $df = 71$, $p = 0.135$ ค่าดัชนีอัตราส่วนไค-สแควร์สัมพัทธ์ (Relative Chi-square ratio: $\text{chi-square} / df$) มีค่าเท่ากับ 1.186 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) มีค่าเท่ากับ 0.968 ดัชนีวัดความกลมกลืนที่ปรับแก้ (Adjusted Goodness of fit Index: AGFI) มีค่าเท่ากับ 0.946 ดัชนีรากกำลังสองเฉลี่ยของความแตกต่างโดยประมาณ (Root Mean Error of Approximation: RMSEA) มีค่าเท่ากับ 0.0234 และค่า Root Standardized Mean Square Residual (SRMR) มีค่าเท่ากับ 0.0317 ในภาพรวมผ่านเกณฑ์การประเมินความสอดคล้อง

ชุดที่ 2 เป็นการทดสอบดัชนีวัดความกลมกลืนเชิงเปรียบเทียบ (Comparative fit index) จากดัชนี NFI (Normed Fit Index) มีค่าเท่ากับ 0.988 CFI (Comparative Fit Index) มีค่าเท่ากับ 0.998 ผ่านเกณฑ์การประเมินความสอดคล้อง

ชุดที่ 3 เป็นการทดสอบดัชนีวัดความกลมกลืนเชิงประหยัด (Parsimony fit indices จากค่า) จากดัชนี CN มีค่าเท่ากับ 400.229 ผ่านเกณฑ์การประเมินความสอดคล้อง

ตารางที่ 4-13 การตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลอิทธิพลความฉลาดทางวัฒนธรรมได้รับอิทธิพลเชิงสาเหตุจากตัวแปรความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟันฝ่าอุปสรรค และมีอิทธิพลต่อความสามารถในการปรับตัวของนักศึกษาต่างชาติ

ดัชนีความสอดคล้อง	สอดคล้องระดับดี (Good fit)	สอดคล้องระดับพอรับได้ (Acceptable fit)	ค่าดัชนีของโมเดล	สรุปผล
χ^2	.05 < p ≤ 1.00	0.01 < p ≤ .05	0.135	สอดคล้อง
χ^2 / df	0 < χ^2 / df ≤ 2	2 < χ^2 / df ≤ 3	1.186	สอดคล้อง
GFI	.95 ≤ GFI ≤ 1.00	.90 ≤ GFI ≤ .95	0.968	สอดคล้อง
AGFI	.90 ≤ AGFI ≤ 1.00	.85 ≤ AGFI ≤ .90	0.946	สอดคล้อง
RMSEA	0 < RMSEA ≤ .05	0.05 < RMSEA ≤ .08	0.0234	สอดคล้อง
SRMR	0 < SRMR ≤ .05	0 < SRMR ≤ .05	0.0317	สอดคล้อง
NFI	.95 ≤ NFI ≤ 1.00	.90 ≤ NFI ≤ .95	0.988	สอดคล้อง
CFI	.97 ≤ CFI ≤ 1.00	.95 ≤ CFI ≤ .97	0.998	สอดคล้อง
CN	≥ 200	≥ 200	400.229	สอดคล้อง

จากค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนของโมเดลในภาพรวมผ่านเกณฑ์การพิจารณา ดังนั้นโมเดลจึงมีความกลมกลืนสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ดังนั้น จึงทำการพิจารณาค่าพารามิเตอร์ โดยเน้นการพิจารณาค่าอิทธิพลทางตรง (Direct effects: DE) อิทธิพลทางอ้อม (Indirect effects: IE) อิทธิพลรวม (Total effects: TE) และค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย

เมื่อพิจารณาอิทธิพลของตัวแปรอคติเชิงชาติพันธุ์ และความสามารถในการเผชิญปัญหา และฟันฝ่าอุปสรรค ส่งผลต่อความฉลาดทางวัฒนธรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของความฉลาดทางวัฒนธรรมได้ร้อยละ 40.70 และอิทธิพลของตัวแปรความฉลาดทางวัฒนธรรมส่งผลต่อความสามารถในการปรับตัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และได้รับอิทธิพลทางอ้อมจากอคติเชิงชาติพันธุ์และความสามารถในการเผชิญปัญหา และฟันฝ่าอุปสรรคอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของความสามารถในการปรับตัวได้ร้อยละ 84.00 ดังตารางที่ 4-14

ตารางที่ 4-14 อิทธิพลทางตรง (Direct effects: DE) อิทธิพลทางอ้อม (Indirect effects: IE)
 อิทธิพลรวม (Total effects: TE) ของโมเดลอิทธิพลความฉลาดทางวัฒนธรรม
 ได้รับอิทธิพลเชิงสาเหตุจากตัวแปรความสามารถในการเผชิญปัญหาและ
 พื้นฝ่าอุปสรรค และมีอิทธิพลต่อความสามารถในการปรับตัวของนักศึกษาต่างชาติ

ตัวแปรผล	R ²	อิทธิพล	ตัวแปรเชิงสาเหตุ		
			ETH	CQ	AQ
CQ	0.407	DE	- 0.351*** (SE = 0.033, T = -7.381)	-	0.462*** (SE = 0.065, t = 7.780)
		IN	-	-	-
		TE	- 0.351*** (SE = 0.033, t = -7.381)	-	0.462*** (SE = 0.065, t = 7.780)
SEA	0.840	DE	-	0.913*** (SE = 0.047, t = 17.209)	0.006 (SE = 0.046, t = 0.140)
		IN	- 0.320*** (SE = 0.029, t = -6.910)	-	0.422*** (SE = 0.059, t = 7.012)
		TE	- 0.320*** (SE = 0.029, t = -6.910)	0.913*** (SE = 0.054, t = 15.342)	0.428*** (SE = 0.064, t = 6.622)

$\chi^2 = 84.205$, $df = 71$, $p\text{-value} = 0.135$, $\chi^2/df = 1.186$, $GFI = 0.968$, $AGFI = 0.946$,
 $RMSEA = 0.0234$, $SRMR = 0.0317$, $NFI = 0.988$, $CFI = 0.998$, $CN = 400.229$

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “ความฉลาดทางวัฒนธรรมของนักศึกษาต่างชาติ: กระบวนการสร้างมโนทัศน์พื้นฐาน การวัด และการตรวจสอบความเที่ยงตรง” การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เฉพาะ ดังนี้ 1) เพื่อค้นหาจำนวนตัวบ่งชี้ และหน้าที่ของแต่ละองค์ประกอบของความฉลาดทางวัฒนธรรม 2) เพื่อศึกษาคุณภาพของตัวบ่งชี้ภายในโมเดลการวัดความฉลาดทางวัฒนธรรม ของนักศึกษาต่างชาติ 3) เพื่อทดสอบโมเดลการวัดความฉลาดทางวัฒนธรรม จากลักษณะโมเดลการวัดเชิงสะท้อน โมเดลการวัดเชิงก่อรูป โมเดลผสมผสานแบบหลายสาเหตุหลายผล หรือมีลักษณะอื่น ๆ 4) เพื่อศึกษาอิทธิพลของตัวแปรอคติเชิงชาติพันธุ์ที่ส่งผลต่อความฉลาดทางวัฒนธรรม และอิทธิพลของตัวแปรความฉลาดทางวัฒนธรรมที่ส่งผลต่อความสามารถในการปรับตัว ของนักศึกษาต่างชาติ 5) เพื่อศึกษาบทบาทของความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟื้นฟูอุปสรรค และความฉลาดทางวัฒนธรรม ที่ส่งผลต่อความเปลี่ยนแปลงของความสามารถในการปรับตัว ของนักศึกษาต่างชาติ

กลุ่มตัวอย่างในงานวิจัย คือ นักศึกษาต่างชาติ จำนวน 341 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมดประกอบไปด้วย 1) ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา 2) แบบวัดตัวแปรความฉลาดทางวัฒนธรรม อคติเชิงชาติพันธุ์ ความสามารถในการปรับตัว ความสามารถในการเผชิญปัญหา และฟื้นฟูอุปสรรค วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพื้นฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และตรวจสอบความเที่ยงตรงของโมเดลด้วยการวิเคราะห์โมเดลสมการ โครงสร้างเชิงเส้น ผู้วิจัยสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. ความฉลาดทางวัฒนธรรมของนักศึกษาต่างชาติประกอบไปด้วย 4 องค์ประกอบ 11 ตัวบ่งชี้
2. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง พบว่า ความฉลาดทางวัฒนธรรม ทั้ง 4 องค์ประกอบมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < .05$) ทุกองค์ประกอบ และ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานตั้งแต่ 0.87 ถึง 0.93 แสดงว่า องค์ประกอบทั้ง 4 องค์ประกอบนี้เป็นตัวบ่งชี้ของความฉลาดทางวัฒนธรรมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. โมเดลที่รวมโครงสร้างเป็นตัวแปรสาเหตุมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และตัวแปรความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านอภิปัญญา และด้านปัญญาเป็น โมเดลก่อนรูป ส่งผลต่อ ตัวแปรความฉลาดทางวัฒนธรรม แล้วส่งผลต่อตัวแปรเชิงสะท้อน ประกอบไปด้วยตัวแปร ความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านแรงจูงใจ และด้านพฤติกรรม

4. โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความฉลาดทางวัฒนธรรมตามสมมติฐานมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และความฉลาดทางวัฒนธรรมได้รับอิทธิพลทางตรงจาก อคติเชิงชาติพันธุ์ในทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยสามารถอธิบาย ความแปรปรวนของความฉลาดทางวัฒนธรรมได้ร้อยละ 17 และความสามารถในการปรับตัวได้รับ อิทธิพลทางตรงจากความฉลาดทางวัฒนธรรมและได้รับอิทธิพลทางอ้อมจากอคติเชิงชาติพันธุ์อย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยความฉลาดทางวัฒนธรรมและอคติเชิงชาติพันธุ์ร่วมกัน อธิบายความแปรปรวนของความสามารถในการปรับตัวได้ร้อยละ 82.10

5. ความสามารถในการปรับตัวที่ได้รับอิทธิพลเชิงสาเหตุจากตัวแปรความสามารถในการเผชิญปัญหาและพื้นที่อุปสรรคอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($\Gamma = 0.06, t = 1.60$) และ ปฏิสัมพันธ์ของตัวแปรความฉลาดทางวัฒนธรรมกับตัวแปรความสามารถในการเผชิญปัญหาและ พื้นที่อุปสรรคมีอิทธิพลต่อความสามารถในการปรับตัวของนักศึกษาต่างชาติอย่างไม่มีนัยสำคัญ ทางสถิติ ($\Gamma = 0.05, t = 1.37$) และอิทธิพลของตัวแปรอคติเชิงชาติพันธุ์ และความสามารถในการเผชิญปัญหาและพื้นที่อุปสรรค ส่งผลต่อความฉลาดทางวัฒนธรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .001 โดยร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของความฉลาดทางวัฒนธรรมได้ร้อยละ 40.70 และ อิทธิพลของตัวแปรความฉลาดทางวัฒนธรรมส่งผลต่อความสามารถในการปรับตัวอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .001 และได้รับอิทธิพลทางอ้อมจากอคติเชิงชาติพันธุ์และความสามารถในการเผชิญปัญหาและพื้นที่อุปสรรคอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยร่วมกันอธิบาย ความแปรปรวนของความสามารถในการปรับตัวได้ร้อยละ 84.00

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยอภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. ความฉลาดทางวัฒนธรรมของนักศึกษาต่างชาติประกอบไปด้วย 4 องค์ประกอบ 11 ตัวบ่งชี้ ทั้งนี้เนื่องมาจาก ผู้วิจัยได้ศึกษาตามแนวคิดของ Ang and Van (2008, pp. 10-12) และ Van et al. (2012) มาเป็นแนวในการวิจัย รวมทั้งทั้งแนวทางการสร้างข้อคำถามสำหรับการสัมภาษณ์นักศึกษาต่างชาติ โดยจากการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพในครั้งนี้ เมื่อแยกเป็น

องค์ประกอบจะพบว่า ในองค์ประกอบของความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านอภิปัญญา นักศึกษาต่างชาติส่วนใหญ่แล้วจะมีการเตรียมตัวก่อนมาเรียนในประเทศไทยเป็นอย่างดี โดยเฉพาะเรื่องของการใช้ภาษา และข้อมูลพื้นฐานทางวัฒนธรรมต่าง ๆ ที่ได้จากการดูจากสื่อโทรทัศน์ หรือข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต รวมทั้งยังรู้จักเกี่ยวกับการใช้ชีวิตในประเทศไทยหลายอย่าง เช่น การทักทาย รสชาติอาหาร และสามารถปรับตัวปรับใจเพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับเพื่อน ๆ นักศึกษาไทยได้

ในองค์ประกอบของความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านปัญญา จะพบว่า นักศึกษาต่างชาติจะมีความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมมาบ้าง เนื่องจากก่อนที่จะเข้ามาเรียนได้รับการอบรมเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย เช่น การแต่งกาย ภาษา รวมทั้งวัฒนธรรมที่มีความเฉพาะกับสังคมไทย เช่น เรื่องของการปฏิบัติระหว่างผู้ที่ต่างวัย ภาษาพูด ส่วนองค์ประกอบของความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านแรงจูงใจ พบว่า นักศึกษาต่างชาติมีความสนใจในวัฒนธรรมไทยเนื่องจากอยากเรียนรู้วัฒนธรรมไทย ภาษาไทย อยากมีเพื่อนเป็นคนไทย และมีความคาดหวังว่าเมื่อเรียนจบแล้วกลับไปทำงานที่ประเทศของตนจะมีโอกาสในการทำงานมากกว่าผู้อื่น และเมื่อมาเรียนร่วมกับนักศึกษาไทยจะมีความมั่นใจในการใช้ภาษา การเรียนการทำงานกับคนไทยได้อย่างดี และความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านพฤติกรรม นักศึกษาต่างชาติจะพยายามฝึกพูด หรือใช้ภาษา น้ำเสียงต่าง ๆ เพื่อการสื่อสารกับคนไทย ประกอบการใช้ท่าทางร่วมกับการสื่อสารที่ใช้ภาษา เรียนรู้ที่จะใช้ภาษาให้เหมาะสมกับกาลเทศะ เช่น การกล่าวขอบคุณ หรือมีวิธีการปฏิเสธผู้อื่น ได้โดยไม่ทำให้อีกฝ่ายรู้สึกเสียใจ

2. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง พบว่า ความฉลาดทางวัฒนธรรมทั้ง 4 องค์ประกอบมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < .05$) ทุกองค์ประกอบ และมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานตั้งแต่ 0.87 ถึง 0.93 แสดงว่า องค์ประกอบทั้ง 4 องค์ประกอบนี้เป็นตัวบ่งชี้ของความฉลาดทางวัฒนธรรมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องงานวิจัยของ Ang and Van (2008, pp. 10-12) และ Van et al. (2012) โดยสามารถแบ่งความฉลาดทางวัฒนธรรมออกเป็น 4 องค์ประกอบ และแบ่งย่อยจากองค์ประกอบได้ 11 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ด้านอภิปัญญา แบ่งออกเป็น 3 ตัวบ่งชี้คือ 1) การวางแผน 2) การตระหนัก 3) การตรวจสอบ องค์ประกอบที่ 2 ด้านปัญญา แบ่งออกเป็น 2 ตัวบ่งชี้ คือ 1) ความรู้วัฒนธรรมทั่วไป 2) ความรู้สภาพแวดล้อมเฉพาะ องค์ประกอบที่ 3 ด้านแรงจูงใจ แบ่งออกเป็น 3 ตัวบ่งชี้ คือ 1) ความสนใจภายใน 2) ความสนใจภายนอก 3) การกำกับตนเองเพื่อการปรับตัว องค์ประกอบที่ 4 ด้านพฤติกรรม แบ่งออกเป็น 3 ตัวบ่งชี้ คือ 1) พฤติกรรมวาจา 2) พฤติกรรมที่ไม่ใช่วาจา 3) วัจนกรรม และการตรวจสอบ โมเดลการวัดความฉลาดทางวัฒนธรรมครั้งนี้สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เมื่อพิจารณาน้ำหนักความสำคัญขององค์ประกอบของความฉลาดทางวัฒนธรรม พบว่า ตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุดคือ แรงจูงใจ ซึ่งเป็นความสามารถของบุคคลในการแสดงให้เห็นถึง

การให้คุณค่าของตนเองกับประสบการณ์ที่ได้รับในวัฒนธรรมไทย รวมทั้งประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้ามาศึกษาในประเทศไทย และการแสดงออกได้อย่างมั่นใจใน
การทำงานร่วมกับนักศึกษาไทย โดยแบ่งออกเป็น 3 ตัวบ่งชี้ คือ ความสนใจภายใน เป็นลักษณะที่แสดงถึงการให้คุณค่าของนักศึกษาต่างชาติที่เกิดจากประสบการณ์ในตนเองกับวัฒนธรรมไทย รวมทั้งความสนใจภายนอก เป็นลักษณะที่แสดงถึงการให้คุณค่าของนักศึกษาต่างชาติกับผลประโยชน์ส่วนที่ตนได้จากการมีประสบการณ์ที่ได้รับจากวัฒนธรรมไทย และการปรับการรับรู้ความสามารถของตนเอง เป็น ลักษณะที่แสดงออกถึงการมีความมั่นใจ กล่าวแสดงออกของนักศึกษาต่างในการทำงานร่วมกับนักศึกษาไทย ดังนั้น แรงจูงใจจึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่แสดงให้เห็นถึงความฉลาดทางวัฒนธรรมของนักศึกษาต่างชาติ

3. โมเดลที่รวมโครงสร้างเป็นตัวแปรสาเหตุมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และตัวแปรความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านอภิปัญญา และด้านปัญญาเป็น โมเดลก่อรูป ส่งผลต่อตัวแปรความฉลาดทางวัฒนธรรม แล้วส่งผลต่อตัวแปรเชิงสะท้อน ประกอบไปด้วยตัวแปรความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านแรงจูงใจ และด้านพฤติกรรม กล่าวคือ ความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านอภิปัญญา เป็นความสามารถของบุคคล ในการเตรียมความพร้อมก่อนมาศึกษาต่อในประเทศไทย มีความเข้าใจถึงความแตกต่างทางวัฒนธรรมของตนเองกับวัฒนธรรมไทย และมีการทบทวนประสบการณ์ของตนเองเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่ต่างจากสิ่งที่ตนคาดหมายก่อนมาศึกษาต่อในประเทศไทย และความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านปัญญา เป็นความสามารถในโครงสร้างของความรู้ของแต่ละบุคคลที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมทั่วไป ความรู้เบื้องต้นที่ควรทราบเกี่ยวกับภาษา ธรรมเนียมปฏิบัติของวัฒนธรรมไทยที่เหมือนหรือแตกต่างจากของตน รวมทั้งโครงสร้างของความรู้ในวิธีการต่าง ๆ ที่จะทำงานหรือเรียนร่วมกับคนไทยให้เกิดประสิทธิผล และเกิดผลสำเร็จ ซึ่งทั้ง 2 องค์ประกอบถือเป็นกลวิธีในการเรียนการทำงานกับความองค์ความรู้ของบุคคล ที่ส่งผลไปยังความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านแรงจูงใจ ซึ่งความสามารถของบุคคลในการแสดงให้เห็นถึงการให้คุณค่าของตนเองกับประสบการณ์ที่ได้รับในวัฒนธรรมไทย รวมทั้งประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้ามาศึกษาในประเทศไทย และการแสดงออกได้อย่างมั่นใจในการทำงานร่วมกับนักศึกษาไทย ร่วมกับ ความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านพฤติกรรม ซึ่งเป็นความสามารถของบุคคลในการแสดงออกของพฤติกรรมทั้งทางวาจา ทำทาง ไปด้วยเหมาะสม มีความยืดหยุ่นในกิริยาท่าทางของการติดต่อสื่อสารได้อย่างเหมาะสมตามมาตรฐานของวัฒนธรรมไทย นั่นคือ เมื่อนักศึกษาต่างชาติมีกลวิธีในการเรียน มีความองค์ความรู้ในวัฒนธรรมไทย จะทำให้เกิดแรงจูงใจในการมาเรียนรู้วัฒนธรรมไทย และสามารถปรับพฤติกรรมที่เหมาะสมกับวัฒนธรรมไทยได้

4. รูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงสาเหตุของความฉลาดทางวัฒนธรรมของนักศึกษาต่างชาติตามสมมติฐานมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และอิทธิพลของตัวแปรออกติเชิงชาติพันธุ์ส่งผลต่อความฉลาดทางวัฒนธรรม สามารถอธิบายความแปรปรวนของความฉลาดทางวัฒนธรรมได้ร้อยละ 17.00 และอิทธิพลของตัวแปรความฉลาดทางวัฒนธรรมส่งผลต่อความสามารถในการปรับตัว และได้รับอิทธิพลทางอ้อมจากออกติเชิงชาติพันธุ์ ตัวแปรทั้งสองร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของความสามารถในการปรับตัวได้ร้อยละ 82.10 โดยสามารถแยกอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ 2 ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ 1 รูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างโมเดลอิทธิพลความฉลาดทางวัฒนธรรมได้รับอิทธิพลเชิงสาเหตุจากตัวแปรความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟันฝ่าอุปสรรค และมีอิทธิพลต่อความสามารถในการปรับตัวของนักศึกษาต่างชาติตามสมมติฐานมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่า โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุตามสมมติฐานก่อนทำการปรับโมเดลยังไม่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ผู้วิจัยจึงทำการตกแต่งโมเดล โดยผ่อนปรนให้เทอมความคลาดเคลื่อนของตัวแปรสังเกตได้มีความสัมพันธ์กันเองบางส่วนทำให้โมเดลที่ตกแต่งแล้วมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยค่าสถิติไคสแควร์ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และดัชนีวัดความสอดคล้องผ่านเกณฑ์ในระดับที่ยอมรับได้ทุกดัชนี ($\chi^2 = 29.663$, $df = 23$, $p = 0.159$, $\chi^2 / df = 1.290$, $GFI = 0.983$, $AGFI = 0.959$, $RMSEA = 0.0292$, $SRMR = 0.0194$, $NFI = 0.994$, $CFI = 0.999$, $CN = 468.711$) สรุปได้ว่า โมเดลสมมติฐานที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความกลมกลืนสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ประเด็นที่ 2 ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของตัวแปรออกติเชิงชาติพันธุ์ที่ส่งผลต่อความฉลาดทางวัฒนธรรม และอิทธิพลของตัวแปรความฉลาดทางวัฒนธรรมที่ส่งผลต่อความสามารถในการปรับตัวของนักศึกษาต่างชาติ พบว่า อิทธิพลของตัวแปรออกติเชิงชาติพันธุ์ส่งผลต่อความฉลาดทางวัฒนธรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 อธิบายความแปรปรวนของความฉลาดทางวัฒนธรรมได้ร้อยละ 17.00 และอิทธิพลของตัวแปรความฉลาดทางวัฒนธรรมส่งผลต่อความสามารถในการปรับตัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และได้รับอิทธิพลทางอ้อมจากออกติเชิงชาติพันธุ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยร่วมกันอธิบายแปรปรวนของความสามารถในการปรับตัวได้ร้อยละ 82.10 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. อิทธิพลของตัวแปรออกติเชิงชาติพันธุ์ส่งผลต่อความฉลาดทางวัฒนธรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 อธิบายความแปรปรวนของความฉลาดทางวัฒนธรรมได้ร้อยละ 17.00 ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Ang and Van (2008, pp. 10-12) และ Neuliep (2002) ที่มองว่าออกติเชิงชาติพันธุ์และความฉลาดทางวัฒนธรรมมีความสัมพันธ์กันทางลบ

กับองค์ประกอบทั้ง 4 ของความฉลาดทางวัฒนธรรม และทั้งโครงสร้างหลายมิติ รวมทั้งทัศนคติของผู้ที่มีอคติเชิงวัฒนธรรมเป็นเงื่อนไขจากภูมิหลังทางวัฒนธรรมที่จะมีอิทธิพลต่อวิถีคิดของคน (ความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านอภิปัญญา และความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านปัญญา) ต่อความรู้สึกลึก (ความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านแรงจูงใจ) และเป็นเงื่อนไขของคนในวิธีดำเนินการ (ความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านพฤติกรรม)

2. อิทธิพลของตัวแปรความฉลาดทางวัฒนธรรมส่งผลต่อความสามารถในการปรับตัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และได้รับอิทธิพลทางอ้อมจากอคติเชิงชาติพันธุ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยร่วมกันอธิบายแปรปรวนของความสามารถในการปรับตัวได้ร้อยละ 82.10 ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Ang and Van (2008, pp. 10-12) ตามเครือข่ายความเกี่ยวข้องกันตามกฎเกณฑ์ของตัวแปร (Nomological network) ที่ได้เสนอไว้ว่าความฉลาดทางวัฒนธรรมส่งผลต่อความสามารถในการปรับตัว ทั้งในเรื่องของการปรับตัวทางการเรียน การปรับตัวด้านผู้สอน การปรับตัวด้านกลุ่มเพื่อน การปรับตัวด้านสภาพแวดล้อม และการปรับตัวด้านกิจกรรม จะช่วยปรับพฤติกรรมนักศึกษาให้เกิดการพัฒนาตนเองจนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

ผลจากการวิจัยดังกล่าว สามารถสรุปการอภิปรายในเชิงการนำไปใช้ได้ว่า การจะส่งเสริมความฉลาดทางวัฒนธรรมของนักศึกษาต่างชาติได้นั้น จะต้องลดอคติเชิงชาติพันธุ์ของตนเองด้วยประการหนึ่งเนื่องจากผู้ที่มีอคติเชิงชาติพันธุ์จะมองว่าชาติของตนเองเหนือกว่าชาติอื่น มองจุดด้อยของคนชาติอื่น ๆ ทำให้เกิดการสร้างความแตกต่างระหว่างตัวเรากับคนอื่น ดังนั้นควรมีการปรับทัศนคติที่ดีเพื่อลดความมีอคติเชิงชาติพันธุ์ของนักศึกษาต่างชาติก่อนที่จะเข้ามาเรียนในสถาบันอุดมศึกษา และการพัฒนานักศึกษาต่างชาติให้มีความฉลาดทางวัฒนธรรมก็จะส่งผลให้นักศึกษาชาวต่างชาติมีความสามารถในการปรับตัวในทุก ๆ ด้าน สามารถพัฒนาตนเองและเรียนจบการศึกษาในประเทศไทยได้อย่างภาคภูมิใจ

5. ความสามารถในการปรับตัวที่ได้รับอิทธิพลเชิงสาเหตุจากตัวแปรความสามารถในการเผชิญปัญหาและพื้นที่อุปสรรคอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($\Gamma = 0.06$, $t = 1.60$) และปฏิสัมพันธ์ของตัวแปรความฉลาดทางวัฒนธรรมกับตัวแปรความสามารถในการเผชิญปัญหาและพื้นที่อุปสรรคมีอิทธิพลต่อความสามารถในการปรับตัวของนักศึกษาต่างชาติอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($\Gamma = 0.05$, $t = 1.37$) และอิทธิพลของตัวแปรอคติเชิงชาติพันธุ์ และความสามารถในการเผชิญปัญหาและพื้นที่อุปสรรค ส่งผลต่อความฉลาดทางวัฒนธรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของความฉลาดทางวัฒนธรรมได้ร้อยละ 40.70 และอิทธิพลของตัวแปรความฉลาดทางวัฒนธรรมส่งผลต่อความสามารถในการปรับตัวอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .001 และได้รับอิทธิพลทางอ้อมจากอคติเชิงชาติพันธุ์และความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟื้นฟูอุปสรรคอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยรวมกันอธิบายความแปรปรวนของความสามารถในการปรับตัวได้ร้อยละ 84.00 โดยสามารถแยกอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ 2 ประเด็นดังนี้

ประเด็นที่ 1 รูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงสาเหตุของความฉลาดทางวัฒนธรรมของนักศึกษาต่างชาติตามสมมติฐานมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่า โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุตามสมมติฐานก่อนทำการปรับ โมเดลยังไม่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ผู้วิจัยจึงทำการตกแต่งโมเดลโดยผ่อนปรนให้ทอมความคลาดเคลื่อนของตัวแปรสังเกตได้มีความสัมพันธ์กันเองบางส่วนทำให้โมเดลที่ตกแต่งแล้วมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยค่าสถิติไคสแควร์ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และดัชนีวัดความสอดคล้องผ่านเกณฑ์ในระดับที่ยอมรับได้ทุกดัชนี ($\chi^2 = 84.205$, $df = 71$, $p\text{-value} = 0.135$, $\chi^2/df = 1.186$, $GFI = 0.968$, $AGFI = 0.946$, $RMSEA = 0.0234$, $SRMR = 0.0317$, $NFI = 0.988$, $CFI = 0.998$, $CN = 400.229$) สรุปได้ว่า โมเดลสมมติฐานที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความกลมกลืนสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ประเด็นที่ 2 ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของตัวแปรอคติเชิงชาติพันธุ์ และความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟื้นฟูอุปสรรค ส่งผลต่อความฉลาดทางวัฒนธรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยรวมกันอธิบายความแปรปรวนของความสามารถทางวัฒนธรรมได้ร้อยละ 40.70 และอิทธิพลของตัวแปรความฉลาดทางวัฒนธรรมส่งผลต่อความสามารถในการปรับตัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และได้รับอิทธิพลทางอ้อมจากอคติเชิงชาติพันธุ์และความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟื้นฟูอุปสรรคอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยรวมกันอธิบายความแปรปรวนของความสามารถในการปรับตัวได้ร้อยละ 84.00 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของตัวแปรอคติเชิงชาติพันธุ์ และความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟื้นฟูอุปสรรค ส่งผลต่อความฉลาดทางวัฒนธรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยรวมกันอธิบายความแปรปรวนของความสามารถทางวัฒนธรรมได้ร้อยละ 40.70 ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Ang and Van (2008, pp. 10-12) และ Neuliep (2002) ที่มองว่าอคติเชิงชาติพันธุ์และความฉลาดทางวัฒนธรรมมีความสัมพันธ์กันทางลบกับองค์ประกอบทั้ง 4 ของความฉลาดทางวัฒนธรรม และความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟื้นฟูอุปสรรคก็ส่งผลต่อความฉลาดทางวัฒนธรรม ทั้งนี้เนื่องจาก หากนักศึกษาต่างชาติมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟื้นฟูอุปสรรค จะมองว่าการเขามาใช้ชีวิตอยู่ในต่างประเทศที่เป็น “อุปสรรค” ตามแนวคิดของ Stoltz (1997, pp. 10-15) ที่นักศึกษาต่างชาติต้องคิดว่าเป็นสิ่งท้าทาย ความท้าทาย

ก่อให้เกิดโอกาส และเมื่อมีโอกาสก็จะเป็นหนทางแห่งความสำเร็จ ซึ่งแนวคิดนี้ทำให้เป็นคนที่มีมองโลกในแง่ดี คือ วิธีการคิดแบบผู้ชนะเสมอ ดังนั้น ถ้านักศึกษามีความสามารถในการเผชิญปัญหา และฟันฝ่าอุปสรรค เมื่อมาศึกษาในประเทศไทยก็จะกล้าที่จะต่อสู้กับอุปสรรคต่าง ๆ ทั้งในการเรียน การใช้ชีวิตในประเทศไทยได้เป็นอย่างดี

2. อิทธิพลของตัวแปรความฉลาดทางวัฒนธรรมส่งผลต่อความสามารถในการปรับตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และได้รับอิทธิพลทางอ้อมจากอคติเชิงชาติพันธุ์และความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟันฝ่าอุปสรรคอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของความสามารถในการปรับตัวได้ร้อยละ 84.00 ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Ang and Van (2008, pp. 10-12) ตามเครือข่ายความเกี่ยวข้องกันตามกฎเกณฑ์ของตัวแปร (Nomological network) ที่ได้เสนอไว้ว่า ความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟันฝ่าอุปสรรค เป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับความฉลาดทางวัฒนธรรม และมีอิทธิพลทางอ้อมที่ส่งผลต่อความสามารถในการปรับตัว ทั้งนี้เนื่องมาจากแนวคิดของ Stoltz (1997, pp. 30-32) ได้เปรียบเทียบความสามารถในการเผชิญ และฟันฝ่าอุปสรรคกับต้นไม้แห่งความสำเร็จ (The tree of success) โดยที่ผู้ที่มีความสามารถในการเผชิญ และฟันฝ่าอุปสรรคต่ำเปรียบได้กับต้นไม้ที่แคระแกรน ในทางกลับกันผู้ที่มีความสามารถในการเผชิญ และฟันฝ่าอุปสรรคสูง เปรียบได้กับต้นไม้ที่สามารถเติบโตบนภูเขาสูงได้ ต้นไม้ก็เหมือนกับความสามารถทางการปรับตัวหากมีความสามารถในการเผชิญปัญหา และฟันฝ่าอุปสรรคสูงก็ย่อมที่จะมีความฉลาดทางวัฒนธรรมและส่งผลให้เกิดความสามารถในการปรับตัวได้

ผลจากการวิจัยดังกล่าว สามารถสรุปการอภิปรายในเชิงการนำไปใช้ได้ว่า การจะส่งเสริมความฉลาดทางวัฒนธรรมของนักศึกษาต่างชาติได้นั้น จะต้องลดอคติเชิงชาติพันธุ์ของตนเองด้วยประการหนึ่งรวมทั้งจะต้องสร้างเสริมให้มีความสามารถในการเผชิญปัญหา และฟันฝ่าอุปสรรค เนื่องจากเป็นปัจจัยที่มีผลต่อความฉลาดทางวัฒนธรรม เช่น การจัดอบรมที่เกี่ยวข้อง การประเมินตนเองในเรื่องของความสามารถในการเผชิญปัญหา และฟันฝ่าอุปสรรค เป็นต้น จะทำให้นักศึกษาต่างชาติมีความฉลาดทางวัฒนธรรม และก่อให้เกิดความสามารถในการปรับตัวในการมาเรียนในประเทศไทยได้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้ และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้ประโยชน์

1. จากผลการวิจัยทำให้ได้ตัวบ่งชี้ และหน้าที่ของแต่ละองค์ประกอบของความฉลาดทางวัฒนธรรม ทำให้ผู้บริหารนำผลไปใช้ประกอบการวางแผนและพัฒนา ความฉลาดทางวัฒนธรรมของนักศึกษาต่างชาติ และได้แบบวัดความฉลาดทางวัฒนธรรมที่เหมาะสมกับนักศึกษาต่างชาติ
2. จากผลการวิจัยจะทำให้ได้แนวทางให้ผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาความฉลาดทางวัฒนธรรมที่ปราศจากอิทธิพลของอคติเชิงชาติพันธุ์ และพัฒนาความฉลาดทางวัฒนธรรมเพื่อนำไปสู่การปรับตัวของนักศึกษาต่างชาติต่อไป
3. จากผลการวิจัยจะทำให้ได้แนวทางในการพัฒนาความสามารถในการปรับตัวของนักศึกษาต่างชาติ โดยการเรียนรู้ร่วมกันของตัวแปรความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟันฝ่าอุปสรรค และความฉลาดทางวัฒนธรรม
4. แบบวัดความฉลาดทางวัฒนธรรมของนักศึกษาต่างชาติที่พัฒนาขึ้นเป็นแบบวัดสำหรับนักศึกษาระดับอุดมศึกษาที่สามารถนำไปใช้ได้เนื่องจากแบบวัดความฉลาดทางวัฒนธรรมผ่านกระบวนการหาคุณภาพเครื่องมือในหลาย ๆ ด้าน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. จากข้อค้นพบที่ว่าอิทธิพลของตัวแปรอคติเชิงชาติพันธุ์ส่งผลต่อความฉลาดทางวัฒนธรรม และอิทธิพลของตัวแปรความฉลาดทางวัฒนธรรมส่งผลต่อความสามารถในการปรับตัว จึงควรมีงานวิจัยเชิงทดลองเพื่อลดอคติเชิงชาติพันธุ์ อันจะก่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรมที่มีต่อคนไทย และเป็นประโยชน์ต่อการเข้ามาเรียน มาอาศัยอยู่ในประเทศไทย รวมทั้งมีงานวิจัยเชิงทดลองเพื่อเพิ่มความฉลาดทางวัฒนธรรมทั้ง 4 องค์ประกอบคือ อภิปัญญา ปัญญา แรงจูงใจ และพฤติกรรม เพื่อให้ให้นักศึกษาต่างชาติประสบความสำเร็จในการเรียน การใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นที่มีวัฒนธรรมแตกต่างจากตนเอง
2. จากข้อค้นพบที่ว่าความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟันฝ่าอุปสรรค ส่งผลต่อความฉลาดทางวัฒนธรรม จึงควรมีงานวิจัยเชิงทดลอง หรืองานวิจัยที่ศึกษาระยะยาวในการพัฒนาให้นักศึกษาต่างชาติมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟันฝ่าอุปสรรค เพื่อจะจะทำให้เกิดผลต่อความฉลาดทางวัฒนธรรมได้เป็นอย่างดี

3. การศึกษาตัวแปรปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จทางวัฒนธรรม ตามแนวคิดเครือข่ายความเกี่ยวข้องกันตามกฎเกณฑ์ของตัวแปรของความสำเร็จทางวัฒนธรรมของ Ang and Van (2008, p. 11) ได้แก่ กลุ่มปัจจัยที่มีส่วนปลายทาง (Distal factor) เช่น ตัวแปรบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ (Big five personality) การเตือนตนเอง (Self-monitoring) เป็นต้น กลุ่มตัวแปรความสัมพันธ์อื่น ๆ (Other correlates) ความสามารถทางสมองโดยทั่วไป (General mental ability: IQ) ความสำเร็จทางสังคม (Social intelligence) เป็นต้น กลุ่มตัวแปรภาวะสันนิษฐานตัวแปรกลาง/ ตัวแปรสอดแทรก (Intermediate/ intervening constructs) เช่น ความเครียดของการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม (Cross-culture communication apprehension) ความวิตกกังวล (Anxiety) เป็นต้น กลุ่มตัวแปรผลลัพธ์ของบุคคล และความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Individual and interpersonal outcomes) เช่น ผลการปฏิบัติ (Performance) การประเมินภาวะผู้นำระหว่างวัฒนธรรม (Intercultural leadership assessment) เป็นต้น และกลุ่มตัวแปรการปรับตัวทางวัฒนธรรม (Cultural adaptation) เช่น สุขภาพทางใจ (Subjective well being)/ สุขภาพทั่วไป (General health) เป็นต้น

บรรณานุกรม

- กนกพร ล่องศรี. (2551). การศึกษาเชาวน์อารมณ์ และความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรคของนักศึกษาในสาขาวิศวกรรมศาสตร์ ระดับปริญญาตรี ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กอปรทิพย์ พร้อมเพียง. (2553). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปรับตัวของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนบ้านค่าย อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กันยา สุวรรณแสง. (2533). การพัฒนาบุคลิกภาพและการปรับตัว. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2559 ก). เตรียมพร้อมรับเปิดเสรีอุดมศึกษา. เข้าถึงได้จาก <http://www.kriengsak.com/node/1222>
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2559 ข). ทิศทางการอุดมศึกษาไทย. เข้าถึงได้จาก <http://www.kriengsak.com/node/41>
- ชนิดดา เพ็ชรประยูร, ชูศรี เลิศรัตน์เดชากุล และนนทรีรัตน์ พัฒนภักดี. (2554). ความสามารถในการปรับตัวของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในมหาวิทยาลัยของรัฐ. วารสารวิชาการพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 21(1), 157-166.
- ธัญญา มาศ คำมาตา. (2551). ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟื้นฝ่าอุปสรรคของนักเรียนอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์ มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ธิดา จูติพานิชยางกูร. (2550). ปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อความมั่นคงทางอารมณ์และความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟื้นฝ่าอุปสรรคของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 3. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ธีรศักดิ์ กำบรรณารักษ์. (2552). AQ พลั้งแห่งความสำเร็จ (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: บิสดิต.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2542). โมเดลลิשראל: สถิติ วิเคราะห์สำหรับการวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- นัยพาจิต ออบเหลือง. (2555). *การพัฒนาแบบวัดความฉลาดทางวัฒนธรรมสำหรับนักเรียน และ การทดสอบความไม่แปรเปลี่ยนของการวัดตามเชื้อชาติ*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาวิธีวิทยาการวิจัยการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิภา นิธยาน. (2530). *การปรับตัวและบุคลิกภาพ*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- นิรมล สุวรรณ โคตร. (2553). *การปรับตัวของนิสิตระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนเรศวร*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการอุดมศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บัญญัติ สุขศรีงาม. (2546). *นักศึกษาต่างชาติ: เป้าหมายที่ต้องการเพื่อหารายได้เข้าประเทศ*. *วารสารศึกษาศาสตร์*, 15(2), 1-12.
- บุญเชิด ภิญ โญอนันตพงษ์. (2547). *การวัดและประเมินผลการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. (2530). *สุขภาพจิตเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: บัณฑิตการพิมพ์.
- มบุญ ตนะวัฒนา. (2526). *จิตวิทยาพัฒนาชีวิต (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2538). *เอกสารการสอนวิชามนุษย์กับสังคม หน่วยที่ 1-7*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- เมธา คุณไทยสงค์. (2546). *จิตลักษณะบางประการที่สัมพันธ์กับความสามารถในการเผชิญ และ ฝ่าฟันอุปสรรค*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- รัตนะ บัวสนธ์. (2556). *วิธีการเชิงผสมผสานสำหรับการวิจัยและประเมิน (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 เฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 7 รอบ 5 ธันวาคม 2554*. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.
- วรรณิ ลิ้มอักษร. (2544-2545). *ชีวิตนิสิต/ นักศึกษาในมหาวิทยาลัย*. *วารสารปรีชาติ*, 14(2), 31.
- วรากร ทรัพย์วิระปกรณ์ และเกรียงศักดิ์ รัฐกุล. (2560). *ความสุขใจของนิสิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*. *วารสารศึกษาศาสตร์*, 28(1), 55-68.
- วรากร ทรัพย์วิระปกรณ์ และอภิเชษฐ์ จันทนา. (2559). *ความพึงพอใจของบุคลากร และนิสิต ต่อการดำเนินงานด้านการพัฒนาสุนทรียภาพ ในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรมของ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*. *วารสารศึกษาศาสตร์*, 27(3), 147-161.

- วิทยา นาควัชระ. (2544). *วิธีเลี้ยงลูกให้เก่ง ดี มีสุข IQ EQ MQ AQ*. กรุงเทพฯ: Good Book.
- สำเนาวัชระศิลป์. (2537). *มิติใหม่ของการศึกษานักศึกษา*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต.
- สารสนเทศอุดมศึกษา. (2559). *นักศึกษารวม 2558 ภาคเรียนที่ 1 ใน สถาบันอุดมศึกษาทั้งหมด*
 จำแนกตาม สถาบัน/ กลุ่มสถาบัน/ เพศ/ ระดับการศึกษา/ คณะ/ ชื่อสาขาวิชา /
 (สัญชาติของนักศึกษา). เข้าถึงได้จาก <http://www.info.mua.go.th/information/>
- สุโท เจริญสุข. (2520). *จิตวิทยาวัยรุ่น ฉบับมาตรฐาน*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- สุพัตรา สุภาพ. (2542). *สังคมวิทยา (พิมพ์ครั้งที่ 21)*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุรพงษ์ ถือทองจักร. (2552). *หลักมานุษยวิทยาและหลักสังคมวิทยา*. เข้าถึงได้จาก <http://www.udru.ac.th/website/index.php/2011-12-01-03-25-36/683-2011-12-01-03-24-27.html>
- อมราพร สุรการ. (2555). *การศึกษาองค์ประกอบของตัวแปรเชิงสาเหตุของการปรับตัวของนักเรียน*
ที่มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์
 มหบัณฑิต, สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ.
- Ackerman, P. L. (1996). A theory of adult intellectual development: process, personality, interests, and knowledge. *Intelligence*, 22, 227-257.
- Ackerman, P. L., & Humphreys, L. G. (1990). Individual differences theory in industrial and organizational psychology. In M. D. Dunnette & L. M. Hough (Eds.), *Handbook of industrial and organizational psychology*. (pp. 223-282). Palo Alto, CA: Consulting Psychologists Press.
- Ahmadi, Y., Shahomhamadi, A., & Araghi, M. M. (2011). The study of effect of socio-cultural factor on cultural intelligence(CQ) (Case study: Sanandaj City). *International Journal of Humanities and Social Science*, 1(12), 161-168.
- Ahmed, R., & Bates, B. R. (2010). Assessing the relationship between patients' ethnocentric views and patients' perceptions of physicians' cultural competence in health care interactions. *Intercultural Communication Studies*, 19(2), 111-127.
- Ang, S., Van, D. L., & Koh, C. (2006). Personality correlates of the four-factor model of cultural intelligence. *Group and Organization Management*, 31, 100-123.
- Ang, S., & Van, D. L. (2008). *Conceptualization of cultural intelligence: definition, distinctiveness, and nomological network: handbook of cultural intelligence: theory, measurement, and applications*. New York: M.E. Sharpe.

- Ang, S., Van, D. L., Koh, C., Ng, K. Y., Templer, K. J., & Tay, C. (2012). Cultural intelligence: Its measurement and effects on cultural judgment and decision making, cultural adaptation, and task performance. *Management and Organization Review*, 3(3), 335-371.
- Báez, D. (2013). *Cultural intelligence in foreign language classes*. Indiana State University. Retrieved from <http://hdl.handle.net/10484/4741>.
- Bandura, A. (2002). Social cognitive theory in cultural context. *Applied Psychology: An International Review*, 51, 269-290.
- Bernard, H. W. (1960). *Mental health for classroom*. New York: McGraw-Hill Book.
- Black, J. S. (1990). The relationship of personal characteristics with the adjustment of Japanese expatriate managers. *Management International Review*, 30, 119-134.
- Boyle, G. J., & Saklofske, D. H. (Eds.) (2004). Editor's introductions: contemporary perspectives on the psychology of individual differences. In *The psychology of individual differences* (pp. xix-xvi). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Bubic, A., Von, C. D., & Schubotz, R. I. (2010). Prediction, cognition and the brain. *Frontiers in Human Neuroscience*, 4, 1-15.
- Ceci, S. J. (1996). *On intelligence: A bioecological treatise on intellectual development*. Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Chen, G., Gully, S. M., Whiteman, J. A., & Kilcullen, B. N. (2000). Examination of relationships among trait-like individual differences, state-like individual differences, and learning performance. *Journal of Applied Psychology*, 85, 835-847.
- Coleman, J. C., & Hammen. (1981). *Abnormal Psychology and Modern Life*. Bombay: D.B. Taraporevala.
- Costa, P. T. Jr., & McCrae, R. R. (1992). *Revised NEO personality inventory (NEO PI-R) and new five-factor inventory (NEO FFI) professional manual*. Odessa, FL: Psychological Assessment Resources.
- Dawidowski, R. (2013). *Cultural intelligence experiential education and systems of thought: the missing cultural link*. University of Sydney. Retrieved from <http://hdl.handle.net/2123/11558>.
- Deci, E. L., & Ryan, R. M. (1985). *Intrinsic motivation and self-determination in human behavior*. New York: Plenum.

- Devitt, P. J. (2014). *Cultural intelligence and the expatriate teacher: a study of expatriate teachers' constructs of themselves as culturally intelligent*. University of Exeter. Retrieved from <http://hdl.handle.net/10871/15388>.
- Dong, Q., Day, K. D., & Collaço, C. M. (2005). Overcoming ethnocentrism through developing intercultural communication sensitivity and multiculturalism. *Human Communication. A Publication of the Pacific and Asian Communication Association*, 11(1), 27-38.
- Dunnette, M. D. (1976). Aptitudes, abilities, and skills. In M.D. Dunnette (Ed.), *Handbook of industrial and organizational psychology* (pp. 473-520). Chicago, IL: Rand McNally.
- Earley, P. C., & Ang, S. (2003). *Cultural intelligence: Individual interactions across cultures*. Palo Alto, CA: Stanford University Press.
- Eccles, J. S., & Wigfield, A. (2002). Motivational beliefs, values, and goals. *Annual Review of Psychology*, 53, 109-132.
- Emerson, K. K. (July, 2011). *What factors of cultural intelligence predict transformational leadership: a study of international school leaders*. Liberty University. Retrieved from <http://digitalcommons.liberty.edu/doctoral/450>.
- Erikson, E. H. (1968). *Identity: youth and crisis*. New York: Norton.
- Faul, F., Erdfelder, E., Lang, A. G., & Buchner, A. (2007). G*Power 3: A flexible statistical power analysis program for the social, behavioral, and biomedical sciences. *Behavior Research Methods*, 39, 175-191.
- Fitch, K. (1998). *Speaking relationally: Culture, communication and interpersonal connection*. New York: Guildford Press.
- Flavell, J. H. (1979). Meta-cognition and cognitive monitoring: a new area of cognitive inquiry. *American Psychologist*, 34, 906-911.
- Gardner, H. (1993). *Multiple intelligence: the theory in practice*. New York: Basic Books.
- Gideon, J. A. (1976). *NIOSHTIC II*. Ohio: Bulk Polymerization.
- Gillmer, B., & Von, H. (1971). *Industrial and organizational psychology*. New York: McGraw-Hill Book Company. Lazarus.
- Goldberg, J. A. (1999). Psychological morbidity in the first year after breast surgery. *European Journal of Surgical Oncology*, 18(4), 327-331.

- Grubb, B. A. (2015) *A study of authentic leadership and cultural intelligence in higher education academic leaders*. Indiana Wesleyan University. Retrieved from <http://pqdtopen.proquest.com/#viewpdf?dispub=3685113>.
- Gudykunst, W. B., Ting-Toomey, S., & Chua, E. (1988). *Culture and interpersonal communication*. Newbury Park, CA: Sage.
- Gudykunst, W. B. (2004). *Bridging differences*. Thousand Oaks, CA: Sage.
- Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J., Anderson, R. E., & Tatham, R. L. (2006). *Multivariate data analysis* (6th ed.). Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall.
- Hall, E. T. (1976). *Beyond culture*. New York: Doubleday.
- Haller, E. P., Child, D. A., & Walberg, H. J. (1988). Can comprehension be taught? A quantitative synthesis of “metacognitive” studies. *Educational Researcher*, 17, 5-8.
- Hofstede, G. (1980). *Culture’s consequences: International differences in work-Related values*. Beverly Hills, CA: Sage.
- Hough, L. M., & Schneider, R. J. (1996). Personality traits, taxonomies, and applications in organizations. In K.R. Murphy (Ed.), *Individual differences and behavior in organizations*. (pp. 31-88). San Francisco, CA: Jossey Bass.
- House, R. J., Hanges, P. J., Javidan, M., Dorfman, P., & Gupta, V. (2004). *Cultures, leadership, and organizations: globe study of 62 societies*. Newbury Park, CA: Sage.
- Ilgen, D. R., & Klein, H. J. (1988). Individual motivation and performance: cognitive influences on effort and choice. In J. P. Campbell, R. J. Campbell, & Associates (Eds.), *Productivity in organizations* (pp. 143-176). San Francisco, CA: Jossey-Bass.
- Judge, T. A., & Bono, J. E. (2001). Relationship of core self-evaluations traits-self-esteem, generalized self-efficacy, locus of control, and emotional stability-with job satisfaction and job performance: a meta-analysis. *Journal of Applied Psychology*, 86, 80-92.
- Kanfer, R. (1990). Motivation theory and industrial/organizational psychology. In M. D. Dunnette & L. Hough (Eds.), *Handbook of industrial and organizational psychology. Volume 1. Theory in industrial and organizational psychology* (pp. 75-170). Palo Alto, CA: Consulting Psychologists Press.

- Keith, N., & Frese, M. (2005). Self-regulation in error management training: emotion control and metacognitions mediators of performance effects. *Journal of Applied Psychology, 90*, 677-691.
- Lazarus, R. S. (1969). *Patterns of adjustment and human effective*. New York: McGraw-Hill.
- Little, S. E. (2014). *A study of the impact of class level and cultural exposure on cultural intelligence scores of business administration students at a community college*. Indiana Institute of Technology. Retrieved from <http://pqdtopen.proquest.com/#viewpdf?dispub=3634026>.
- Livermore, D. (2009). *Leading with cultural intelligence: The new secret to success*. New York: Amacom.
- Lubinski, D. (2000). Scientific and social significance of assessing individual differences: Sinkingshafts at a few critical points. *Annual Review of Psychology, 51*, 405-444.
- Mayer, J. D., & Salovey, P. (1993). The intelligence of emotional intelligence. *Intelligence, 17*, 433-442.
- Mayer, J. D., Caruso, D., & Salovey, P. (2000) Emotional intelligence meets traditional standards for an intelligence. *Intelligence, 27*, 267-298.
- McComas, A. B. (2015). *The relationship of a leader's cultural intelligence to organizational citizenship behaviors in a multicultural work group*. Indiana Wesleyan University. Retrieved from <http://pqdtopen.proquest.com/#viewpdf?dispub=3716243>.
- Michelle, S. (2013). *Exploring the relationship between cultural intelligence, transformational leadership, and burnout in doctorate of education students*. Liberty University. Retrieved from <http://digitalcommons.liberty.edu/doctoral/771>.
- Miltenberger, R. G., Fuqua, R. W., & Woods, D. W. (1998). Applying behavior analysis to clinical problems: review and analysis of habit reversal. *J Appl Behav Anal, 31*(3), 447-469.
- Mischel, W. (2004). Toward an integrative science of the person. *Annual Review of Psychology, 55*, 1-22.
- Murphy, K. R. (1996). Individual differences and behavior in organizations: much more than. In K. R. Murphy (Ed.), *Individual differences and behavior in organizations* (pp. 3-30). San Francisco, CA: Jossey Bass.

- Nelson, T. O. (1996). Consciousness and meta-cognition. *American Psychologist, 51*, 102-116.
- Neuliep, J. W. (2002). Assessing the reliability and validity of the generalized ethnocentrism scale. *Journal of Intercultural Communication Research, 31*(4), 210-215.
- Paul, L. J. (1997). *Building peace: Sustainable reconciliation in divided societies*. Washington DC: United States Institute of Peace Press.
- Roger, C. R. (1967). *The therapeutic relationship and its impact: a study of Psychotherapy with schizophrenias*. Madison, Wisc: University of Wisconsin Press.
- Roy, S. C. (1984). *Introduction to nursing: An adaptation Mmodel*. Englewood Cliffs, N.J.: Prentice Hall.
- Ryff, C. D. (1989). Happiness in everything, or Is It? Exploration on the meaning of psychological well-being. *Journal of Personality and Social psychology, 57*(6), 1069-1081.
- Schmidt, F. L., & Hunter, J. E. (1998). The validity and utility of selection methods in personnel psychology: practical and theoretical implications of 85 years of research findings. *Psychological Bulletin, 124*, 262-274.
- Schutte, N. S., Malouff, J. M., Hall, L. E., Haggerty, D. J., Cooper, J. T., Golden, C. J., & Dornheim, L. (1998). Development and validation of a measure of emotional intelligence. *Personality and Individual Differences, 25*, 167-177.
- Shenkar, O. (2001). Cultural distance revisited: toward a more rigorous conceptualization and measurement of cultural differences. *Journal of International Business Studies, 32*, 519-535.
- Sitzmann, T., & Ely, K. (2011). A meta-analysis of self-regulated learning in work-related training and educational attainment: what we know and where we need to go. *Psychological Bulletin, 137*, 421-442.
- Sitzmann, T., Bell, B. S., Kraiger, K., & Kanar, A. M. (2009). A multilevel analysis of the effects of prompting self-regulation in technology-delivered instruction. *Personnel Psychology, 62*, 697-734.
- Smith, T. A. (2012). *A study of ethnic minority college students: a relationship among the big five personality traits, cultural intelligence, and psychological well-being*. Liberty University. Retrieved from <http://digitalcommons.liberty.edu/doctoral/538>.

- Snyder, M. (1974). The self-monitoring of expressive behavior. *Journal of Personality and Social Psychology, 30*, 526-537.
- Sternberg, R. J., & Detterman, D. K. (1986). *What is intelligence? Contemporary viewpoints on its nature and definition*. Norwood, NJ: Ablex.
- Sternberg, R. J., Forsythe, G. B., Hedlund, J., Horvath, J. A., Wagner, R. K., Williams, W. M., Snook, S., & Grigorenko, E. L. (2000). *Practical intelligence in everyday life*. New York: Cambridge University Press.
- Stewart, E. C., & Bennett, M. I. (1991). *American cultural patterns: a cross-cultural perspective*. Yarmouth, ME: Intercultural Press.
- Stokes, G. S., Mumford, M. D., & Owens, W. A. (1994). *Biodata handbook: theory, research, and use of biographical information in selection and performance prediction*. Palo Alto, CA: CPP Books.
- Stoltz, P. G. (1997) *Adversity quotient: turning obstacles into opportunities*. New York: John Wiley & Sons.
- Thorndike, R. L. (1936). Factor analysis of social and abstract intelligence. *Journal of Educational Psychology, 27*, 231-233.
- Thorndike, R. L., & Stein, S. (1937). An evaluation of the attempts to measure social intelligence. *Psychological Bulletin, 34*, 275-285.
- Triandis, H. C. (1972). *Analysis of subjective culture*. New York: Wiley.
- Triandis, H. C. (1994). *Culture and social behavior*. New York: McGraw-Hill.
- Van, D. L., Ang, S., Yee Ng, K., Rockstuhl, T., Ling Tan, M., & Koh, C. (2012). Sub-dimensions of the four factor model of cultural intelligence: expanding the conceptualization and measurement of cultural intelligence. *Social and Personality Psychology Compass, 6*(4), 295-313.
- Webster, D. M., & Kruglanski, A. W. (1994). Individual differences in need for cognitive closure. *Journal of Personality and Social Psychology, 67*, 1049-1062.
- Zikargae, M. H. (2013). The impacts of ethnocentrism and stereotype on inter-cultural relations of Ethiopian higher education students. *Online Journal of Communication and Media Technologies, 3*(4), 126-148.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบวัดฉบับภาษาไทย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง
ความฉลาดทางวัฒนธรรมของนักศึกษาต่างชาติ: กระบวนการสร้างมโนทัศน์พื้นฐาน
การวัด และการตรวจสอบความเที่ยงตรง

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ 1) ข้อมูลพื้นฐาน 2) แบบประเมินรายข้อคำถาม
  2. แบบวัดฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อสอบถามนักศึกษาชาวต่างชาติที่เข้ามาศึกษาต่อในประเทศไทย โดยมีข้อมูลพื้นฐานให้กรอก และมีข้อคำถามให้นักศึกษาอ่าน แล้วพิจารณาว่าข้อความนั้นตรงกับความรู้สึก ความคิดเห็น หรือการกระทำของนักศึกษามากน้อยเพียงใด
  3. ทุกข้อคำตอบของนักศึกษาจะใช้เป็นข้อมูลในการศึกษาวิจัยเท่านั้น คำตอบจะไม่ส่งผลกระทบต่อตัวนักศึกษา หรือผลคะแนนของนักศึกษาแต่อย่างใด
  4. ขอให้นักศึกษารอกข้อมูลตามความเป็นจริงให้ครบทุกหน้า
- ขอขอบคุณนักศึกษาทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้

นายอนุภูมิ คำยัง

นิสิตสาขาวิจัย วัฒนผลและสถิติการศึกษา

มหาวิทยาลัยบูรพา

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน (โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน และเติมข้อความลงในช่องว่างตามความเป็นจริง)

1. เพศ 1) ชาย 2) หญิง
2. ระยะเวลาอยู่ประเทศไทย ..... ปี
3. มีญาติพี่น้อง หรือคนรู้จักในประเทศไทยหรือไม่ 1) มีจำนวน .....คน 2) ไม่มี
4. สัญชาติ 1) จีน 2) เวียดนาม 3) ลาว 4) กัมพูชา 5) อื่น ๆ .....

ตอนที่ 2 แบบประเมินรายข้อคำถาม โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับนักศึกษา โดยพิจารณาว่าความรู้สึกหรือความคิดเห็นของนักศึกษาก่อนไปทางซ้าย ทางขวา หรือตรงกลาง ซึ่งในแต่ละข้อจะมีตัวเลือกทั้งหมด 7 ตัวเลือก แล้วทำเครื่องหมาย ✗ ลงในระดับ 1-7 ดังนี้

1	2	3	4	5	6	7
ระดับ ความรู้สึก หรือความ คิดเห็นที่ ตรงกับ นักศึกษา น้อยที่สุด	ระดับ ความรู้สึก หรือความ คิดเห็นที่ ตรงกับ นักศึกษา น้อย	ระดับ ความรู้สึก หรือความ คิดเห็นที่ ตรงกับ นักศึกษา ค่อนข้าง น้อย	ระดับ ความรู้สึก หรือความ คิดเห็นที่ ตรงกับ นักศึกษา ปานกลาง	ระดับ ความรู้สึก หรือความ คิดเห็นที่ ตรงกับ นักศึกษา ค่อนข้างมาก	ระดับ ความรู้สึก หรือความ คิดเห็นที่ ตรงกับ นักศึกษา มาก	ระดับ ความรู้สึก หรือความ คิดเห็นที่ ตรงกับ นักศึกษา มากที่สุด

ข้อ ที่	ข้อคำถาม	ระดับความรู้สึก/ ความคิดเห็น						
		1	2	3	4	5	6	7
1	ฉันไม่ต้องทำตามอย่างวัฒนธรรมอื่น ๆ ที่ฉันเข้าไปอาศัยอยู่	1	2	3	4	5	6	7
2	ฉันไม่สนใจในค่านิยมและประเพณีของวัฒนธรรมอื่น	1	2	3	4	5	6	7
3	ฉันไม่ให้ความร่วมมือกับคนที่แตกต่างทางวัฒนธรรมกับฉัน	1	2	3	4	5	6	7
4	ฉันไม่เชื่อใจกับผู้อื่นที่มีมาจากวัฒนธรรมอื่น	1	2	3	4	5	6	7
5	ฉันไม่ยุ่งเกี่ยวกับคนที่มาจากวัฒนธรรมอื่น	1	2	3	4	5	6	7
6	ฉันตั้งใจฟังอาจารย์สอน	1	2	3	4	5	6	7
7	ฉันทบทวนบทเรียนก่อนเรียนทุกครั้ง	1	2	3	4	5	6	7
8	ฉันยอมรับและปฏิบัติตามข้อตกลงในการเรียนของอาจารย์	1	2	3	4	5	6	7
9	ฉันมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน	1	2	3	4	5	6	7
10	ฉันจะซักถามข้อสงสัยในการเรียนกับอาจารย์	1	2	3	4	5	6	7
11	ฉันเข้าใจในสิ่งที่อาจารย์บรรยาย	1	2	3	4	5	6	7
12	ฉันยอมรับและปฏิบัติตามข้อตกลงในการเรียน	1	2	3	4	5	6	7
13	ฉันปรับปรุงแก้ไขงานตามข้อเสนอแนะของอาจารย์	1	2	3	4	5	6	7
14	ฉันมักมีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่มกับเพื่อน ๆ	1	2	3	4	5	6	7

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับความรู้สึก/ ความคิดเห็น						
		1	2	3	4	5	6	7
15	ฉันเต็มใจที่จะให้ความร่วมมือกับเพื่อนในการทำงาน	1	2	3	4	5	6	7
16	ฉันยอมรับความคิดเห็นของเพื่อนเมื่อทำงานร่วมกัน	1	2	3	4	5	6	7
17	ฉันเข้ากับเพื่อนได้ทุกคน	1	2	3	4	5	6	7
18	ถึงแม้หอบสมุดมีเสียงดังรบกวน แต่ฉันก็มีสมาธิในการอ่านหนังสือหรือทำงาน	1	2	3	4	5	6	7
19	ถึงแม้อาคารเรียนจะอยู่ไกล แต่ฉันก็เดินทางล่วงหน้ามาถึงก่อนชั่วโมงเรียน	1	2	3	4	5	6	7
20	ถึงแม้ห้องเรียนจะร้อน แต่ฉันก็มีสมาธิในการเรียน	1	2	3	4	5	6	7
21	ถึงแม้เพื่อน ๆ จะคุยกันขณะที่อาจารย์สอน แต่ฉันก็ยังมี ความสนใจในการเรียน	1	2	3	4	5	6	7
22	ฉันจัดสรรเวลาในการเข้าร่วมกิจกรรมอย่างเหมาะสม	1	2	3	4	5	6	7
23	ฉันแสดงความสามารถเต็มที่ในการเข้าร่วมกิจกรรม	1	2	3	4	5	6	7
24	การเข้าร่วมกิจกรรมทำให้ฉันได้เพื่อนใหม่ ๆ	1	2	3	4	5	6	7
25	ฉันแสดงออกได้อย่างเหมาะสมในบทบาทการเป็นผู้นำ และผู้ตาม	1	2	3	4	5	6	7
26	ก่อนมาเรียนที่ประเทศไทย ฉันค้นหาข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับ ความเชื่อ และวัฒนธรรมไทยเพื่อเตรียมตัวใช้ชีวิตในเมืองไทย	1	2	3	4	5	6	7
27	เมื่อมาใช้ชีวิตในเมืองไทย ในกรณีที่ฉันต้องเจอกับพฤติกรรม คนไทยที่ขัดแย้งกับวัฒนธรรมของฉัน ฉันจะไม่ด่วนสรุปตัดสิน จนกว่าจะมีข้อมูลมากเพียงพอ	1	2	3	4	5	6	7
28	ในสถานการณ์ที่ต้องเผชิญกับพฤติกรรมที่ไม่เป็นตามที่คาดหวัง ฉันจะพิจารณาถึงความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมก่อนที่จะ ปรับใจยอมรับ และเรียนรู้อย่างเข้าใจ	1	2	3	4	5	6	7
29	ก่อนมาเรียนที่ประเทศไทย ฉันฝึกฝนวิธีสื่อสารกับคนไทยจาก สื่อต่าง ๆ เช่น ดูข่าว ดูละครไทย ฟังเพลงไทย ฯลฯ	1	2	3	4	5	6	7
30	เมื่อมาใช้ชีวิตในเมืองไทย ฉันรู้วิธีการติดต่อสื่อสารกับคนไทยที่ เหมาะสมในแต่ละสถานการณ์	1	2	3	4	5	6	7
31	หากเกิดความไม่เข้าใจกันระหว่างฉันกับเพื่อนคนไทย ฉันจะ ทบทวนจุดอ่อนในการสื่อสาร และแก้ไขข้อบกพร่องของตนเอง	1	2	3	4	5	6	7

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับความรู้/ความคิดเห็น						
	ก่อนจะแสดงอารมณ์อะไรออกไป							
32	ก่อนมาเรียนที่ประเทศไทย ฉันวางแผนการใช้ชีวิตประจำวันให้เหมาะสมกับวิถีชีวิตของคนไทย เช่น การทานอาหาร มารยาท สิ่งเคารพ พฤติกรรมต้องห้าม ฯลฯ เพื่อป้องกันความขัดแย้งระหว่างวัฒนธรรมของฉันกับวัฒนธรรมของไทย	1	2	3	4	5	6	7
33	เมื่อมาใช้ชีวิตในเมืองไทย ฉันไม่มีปัญหาในการใช้ชีวิตร่วมกับคนไทย เพราะเข้าใจความคิดและพฤติกรรมของคนไทยที่แตกต่างกัน	1	2	3	4	5	6	7
34	ฉันตรวจสอบและปรับความคิด-พฤติกรรมในการดำเนินชีวิตของตัวเองให้สอดคล้องกับการใช้ชีวิตร่วมกับเพื่อนคนไทย	1	2	3	4	5	6	7
35	ก่อนมาเรียนที่ประเทศไทย ฉันค้นหาข้อมูลแนวทางการสอนของอาจารย์ชาวไทยและวิธีการเรียนของนักศึกษาชาวไทย แล้ววางแผนการเรียนของฉันให้เหมาะสม	1	2	3	4	5	6	7
36	ฉันเข้าใจพฤติกรรมของอาจารย์และนักศึกษาไทยที่มีผลมาจากวัฒนธรรมไทย แม้ว่าพฤติกรรมนั้นจะไม่เหมือนกับวัฒนธรรมของฉัน	1	2	3	4	5	6	7
37	ตั้งแต่เริ่มเรียนจนถึงปัจจุบัน ฉันหมั่นตรวจสอบพฤติกรรมในชั้นเรียนของเพื่อนและอาจารย์อยู่เสมอ เพื่อปรับแผนการเรียนของฉันให้สอดคล้องกับการเรียนการสอนของไทย	1	2	3	4	5	6	7
38	ฉันเข้าใจความหมายของประเพณีไทย เช่น วันลอยกระทง วันสงกรานต์	1	2	3	4	5	6	7
39	ฉันรู้วิธีการปฏิบัติที่เหมาะสมในการเข้าร่วมวันสำคัญของไทย เช่น การลอยกระทง การสงฆ์น้ำพระ	1	2	3	4	5	6	7
40	ฉันรู้วิธีการทักทายตามแบบอย่างของวัฒนธรรมไทย เช่น การทำความเคารพ การไหว้ผู้ที่อยู่ในสถานภาพต่าง ๆ กัน	1	2	3	4	5	6	7
41	ฉันสามารถทักทายกับคนไทยได้เหมาะสมกับสถานการณ์ เช่น การไหว้ผู้ที่มีอายุมากกว่า การไหว้พระสงฆ์	1	2	3	4	5	6	7
42	ฉันรู้และเข้าใจกฎหมายในชีวิตประจำวันที่สำคัญของไทย	1	2	3	4	5	6	7
43	ฉันสามารถบอกวิธีการปฏิบัติตนตามกฎหมายในชีวิตประจำวัน	1	2	3	4	5	6	7

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับความรู้/ความคิดเห็น						
	สำคัญของไทยได้							
44	ฉันรู้ถึงกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ของการเรียนในระดับมหาวิทยาลัย	1	2	3	4	5	6	7
45	ฉันสามารถอธิบายวิธีการเรียนร่วมกับเพื่อนคนไทยไปยังรุ่นน้องของประเทศของฉันได้	1	2	3	4	5	6	7
46	ฉันอยากเรียนรู้วัฒนธรรมไทย	1	2	3	4	5	6	7
47	ฉันสนใจมาเรียนในประเทศไทย เพราะทำให้ฉันเข้าใจ และเปิดใจยอมรับวัฒนธรรมไทย	1	2	3	4	5	6	7
48	ฉันมั่นใจว่าฉันสามารถใช้ชีวิตประจำวันอยู่ในประเทศไทยได้	1	2	3	4	5	6	7
49	ฉันรู้สึกสนุกเมื่อได้พูดคุยกับคนไทย	1	2	3	4	5	6	7
50	ฉันสนใจมาเรียนที่ประเทศไทย เพราะจะทำให้ฉันกล้าพูดกับคนไทยได้	1	2	3	4	5	6	7
51	ฉันสามารถจัดความกลัวในการพูดคุยกับคนไทยได้	1	2	3	4	5	6	7
52	ฉันอยากมีเพื่อนเป็นคนไทย	1	2	3	4	5	6	7
53	ฉันสนใจมาเรียนเพื่อพัฒนาภาษาไทย เพราะจะสามารถนำไปใช้ประกอบอาชีพในอนาคต	1	2	3	4	5	6	7
54	ฉันมั่นใจว่าฉันสามารถทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนคนไทยได้	1	2	3	4	5	6	7
55	ฉันอยากได้ประสบการณ์ใหม่ ๆ ในการมาเรียนที่ประเทศไทย	1	2	3	4	5	6	7
56	ฉันหวังว่าการมาเรียนในประเทศไทยจะทำให้ฉันนำความรู้ไปพัฒนาประเทศตนเองได้	1	2	3	4	5	6	7
57	ฉันมั่นใจว่าจะสามารถปรับทัศนคติที่ดีต่อการเรียนร่วมกับเพื่อนคนไทยได้	1	2	3	4	5	6	7
58	ฉันสามารถเลือกใช้คำพูดที่เหมาะสมกับวัยและสถานการณ์กับผู้สนทนาด้วยได้	1	2	3	4	5	6	7
59	ฉันใช้ท่าทางแสดงการทักทายได้เหมาะสมกับวัฒนธรรมไทย เช่น การไหว้	1	2	3	4	5	6	7
60	ฉันใช้วิธีการปฏิเสธเพื่อนชาวไทยได้เหมาะสมกับสถานการณ์	1	2	3	4	5	6	7
61	ฉันพูดภาษาอังกฤษแทนภาษาไทยเพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจในการสื่อสารกับคนไทย	1	2	3	4	5	6	7

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับความรู้สึก/ ความคิดเห็น						
		1	2	3	4	5	6	7
62	ฉันใช้ท่าทางประกอบในการสื่อสารกับคนไทย	1	2	3	4	5	6	7
63	ฉันใช้วิธีการพูดเชิงเชิญให้เพื่อนคนไทยมาร่วมงานกับฉันได้	1	2	3	4	5	6	7
64	ฉันใช้น้ำเสียงที่เหมาะสมกับแต่ละสถานการณ์ในการสนทนากับคนไทยได้	1	2	3	4	5	6	7
65	ฉันใช้สีหน้าช่วยในการสื่อสารเพื่อให้คนไทยเข้าใจว่าฉันรู้สึกอย่างไร	1	2	3	4	5	6	7
66	ฉันมีวิธีขอร้องให้เพื่อนคนไทยมาช่วยเหลือฉันได้	1	2	3	4	5	6	7
67	ฉันเปลี่ยนจังหวะการพูด การเงียบให้เหมาะสมกับสถานการณ์	1	2	3	4	5	6	7
68	ฉันใช้ภาพประกอบเพื่อช่วยสื่อสารกับคนไทย	1	2	3	4	5	6	7
69	ฉันมีวิธีการที่หลากหลายในการขอโทษเพื่อนคนไทยให้หายโกรธฉันได้	1	2	3	4	5	6	7

70. หากฉันมีปากมีเสียงอย่างรุนแรงกับคู่รักของฉัน หรือคนที่ฉันให้ความสำคัญอย่างมาก									
คำถาม	เหตุที่ทำให้มีปากเสียงกันอย่างรุนแรง เป็นสิ่งที่ (C-)								
คำตอบ	ฉันไม่สามารถควบคุม/ จัดการได้	1	2	3	4	5	6	7	ฉันควบคุม/จัดการได้
คำถาม	ผลจากเหตุการณ์นี้ทำให้ฉันรู้สึก (O _w -)								
คำตอบ	ไม่ต้องรับผิดชอบ	1	2	3	4	5	6	7	ต้องรับผิดชอบเต็มที่
71. หากเพื่อนสนิทของฉันป่วยหนัก									
คำถาม	ผลจากเหตุการณ์นี้ทำให้ฉันรู้สึก (O _w -)								
คำตอบ	ไม่ต้องรับผิดชอบ	1	2	3	4	5	6	7	ต้องรับผิดชอบเต็มที่
72. หากฉันได้รับเชิญไปงานที่สำคัญงานหนึ่ง									
คำถาม	การที่ฉันได้รับเชิญ เป็นเพราะ (O _r -)								
คำตอบ	ตัวฉันเอง	1	2	3	4	5	6	7	คนอื่น/ ปัจจัยอื่น
73. หากฉันได้รับการปฏิเสธไม่ให้ทำงานที่สำคัญชิ้นหนึ่ง									
คำถาม	การที่ฉันได้รับการปฏิเสธ เป็นเพราะ (R-)								
คำตอบ	ตัวฉันเอง	1	2	3	4	5	6	7	สถานการณ์ในตอนนั้น
คำถาม	เหตุการณ์เช่นนี้จะ (E-)								

คำตอบ	เกิดขึ้นกับฉันเสมอ	1	2	3	4	5	6	7	ไม่เกิดขึ้นกับฉันอีกเลย
74. หากฉันถูกเพื่อนร่วมงานที่ไว้เนื้อเชื่อใจนิทา									
คำถาม	เหตุที่ฉันได้รับการนิทาเช่นนั้น เป็นเพราะ (R-)								
คำตอบ	ตัวฉันเอง	1	2	3	4	5	6	7	สถานการณ์ในตอนนั้น
คำถาม	เหตุการณ์เช่นนี้จะ (E-)								
คำตอบ	เกิดขึ้นกับฉันเสมอ	1	2	3	4	5	6	7	ไม่เกิดขึ้นกับฉันอีกเลย
75. หากฉันได้รับการตรวจวินิจฉัยว่าฉันป่วย									
คำถาม	การที่เขาป่วย เป็นเพราะ (R-)								
คำตอบ	ตัวฉันเอง	1	2	3	4	5	6	7	สถานการณ์ในตอนนั้น
คำถาม	การที่คนใกล้ชิดป่วยนั้น (E-)								
คำตอบ	เกิดขึ้นกับฉันเสมอ	1	2	3	4	5	6	7	ไม่เกิดขึ้นกับฉันอีกเลย
76. หากฉันพลาดเดินทางที่จองตัวเอาไว้แล้ว									
คำถาม	เหตุที่ทำให้ฉันพลาดจากการเดินทาง เป็นสิ่งที่ (C-)								
คำตอบ	ฉันไม่สามารถควบคุม/จัดการได้	1	2	3	4	5	6	7	ฉันควบคุม/จัดการได้
คำถาม	การที่ฉันพลาดการเดินทางนี้ เป็นเพราะ (O _r -)								
คำตอบ	ตัวฉันเอง	1	2	3	4	5	6	7	คนอื่น/ ปัจจัยอื่น
77. หากโครงการที่ฉันรับผิดชอบล้มเหลว									
คำถาม	เหตุที่โครงการนี้ล้มเหลว เป็นสิ่งที่ (C-)								
คำตอบ	ฉันไม่สามารถควบคุม/จัดการได้	1	2	3	4	5	6	7	ฉันควบคุม/จัดการได้
คำถาม	ผลจากเหตุการณ์นี้ทำให้ฉันรู้สึก (O _w -)								
คำตอบ	ไม่ต้องรับผิดชอบ	1	2	3	4	5	6	7	ต้องรับผิดชอบเต็มที่
78. หากอาจารย์ตัดคะแนนการเรียนลงจากเดิม 30% เพื่อแลกกับการมีสิทธิ์สอบ									
คำถาม	เหตุที่ฉันถูกตัดคะแนนการเรียนเช่นนี้ เป็นสิ่งที่ (C-)								
คำตอบ	ฉันไม่สามารถควบคุม/จัดการได้	1	2	3	4	5	6	7	ฉันควบคุม/จัดการได้
คำถาม	เหตุที่ฉันต้องถูกตัดคะแนนการเรียนเกิดจาก (O _r -)								
คำตอบ	ตัวฉันเอง	1	2	3	4	5	6	7	คนอื่น/ ปัจจัยอื่น

79. หากฉันเดินทางไปเรียนไม่ทัน									
คำถาม	การที่ไปเรียนไม่ทันนั้น เป็นเพราะ (R-)								
คำตอบ	ตัวฉันเอง	1	2	3	4	5	6	7	สถานการณ์ในตอนนั้น
คำถาม	เหตุการณ์เช่นนี้จะ (E-)								
คำตอบ	เกิดขึ้นกับฉันเสมอ	1	2	3	4	5	6	7	ไม่เกิดขึ้นกับฉันอีกเลย
80. หากหมอแจ้งกับฉันว่า ฉันมีสุขภาพไม่ดี									
คำถาม	การที่ฉันมีสุขภาพไม่ดี เป็นเพราะ (R-)								
คำตอบ	ตัวฉันเอง	1	2	3	4	5	6	7	สถานการณ์ในตอนนั้น
คำถาม	เหตุการณ์เช่นนี้จะ (E-)								
คำตอบ	เกิดขึ้นกับฉันเสมอ	1	2	3	4	5	6	7	ไม่เกิดขึ้นกับฉันอีกเลย
81. หากฉันได้พยายามโทรติดต่อเพื่อน ๆ หลายครั้งแล้ว แต่ไม่มีใครโทรกลับมาหาฉันเลย									
คำถาม	การที่เพื่อนไม่โทรกลับมาหาฉัน เป็นเพราะ (R-)								
คำตอบ	ตัวฉันเอง	1	2	3	4	5	6	7	สถานการณ์ในตอนนั้น
คำถาม	เหตุการณ์เช่นนี้จะ (E-)								
คำตอบ	เกิดขึ้นกับฉันเสมอ	1	2	3	4	5	6	7	ไม่เกิดขึ้นกับฉันอีกเลย
82. หากฉันทราบว่าผลการประเมินผลการทำงานของฉันไม่ดีหรือไม่เป็นที่น่าพอใจ									
คำถาม	การที่ได้ทราบว่าผลการประเมินงานของฉันไม่ดีครั้งนี้ เป็นเรื่องที่ (C-)								
คำตอบ	ฉันไม่สามารถควบคุม/จัดการได้	1	2	3	4	5	6	7	ฉันควบคุม/จัดการได้
83. หากฉันไม่ได้รับทุนการศึกษาดังที่หวังไว้									
คำถาม	สาเหตุที่ทำให้ฉันไม่ได้รับทุนการศึกษาในครั้งนี้ เป็นสิ่งที่ (C-)								
คำตอบ	ฉันไม่สามารถควบคุม/จัดการได้	1	2	3	4	5	6	7	ฉันควบคุม/จัดการได้
คำถาม	เหตุที่ฉันไม่ได้รับทุนการศึกษาเป็นเพราะ (O _r -)								
คำตอบ	ตัวฉันเอง	1	2	3	4	5	6	7	คนอื่น/ บัณฑิตอื่น

ภาคผนวก ข
แบบวัดฉบับภาษาไทยจีน

外国学生的文化智力：基础概念的形成过程 效度的测试和检验 调查问卷

说明

1. 本调查问卷分为两部分，即1) 基本信息2) 问卷评估。
2. 本调查问卷的研究对象为赴泰外国留学生，请填写基本信息，并阅读问题后评估其符合大学生的感知、意见或行为的程度。
3. 该问卷调查仅用于学术研究，所有回答将不会对大学生自身或学分有任何影响。
4. 请大学生如实完整填写每一页调查问卷。

非常感谢您参与本次问卷调查。

MR.ANUPHUM KUMYOUNG

布拉帕大学
学习成绩统计和测试研究系大学生

感觉或意见从左至右或从中间进行评估，每一道题目有7个选项，请在下列1-7内做标记“X”。

1	2	3	4	5	6	7
符合大学生感知或意见程度	符合大学生感知或意见程度	符合大学生感知或意见程度	符合大学生感知或意见程度	符合大学生感知或意见程度	符合大学生感知或意见程度	符合大学生感知或意见程度
最少	少	比较少	中等	比较多	多	最多

序号	问题	感知/意见程度						
		1	2	3	4	5	6	7
1	我不需要遵从我在异乡的其他文化	1	2	3	4	5	6	7
2	我对其他价值观和文化习俗不感兴趣	1	2	3	4	5	6	7
3	我不配合与我有不一样文化习俗的人	1	2	3	4	5	6	7
4	我对来自异地文化的人不信任	1	2	3	4	5	6	7
5	我不与来自异地文化的人有交涉	1	2	3	4	5	6	7
6	我认真听老师讲课	1	2	3	4	5	6	7
7	每一次上课前我都会先复习功课	1	2	3	4	5	6	7
8	我接受并按照老师的规定学习	1	2	3	4	5	6	7

序号	问题	感知/ 意见程度						
		1	2	3	4	5	6	7
9	我参与教学	1	2	3	4	5	6	7
10	我在课堂上会向老师提出疑问	1	2	3	4	5	6	7
11	我理解老师阐述的内容	1	2	3	4	5	6	7
12	我接受并按教学规定学习	1	2	3	4	5	6	7
13	我按老师的建议修改作业	1	2	3	4	5	6	7
14	我经常会和朋友一起做小组任务	1	2	3	4	5	6	7
15	在工作中我愿意和朋友合作	1	2	3	4	5	6	7
16	在一起工作的时候我会听取朋友的意见	1	2	3	4	5	6	7
17	我和所有朋友都合得来	1	2	3	4	5	6	7
18	即使图书馆有噪音干扰但我仍然能静下心来看书或工作	1	2	3	4	5	6	7
19	即使教学楼比较远但我都会在课前提前到达	1	2	3	4	5	6	7
20	即使教室里很热但我仍然能静下心来学习	1	2	3	4	5	6	7
21	即使在老师上课的时候有同学在聊天但我仍然有兴趣学习	1	2	3	4	5	6	7
22	我会合理安排时间参加活动	1	2	3	4	5	6	7
23	我参加活动时会充分发挥我的能力	1	2	3	4	5	6	7
24	参加活动会让我交到新朋友	1	2	3	4	5	6	7
25	我能充分扮演领导者和跟随者的角色	1	2	3	4	5	6	7
26	在来泰国前我搜索大量关于泰国的文化和信仰以做好适应泰国的生活方式	1	2	3	4	5	6	7
27	来泰国生活后，每当看到泰国人的行为与我国家的文化有冲突，我不着急下定论，直到有足够的依据	1	2	3	4	5	6	7
28	若须应对与自己预期有异的行为，在调节心态学习理解和接受前，我会考虑到两者之间的文化差异	1	2	3	4	5	6	7
29	在来泰国之前，我有通过各种媒体学习与泰国人的沟通方式，例如看新闻、看泰国电视剧、听泰国音乐等	1	2	3	4	5	6	7
30	来泰国生活后，我能在不同场合用不同的沟通方式与泰国人交流	1	2	3	4	5	6	7
31	如果我和泰国朋友之间产生误解，在表达喜怒哀乐前，我会先想想我自己沟通上的弱点并改善自己的缺点	1	2	3	4	5	6	7

序号	问题	感知/ 意见程度						
		1	2	3	4	5	6	7
32	在来泰国学习前, 我会按照泰国人的生活方式来安排我的日常生活, 例如饮食、礼貌、崇尚和禁忌的行为等, 避免我国与泰国之间的文化差异	1	2	3	4	5	6	7
33	来泰国生活后, 和泰国人一起生活我没有问题, 因为我理解泰国人的思想和行为	1	2	3	4	5	6	7
34	我审视和调节自己的思想和行为以适应和泰国朋友共同生活	1	2	3	4	5	6	7
35	在来泰国学习前, 我搜索了泰国老师的教学方式和泰国学生的学习方法, 然后合理安排我的学习计划	1	2	3	4	5	6	7
36	受泰国文化的影响, 我理解泰国老师和学生的行为, 即使该文化与我的文化有差异	1	2	3	4	5	6	7
37	从开始学习到现在, 我经常审视老师和班上同学的行为, 以调整出适合泰国教学的学习计划	1	2	3	4	5	6	7
38	我理解泰国习俗的意义, 例如水灯节、宋干节	1	2	3	4	5	6	7
39	我知道如何参与泰国重要节日, 例如放水灯、撒圣水等	1	2	3	4	5	6	7
40	我会泰式打招呼方式, 例如尊重方式、不同场合拜不同人的方式等	1	2	3	4	5	6	7
41	在不同的场合我会用不同的方式和泰国人打招呼, 例如拜长者、拜僧侣等	1	2	3	4	5	6	7
42	我知道和理解泰国日常生活中的法律规定	1	2	3	4	5	6	7
43	我能说出遵循泰国日常生活法律规定的方式	1	2	3	4	5	6	7
44	我了解大学的学习规章制度	1	2	3	4	5	6	7
45	我能向我国内的学弟学妹介绍与泰国朋友共同学习的学习方式	1	2	3	4	5	6	7
46	我想学习泰国的文化	1	2	3	4	5	6	7
47	我有兴趣来泰国学习, 因为这能让我了解和接受泰国的文化	1	2	3	4	5	6	7
48	我自信能在泰国过好日常生活	1	2	3	4	5	6	7
49	我觉得和泰国人交谈很有乐趣	1	2	3	4	5	6	7
50	我有兴趣来泰国学习, 因为这能让我敢于和泰国人交谈	1	2	3	4	5	6	7

序号	问题	感知/ 意见程度						
		1	2	3	4	5	6	7
51	我能克服和泰国人交谈的恐惧	1	2	3	4	5	6	7
52	我想要有泰国朋友	1	2	3	4	5	6	7
53	我有兴趣来泰国加强语言学习，因为语言对今后的工作有帮助	1	2	3	4	5	6	7
54	我自信能融洽的和泰国朋友一起参加活动	1	2	3	4	5	6	7
55	我想获得在泰国学习的新经验	1	2	3	4	5	6	7
56	我希望来泰国学习能让我将所学到的知识回去发展自己的国家	1	2	3	4	5	6	7
57	我自信能调节好和泰国朋友一起学习的心态	1	2	3	4	5	6	7
58	我能在不同的场合用各种用语应对各种年龄段的人	1	2	3	4	5	6	7
59	我会按照泰国文化使用各种打招呼方式，例如拜	1	2	3	4	5	6	7
60	我能根据场合用适当的方式来拒绝泰国人	1	2	3	4	5	6	7
61	我会用英文代替泰语来跟泰国人沟通，让双方更容易理解	1	2	3	4	5	6	7
62	在和泰国人沟通交流时我会搭配使用肢体语言	1	2	3	4	5	6	7
63	我会邀请泰国人参与我的工作	1	2	3	4	5	6	7
64	在和泰国忍对话时，不同场合我会使用适当的声调	1	2	3	4	5	6	7
65	我会用面部表情来辅助沟通交流，让泰国人知道我的感想	1	2	3	4	5	6	7
66	我有方法让泰国来帮助我	1	2	3	4	5	6	7
67	我会在各种场合调节说话的节奏和沉默	1	2	3	4	5	6	7
68	我会用图片来辅助和泰国人沟通交流	1	2	3	4	5	6	7
69	我会用多种道歉的方式来让泰国人消气	1	2	3	4	5	6	7

70. 如果我和我的爱人或对我很重要的人有激烈的争议										
问题	造成激烈争议原因是 (c-)									
答案	我无法控制/处理	1	2	3	4	5	6	7	我能控制/处理	
问题	这种后果让我 (ow-)									
答案	不用负责	1	2	3	4	5	6	7	完全负责	
71. 如果我的好朋友病重										
问题	这种后果让我 (ow-)									
答案	不用负责	1	2	3	4	5	6	7	完全负责	
72. 如果我没有被邀请去参加一个重要的宴会										
问题	我不被邀请的原因是 (or-)									
答案	我自己	1	2	3	4	5	6	7	别人/其他因素	
73. 如果我被拒参与一项重要的工作										
问题	我被拒的原因是 (r-)									
答案	我自己	1	2	3	4	5	6	7	当下的状况	
问题	这种情况 (e-)									
答案	经常发生在我身上	1	2	3	4	5	6	7	从来都没有发生在我身上	
74. 如果我被信任的同事非议										
问题	我被非议的原因是 (r-)									
答案	我自己	1	2	3	4	5	6	7	当下的状况	
问题	这种情况 (e-)									
答案	经常发生在我身上	1	2	3	4	5	6	7	从来都没有发生在我身上	
75. 如果我被诊断出患病										
问题	我患病时因为 (r-)									
答案	我自己	1	2	3	4	5	6	7	当下的状况	
问题	身边的人生病 (e-)									
答案	经常发生在我身上	1	2	3	4	5	6	7	从来都没有发生在我身上	
76. 如果我已经定好票但却无法出行										
问题	我无法出行的原因这种事情是 (c-)									
答案	我无法控制/处理	1	2	3	4	5	6	7	我能控制/处理	
问题	我无法出行的原因是 (or-)									
答案	我自己	1	2	3	4	5	6	7	别人/其他因素	
77. 如果我负责的项目破产										

问题	项目破产这种事情是 (c-)								
答案	我无法控制/处理	1	2	3	4	5	6	7	我能控制/处理
问题	这种后果让我 (ow-)								
答案	不用负责	1	2	3	4	5	6	7	完全负责
78. 如果老师扣掉原学分的30%来换取考试资格									
问题	我被扣掉学分这种事情是 (c-)								
答案	我无法控制/处理	1	2	3	4	5	6	7	我能控制/处理
问题	我被扣掉学分是因为 (or-)								
答案	我自己	1	2	3	4	5	6	7	别人/其他因素
79. 如果来不及去上课									
问题	来不及去上课的原因是 (r-)								
答案	我自己	1	2	3	4	5	6	7	当下的状况
问题	这种情况 (e-)								
答案	经常发生在我身上	1	2	3	4	5	6	7	从来都没有发生在我身上
80. 如果医生告诉我说我健康状况不佳									
问题	我身体不健康是因为 (r-)								
答案	我自己	1	2	3	4	5	6	7	当下的状况
问题	这种情况 (e-)								
答案	经常发生在我身上	1	2	3	4	5	6	7	从来都没有发生在我身上
81. 如果我尝试给朋友打了很多通电话,但是都没人回拨来找我									
问题	朋友不回拨找我是因为 (r-)								
答案	我自己	1	2	3	4	5	6	7	当下的状况
问题	这种情况 (e-)								
答案	经常发生在我身上	1	2	3	4	5	6	7	从来都没有发生在我身上
82. 如果我知道我的成绩评定不好或令人不满意									
问题	知道自己成绩评定不好这件事是 (c-)								
答案	我无法控制/处理	1	2	3	4	5	6	7	我能控制/处理
83. 如果我没有如愿获得奖学金									
问题	我没有获得奖学金的原因这件事情是 (c-)								
答案	我无法控制/处理	1	2	3	4	5	6	7	我能控制/处理
问题	我没有获得奖学金的原因是 (or-)								
答案	我自己	1	2	3	4	5	6	7	别人/其他因素

ภาคผนวก ค
แบบวัดฉบับภาษาลาว

**ແບບສອບຖາມເພື່ອການວິໄຈ
ເລື່ອງ
ຄວາມສະຫງາດທາງວັດທະນະທຳຂອງນັກສຶກສາຕ່າງຊາດ: ກະບວນການສ້າງມະນຸດທັດພື້ນຖານ
ການວັດ ແລະການກວດສອບຄວາມທ່ຽງຕົງ**

ຄຳຊີ້ແຈງ

1. ແບບສອບຖາມສະບັບນີ້ແບ່ງອອກເປັນ 2 ຕອນ ຄື 1) ຂໍ້ມູນພື້ນຖານ 2) ແບບປະເມີນແບບຂໍ້ຄຳຖາມ
2. ແບບວັດສະບູບນີ້ປະກອບຂຶ້ນເພື່ອສອບຖາມນັກສຶກສາຕ່າງຊາດທີ່ເຂົ້າມາສຶກສາຕໍ່ໃນປະເທດໄທ ໂດຍມີຂໍ້ມູນພື້ນຖານໃຫ້ຕື່ມ ແລະມີຂໍ້ຄຳຖາມໃຫ້ນັກສຶກສາອ່ານ ແລ້ວພິຈາລະນາວ່າຂໍ້ຄວາມນັ້ນກົງກັບຄວາມຮູ້ສຶກ, ຄວາມຄິດເຫັນ ຫຼືການກະທຳຂອງນັກສຶກສາມາກນ້ອຍພຽງໃດ
3. ທຸກຂໍ້ຄຳຕອບຂອງນັກສຶກສາ ຈະໃຊ້ເປັນຂໍ້ມູນໃນການສຶກສາວິໄຈເທົ່ານັ້ນ. ຄຳຕອບຈະບໍ່ສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ຕົວນັກສຶກສາ ຫຼືຜົນຄະແນນຂອງນັກສຶກສາແຕ່ຢ່າງໃດ
4. ຂໍໃຫ້ນັກສຶກສາຕື່ມຂໍ້ມູນຕົວຈິງໃຫ້ຄົບຖືກໜ້າ

ທ້າວອະນຸພູມ ຄຳຍັງ
ນິສິດສາຂາວິໄຈ ວັດຜົນແລະສະຖິຕິການສຶກສາ
ມະຫາວິທະຍາໄລ ບູລະເພາ

ຕອນທີ 1 ຂໍ້ມູນພື້ນຖານ (ກະລຸນາຕື່ມໝາຍ ✓ ໃສ່ ແລະຕື່ມຂໍ້ຄວາມໃສ່ໃນຊ່ອງວ່າງຕາມຄວາມຈິງ)

1. ເພດ 1) ຊາຍ 2) ຍິງ
2. ໄລຍະເວລາມາຢູ່ໃນປະເທດໄທ.....ປີ
3. ມີເພື່ອນ ຫຼືຄົນຮູ້ຈັກໃນປະເທດໄທຫຼືບໍ່ 1) ມີ ຈຳນວນ.....ຄົນ 2) ບໍ່ມີ
4. ສັນຊາດ 1) ຈີນ 2) ຫວຽດນາມ 3) ລາວ 4) ກຳປູເຈຍ 5) ອື່ນໆ.....

ຕອນທີ 2 ແບບປະເມີນລາຍຂໍ້ຄຳຖາມ ກະລຸນາຕື່ມໝາຍ ✓ ລົງໃນບ່ອນທີ່ກົງກັບນັກສຶກສາ ໂດຍພິຈາລະນາວ່າຄວາມຮູ້ສຶກ ຫຼື ຄວາມຄິດເຫັນຂອງນັກສຶກສາອຽງໄປທາງຊ້າຍ ຂວາ ຫຼື ກາງ ເຊິ່ງໃນແຕ່ລະຂໍ້ຈະມີຕົວເລືອກທັງໝົດ 7 ຕົວເລືອກ ແລ້ວເຮັດໝາຍ x ລົງໃນລະດັບ 1-7 ດັ່ງນີ້

←----->

1	2	3	4	5	6	7
ລະດັບ ຄວາມຮູ້ສຶກ ຫຼື ຄວາມ ຄິດເຫັນທີ່ ກົງກັບ ນັກສຶກສາ ໜ້ອຍທີ່ສຸດ	ລະດັບ ຄວາມຮູ້ສຶກ ຫຼື ຄວາມ ຄິດເຫັນທີ່ ກົງກັບ ນັກສຶກສາ ໜ້ອຍ	ລະດັບ ຄວາມຮູ້ສຶກ ຫຼື ຄວາມ ຄິດເຫັນທີ່ ກົງກັບ ນັກສຶກສາ ຄ່ອນຂ້າງ ໜ້ອຍ	ລະດັບ ຄວາມຮູ້ສຶກ ຫຼື ຄວາມ ຄິດເຫັນທີ່ ກົງກັບ ນັກສຶກສາ ປານກາງ	ລະດັບ ຄວາມຮູ້ສຶກ ຫຼື ຄວາມ ຄິດເຫັນທີ່ ກົງກັບ ນັກສຶກສາ ຄ່ອນຂ້າງ ຫລາຍ	ລະດັບ ຄວາມຮູ້ສຶກ ຫຼື ຄວາມ ຄິດເຫັນທີ່ ກົງກັບ ນັກສຶກສາ ຫລາຍ	ລະດັບ ຄວາມຮູ້ສຶກ ຫຼື ຄວາມ ຄິດເຫັນທີ່ ກົງກັບ ນັກສຶກສາ ຫລາຍທີ່ສຸດ

ຂໍ້ ທີ	ຂໍ້ຄໍາຖາມ	ລະດັບຄວາມຮູ້ສຶກ/ ຄວາມຄິດເຫັນ						
		1	2	3	4	5	6	7
1	ຂ້າພະເຈົ້າບໍ່ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມຢ່າງວັດທະນະທໍາອື່ນໆ ທີ່ພະເຈົ້າເຂົ້າ ໄປອາໄສຢູ່	1	2	3	4	5	6	7
2	ຂ້າພະເຈົ້າບໍ່ສົນໃຈຄໍານິຍົມ ແລະປະເພນີຂອງວັດທະນະທໍາອື່ນ	1	2	3	4	5	6	7
3	ຂ້າພະເຈົ້າບໍ່ໃຫ້ຄວາມຮ່ວມມືກັບຄົນທີ່ແຕກຕ່າງທາງວັດທະນະທໍາ ກັບຂ້າພະເຈົ້າ	1	2	3	4	5	6	7
4	ຂ້າພະເຈົ້າບໍ່ເຊື່ອໃຈກັບຜູ້ຄົນທີ່ມາຈາກວັດທະນະທໍາອື່ນ	1	2	3	4	5	6	7
5	ຂ້າພະເຈົ້າບໍ່ຢູ່ກ່ຽວກັບຄົນທີ່ມາຈາກວັດທະນະທໍາອື່ນ	1	2	3	4	5	6	7
6	ຂ້າພະເຈົ້າຕັ້ງໃຈຟັງອາຈານສອນ	1	2	3	4	5	6	7
7	ຂ້າພະເຈົ້າທວນຄືນບົດຮຽນກ່ອນຮຽນທຸກຄັ້ງ	1	2	3	4	5	6	7
8	ຂ້າພະເຈົ້າຍອມຮັບແລະປະຕິບັດຕາມຂໍ້ຕົກລົງໃນການຮຽນ	1	2	3	4	5	6	7
9	ຂ້າພະເຈົ້າມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຈັດການຮຽນການສອນ	1	2	3	4	5	6	7
10	ຂ້າພະເຈົ້າຖາມຂໍ້ສົງໄສໃນການຮຽນກັບອາຈານ	1	2	3	4	5	6	7
11	ຂ້າພະເຈົ້າເຂົ້າໃຈສິ່ງທີ່ອາຈານບັນຍາຍ	1	2	3	4	5	6	7
12	ຂ້າພະເຈົ້າຍອມຮັບແລະປະຕິບັດຕາມຂໍ້ຕົກລົງໃນການຮຽນ	1	2	3	4	5	6	7
13	ຂ້າພະເຈົ້າບັບປຸງແກ້ໄຂງານຕາມຂໍ້ສະເໜີແນະຂອງອາຈານ	1	2	3	4	5	6	7
14	ຂ້າພະເຈົ້າມີສ່ວນຮ່ວມໃນການເຮັດວຽກກຸ່ມກັບເພື່ອນ	1	2	3	4	5	6	7
15	ຂ້າພະເຈົ້າຕັ້ງໃຈທີ່ຈະໃຫ້ຄວາມຮ່ວມມືກັບເພື່ອນໃນການເຮັດວຽກ	1	2	3	4	5	6	7
16	ຂ້າພະເຈົ້າຍອມຮັບ ຄວາມຄິດເຫັນຂອງເພື່ອນເວລາເຮັດວຽກຮ່ວມ ກັນ	1	2	3	4	5	6	7
17	ຂ້າພະເຈົ້າເຂົ້າກັບເພື່ອນທຸກຄົນໄດ້	1	2	3	4	5	6	7
18	ເຖິງວ່າຫໍສະໝຸດມີສຽງຮັບກວນ ແຕ່ຂ້າພະເຈົ້າກໍມີສະມາທິໃນການ ອ່ານໜັງສື ຫຼື ເຮັດວຽກ	1	2	3	4	5	6	7
19	ເຖິງວ່າອາຄານຮຽນຈະຢູ່ໄກ ແຕ່ຂ້າພະເຈົ້າກໍເດີນທາງລ່ວງໜ້າມາ ເຖິງກ່ອນໄມ້ຮຽນ	1	2	3	4	5	6	7
20	ເຖິງວ່າຫ້ອງຮຽນຈະຮ້ອນ ແຕ່ຂ້າພະເຈົ້າກໍມີສະມາທິໃນການຮຽນ	1	2	3	4	5	6	7
21	ເຖິງວ່າໝູ່ພວກ ຈະລົມກັນໃນເວລາທີ່ອາຈານສອນ ແຕ່ຂ້າພະເຈົ້າກໍ ຍັງມີຄວາມສົນໃຈໃນການຮຽນ	1	2	3	4	5	6	7
22	ຂ້າພະເຈົ້າຈັດສັນເວລາໃນການເຂົ້າຮ່ວມກິດຈະກຳຢ່າງເໝາະສົມ	1	2	3	4	5	6	7
23	ຂ້າພະເຈົ້າສະແດງຄວາມສາມາດຕັ້ງໃຈໃນການເຂົ້າຮ່ວມກິດຈະກຳ	1	2	3	4	5	6	7
24	ການເຂົ້າຮ່ວມກິດຈະກຳເຮັດໃຫ້ຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ເພື່ອນໃໝ່ໆ	1	2	3	4	5	6	7
25	ຂ້າພະເຈົ້າສະແດງອອກໄດ້ຢ່າງເໝາະສົມໃນບົດບາດການເປັນຜູ້ນຳ ແລະຜູ້ຕາມ	1	2	3	4	5	6	7
26	ກ່ອນມາຮຽນຢູ່ປະເທດໄທ ຂ້າພະເຈົ້າອອກຫາຂໍ້ມູນຕ່າງໆ ທີ່ກ່ຽວກັບ ຄວາມເຊື່ອ ແລະວັດທະນະທໍາໄທ ເພື່ອກຽມຕົວໃຊ້ຊີວິດໃນເມືອງໄທ	1	2	3	4	5	6	7

ຂໍ້ ທີ	ຂໍ້ຄໍາຖາມ	ລະດັບຄວາມຮູ້ສຶກ/ ຄວາມຄິດເຫັນ						
27	ເມື່ອມາໃຊ້ຊີວິດໃນເມືອງໄທ ໃນກໍລະນີທີ່ຂ້າພະເຈົ້າຕ້ອງພົບກັບພຶດຕິກຳຄົນໄທທີ່ຂັດແຍ້ງກັບວັດທະນະທຳຂອງຂ້າພະເຈົ້າ ຂ້າພະເຈົ້າຈະບໍ່ດ່ວນສະຫຼຸບຕັດສິນໃຈ ຈົນກວ່າຈະມີຂໍ້ມູນລາຍພຽງພໍ	1	2	3	4	5	6	7
28	ໃນສະຖານະການທີ່ຕ້ອງຜະເຊີນກັບພຶດຕິກຳທີ່ບໍ່ເປັນຕາມທິສາດຫວັງ ຂ້າພະເຈົ້າຈະພິຈາລະນາເຖິງຄວາມແຕກຕ່າງລະຫວ່າງວັດທະນະທຳກ່ອນທີ່ຈະປັບໃຈຍອມຮັບ ແລະຮຽນຮູ້ຢ່າງເຂົ້າໃຈ	1	2	3	4	5	6	7
29	ກ່ອນມາຮຽນທີ່ປະເທດໄທ ຂ້າພະເຈົ້າແອບແຜ່ກວີທີ່ສືບສານກັບຄົນໄທ ຈາກສື່ຕ່າງໆ ເຊັ່ນ ເບິ່ງຂ່າວ ເບິ່ງລະຄອນໄທ ຟັງເພງໄທ ໆລໆ	1	2	3	4	5	6	7
30	ເມື່ອມາໃຊ້ຊີວິດໃນເມືອງໄທ ຂ້າພະເຈົ້າຮູ້ວິທີການຕິດຕໍ່ສືບສານກັບຄົນໄທທີ່ເໝາະສົມໃນແຕ່ລະ ສະຖານະການ	1	2	3	4	5	6	7
31	ຖ້າເກີດຄວາມບໍ່ເຂົ້າໃຈກັນລະຫວ່າງຂ້າພະເຈົ້າກັບເພື່ອນຄົນໄທ ຂ້າພະເຈົ້າຈະທວນຄືນຈຸດອ່ອນ ໃນການສືບສານ ແລະແກ້ໄຂຂໍ້ບໍ່ກຳລັງຂອງຕົນເອງ ກ່ອນຈະສະແດງອາລົມອອກໄປ	1	2	3	4	5	6	7
32	ກ່ອນມາຮຽນທີ່ປະເທດໄທ ຂ້າພະເຈົ້າວາງແຜນການໃຊ້ຊີວິດປະຈຳວັນ ໃຫ້ເໝາະສົມກັບວິຖີຊີວິດຂອງ ຄົນໄທ ເຊັ່ນ ການກິນອາຫານ ມາລະຍາດ ສິ່ງທີ່ເຄົາຮົບ ພຶດຕິກຳຕ້ອງຫ້າມ ໆລໆ ເພື່ອປ້ອງກັນຄວາມ ຂັດແຍ້ງ ລະຫວ່າງວັດທະນະທຳຂອງຂ້າພະເຈົ້າ ກັບ ວັດທະນະທຳໄທ	1	2	3	4	5	6	7
33	ເມື່ອມາໃຊ້ຊີວິດໃນເມືອງໄທ ຂ້າພະເຈົ້າບໍ່ມີບັນຫາໃນການໃຊ້ຊີວິດ ຮ່ວມກັບຄົນໄທ ເພາະເຂົາໃຈຄວາມຄິດ ແລະພຶດຕິກຳຂອງຄົນໄທທີ່ ແຕກຕ່າງກັນ	1	2	3	4	5	6	7
34	ຂ້າພະເຈົ້າກວດສອບແລະປັບຄວາມຄິດ-ພຶດຕິກຳ ໃນການດຳເນີນ ຊີວິດຂອງຂ້າພະເຈົ້າໃຫ້ສອດຄ້ອງກັບການໃຊ້ຊີວິດ ຮ່ວມກັບເພື່ອນ ຄົນໄທ	1	2	3	4	5	6	7
35	ກ່ອນມາຮຽນທີ່ປະເທດໄທ ຂ້າພະເຈົ້າຊອກຫາຂໍ້ມູນແນວທາງການ ສອນຂອງອາຈນຊາວໄທ ແລະວິທີການຮຽນຂອງນັກສຶກສາໄທ ແລ້ວ ວາງແຜນການຮຽນຂອງຂ້າພະເຈົ້າໃຫ້ເໝາະສົມ	1	2	3	4	5	6	7
36	ຂ້າພະເຈົ້າເຂົ້າໃຈພຶດຕິກຳຂອງອາຈານ ແລະນັກສຶກສາໄທ ທີ່ມີຜົນາ ຈາກວັດທະນະທຳໄທ ແມ່ນພຶດຕິກຳນັ້ນຈະບໍ່ຄືກັບວັດທະນະທຳຂອງ ຂ້າພະເຈົ້າ	1	2	3	4	5	6	7
37	ຕັ້ງແຕ່ເລີ່ມຮຽນຫາປະຈຸບັນ ຂ້າພະເຈົ້າໝັ້ນກວດສອບພຶດຕິກຳໃນ ຊັ້ນຮຽນຂອງເພື່ອນ ແລະອາຈານຢູ່ຕະຫຼອດ ເພື່ອປັບແຜນການຮຽນ ຂອງຂ້າພະເຈົ້າໃຫ້ສອດຄ້ອງກັບການຮຽນການສອນຂອງໄທ	1	2	3	4	5	6	7
38	ຂ້າພະເຈົ້າເຂົ້າໃຈຄວາມໝາຍຂອງປະເພນີໄທ ເຊັ່ນ ວັນລອຍກະທົງ ວັນສົງການ	1	2	3	4	5	6	7
39	ຂ້າພະເຈົ້າຮູ້ວິທີການປະຕິບັດທີ່ເໝາະສົມໃນການເຂົ້າຮ່ວມວັນສຳຄັນ ຂອງໄທ ເຊັ່ນ ການລອຍກະທົງ ການຮົດສົງນ້ຳພຣະ	1	2	3	4	5	6	7
40	ຂ້າພະເຈົ້າຮູ້ວິທີການທັກທາຍຕາມແບບຢ່າງຂອງວັດທະນະທຳໄທ ເຊັ່ນ ການທຳຄວາມເຄົາຮົບ ການໄຫວ້ຜູ້ທີ່ຢູ່ໃນສະຖານະພາບຕ່າງກັນ	1	2	3	4	5	6	7
41	ຂ້າພະເຈົ້າສາມາດທັກທາຍກັບຄົນໄທໄດ້ເໝາະສົມ ກັບສະຖານະການ ເຊັ່ນ ການໄຫວ້ຜູ້ທີ່ມີອາຍຸຫຼາຍກວ່າ ການໄຫວ້ພຣະສົງ	1	2	3	4	5	6	7
42	ຂ້າພະເຈົ້າຮູ້ແລະເຂົ້າໃຈກົດໝາຍໃນຊີວິດປະຈຳວັນທີ່ສຳຄັນຂອງໄທ	1	2	3	4	5	6	7
43	ຂ້າພະເຈົ້າສາມາດບອກວິທີການປະຕິບັດຕົນຕາມກົດໝາຍໃນຊີວິດ ປະຈຳວັນຂອງໄທໄດ້	1	2	3	4	5	6	7
44	ຂ້າພະເຈົ້າຮູ້ເຖິງ ລະບຽບຂໍ້ບັງຄັບ ຂອງການຮຽນໃນລະດັບ	1	2	3	4	5	6	7

ຂໍ້ ທີ	ຂໍ້ຄໍາຖາມ	ລະດັບຄວາມຮູ້ສຶກ/ ຄວາມຄິດເຫັນ						
	ມະຫາວິທະຍາໄລ							
45	ຂ້າພະເຈົ້າສາມາດອະທິບາຍວິທີການຮຽນຮ່ວມກັບເພື່ອນຄົນໄທ ໄປ ຍັງຮຸ່ນນ້ອງປະເທດຂ້າພະເຈົ້າໄດ້	1	2	3	4	5	6	7
46	ຂ້າພະເຈົ້າຢາກຮຽນຮູ້ວັດທະນະທຳໄທ	1	2	3	4	5	6	7
47	ຂ້າພະເຈົ້າສົນໃຈມາຮຽນປະເທດໄທ ເພາະເຮັດໃຫ້ຂ້າພະເຈົ້າເຂົ້າໃຈ ແລະເປີດໃຈຍອມຮັບວັດທະນະທຳໄທ	1	2	3	4	5	6	7
48	ຂ້າພະເຈົ້າໝັ້ນໃຈວ່າ ສາມາດໃຊ້ຊີວິດປະຈຳວັນຢູ່ໃນປະເທດໄດ້	1	2	3	4	5	6	7
49	ຂ້າພະເຈົ້າຮູ້ສຶກມ່ວນຊື່ນເມື່ອໄດ້ໂອ້ນລົມກັບຄົນໄທ	1	2	3	4	5	6	7
50	ຂ້າພະເຈົ້າສົນໃຈມາຮຽນທີ່ປະເທດໄທ ເພາະຈະເຮັດໃຫ້ກ້າເວົ້າກັບຄົນ ໄທໄດ້	1	2	3	4	5	6	7
51	ຂ້າພະເຈົ້າສາມາດລືບຄວາມຍ້ານກົວໃນການໂອ້ນລົມກັບຄົນໄທໄດ້	1	2	3	4	5	6	7
52	ຂ້າພະເຈົ້າຢາກມີເພື່ອນເປັນຄົນໄທ	1	2	3	4	5	6	7
53	ຂ້າພະເຈົ້າສົນໃຈມາຮຽນເພື່ອພັດທະນາພາສາໄທ ເພາະຈະສາມາດນຳ ໃຊ້ໃນການປະກອບອາຊີບໃນອະນາຄົດ	1	2	3	4	5	6	7
54	ຂ້າພະເຈົ້າໝັ້ນໃຈວ່າສາມາດເຮັດກິດຈະກຳຮ່ວມກັບເພື່ອນຄົນໄທໄດ້	1	2	3	4	5	6	7
55	ຂ້າພະເຈົ້າຢາກໄດ້ປະສົບການໃໝ່ໆ ໃນການມາຮຽນທີ່ປະເທດໄທ	1	2	3	4	5	6	7
56	ຂ້າພະເຈົ້າຫວັງວ່າການມາຮຽນໃນປະເທດໄທ ຈະເຮັດໃຫ້ຂ້າພະເຈົ້ານຳ ຄວາມຮູ້ໄປພັດທະນາປະເທດຕົນເອງໄດ້	1	2	3	4	5	6	7
57	ຂ້າພະເຈົ້າໝັ້ນໃຈວ່າຊື່ສາມາດບັບທັດສະນະຄະຕິທີ່ດີຕໍ່ການຮຍນ ຮ່ວມກັບເພື່ອນຄົນໄທໄດ້	1	2	3	4	5	6	7
58	ຂ້າພະເຈົ້າເລືອກໃຊ້ຄຳເວົ້າທີ່ເໝາະສົມກັບໄວແລະສະຖານະການກັບຜູ້ ທີ່ສົນທະນາ	1	2	3	4	5	6	7
59	ຂ້າພະເຈົ້າໃຊ້ທຳທາງສະແດງການທັກທາຍໄດ້ເໝາະສົມກັບວັດທະນະ ໄທ ເຊັ່ນ ການໄຫວ້	1	2	3	4	5	6	7
60	ຂ້າພະເຈົ້າໃຊ້ວິທີການປະຕິເສດເພື່ອນຊາວໄທໄດ້ເໝາະສົມກັບ ສະຖານະການ	1	2	3	4	5	6	7
61	ຂ້າພະເຈົ້າເວົ້າພາສາອັງກິດແທນພາສາໄທ ເພື່ອຊ່ວຍໃຫ້ເກີດຄວາມ ເຂົ້າໃຈໃນການສື່ສານກັບຄົນໄທ	1	2	3	4	5	6	7
62	ຂ້າພະເຈົ້າໃຊ້ທຳທາງປະກອບ ໃນການສື່ສານກັບຄົນໄທ	1	2	3	4	5	6	7
63	ຂ້າພະເຈົ້າໃຊ້ວິທີເວົ້າເຊີນຊວນ ໃຫ້ເພື່ອນຄົນໄທມາຮ່ວມງານກັບ ຂ້າພະເຈົ້າໄດ້	1	2	3	4	5	6	7
64	ຂ້າພະເຈົ້າໃຊ້ນຳສຽງທີ່ເໝາະສົມກັບແຕ່ລະສະຖານະການໃນການ ສົນທະນາກັບຄົນໄທໄດ້	1	2	3	4	5	6	7
65	ຂ້າພະເຈົ້າສະແດງສີໜ້າຊ່ວຍໃນການສື່ສານ ເພື່ອໃຫ້ຄົນໄທເຂົ້າໃຈວ່າ ຂ້າພະເຈົ້າຮູ້ສຶກແນວໃດ	1	2	3	4	5	6	7
66	ຂ້າພະເຈົ້າມີວິທີຂ້ອງໃຫ້ເພື່ອນຄົນໄທມາຊ່ວຍເຫຼືອຂ້າພະເຈົ້າໄດ້	1	2	3	4	5	6	7
67	ຂ້າພະເຈົ້າປ່ຽນຈັງຫວະການເວົ້າ ການງຽບໃຫ້ເໝາະສົມກັບສະຖານະ ການ	1	2	3	4	5	6	7
68	ຂ້າພະເຈົ້າໃຊ້ຮູບປະກອບ ເພື່ອຊ່ວຍສື່ສານກັບຄົນໄທ	1	2	3	4	5	6	7

ຂໍ້ ທີ	ຂໍ້ຄໍາຖາມ	ວະດັບຄວາມຮູ້ສຶກ/ ຄວາມຄິດເຫັນ						
69	ຂ້າພະເຈົ້າມີວິທີການທີ່ຫຼາກຫຼາຍ ໃນການຂໍ້ໂທດເພື່ອນຄົນໃຫຍ່ ໃຫ້ເຊົາ ໂກດຂ້າພະເຈົ້າໄດ້	1	2	3	4	5	6	7

70	ຖ້າຂ້າພະເຈົ້າມີບາກສຽງຢ່າງຮຸນແຮງກັບຄູ່ຮັກຂອງສັນ ຫຼື ຄົນທີ່ຂ້າພະເຈົ້າໃຫ້ຄວາມສໍາຄັນຢ່າງ ຫຼາຍ								
ຄໍາ ຖາມ	ເຫດຜົນທີ່ເຮັດໃຫ້ມີບາກສຽງກັນຢ່າງຮຸນແຮງ ເປັນສິ່ງທີ່ (C-)								
ຄໍາ ຕອບ	ຂ້າພະເຈົ້າບໍ່ສາມາດຄວບຄຸມ/ ຈັດການໄດ້	1	2	3	4	5	6	7	ຂ້າພະເຈົ້າຄວບຄຸມໄດ້/ ຈັດການໄດ້
ຄໍາ ຖາມ	ຜົນຈາກເຫດການນີ້ເຮັດໃຫ້ຂ້າພະເຈົ້າຮູ້ສຶກວ່າ								
ຄໍາ ຕອບ	ບໍ່ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບ	1	2	3	4	5	6	7	ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບເຕັມທີ
71	ຖ້າເພື່ອນສະໜິດຂອງຂ້າພະເຈົ້າເຈັບປ່ວຍໜັກ								
ຄໍາ ຖາມ	ຜົນຈາກເຫດການນີ້ເຮັດໃຫ້ຂ້າພະເຈົ້າຮູ້ສຶກວ່າ(Ow-)								
ຄໍາ ຕອບ	ບໍ່ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບ	1	2	3	4	5	6	7	ຮັບຜິດຊອບເຕັມທີ
72	ຖ້າຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ຮັບເຊີນໄປງານທີ່ສໍາຄັນງານໜຶ່ງ								
ຄໍາ ຖາມ	ການທີ່ຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ຮັບເຊີນ ເປັນເພາະ(Ow-)								
ຄໍາ ຕອບ	ຕົວຂ້າພະເຈົ້າເອງ	1	2	3	4	5	6	7	ຄົນອື່ນ/ ບັດໄຈອື່ນ
73	ຖ້າຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ຮັບການປະຕິເສດ ບໍ່ໃຫ້ເຮັດວຽກທີ່ສໍາຄັນຊື່ນໜຶ່ງ								
ຄໍາ ຖາມ	ການທີ່ຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ຮັບການປະຕິເສດ ເປັນເພາະ (R-)								
ຄໍາ ຕອບ	ຕົວຂ້າພະເຈົ້າເອງ	1	2	3	4	5	6	7	ສະຖານະການໃນຕອນນັ້ນ
ຄໍາ ຖາມ	ເຫດການເຊັ່ນນີ້ຊື່ເກີດ(E-)								
ຄໍາ ຕອບ	ເກີດຂຶ້ນກັບຂ້າພະເຈົ້າສະເໝີ	1	2	3	4	5	6	7	ບໍ່ເກີດຂຶ້ນກັບຂ້າພະເຈົ້າອີກ ເລີຍ
74	ຖ້າຂ້າພະເຈົ້າຖືກເພື່ອນຮ່ວມງານທີ່ໄວ້ໃຈນິນທາ								
ຄໍາ ຖາມ	ເຫດທີ່ຂ້າພະເຈົ້າຖືກນິນທາເຊັ່ນນີ້ ເປັນເພາະ (R-)								
ຄໍາ ຕອບ	ຕົວຂ້າພະເຈົ້າເອງ	1	2	3	4	5	6	7	ສະຖານະການໃນຕອນນັ້ນ
ຄໍາ ຖາມ	ເຫດການເຊັ່ນນີ້ຊື່ເກີດ(E-)								
ຄໍາ ຕອບ	ເກີດຂຶ້ນກັບຂ້າພະເຈົ້າສະເໝີ	1	2	3	4	5	6	7	ບໍ່ເກີດຂຶ້ນກັບຂ້າພະເຈົ້າອີກ ເລີຍ

75	ຖ້າຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ຮັບການບົ່ງມະຕິວ່າຂ້າພະເຈົ້າປ່ວຍ								
ຄໍາ ຖາມ	ການທີ່ຂ້າພະເຈົ້າປ່ວຍ ເປັນເພາະ (R-)								
ຄໍາ ຕອບ	ຕົວຂ້າພະເຈົ້າເອງ	1	2	3	4	5	6	7	ສະຖານະການໃນຕອນນັ້ນ
ຄໍາ ຖາມ	ການທີ່ຄົນໃກ້ຊິດປ່ວຍ(E-)								
ຄໍາ ຕອບ	ຕົວຂ້າພະເຈົ້າເອງ	1	2	3	4	5	6	7	ບໍ່ເກີດກັບຂ້າພະເຈົ້າອີກເລີຍ
76	ຖ້າຂ້າພະເຈົ້າພາດການເດີນທາງທີ່ຈອງປີ້ເອົາໄວ້ແລ້ວ								
ຄໍາ ຖາມ	ເຫດທີ່ເຮັດໃຫ້ຂ້າພະເຈົ້າພາດການເດີນທາງ ເປັນສິ່ງທີ່ (C-)								
ຄໍາ ຕອບ	ຂ້າພະເຈົ້າບໍ່ສາມາດຄວບຄຸມ/ ຈັດການໄດ້	1	2	3	4	5	6	7	ຂ້າພະເຈົ້າຄວບຄຸມໄດ້/ ຈັດການໄດ້
ຄໍາ ຖາມ	ການທີ່ຂ້າພະເຈົ້າພາດການເດີນທາງນີ້ ເປັນເພາະ(Or-)								
ຄໍາ ຕອບ	ຕົວຂ້າພະເຈົ້າເອງ	1	2	3	4	5	6	7	ຄົນອື່ນ/ ບັດໄຈອື່ນ
77	ຖ້າໂຄງການທີ່ຂ້າພະເຈົ້າຮັບຜິດຊອບລົ້ມເຫຼວ								
ຄໍາ ຖາມ	ເຫດທີ່ໂຄງການນີ້ລົ້ມເຫຼວ ເປັນສິ່ງທີ່ (C-)								
ຄໍາ ຕອບ	ຂ້າພະເຈົ້າບໍ່ສາມາດຄວບຄຸມ/ ຈັດການໄດ້	1	2	3	4	5	6	7	ຂ້າພະເຈົ້າຄວບຄຸມໄດ້/ ຈັດການໄດ້
ຄໍາ ຖາມ	ຜົນຈາກເຫດການນີ້ ເຮັດໃຫ້ຂ້າພະເຈົ້າຮູ້ສຶກວ່າ(Ow-)								
ຄໍາ ຕອບ	ບໍ່ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບ	1	2	3	4	5	6	7	ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບເຕັມທີ
78	ຖ້າອາຈານຕັດຄະແນນການມາຮຽນຫຼຸດຈາກເກົ່າ 30% ເພື່ອແລກກັບການມີສິດສອບເສັງ								
ຄໍາ ຖາມ	ເຫດທີ່ຂ້າພະເຈົ້າຖືກຕັດຄະແນນການມາຮຽນເຊັ່ນນີ້ ເປັນສິ່ງທີ່ (C-)								
ຄໍາ ຕອບ	ຂ້າພະເຈົ້າບໍ່ສາມາດຄວບຄຸມ/ ຈັດການໄດ້	1	2	3	4	5	6	7	ຂ້າພະເຈົ້າຄວບຄຸມໄດ້/ ຈັດການໄດ້
ຄໍາ ຖາມ	ເຫດທີ່ຂ້າພະເຈົ້າຕ້ອງຖືກຕັດຄະແນນການມາຮຽນເກີດຈາກ(Or-)								
ຄໍາ ຕອບ	ຕົວຂ້າພະເຈົ້າເອງ	1	2	3	4	5	6	7	ຄົນອື່ນ/ ບັດໄຈອື່ນ
79	ຖ້າຂ້າພະເຈົ້າເດີນທາງໄປຮຽນບໍ່ທັນ								
ຄໍາ ຖາມ	ການທີ່ໄປຮຽນບໍ່ທັນນັ້ນ ເປັນເພາະ (R-)								
ຄໍາ ຕອບ	ຕົວຂ້າພະເຈົ້າເອງ	1	2	3	4	5	6	7	ສະຖານະການໃນຕອນນັ້ນ
ຄໍາ ຖາມ	ເຫດການເຊັ່ນນີ້ຊິເກີດຂຶ້ນ (E-)								
ຄໍາ ຕອບ	ເກີດຂຶ້ນກັບຕົວຂ້າພະເຈົ້າເອງ	1	2	3	4	5	6	7	ບໍ່ເກີດຂຶ້ນກັບຂ້າພະເຈົ້າອີກ ເລີຍ

80	ຖ້າທ່ານໝັ້ນໃຈກັບຂ້າພະເຈົ້າວ່າ ຂ້າພະເຈົ້າມີສຸຂະພາບບໍ່ດີ								
ຄໍາຖາມ	ການທີ່ຂ້າພະເຈົ້າມີສຸຂະພາບບໍ່ດີ ເປັນເພາະ (R-)								
ຄໍາຕອບ	ຕົວຂ້າພະເຈົ້າເອງ	1	2	3	4	5	6	7	ສະຖານະການໃນຕອນນັ້ນ
ຄໍາຖາມ	ເຫດການເຊັ່ນນີ້ຊຶ່ງເກີດຂຶ້ນ(E-)								
ຄໍາຕອບ	ເກີດຂຶ້ນກັບຕົວຂ້າພະເຈົ້າເອງ	1	2	3	4	5	6	7	ບໍ່ເກີດຂຶ້ນກັບຂ້າພະເຈົ້າອີກເລີຍ
81	ຖ້າຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ພະຍາຍາມໂທຕິດຕໍ່ໝູ່ພວກ ຫຼາຍຄັ້ງແລ້ວ ແຕ່ບໍ່ມີໃຜໂທກັບມາຫາຂ້າພະເຈົ້າເລີຍ								
ຄໍາຖາມ	ການທີ່ເພື່ອນບໍ່ໂທກັບມາຫາຂ້າພະເຈົ້າ ເປັນເພາະ (R-)								
ຄໍາຕອບ	ຕົວຂ້າພະເຈົ້າເອງ	1	2	3	4	5	6	7	ສະຖານະການໃນຕອນນັ້ນ
ຄໍາຖາມ	ເຫດການເຊັ່ນນີ້ຊຶ່ງເກີດ(E-)								
ຄໍາຕອບ	ເກີດຂຶ້ນກັບຂ້າພະເຈົ້າສະເໝີ	1	2	3	4	5	6	7	ບໍ່ເກີດຂຶ້ນກັບຂ້າພະເຈົ້າອີກເລີຍ
82	ຖ້າຂ້າພະເຈົ້າຮູ້ວ່າການປະເມີນຜົນການປະຕິບັດງານຂອງຂ້າພະເຈົ້າບໍ່ດີຫຼືບໍ່ເປັນທີ່ໜ້າພໍໃຈ								
ຄໍາຖາມ	ການທີ່ໄດ້ຮູ້ວ່າຜົນການປະເມີນງານຂອງຂ້າພະເຈົ້າບໍ່ດີ ຄັ້ງນີ້ ເປັນເລື່ອງທີ່ (C-)								
ຄໍາຕອບ	ຂ້າພະເຈົ້າບໍ່ສາມາດຄວບຄຸມ/ຈັດການໄດ້	1	2	3	4	5	6	7	ຂ້າພະເຈົ້າຄວບຄຸມ/ຈັດການໄດ້
83	ຖ້າຂ້າພະເຈົ້າບໍ່ໄດ້ຮັບທຶນການສຶກສາດັ່ງທີ່ຫວັງໄວ້								
ຄໍາຖາມ	ສາເຫດທີ່ເຮັດໃຫ້ຂ້າພະເຈົ້າບໍ່ໄດ້ຮັບທຶນການສຶກສາ ໃນຄັ້ງນີ້ ເປັນສິ່ງທີ່ (C-)								
ຄໍາຕອບ	ຂ້າພະເຈົ້າບໍ່ສາມາດຄວບຄຸມ/ຈັດການໄດ້	1	2	3	4	5	6	7	ຂ້າພະເຈົ້າຄວບຄຸມ/ຈັດການໄດ້
ຄໍາຖາມ	ເຫດທີ່ຂ້າພະເຈົ້າບໍ່ໄດ້ຮັບທຶນການສຶກສາ ເປັນເພາະ(Or-)								
ຄໍາຕອບ	ຕົວຂ້າພະເຈົ້າເອງ	1	2	3	4	5	6	7	ຄົນອື່ນ/ ບັດໄຈອື່ນ

ภาคผนวก ง
แบบวัดฉบับภาษาไทยเวียดนาม

Ấu câu hỏi phục vụ nghiên cứu
 về đề tài khả năng am hiểu văn hoá của lưu học sinh nước ngoài: quá trình
 hình thành nhận thức cơ bản, phương pháp đánh giá và việc kiểm tra ý thức
 làm việc đúng giờ

Chú giải:

1. Tập mẫu câu hỏi này gồm 2 phần: 1) Thông tin cơ bản; 2) Mẫu đánh giá theo từng câu hỏi.
2. Mẫu đánh giá này được thực hiện với mục đích nhằm điều tra khảo sát sinh viên, lưu học sinh nước ngoài tới học tại Thái Lan. Biểu mẫu bao gồm các thông tin cơ bản phát cho người được hỏi điền thông tin vào mẫu, đọc và cân nhắc trả lời các câu hỏi phù hợp với cảm nghĩ, quan điểm hoặc cách hành xử của cá nhân sinh viên, lưu học sinh được hỏi theo mức độ tuỳ chọn.
3. Tất cả các câu trả lời của lưu học sinh chỉ sử dụng làm dữ liệu cho mục đích nghiên cứu khoa học. Các câu hỏi này không ảnh hưởng tới bản thân sinh viên hoặc ảnh hưởng tới kết quả học tập của sinh viên.
4. Rất mong sinh viên, lưu học sinh điền đầy đủ, chính xác các thông tin ở tất cả các trang tài liệu được phát.

Xin chân thành cảm ơn các bạn sinh viên, lưu học sinh đã dành thời gian hợp tác trả lời mẫu câu hỏi này

Tác giả Anuphum Khumyoung
 Sinh viên Khoa Nghiên cứu, Đánh giá và Thống kê giáo dục
 Trường Đại học Burapa

Phần 1: Thông tin chung (Xin vui lòng đánh dấu ✓ vào ô trống □ và điền thông tin đúng sự thật vào phần để trống.)

1. Giới tính: □ 1) Nam □ 2) Nữ
2. Thời gian ở tại Thái Lan là ....năm
3. Bạn có họ hàng, anh, chị em hay người quen ở Thái Lan hay không?
 □ 1) Có. Số lượng .....người; □ 2) Không
4. Quốc tịch:
 □ 1) Trung Quốc □ 2) Việt Nam □ 3) Lào □ 4) Campuchia □ 5) Khác .....

Phần 2: Mẫu đánh giá theo câu hỏi.

Xin vui lòng đánh dấu ✓ vào ô có nội dung phù hợp với cảm nhận, suy nghĩ cá nhân bạn. Sau đó đánh dấu x vào một trong các ô đánh số từ 1-7 ở cột bên phải tương ứng theo thứ tự mức độ tăng dần từ trái sang phải. Mức độ được xác định theo bảng dưới đây:

1	2	3	4	5	6	7
Mức độ phù hợp với suy nghĩ, cảm nhận của sinh viên ít nhất	Mức độ phù hợp với suy nghĩ, cảm nhận của sinh viên ít	Mức độ phù hợp với suy nghĩ, cảm nhận của sinh viên tương đối ít	Mức độ phù hợp với suy nghĩ, cảm nhận của sinh viên ở mức độ vừa	Mức độ phù hợp với suy nghĩ, cảm nhận của sinh viên tương đối nhiều	Mức độ phù hợp với suy nghĩ, cảm nhận của sinh viên nhiều	Mức độ phù hợp với suy nghĩ, cảm nhận của sinh viên nhiều nhất

Câu hỏi số	Nội dung câu hỏi	Mức độ phù hợp với suy nghĩ/ cảm nhận của cá nhân sinh viên						
		1	2	3	4	5	6	7
1	Tôi không nhất thiết phải theo phong tục văn hoá của quốc gia tôi sang sinh sống	1	2	3	4	5	6	7
2	Tôi không quan tâm tới giá trị và phong tục tập quán của các nền văn hoá khác	1	2	3	4	5	6	7
3	Tôi không hợp tác với những người khác biệt văn hoá với tôi	1	2	3	4	5	6	7
4	Tôi không tin tưởng người khác nên văn hoá với tôi	1	2	3	4	5	6	7
5	Tôi không muốn liên quan tới những người khác văn hoá với tôi	1	2	3	4	5	6	7
6	Tôi rất chú ý nghe giảng viên dạy	1	2	3	4	5	6	7
7	Tôi luôn luôn ôn lại bài trước khi vào học	1	2	3	4	5	6	7
8	Tôi đồng ý và thực hiện nghiêm túc theo yêu cầu của giảng viên	1	2	3	4	5	6	7
9	Tôi có đóng góp tham gia vào việc sắp xếp nội dung chương trình học	1	2	3	4	5	6	7
10	Tôi sẽ nêu câu hỏi với giảng viên nếu có thắc mắc	1	2	3	4	5	6	7
11	Tôi hiểu nội dung giảng viên trình bày	1	2	3	4	5	6	7
12	Tôi đồng ý và thực hiện nghiêm túc theo các thoả thuận trong quá trình học	1	2	3	4	5	6	7
13	Tôi chỉnh sửa, bổ sung bài theo ý kiến góp ý của giảng viên	1	2	3	4	5	6	7
14	Tôi thường tham gia bài tập nhóm cùng bạn bè	1	2	3	4	5	6	7
15	Tôi nhiệt tình hợp tác làm bài tập cùng bạn bè	1	2	3	4	5	6	7
16	Tôi tiếp nhận ý kiến của bạn bè khi làm việc nhóm	1	2	3	4	5	6	7
17	Tôi có thể hoà đồng với tất cả các bạn bè	1	2	3	4	5	6	7
18	Dù thư viện có tiếng ồn, tôi vẫn có thể chú ý học hoặc tập trung làm việc	1	2	3	4	5	6	7
19	Dù địa điểm học ở xa, tôi vẫn có thể đến giảng đường sớm trước giờ học	1	2	3	4	5	6	7
20	Dù phòng học nóng nực, tôi vẫn có thể tập trung chú ý học tập	1	2	3	4	5	6	7
21	Dù bạn bè có thể nói chuyện riêng trong lúc giáo viên giảng bài, tôi vẫn hứng thú với bài học	1	2	3	4	5	6	7
22	Tôi sắp xếp thời gian riêng cho việc tham gia hoạt động một cách phù hợp	1	2	3	4	5	6	7

Câu hỏi số	Nội dung câu hỏi	Mức độ phù hợp với suy nghĩ/ cảm nhận của cá nhân sinh viên						
		1	2	3	4	5	6	7
23	Tôi thể hiện hết khả năng của mình khi tham gia các hoạt động ngoại khoá	1	2	3	4	5	6	7
24	Việc tham gia hoạt động ngoại khoá giúp tôi có thêm nhiều bạn mới	1	2	3	4	5	6	7
25	Tôi thể hiện bản thân một cách phù hợp trong vai trò làm trưởng nhóm và cả khi làm thành viên nhóm	1	2	3	4	5	6	7
26	Trước khi sang Thái học, tôi đã tìm hiểu thông tin về vấn đề như tín ngưỡng, văn hoá Thái Lan để chuẩn bị sang sống ở Thái Lan	1	2	3	4	5	6	7
27	Khi sang sống ở Thái Lan, khi tôi gặp phải một số hành vi cư xử của người Thái trái ngược với văn hoá của tôi, tôi sẽ không vội đánh giá, quyết định gì cho tới khi có các thông tin đầy đủ	1	2	3	4	5	6	7
28	Trong tình huống gặp phải một số hành vi cư xử không như mong đợi, tôi thường xem xét thêm về sự khác biệt văn hoá trước khi chấp nhận thích nghi và tìm hiểu rõ hơn	1	2	3	4	5	6	7
29	Trước khi sang học tại Thái Lan tôi đã luyện tập cách giao tiếp với người Thái qua các kênh thông tin như tin tức, phim ảnh Thái Lan, ca nhạc Thái Lan v.v	1	2	3	4	5	6	7
30	Khi sang Thái sinh sống tôi biết cách liên lạc, giao tiếp với người Thái phù hợp với từng tình huống	1	2	3	4	5	6	7
31	Nếu xảy ra tình huống không hiểu nhau với bạn bè người Thái, tôi sẽ xem xét lại khuyết điểm trong giao tiếp của bản thân và sửa đổi các khuyết điểm này trước khi phản ứng lại	1	2	3	4	5	6	7
32	Trước khi sang Thái sinh sống, tôi đã lên kế hoạch sinh hoạt hàng ngày phù hợp với văn hoá lối sống của người Thái như cách ăn uống, phép lịch sự, những vật linh thiêng, điều cấm kị v.v để tránh mâu thuẫn văn hoá với văn hoá Thái Lan	1	2	3	4	5	6	7
33	Khi sang sinh sống tại Thái Lan, tôi không gặp phải vấn đề gì trong sinh hoạt cùng với người Thái vì tôi hiểu rõ một số lối suy nghĩ, cách ứng xử khác biệt của người Thái	1	2	3	4	5	6	7
34	Tôi thường đánh giá và điều chỉnh lối suy nghĩ và cách cư xử trong cuộc sống sinh hoạt của tôi để phù hợp với cuộc sống hoà đồng với bạn bè Thái Lan	1	2	3	4	5	6	7

Câu hỏi số	Nội dung câu hỏi	Mức độ phù hợp với suy nghĩ/ cảm nhận của cá nhân sinh viên						
		1	2	3	4	5	6	7
35	Trước khi tôi sang Thái học, tôi đã tìm hiểu thông tin về phương pháp giảng dạy của giảng viên người Thái và phương pháp học của sinh viên Thái để lên kế hoạch học tập của tôi cho phù hợp	1	2	3	4	5	6	7
36	Tôi hiểu văn hoá ứng xử của giảng viên và sinh viên Thái, vớ nguồn gốc từ văn hoá của Thái Lan, bất kể những cách cư xử đó có thể không giống với văn hoá của tôi	1	2	3	4	5	6	7
37	Từ lúc bắt đầu vào học tới bây giờ, tôi luôn chịu khó quan sát, tìm hiểu cách ứng xử trong giảng đường của giảng viên và bạn bè để điều chỉnh kế hoạch học tập của tôi phù hợp với cách giảng dạy, học tập của người Thái	1	2	3	4	5	6	7
38	Tôi hiểu ý nghĩa của các phong tục của Thái Lan như Lễ hội thả hoa đăng Loy Krathong, Tết Té nước Songkran	1	2	3	4	5	6	7
39	Tôi hiểu cách ứng xử phù hợp trong các dịp tham dự những ngày lễ quan trọng của Thái như Lễ thả hoa đăng Loy Krathong, lễ tướ nước phật	1	2	3	4	5	6	7
40	Tôi biết cách chào hỏi theo tập tục truyền thống của văn hoá Thái Lan như phép kính chào, cách chào người có địa vị khác nhau	1	2	3	4	5	6	7
41	Tôi có thể chào hỏi người Thái phù hợp với từng tình huống như chào hỏi người lớn tuổi hơn, chào hỏi nhà sư	1	2	3	4	5	6	7
42	Tôi biết và hiểu rõ quy định pháp luật quan trọng trong cuộc sống thường ngày của Thái Lan	1	2	3	4	5	6	7
43	Tôi có thể nói được cách thực hiện đúng theo các quy định pháp luật quan trọng trong cuộc sống thường ngày của Thái Lan	1	2	3	4	5	6	7
44	Tôi biết về quy định, nội quy trong học tập ở cấp độ đại học	1	2	3	4	5	6	7
45	Tôi có thể giảng giải cách học chung cùng với người Thái cho các em khoá sau ở đất nước tôi hiểu được	1	2	3	4	5	6	7
46	Tôi muốn tìm hiểu về văn hoá Thái	1	2	3	4	5	6	7
47	Tôi hứng thú muốn sang học ở Thái lan vì việc này giúp tôi hiểu rõ văn hoá Thái hơn và cởi mở tiếp nhận văn hoá Thái Lan	1	2	3	4	5	6	7
48	Tôi tự tin tôi có thể sinh hoạt bình thường tại	1	2	3	4	5	6	7

Câu hỏi số	Nội dung câu hỏi	Mức độ phù hợp với suy nghĩ/ cảm nhận của cá nhân sinh viên						
	Thái Lan							
49	Tôi cảm thấy vui về khi được nói chuyện với người Thái	1	2	3	4	5	6	7
50	Tôi quan tâm muốn sang học ở Thái Lan vì điều đó giúp tôi mạnh dạn nói chuyện với người Thái	1	2	3	4	5	6	7
51	Tôi có thể loại bỏ cảm giác e sợ khi nói chuyện với người Thái	1	2	3	4	5	6	7
52	Tôi muốn có bạn bè là người Thái	1	2	3	4	5	6	7
53	Tôi muốn sang học để phát triển kĩ năng tiếng Thái Lan vì nó có thể giúp tôi tìm việc làm trong tương lai	1	2	3	4	5	6	7
54	Tôi tự tin có thể tham gia hoạt động cùng bạn bè người Thái	1	2	3	4	5	6	7
55	Tôi muốn việc sang Thái Lan học sẽ cho tôi nhiều trải nghiệm mới	1	2	3	4	5	6	7
56	Tôi hi vọng việc học tập tại Thái Lan sẽ giúp tôi có thể mang kiến thức trở về phát triển đất nước của tôi	1	2	3	4	5	6	7
57	Tôi tin là tôi có thể điều chỉnh quan điểm cá nhân theo hướng tích cực hơn với việc học tập chung cùng với bạn bè người Thái	1	2	3	4	5	6	7
58	Tôi có thể lựa chọn lời nói phù hợp lứa tuổi và tình huống giao tiếp với người nói chuyện cùng	1	2	3	4	5	6	7
59	Tôi sử dụng cách cư xử chào hỏi phù hợp với văn hoá Thái như cách chào hỏi kiểu Thái	1	2	3	4	5	6	7
60	Tôi sử dụng cách từ chối bạn bè người Thái một cách phù hợp với các tình huống giao tiếp khác nhau	1	2	3	4	5	6	7
61	Tôi nói tiếng Anh thay tiếng Thái để tránh gây hiểu lầm khi giao tiếp nói chuyện với người Thái	1	2	3	4	5	6	7
62	Tôi sử dụng cả cử chỉ hành động trong giao tiếp nói chuyện với người Thái	1	2	3	4	5	6	7
63	Tôi sử dụng cách nói chuyện khuyến khích bạn bè người Thái tham gia hoạt động cùng tôi	1	2	3	4	5	6	7
64	Tôi có thể điều chỉnh âm lượng phù hợp theo từng tình huống khi giao tiếp với người Thái	1	2	3	4	5	6	7
65	Tôi thể hiện cảm giác của tôi qua nét mặt trong giao tiếp với người Thái để họ hiểu tôi đang cảm thấy như thế nào	1	2	3	4	5	6	7
66	Tôi biết cách nhờ bạn bè người Thái giúp đỡ	1	2	3	4	5	6	7
67	Tôi thay đổi cách nói chuyện, nhịp điệu nói và có thể im lặng vào từng tình huống một cách	1	2	3	4	5	6	7

Câu hỏi số	Nội dung câu hỏi	Mức độ phù hợp với suy nghĩ/ cảm nhận của cá nhân sinh viên						
	phù hợp							
68	Tôi có sử dụng cả hình ảnh để giúp nói chuyện giao tiếp với người Thái tốt hơn	1	2	3	4	5	6	7
69	Tôi có nhiều cách để bày tỏ sự xin lỗi với bạn bè người Thái để họ không giận tôi nữa	1	2	3	4	5	6	7

70. Nếu xảy ra cãi cọ to tiếng với người yêu hoặc với người thân thiết nhất của bạn

Câu hỏi	Bạn có thể kiểm soát các nguyên nhân dẫn tới việc cãi cọ không? (C-)								
Trả lời	Không thể	1	2	3	4	5	6	7	Có thể
Câu hỏi	Hậu quả của việc cãi cọ này khiến bạn cảm thấy như thế nào? (O _w -)								
Trả lời	Tôi không có lỗi gì	1	2	3	4	5	6	7	Tôi nhận hết lỗi

71. Nếu bạn thân tôi ốm nặng

Câu hỏi	Hậu quả của việc này khiến bạn cảm thấy như thế nào? (O _w -)								
Trả lời	Cảm thấy mình không có lỗi	1	2	3	4	5	6	7	Hoàn toàn là lỗi của tôi

72. Nếu bạn được bạn bè mời dự một lễ quan trọng

Câu hỏi	Nguyên nhân bạn được mời là gì? (O _r -)								
Trả lời	Bản thân tôi	1	2	3	4	5	6	7	người khác/ yếu tố khác

73. Nếu bạn bị từ chối không được tham gia làm một việc quan trọng

Câu hỏi	Nguyên nhân bạn được mời là gì?(R-)								
Trả lời	Bản thân tôi	1	2	3	4	5	6	7	Do hoàn cảnh lúc đó
Câu hỏi	Điều này có thường diễn ra với bạn không? (E-)								
Trả lời	Thường xuyên xảy ra	1	2	3	4	5	6	7	Không còn tái diễn nữa

74. Nếu bạn bị bạn thân cùng nhóm nói xấu

Câu hỏi	Nguyên nhân bạn bị nói xấu là gì?(R-)								
Trả lời	Bản thân tôi	1	2	3	4	5	6	7	Do hoàn cảnh lúc đó
Câu hỏi	Điều này có thường diễn ra với bạn không? (E-)								
Trả lời	Thường xuyên xảy ra	1	2	3	4	5	6	7	Không còn tái diễn nữa

75. Nếu bạn bị chuẩn đoán là bị bệnh

Câu hỏi	Nguyên nhân bạn bị bệnh là gì?(R-)								
Trả lời	Do bản thân tôi	1	2	3	4	5	6	7	Do hoàn cảnh lúc đó
Câu hỏi	Người thân của bạn có thường bị ốm bệnh không? (E-)								
Trả lời	Thường xuyên xảy ra	1	2	3	4	5	6	7	Không xảy ra nữa

76. Nếu bạn lỡ chuyến đi du lịch mà bạn đã đặt trước

Câu hỏi	Bạn có thể xử lý được tình huống bạn lỡ chuyến không?(C-)								
Trả lời	Tôi không thể xử lý được	1	2	3	4	5	6	7	Tôi có thể xử lý được
Câu hỏi	Nguyên nhân tôi lỡ chuyến đi là do? (O _r -)								
Trả lời	Bản thân tôi	1	2	3	4	5	6	7	Người khác/ yếu tố khác

77. Nếu dự án bạn chịu trách nhiệm bị thất bại

Câu hỏi	Nguyên nhân khiến dự án thất bại là điều bạn có kiểm soát được không?(C-)								
Trả lời	Tôi không thể	1	2	3	4	5	6	7	Tôi có thể
Câu hỏi	Dự án thất bại khiến bạn cảm thấy thế nào? (O _w -)								
Trả lời	Tôi không có trách nhiệm liên quan	1	2	3	4	5	6	7	Chịu trách nhiệm toàn bộ

78. Nếu giảng viên trừ 30% điểm số của bạn đối lấy việc bạn được phép vào thi

Câu hỏi	Bạn có thể kiểm soát được nguyên nhân dẫn tới việc bị trừ điểm không? (C-)								
Trả lời	Tôi không thể	1	2	3	4	5	6	7	Tôi có thể
Câu hỏi	Nguyên nhân nào khiến bạn bị trừ điểm? (O _r -)								
Trả lời	Do bản thân tôi	1	2	3	4	5	6	7	Người khác/ yếu tố khác

79. Nếu bạn đi học không kịp giờ

Câu hỏi	Nguyên nhân bạn đi học muộn là do?(R-)								
Trả lời	Bản thân tôi	1	2	3	4	5	6	7	Do hoàn cảnh lúc đó
Câu hỏi	Việc này có thường diễn ra với bạn không? (E-)								
Trả lời	Thường xuyên diễn ra	1	2	3	4	5	6	7	Không tái diễn nữa

80. Nếu bác sĩ bảo bạn là sức khỏe bạn không tốt

Câu hỏi	Nguyên nhân sức khỏe bạn không tốt là gì? (R-)								
Trả lời	Bản thân tôi	1	2	3	4	5	6	7	Do hoàn cảnh lúc đó
Câu hỏi	Việc này có thường diễn ra với bạn không? (E-)								
Trả lời	Thường xuyên diễn ra	1	2	3	4	5	6	7	Không tái diễn nữa

81. Nếu bạn gọi điện thoại rất nhiều lần cho bạn bè mà không ai gọi lại cho bạn

Câu hỏi	Nguyên nhân bạn bè không gọi lại cho bạn là gì? (R-)								
Trả lời	Bản thân tôi	1	2	3	4	5	6	7	Do hoàn cảnh lúc đó
Câu hỏi	Việc này có thường diễn ra với bạn không? (E-)								
Trả lời	Thường xuyên diễn ra	1	2	3	4	5	6	7	Không xảy ra nữa

82. Nếu bạn biết kết quả đánh giá cá nhân của bạn không được tốt hoặc không hài lòng

Câu hỏi	Bạn có tự quyết định được việc lần này bạn bị đánh giá không tốt hay không? (C-)								
Trả lời	Tôi không thể quyết định được	1	2	3	4	5	6	7	Tôi có thể quyết định được

83. Nếu bạn không được nhận học bổng như mong đợi trước đó

Câu hỏi	Bạn có tự quyết định được yếu tố khiến bạn không được học bổng lần này không? (C-)								
Trả lời	Tôi không thể quyết định được	1	2	3	4	5	6	7	Tôi có thể quyết định được
Câu hỏi	Nguyên nhân bạn không được nhận học bổng là vì điều gì? (O _r -)								
Trả lời	Bản thân tôi	1	2	3	4	5	6	7	Người khác/ yếu tố khác

ภาคผนวก จ

แบบสัมภาษณ์ความฉลาดทางวัฒนธรรม

แบบสัมภาษณ์ความฉลาดทางวัฒนธรรมของนักศึกษาต่างชาติ

- ข้อ 1. ก่อนเดินทางมาเรียนในประเทศไทย มีการวางแผนการเตรียมตัวอย่างไรบ้าง
- ข้อ 2. ก่อนมาประเทศไทย คิดก่อนใหม่ว่าเมืองไทยมีลักษณะเป็นอย่างไร และเมื่อมาอยู่แล้วนึกถึงความแตกต่างทางวัฒนธรรมใหม่ มีอะไรบ้าง
- ข้อ 3. เมื่อมาอยู่ในประเทศไทย สามารถปรับตัวได้ไหม ปรับตัวอย่างไร หรือเมื่อมีปัญหา ความเครียด คิดถึงบ้าน กังวลใจ ไม่สบายใจ มีความเครียด ทำอย่างไร
- ข้อ 4. การใช้ชีวิตในประเทศไทยต้องมีความรู้เกี่ยวกับอะไรบ้าง
- ข้อ 5. การเรียน การทำกิจกรรมร่วมกับคนไทย ต้องมีความรู้เกี่ยวกับอะไรบ้าง
- ข้อ 6. ปกติมีความสนใจเกี่ยวกับประเทศไทย หรือวัฒนธรรมไทยอย่างไร
- ข้อ 7. นอกจากความสนใจที่เกิดจากตนเอง มีความต้องการเรียนรู้สิ่งใหม่แล้ว ยังมีปัจจัยอะไรที่ทำให้รู้สึกสนใจในเมืองไทย และวัฒนธรรมไทย
- ข้อ 8. การเรียน การทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับนักศึกษาไทย มีการเสริมสร้างความมั่นใจให้ตนเองอย่างไร
- ข้อ 9. มีวิธีการพูดกับนักศึกษาไทยอย่างไร และมีเทคนิคอย่างไรช่วยในการพูด
- ข้อ 10. ถ้าไม่สื่อสารด้วยการพูด นักศึกษาจะมีวิธีการสื่อสารอย่างไรให้คนไทยเข้าใจ
- ข้อ 11. มีวิธีการพูดอย่างไร หรือชักจูงอย่างไร ให้เพื่อนไม่รู้สึกโกรธ หรือยอมทำตามที่ขอเรื่อง

ภาคผนวก จ

สรุปผลการสัมภาษณ์ความฉลาดทางวัฒนธรรม

4. แบบวัดความฉลาดทางวัฒนธรรมของนักศึกษาต่างชาติ

ผู้วิจัยได้พัฒนาแบบวัดความฉลาดทางวัฒนธรรมตามแนวคิดการจำแนกองค์ประกอบของ Ang and Van Dyne (2008) โดยจำแนกความฉลาดทางวัฒนธรรมออกเป็น 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) อภิปัญญา 2) ปัญญา 3) แรงจูงใจ และ 4) พฤติกรรม และผู้วิจัยได้ใช้แนวทางตามการแบ่งองค์ประกอบย่อยของ Van Dyne & Other (2012) จาก 4 องค์ประกอบ แบ่งเป็น 11 ตัวบ่งชี้ คือ

- 1) ความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านอภิปัญญาแบ่งองค์ประกอบย่อยออกเป็น 3 ตัวบ่งชี้ คือ
  - 1.1) การวางแผน 1.2) การตระหนัก 1.3) การตรวจสอบ
- 2) ความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านปัญญาแบ่งออกเป็น 2 ตัวบ่งชี้ คือ
  - 2.1) ความรู้วัฒนธรรมทั่วไป 2.2) ความรู้ทางวัฒนธรรมเฉพาะ
- 3) ความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านแรงจูงใจ แบ่งออกเป็น 3 ตัวบ่งชี้ คือ
  - 3.1) ความสนใจภายใน
  - 3.2) ความสนใจภายนอก
  - 3.3) การกำกับตนเองเพื่อปรับตัว และ 4) ความฉลาดทางวัฒนธรรมด้านพฤติกรรม แบ่งออกเป็น 3 ตัวบ่งชี้ คือ
    - 4.1) พฤติกรรมวาจา
    - 4.2) พฤติกรรมที่ไม่ใช้วาจา
    - 4.3) วัจนกรรม

รวมทั้งได้พัฒนาแบบวัดความฉลาดทางวัฒนธรรมของนักเรียนของนัยพาดิจิตอบเหลือ (2555) มาเป็นแนวทางในการสร้างแบบวัดความฉลาดทางวัฒนธรรมของนักศึกษาต่างชาติที่เข้ามาศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย โดยมีขั้นตอนการพัฒนา ดังนี้

ขั้นที่ 1 การดำเนินการสร้าง

ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์ความฉลาดทางวัฒนธรรมของนักศึกษาต่างชาติ ตามแนวคิดของ Van Dyne et al. (2012) และพัฒนาประเด็นข้อคำถามจากนัยพาดิจิตอบเหลือ (2555) แล้วให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 6 ท่านพิจารณาข้อคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ จากนั้นผู้วิจัยปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ แล้วส่งให้คณะกรรมการจริยธรรม พิจารณานุมัติให้เก็บข้อมูลวิจัยได้ ผู้วิจัยจึงดำเนินการติดต่อขอสัมภาษณ์นักศึกษาต่างชาติด้วยตนเอง ประกอบไปด้วยนักศึกษาชาวจีน จำนวน 5 คน นักศึกษาชาวเวียดนาม จำนวน 5 คน และนักศึกษาชาวลาว จำนวน 5 คน รวมทั้งหมด จำนวน 15 คน โดยขั้นตอนในการสัมภาษณ์นั้นผู้วิจัยจะชี้แจงวัตถุประสงค์ในการสัมภาษณ์ พร้อมทั้งแจ้งให้นักศึกษาต่างชาติทราบว่า การสัมภาษณ์ครั้งนี้จะปกป้องสิทธิของนักศึกษาต่างชาติ พร้อมถามความสมัครใจในการร่วมให้ข้อมูล หากเกิดความสงสัยก็สามารถติดต่อกับผู้วิจัยได้ และเขียนแบบฟอร์มการยินยอมเข้าร่วมวิจัย จากนั้นผู้วิจัยได้ขออนุญาตบันทึกเสียงขณะสัมภาษณ์เพื่อใช้ในการวิจัย และได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากนักศึกษาต่างชาติ เมื่อผู้วิจัยสัมภาษณ์เสร็จแล้วจึงนำมาเทปบันทึกเสียงมาถอดบทสัมภาษณ์ สรุปประเด็น เพื่อสร้างรายการข้อคำถาม ดังนี้

นักศึกษาชาวจีน 5 เพศชาย อายุ 21 ปี นักเรียนแลกเปลี่ยน มาเรียนในประเทศไทยได้ 4 เดือน พูดไทยยังไม่ชัด อ่านและเขียนภาษาไทยได้บ้าง

ประเด็นที่ 1 การวางแผน (ลักษณะที่แสดงออกถึงการเตรียมความพร้อมของนักศึกษาต่างชาติในการจัดเตรียมตัว วิธีการ หรือเตรียมแผนการก่อนมาเผชิญหน้ากับผู้ที่อยู่ในวัฒนธรรมไทย) ก่อนเดินทางมาเรียนในประเทศไทย มีการวางแผนการเตรียมตัวอย่างไรบ้าง

จากการสัมภาษณ์ พบว่า นักศึกษามีการวางแผนเตรียมตัวหลายอย่างที่คล้ายกัน กล่าวคือการเตรียมตัวในเรื่องภาษาก่อนมาเรียน เช่น การเข้าร่วมอบรมภาษาไทย การเรียนภาษาไทยในมหาวิทยาลัยเดิม การฟังเพลงไทย ดูทีวีไทย เป็นต้น และศึกษาวัฒนธรรมไทยเช่น การไหว้ การพูดทักทาย การสนทนาเบื้องต้น การกิน การอยู่ นอกจากนี้ยังมีการศึกษาหาข้อมูลก่อนมาเรียนที่ประเทศไทยล่วงหน้า เช่น หาข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต หนังสือ ยูทูป การขอคำแนะนำจากอาจารย์ญาติพี่น้องที่เคยมาทำงานหรือมาเรียนก่อน ปรีกษาพ่อแม่ ในการตัดสินใจในการเตรียมตัวมาเรียนค่าใช้จ่ายในการเรียน ในชีวิตประจำวัน เป็นต้น ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“เตรียมตัวไม่ทันเลย โดยเฉพาะภาษา อาศัยมาปรับภาษาที่ประเทศไทยเลย ภาษาไทยก็พอรู้คำศัพท์บางคำ แต่ก็ยังพูดภาษาไทยผสมภาษาลาว แต่ก็ก็มีคุณครูไทยบ้าง ศึกษาข้อมูลที่จะมาเรียนใน เว็บไซต์บ้างว่าอยู่ไหน เดินทางมายังไง” (นักศึกษาชาวลาว 1, สัมภาษณ์, 13 พฤศจิกายน 2559)

“เตรียมตัวมาบ้าง เช่น การแต่งตัว การพูดจา ภาษา และภาษาที่ใช้ระหว่างภาษาไทยกับลาวก็พอสื่อสารกันเข้าใจบ้าง ก็ไม่ได้มีปัญหาอะไร เพราะไม่ค่อยแตกต่างกันมากในเรื่องของวัฒนธรรมเพราะที่ลาวคู่วิวของประเทศไทย” (นักศึกษาชาวลาว 2, สัมภาษณ์, 13 พฤศจิกายน 2559)

“ไม่ได้เตรียมตัวอะไรเลย แต่ก็เคยดูข่าวของไทยแต่ไม่รู้ว่าเขาพูดอะไร ก่อนมาเรียนผมตัดสินใจมา ผมก็มา ผมไม่ได้คิดค้นอะไรเลย อยากเที่ยว อยากเรียนรู้อะไรใหม่ ๆ พ่อแม่ก็ช่วยตัดสินใจในการมาเรียนว่าถ้าอยากได้ภาษาให้มาเรียนต่างประเทศ”

(นักศึกษาชาวลาว 3, สัมภาษณ์, 13 พฤศจิกายน 2559)

“ไม่ได้เตรียมตัวอะไรมาก เพราะหลังจากเรียนจบไปแล้วไปทำงานอย่างอื่น รอนอาจารย์บอกว่ามีทุนไปเรียนที่ประเทศไทย ก็ตัดสินใจมาเรียนเลย”

(นักศึกษาชาวลาว 4, สัมภาษณ์, 13 พฤศจิกายน 2559)

“คุณครู ดูข่าว ของประเทศไทยบ้าง และฝึกพูดคำทักทาย เช่น สวัสดีครับ และก็หาข้อมูลของมหาวิทยาลัยที่จะมาเรียนในอินเทอร์เน็ตบ้าง เพราะอยากรู้ว่าอยู่ที่ไหนของประเทศไทย” (นักศึกษาชาวลาว 5, สัมภาษณ์, 13 พฤศจิกายน 2559)

“การเตรียมไม่ได้เตรียมตัวอะไรมา เพราะพี่ชายอยู่ที่นี้ และเพิ่งเรียนจบไป และเรียนสาขาเดียวกัน กับตนเอง พี่ชายก็จะเป็นคนช่วยบอกว่าวัฒนธรรมของคนไทยเป็นอย่างไร ทั้งการกิน การใช้ชีวิต การเรียน และภาษาถ้าไม่เข้าใจอะไรก็ถามพี่ชาย”

(นักศึกษาชาวเวียดนาม 1, สัมภาษณ์, 16 พฤศจิกายน 2559)

“ไม่ได้เตรียมอะไรมาเลย หนูมีพี่ชาย พี่ชายติดต่อนำหมุดทั้งหมดทำเอกสาร วิซ่า ไม่ได้ฝึกภาษามาเลย ถ้าไม่มีพี่ชายก็ใช้ภาษามือเลย ส่วนมาสมัครเรียนก็สมัครเองเลยบน Web”

(นักศึกษาชาวเวียดนาม 2, สัมภาษณ์, 16 พฤศจิกายน 2559)

“เตรียมตัวมาอย่างดีเพราะว่าตอนที่อยู่เวียดนาม เรียนสาขาภาษาไทยมาก่อน เรียนได้ 3 ปี แล้วมาเริ่มต้นเรียนใหม่ที่เมืองไทย ก่อนมาก็ปรึกษาพ่อว่าถ้าเรียนเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ต้องมาเรียนที่เมืองไทย และค่าใช้จ่ายทั้งในไทย และภาคอีสานก็ถูกพอ ๆ กับที่เวียดนาม และอาจารย์ก็แนะนำว่ามหาวิทยาลัยแห่งนี้มีนักศึกษาชาวเวียดนามเยอะที่สุดในเมืองไทย และสอนให้คนเวียดนามรู้ภาษาไทยได้ดีที่สุด” (นักศึกษาชาวเวียดนาม 3, สัมภาษณ์, 16 พฤศจิกายน 2559)

“การเตรียมภาษาได้อบรมภาษาไทยพื้นฐานที่เวียดนาม 2 ชั่วโมง แต่ไม่ค่อยได้อะไรมา ส่วนการใช้ชีวิต ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ได้ปรึกษากับอาจารย์ท่านหนึ่ง ที่สถาบันวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เวียดนาม ว่าค่าใช้จ่ายที่ไทยกับที่เวียดนามไม่แตกต่างกัน”

(นักศึกษาชาวเวียดนาม 4, สัมภาษณ์, 16 พฤศจิกายน 2559)

“ไม่ได้เตรียมตัวอะไรมาเลย ก็อ่านข่าว และพี่ชายก็มาเรียนที่นี่ก่อนแล้ว พักห้องพักเดียวกัน ภาษาก็เรียนรู้จากพี่ชายมาบ้าง ก็เช่นคำว่า สวัสดีครับ เรียกว่าอะไร ส่วนอาหาร พี่ชายบอกว่าภาคอีสานมีปลาร้า กินส้มตำ อร่อย ๆ ส่วนการเดินทางมาที่นี่ก็ดูจาก ยูทูป ฟังเพลงไทยบ้าง” (นักศึกษาชาวเวียดนาม 5, สัมภาษณ์, 16 พฤศจิกายน 2559)

“เตรียมค่าใช้จ่ายสำหรับการเดินทาง อ่านหนังสือที่เกี่ยวข้องกับเมืองไทย เพราะอยากรู้วัฒนธรรมไทย และวิธีการสอนของคนไทย” (นักศึกษาชาวจีน 1, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2559)

“มีการเรียนภาษาไทย เขียนภาษาไทย เรียนรู้วัฒนธรรมไทย การกินอาหารไทยมาบ้าง แล้วจากการเรียนที่จีน โดยอ่านจากหนังสือ อินเทอร์เน็ต และวางแผนว่าถ้ามาอยู่เมืองไทยจะต้องออกกำลังกายเพื่อดูแลตัวเอง” (นักศึกษาชาวจีน 2, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2559)

“ไม่ค่อยได้เตรียมตัวอะไรมา แต่จะฝึกการเขียนคำศัพท์ภาษาไทยลงในสมุดบันทึก

ส่วนการใช้ชีวิตก็ดูทีวีของไทยบ้าง เพราะที่เมืองจีนจะมีละครไทยให้ชม และวัฒนธรรมของไทยก็ศึกษามาบ้างจากมหาวิทยาลัย เช่น การสวัสดี การพูดคะ ขอบคุณคะ การไหว้” (นักศึกษาชาวจีน 3, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2559)

“เรียนปรับพื้นฐานกับอาจารย์วิชาภาษาไทยพื้นฐาน และการออกเสียงมาก่อนที่จะมาเรียนในเมืองไทย หาข้อมูลเกี่ยวกับเมืองไทยจากอินเทอร์เน็ต และตามที่วิบบ้าง”

(นักศึกษาชาวจีน 4, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2559)

“เตรียมตัวก่อนมาเรียนโดยเรียนภาษาไทย และศึกษาวัฒนธรรมไทยที่จีนมาแล้ว 2 ปี และการเตรียมตัวใช้ชีวิตในเมืองไทยก็ปรึกษาอาจารย์ที่จีนเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนจะมากลางดูแลตัวเอง” (นักศึกษาชาวจีน 5, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2559)

ประเด็นที่ 2 การตระหนัก (ลักษณะที่แสดงถึงความเข้าใจของนักศึกษาต่างชาติเกี่ยวกับความคิดด้านวัฒนธรรม และความรู้ในวัฒนธรรมของตนเอง และผู้คนที่อยู่ในวัฒนธรรมไทย ที่มีภาษา ศาสนา และธรรมเนียมปฏิบัติที่แตกต่างจากวัฒนธรรมของตน) ก่อนมาประเทศไทย คิดก่อนใหม่ว่าเมืองไทยมีลักษณะเป็นอย่างไร และเมื่อมาอยู่แล้วนึกถึงความแตกต่างทางวัฒนธรรมใหม่ มีอะไรบ้าง

จากการสัมภาษณ์ก่อนมาประเทศไทยนักศึกษาตอบไปในทิศทางเดียวกัน คือ นักศึกษามีการรู้ การคิด เกี่ยวกับประเทศไทยหลายอย่าง เช่น เวลาในการใช้ชีวิตของนักศึกษา การกินอาหาร การจัดการเรียนการสอน ค่าใช้จ่าย วัฒนธรรม ธรรมเนียมในการปฏิบัติ เช่น คำทักทายในการเจอกัน รสชาติอาหารไทย กิจกรรมการเรียนการสอนในไทย สถานที่ท่องเที่ยว เป็นต้น ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“คิดว่าเวลาการใช้ชีวิตของนักศึกษาไม่แตกต่างกันมาก แต่พอมายู่นอนคิดมาก ที่นั่นดีหนึ่ง-ดีสองถึงนอน อยู่ที่โน้นเจิบมาก เพราะที่นั่นคนเยอะ เหมือนมีคนตลอดเวลา มีที่ไปไหนมาไหนได้ คึก ๆ ก็มีร้านข้ามต้มให้กิน แต่ก็คล้ายกับตัวเมืองเวียงจันทร์”

(นักศึกษาชาวลาว 1, สัมภาษณ์, 13 พฤศจิกายน 2559)

“นี่สภาพไม่ออกเลยเรื่องการกินไม่รู้จะกินอะไรดี ไปเจอร้านตำบักหุ้ง ไปกิน แต่ตำไม่เหมือนที่ลาว เหมือนเขาตำให้คนที่นั่นกิน” (นักศึกษาชาวลาว 2, สัมภาษณ์,

13 พฤศจิกายน 2559)

“รู้สึกกังวลในการเรียน ผมจำภาพที่เรียนที่โน้นสอนให้นักเรียนอ่านไปบอกไป แต่มาเรียนที่นี่อาจารย์พูด ๆ จบ แล้วก็ไป ผมเลยเรียนไม่รู้เรื่อง งงมาก แต่ตอนเรียนปรับพื้นฐานมีมาเรียนกัน 10 คน ถ้าไม่เข้าใจอะไรก็กล้าถามมากกว่า แต่พอมารเรียนมหาวิทยาลัยไม่กล้าถาม เพราะกลัวเป็นตัวถ่วง บางทีถ้าถามเยอะกลัวอาจารย์สอนไม่จบ”

(นักศึกษาชาวลาว 3, สัมภาษณ์, 13 พฤศจิกายน 2559)

“การเคารพกันของคนไทย เช่น เมื่อเข้าบ้านควรถอดรองเท้า ห้ามจับหัวคนไทยเพราะคนไทยถือมากเรื่องจับหัว และถ้าเห็นผู้ใหญ่ หรือผู้ที่มีอายุมากกว่าตนก็ต้องไหว้”

(นักศึกษาชาวลาว 4, สัมภาษณ์, 13 พฤศจิกายน 2559)

“คิดว่าประเทศไทยมีความเจริญ มีความพร้อมในการจัดการเรียนมากกว่าประเทศลาว แต่ที่กังวลบ้างในเรื่องของภาษา แต่ตอนนี้ไม่กังวลแล้วพูดไทยได้ ทำให้ติดต่อสื่อสารการเรียนก็ดีขึ้น” (นักศึกษาชาวลาว 5, สัมภาษณ์, 13 พฤศจิกายน 2559)

“คิดว่าค่าใช้จ่ายของไทยใกล้เคียงกับที่เวียดนาม เมื่อมาอยู่ก็เป็นไปตามที่คิด ส่วนการเรียนก็มีความแตกต่างกัน ที่เวียดนามอาจารย์บอก สอนเลย แต่ที่นี้หนูต้องหาเองเพื่อให้เข้าใจ และที่นี้อาจารย์จะใช้รูปภาพ หรือสัญลักษณ์แทน เพื่อให้เข้าใจง่ายและลืมยาก” (นักศึกษาชาวเวียดนาม 1, สัมภาษณ์, 16 พฤศจิกายน 2559)

“เวลาเรียนเราต้องแปลภาษาจากอังกฤษ ไทย เวียดนาม และสอนคนละอย่าง สาธารณสุขต้องออกไปชุมชน พยาบาลรักษาผู้ป่วยอย่างเดียว” (นักศึกษาชาวเวียดนาม 2, สัมภาษณ์, 16 พฤศจิกายน 2559)

“จากที่ดูข่าว และเรียนวัฒนธรรมศิลปะของไทย คนไทยใช้ช้อนกินข้าว แต่พอมายูที่นี้เขาใช้มือกิน เช่น กินข้าวเหนียว ที่เวียดนามกินข้าวกับตะเกียบกับถ้วย ที่เวียดนามเขาถือที่เวียดนาม ขวดน้ำสิ่งที่ให้ผู้ใหญ่ต้องอยู่บนมือ แต่คนไทยถือว่าเป็นการถือให้ฝีกิน จึงพบว่าสิ่งที่เราเรียน เราฝึก แตกต่างจากของจริง อาหารก็แตกต่างเพราะที่เวียดนามกินจืดมาก ไม่มีน้ำเเยอะ” (นักศึกษาชาวเวียดนาม 3, สัมภาษณ์, 16 พฤศจิกายน 2559)

“การกินแตกต่างกัน ก๋วยเตี๋ยวที่บ้านเป็นแบบน้ำใส ที่เขาทำมาจากกระดูกหมู แต่มาอยู่ที่นี่เป็นน้ำตก แต่รสชาติก็ไม่เหมือนกัน คนไทยกินหวานมาก แต่ที่เวียดนามกินเค็มมาก” (นักศึกษาชาวเวียดนาม 4, สัมภาษณ์, 16 พฤศจิกายน 2559)

“การเรียนคิดว่าไม่แตกต่างกัน และที่นี้ก็เรียนง่ายกว่า เช่น วิชาการคิดและการตัดสินใจ วิชาบัญชี พวกวิชาฟิสิกส์ คนเวียดนามก็จะเรียนได้ดีกว่าคนไทย แต่ถ้าเป็นวิชาที่ใช้ภาษาไทยเเยอะ ๆ ก็เรียนไม่สู้คนไทย และคนไทยนำเสนองานได้ดีกว่า เพราะคนเวียดนามจะไม่กล้า อาย ไม่เป็นธรรมชาติ ไม่กล้าพูดต่อหน้าคนจำนวนมาก” (นักศึกษาชาวเวียดนาม 5, สัมภาษณ์, 16 พฤศจิกายน 2559)

“ก่อนที่จะมาคิดว่าเมืองเเยไม่มีอะไร ไม่มีพลาซ่า ไม่มีซูเปอร์มาเกต คนไทยใจดี และพอมารเรียนที่เมืองเเยการเดินทางไปไหนมาไหนก็ลำบาก ไม่มีรถบัส ต้องเดินไปไหนมาไหนเอง แต่ที่จีนจะปั่นจักรยาน จะไม่มีมอเตอร์ไซด์ รถบัสที่จีน 10 บาท ตลอดสาย แต่ที่

เมืองเลยไม่มี เพื่อนคนไทยใจดี ครูก็ใจดี มาอยู่ที่เมืองไทยก็ต้องมีเพื่อนคนไทยพาไป คิดว่านักศึกษาไทยเหนื่อยมาก การบ้านเยอะ แต่ที่จีนไม่มีการบ้านเยอะ ที่จีนต้องเรียน ตอนดึก แต่ที่นี่ไม่มี” (นักศึกษาชาวจีน 1, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2559)

“รู้ว่าคนไทยเจอกันก็จะไหว้ และพูดว่าสวัสดีครับ สวัสดีค่ะ แต่ที่จีนพูดว่า หนีท่าว และ ไม่มีการไหว้ การกินอาหารที่ประเทศไทยก็มีส้มตำ อาหารรสเปรี้ยว เผ็ด ซึ่งที่จีนไม่มี” (นักศึกษาชาวจีน 2, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2559)

“เมืองไทยเป็นเมืองร้อน อากาศที่นี่ร้อนกว่า ที่เที่ยวทางธรรมชาติเยอะ แต่การจราจรจะไม่สะดวกเหมือนประเทศจีน รุ่นพี่บอกว่าที่จังหวัดเลย ไม่มีรถเมล์ เดินทางไม่สะดวก อาหารในประเทศไทยก็มีรสชาติหลากหลาย ทั้งหวาน เผ็ด” (นักศึกษาชาวจีน 2, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2559)

“รู้ว่าเมืองไทยมีสถานที่ท่องเที่ยวเยอะ คนจีนมาเที่ยวเยอะ ในความคิดเมืองไทยเป็นเมืองร้อน ไม่รู้จะทนไหวไหม อย่างอื่นก็ไม่แตกต่างมาก แตกต่างก็คือคนไทยมีมารยาท เช่น การไหว้ รุ่นพี่บอกว่าที่ไทยจะเรียนเน้นกิจกรรมมาก แต่พอมายูที่นี้ก็จะเรียน 2 ชั่วโมงต่อคาบเรียน ที่จีนเรียนแค่คาบละ 40 นาที และไม่มีการบ้านหนัก ตอนพักก็เอาโทรศัพท์มาเล่นได้ การใช้ชีวิตก็ไม่สามารถไปเองได้เหมือนที่จีน ถ้าจะไปไหนจะต้องมีเพื่อนคนไทยพาไป การพูดคนไทยจะพูด ค่ะ ครับ มีการไหว้ แต่ที่จีนไม่มีเพราะไม่สนใจกัน แต่ที่นี่ทำให้รู้สึกดีเพราะคนจะรู้จักกัน” (นักศึกษาชาวจีน 1, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2559)

“ภาษาไทย อาหาร ศาสนา จะแตกต่างจากจีน โดยชาวไทยจะนับถือศาสนาพุทธ ส่วนที่จีนจะนับถือจะมีทั้งพุทธ และศาสนาอื่น ๆ และชาวจีนไม่ถือเรื่องอายุ ทุกคนเป็นเพื่อนกันหมด” (นักศึกษาชาวจีน 5, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2559)

ประเด็นที่ 3 การตรวจสอบ (ลักษณะที่แสดงถึงการทบทวนประสบการณ์ และปรับตัว ของนักศึกษาเกี่ยวกับเหตุการณ์/ ข้อตกลงที่พบเจอ กับผู้คนที่อยู่ในวัฒนธรรมไทยโดยมีการปรับใจ ปรับแผนการเมื่อประสบการณ์ที่พบแตกต่างไปจากความคาดหมายที่ตั้งเอาไว้ก่อนมาประเทศไทย) เมื่อมาอยู่ในประเทศไทย สามารถปรับตัวได้ไหม ปรับตัวอย่างไร หรือเมื่อมีปัญหาความเครียด คิดถึงบ้าน กังวลใจ ไม่สบายใจ มีความเครียด ทำอย่างไร

จากการสัมภาษณ์ พบว่า นักศึกษาตอบไปในทิศทางเดียวกัน คือ นักศึกษาจะปรับตัว การใช้ชีวิตให้เข้ากับคนไทยนักศึกษาไทย การปรับใจเพื่อให้เข้าใจตนเอง และสามารถอยู่ร่วมกับเพื่อน ๆ นักศึกษาไทยได้ ทั้งการปรับภาษา การเรียน เวลา การกิน การทำงาน การทำกิจกรรม ร่วมกับเพื่อน เป็นต้น ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“การเรียนมีปัญหามากในตอนมาเรียนตอนปี 1 เพราะต้องเรียนปรับพื้นฐานใหม่หมด ทั้งภาษาอังกฤษ ภาษาไทย เพราะคำศัพท์ก็ต่างกัน เช่นคำว่า สแควร์รูท คนไทยเรียก แต่คนลาวเรียกว่า รากคันสอง พอไปเรียนเกรดก็เลยตำ ทางผู้ใหญ่ก็เลยให้เรียนปรับพื้นฐาน ก็ทำให้การเรียนดีขึ้น” (นักศึกษาชาวลาว 1, สัมภาษณ์, 13 พฤศจิกายน 2559)

“การสอบเด็กไทยจะทำข้อสอบได้เร็วมากบางคนใช้เวลาไม่ถึงชั่วโมงก็ออกจากห้องสอบ เพราะเขาอ่านข้อสอบได้เร็ว ผมมาใหม่ ๆ อ่านได้ช้ามาก แต่ตอนนี้อ่านได้เร็วขึ้นเพราะฝึกอ่านบ่อย ๆ และใช้เทคนิคการทำข้อสอบของผมเองคือ ถ้าข้อไหนทำไม่ได้ก็ข้ามไปก่อน แล้วค่อยกลับมาทำ” (นักศึกษาชาวลาว 2, สัมภาษณ์, 13 พฤศจิกายน 2559)

“มาเรียนที่ไทยก็ได้รู้จักคอมพิวเตอร์ที่นี้เลย แต่เดี๋ยวนี้อะ ตอนทำโปรเจกต์ทำ net work ตอนช่วงแรก ๆ ก็ทำงานร่วมกับเพื่อนคนไทย แล้วก็แบ่งหน้าที่กันทำ เขาจัดการหมดตามที่เขาบอก แล้วก็มาตรวจว่าถูกไหม ก็ได้เรียนรู้กับเพื่อนคนไทย คิดในมุมหนึ่งเขาก็จะช่วยเหลือให้เราด้วย ให้เรียนไปพร้อมกัน” (นักศึกษาชาวลาว 3, สัมภาษณ์, 13 พฤศจิกายน 2559)

“เมื่อก่อนมาอยู่ใหม่ ๆ นักศึกษาไทยเขาก็ไม่เอา ก็คือคุยกับเขาไม่รู้เรื่อง เวลาเขาถามอะไรเราก็ไม่รู้ แต่พอเรียนมาเขาเห็นความสามารถ เขาก็อยากได้ อย่างเช่น ไปฝึกงาน ตอนอนามัยชุมชน ไปกรวดน้ำ แจกทรายอบเขต ส่วนมากเราก็จะเป็นคนพูดถามชาวบ้าน เขาบอกว่ามีพี่ไปด้วยนี่ดีมาก พูดเก่ง เดียวนี้เวลาจัดกลุ่มมีแต่คนชวนไปอยู่ด้วย” (นักศึกษาชาวลาว 4, สัมภาษณ์, 13 พฤศจิกายน 2559)

“ปรับเรื่องของเวลาอยู่ที่บ้านนอนเร็วมาก 2-3 ทุ่มก็นอนแล้ว แต่มาเรียนที่นี้ นอนตี 1-2 เพราะคนที่นี่นอนดึก แล้วก็กินอาหารกินตลอด หิวข้าวก็ออกมาหาซื้อกินได้” (นักศึกษาชาวลาว 5, สัมภาษณ์, 13 พฤศจิกายน 2559)

“การเรียน เพื่อนคนไทยเขาจะรู้ว่าเราเป็นชาวต่างชาติเขาจะแบ่งส่วนที่ง่าย ๆ ให้ทำเช่นปริ้นท์เอกสาร เขาหาให้เราเอามาปริ้นท์ เวลาเสนอความคิดเห็น เขาก็ตกลงทำตามที่บอก แต่บางครั้งเขาก็ไม่ตกลง เขาชอบทำแบบของเขา ก็เออออตามเขา” (นักศึกษาชาวเวียดนาม 1, สัมภาษณ์, 16 พฤศจิกายน 2559)

“เป็นเรื่องการปรับภาษามากกว่า ส่วนการเรียนใช้ชีวิตไม่ค่อยมีปัญหาอะไร เพราะมีพี่คอยช่วยเหลือ และนักศึกษาเวียดนามก็มาเรียนที่นี้เยอะ ก็อุ่นใจ” (นักศึกษาชาวเวียดนาม 2, สัมภาษณ์, 16 พฤศจิกายน 2559)

“มาเรียนที่นี้ตอนแรกก็ตื่นตื่น ไกลพ่อ ไกลแม่ ปรับตัวไม่ทันเลย ตอนแรกก็ร้องไห้ทุกวัน ตอนอยู่เวียดนามเรียนเสร็จก็มีคนหาข้าวให้กิน แต่ตอนนี้หากินเอง แต่ตอนหลัง ๆ

ก็ปรับตัวทัน มีเพื่อน มีอาจารย์คอยช่วยเหลือ ตอนนี้รู้สึกชอบแล้ว”

(นักศึกษาชาวเวียดนาม 3, สัมภาษณ์, 16 พฤศจิกายน 2559)

“ปรับตัวเยอะ วัฒนธรรมแตกต่างกันมาก ภาษาที่ยังไม่ดี บางทีคุยกับเพื่อนก็ยังไม่รู้เรื่อง ไปปรับน้องก็จะรู้จักกับเพื่อนเยอะ คนเวียดนามจะไม่ชอบ ไปกิจกรรม แต่ที่เวียดนามไม่มีการรับน้องทำกิจกรรม อยากมีเพื่อนเยอะ เขาจะได้ช่วยเหลือเราเวลาอาจารย์สั่งงาน หรือทำกิจกรรม” (นักศึกษาชาวเวียดนาม 4, สัมภาษณ์, 16 พฤศจิกายน 2559)

“ปรับตัวเรื่องการเรียนในวิชาที่ใช้ภาษาไทยเยอะ ๆ ก็รับหน้าที่เป็นคนเข้าเล่ม แต่ถ้าเป็นวิชาการคิด และภาษาอังกฤษก็จะช่วยเขาทำ” (นักศึกษาชาวเวียดนาม 5, สัมภาษณ์, 16 พฤศจิกายน 2559)

“ปรับเรื่องอาหาร คือ อาหารไทยมาแรก ๆ กินไม่ได้ ผัด เบียร์ว หวาน ไม่อร่อย กินไม่ได้ แต่ว่าไม่ชอบกิน ชิมแล้วไม่อร่อย ปกติทำอาหารกินเองที่หอพัก แต่ตอนนี้กินอาหารไทยได้แล้ว อร่อยมาก โดยเฉพาะกระเพาะหมูสับ และการเดินทางที่ยุ่งเหยิง จะปั่นจักรยานไปเรียน แต่ที่เมืองไทยต้องเดินไปเรียน ไปไหนมาไหนก็ต้องเดิน แต่ตอนนี้ชินกับการเดินแล้ว ไม่เหนื่อย เหมือนตอนแรก ๆ ที่มาอยู่ มีปัญหาเกี่ยวกับคำศัพท์ ก็มีเพื่อนคนไทยคอยช่วยเหลือ” (นักศึกษาชาวจีน 1, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2559)

“มาอยู่ประเทศไทยเริ่มปรับตัวได้แล้ว ทั้งการอ่านหนังสือ การออกกำลังกาย ปรับตัวกับเพื่อนคนจีน คนไทย ถ้ามีปัญหาอะไรส่วนมากก็ปรึกษาอาจารย์ อาจารย์และเพื่อนคนไทยจะคอยให้ความช่วยเหลือ แนะนำตลอด ตอนแรกที่มาอาหารไทยมีรสชาติเผ็ด เบียร์ว กินไม่ค่อยได้ ถ้ามีเวลาก็จะทำกินเอง แต่ตอนนี้กินอาหารไทยได้แล้ว”

(นักศึกษาชาวจีน 2, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2559)

“ไม่ค่อยมีปัญหาเท่าไรในการปรับตัว เพราะคิดว่าตัวเองมีการปรับตัวตลอด แต่ก็มีการปรับตัวเรื่องเวลาเรียนเพราะเป็นนักศึกษาต่างชาติจะมีเวลาเรียนน้อยกว่า อยู่ที่ประเทศจีนจะเรียนเยอะกว่าแต่ถ้าเป็นนักศึกษาต่างชาติที่เรียนที่จีนก็จะเรียนไม่เยอะเหมือนตนเอง ทำให้รู้สึกว่าตัวเองก็เกียจ ไม่ค่อยได้เรียน และต้องขยันเรียนมากกว่าเดิม” (นักศึกษาชาวจีน 3, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2559)

“มาอยู่เมืองไทยช่วงแรก ๆ จะเหงา คิดถึงบ้าน อยากกลับบ้านประเทศจีน แต่ก็มีเพื่อนคนไทยคอยให้กำลังใจตอนที่กังวล มีปัญหา เพื่อนคนไทยก็คอยช่วยเหลือ จนปรับตัวได้ ทุกวันนี้อยากกลับมาทำงานที่นี้เมื่อเรียนจบไปแล้ว” (นักศึกษาชาวจีน 4, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2559)

“เรื่องภาษา เพราะบางคำก็รู้ความหมาย บางคำก็ไม่รู้ความหมาย ต้องพูดไทยบ่อย ๆ

เขียนบ่อย ๆ และฟังบ่อย ๆ และเรื่องอาหาร เช่น การกินอาหารไทยบางอย่างก็ชอบ บางอย่างก็ไม่ชอบแต่ก็เรียนรู้ที่จะอยู่ให้ได้ การเดินทางคนไทยชอบใช้มอเตอร์ไซด์ เยอะมาก ที่จีนจะปั่นจักรยาน จึงต้องระวังอันตรายจากรถ”

(นักศึกษาชาวจีน 5, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2559)

ประเด็นที่ 4 ความรู้วัฒนธรรมทั่วไป (ลักษณะที่แสดงถึงความรู้ของนักศึกษาต่างชาติ เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทั่วไป ความรู้เบื้องต้นที่ควรทราบเกี่ยวกับภาษา ศาสนา ธรรมเนียมปฏิบัติ ทั่วไป สถานที่สำคัญในประเทศของตน และประเทศไทย ทำให้เห็นถึงวัฒนธรรมที่มีความเหมือน และแตกต่างกันกับวัฒนธรรมของตน) การใช้ชีวิตในประเทศไทยต้องมีความรู้เกี่ยวกับอะไรบ้าง จากการสัมภาษณ์พบว่า นักศึกษาตอบไปในทางเดียวกัน คือ นักศึกษาจะเข้ามาหาความรู้ ในการมาอยู่ในประเทศไทยบ้าง และความรู้ที่ได้จากการอบรมก่อนการเข้ามาอาศัยอยู่ในประเทศไทย เช่น วันสำคัญ การแต่งกายของนักศึกษา วัฒนธรรมการใช้ชีวิต การทักทาย การกิน และอาหาร เป็นต้น ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“ก่อนมาที่ไทยก็ยังไม่รู้ว่าว่าวัฒนธรรมไทยเป็นอย่างไร แต่พอมาอยู่ที่ไทยถึงได้รู้ เช่น วันแม่ ที่ประเทศลาวจะถือเป็นวันพิเศษ เป็นวันแม่หญิง ผู้หญิงไม่ต้องทำงาน นักเรียนก็ไม่ต้องไปโรงเรียน ส่วนวันพ่อคือทุกวัน ซึ่งต่างจากไทย”

(นักศึกษาชาวลาว 1, สัมภาษณ์, 13 พฤศจิกายน 2559)

“การแต่งกายของนักศึกษาก็แล้วแต่มหาวิทยาลัย ยกเว้นผู้หญิงอยู่ที่ลาวจะใส่ผ้าซิ่น ผูกเน็คไท” (นักศึกษาชาวลาว 2, สัมภาษณ์, 13 พฤศจิกายน 2559)

“ที่ไทยแตกต่างจากลาวตรงที่ถ้าที่นี่มีลูกเสือที่ลาวจะเรียกเขวชน มีชาวหนุ่ม ถ้าผู้หญิง จะเรียกสมาคมแม่หญิง อายุ 18 ปีขึ้นไป ทั้งประเทศ รด. ก็เป็นชาวหนุ่ม ถ้าอยู่โน้น เขวชนแต่งกายไม่สุภาพ ความประพฤติไม่ดี วาจา พฤติกรรม ไม่ดีก็จะไม่ได้เข้าร่วม สมาคม เขวชน ชาวหนุ่ม” (นักศึกษาชาวลาว 3, สัมภาษณ์, 13 พฤศจิกายน 2559)

“รู้วัฒนธรรมของไทยมาบ้างนิดหน่อย เช่น การกินอาหาร เช่น ส้มตำ แต่พอมาอยู่ ส้มตำ ที่นี้ไม่เหมือนที่บ้านรสชาติต่างกันมาก ส่วนวัฒนธรรมอย่างอื่นก็อาศัยมาศึกษา วัฒนธรรมในประเทศไทย ตอนที่มาเรียนแล้วมากกว่า” (นักศึกษาชาวลาว 4, สัมภาษณ์, 13 พฤศจิกายน 2559)

“ก็พอรู้มาบ้างว่าคนไทยใจดี พอมาเรียนก็ได้ทำงานกับเพื่อนคนไทย อาจารย์ก็ให้คนลาว แยกกันไปทำงานร่วมกับเพื่อนคนไทย ก็ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กันดี เพื่อน ๆ ก็คอยให้ คำแนะนำ โดยเฉพาะการใช้ภาษา” (นักศึกษาชาวลาว 5, สัมภาษณ์, 13 พฤศจิกายน 2559)

“ถามมาจากพี่ชายที่เคยมาเรียนที่ไทย เช่น คนไทยห้ามถามอายุ เห็นใครก็ต้องสวัสดี”
(นักศึกษาชาวเวียดนาม 1, สัมภาษณ์, 16 พฤศจิกายน 2559)

“ก็รู้วัฒนธรรมไทยมาบ้าง เช่นการกินอาหาร การพูดคุยกับเพื่อน กับผู้ใหญ่กว่า ต้องพูดให้เหมาะสม เช่น เจอผู้ที่อายุมากกว่าก็ต้องไหว้” (นักศึกษาชาวเวียดนาม 2, สัมภาษณ์, 16 พฤศจิกายน 2559)

“ก็มีการอบรมเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยว่าอะไรควรทำ ไม่ควรทำ เช่น เข้าบ้านของคนไทย ต้องถอดรองเท้า ห้ามจับหัวคนไทย แล้วถ้าเห็นผู้ใหญ่ต้องไหว้” (นักศึกษาชาวเวียดนาม 3, สัมภาษณ์, 16 พฤศจิกายน 2559)

“คนไทยใจดี เป็นเมืองพุทธ ที่เวียดนามแม่ชอบคุณละครไทยมาก แต่ผมเองไม่ชอบตัวร้ายในละครมาก เพราะร้ายสุด ๆ แต่พอมาอยู่ที่เมืองไทยก็ไม่เคยเห็นผู้หญิงไทยเป็นเหมือนในตัวละครตัวร้ายครับ คนไทยจะใจดีกว่าในละครเยอะเลยครับ”

(นักศึกษาชาวเวียดนาม 4, สัมภาษณ์, 16 พฤศจิกายน 2559) “การกินข้าวของคนไทยใช้จาน บางคนใช้มือกินข้าวเหนียว แต่ที่เวียดนามกินข้าวโดยใช้ตะเกียบกับถ้วย”
(นักศึกษาชาวเวียดนาม 5, สัมภาษณ์, 16 พฤศจิกายน 2559)

“ต้องรู้เรื่องภาษาไทย และได้ไปคูพิพิทภัณฑ์เมืองเลย ได้รู้จักวัฒนธรรมของเมืองเลย เช่น ผีตาโขน วัฒนธรรมของการใช้ชีวิต เช่น วัฒนธรรมโตดำ อาหารของเมืองเลย และคนเลยเป็นคนมีน้ำใจดี” (นักศึกษาชาวจีน 1, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2559)

“ต้องรู้ภาษาไทยเพราะจะได้เข้าใจเวลาที่เรารู้อายุกับคนไทย และการทักทาย เช่น การไหว้ หากเราเจอผู้ที่มีอายุสูงกว่าเราก็ไหว้ สวัสดี รวมทั้งการกินอาหารชอบคนไทย คนไทยชอบกินอาหารรสจัด เปรี้ยว เผ็ด ไม่เหมือนคนจีนเพราะปกติคนจีนเวลาทำอาหารจะไม่ใช้พริก ” (นักศึกษาชาวจีน 2, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2559)

“ต้องรู้วัฒนธรรมต่าง ๆ ของประเทศนั้น อะไรให้ทำ อะไรห้ามทำ เช่น คนไทยถ้าเจอผู้ที่มีอายุมากกว่าต้องไหว้ คำไหนควรจะพูด หรือไม่ควรพูด สิ่งไหนควรทำ ไม่ควรทำ เช่น คนไทยไม่ชอบให้จับหัว ถามน้ำหนัก” (นักศึกษาชาวจีน 3, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2559)

“ต้องมีความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ไทย การกิน อาหาร การใช้ชีวิตของคนไทย จากการถามเพื่อนคนไทย อาจารย์ การจัดแสดงตามพิพิธภัณฑ์”
(นักศึกษาชาวจีน 4, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2559)

“คนจีนจะแต่งตัวด้วยชุดธรรมดาไปเรียน แต่ที่เมืองไทยนักศึกษาจะแต่งชุดนักศึกษาไปเรียน การกินอาหารคนไทยจะกินอาหารน้อย รสจัด คนจีนจะกินอาหารเยอะ รสจืด

และคนไทยใจดีมีความกระตือรือร้น น่ารัก คอยช่วยเหลือตลอด”

(นักศึกษาชาวจีน 5, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2559)

ประเด็นที่ 5 ความรู้สภาพแวดล้อมเฉพาะ (ลักษณะที่แสดงถึงความรู้ของนักศึกษาต่างชาติเกี่ยวกับการเรียน การทำกิจกรรมร่วมกับนักศึกษาชาวไทย และความรู้เกี่ยวกับวิธีการที่จะทำให้เกิดประสิทธิผล เกิดความสำเร็จ ในด้านการเรียน/ การทำงานร่วมกับคนไทย) การเรียน การทำกิจกรรมร่วมกับคนไทย ต้องมีความรู้เกี่ยวกับอะไร

จากการสัมภาษณ์ พบว่า นักศึกษาส่วนมากตอบคำถามความรู้ที่จำเป็นเกี่ยวกับการเรียน คือ ต้องมีพื้นฐานการเรียนที่ดี ภาษาพูด ภาษาเขียน ภาษาท้องถิ่น การจัดการเรียนการสอนของไทย การจัดกิจกรรม เป็นต้น ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“พื้นฐานการเรียน คือ มาตอนแรก ๆ พื้นฐานไม่ค่อยดีต้องมาปรับพื้นฐานก่อน และเพื่อนคนไทยช่วยภาษา การทำงานกลุ่ม และอาจารย์ก็ให้นักศึกษาลาวแยกกันไปอยู่กลุ่มกับนักศึกษาไทย ก็เป็นการช่วยเหลือกันไป” (นักศึกษาชาวลาว 1, สัมภาษณ์, 13 พฤศจิกายน 2559)

“พยายามเรียนรู้ว่านักศึกษาไทยเขาทำงานอย่างไร ตรงไหนเขารู้เขาก็จะบอก ได้ศึกษาทำให้มีความสัมพันธ์ได้รู้จักกัน มีการแลกเปลี่ยนความรู้กัน แต่ตอนแรก ๆ ไม่กล้าพูดเราก้เกรงใจเขา เขาก้เกรงใจเราแต่ตอนนี้คุยได้หมด” (นักศึกษาชาวลาว 2, สัมภาษณ์, 13 พฤศจิกายน 2559)

“ต้องเข้าใจภาษา เพราะมีความจำเป็นมากเวลาเราจะทำงานกับเพื่อน ก็มาปรับพื้นฐานการเรียนที่นี้ก่อน และได้ทำงานกับเพื่อนคนไทย อาจารย์ก็คอยช่วยเหลือให้คำแนะนำเป็นอย่างดี ตอนนี้พูดกับเพื่อนได้แล้วครับ” (นักศึกษาชาวลาว 3, สัมภาษณ์, 13 พฤศจิกายน 2559)

“นอกจากภาษา แล้วต้องรู้ลักษณะนิสัยใจคอของเพื่อนคนไทยด้วย เวลาทำงานกลุ่ม บางกลุ่มเขาก็ให้ร่วม บางกลุ่มก็ไม่ แต่เดี๋ยวนี้นี้มีกลุ่มของตนเองแล้ว เพราะทำงานด้วยกันตลอด เข้าใจกันดี” (นักศึกษาชาวลาว 4, สัมภาษณ์, 13 พฤศจิกายน 2559)

“พื้นฐานทางการเรียนสำคัญมาก แต่มาเรียนที่นี้อาจารย์เขาให้ปรับปรับพื้นฐานก่อนแล้วมาเรียนเรียนที่นี้เป็นมหาวิทยาลัยสอนไม่เหมือนกัน อาจารย์สอน ๆ แล้วก็ไปเราต้องหาเพื่อนช่วยกันเรียน ถ้าพื้นฐานไม่ดีก็แย่เลย แต่เพื่อนคนไทยก็ช่วย อาจารย์ก็ช่วย” (นักศึกษาชาวลาว 5, สัมภาษณ์, 13 พฤศจิกายน 2559)

“ต้องรู้ภาษาไทย ตอนมาใหม่ ๆ ก็มีพี่ชายคอยช่วยเหลือในการติดต่อสื่อสารกับคนไทย แต่มาอยู่แล้วก็ฝึกเรียนรู้ภาษากับอาจารย์สอน เพื่อน ๆ ชาวไทย”

(นักศึกษาชาวเวียดนาม 1, สัมภาษณ์, 16 พฤศจิกายน 2559)

“การเรียนที่นี้จะเรียนไม่ยาก ยกเว้นวิชาที่ต้องใช้ภาษาไทย เพราะต้องอ่านภาษาไทยเยอะ แต่วิชาการคิดการตัดสินใจไม่ยาก เพราะเรียนตั้งแต่สมัยมัธยมศึกษา”

(นักศึกษาชาวเวียดนาม 2, สัมภาษณ์, 16 พฤศจิกายน 2559)

“ต้องรู้ภาษาอีสาน ก็มีการแลกเปลี่ยน Facebook กันกับเพื่อนเวลาทำงานก็คุยกันใน Facebook ได้” (นักศึกษาชาวเวียดนาม 2, สัมภาษณ์, 16 พฤศจิกายน 2559)

“ภาษาเป็นสิ่งที่สำคัญมาก เพราะจะช่วยในการสื่อสาร ทั้งภาษาไทย และภาษาอีสาน เพราะเพื่อนบางคนพูดภาษาอีสาน ตอนแรกเราก็ฟังไม่รู้เรื่อง แต่ตอนนี้เริ่มรู้เรื่องแล้วครับ เช่น สบายดีบ่ กินข้าวไปไปใส ข่อยฮักเจ้า” (นักศึกษาชาวเวียดนาม 4, สัมภาษณ์, 16 พฤศจิกายน 2559)

“การทำกิจกรรมกับเพื่อนคนไทยตอนมาเรียนใหม่ ๆ เพื่อนคนไทยจะคอยช่วยเหลือ ชาวต่างชาติดีมาก ทำให้ได้เรียนภาษาได้ทั้งภาษาไทย ภาษาอีสาน ทำให้เรียนรู้ภาษาได้เร็ว” (นักศึกษาชาวเวียดนาม 5, สัมภาษณ์, 16 พฤศจิกายน 2559)

“ภาษา และคำศัพท์ ที่เมืองเลยการสอนของอาจารย์มีสื่อ เทคโนโลยีที่มีภาพ วีดีโอ ที่ทำให้นักศึกษาสนุก ที่นี้สอนภาษาไทย เขียนภาษาไทย และวาดรูปลายไทย แต่ก็พอทำได้ แต่ก็ไม่ได้เก่งมากนักต้องฝึกฝนบ่อย ๆ ” (นักศึกษาชาวจีน 1, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2559)

“ถ้าเพื่อนไม่เข้าใจ ก็จะใช้ภาษาอังกฤษพูดในการสื่อสารกับเพื่อนคนไทย และก็จะใช้ท่าทางประกอบในการพูดสื่อสาร บางครั้งก็ใช้อินเทอร์เน็ตเปิดหาภาพ หรือคำศัพท์ คุ้นเคยแปลภาษา และพยายามเรียนรู้ปรับตัวให้เข้ากับคนไทย และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน” (นักศึกษาชาวจีน 2, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2559)

“ภาษา ประเพณี วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ ของคนไทย ก็ถามจากเพื่อนคนไทย อาจารย์ อินเทอร์เน็ต” (นักศึกษาชาวจีน 3, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2559)

“ถ้าอยากทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนชาวต่างชาติ ถ้ามีปัญหาต้องปรึกษาอาจารย์ หรือถามเพื่อนคนไทย บางครั้งก็ใช้โทรศัพท์หาข้อมูลทั้งอาหาร เสื้อผ้า แต่ก็ไม่มีปัญหาการพูด อ่านหรือเขียนภาษาไทย” (นักศึกษาชาวจีน 4, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2559)

“ภาษาไทยมีความจำเป็นมาก เพราะมาเรียนที่นี้การบ้านทุกวิชาเยอะมาก เมื่อกลับถึงหอพักก็จะทำการบ้าน อ่านหนังสือภาษาไทยพื้นฐาน และปรับตัวในการใช้ชีวิตอย่างมีความสุขฝึกทานอาหารไทย ออกกำลังกาย และฝึกพูดภาษาไทยให้มากขึ้นกับเพื่อนคนไทย” (นักศึกษาชาวจีน 5, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2559)

ประเด็นที่ 6 ความสนใจภายใน (ลักษณะที่แสดงถึงการให้คุณค่าของนักศึกษาต่างชาติที่เกิดจากประสบการณ์ในตนเองกับวัฒนธรรมไทย) ปกติมีความสนใจเกี่ยวกับประเทศไทย หรือ วัฒนธรรมไทยอย่างไร

จากการสัมภาษณ์พบว่า นักศึกษาตอบคำถามว่ามีความสนใจในการที่มาเรียนในประเทศไทย เช่น อยากมีเพื่อนชาวต่างชาติ เรียนรู้วัฒนธรรมไทย ความรู้และประสบการณ์ใหม่ ๆ อีกทั้งมีรุ่นพี่เล่าให้ฟังแล้วอยากมาเรียนที่เมืองไทย เป็นต้น ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“มาอยู่ที่เมืองไทยก็ได้รับประสบการณ์ใหม่ ๆ ได้เรียนรู้วัฒนธรรม การอยู่ การกินของคนไทย ว่าเขากินอย่างไร ใช้ชีวิตอย่างไร” (นักศึกษาชาวลาว 1, สัมภาษณ์, 13 พฤศจิกายน 2559)

“มีความสนใจว่านักศึกษาที่เมืองไทยเขาเรียนกันอย่างไร ผมก็ได้เรียนคอมพิวเตอร์ ครั้งแรกก็ตอนมาเรียนที่ประเทศไทยครับ” (นักศึกษาชาวลาว 2, สัมภาษณ์, 13 พฤศจิกายน 2559)

“ตอนแรกก็ไม่ได้คิดว่าจะได้มาเรียนต่างประเทศ เพราะครอบครัวมีฐานะยากจน แต่พอได้รับทุนว่าจะได้มาเรียนรู้สักดีใจมาก อยากมาเรียน อยากได้ความรู้ ภาษาไทย นำไปใช้ในการทำงานในอนาคต” (นักศึกษาชาวลาว 3, สัมภาษณ์, 13 พฤศจิกายน 2559)

“สนใจว่าเขาอยู่ยังไง กินยังไง วัฒนธรรมของเขาเป็นยังไง เพราะอยู่ที่บ้านก็ไม่ค่อยได้เห็นอะไร มาเรียนที่นี่ก็ได้ความรู้ ได้ประสบการณ์ในการใช้ชีวิตในประเทศไทย” (นักศึกษาชาวลาว 4, สัมภาษณ์, 13 พฤศจิกายน 2559)

“ไม่ได้คิดว่าจะมาอยู่ มาเรียนต่างประเทศ นั่งรถตู่มารู้สึกว่าไกลมาก 10 กว่าชั่วโมงเหนื่อยมาก แต่มาเรียนแล้วก็ได้ภาษา ได้เพื่อนคนไทย ช่วงปิดเทอมเพื่อน ๆ คนไทยก็ไปเที่ยวที่ประเทศลาว” (นักศึกษาชาวลาว 5, สัมภาษณ์, 13 พฤศจิกายน 2559)

“พี่ชายมาเรียนที่ก่อนแล้ว ก็มาเรียนตามพี่ชาย เพราะได้ภาษา และพี่ชายก็ทำงานที่ประเทศไทย มีโอกาสได้ทำงานที่นี่” (นักศึกษาชาวเวียดนาม 1, สัมภาษณ์, 16 พฤศจิกายน 2559)

“มาเรียนที่นี่เพราะมีรุ่นพี่มาเรียนแล้วเขาบอกว่ามาเรียนที่นี่ดี แล้วเราก็ได้ภาษาด้วย เมื่อเรากลับบ้านเราก็ได้หลายภาษาทั้งภาษาเวียดนาม ภาษาไทย” (นักศึกษาชาวเวียดนาม 2, สัมภาษณ์, 16 พฤศจิกายน 2559)

“ที่เวียดนามเรียนสาขาภาษาไทยอยู่แล้ว แต่ก็อยากฝึกเรียนให้เก่ง จึงมีแรงบันดาลใจให้เข้ามาเรียนที่ประเทศไทย เพราะถ้ามาเรียนที่นี่ก็จะได้พูดคุยกับคนไทย ได้เรียนรู้วัฒนธรรมไทยจริง ๆ” (นักศึกษาชาวเวียดนาม 3, สัมภาษณ์, 16 พฤศจิกายน 2559)

“มีความสนใจในเมืองไทย เพราะคุณแม่ชอบดูละครไทยมาก ได้เห็นจากการแสดง เลຍຍอยากมาเรียน” (นักศึกษาชาวเวียดนาม 4, สัมภาษณ์, 16 พฤศจิกายน 2559)

“เรียนจบปริญญาตรีที่ประเทศเวียดนามแล้ว แต่อยากได้ภาษาไทย เพราะจะได้ ติดต่อสื่อสารกับคนไทยในการนำเข้าสินค้า อุปกรณ์รถยนต์ไปขายที่ประเทศเวียดนาม” (นักศึกษาชาวเวียดนาม 5, สัมภาษณ์, 16 พฤศจิกายน 2559)

“การที่ได้มาเรียนที่เมืองเลย ในใจของฉันทชอบเมืองเลย เพราะรุ่นพี่บอกว่ายากาศดี คนเลยมีน้ำใจ อาจารย์ใจดีพาไปเที่ยว มีความเกรงใจ คนเลยชอบนักศึกษาจีน ทำให้ อยากมาเรียนที่เมืองเลย อยากเห็นเมืองเลย ได้ประสบการณ์ใหม่ ๆ ” (นักศึกษาชาวจีน 1, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2559)

“สนใจที่จะมีเพื่อนชาวต่างชาติ เพราะประเทศไทยมีวัฒนธรรมที่หลากหลาย เช่น การไหว้ อาหาร เช่น ส้มตำ ต้มยำกุ้ง มีรสชาติเผ็ดอร่อย เพื่อนคนไทยก็ใจดีคอยช่วยเหลือ เป็นบัดดี้ และพาเที่ยว ที่ต่าง ๆ เช่น เชียงคาน” (นักศึกษาชาวจีน 2, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2559)

“การมาอยู่ที่ต่างประเทศทำให้เราถึงวัฒนธรรมของประเทศนั้น ได้มาก ทำให้เห็นถึงความแตกต่าง มาเรียนที่เมืองไทยก็ได้ พ่อ แม่ คอยสนับสนุน มาเรียนในต่างประเทศ เพราะการมาเรียนต่างประเทศจะทำให้เก่งขึ้น ได้ประสบการณ์ตรง ได้เรียนกับเจ้าของ ภาษา” (นักศึกษาชาวจีน 3, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2559)

“สนใจในวัฒนธรรมไทยจึงอยากมาเรียนที่นี่ เพราะรุ่นพี่ที่เคยมาเรียนที่นี่เล่าให้ฟัง รวมทั้งมีอะไรก็สามารถถามรุ่นพี่ได้ และมหาวิทยาลัยเราก็ร่วมมือกับมหาวิทยาลัยของไทย และเพื่อนคนไทยก็ไปเรียนที่ประเทศจีน” (นักศึกษาชาวจีน 4, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2559)

“อยากทำงานกับเพื่อนคนไทย ได้เรียนภาษาไทยกับเพื่อนคนไทย และได้แลกเปลี่ยน การสอนภาษาจีนให้เพื่อนคนไทยเหมือนกัน และชอบวัฒนธรรมอาหารไทย เช่น ต้มยำกุ้ง ข้าวขาหมู ผลไม้ไทย” (นักศึกษาชาวจีน 5, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2559)

ประเด็นที่ 7 ความสนใจภายนอก (ลักษณะที่แสดงถึงการให้คุณค่าของนักศึกษาต่างชาติ กับผลประโยชน์ส่วนที่ตนได้จากการมีประสบการณ์ที่ได้รับจากวัฒนธรรมไทย) นอกจาก ความสนใจที่เกิดจากตนเอง มีความต้องการเรียนรู้สิ่งใหม่แล้ว ยังมีปัจจัยอะไรที่ทำให้รู้สึกสนใจ ในเมืองไทย และวัฒนธรรมไทย

จากการสัมภาษณ์ พบว่า นักศึกษาส่วนมากตอบคล้ายกันคือ นักศึกษาเห็นว่าการเข้ามา ศึกษาต่อในประเทศไทยจะสามารถนำความรู้ที่ได้กลับไปพัฒนาตนเอง อาชีพ และประเทศชาติตาม

สาขาวิชาของตน เช่น กล้าพูด กล้าแสดงความคิดเห็น ขอมริบในข้อคิดเห็นของเพื่อน เป็นผู้นำ และ บังคับภายนอกที่รู้สึกสนใจในการมาเรียนเช่น ได้รับทุนการศึกษา ผู้ปกครองสนับสนุน และมี เป้าหมายในการทำงานในประเทศไทยหลังจากเรียนจบ เป็นต้น ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“ได้ทุนจากสมเด็จพระเทพฯ ให้มาเรียน ได้ทุนเดือนละ 5,000-6,000 บาท มหาวิทยาลัย จ่ายที่พักให้ มาเรียนที่นี่ เรียนสาขาสาธารณสุขศาสตร์ คอมพิวเตอร์ พวกเราก็จะนำ ความรู้ไปพัฒนาประเทศตามสาขาวิชาของตนเอง” (นักศึกษาชาวลาว 1, สัมภาษณ์, 13 พฤศจิกายน 2559)

“การมาเรียนที่ประเทศไทยได้ความรู้หลาย ๆ อย่าง โดยเฉพาะภาษาไทย มาเรียนที่นี่ทำให้กล้าพูด กล้าแสดงความคิดเห็น ได้มากขึ้น และจะนำความรู้ที่ได้จากการเรียนในประเทศไทยไปพัฒนาประเทศ” (นักศึกษาชาวลาว 2, สัมภาษณ์, 13 พฤศจิกายน 2559)

“มาเรียนที่นี่ทำให้เราได้อะไรหลาย ๆ อย่าง เช่น จะต้องตั้งใจเรียนเพราะใช้ทุนมาเรียน ต้องดูแลตนเอง แต่ก็มีเพื่อนคนลาว และเพื่อนคนไทยคอยช่วยเหลือ จบไปก็อยากทำงานที่บ้านตนเอง นำความรู้ไปพัฒนาบ้านเกิด” (นักศึกษาชาวลาว 3, สัมภาษณ์, 13 พฤศจิกายน 2559)

“ได้ภาษาไทย เวลาลงพื้นที่ชุมชนก็ได้พูด กล้าถามชาวบ้าน ได้ประสบการณ์จากการเรียนที่นี่” (นักศึกษาชาวลาว 4, สัมภาษณ์, 13 พฤศจิกายน 2559)

“มีความรู้กว้างมากขึ้นเพราะที่นี่มีห้องสมุด มีอินเทอร์เน็ต เราอยากทำอะไรเราก็เข้าห้องสมุด หาความรู้เพิ่มเติม และได้เห็นว่าเขาเรียนกันยังไง แตกต่างจากตอนเราเรียนยังไง เช่น นักศึกษาไทยจะทำข้อสอบเร็วมาก ออกห้องสอบเร็ว ผมกว่าจะอ่านกว่าจะทำได้ก็ช้า แต่ที่พัฒนาภาษาตนเองก็อ่านภาษาไทยได้เร็วขึ้น ทำข้อสอบได้เร็วขึ้น” (นักศึกษาชาวลาว 5, สัมภาษณ์, 13 พฤศจิกายน 2559)

“มาเรียนที่นี่ใช้ทุนตัวเอง ก็ต้องตั้งใจเรียนเพราะเราอยากได้ภาษา ความรู้ เมื่อเรียนจบแล้ว อยากเป็นล่าม และอยากทำงานในประเทศไทย” (นักศึกษาชาวเวียดนาม 1, สัมภาษณ์, 16 พฤศจิกายน 2559)

“พ่อแม่สนับสนุนให้มาเรียนที่เมืองไทย เพราะเมืองไทยมีชื่อเสียงด้านการท่องเที่ยว เลยเรียนสาขาการท่องเที่ยว เพื่อในอนาคตจะได้ทำงานที่ประเทศไทย หรือประเทศเวียดนาม เป็นไกด์นำเที่ยว” (นักศึกษาชาวเวียดนาม 2, สัมภาษณ์, 16 พฤศจิกายน 2559)

“พ่อแม่บอกให้มาเรียนที่ไทย เพราะคนไทยใจดี เป็นเมืองพุทธ มาเรียนที่นี่ทำให้เราเป็นคนผู้นำมาก เพราะเวลานำเสนองานภาษาอังกฤษเพื่อน ๆ จะให้นำเสนอแทนเพื่อน ๆ” (นักศึกษาชาวเวียดนาม 3, สัมภาษณ์, 16 พฤศจิกายน 2559)

“ได้ทุนมาเรียนที่นี่ ถ้าเรียนได้เกรด 2.50 ขึ้นไป จะได้ลดค่าทอม 50% ทำให้เราตั้งใจเรียนมากขึ้นและอยากได้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และค่าใช้จ่ายอยู่ที่นี้กับเวียดนามก็ไม่ได้ต่างกัน อยู่ที่ไทยไม่ได้แพง แล้วถ้าจบแล้วจะได้โอกาสมากขึ้นในการทำงานที่ไทย หรือเวียดนามมากขึ้น และเงินเดือนที่นี้มากกว่าที่เวียดนาม” (นักศึกษาชาวเวียดนาม 4, สัมภาษณ์, 16 พฤศจิกายน 2559)

“อยู่ที่เวียดนามได้เงินน้อย พ่อแม่อยากให้เรียนรู้ประสบการณ์ จึงส่งมาเรียนที่ไทย แต่ใช้ทุนตัวเอง มาเอง ไม่มีทุน มาเรียนก็ได้ประสบการณ์ที่ดีเพราะเราเอง มาใช้ชีวิตอยู่ห่างจากพ่อแม่ ทำให้เราเป็นผู้ใหญ่มากขึ้น กล้าคิด และตัดสินใจด้วยตนเอง” (นักศึกษาชาวเวียดนาม 5, สัมภาษณ์, 16 พฤศจิกายน 2559)

“มาเรียนที่เมืองเลยทำให้รู้จักวัฒนธรรมไทย อาหารไทยมากยิ่งขึ้น เรียนรู้ชีวิตของคนเมืองเลยด้วย ทำให้มีความรู้เพิ่มมากขึ้น ได้รู้ภาษาไทย และภาษาอีสานบางคำ ทำให้กล้าพูดมากขึ้น” (นักศึกษาชาวจีน 1, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2559)

“มาเรียนที่ไทยเพราะอยากได้ภาษาไทย จะได้พูดกับคนไทยได้ ตอนนี่ก็พูดได้ มั่นใจในการพูด แล้วก็นำความรู้จากการมาเรียนที่นี้กลับไปสอนภาษาไทยให้กับคนจีน” (นักศึกษาชาวจีน 2, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2559)

“มีความตั้งใจที่จะมาเรียนภาษาไทยให้ได้ มีเป้าหมายว่าอนาคตจะทำงานที่ใช้ภาษาไทย โดยฝึกใช้ภาษาไทยบ่อย ๆ มีปัญหาที่ปรึกษากับอาจารย์ หรือกับพี่ ๆ คนไทย กับคนที่เคยเรียนภาษาไทย และตนเองต้องขยัน อาจารย์ก็ให้คำแนะนำ ต้องเขียนบ่อย ๆ พูดบ่อย ๆ และพูดกับเจ้าของภาษาบ่อย ๆ ต้องออกไปรู้จักเพื่อน ๆ หลาย ๆ คน” (นักศึกษาชาวจีน 3, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2559)

“มาเรียนที่เมืองไทยก็ได้รับการสนับสนุนจากที่บ้านให้มาเรียนเพื่อให้ได้ภาษา และอยากจะทำวัฒนธรรมการแสดงของกระเทย ชุดการแสดง” (นักศึกษาชาวจีน 4, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2559)

“การมาเรียนที่นี้ทำให้รู้ถึงประเพณีไทย เช่น กิจกรรมไหว้ครู ที่ประเทศไทยมีการไหว้ครูประเทศจีนไม่มี และได้เพื่อนคนไทยเยอะมากขึ้น เพราะมีอะไรก็ถามเพื่อนคนไทยได้ ทำให้เป็นคนกล้าถาม ไม่อายที่จะถามเพื่อน” (นักศึกษาชาวจีน 5, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2559)

ประเด็นที่ 8 การกำกับตนเองเพื่อการปรับตัว (ลักษณะที่แสดงออกถึงการมีความมั่นใจ

กล้าแสดงออกของนักศึกษาต่างในการทำงานร่วมกับนักศึกษาไทย) การเรียน การทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับนักศึกษาไทย มีการเสริมสร้างความมั่นใจให้ตนเองอย่างไร

จากการสัมภาษณ์พบว่า นักศึกษาจะสร้างความมั่นใจให้กับตนเอง จากการจัด ความวิตกกังวล ความกลัว โดยใช้การเสริมสร้างความมั่นใจ โดยเฉพาะการใช้ภาษา เช่น การจดบันทึก การปรับทัศนคติของตนเอง การเรียนรู้จากเพื่อนในกลุ่ม ปรีกษาอาจารย์ เพื่อน ชาวไทย การทำกิจกรรมสัมพันธ์ รุ่นพี่ รุ่นน้อง เพื่อจัด ความกลัวและทำหน้าที่ต่าง ๆ ที่ได้รับ มอบหมายให้ดีที่สุด ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“ตอนแรกเขากับเราคุยกันไม่รู้เรื่อง เวลาเขาถามอะไร เราก็ไม่รู้ แล้วเขาจะให้ทำงานหรือ เราก็พยายามเรียนรู้ คิดในมุมหนึ่ง เขาก็จะช่วยเหลือด้วย ให้เรียนไปพร้อมกัน แต่ตอนนี้ เรา เป็นคนหาข้อมูลให้ การทำงานดีขึ้นกว่าเดิม” (นักศึกษาชาวลาว 1, สัมภาษณ์, 13 พฤศจิกายน 2559)

“ตอนแรก ๆ เราก็ไม่กล้าพูด เราเกรงใจเขา เขาก็เกรงใจเรา แต่มีงานกลุ่ม อาจารย์ก็ให้ นักศึกษาลาวไปร่วมกลุ่มกับนักศึกษาไทย ก็คิดตรงที่ว่าเราไม่รู้ เขาก็บอกเรา ได้ศึกษา มีความสัมพันธ์ทำให้เรารู้จักกัน มีการแลกเปลี่ยนความรู้กัน ตอนนี้เลยคุยได้หมด” (นักศึกษาชาวลาว 2, สัมภาษณ์, 13 พฤศจิกายน 2559)

“ตอนแรกผมก็ไม่กลัว ผมไปรู้จักกับรุ่นพี่ที่จบไปแล้ว ได้ไปปรับน้องกับเขา พวกผม รหัศ 55 น้องรหัศ 56 เพราะเขาถือว่าผมเป็นรุ่นพี่ เขาก็จะมาทักเราก่อน ส่วนมากน้อง คนไทยจะมาทักทายเป็นก่อน และทำกิจกรรมก็สร้างความสัมพันธ์กัน” (นักศึกษาชาวลาว 3, สัมภาษณ์, 13 พฤศจิกายน 2559)

“อายเพื่อนมากกว่า เพราะเราเป็นคนต่างชาติคนเดียวในกลุ่ม คือไม่กล้าแสดง ความคิดเห็น เพราะเราคนเดียว แต่ก็พยายาม เพื่อนก็ช่วยให้แสดงความคิดเห็นมากขึ้น ก็เลยกล้ามากขึ้น ทุกวันนี้ไม่อายแล้ว กล้าพูด กล้าแสดงความคิดเห็นแล้ว” (นักศึกษาชาวลาว 4, สัมภาษณ์, 13 พฤศจิกายน 2559)

“ก็กล้าพูด แรก ๆ ก็ไม่ค่อยกล้าเท่าไร แต่พอพูดได้ก็กล้ามากขึ้น ทำให้ทำงานกลุ่มกับ เพื่อนได้ง่าย ลงพื้นที่ ชุมชน ก็กล้าที่จะพูดคุยกับชาวบ้าน” (นักศึกษาชาวลาว 5, สัมภาษณ์, 13 พฤศจิกายน 2559)

“กล้านำเสนอ กล้าแสดงความคิดเห็นกับเพื่อนคนไทย เพราะได้เรียนพื้นฐานภาษาไทย มาแล้ว แต่ก็ยังมีบ้าง ภาษาของเรายังไม่เข้าใจ ก็ไม่รู้จะพูดยังไงให้เพื่อนเข้าใจ” (นักศึกษาชาวเวียดนาม 1, สัมภาษณ์, 16 พฤศจิกายน 2559)

“มีพี่ชายคอยช่วยเหลือตอนมาอยู่แรก ๆ เพราะยังพูดภาษาไทยไม่ได้ แต่ตอนนี้พูดได้ มีอะไรก็คุยกับเพื่อนคนไทยได้เลย การทำงานกลุ่มก็ไม่มีปัญหา มีได้ออกไปนำเสนองาน ก็ไม่กังวลเพราะพูดภาษาไทยกับคนไทยได้เข้าใจ” (นักศึกษาชาวเวียดนาม 2, สัมภาษณ์,

16 พฤศจิกายน 2559)

“ต้องฝึกภาษาไทยให้สื่อสารกันเข้าใจ ทั้งการพูด การเขียน ก็ต้องฝึกพูดบ่อย ๆ เขียนบ่อย ๆ จะทำให้เรามีความกล้าที่จะนำเสนองาน หรือทำงานกลุ่ม ไม่งั้นก็เหมือนเราเป็นตัวถ่วงเพราะถ้าเราไม่รู้อะไรเลย เพื่อนก็ไม่กล้าให้เราทำงาน” (นักศึกษาชาวเวียดนาม 3, สัมภาษณ์, 16 พฤศจิกายน 2559)

“ทำงานร่วมกับเพื่อนตอนแรก ๆ เรายังไม่ค่อยเข้าใจภาษา เพื่อน ๆ ก็ทำงานเอง เราก็มาฝึกอ่านคำศัพท์เยอะ ๆ แล้วบอกเพื่อนว่างานต่อไปให้เราช่วยนะ เช่น หาหนังสือในห้องสมุดก็ได้ แต่ตอนหาหนังสือไทยหายากมากครับ ตัวหนังสือไทยมันอ่านยากตรงสั้นเล็ม หนังสือมันเยอะ” (นักศึกษาชาวเวียดนาม 4, สัมภาษณ์, 16 พฤศจิกายน 2559)

“เวลาทำงานกลุ่มกับเพื่อน ถ้าเป็นภาษาอังกฤษ หรือคณิต เขาจะให้ผมทำ และถ้าเป็นการพูดนำเสนอภาษาอังกฤษ เขาจะให้ผมนำเสนอ เพราะผมพูดภาษาอังกฤษได้อยู่แล้ว จึงมั่นใจในการนำเสนอ” (นักศึกษาชาวเวียดนาม 5, สัมภาษณ์, 16 พฤศจิกายน 2559)

“ก็ไม่ค่อยมีความมั่นใจในการพูดภาษาไทย เพราะพูดไม่เก่ง คนไทยก็ชอบหัวเราะทำให้อายไม่กล้าพูด พออยู่นาน ๆ ไป เพื่อนคนไทยคอยสอนพูด และเขียนภาษาไทย นอกจากครูสอนในห้องเรียน ก็จะพูดผิดก็ไม่อายแล้ว พูดผิดถ้ากลัวเราก็พูดไม่ได้ ไม่เก่ง” (นักศึกษาชาวจีน 1, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2559)

“มาตอนแรก ๆ ก็ไม่ค่อยมั่นใจที่จะพูดกับเพื่อนคนไทยเท่าไร เพราะเรายังพูดไทยไม่ค่อยได้ แต่ปัจจุบันมั่นใจมากเพราะได้พูดกับเพื่อนคนไทยบ่อย ๆ คุยกับอาจารย์ คุยกับคนไทย ทุกวันนี้มั่นใจมาก” (นักศึกษาชาวจีน 2, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2559)

“ตอนที่พูดภาษาไทยยังไม่เก่งก็ไม่ค่อยมั่นใจ แต่ตอนนี้พูดได้แล้วก็มั่นใจ เพราะได้มาอยู่กับเจ้าของภาษาได้ใช้ภาษาไทยบ่อย และถ้าออกไปพูดหน้าชั้นต่อหน้าคนไทยก็พูดได้ เพราะคิดว่ามันใจ เพราะฉันออกเสียงได้ชัดเจน ไม่มีปัญหาเหมือนตอนมาอยู่แรก ๆ” (นักศึกษาชาวจีน 3, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2559)

“เราเป็นคนที่มาใช้ชีวิตในประเทศไทยต้องเข้าร่วมกิจกรรม ต้องศึกษาความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และภาษาต้องฝึกบ่อย ๆ และจดคำศัพท์ไว้ในสมุด พูดบ่อย ๆ จะได้มั่นใจเวลาพูดคุยกับคนไทย”

(นักศึกษาชาวจีน 4, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2559)

“มีความเชื่อมั่นในตนเองในการพูดคุยกับคนไทย เพราะได้พูดคุยกับเพื่อนคนไทยบ่อย ๆ และมีอาจารย์คอยให้คำปรึกษา” (นักศึกษาชาวจีน 5, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2559)

ประเด็นที่ 9 พฤติกรรมวาจา (ลักษณะที่แสดงถึงการแสดงออกของนักศึกษาต่างชาติเกี่ยวกับคนไทย โดยมีความขัดแย้งในการพูด เช่น สำเนียง น้ำเสียง) มีวิธีการพูดกับนักศึกษาไทยอย่างไร และมีเทคนิคอย่างไรช่วยในการพูด

จากการสัมภาษณ์พบว่า นักศึกษาจะตอบคล้าย ๆ กัน คือ นักศึกษาจะพยายามฝึกพูดฝึกฟังกับเพื่อนคนไทย ปรึกษาอาจารย์ หรือใช้ภาษาอังกฤษเมื่อไม่สามารถสื่อสารภาษาไทยได้ และการใช้น้ำเสียง สำเนียงช่วยในการสื่อสาร การใช้ภาษาตามความเหมาะสม เป็นต้น ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“มาตอนแรกการพูดยังมีปัญหาอยู่ พื้นฐานยังไม่แข็งแรง ก็มาปรับภาษาที่นี้ ฝึกพูดกับเพื่อนคนไทยบ่อย ๆ เรียนรู้จากเพื่อนคนไทย” (นักศึกษาชาวลาว 1, สัมภาษณ์, 13 พฤศจิกายน 2559)

“ไม่ค่อยได้เปลี่ยนแปลงอะไร เพราะอยู่ที่ลาวก็ดูทีวีไทย ก็พอจะเข้าใจภาษาไทยอยู่บ้าง ภาษากการพูดก็ต้องพัฒนาสำเนียงให้เหมือนเพื่อนคนไทย ก็พยายามฝึกพูดบ่อย ๆ ” (นักศึกษาชาวลาว 2, สัมภาษณ์, 13 พฤศจิกายน 2559)

“เทคนิคที่ช่วยให้สามารถพูดภาษาไทยตอนมาแรก ๆ ก็ ดูทีวี ดูจากอินเทอร์เน็ตบ้างแล้ว ก็ถ้าไม่เข้าใจก็ถามเพื่อนคนไทย ก็จะทำให้เราสามารถพูดภาษาไทยได้ดีขึ้น” (นักศึกษาชาวลาว 3, สัมภาษณ์, 13 พฤศจิกายน 2559)

“ฝึกพูดภาษาไทยบ่อย ๆ ก็จะช่วยให้เราสื่อสารกับเพื่อนได้ อาจารย์ได้ ทำให้เราเรียนได้ง่ายขึ้น” (นักศึกษาชาวลาว 4, สัมภาษณ์, 13 พฤศจิกายน 2559)

“เวลาพูดต้องรู้ว่าภาษาไทยเวลาพูดกับผู้ใหญ่ใช้คำไหน เวลาพูดกับเพื่อนใช้คำไหน ถ้าไม่เข้าใจก็ถามอาจารย์ หรือเพื่อนคนไทย” (นักศึกษาชาวลาว 5, สัมภาษณ์, 13 พฤศจิกายน 2559)

“ปัญหาในเรื่องของภาษามาตอนแรกคุยกับคนไทยยังไม่ค่อยเข้าใจ ก็มาเรียนปรับพื้นฐานทางภาษา ทั้งการฟัง พูด อ่าน เขียน” (นักศึกษาชาวเวียดนาม 1, สัมภาษณ์, 16 พฤศจิกายน 2559)

“ใช้ดิคชันนารีช่วยถ้าเราไม่สามารถสื่อสารกันได้ เพราะคำบางคำเราไม่รู้ความหมาย” (นักศึกษาชาวเวียดนาม 2, สัมภาษณ์, 16 พฤศจิกายน 2559)

“ต้องรู้จักใช้น้ำเสียงหนักเบาให้เหมาะสมกับสถานการณ์ เช่น เวลาจริงจังต้องทำเสียงดังหน่อย ให้ดูเหมือนมั่นใจ แต่เวลากระซิบก็พูดเสียงเบา ๆ เหมือนไม่อยากจะให้คนอื่นรู้” (นักศึกษาชาวเวียดนาม 3, สัมภาษณ์, 16 พฤศจิกายน 2559)

“มาตอนแรกไม่ได้ฝึกภาษามาเลย ก็ใช้ภาษาอังกฤษแทน” (นักศึกษาชาวเวียดนาม 4,

สัมภาษณ์, 16 พฤศจิกายน 2559)

“สังเกตเวลาที่เพื่อน ๆ คุยกัน คุยกับอาจารย์ แล้วก็จำคำศัพท์ ความหมาย และเวลาไหน ควรพูดคำนี้ สถานการณ์ไหนควรพูด ไม่ควรพูด” (นักศึกษาชาวเวียดนาม 5, สัมภาษณ์, 16 พฤศจิกายน 2559)

“ช่วงแรกที่มาอยู่เมืองเลยจะมีปัญหาเกี่ยวกับภาษา พูดไม่รู้เรื่อง ถ้าไม่เข้าใจก็ถามอาจารย์ อาจารย์ก็จะบอกแนะนำให้เรา” (นักศึกษาชาวจีน 1, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2559)

“ถ้าพูดไม่เข้าใจก็ใช้คำศัพท์ง่าย ๆ ให้เข้าใจ ก็สังเกตว่าถ้าพูดคำไหนแล้วเพื่อนคนไทย ไม่เข้าใจเขาก็จะอยู่หนึ่ง ๆ ก็ต้องถามเขาว่าไม่เข้าใจยังไง ก็ต้องอธิบายกัน”

(นักศึกษาชาวจีน 2, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2559)

“ฝึกพูดบ่อย ๆ หากไม่เข้าใจก็ขอให้เขาอธิบายความหมายนั้น หรือคำไหนที่สงสัยก็จะปรึกษาอาจารย์ว่าคำนี้เหมาะสมไหมในการพูด จะเสียมารยาทไหม”

(นักศึกษาชาวจีน 3, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2559)

“มาตอนแรก ๆ ก็พูด เขียนภาษาไทยไม่ได้ ก็มีเพื่อน ๆ ทั้งคนจีน และคนไทยคอยให้กำลังใจ และใช้ภาษาไทยบ่อย ๆ ถ้าทำไม่ได้ก็ไปปรึกษาอาจารย์ เพื่อนคนไทย คอยช่วยเหลือให้คำแนะนำทั้งการพูด การอ่าน การเขียนภาษาไทย”

(นักศึกษาชาวจีน 4, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2559)

“เมื่อมาอยู่แรก ๆ มีการพูดคุยสนทนากับเพื่อนชาวไทยค่อนข้างน้อย เพราะพูดภาษาไทยไม่ค่อยเก่ง แต่พยายามพูดและอยากให้อีกคนเข้าใจ แต่เวลาพูดกับเพื่อนชาวจีนจะพูดเก่งมาก ถ้าพูดกับเพื่อนคนไทยไม่เข้าใจก็จะพยายามใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารร่วม ถ้าเพื่อนชาวไทยยังไม่เข้าใจเขาจะยิ้ม และพยายามถามเพื่อนชาวจีนที่เก่งสื่อสารให้”

(นักศึกษาชาวจีน 5, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2559)

ประเด็นที่ 10 พฤติกรรมที่ไม่ใช้วาจา (ลักษณะที่แสดงถึงการแสดงออกของนักศึกษาต่างชาติเกี่ยวกับคนไทย โดยมีความยืดหยุ่นในการติดต่อสื่อสารผ่านการแสดงอาการกิริยา สีหน้า และภาษากายแทนคำพูด) ถ้าไม่สื่อสารด้วยการพูด นักศึกษาจะมีวิธีการสื่อสารอย่างไรให้คนไทยเข้าใจ

จากการสัมภาษณ์พบว่า นักศึกษาให้คำตอบไปในแนวทางเดียวกัน คือ นักศึกษาจะใช้การพยักหน้า สีหน้า สายตา มือ ท่าทาง การใช้รูปภาพ ดิกชันนารี มือถือ อินเทอร์เน็ตประกอบ เพื่อให้การสื่อสารของนักศึกษาต่างชาติกับคนไทยเข้าใจกันยิ่งขึ้น ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“ใช้การพยักหน้า ก็ได้ ถ้าเห็นด้วย หรือส่ายหน้าถ้าไม่เห็นด้วย”

(นักศึกษาชาวลาว 1, สัมภาษณ์, 13 พฤศจิกายน 2559)

- “ใช้มือ ทำทาง บอก เช่น ไปซื้อของอยากได้อะไร ให้แม่ค้าเอามาให้ ก็ซื้อเอา”
(นักศึกษาชาวลาว 2, สัมภาษณ์, 13 พฤศจิกายน 2559)
- “ก็เคยใช้รูปภาพ เช่นอยากกินข้าวแบบนี้ ก็ค้นภาพในอินเทอร์เน็ตแล้วก็บอกเพื่อนว่ามีขายที่ไหน ราคาเท่าไร” (นักศึกษาชาวลาว 3, สัมภาษณ์, 13 พฤศจิกายน 2559)
- “การไหว้ การสวัสดี เป็นการทักทาย การจับมือ เช่น ตอนไปเตะบอลวิ่งชนกับเพื่อน เราก็ไปขอโทษจับมือเขา” (นักศึกษาชาวลาว 4, สัมภาษณ์, 13 พฤศจิกายน 2559)
- “พยักหน้าก็ได้ เช่น เวลาเราฟังเพื่อนพูด ถ้าเราเข้าใจเราก็พยักหน้าบอกเขา”
(นักศึกษาชาวลาว 5, สัมภาษณ์, 13 พฤศจิกายน 2559)
- “ใช้มือชี้เอา เวลาจะเอาอะไร หรือซื้ออะไร” (นักศึกษาชาวเวียดนาม 1, สัมภาษณ์, 16 พฤศจิกายน 2559)
- “ใช้มือชี้ หรือเปิดรูปภาพจากในอินเทอร์เน็ตให้ดู ว่าเราต้องการซื้ออะไรกับเขา”
(นักศึกษาชาวเวียดนาม 2, สัมภาษณ์, 16 พฤศจิกายน 2559)
- “ใช้ท่าทางประกอบเวลาที่พูดคุยกับเพื่อน จะทำให้เข้าใจมากขึ้น”
(นักศึกษาชาวเวียดนาม 3, สัมภาษณ์, 16 พฤศจิกายน 2559)
- “ใช้ดิคชันนารี หรือ โปรแกรมแปลภาษาช่วยอธิบายคำศัพท์ หรืออธิบายให้เพื่อนเข้าใจ”
(นักศึกษาชาวเวียดนาม 4, สัมภาษณ์, 16 พฤศจิกายน 2559)
- “ใช้สายตา หรือหน้าตาที่ได้เช่น พอใจเราก็ยิ้ม เช่น เพื่อชมเราตอนทำงานเราก็ยิ้มให้ หรือ ตอนทักทายกันเราก็ยิ้มให้ได้” (นักศึกษาชาวเวียดนาม 5, สัมภาษณ์, 16 พฤศจิกายน 2559)
- “หากพูดคุยไม่เข้าใจจะใช้โทรศัพท์หารูปภาพ และหาวิดีโอ ที่ตรงกับความหมายที่เราจะสื่อ และใช้ท่าทางในการพูดแทน” (นักศึกษาชาวจีน 1, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2559)
- “การแต่งกายก็ต้องแต่งกายให้เหมาะสมตามระเบียบของมหาวิทยาลัย ทำความเคารพ ด้วยการไหว้ บางครั้งเวลาพูดกับเพื่อนคนไทยก็ใช้ภาษามือ หรือชี้ให้ดูเลย”
(นักศึกษาชาวจีน 2, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2559)
- “ใช้มือ ทำทาง หรือรูปภาพ เช่น ถ้าเราอยากได้อะไร หรืออยากรู้อะไรก็ใช้มือชี้ให้ดู”
(นักศึกษาชาวจีน 3, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2559)
- “ถ้าพูดคุยกับเพื่อนคนไทยไม่เข้าใจบางครั้งก็ใช้โทรศัพท์เปิดรูปภาพ หรือใช้ท่าทางภาษามือประกอบ” (นักศึกษาชาวจีน 4, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2559)
- “ใช้มือประกอบการพูด บางคำไม่รู้ความหมายก็อาจจะชี้บอกว่าคืออะไร หรือจะชี้

ของก๊ี้ซึบอ๊ก” (นักศึกษาชาวจีน 5, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2559)

ประเด็นที่ 11 วัฒนธรรม (ลักษณะที่แสดงถึงการแสดงออกของนักศึกษาต่างชาติเกี่ยวกับคนไทย โดยมีความยึดหยุ่นในกิริยาท่าทางของการติดต่อสื่อสารข้อความที่มีความมุ่งหมายเฉพาะเจาะจง เช่น การร้องขอ การเชิญ การขอโทษ การแสดงความขอบคุณ การแสดงความไม่เห็นด้วย การกล่าวปฏิเสธ ได้อย่างเหมาะสมตามมาตรฐานของวัฒนธรรมไทย) มีวิธีการพูดอย่างไร หรือชักจูงอย่างไร ให้เพื่อนไม่รู้สึกรังเกียจ หรือยอมทำตามที่ขอร้อง

จากการสัมภาษณ์ พบว่า นักศึกษาตอบไปในแนวทางเดียวกัน คือ นักศึกษาจะพูดกับเพื่อนไปตรง ๆ พร้อมอธิบายเหตุผล ในการปฏิเสธเพื่อน ด้วยน้ำเสียงที่อ่อนน้อม หากมีการน้อยใจก็ใช้สติ อุดหนุน ใจเย็น หากพูดเชื่อเชิญ การร้องขอก็พูดด้วยน้ำเสียงนุ่มนวล ยิ้มแย้ม การกล่าวคำขอบคุณได้อย่างเหมาะสม เป็นต้น ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“ไม่เคยครับ แต่ก็มึบั้งที่เพื่อนคนไทยบางคนทำให้ไม่ชอบ แต่ก็ได้ไม่ได้สนใจอะไร เพราะเราไม่ถือ ผมคุยกันตลอด บอกกันว่า เรื่องนี้ไม่ดีเราก็กไม่ทำ ถ้าไปทำอะไร ถ้าไปทำแล้วไม่สบายใจเขา เราก็กไม่ทำ” (นักศึกษาชาวลาว 1, สัมภาษณ์, 13 พฤศจิกายน 2559)

“เวลาเพื่อนชวนเพื่อไปกินข้าวแต่เราไม่ได้ไป ก็พูดกับเขาดี ๆ เช่น ขอบใจนะเอาไว้ออกาสหน้าจะไปด้วย เขาจะได้ไม่เสียใจ” (นักศึกษาชาวลาว 2, สัมภาษณ์, 13 พฤศจิกายน 2559)

“เจอเพื่อน ๆ ก็ยิ้มให้ ผมเป็นคนอารมณ์ดี ถ้าเรายิ้มให้เขาก่อน เขาก็ยิ้มให้เราเป็นการผูกมิตรไปด้วย เวลาทำงานเพื่อน ๆ หรือใคร ๆ ก็ชอบคนยิ้มแย้มแจ่มใสในการทำงานด้วย” (นักศึกษาชาวลาว 3, สัมภาษณ์, 13 พฤศจิกายน 2559)

“เวลาจะชวนเพื่อนไปไหน เช่น ไปกินข้าว ก็ชวนเขาดี ๆ พูดดี ๆ กับเขา เช่น ไปกินข้าวเป็นเพื่อนเราหน่อยนะ ถ้าเขาไปก็ขอบคุณเขาที่เขามาเป็นเพื่อน” (นักศึกษาชาวลาว 4, สัมภาษณ์, 13 พฤศจิกายน 2559)

“เคยไปเตะบอลกับเพื่อนคนไทย เขาเตะขามผม แล้วก็ว่าผม แต่ผมก็อดทน ใจเย็นไม่ไปมีเรื่องกับเขา เพราะเราคิดว่าเรามาอยู่ที่นี่ไม่ใช่บ้านของเรา” (นักศึกษาชาวลาว 5, สัมภาษณ์, 13 พฤศจิกายน 2559)

“ไม่เคยทะเลาะกับเพื่อนคนไทย แต่มีอะไรก็พูดไปตรง ๆ เลย ถ้าไม่ชอบอะไรก็พูดตรง ๆ มาเลย เราสนิทกันแล้วว่าคนนี้นิสัยยังไง และไม่เคยมีปัญหาเกี่ยวกับเพื่อนคะ” (นักศึกษาชาวเวียดนาม 1, สัมภาษณ์, 16 พฤศจิกายน 2559)

“มีน้อยใจบ้าง แต่ไม่เคยทะเลาะกัน ตอนหนูรู้สึกรังเกียจ เราก็กจะเสียบ แล้วมาตั้งสติ แล้วมาพูดคุยด้วยเหตุผล” (นักศึกษาชาวเวียดนาม 2, สัมภาษณ์, 16 พฤศจิกายน 2559)

“ถ้าหากไม่พอใจ หรือความคิดเห็นไม่ตรงกันกับเพื่อน ก็บอกเขาไปตรง ๆ แต่ถ้าเขาไม่พอใจเราเขาก็พูดตรง ๆ ได้ แต่การพูดตรง ๆ ก็ควรจะมีเหตุผลด้วย” (นักศึกษาชาวเวียดนาม 3, สัมภาษณ์, 16 พฤศจิกายน 2559)

“ก่อนสอบ ผมก็ไปติวให้เพื่อน แต่เพื่อนคนไทยในกลุ่มนัด 11 โมง แต่เขามาบ่ายสอง เราไม่พอใจตรงนั้น เราก็พูดว่าทำไมทำแบบนี้กับผม เพื่อนก็ขอโทษ เราก็ให้อภัย เราารู้สึกว่าเรื่องมันผ่านไปแล้วก็ผ่านไป” (นักศึกษาชาวเวียดนาม 4, สัมภาษณ์, 16 พฤศจิกายน 2559)

“เคยมีเพื่อนคนไทยชวนไปกินข้าว แต่ถ้าเราไม่ได้ไปเราก็บอกเขาไปว่าเราติดธุระ หรือไม่สะดวกไป ก็บอกเขาไป ถ้าวันไหนเราว่างเราก็ค่อยไปกับเขา”

(นักศึกษาชาวเวียดนาม 5, สัมภาษณ์, 16 พฤศจิกายน 2559)

“บางทีก็พูดไปตรง ๆ เลยว่าเราไม่ว่างบอกเหตุผลของเราว่าทำไมเราถึงไม่ว่าง ก็บอกเพื่อนไปเลย แต่บางครั้งก็ไม่อยากปฏิเสธเพื่อนหรืออก กลัวเพื่อนเสียใจ หากเราไม่ได้ไปจริง ๆ ก็บอกไปตรง ๆ” (นักศึกษาชาวจีน 1, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2559)

“หากเราทำให้เพื่อนคนไทยไม่พอใจก็กล่าวคำว่า ขอโทษกับเพื่อน หรือถ้าจะปฏิเสธเพื่อน ก็พูดไปตรง ๆ แล้วก็ขอโทษไป แล้วบอกว่าวันหลัง หรือมีโอกาสนี้ค่อยไปก็ได้”

(นักศึกษาชาวจีน 2, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2559)

“ฉันเคยไปกินไอศกรีมกับเพื่อน เพื่อนก็ถามว่าอร่อยไหม ฉันก็บอกว่าไม่อร่อย แต่เพื่อนคนไทยก็บอกว่าอย่าพูดเสียงดัง เดียวเขาจะรู้ เคยมีครั้งหนึ่งนัดเพื่อนคนไทยนัดตอน 5 โมงเย็น แต่เพื่อนมา 1 ทุ่ม ฉันโกรธมาก แต่ก็ไม่ได้แสดงออกมา ไม่ว่าจะอะไร เราควรเคารพเขา หรืออาจจะเป็นวัฒนธรรมของเขาก็ได้” (นักศึกษาชาวจีน 3, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2559)

“ตอนแรกก็ต้องขอโทษก่อน และค่อยบอกเหตุผลว่าเป็นเพราะอะไร เช่น ถ้าเพื่อนชวนไปไหน แล้วเราไม่ได้ไปก็จะขอโทษ และบอกว่าทำไมเราไม่ได้ไป ไปวันหลังได้ไหม แต่ถ้าต้องการให้เพื่อนคนไทยช่วยเหลือก็บอกเขาไปตรง ๆ ว่าต้องการให้ช่วยเหลืออะไร” (นักศึกษาชาวจีน 4, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2559)

“ถ้าหากทำอะไรผิดก็พูดขอโทษไปเลย พูดตรง ๆ ด้วยเสียงที่อ่อนน้อม หรือแทนตัวคนที่คุยด้วยว่า คุณ และพูดลงท้ายด้วยคำว่าค่ะ ครับ หากจะปฏิเสธก็ไม่ใช้เสียงดัง ให้ใช้เสียงเบา ๆ” (นักศึกษาชาวจีน 5, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2559)

ผู้วิจัยนำประเด็นที่ได้มาสร้างข้อคำถามในแต่ละตัวบ่งชี้ ได้ข้อคำถามทั้งหมด 44 ข้อ ตามโครงสร้างเนื้อหา โดยในแต่ละองค์ประกอบจะมีข้อคำถามดังนี้ องค์ประกอบที่ 1 ด้าน อภิปัญญา มีข้อคำถามจำนวน 12 ข้อ ได้แก่ การวางแผน 4 ข้อ การตระหนัก 4 ข้อ และ การตรวจสอบ 4 ข้อ องค์ประกอบที่ 2 ด้านปัญญา มีข้อคำถามจำนวน 8 ข้อ ได้แก่ ความรู้วัฒนธรรมทั่วไป 4 ข้อ และความรู้สภาพแวดล้อมเฉพาะ 4 ข้อ องค์ประกอบที่ 3 ด้านแรงจูงใจ มีข้อคำถามจำนวน 12 ข้อ ได้แก่ ความสนใจภายใน 4 ข้อ ความสนใจภายนอก 4 ข้อ และการกำกับตนเองเพื่อการปรับตัว 4 ข้อ และองค์ประกอบที่ 4 ด้านพฤติกรรม มีข้อคำถามจำนวน 12 ข้อ ได้แก่ พฤติกรรม วาจา 4 ข้อ พฤติกรรมที่ไม่ใช่วาจา 4 ข้อ และวินัยกรรม 4 ข้อ

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นายอนุภูมิ คำยัง
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 22 เมษายน พ.ศ. 2527
สถานที่เกิด	จังหวัดชัยภูมิ
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 208 บ้านภูบ่อบิต ถนนเลข-นาด้วง ตำบลกุดป่อง อำเภอเมือง จังหวัดเลย
ตำแหน่งและประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2552-ปัจจุบัน	อาจารย์ประจำสาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2549	ศึกษาศาสตรบัณฑิต (การประถมศึกษา) มหาวิทยาลัยขอนแก่น
พ.ศ. 2552	การศึกษามหาบัณฑิต (การวิจัย และสถิติทางการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พ.ศ. 2560	ปรัชญาคุษฎีบัณฑิต (วิจัย วัฒน และสถิติการศึกษา) มหาวิทยาลัยบูรพา